

Wyrestaurował i na nowo oprawił inżynier Jan Wyżga
w r. 1936. Ze starej oprawy, która już raz była restaurowa-
na (przy końcu XIX-go w.), zachowano skórę pokrywającą okładki.
Z końca rękopisu odjęto (zdefektowane) okładki cystygo papieru
(11 kart).

K. 1-51 tego rękopisu odpowiadają K. 1-28 redubliki pierwotnej
zachowanej w Rkp. B. 7 6032.

7

5798 1/2

N. Inv. 5198/2

Historiarum
Collegii Posnaniensis Soci. Jesu
Tomus II

2

Historia
Collegij Posnaniensis Soc. Jesu
Annus Dñi 1669
A. R. P. Ioannes Paulus Oliva Gñalis
R. P. Alexander Corensonicz Provinciali
R. P. Baltasar Wielewiewski Rector.

Annus hic, longè ante alios Collegios Sa-
lubrior, fatalem Nrorum in singulos annos, morientium seri-
em interrupit. Jam à decennio fere consuetudinem quan-
dam mors contraxerat, quotannis complures è nobis, fato desti-
nare, et censum feralem, potius decimam lugubrem, exigere.
Nec minorum gentium contenta tributo; sed magna capita in-
vectigal poposcit. Adeo ut magnorum SOC. hominum, ma-
gni sepulchri nomen, Collegio imposuerit. à R. P. Gaspare
Drużbicki his Provinciis Præposito. Tum Collegij Rector, vi-
ro Toti quidem Poloniae, sed majori imprimis, à vita San-
ctissima celebratissimo, clades cepit. Via annus abierat cu-
R. P. Stanislaus Jeżykiewicz Primus è Poloniae Poloniae visita-
tor, Provincialis deinde, tandem huius Collegij Rector, fere ad
initia sui muneris finem vitam accepit. Subsecutus R. P. Stani-
slaus Jeżycki non ita longe post Fundatores Collegij sed
ante Benefactores recensendus, sum et ipse Provinciae Suberna-
tor. Tum deinde R. P. Martinus Orzechowski et Theologus
Doctoris laurea, et Totius Provinciae felici regimine illustris.
R. P. Sigismundus Zarank, eadem Sapientis decreta, et com-
plurium Collegiorum quibus et officio et Virtute præerat, laudes
promeritus. R. P. Martinus Hincza Provincialis secundus.
Ioannes Gampcki Modestia et Sanctitate Illustris. P. Paulus
Modzelewski Sapientis et Virtutis Vir. Hi non tam vitam quam
Provinciae erepti, et Tumulum et Templum nostrum suarum exuri-
arum lypsanis consecraverunt. Hos omnes in singulos fere annos
recursus, ceu in annuum sibi vectigal mors distribuerat. Annus ergo
prædens hunc moriendi morem placato tandem tot victimis Numine,
primus sustulit. Ita tamen Paternos affectus suos erga nos Sa-
rens misericordiarum moderatus est ut latiores acerbiore midea-
Incendium enim officinae cervisariam in uno, in altero prædiorum
Sedes nonnullas absumpsit.

Illustratores de
actis Personae
in Collegio Soci-
extinctae.

Incendium

Congregatio Calisij celebrata, quo Procuratorem Do-
mam, R P Stanislaum Wapowski curavit, nullum e nostro Collegio
habuit praeter R P Rectorem.

Solennes B S. Koska feria post reliqua celebritatis de-
cora, etiam bellicarum machinarum ignibus illustrata, inter
quos tamen ejusdem Beati illuxit magis beneficium an prodigi-
um. Tormentorum maximum violente erumpentis incendijs nra
(per imprudentiam enim, majore justo pulveris nitarij copia onera-
tum erat) ruptum et in fragmina lacerum in circumfessa seiz-
psum eraculatum fuerat, omnibz illis, horum capita, latera ho-
rum praeterstantium fragminum impetus non attingit modo sed ne-
quidem tenuit, cum librator ipse ante cuius pedes, et Machina, et
machinae vehiculum, cum omnibus rebus elisum est. Nequidem
advenit periculum (nox enim erat) nisi postquam violentia illa
extinctum lumen iterum accendisset, cum quo ubi ad locum Machinae
ipsa enim Machina iam pridem se in varia sparsisset, tubum de
mole purgatus venisset non Machinam sed Machinae et Vehiculi re-
liquas mirabundus latronitij, reperit. Hic Beati tanta gratia,
ne parum aut graves et admirationem et gratitudinem referret
lo? amissa Machina fecit usitato mentium vitio, etiam si plura
referant si tamen minora amittere inter beneficia minime nune-
rantur.

Universa Theologia propugnans Theses P Paulus Ko-
stanecki Theologi Tertij anni Sacerdotes creati ipso Sanctissimae Tri-
nitatis die primam Hostiam eidem litaverunt. P Petrus Dunin
Rhetorices Professor quatuor vota professus e 2 Febr. Jam P Pau-
lus Heniski Residentis Varsaviae Concionator Germanicus ad alle-
gium evocatus, et in gratum Coadjutoris Spirituales promissus Aug-
Sub tempore coronationis Michaelis drama a Rhetoribz ex-
hibuit in futuram felicitatis omen Principi invictissimo. Argumentum
scand dedit, Saladin succrescens Luna, cui ille in bello propositus
adice suberat. Denique rediit. Hic ergo vult Visioni vicinis sup-
pita plenum vult obem non Saladin sed nostro Terrenissimo effecerat
auspicium accepit. Hic ad Potentissimi Poloniarum Polonis, Ma-
nareb, ceptum. Turci Orientis.

Ad officinae lateritiam pro grande telus succandis lateribz
per gm commodum extracta est.

Annus Domini 1670

A R P Joannes Paulus Oliva Gnialis

R P Alexander Lorenzovic Provincialis

R P Baltasar Wletemierski Rector

Primum Collegij Poznaniensis seculum sic Annus conclusit
et primam temporum Hecatombem Regi seculorum ad aras Funda-
tori et Ascensibus producta in Scenam Justiniani, inextranda
Divinae Sapientiae Basilica pietate consecravit. Spectavit e vero se-
cularem Actum gratia nostrae Mentis et in Fundatorem et in reli-
quos Benefactorum indicem, et Capituli et Palatinatus Poznani-
ensis praesentia et celebritatis magnificentiam universa fere
Major Polonia auxit, et inter sua iudicia ad quae tum Poznaniam
confluxerat, optime de Societatis et gratitudine et fama decre-
vit. Successit deinde annorum Sacrificio prima Hostia, quae
iam olim quidem B. S. Koska per Angelorum manus, sed
nunc a nobis de Beato (sic annuente Clementissimo Clemen-
te X) Supremo Numini oblata est. Quam ne angusta Soli-
us Collegij pietas impari apparatu inumbraret, addita Vrbis
imo et totius Capituli propensio illustravit. Et Cathedrali Basi-
lica, triumphali pompa in Urbem primum, postea in Templum
nostrum, Beati Imago procedebat. Praelata longo ordini Cho-
timensis victoris Tropaea, et profusa bastio Turcarum capita,
primum post Deum DEIq. Matrem Beatum Jurvenem illius
barbarici Triumphatorem testaturum aderat prope et globus Polo-
niarum orbem representans et sese Beatissimo Tutelari sub-
sternens. Tunc subsecuta Germanici Spiritus Palam, Polona dein-
de Hastatorum Legio, triumphali curru B Stanislaum Augustissimae Po-
loniarum Reginae pro victoria supplicem, ducebat. Tum Clerus, universus,
cui nos succedentes medio ordine officinem Beati intercepimus, inde pur-
puratus totius Capituli ordo Pompa seriem claudebat, et ipsa dudus
cultu Praeulco conspicuis conclusus. Vbi illata Proceprio festivo Torment-
torum plausu exiit. In foro Dramate futura postmodum Alacritas prolata
est. Deinde subeunte Arcum Beati effigie, qui ejusdem triumphos adha-
restatem erigebat, Vesperarum Sacra cani coepit. Ipsa dies devotionis Ma-
iestate

Primi seculi
Collegij fe-
litas

Sacrum de Bea-
tis X. a
Hec Hostia in-
cipit

iestate privilegio munit Pontificio apparatu Myſſa et reſperant ſolennia
peragat, audite in utroq; ſacra. Beati Panegyris. Spectabat certè ad
ſecularis anni Noſtri decora, prima hac, ſonori Beati Stanislai
conceſſa hoſtia, integro fere ſeculo totius Polonid vñs ambita
quid dum primo Collegij centum annorum annulo ecu gemma ince-
rit? Noſtri quã domi, quã foris animorum lucris inſuda veruſſe
liciter, alios enim ſcleribus, alios damnatis ab Eccleſia errorib; elemen-
Magni Sanguinis ſed imparis ſanctimonie Abbas, ad aulam ma-
gis quam ad Religionem eruditus, totus ſeculum ſpirans, unius
Noſtri opela.

Eni et aliorum quorum n' egue virtutes atq; Eccleſiaſtici honores en-
naverant, id, ne aporem ultimum ſine ſacri olei inunctione apprehenderet,
frustra Collegij annitenibus, cuiusdam Noſtrum felici deſiderate
et ad extremam unctionem et quod maximum, ad ſeriam penitentiam
inductus, circumſiſtenti Canonico Collegio lacrymas elicit, per-
ſta gemitus voce, graviſſime, graviſſime, graviſſime, Deo ſe offerat.
Ne tamen ſine illuſtri Superum favore ſui anniſ effluat Bea-
ti Stanislai ope implorata, quidam e Noſtris Eccleſiaſticis, fere iam
Antiquendus à Mediis, ſanitati reſtitutus eſt.

P. Gaſparis ſancti
invocat in verbo
auxilia.
A. R. Dñs Laurentius Brocki, Collegitate, ad S. Magdalena
Decanus, duplici quartana febr. ad extrema redactus, ubi ſacra re-
cordationis L. P. Gaſparis Druſbicki reliquias pectori applicuit, ſan-
ctitatem recepit. Quod beneficium ſimulq; prodigium reſtatutus,
argenteum anatHEMA aureo nomine IESU inſcriptum obtulit.

Indag. & ſcripta
Capituli
Præcipue vero annus hic complurium, eſt Iudaica proſpecta perſpecta
iſverſione fortunatè extitit, ſeni omnino ſalutari, undis rincti n' ſine
ſolenni, qm ipſis Collegij juventis pſtitit pompa. His annuſſimè
eſt e Tartarica barbarie unq; qui ciuratis, Macedonich fabulis ſa-
ſtiana veritate applexus ſacro in fonte renatus eſt.

Obijt Gaſomir, Jagodeſki temporalis Adjutor Veſtriarum
nos Gaſomir Jago. 22 Junij. Hic brevè quidem, qm tamen nã exereond. ſancti
Religioſa in ſocietate vita impendit. Egreſſe eternitati preparat
ultima neceſſitate generoſe tulit. Gratiſ ei referendo ſingulari
qui nos vocavit in ſocietate filij ſui, qd moriendū ſibi in ea, nati-
paterno

paterno, et omnibus conceſſo favore deſervit. Publici omib; ſegregatione
ſubmiſit, veniam ab eo à quo et Gloriam recepturus.

Hoc anno officina cereviſie iſficienda ſtetit in arca Collegij edan-
tea ſecale Vinum Proſtorum miniſtraret ſed non ſine ingenti Collegij to-
tus incommodo. Vix unq; commode uſibus noſtris ſparata cereviſia, aut
certe deſervit perſido obsequio corrumpit. Hunc tandem ubi officina
recta eſt iam illa melior haberi cepit.

Annus Domini 1671

A. R. P. Joannes Paulus Oliva Gnaliſ
R. P. Hyacinthus Kocowski Provincialis
R. P. Stanislaus Branicki Rector

Hunc Gubernatorem novum et Parentem ſuorum n' modo ſubditorum
affectus ſed etiam Superum favores exceperit. Vix enim ille cla-
vum Collegij tenuerat, cum Perilluſtris Al. G. Dñs Valerianus
Podleſki decem milia florinorū Collegio legat, cuiq; vota Perillu-
ſtris ſonius inſta exigui unius aut alterius menſis ſpacia de integro ſpſit.

Nobis n' ſa genere qm virtute Virgo Anna ſubſpecta ſubito qu-
dem ſed non improvis ſatis egregia nos ſua ſupelleſtilis domeſtica reſſi-
omnid. Heredes fecit. Hac ætate octogenariam non ſa temporis ſpſit
qm virtutibus exiit, illuſſimè, animal ſuam quam per directrices Noſtro-
rum manus DEO iſſecravit tandem in oratione eiſe reddidit. ſun-
per unum et alteru diem cubiculo n' proceſſerat, morit ſuſpicionem
aut mori aut alioſius humani eventus, ſuccutit, levi primū pulſu
iamua, tandem bi recludit. Illa in ſuum orantis compoſita in-
ter menſam lectulumq; invenit exanimis. ſi illa de genu molima
luit ut etia ipſo moris caſu letitid honoribus DEO adoraret, et
ultra ipſam vita, ſi non orationem, certe orantis habitum prærogales.

Eodem novi et ſeculi et regiminis anno, novam et Collegij ſempl
ſumptu dignitatem. Quide ararum et informis molis, non ſacra deſſit
nudi calce parietes, et tetro non nudi ſqualore ſoliti, meſſas tenebris ſpſit
efformaverat, nunc tandem primū dignum domo DEI decori induit, ſon-
pla ſancti acceperunt. ſuius auguſtior iam et letitior aditus deſſit
dantem aſſoniam confluentis populi celebrat frequentat. Noſas in ſing-
los feſtos dies eluſſimū, numerq; fere ultra numerū. Nati generali

Bruxatoni ec-
clia

Eleem. p. laro
Enp. p. laro

exomologesi vital integrum, plures stimula diu sacrilegia concessit.

Canonisatio S. Franc. Borgie
Rescriptum Recensor
L. S. Borgie sacro.
Sennes feras apparatu Alenm totototiduo egerimus. Sed ille
ipse honores suos illustravit insigni beneficio in aliquos collocavit
Tui unus qui Penitentia Tribunal adeo honorat ipso 14 annos
ut neq. gehennae metu incanul timorem superaret, a nostris monitibz
tories invitatus et illectus tories invitatus conatibz opposuit
proterviam. Et nobis ille quidem usq. adeo pericula immutabili
S. Franc. Borgie zelo non potuit non cogitare; sic sacra illius
illius lues. cui et ille diuinitate radio nobis illustrat, plenat, alia
et periculi pertinaciam agnoscat, sacrum Tribunal adit, seclera c-
luit, divina mercedem accumbit.

Puerpera felicitas
Eni ta infanti, opescentia
S. Borgie.
Ne v. augusta S. Francisci et brasta ad unum manifi-
videre, extendit ille beneficium, et ad penitentiam in
partu femina, huc non modo periculo ad ead. feto proxima,
quingues ingeminato S. Francisce Borgie na pro me, edito,
testand. brata mentis, si periculo defurgere ff, v. reddisponcomp
Miflines per circumjacentia oppida, consuetos, id est ma-
gnos retulerunt fructus, multi scelera, errores in fide aliqui exurati

LP. Branicki, Rector
Collegii.
Rendus P. Balthasar Wielemierowski Successorem in mo-
derando Collegio ducere duxit ac tandem habuit. R. S. Stanislaus
Branicki Romam reducem hic ipsa Cena Dni luce in Collegio venit
Sabbato Sancto ejusdem Collegii regimen inchaurit P. v. Baltha-
sar Wielemierowski Torunium Praefectus in Spiritualibz, discipul.

Templum restaurat
etc. ornatum.
Novus Collegii moderater a Demo D. S. ordinem cepit Tem-
plum qd. antea impolita melior erat, p. aetatem illius calce patiebatur,
avisq. in meliorem seriem distribuit minifce ornavit. Sacratid
qd. notabilem templi partem ante occuparat demolitus novum longi
commodius ad latas templi extraneum eduxit.

Piscinas et stagnum
in villa Piotrow, pont.
Theodori Kozemierowski
Dimissus.
In Predio Piotrow dicto, Collegii, piscinas restauravit. Stagnum
vero non renovavit sed de novo fassus in usus Collegii precipuos posuit
Miflionem a Societate obtinuit Theodorus Kozemierowski ias. secundum
Theodorie annu. a furus, praeter omnium non ipem modo d. d. et agitatione
alia longe bono omni deservantium.

Annus Domini 1672

45

A. R. P. Joannes Paulus Oliva Gnaki
R. P. Hyacinth. Koczowski Provincialis
R. P. Stanislaus Branicki Rector

Triumphanti Societati Annus hic annumeravit P. Danieli Mors P. Danieli
Nancki 6 die Martij. Hunc ad magnarum virtutum fastigium et ubi
Coadjutoris Formati gradus. Plus quem tum annis 30 fona-
onator Germanicus tum Operarius exercuit, non tenui animarum
luero contentus, sed magnum, scilicet, Ecclesiae meliori vita, utamoin
Agone colluctantes animandq. damnatis Haereticorum erroribus plu-
rimos eximendo, indefessum laborem sacri Tribunalis exerce susti-
nendo, magnum inquam censum gustannis transmissit. Et licet ille
annuas et librum vita restituit tot perditionis ramis impulerit
singularis Modestia et permista gravitati affabilitas imperturbata
omnium Affectuum quies animi vultus, Serenitas omnium illuxerat
corda. Quamdiu illi confessorij domestici muni, tamdiu longe
plurimum qm. ceteris, Penitentium erat. Sem circa domum
ta illi gignio, ut post spem mortem a dolentibus tant hominis
casum titulos Apostoli retulerit. Posnamiam gusties popula-
ta lues, toties in victimam charitatis, mortisq. prodam se devo-
vit, inter densa Cadavera ipse generose animatus ad morient-
um auxilia, agnorum Alata procepit. Submissa sibi ab amio-
rum liberalitate alimenta, cum ijs qui eglic pestis ac inopia
Laborarunt divisit, docuitq. Posnamiam qm. amplum amore pe-
dus Societas in proximorum commoda gerat. Sub temp.
Suetica Tyrannidis ad Collegij custodiam et Alata audiliq.
Catholicorum relictus, per immanitatem ab Haereticis habit
salutem, per suppositos enses agere iussus, flagrisq. innudos
pedes admodis ut celerius altum promoveret. ignominiose ve-
tus gressu in lapide saucius, tetro carceri diu immersus non sibi
patientia Tandem, sed et intimus compatiensul catholicorum affe-
ctus tulit. Et Alonis fonaonatoribus cum nemo esset a plebs
vestitus, nisi suum in Templo Datorem audisset, iuram se ad Ha-
reticorum fones iactaret impatiens, tantum et scindelum et fidei

Apostoli Nomine
decoratus.

periculum ut amoveret per Verba facere diebus festis coactus,
Germanice in sacello, polonice in templo, mane et a prandijs.
In Italianis Collegio hominum affectibus felicissimus, multis testan-
da munificentia campum struere. Omnia enim fere altaria
per ipsum ab occulta Benefactorum liberalitate impensas colle-
gentem, preterunt. Ulissimum illi ultimo etiam in morbo cubi-
culum. Sancte vixit, sanctissime a vita discessit, interiore
febricula tandem extincta. Elatum funus postmodum inter
publicos omnium honores. Hæreticis Parentibus Gedani natus.
Decimo est Tuo anno etatis sue, Ecclesia restitutus. Videtur
quinta quatuor Religionis quadraginta quatuor cepit iam
Beatorum Societatem impleturus.

Podolia et Ukraina
à Turcis occupata. Reip. Corpori Podoliae & Ukraine Provincijs, sub Iran-
nidem Othomannicam fecerat deplorandis, divina bonitas que
nunquam læta visibus n' interserit. Alata est nostrorum circa pro-
ximorum animos successu laborum.

Censuit Collegium Personas 63. Hactenus in scholis nu-
meri sed quem Paterna Alii P. Rectoris charitas, in culeis
e Collegio Carostaviensibus Rhetores, in magna licet
temporum egestate, non augere non potuit. Sed et fraco-
ria profugos aliquos excepit, quos inter P. Annibala-
um Kulensium, n' ita pridem sacrorum ad initium
Tui Theologiae anni adnotum ordinib. Hic diuturna iam
phlogi absumptus, ad finem Septembris Popinavia venerat: ut
immutata aurâ, afflictâ velendine immutaret. Primis ho-
die ipso S. Francisci Borgia die litavit Deo: brevi post
et ipsam vitam, id ad augens properante malo litatur. Vix ille ali-
quant Septimanarum faciens, sed tamen gloria deest, id ad quod
multo ante per magnas virtutes progressus, si n' diuturna magnam
tamen vitam et viam egit. Magnas illi magna patiendi varijs in
Collegijs occasiones. Deo providit Deo. Sed ille majorem illis
relinquit animus et istantia, modestus omnium victor. Orationi
adictissimus, nihil in votis majus habuit quam uniri Deo.

hinc, morbo

56
hinc morbo ultioris vite spem abrumpere. Supplex Super-
eribus occidit, ut sibi ante beatam, que in solo Deo unio-
nem adhuc interitis archas Christo ad aras adstringi liceret.
Quod ubi obtinuit, nullam sibi restare falsam felicitatem nisi
que ipso Deo reddita in solo felix. Extrema morbi gene-
rosa anime magnitudine nobilitavit. Dum magis tem-
perat semper vitam quam mortem timuit; deo omnem in cor-
pore evocans Deo nutum paratissimus. Morbi illius et
vite meta fuit dies 11 Novembris. Hunc e medio nostri
Dei et alios fere omnes quorum in Civitate, anno currete
vitam. Novis spiritus deo vitam immortalem consueti Socie-
tatis Alacritudine præparatos transmissimus.

Numeri, Confessionum, extra numerum nulla toto an-
ni decursu dies fuit, que si excipias aliquem non ex-
citavit. Trecentis fere universis vixit a condogestis, que ut plu-
rimum, preteritarum confessionum sacrilegia aliquando
à 60 aliquando à 40 aliquando à 20 annis sinuata elu-
erant.

Orthodoxa Ecclesia reddita a simulato ma-
trimonio reduci plures. Sero voluptatum erepti aliqui: quos
inter publica fornicaria meliorem vitam constantem ingressi
Odia inter conjuges inter Parochum et ex duobus nobilibus
composita. Insuper et aliqua domus civiles, que ut odyssea
damnois latus mutuo exarserant restituta sacra religi-
osorum familia compluribus e juventute, nostris in schola
lis eruditâ, aucta: ipsi Societati 5 nomina dederunt.
Ad audiendum concionatorem nostrum frequentissimus sem-
per affluit populus supra antactorum felicitatem
annorum. Et concione redierunt multi ad sacra Tribuna-
lia. Sed ad Generales confessiones vitam, alius concionibus im-
pulsos, sunt attestati. Missiones de more obita, con-
sueti, magnus saluus, celo seperere fructum. Erat qua-
dam quæ annis 8 confessiones v. timerat vel tempera-
rat. Tandem unius in Confessione Catholicismo perculsa et ad
penitentiam impulsus est. Fuit alia quæ vixit amiserat, sed secun-
dum

Puncta Annua
num; quæ alibi
fulsant recessu

Exordium
Spectus.

dum quietem monita de recurru ad Divina media concepta con-
fessionis hebdomadarum voto visum recepit. Quiddam Suburbanum Posna-
niensis Ecclesia annorum circiter 66 olim in anno morbo gravi
afflictus sed aliorum consilio et opinionione pluribus medicis
communi se infascinati arbitratu sacerdotis secularis excois-
celebris quidem sed suspecti malo repellendo additis. feta
bonus ille. Propter superfluentem genua infirma semel
iterum et tertio submurmurat. Tandem sensu revivente generali-
quidam interrogat se nihil sensisse respondit. Non esse infasci-
natum denuntiat agm in certa eul. Verba à se benedicta pon-
git, Balneo cuius nomen præceperat affundenda; Pars ille calida
qua illam eul. Herba infundit vasi profundo totum se eddote.
nunc immergit. Sic tota quadrans fluerat, eul. ecce nescio
à quo, capite fundus verus fleat, pedibus, surculis erebuit.
in inversa eul. Amiko. Sub illis corrigere nititur nec p-
tui luctanti uxor supervenit, sed et illa ope ferre imparti-
cunis conclamat periclitanti. Navito ausilio p-cessit adfuit illi
sed vie conatu summo snem et vase. Mirabul semianime
sumi reponunt omni usi sensus destituit. Floras aliquot deca-
buit sic prostratus et sibi absens. Interim ut postea re-
tulit videre sibi. Vixit viginti prope Personarum senio venerabi-
les feretrum afferentes, quorum unus de damnatione peccatorum
amonuit, nisi sibi redditus sacrilegus. Corcorum p-ducta
abstere velit. Tres abire anni antequam sibi plane redder-
et. Sed plures antequam sacrilegus pudor communis p-ocleris in-
confessione superaret. Tandem Divina gratia annitente
Subito hoc pudoris Victor, et illius Sacrilegij et totius Vix-
reus se ad p-ocleris Tribunal vixit.

Sam Divorij è nostra Societate in mortales quæ fueris mu-
S. Francisci Xaverii ope, Nam Divorij è nostra Societate in mortales quæ fueris mu-
Famina ad vitam, estimulorificentia, unde planum fiet. Matrona quædam innodata
ad Cor p-ocleris adfuit, conscientia ad ultimum Agonem suorum dierum spatio perdurante
cultu Societatis usitato personam congruit et minitanti audit.
en quæ in ambiguo sua salus momentis tantum distantia a fel-
ci et infelici eternitate constituit; sed propior in infelici. Quæ
tamen

ramen. Fratribus meis in illa N. civitate benevolentia con-
testata es, ideo rependo Amorem Amori et te si moritural
antem uni è Meis Fratribus peccata aperias, compromitto.
Restituta valetudini Posnamiam venit, Generalis confes-
ne instituit et ad eul. D. Xaverij quem ipsum abi-
apparuisse confirmavit Divinissimo Sacramento reficiit.
Sam alia sed Genere nobilior pro Sacro Tribunali re-
stata est se desiderio carnalibus et scrupulis inde oien-
ibus liberam impetrata. B. St. Kostka ope. Cujus Be-
ati Imago munificentia Perillustris sapientia Bone-
choviensis argentea veste exornata deus Tempali longe
exaudivit.

In Congregatione Maxima sub Titulo An-
tiata Virginis aucta supellex argentea iam revocad
Minimam sub Titulo Virginis Purificata fa-
cta introductio D. Martijis Jandidi cuius Reliqui-
as Romano Authentico confirmatas et ab soci Ordina-
no approbatas advenerat Roma R. P. Stanislas Bra-
nicki Rector Collegij. Processionis apparatus lon-
ge insignis fuit.

Annus 1673

Adm R. P. Joanes Paulus Oliva Gnalis.

R. P. Hyacinthus Kocowski Provincialis

R. P. Stanislaus Branicki Rector

Præter communem triumphantis Polonid, de Turcarum
millibus letitiam, quoniam fuso intra duas horas, ad internecione
exercitu, fugato am Hyssein Basha, eius Ductore Generalissimo,
uberrima collegit in campis Crocinensibus, ante annum scilicet
dum et quinquagesimum, ibidem Victorie de Osmano: habui
aliam letandi materiam Collegium nostrum totius Polonid
Princeps quoniam illi Sanctior de Capitalibus D. L. hospibus
ga peccatoribus triumphus peperit.

Devoerat sese una è feminis diabolo in eternum
manerium, eo constructu et facto, ut in vim beneficii protali

Nobilis femina, op-
S. Stanislas Kostka
a scrupulis et desideriis
carnalibus liberatus.

Introductio S. Landi
di ad Brimund Regem

Victoria Crocinensis

Venefica

carnis vitio auctus vitam in melius et locum mutavit. Quotum ve-
ro Adolescens qui etiam Religiosis claustris maceranda cul furi-
tu carne incluserat. Hoc rursus Tribunali decernente unus et Ani-
mo Sacerdotis Annos ipsos duodecim usum Sacramentorum inter-
mittens ac à Templis Sacerdotis & à primo lumine salutandis ab-
horrens mutavit animum et constantissime quidam phis est Sacra-
menta frequentat.

Non solum autem Nostrorum cura apparet in animabus a peccato ad peniten-
tiam reducentis. Sed par etiam opera enituit in hominibus ex Hæresi ad
fidem Orthodoxam aggregandis. Sex decem enim ad minimum ejurato
aut Lutheranismi aut Calvinismo aut Schismate per manus Nostrorum in-
ducti sunt, ut Vicarium in terris Christi caput adorarent. Quorum è nu-
mero fuisse duo qui erant quidem fidei Catholici sed ab ipsis incurabilis na-
ti, sed interea longo tempore inter Hæreticos versati ita continua eorum fami-
liaritate et usu interfuerant, ut à primo fidei fervore et lumine ad Hæresim de-
flexerint, a quo tamen errore ad primam veritatem revocati sunt.

Spiritibus S. Nostris Ignatii exercitiis duo currenti Anno exculsi.

Item c. Annus advenam Romæ in Sanctis suis Legatis D. Venustum Mart.
Congregationi meam introduxit, ut præterea Minima Sanctum Candicum. Utique
Sodalitati suam Martyrem applicante R. L. Rectoris manu. Pulchrius ne
viro Venustus an Candidus a suis clientibus exceptus in dubio sit. Quod ad
pompam D. Venusti spectat ei media fodalitas ipso Immaculate Concepta Vir-
ginis festo sub cuius nomine militat triumphum apparavit. Cui ut solennius
pretium faceret, primo argentam sacris opibus aservandis confecit tumbam
ut ita pretiosa mors Sancti in conspectu Dei non vilior oculis etiam huma-
nis appareret. Tum ex umbra in lucem prodituro Sancto Martyri festivos
accendit ignes: inter quos ut eo commodius propensi in Sanctum Petrum amo-
ris intorqueret tela, Arcum illi struxit triumphalem prope proprii Orato-
rii limen. Tandem eo loci caelestem c. Latio hospitem panegyricis salutavit
acclamationibus

Datus est Posnania et Nostrorum e Societate Sanctorum favoribus
locus. Singularis ille Sancti Francisci Xaverii fuit prodigiosissimi in u-
troque orbe Thaumaturgi. Enixa est una feminarum in auras sobolem magni
fui cum difeminis, et sine vitæ infantis indicio: non solita lacryma, non mo-

85
as corporis animam indicabant præsentem. Mater tum de suo periculo tum de in-
fantis vita anxia illico confugit ad Deum e lecto causa sua sacro et affectus in-
terpete S. Francisco Xaverio cujus ut efficaciores inveniret preces adjecit
suas votis in honorem Sancti usitatum Posnania decem hebdomadarum devo-
tionem singulis continuis feriis sextis, quibus et binas lampades ad ejusdem
aram se accessuram appropinquit. Vix hæc animi sensa perfecta sunt, cum ecce
non infans modo sibi pariter ac vita restituitur sed ipsa parens vita evadit pe-
riculum. Nota igitur Deo Sancto gratia votum solutum ac femina pristi-
na valetudini restituta.

Peregrini ab India beneficium istud fuit S. Xaverii. Adfuit è celo in
primam Majoris Polonis Metropolim et Polonus monuit enim Beatus Stanislaus S. Stanislaus
Kostka certam è numero aliarum Matronam de ultimo vitæ termino: addidit ut
ultima luctu non ignara de ad eam Divinis sacramentis præterea penitentia
communiret. Et vero ut pronus adeo hujus Beati in homines favor sit, inclinat
eum singularis clientum erga se devotio et liberalitas: extra enim commemoratam
in annuis anni præteriti delamina argentea imaginem acceperunt ejusdem hono-
ri complura alia ornamenta conferente ad id eadem liberali manu Perillustris
ac Magna Dñs Marianna Podleska Capitanea Poznañiensis ac imprimis
altare de novo erectum est parva artificiosa dispositione prænobile tum præter in-
signiores laminas ex argento beneficia Beati insigniora variis Polonie in urbibus
præstita referentes, duas argenteas Statuas cubitorum singule circiter duorum
addita imaginem Beati circumstantes quarum una fert personam S. Patris N.
S. K. altera Divi Valeriani cujus nomen gerebat defunctus conjun-
ctis Capitanea. Accepit e Collegio non mediocri cum Sodalitate ornamentum
quod tam prædictæ Perillustris Capitanea Poznañiensis quam Illustrissima
Domina pariter Marianna de Tuczo Tuczyńska Succameraria Cracovi-
aviensis simul cum filio suo Joanne Cancellario et Canonico Posnaniensi ma-
nificentia auxit. Læm primo una ex nobilioribus pars Collegii præcipitem in
eternos ruinam minitans, ab ipso fundamento roborata et reparata est. Tum
in summo ejus vertice aula domesticæ refodendis animis oculisque conscripta.
hinc atq. hinc ab utroque latere erectis cubiculis que commodè Scholasticorum
habitationi congruerent. Tandem triclinium dilatatum comparatisq. de
novo imaginibus adornatum: quibus et bina maxima condecorata gratiorum intu-

Conversio ad
fidem, e variis
caus.

Instructio d.
Venusti ad me-
diam Iyregnem.

Notæ ex portula:
Societatis, infans feni-
tus, op. S. Xaverii
valetudini restituta.

entium oculis ostentant faciem.

Confessiones hoc Anno nec semel nec paucas habita, ita ut numerus in obsequium animarum excursantibus personis residui ex Patribus atq. Scholasticis in absentium detenti officio, non haberent unde essent otiosi.

Annus 1674
Abm. R. P. Joannes Paulus Oliva Propositus Anelis. R. P. Hyacinthus Loezowski Provincialis. R. P. Stanislaus Branicki Lector.

Anno hic pari antecedentibus labori Nostrorum circa lucra animarum respondebat, felici nimirum eventu.

Sacrilege Confessiones.
Confessiones generales plurimorum expedita, unus quidem nobili loco natus Personae, ab Annis 15 scelus enorme pro sacro tribunali celatum una cum aliis ex totius vite memoria enarratis notis benigna absolutionis deletum sententia. Alius vero cui constans fuit consuetudo sacrilege noctas exponere. Dei permisso a Demone sui corporis exagitatore et per duas noctes torore ad pedes et tribunal Sacerdotis compulsus est inibiq. vite ante acta delicta rite exsolvit.

Serpentis Gmen
multis Enormis
seris, amonet.
Lec minore industria ac dexteritate multorum contrahas initia multorum violata iura matrimonii suis adstricta legibus sunt, secumq. redacta in ordinem Desertiam pro sua benignitate huiusmodi transgressores in misericordia proveniente. Quorum fuit e numero quidam qua juratum sibi ad aras consortem spreverat, alterius in partes veniens. Sed dum scelus Deo vi in sese acturus, nisi vel medias noctis tenebras divinis affusisset lux, qua peccates tenebrarum antiqui Serpentis formam inducos protinus effugavit. Subito proci muliercula in mentem se ab ea monstrorum turba fore liberam si peccati commissi serva esse desineret, et quod commissum fecerat ultro non dilata penititudine elueret. Rix ea inter se viderat, omni periculo libera ad templum prima luce advolat, aures poscit Confessarii, scelus jurae maritalis fœderis tenacissimam in posterum se fore proficitur.

Nota Religiosa
infracta, per con-
fessionem.
Alius quidam religiosus se votis adstringere cupiebat, religioni a multo tempore dato jam nomine; verum ut induci nullo pacto potuit, redarguentis occulta scientis palam ut faceret Confessario sua religionis; catum deserit una et obstinata mentis sententiam; Unum e nostris ait suam perhomologiam conscientiam reduci ad quietem, rursum meditata postliminio sese devovet disciplina. Alter proximo in oppido Civis ecclesiastico fulmine à publica excelsa percussus, cum mentem

malis ipsis, que horrendo anatemate luebat indurasset, ac pejore proposito nunquam ad sacrum confessionis arcepsum sese distendi confirmasset. Divina tandem vi intus adlaborante mutat Benedicam, et unius è Nostris postulata ope rite Deo reconciliatus Corpori Ecclesie jam sano re mente membrum restituitur.

Adveniant Breve et Licentis sacra dies cum non pauci Scipui Romini viri jam inde a 16 leucis nostris convolant Bosniam usitata id temporis Nostrae pietatis illecebre religionis; jubileum illis diebus propositum non aliter consecuturi nisi in eo et cito multis ab annis seclerum Verno, Nostrorum Penitentiarii ab obsequio addigissent. Hec Rotrone. Domestici devoti orationis profecerunt plurimum apud Matrem totius Consolationis, et Consolanti-
Convolant
Rotrone
Domestici
Devoti
orationis
profecerunt
plurimum
apud
Matrem
totius
Consolationis,
et
Consolanti-

cem afflictorum; una namq. illorum Magna inter suos rite gravi afflictus morbo vitam in unum Oratorio Matris Virginis appellat Iconem et opem nec vano conatu, mox vires recipit, ex integro se recipit in verba et vota gratiarum unde gratiam emanasse noverat sanitatis. Felices etiam Poloni pueri Regine Polonis applaudebant gari, rebus humanis miscrendi tenentibus, quos inter Scipium locum optinet inter Scipios Leclie tutelares hoc Anno transon-
Poloni
pueri
Regine
Polonis
applaudebant
gari,
rebus
humanis
miscrendi
tenentibus,
quos
inter
Scipium
locum
optinet
inter
Scipios
Leclie
tutelares
hoc
Anno
transon-

ptus ex Urbis decreto B. Stanislas Kostka. Eventum hic probat casus. Inaudierat unq. ex adolescentibus nostri Collegii maxime Divi quidem in mortales elogia pietatis: quibus ipse-
adolescentibus
nostri
Collegii
maxime
Divi
quidem
in
mortales
elogia
pietatis:
quibus
ipse-

met subscribens, Deo cor animante, nonnulla cultui et amoris ejusdem Divi exhibuit. Verum celestis gratificandi vis superavit terrestrem clientum munificentiam. Cuius D. D. de immo-
met
subscribens,
Deo
cor
animante,
nonnulla
cultui
et
amoris
ejusdem
Divi
exhibuit.
Verum
celestis
gratificandi
vis
superavit
terrestrem
clientum
munificentiam.
Cuius
D. D.
de
immo-

In Junio die 21 Congregatio Provincialis habitus Cracovis ad sanctum Mattheum

ad eam solus ex Collegio uti etiam ex praescripto pertinebat perrexit L. P. Rector ibidemq. lectus
procurator Romam fuit, quo 21 Septembris morit cum Magistro Andrea Strzemieski ibidem
Theologiam audire. Hoc eodem mense et alii duo inchoata Posnaniensis Domus continuatur Theolo-
giam abire, scilicet Albertus Barabondski et Stephanus Kiedski hic primi, ille 21° anni
Theologus, et juncti L. P. Albertus Wolszynski futuro pro Urbe Poloniae Provinciae pro-
curatore in locum P. Joannis Hermannii. Omnes illuc conveniunt ad 20 Novembris.
Ipsa Congregatio Procuratorum omnium fere unanimi consensu peracta est et finita. Cunctis de-
cernentibus non esse cogendam Congregationem generalem.

In Augusto empta sunt bona pro Collegio Dąbrowa, Łuciny, Kaleie, Korowo,
A. Willes ex sorores in Niezamyśl apud Magnificum Dñm Joannem Dobrzycki habentem apud nos
tum sup. em adhuc P. Thomam Dobrzycki fratrem germanum. Haec bona jam ab
Annis e viginti inclinaverant animum L. P. Gasparis Droubicki et aliorum tum
Rectorum ad sui emptionem idq. praecipue ratione sylvarum quarum ibi copia, domi vero in-
opio magna. Vendita erant pro illis coemendis bona Kieleczno et Korableno et Grzy-
borno ad oppidum Kozienum siti pagi conscriptis, contractus cum Magnifico Dño Ma-
niecki sed bello Sueutico cuncta perturbante et contractus rescipi et Summa flo. 21
millium pro bonis venditis accepta, apud Illm D. Jacobum Rozwadowski Palatinum
Inowladislaviensem habuit hucusq. apud Successores detenta. Nunc quia minore pre-
tio comparari poterant, dato sunt pro illis 40 millia quod tali methodo extraxit sunt
primo 10 millia quae Collegio p. m. P. Christophorus Rozwadowski donavit redux Roma
post auditam ibi Theologiam tempore belli Suefici. Alia rursum 10 millia quae templo
aedificando germanus M. D. Venditoris P. Thomas Dobrzycki inscripsit pro reliquis 20
millibus acquirendis oppignoratus est pagus Rygradovica dictus, additis insuper supradic-
tus pagi florenis quadringenis

Anno decurrente liberatus est dictus pagus per acceptas mutuo
Continu. pecunias ex oppignoratis Łuciny & Kaleie donec vindicetur Summa fl. 21
vires sup. Millium apud Successores p. memorati supra Palatini Inowladislaviensis aut
vig. scripti aliunde acquiratur. Post annum item resignatio facta Collegio ab eodem
Magis Dño Dobrzycki in Castro Posnaniensi ubi etiam primi contractus
inscripti. Quia vero haec bona ille hereditario Vxoris sua possederat, quae
de Domo e Maniecka erat, relictamq. ex ea defuncta prolem habebat, bo-
norum ipsorum hereditariam, ne vel hac mortua, vel succedente alia ex secun-
do toto evictio vacillaret & Collegium periclitaretur, fecit recompensam Vxor
chua

11.
sua, aut potius prohi ex illa suscepta, ejusq. Successoribus, ut patet ex Con-
tractibus Nobiscum factis hac in causa. Ad extremum, licet veter Lex
publica in Constitutionibus Anni 1635 Ecclesiasticis emere bona terrestri-
a, obtinuit tamen impetravitq. Collegium quaedam bona vendendi, emenda-
lia cum sylvis in locum eorundem. estq. hac concessio inscripta Constitutio-
nibus Anni 1638 ea addita cautione, ut Iudicium Terrestre di-
iudicet decidatq. coagulationem emendorum cum venditis, quod nunc fieri
adhuc non potuit. Pro venditione vero priora bonorum Collegii facultates
Romana tum Et dñm R. P. X. Muty Vitelesci Et 1636 tum Et
R. P. Vincentii Carrafa Anno 1646 tum Summi Pontificis
Vrbani VIII obtenta sunt ut habent earum Authentica. Collegio
aservata.

In eundem Annum incidit mors. Patris Stanislai Rokicki Rectoris R. P. Jha-
nid. Bidgostiensis, qui medicorum gratia Posnam venerat, nec rediit, nisi ad immor-
talitatis suae possessionem. Eodem mense Augusto Sepultus est in Tem-
plo nostro Perillis & Chlecas Dñus Adamus Czarnkowski relicto filio, Vni-
co Domus Czarnkoviensis fulcro & herede in Polacis, Vladislao. Tu
nus per biduum celebratum nostris sub utraq. requiem de Suggestu
dicentibus. Inscriptis Testamentis Templo exstruendo decem millia, quicquid
bus palatium suum urbanum antonomastice dictum Czarnkavianum in
ipso foro Posnaniensi situm inoneravit quo alacriora Successores redderet ad legio
Summam extrahendam. Semper hac Czarnkovicorum Familia Maionis Polo-
niae e Primariis una Societati adicienda & Pertim Collegio nostro, quae
illi affectum & favorem tot Palatini & Generales Maionis Poloniae testa-
bantur.

Hoc etiam esse non solum civitas sed etiam Collegium nostrum
in metu incendiis fuit; Decima Augusti sub vespere Turris in furia furta-
tis maxima concepit ignem in ipso apice, cum orta fada tempestate accensiq.
nubibus fulmine tacta est, gliscente vero per noctem velut sacro igne sensim fl-
grans, tandem postridie sub ipsum meridiem, frustra tentatis remediis igni
pradam cepit. Computatur damnum ad florenorum quadraginta millia
maionem aliquam vim habuit flamma illa ut cuprum solveret non incendio
extingui non posset.

^{Philosophia}
In Septembri inchoatus est alter ^{Philosophia} cursus biennalis per Patrem
Theodorum Ckrentzen data facultate ab A. & P. N. Joanne Paulo
^{Philosophia}
^{biennalis}
^{inchoat} Oliva eo animo impetratus ne necesse haberent consummati Rhetores
aliò migrare ad Philosophiam inchoandam, sed haberent domi, quod fo-
ris quarere cogebantur possetq' in eodem Collegio studia Speculativa pro-
sequi usq' ad quadragennium Theologia non facta, ad alia Collegia di-
gressionem. Nec non ut fieret satis conditioni bullarum Pontificiarum, qua
in ordine ad faciendas promotiones literarias & laureas conferendas requi-
runt cursus Philosophicos & Theologicos ut continetur Studium more Aca-
demiarum.

^{P. Pauli}
^{Heniski}
^{Mors.}
Octobri die undecima diu luctatus cum morbo tandem hydrope
obijt P. Joannes Paulus Henski Prædicator Formatus
Concionatus Germanicus. Summum hic in sui Auditoribus desiderium re-
liquit, Vir certe Apostolicus, ex hæreticis Parentibus usq' bene habentibus
Gedani natus, post ad fidem & Religionem nostram pellectus adeo zelo-
sus fidei Propugnator extitit, ut nihil amplius oderit quam Sectam Luth-
eranam. Tota illius conatio eo tendebat ut errores Catholicorum refutaret.
eo in officio adeo infatigabilis, ut diebus Solennioribus binas mane &
à prandis conciones dicere solitus fuerit eà frequentia & aviditate
audientium, ut locus is non sufficeret. Aegrotanti quâ poterant opera
& sumptu inserviebant sive Germani nihil in votis habentes, nisi ut vel
semel de suggestu dicentem audirent. Visus post mortem a quadam fe-
mina (ut fama ferebat) vultu guidem tristi sed tamen indice æternæ
salutis.

Hactenus hoc Anno quæ vidimus fuere lætiora, Successere tristia.
Fortunatior futurus erat annus hic 1675 ni in fatalem casum incidens
claudicaret. Die ultimâ Decembris sub vespere dato tympano civi-
tas Posnaniensis excitavit tumultum contra Studiosos, unumq' globo traie-
cit. Tumultum intra horas aliquot e' vivis sustulit, alios vel mutilavit vel concus-
sum. Cuius mali origo hæc fuit. Acceperat acriter Verberibus unus ex Subur-
banis Eccolis nostrum Studiosum Poetica auditorem, quam pueri ultra-
ius injuriam P. Præfatus protunc P. Stanislaus Theysarth misit ad civi-
tatis Præsidentem, eo temporis hoc Officio functum D. Savimirum

Ref

Refman duos e' Studiosis Philosophos, Secularem alterum, alterum
nomine Sigzynski qui exponerent à sive suburbano Posnaniensi vim
immunitati Scholastica illatam esse rogarentq' sumendam de sive
penam pro hoc ausu temerario, alias periculum esse, ne ipsi Studiosi vin-
dictam de eo sumant. Pupugit hoc animum Præsidentis, quod repe-
titis vicibus & acius paulo instarent, & guidem in præsentia Hospiti
mensa' assidentium agerent, proinde tam in Studiosos, quam in pero-
rantem Clericum invehens est. Rediit ille talionem teuto illum capite ab-
hinc allocutus, protestatusq' se huc non ad convitia sed ad iustitiam im-
petrandam venisse. quodq' maxime in eo D. Præsidentis incusabat non ad-
didisse sibi compellationem honorificam ex officio, sed solum ^{zarem}
Dni Refman. Vix eâ finita lucta, mox ob detractum sibi ^{lum} tu-
ribundus D. Refman occurrit ad Collegium & apud R. P. V. Rectorem
protunc P. Petrum Abramowicz multis contra Clericum querelis, sui
contemptum, illius audacem accusat proterviam. Appropinqua à R. P. Vice-
Rectore Satisfactio. Visitat ille interea templum nostrum adestq' Ve-
spere Solenniter, ut pote in pervigilio Circumcisionis Solennitatis nostræ ma-
xima decantatis. Advertit inibi eundem orator Clericus, reducemq' (non
longè à templo, domus, quam Domini Julibowsky inhabitabant, quorum unus
pædagogus, didicit invitare ad hospitium semel, bis, & tertio: inquit se ita
illum tractaturum sicut ille domi sua, quam invitationem contemptiva
Subodoratus D. Refman accensus ira eripit & invitanti & imperat servo
civitatis, suo pedisequo, ut clavâ quam ferebat vulgo obuch dicta importu-
num reprimeret, fugit ille, acquisitoq' domi baculo, cum in Præsidentem &
servum jacit, an (ut alii narrant) percussit ipsum Præsidentem (quanguam
hoc non semel ipse D. Refman negavit). Efflox servus & alii a Dno Præs-
dente (parso in vulgus rumore Præsidentem civitatis à Studiosis aut ca-
sum aut verberibus affectum esse) inssi sunt domos & plateas chore, concu-
tare plebem, Custodes civitatis in unam cogere. quod ut dictum, factum.
Nam brevi miles stipendiantus constituit, consilium inibi in furia, pulsant ty-
panum, totaq' in armis ad lunam apparet civitas, maxime in nos infre-
mentibus Lutheranis & Calvinistis de Garbary adventantibus. Clericus ubi
hac agi videt, fugit ad Collegium. Interea ex Senatus-consulto mittit

miles, qui Cenicum vi ex hospitio extrahat. de quo certior factus
P. Praefectus modo primum ex missione redux sine mora convocatis
aliquot, qui finitis Vesperis ante templum subsisterant Studiosis, stetit
pra foribus domus hinc & inde illum stipantibus Studiosis pluribusq;
accedentibus. Veniunt milites igne, onustiq; bombardis aliisq; instru-
mentis bellicis armati. sedere loco P. Praefectum & Studiosos iubent,
quibus vocibus ter v. quatuor vicibus iteratis cum nihil proficerent
infi tandem bombardas exonerare, unum e Studiosis Martinum Doroszew.
ski Philosophum globo trajiciunt, non plus hons aliquot ab illo idu
superstitem. Ergo cum illo saucio ac R. P. Praefecto nonnullisq; Studiosis
clau. Domus, ceteri audaciores Studiosi, qui pauci tunc erant, strictis
gladiis reprimunt. Sed ubi illis in subsidium longe maiorem turbam
venire videntur in partem dilapsi sunt. Tum demum furibunda plebs duce
Iohanne Bierzkiewicz Notario Consulari, qui stricto gladio, vulgo Mullan
& Vladislao Grztkowski Apotecario Civitatis, qui minoribus Silegetis vulgo
pištulety, armati visi sunt, huc illuc Studiosos insequi incipiunt, plateas sine
lege sine ordine circumire, caeterum circumcurritare pergunt unicum Studio-
sorum cadem & Collegii nostri Subversionem inclamantes. Et ut nunquam
Solitarium scelus est, non contenti, quod Jamulum Collegii causam
invitantorum hospitum pro crastina Solennitate et prandio missum capi-
te percussum, duobus digitis prope mutilaverint, in plateam qua Templi
nostri facie terminatur exploserunt, ut complures globi Janua templi in-
harserint. Quin ausu nefario in Cenobii Monialium S. Benedicti fene-
stras, eo quod vicinum esset domui, in qua percussor habitabat, explode-
bant aliqui, atq; Monialem velo capitis traiceto in periculum protulse-
rant. Adhuc cum sedandi causa tumultus P. Nicolaus Bernech Lu-
num Collegii Praefectus in Curiam venisset, inclamabant fures ut tam di-
u detineret, quamdiu Cenicus non extradere, non tamen secuto effectu.
Verbo: quia furor, arma & ira subministrabat, nihil vitentatum relictum,
furentemq; insaniam magis magisq; intendentes, cum iam non imminoret,
disponunt tandem Vigiliis in quatuor partes nocte dieq; sequenti per ho-
ras 24 duraturas iuxta Statutum Civitatum, cinguntq; Domum maxime
Cenico hospitalem, quamvis scirent a nostris, illam ad Collegium mo-
va

13
evasisse. Nec finis. Eadem nocte domos Studiosorum invadentes duos ex
lectis Philosophos eoque Libiles. Lukowski & Matthiam Lu-
czewski extraxerant, ac stricto carceri incluserant, quorum primus
partim frigore partim inedia sed maxime clandestina timore mortis ada-
ctus cum aperto vitae periculo e fenestra se dimisit in terram, ac aufugit,
alter brevi dimissus. Infremuit ad hoc facinus Universa Nobilitas et
maxime Algeus. Dnls Tuczynski & domus & suorum periculo no-
tus, statimq; e Comitibus Sredensibus missis Legatis demandatum, ut ea
causam tum apud Serenissimum, tum in Comitibus coronationis contra
fides urgerent promoverentq;.

ANNO Dni 1676
Ad R. P. X. Joannes Paulus Oliva Generalis.
R. P. Stanislaus Branicki Provincialis.
R. P. Bartholomaeus Wąsowski Rector.

Benedixit D. E. V. Corona Anni huius. Eius enim ad initium 2 Febr.
arii coronatus Cracovia in Regem Poloniae est Serenissimus Joannes
una cum throni tuncq; Socia Joanna Sasimira. Adfuerunt ibi
Nobis in illo Polonia totius compendio, multorum e nobilitate patrocina
Studiaq; qui Collegii causam contra fides Iosnamicenses memorati nu-
per tumultus Auctores promovebant, conabanturq; pleriq; causam
per Delegatos a Serenissimo Iudices terminari. Sed Serenissimus ne
convellerentur Iura Regia ipsemet obtulit se iudicaturum hoc Nego-
tium aieno, illud ad Iudicium suum Appellatum pertinere.

Ecce vero dum hac agitant, necdum una peracta scena nova
cum iisdem fribus aperitur. Parum illis visum erat Collegium & im-
munitatem Scholasticam lasisse, facto brevi a profanis ad Sacra, a b ho. Congrega-
tionibus ad sanctos grada. Congregationi B. M. V. virum dicta sub f. ho. S. M. S.
tulo Nativitatis eiusdem Divina Matris vim inferunt. Duo Soda-
les, quorum unus Praefectus tunc erat Joannes Kizymuski officio
bellio, alter inde Joannes Zielicki etunifaber inducti procul dubio

ab invidis res ferè omnes à Congregatione subduxerunt, ut eam v. ad Pa-
rochiam v. alio transferrent. At Sensim primo argentum, tum aliam
supellectilem diversis vicibus subtraxerunt, partim ea palam & aper-
te perpetrando cum vi & indignatione aliorum non audientium tamen
de metum Civitatis impudenti adeo audacia resistere, partim furtim a-
perta etiam per senarium exteriore ad Cæmetarium ianuam, cum cla-
vis esset in collegio. Impudenter ex his aurifex etiam tempore missæ
habita à P. Congregationis absente verò Magistro hac & illa aufe-
rebat aliis frustra reclamantibus, quos auctoritate Magistratus
sibi assistentis, terrebat. Monebantur privatim ut referrent
res ceptas ad locum debitum etiam per Nostros à R. P. Rector
missos. Sed aut impedimentum aliquod fingeant, aut necessariam
rerum illarum reparationem in causa esse dicebant, ac tandem cum
nullus effugio locus esset, negarunt se reddituros. Cumq; nihil in
dies proficeretur, into Consilio R. P. Rector ut eos a reliquo terre-
ret ausu (nam & Altare cum imagine sub tempus conventus ha-
biti nominatus aurifex tentabat subducere) venit ad Congregationem,
cum frequentiores in ea essent, fecitq; sermonem ad adstantes, quo
felix Pascha melioribus gratulatus, egit gratias constantioribus in
Officio suo erga B. Virginem appropinquat illis benedictione ab e-
adem Divina Matre. Tum questus est de Violentis loco sacro il-
latis, Spoliatione ac prädatione facta à duobus, atq; pro hoc
scelere in Congregationem commissæ dixit se coactum esse, ut descen-
deret ad poenam infligendam eam, qua pro similibus delictis, reli-
quis etiam casibus Marianis usitata est, nempe ad exclusionem
eorum à Congregatione & consortio reliquorum Sodalium. Qua-
re pro Potestate sua quam habet in Congregatione eiusmodi tan-
quam Patronus Tutorq; earum quia Rector totius Collegii
(cui utiq; designandi Patrem Praefectum dirigenda Congregationis
ius est, adeoq; et excludendi facinorosos, et quidem à fortiori, cum ea
potestas vi legum Sodalitatis Patri Praefecto concedatur) eodem illos
duos Krzymuski & Zichicki nominatim exclusit. Quo audito
unus similis illorum Joannes Wolniewicz opifex Cultrarius

homo

14
homo vix & barbarus fidelisq; in rebus sumptibus adiutor cum in-
dignabundus è catu Sodalium abisset, iussus est tertius ille pro excluso
haberi à R. P. Rector. Conticuere ceteri, ex quibus alii rei lenem mira-
bantur, alii gaudebant in cultu B. V. constantiores, omnes tamen ve-
riti tum odia ac invidiam contubernalem, tum multas a Civitate im-
ponendas nihil contra illos locuti sunt. quin postea rariores & rariores
in Congregatione visabantur. Non intermissa tamen communis in Con-
gregatione à nostris devotio, paucis licet presentibus Sodalibus commoda-
ta interim sacra ad Missa sacrificium ex templo supellectile. Sic ex-
clusi illi duo citati sunt postea ad Officium Spirituale. Sed favo-
rem experti decretum tale obtinuerunt, quo pars utraq; appellare de-
buit ad Nunciaturam, plerumq; non admittebatur pro legitimo Ctoto-
ratus noster ex eo, qd Sodales alii Nobiscum non agerent contra illos
duos, id autem fieri tunc nequaquam potuit, quia verebantur ne in in-
vidiam apud suos et maxime Magistratum, assistentiam & sumptus
Spoliatoribus illis subministrantem, vocarent. Venit ad Nunciaturam
negotium, sed & ibi deliberatum an essemus Ctotores legitimi.

Hoc eodem Anno die 17 Aprilis mortuus est P. Laurentius - ^{Mors}
Charyzowski Inim. Votorum Professor antea pro Operario huius ^{Phosph.}
Collegii, hoc anno iam pro Valetudinario habitus, ut pote in dies physi- ^{Wski}
consumendus. Vocali ut plurimum orationi addictus saepe indies Christi
Bm Eucharistia Sacramento inclusum adibat, cum eoq; per pios affectus
colloquebatur. Ut omnis honoris, sic sui contemptor & incurius. Vicin-
g mortis tanta affectus & verborum demissione, sui deprecatione adstan-
tes P. P. & P. allocutus est, ut plenisq; lacrymas excyberent, adeo humi-
lem de Virtute sua sensum admirantes. Sepultus in templo nostro cuius
funus multi è Civibus & Civis comitati sunt.

Brevi, Mense Majo duo alia Externorum funera absolu-
ta. Unum die 16 Virginis Agnetis, qua bonorum suorum omnium ^{Duos fideles}
hancdem Collegium fecit, pia & sancta Virgo Agnes Organisaigka ^{externo}
Alterum non tam funus quam Exequia Perillis & Maja Dnæ. ^{Benefi-}
Constantia Tuczyńska de Domo Pusimska, quas illi in Nostro Tem- ^{plum}
plo porcolvit ad presentis Maritus eius Perillis ac Maja Dnæ

Stanislaus Tuczynski. Concionatus in Sacro est unus e Nostis Pa-
rochia Ecclesiastes ordinarius, eius postea corpus translatum est Zbz-
Szynum ad bona hereditaria Tuczynsciorum, qua domus et
mica & benefica Collegio Nostro fuit. Citius enim, Perillis Di-
nominati Valensem fundavit Residentiam. Nepos vero huius
cum Parente sua Perillis Joannes Tuczynski pluribus mil-
libus Collegium ditavit pro Templo extruendo.

Abraham
Bajer,
Dimissus.
Mense eodem non tam mudo, quam Religioni vivere
desint pulsus terrestri hoc paradiso vere incunte Abraham Ba-
jer Conductor temporalis dimissus in pago Teziorki. Revocabat
ille quidem sua studia & preces pro impetrata dimissione, sed eo
primum tempore, cum dimitti iussus est.

Quamquam Majo mense non felicior Junius fuit. Eius e-
P. Stanislaus Maliszewski Victorum & Professor e-
Maliszewski
occlusus est ex Collegio Sandominiam (unde hospes venerat) ea in-
inclusus, tentione ut inde post toleratam toto triennio & aliquot mensibz
Dimissus,
admissus,
inclusus. clausuram Cubiculi, in quam coniectus erat, non quod (ut ipse calu-
mniabat) ad Sacram Congregationem Inquisitionis Romam appel-
laret contra quadam unius huius Theologiae Professoris Sententias
sed quia aliunde meruerat. Ut inquam inde admitti peteret ad P.
Cistercienses Kopniunica, quo animum suum post repulsam huius
Posnania a P. conventualibus S. Francisci volentibus admit-
tere acceptam, inclinaverat. Verum nec Cistercienses, nec postea
Herbertam Censui Hebdoviensis illi se faventiores praestiterunt.
Negaverunt omnino admissionem, nec nisi a Religiosis S. Bene-
dicti in Monte S. Crucis susceptus est. Idque ea lege, ut nihil quidquam
mali de Societate, quam deserebat, apud suos loqueretur. Sed ne ibi
diu substitit. Annus necdum elabit, & ille R. P. Rectori Sando-
miniensi ad manus redditus eiectus e Tyracino, Id iuxta imma-
nitatem rigore peragere debuerat, degitq. rursus Sandominiam sub
clausura in Collegio.

In Iulio eiusdem anni 1676 sub solennibus In-
dicis qua anthonomastici S. Joannis vocant inchoata est in
Jan

15
16
Inchoata
deus
longi Martii.
Templo Nostro Ponte Priuâ & copiosa. Nobilium coronâ Con-
gregatio. Bona mortis ex assensu & grata Voluntate C. Adm. &
Patris Nostri iuxta mores & leges illius, quae Roma in Domo Pro-
fessa Societatis Nostre erecta est pro utroq. Fidei sum sequi. Finis
eius & Scopus est, Preparare suos Sodales ad felicem mortem, ean-
demq. per Passionem morientis in cruce C. R. S. T. J. dolores q.
Dmâ eius Matris impetrare. Unde omnes fere huius devotionis
actus sunt ad Christum passum & B. Virginem Mariam dolore.
Sani, totaq. devotio Vespertina tendit in honorem trium horarum
quibus Christus moriens in cruce pendebat. Mater vero dolorum
assistebat. Prima huius Congregationis Solennitas celebrata est
24 Iulii die Feria Sexta quo etiam die & tempore inscribebant
Albo Congregationis eorum nomina, qui huic Sodaliati annue-
rari capitebant & exoptabant. Et Nobilitas quidem promptior fu-
it quam Civitas, ut pote necdum post tumultum nuperum bene
composita, exceptis iis, quibus factum displicebat. Inscriptum
libro nomina & Ecclesiastici Viri, praecipue accedentibus tribus Cen-
tibus Sancti-Monachum S. Benedicti, S. Clara, & Carmelitarum
Lublinensium. Pro Altibus Pfata Congregationis absolvendis ac-
censis circum circa lampadibus adornabatur Imago Christi Cruci-
fixi mure ad compassionem sculpta & Altari Magno iam olim apta
ta ac imposita. Mane Confessio & communio expediebatur
pmissa ad illam bonamq. mortem impetrandam accommodata ppara-
tione suggerente talis affectus P. Directore Congregationis protunc
hor. Officium Sustinente R. P. Rectore, ut pote qui primus eam Posna-
nia erigendi facultatem agens Roma Procuratorem Provincialis Con-
gregationis, ab A. R. P. X. Joanne Paulo Oliva, Indulgentias ve-
rè à Clemente X. Summo Pontifice impetrarat. Curavit & methodu
eam devotionem peragendi una cum suis affectibus tum latine tum
Polonice expressis typo imprimi, additis ad calcem libelli legibus p. dicta
Congregationis.

In Augusto pridem agitatum tandem dissoluta Residen-
tia Medireconsis negotium peractum est, deduxit illud ad finem.

in reliqua parte R. P. Rector ex Voluntate C. A. R. P. R. Joannis Ba-
li Oliva; cadaveris hic semper fuit parvis Societatis domibus ob mo-
dicam in illis religiosam disciplinam observantiam, nec huius dissolutionem
agere sepe potuit. quin eloquentissimi ad R. P. Provinciarum Procurato-
res anno Superiore Romam congregatos ea de re locutus parvorum ho-
mines parva dare Collegia asperans perconvadere conabatur Provincias
ut nec tenerent, nec promoverent, nec admitterent talia Collegiola.
Restabant pro hac Residentia dua Summa donata & inscriptae
Residentiae ab Illmo & Rmo Dno Alberto Tholibowski Episcopo Posna-
niensi Fundatore illius. altera in Bonis Nekla, altera in Curia
descentis civitatis Posnaniensis deposita & ad censum locata. Sed postquam
a morte Fundatoris repugnante tali Fundationi Venerabili Capi-
tulo spoliata esset Residentia habitatio, Ecclesiam bonisque eo per-
tinentibus, quibus Oppositus Nobis ex Voluntate Episcopi asperat
annuit C. A. R. P. R. ut etiam reliqua Solverent, Praecipue, quia ipsi
Successores Illmi Episcopi Serillius Dni Tholibowsky urgebant,
ut illis Summa una decem millium florenorum in bonis Nekla
resigneret, ut iam vastata vendi possent tanquam immania factis
fundationibus usque multis. alteram decem itidem millium in Curia
a locatam ipsi pro usu Collegio sublata Residentia idque sine
ullo onere transfunderent, relinquentes insuper Societati omnem
Sacram & domesticam Suppellectilem atque Bibliothecam satis Nota-
bilem & usum Residentiae olim datam. Rationes vero id peten-
di ab C. A. R. P. R. has adferebant, quia dissoluta iam esset Re-
sidentia, non sua culpa & studio, sed Patrum potius in ea deseren-
da facilitate, graviter totus aliquot impetita Residentiae feren-
tium, proindeque se iam liberis videri a persolvendo, uti se liberam fe-
cit Societas a Residentia. Tum quia quod maximum pondus ha-
buit Bona predicta Nekla ita condidisse ut omnino immania sint tam
hunc oneri persolvendo, quam aliis consimilium Fundationum sibi
impositis tolerandis. desideraret Successores, ut Saltem alia Fun-
dationes ab Illmo facta Antistite conservent, Saltem quod fieri
non aliter posset, quam si Summa illa decem millium tolleretur.

Ergo

16
Ergo habita facultate ab C. A. R. P. Generali R. P. Rector cum Scitu
R. P. Provincialis resignavit in Castro Posnaniensi Summam decem
millium florenorum in Nekla locatam refundens eam in Illmi Episco-
pi Successores, ac vice versa simul ibidem Serillis & C. A. R. Dns
Tholibowski Decanus Capituli Posnaniensis Nepos
Illmi & Rmi Fundatoris suo suorumque Fratrum nomine (quo-
rum singulares resignationes in suis Peribuiis faciendas procu-
raturum se suscepit) resignavit Collegio Nostro Summam decem
millium in Curia Posnaniensi locatam cum suo usu fructu ipsi Col-
legio & quidem sine ullo onere Statim Servitutam.

Eodem mense & sequentibus Aula Studiorum in
Collegio sita pulchram intus acquisivit faciem inventio talium Aula ad
Capiti R. P. Rectoris eam debens formam. Novum hic ex toto Thea-
trum illudque compositum exstructum est, et publicis Theologorum Phi-
losophorumque Catechibus, & exhibendis Dialogis Servitutum. Ercetum
a pegma artificiosa curiosum perspectivam octo nixum columnis. Per
plures varia quantitatis & inventionis appensa imagines quarum dua
Christi duodecim & Salomonis illustiores sunt ut pote Roma adve-
ntu. Adaddita pictura, Scamna, & reliqui ad pertinentium rerum appa-
ratus.

29 eiusdem Mensis repetit Seculum Samuel Finck ad C. A. Samuel
ni Theologus, ultro hic dimissionem expetivit, brevi aliquam penam Finck
deserta vocationis expertus ut pote diu cum periculo etiam mortis vario Dimissi
vexatus morbo, & inde sibi molestissimo, quod regentium accipiendo sa-
cerdotio jecent obicem, quem ille ordinem ordinandis sibi post egressum re-
bus maxime idoneum Summo conatu accelerare ambierat. Exclusionem
tem est e Societate post toleratam in Collegio inclusionem. in ea diebus
tantum ferculis, in refectorio vero pridie dimissionis publica per Illuse
vere disciplina mageratus.

In Septembri nunc primum Saculare Jubilaeum Anno 1675 Jubilaeum
inchoatum est, dilatum tandem ab Illmo & Rmo Episcopo Posnaniensi
Stephano Wierzbowski in penam Jubilaeum per Comitissa sua
in bona Ecclesiastica Antientium militarem executionem pro centri-

butione Capitali. Remissum tamen est de eo rigore. Precessit in Ar-
chidiaconi, cuius gratia commodius peragendi cum a Venerabili Capitulo
Gnesnensi & nomine Perillis sui Officialis Gnalis rogatus esset R.P.
Rector, missi sunt ad confessiones ibi audiendas. P. Ioannes Hostyn-
ski, P. Paulus Kostanecki, P. Theodorus Krentz ille Theologia Scho-
lastica, isti Philosophia Professores, tanto gratiores maioribus vo-
tis mansui toto Iubilaei tempore petebant, si tempus pateret. Hos
omnes magna humanitate excepit Mons tunc Illud Regni Primas
& Cathedralis Archi- Presul Andreas Olzowski. Durante verd in
nostra Diocesi Iubilaeo maximus ex omnibus ut plurimum vacan-
tibus in nostro templo concursus tum ad Sacrum poenitentiae Tri-
bunal, tum ad Sanctissimum Eucharistiae convivium erat. Atque
intermissione a pluribus mane & vespere confitentibus auris dabatur
Nulla dies Peram ad decursum Iubilaei, quod, & post meridiem ipsi
communio non distribueretur. die ultima ad horam a meridie usque tertia
& hoc divinum epulum et sacra exomologesis subministrabat. Nec
alibi seculari hic Annus gratia coronam sui & coronidem accepit
quam in Templo nostro. Incidit terminus Iubilaei in diem S. Sta-
nislao Kostka. sacra fuit autem Dominica 25 post Pentec. 25
Mensis Novembris. Decantatum Sacrum a Perillis & A. Rado Dno
Hieronymo Wierzbowski Praeposito Capituli. Praeposita una Officiali
Gnali, uti & Vespera ac Te Deum laudamus in magno tam popu-
li quam Nobilitatis concursu nostris de Suggestu mane & vespere
perorantibus.

In Octobrem incidit funus Vladislai Smigieloki bo-
niglecki na Indolis & spei Juvenis. demortuus hic Augusto Sepultus
nunc primum in Templo nostro. Grammaticae discipulus.

Eodem mense (exceptis per annum variis & multis Peram de
(clerus Audiosis) Spiritualibus S. P. Ignatii exercitiis exolen.

Secesit ad Collegium nostrum. Illud Dnus Petrus de Anin
Galenski Sapneis Mediceoensis idq post recens absolutum
funus coniugis suae Ludovicae iudem Galenska Sed alterius
Domus. Choratus est in iis prosequendis ac una Iubilaeo conse-

guendo toto obitudo sua & mensa & aulico ad obsequia usus.

Decembris illud potissimum dedit, quod cum a nostris in Comitiis
adolis sedensibus tunc habitis supplicatum esset, ut nomine Con-
ventus Generalis Varsaviensis sub idem tempus decurrentis, rogaretur
Sedes Apostolica pro decernenda canonisatione B. Stanislai Kostkian-
ka compatriota nostri, eiusq negotio terminando. primum admi-
sum sit, appropinquat in urpendo negotio fortis executio.

Epilogum huius anni aliorumq paulo Antecedentium inde lu-
minis, unde sui exordium & maius incrementum accepit Societas uni-
versa. Sunt autem aeterna Mgr. Dni Adriani Potinski Ensigni-
Petrariens Collegii bonorumq Nostrorum infestationes, quibus famo-
sae hic Societatis etiam Universae persecutor nro exagitat. Vicinus
hic bonis nostris Krzeskovic dictis adeo molestus Subditis fami-
lia, bonisq nostris est, ut cathalogum tricarum et iniuriarum texere
oculosum sit. Sufficiat semel pro semper de illo dixisse, Id totum
quantus nihil aliud sit, nisi perpetua nostri vexatio, interminabile
vitium. Missis enim iniuriis quas in dieo cum Subditis susti-
nemus, homo in omnes lites promptissimus alienos tantummodo malo
Sane possumus vivens varia Nobiscum non solum Iudicia Subsellia
& Tribunaia, Sed etiam Comitiola implevit laesus procul dubio &
bona & famam nostram, in Libertatem oris inconsulti graviores auctoritate
hominis toties repressissent, nostra vero favissent causa.

Annus Dni 1677
 C. Idm R. P. Ioannes Paulus Oliva Praepos. Gnalis.
 R. P. Stanislaus Branicki Praepos. Provincialis.
 R. P. Bartholomaeus Wyszowski Rector Collegii.

Abbas Bledzewensis Ioannes Casimirus de Brin Palenski tam Singu-
 lari in Societatem affectu propensus, ut cum corde sua etiam in Collegio de-
 posita aservaret. Quia tamen plerumq. miscens mediis gaudia luctibus
 non levem quin imò gravissimam Nobis Subditisq. Nostris molestiam
 attulit panis hybernus pro Staticis militum extradendus. Ita ille
 exotica militum malevolentia e Subditis Nostris extorquebat, ut praeter
 pecuniam quae illis contingeret, requisiverint pabula, ligna, bras-
 cam, & quidquid vi extorquere possent contra solitam Regni ordinationem
 & concessionem. Speciale istud licentia militaris argumentum sit,
 quod quia ligna betula sibi advehenda optarent illa sibi Siekierois
 usq. Bukum Spatio quinq. miliarium distantibus apportanda impe-
 rarunt. Oppressionis autem huius seu origo seu occasio inde processit.
 Erat olim ante annos decem mos ipse in usu, militi panis hybernus
 ex bonis Ecclesiasticis dabatur ea ratione, ut quilibet Episcopatus,
 Capitula, Abbacia, Beneficarii conventus & Collegia conveniret cum
 milite illuc destinato, tantumq. pecuniae imponderent, quantum facta
 conventionis se daturus appromiserant recipere omni dependentia bono-
 rum Ecclesiasticorum ab illis similibus. Tandem Episcopi protha-
 bito tali modo (procurante id nomine totius Ordinis Ecclesiastici
 & Rmo Archiepiscopo Gnezneni Nicolao Przemowski) statuerunt
 pacisci uti defacto facti sunt cum Illms Ducibus Exercituum de toto
 pane hyberno, appromittentes se ex bonis Ecclesiasticis daturus quin-
 quies centena millia florenorum. Quia conventionis facta Episcopi iam
 ut suos alleviarent Subditis alienis ad suas Dyoceses pertinentibz
 maiorem imposuerunt summam, ac onera, Nostra plerumq. Allegia ita

gravantes, ut Salisienne coactum fuerit extradere pro uno Anno septem
 millia florenorum. Ea in oppressione hucusq. manent Collegia, panem
 hybernium Distributoribus Dyocesium assignantibus prout cuicq. pla-
 cet plus vel minus.

In Febuario magnum & peropportunum favorem expertum
 est Collegium a M. D. Petro Radzimirski eiusq. coniuge Catharina. Fla-
 buerit ille pridem firmum propositum Vicinum hortum Collegii hortum Sat ju-
 tum multisq. ex agris ac pratis alimentariam habentem donare Collegio, seu po-
 tius transfundere Nobis vis illud qd habuit in illum pro Summa duorum
 millium florenorum. ab Illma Palatina Inwardislavien. Rozrazewska
 Virtua (qui hucusq. erat ex bonis Elaniti Palatini eiusq. filiorum) sed cum
 subito gravi morte interceptus non posset adire. Quia Ius suum Nobis
 inscriberet, ex Consilio Iurisperiti eiusdem cum Summam usq. in hortum
 legavit testamento Consorti suae tam Vita quam eundem inpositi. Hoc pacto
 & hucusq. non potuit exire, inscripsitq. ac transfudit Collegio Ius suum totum,
 facto Nobiscum contractu ut ad utilitatem sibi permitteremus usum. Ex cuius
 postea consensu Incompro facta est M. D. & permissa. Statimq. occupati
 huius Lepientia correcti, & via ambulatona ex antiquo horto deducta in signum
 possessionis exercenda citra tamen ullam ad utilitatem Domini injuriam.

Hoc eodem Febuario ad Comitatus Varsaviens. protunc habita Citatum
 est Collegium Nostrum a Civitate, co. qd sub tempus Interregni protrahebat
 Magistratum ad Iudicium Capturale pro illatis Violentis Domini Bursa No-
 stra Sita in Suburbio S. Adalberti, ab ipso Banntis declarati sunt Civis. In
 his Iudiciis Comitibus absoluti illi quidem sunt ab hac Civitate excommuni-
 catione, sed magis de gratia ac favore, quam de Iure nunquam opinor in suo
 robore sub interregnis conservando. Quis enim facile credat per illud Decre-
 tum ita absoluti potuisse fides ut nulli sub tempus Interregni subire Judi-
 cio perquam Regis, qui utiq. tunc nullus est, & Capturalibus subire tam
 & Libertas Universa quam Senatorum. Quod tamen ea in parte Collegium per-
 didit, nisi quod pro absurdo in quorundam Senatorum Sententia allegabat,
 tamen in Civitatis gratiam, decretorie decisa est.

Aprilis Soli Perillis ac M. D. Capitanei Luben. Nicolai 2000 fl.
 Victorini Grudzinski libertate memorandus est. qui templo adifi. datatop

cando consecravit duo milia florenorum. designato sibi ibidem Sepulchro ad Latus Matris sua, ut pence eam tam natus quam mortuus quiescere videretur.

Clajus in novum Collegio fructum refloret, augendo illud Typographia. Quarum prima non iam deserta empty est Cracovia à R. P. Rectori, altera per R. P. Chlodzianowski comparata, eo tempore in Cracovia. Typogra. Com. ca missione illi Salati Cracoviensis Alexandri Zubomierski commo. parata. rantem, brevij sua opuscula nonnulla ac Conciones eodem pulo imprimenda. Duo ejus prola sunt, minus unum, regale alterum. Vitis autem ac fundamen- tum prolamq. immedietum fusa sunt ex aurichaleo. Ad corrigendos insuper characteres literarumq. Varietatem vite formatam seu instituen- dam fusor advocatus. Ita est Typographia ac collocata in Vicinio Scho- la Parochialis circa Summ Collegio incorporatam, Media dom Congreg a- tionis loco, quo ad eam collocandam amplior inveniri non poterat. Ad proxim de lucem educata est in Julio.

In Junio Fabrica Templi continuari cepit desinonibus ab ea inchoata annis non paucis. Atc primū, post quissa complura anno pteito preparamenta cepit edificari in facie templi, tum deinde per Summa Templi latera iactis insuper nonnullis fundamentis iuxta ideam eius recentem vifam apud Judasac approbatam ab etlmi R. P. Podro. Sumptus ad eius adificationem habet ex Domo Tuczyniana, apud Judas conservatus apud quos deten- tam Summam Perillio Latres Joannes & Casimirus Tuczynscy col- legio incorporant per Templo. Sorsu & duoru Perillio & Olga La- rentis sua Mariae Tuczynska de Domo Tuczynska qua etiam ex pecuhari animi sui in Societatem propensione plurima in eadem fabri- cam contulerat circa tempus belli Svecici.

P. Stanislaus Kanski mortuus est. Mensis eiusdem mortuus est P. Stanislaus Kanski vir plenus die- rum & virtutum. Vnicum eius tota fore vita Officium fuit, Collegio in- Junbus administrandis, quibus, in pio operibus obsequiis subservire. Uere

Operarius Comite ubiq. adificatione diligens & exactus. Hunc bonum Patrem brevi secutus est Ch. D. Adrianus Poninski Vexillifer P. Adversarius mortuus. Namque, qui illi ac Collegio litibus vel ex minima atomo excitatis ita molestus fuit, ut nulla Subsellia vacua forent ad qua nos & illi non

19
non Sisset, cum magno rubore nostro iam in adagia adductus. Creditum proinde est a plerisq. illum fuisse a Patre Stanislas ad forum illud ultimum evocatum. ita insuper Nobis divina Providentia adspirante ut duo eius Vexilli- feri ex fratre Nepotes ad Societatem vocarent non sine magna spe ac optima Societati educandos. Sub eundem Mensem die S. Joan Serenissim- nis Baptista. Sacro Subsistens Gheua Serenissimus Joannes III Rex Polonia, in Pontia R. P. Rectoris, causam inibi Collegii agentis, in na verò plurimorum Senatorum tam secularium quam spiritualium ad Convivii Regalis pompam asidentium, facta sibi attentione, propi- navit additis Vitis nominantq. ad mensam suam in Episcopum Hieronimem R. P. Adrianum Pikarski Professum Votum q. suum Concione- torem, quam ille gratiam eā animi modestiā & Significatione accepit ut pro Vitis sui exigentia pium modestē interpretatus pro talis esse vo- luerit. Ab eodem etiam feri mense, ducto principio multo in- locis Poloniam pestis invaserat, quo mali contagio, ita vicina Nobis fuga- ra ac Bridgeta inceperat arsit, ut vix hyeme exhausta Saniori aura respirare inceperat. Omnes Poloniam hanc mali translationem expecta- bant & metuebant, miraculo eam a peste immunitatem passim adscriben- tes & de facto iuxta rei meritum iudicabant. Inter hos igit. huiusmodi ut incolu- mitari Collegii prospiceret R. P. Rector ad Sanctorum Patronorum aux- lia imploranda conversus, prater alia, concepit votum exortandi Clau- stula singulana S. Martyribus in templo nostro repositis, quarum- tamen reliquis sparsim tantum & nondum adornatis arculis inclusas aservabantur. Bono exquisito Devotionis consilio pestem una ac mortem ne per plures Angoreq. Sanctorum Claustralium includente, quo insuper ex- etiam intentione Roma Poloniam Illius ac Salmus Lucas R. c. scielecki Episcopus Poloniam advenerat ut repetitam tunc singulis fore- annis pestem eorum patrocinio composcere, quod & factum erat, ut nunc- iodem recognoscat Collegium gratiam.

In Julio ante majus Altare manu R. P. Rectoris Baptista Judas- tus est Judas Adlescons una cum sua ex Sore Nepte iam nubi- quissa eorum a Vitis instructione. Itac nomen accepit Marianna, ille Joannis Baptista, Adlescons Latinum habuit Ch. D. Gronowski cum Ch.

M D Krzetuska Vidua. Duella M D Zachariam
Lynowski & M D Mariannam Pozorska, quae etiam hanc Spiritu-
alem fibam suam, in curam accepit. Adolescenti vero eius Germani
fater M D Bronikowski.

Augustus dehi terminum libris cum civitate exitis nuper ra-
tione tumultus facti in exita Decembris Anni 1675. Advertit
Civitas non modicam Nostram in negotio promovendo diligentiam, ac prom-
ptum Regis Serenissimi in Societatem Animum, capitis & P. Rectorem
invitare ad Compositionem compellentibus de insuper ingentibus sum-
ptibus futuris, quibus parcere maluerunt. Maximumq; in eo perficiendo
laborem posuit Praesidens tunc Civitatis D. Sultz Viri satis
eruditus & in bonum publicum promovendum intentus. Nec etiam R.
P. Rectori de Consilio suorum visa est respondenda Compositio, amplexusq;

Compositio

negotii

libris

ratione

multis

nomi-

mati.

est eam his perisimul adductus rationibus. Amo Quia plus lucu
Collegio sum erat in Compositione quam in hic, quippe cum Civitates
libris. ipso Reges defensores ordinari habeant, ne vel eorum Jurisdictioni liceat
ratione vel fides opprimantur ab aliis ordinibus. 2do. Plurimorum
ad Civitatem ex parte Civitatis amicorum favor & gratia; donatus etiam
Submissis omnia; destinatusq; animus. Cancellarii Regni & Gene-
ralis Illustris Poloniae Illm. Joannis Leszczyński qui pro
Civitate contra Collegium obfirmissime stabat. 3to. Exem-
pla aliorum Collegiorum in simili materia tumultuum monebant li-
bris non ferendum. Quam cum Nobilissimos, quosq; Jurisperitos
in suam partem Civitas traxit & occuparent adeo, ut Collegium
vel aliquem mitteret, quem consuleret. 4to. Quia in rei veri-
tate non infrequentes fuerunt occasiones Civitati ad hunc tumultu
a Studiosorum insolentis, affectata committenda illorum, qui eos com-
pescere tenebantur, acutis perisimul veri peritus addidit huc ultimam
ocasio, quā contemptus & percussus est Praesidens Civitatis a Stu-
dioso temerario, cum tamen ille Regis loco habeat a Civitate, quae
statim ad tuendum honorem Praesidentis sui tumultu excitato per-
cussorem capere destinavit, seu domo, seu in Collegio illum periculis in-
templo interea evadentem. 5to. Simulabat ad eandem Com-

positionem sperata non sine vano metu Similium exemplorum subiecti-
o Studiosorum Jurisdictioni seculari non solum in criminalibus maio-
ribus, sed etiam in minoribus, cum insuper defacto videtur Constitutio
Regni Anno 1650 data, quae Studiosos universos in talibus faci-
noriis Judiciis regis & nobilium subiciat, hinc ejus usus necdum un-
quam Posnania ad effectum deductus fuerit. 6to. Non leve
momentum habuit & ipsa ratio. Quia fides collegerant Argumenta partim
falsa partim vera proferenda sub libris foram Affessoribus aliisq; Vi-
ris Amplissimis quum & coram Sacra Regia Majestate, quae ad rubo-
rem Collegii ad stipendium Scholarum. Praestantium. Sane quid disci-
plinam Scholasticam nostram aliquam inurerent. Magno deniq; adea
Compositionem incitamento fuit Nobis attendenda brevi ex assensu R.
P. R. decreto vero Provinciae, Promotio Literaria ad Laureas Doctora-
les, contra quam, cum certissima Cathedralium ac Capitularium, eorumq;
Academiam Cracoviensem dentium impugnatio speraretur, congruum vide-
batur, ut saltem Civitatis non haberet ha in puncto offensa, sed recon-
ti conjunctione animorum conciliata. Compositionis Puncta haec Puncta
fuerunt a R. P. Rectore peracta & a Civibus acceptata. Amo ut Puncta
Semper esset Jurisdictioni Collegii in Studiosos, nec ad ullum unquam prodire possent
haberent forum nisi ad Nostrum, prout haecenus in usu fuit. Ad 2do. Quia
se submiserunt fides. 2do ne in Similibus casibus tumultus un-
quam excitaretur contra aliquem Studiosum, idq; sub vadis decem mil-
lium florenorum. Idq; totum Salvo Jure aliorum, qui pten-
derent injuriam tunc sibi illatam sub eo tumultu, non turbando - ulla
tenus Collegium, sui Vadis concedendo, licet contrarium opponerent Illius
Cancellarius Regni nobis debuit dissimulari; Sub fide tamen publica
& honore cautio est, & libris Castrensibus inscripta ptenibus & sua
Nomina ponentibus Vitis terminis ex ordinibus Civitatis, Consulatu
Scabinatu & Communitatis. 3to ut more Majorum su-
orum sint fides in Societatem benevoli, prout eam animi benevo-
lentiam apud se moruisse videtur Societas jam ab annis centum
labore impenso Civitati proficua. 4tum additum Punctum a
R. P. Rectore ne Civitas Spoliatoribus congregationis assisteret ullo
aux.

auxilio contra quos agebat in Lunciatu. Stetitq' hac compositio
24 Augusti, datâ postidie, ac inserta Castro Posnaniensi quie-
tione suum à Processu nomine collegii à R. P. Rectore, concessâq'
omnium amnistia. Quo etiam Domini, nomine civitatis venientes ex
Consulatibus, ipse D. Prævidens, à Scabinis et plebe Submissionem
Subscriperant, appromittentes civitatem nihil acturam unquam con-
tra Studiosos, & si casus intervenient criminis, relaturam se id
ad mutuam conferentiam cum R. P. Rectore. His peractis in Castro
recta ad Collegium cum deprecatione venit D. Kozkiewicz cum ali-
is satisfaciendo conditioni datæ à R. P. Rectore inter alias Supra
Spoliatores allatas. Post breve tempus etiam Spoliatores Congregationis
Congregationis seu Sodales, qui se et plerâq' ex rebus Sodalitatis suæ amove-
rant redierunt. Indulset R. P. Rector quid interposita meditatione
Imorum ex Magistratu illis relictiis libris in Lunciatu,
ad Sodalitatem receperit, non tamen ad ea Officia quæ ante gesse-
runt. Qui etiam de Processu quietati sunt, deprecâtiq' publice p.
legium ac Sodalitatem in Congregationis loco. Atq' hinc omni-
bus invidiosis actibus finis impositus est.

Septembre currente, in quem ea cum Spoliatoribus Sodali-
tatis compositio fere incidere, incipit canalis muratus subterra-
neus exstrui ad emundandum Collegii tractum totum à Sordibus sui.
Canalis muratus, populi ad Nos confluentibus. Cum enim in declivi Urbis huiusmodi vine
ad emundandum
dent Collegium nostrum delabentium per declivia platearum aqua-
rum ac Sordium meta, ne per apertum ea sentina mali ut Sole-
bat decurreret, circa templi aspectum ac Collegii elatus est qd.
canalis subterraneus ambiens tam Collegium quam Templum
usq' ad aream Rusticam post templum dato jactâq' intro a platea
la Monialium S. Benedicti ante portam Scholarum.

October mensis dedit id tandem Nobis, quod optabar diu Pro-
vincia Nostra. Anno 1672. ab A. R. P. K. in Congreg. Provin-
ciali expetivit ac impetravit. Nempe Promotiones ad Laureas Doctora-
les Posnaniæ peragendas ad ritum & normam Collegii Romani.
Facta enim-vero est Promotio ad Lauream Theologicam duorum
P. Promotio
ad Laureas
concedit
L. Posnaniæ.

21.
Vironum gravium ex Archidicesi Gnesnensi (eo fine ne Officium Epi 22
Scopi in eos aliquid posset agere, si forte se opponere velisset) Primus il. Lemini
lorum fuit A. R. D. Joannes Kunzewski Canonicus ad S. Georgium Canonici
Gnesnæ ac in Ecclesia Metropolitana Penitentiarius, Præfectus Semi. promaly
nari, ac simul Theologia Moralis Professor. Secundus A. R. D.
Joannes Josephus Modrzyński Penitentiarius ibidem in eadem Ca-
thedra Archiepiscopali, ac Præpositus Włocławensis. Istâ autem ob
hanc actus Solennitatem temporis opportunitate visi sumus & non aliâ,
tum ne post absoluta recens Comitia ita facile turbaremur ibidem à fa-
coriensibus: tum ne Præcuriam interea peste devastante librorum opes inde
aulam elicitari ad impediendum. Adfuit huic Actui Illmus &
Rdmus Præceptor in Episcopatu Posnaniensi Præmissus Joannes Opa-
lenski Abbas Płedzevensis singulari in Nos ac in eam Solennitatem
literariam benevolentia ac affectu, conciliatis insuper etiamis a. p. sentia
tum Rdm. Officialis, quam reliquorum Cathedralium, qui omnes in cas. Præcepti
sum abire hunc actum contendebant. adfuere et ex Nobilitate Præcipua
non pauci. At licet brevi contra prædictam Promotionem Nostram à Ma. Præcuria
gistris Scholarum Cathedralium protestatio facta fuerit, quasi ea, in
præjudicium ac privilegia Academia Præcuriensis gesta ferent; ea tamen
Nobis minimè obstant, cum & nullo jure & vana ac temeraria contra-
dictione præsumat à Præcuriensium unam tantum Academiam in Polo-
nia debere esse, & insuper in eodem Consistorio Reprotestatio contra
Protestantes reposita sit à Collegio.

Eodem etiam Mense in pago Stawno dicto, ubi Collegium in pago
ex antiqua obligatione curam hospitalis habet, Septem pauperibus in Ho-
socomio collocatis victus comperens constitutus & provisor est. Præcepti
etiam & Sacerdos ad missas mensuales absolendas pro defunctis bene-
factoribus ejusdem hospitalis. nempe ipse Parochus. tum ob tenuem ejus-
sustentationem, tum ob templum vastatum, ultimâq' ruinâ proximum.
Donata eidem hospitali est fux & calix argenteus casula, item alba
in locum deperdita; quæ omnia deposita sunt ibidem, exponenda tot-
ies, quoties ad usum R. D. Parochi, ab eo, qui p. hospitali.

In Novembri die 24 Solennitas S. Stanislai Kostka

ex duplici Capite Festivitateq; absoluta. Tum quia ipse Illms. Pad-
jutor. Sacris operatus est, mensaq; cum aliquot Capitulanibus adfuit,
Tum quia novum eo die Monstratorium expositum est manibus ad di-
ligentiā. Vnius ē Nostri. F. elaboratum, cuius medium ex auro per-
fectum est liberalitate Ill. Dnā Rogalinska Vidua.
Conopæum verò conforme Monstratorio ē bombyce & partibus nonnul-
lis cupreis deauratis.

Annus Dni 1678
Cdm R. P. Joannes Paulus Oliva Præfatus Gnālis.
R. P. Bartholomæus Wajowski Præfatus Provincialis
R. P. Joannes Hostynski Rector Collegii.

6000 fl.
in scripta Col-
legio.
Seposito Januario, in quo nihil Speciale dicendum occurrit, Fe-
briarius Sollemnis fuit facta Professioe Vot. 4 R. P. Lucas Zegge-
Philosophia tunc in Logica Professoris. Cui Superstes adhuc adfu-
it Perillns & c. Mga Dnā Capitanea Restinensis Mater Sua.
non sine tenerrimo animi in filii Solennitatem & actum sensu.
Eodem etiam mense alia Vidua ac Capitanea Perillns & c. Mga
Dnā Catharina Grudzinska de Domo Przyemska donavit Colle-
gio ac inscripsit Summam sex millium florenorum in bonis suis
recipiendorum.

Ill. Wajowski
Provincialis datus.
Majo Mense ex Solita Capella Germanorum ad Colle-
gii Scholas in Cemeterio S. Mariae Magdalene sita facta trans-
latio est ad Tempellum S. Omnium antecumum circiter annum
restauratum post ruinam bello Suetico acceptam.
Annus hic insignis erat anno auspiciis Novi Præsidis
Provincia R. Patris Bartholomæi Wajowski post regimina Colle-
gii Poznaniensis: deinde liberalitate Perillns Dnā Capnea Polemo-
viensis Catharina Grudzinska de Domo Przyemska. hæc sem-
per benevolæ in Societatem animo pendebat: benevolentia addita
munificentia: minimum 6000 fl. in bonis suis Collegio inscripsit.
Illud quoq; inter notanda retulimus, quod in hortum, qui Rozra-
ze

zevianus erat, obtinuerimus Intromissionem.

82
23
Hæc domi. functionora extra. Illms. ^{Joannes} Bogusław Leszczyński Bogusław
Vir & avito nomine & suo memorandus, quippe qui ingentes Titulos ^{separatim}
ac honores, ^{Annul} Cancellarius Regni, Palatinus Cracoviens, Gnālis ^{Poloniæ}
Poloniæ præclare sustinuit mortuus est. Catenum breviter
paravit orbitatem, quæ amisso Generali luctuosa fuit Majori Poloniæ
inauguratio Illmi Joannis Opalenski Palatini Breſta Cracoviens. ^{Joannes O-}
adit brevi urbem & Arcem magnifico Nobilitatis comitatu dedu-
ctus: et Nos Illmi excepimus Alata panegyri. Deducta insuper in ^{Thæ} ^{maiori}
atrum Scenæ biduo plauserunt Non Generali. Hymenæis quoq;
Illmi Petri Opalenski plurimum ad panegyri Epithalamicā: erat is Ill-
mi Gnālis Frater Germanus, Capitaneus Medirecensis mox Pa-
latinus Zencensis ac tandem Generalis Poloniæ Majoris: & quod
Summe amavimus, Societati addictissimus.

Annus Dni 1679
Cdm R. P. Joannes Paulus Oliva Præfatus Gnālis.
R. P. Bartholomæus Wajowski Provincialis
R. P. Joannes Hostynski Rector Collegii.

Devolvitur in Annum 1679 immanem funenibus aliquot
quæ idcirco huc referuntur, quod vel Macenatae Sublati sunt, vel no-
stro Sepulchro illati vel montuni Supremi a Nostri adjuti. ^{Funus}
funus occurrit Illmi Andrea Grudzinski. Palatini Poznani ^{Andree Dy-}
munificentia Collegium habebat bona foro & edificiis. Secundum ^{Andree}
Perillns Anna Zegorka Capitanea Restinens e' cuius beneficentia ^{gorka}
150 florenorum ceperunt Templo, Collegio quoq; supellex decem ^{disposita}
vere Protorii in pago Collegii, disposita a Nostri: adfuit morienti
P. Lucas Zegorki e' Societate Filius eundem Perillns. Corpus
in Sacello Curium compositum ad diem funeris, ubi quotidie missæ
peractæ tam a Nostri, quam ab externis Sacerdotibus. Finies tan-
dem in Nostro Templo reconditi, pluribus sacrificiis litatum est
pro Anima; Elemosina abunde in pauperes erogata. Illmi ^{quoq;}

*Trans. Annae Palat. quod de Konari Leszczyńska Palatina Racoviensi annus hic Lu-
Leszczyńska promus erat. a P. Alłodziejowski disposita. & MD Albertum Wil.*

Quoniam annus hic consumpsit, tumultuatus in Nostrum Templo. Fata autem
 Mors Dni Casimiri Leszman Viri in hac urbe consularis ad fastos ideo reducimus
 Leszman. quod à P. Leski in Parochia concionatore dispositus sit, & quod ante
 complacuit
 peritumale supremum morbum P. Gaspari Duzbicki votivum anathema appendent,
 tibus. viresq; primo resumpserit, & quod olim anima minus aequo in Nos fere
 rex ob tumultum ante biennium exortum.

Philosophia sustulit e vivis repentina morte. Postquam enim

accubasset Mensa languen capit, & tandem in gratiarum actione post cibum apoplexiâ correptus non spiravit ultra horam. mortui vias in plectione Philosophia Supplevit R P Rector. Deinde Tho.

Thom mas Baginski Coadjutor temporalis extinctus. Erat is alatus decrepi-
Baginski
mus. ta & Spectatissima integritatis ac vita Religiosa. Pater autem Jo-
 annes Brożek extreme valuit, jamq. munitus Sacramentis Supreme
Petrocinu
et Druzicki Spirabat, Sed a R. P. V. Rectore commendatus Petrocinio P. Gaspa-
 ro Druzicki resumpsit vires.

Anno hac tres Theologi externi Subiis examinem in fabrica
 R. P. V. Rectoris pro Philosophico Doctoratu & deinde in Aula
 Collegii magno Ordinum concursu promoti.

Allegio 800 fl.
Templis 200 aureis dat.
Munus Dni Nicolai Grudinski Capiculi Colubensis
in signis Templi Nostri benefactor cuius munificentia a puerore
muni. singulariter adiit Collegium Templumq. Capiculi, obtulit 800
florenos Collegio, deinde 200 aureas ad Templi fabricam.

Q. P. Provincialis Klausula finibus Divorum ex voto
Baptista Christianus &
quod imminente periculo patriae cagerat, crexit.

Annus Dni 1680
A. R. P. Ioannes Paulus Oliva Generalis.
R. P. Bartholomaeus Wąsowski Provincialis.
R. P. Ioannes Hartynski Rector Collegii.

Complacitio amabilis circa Protesiones Att D Primi Ko-Complacitio
 zenski, qui contractu redemptionali tenuit bona nostra scilicet ^{natio ca} ^{ad pro} zuci-
 ny & Laleic, facta est, iuxta Decretum Iudicii, & tandem in ^{ad pro} ^{zenski} ^{zenski}
 legio sequentibus diebus finita, & utrinq; subscripta: recipimus dein
 de bona in presentia duorum Nobilium ac Ministerialium Regni

Eodem anno intentata sunt lites Nobis in Officio, ratione te
 stamenti Perillus Dn^a Anna Zegocka, urgente M^d Liegsten
 R^e Vexillifero Schovensi. Obiecta imprimis Nobis Supplicio Zegocka
 Testamenti, sed patuit Innocentia, tandem pro Nobis Decretum
 fecit. Tum per multas dilationes causa haec agitata est, im-
 pedimenta semper Obiecta, ne approbaretur Testamentum. Fi-
 titi inuicem eramus ad Tribunal Regni ratione 5000 milliu'
 inuicem a Perill^o Zegocka, ostendebatur Ius M^d Dn^a
 Vexilliferae, quae erat Filia defunctae Capitaneae ad hanc Summam,
 cum tamen illa abrenunciarent omni Successioni in castro Schoven.
 Si.

*Nobilis Virgo Anna Polinska famina pluribus a Deo mors
 donis cumulata vivere desuit. haec plures annos ad Templum ^{Virginis} Col. ^{Pol. Polinska.}
 legii exegit c. Magnorum poenitens Virorum. Ultra votum castita- ^{quod dedit}
 tis, quo se a Puentia ^{Allegio} obstrinxerat, reverat curam maioris perfe- ^{4000. fl.}
 ctionis & electionis, quidquid sibi videret perfectius. Ceteris quo
 q. Virtutibus, ac praesertim in egenos clementia & liberalitate ^{mitat.}
 Allegio quoq. insuperat 4000. Linere in Nostrum sepulchrum illag
 stant.*

Calix aureus, quem urgentibus Collegii indigentis in pignore Calix
4000 et D Domiechowski detinebat, repertus est: persoluta a
Nostris 8000, quartum ^{anno} a Coniuge Vidua ejusdem Collegii, condo
natur. Collegio.

Annus Dñi 1683.

Ch. R. P. Carolus de Royelle Praepos. Generalis.

L. J. Stanislaus Granicki Praepos Provincialis.

R. P. Bartholomaeus Wąsowski Rector.

Initio anni currentis Collegii regimen Vicarium penes Q. P. Bernar-
dum Reymer erat, postquam Q. P. Młodzianowski, ante triennii fi-
nem ad aulam Mm^{ae} & Rudm^{ae} Præsulis frac^{te} assumptus est. Eod. Novemb^{re}
vente & tandem Martio novum Quidem Salutavimus Q. P. Bartholomaeum
Wąsowski, & statim ad veris initium Templi fabrica, qua<sup>dam Collegio
datus Q. P.
Węgrzyński</sup>
cessaverat, renovata, nova item Scholarum fundamenta iacta, veterau-
lâ, qua ante Collegii januam constabat dejectâ.

Anno hoc junctis Viribus Poloni ac Germani Turcam pro Victoria
 fligaverunt ad Viennam, tandem Poloni soli ad Sarcanum; Victoria ad Viennam.
 hac ingens & vix seculis memorabilis. Ante belli exordia Jubileum
 indictum, cum Vienna Boudione teneretur. Prebras ergo Nostri praenitentium
 confessiones excipere, Singuli quoque quasi pugnarent pro Christianitate
 Orationes, mortificationesque addidere, quaedam ad Imperium, quaedam
 ad vota R. P. Provincialis. Toto belli tempore & deinde in gra-
 tiarum actionem exponebatur Venerabile hora post meridiem, quar-
 ta, Francia de omnibus Sanctis recitata, ad quas Studiosi quoque con-
 fluebant.

Magna Florentis controversia hoc anno finita est, de onere sex
millium florentinum Polonicorum Pago Sickingi inhaerentium, a qui-
bus annuus census dari debuit. Venerabili Koninska Moniali ^{in Sickingi} Canonicis
Calisiensi ex eodem pago. Recuperata sunt haec sex millia ex bonis
Emptoris Dni Koninski Patris illius Monialis, qui pro ^{in haec} creditis
Sickingi totam summam a Collegio acceperat cum deberent
ex illis sex millia fratri Monialis, qua illi successit & Tribunal
eodem adiudicavit Successionem & ius censuum. Tam igit haec sex
millia a Creditore, Dni illius Koninski, hoc est a Dno Brodzicki
recuperata sunt hoc anno, et ex illis provisio data Moniali, & jam
non ex Sickingi, post fata vero ejusdem Monialis eadem sex
millia

Ineunte Julio Sanctus Xavennus (Cuthare Penillii & Adam
Stephano Klorzski Canonico Posnaniensi, Praeposito D. Magdalena) ^{id age}
ab Urbe Patronus deligit, mox in Sacello Superiore Templi D. Magda ^{ing dabo}
lena altare erigit, tandem imago Divi, quam & ctis & pretium com ^{ing Urbis}
mendaverat, Solenni pompa ac trigudis deducitur. Ferebatur è Templi
Nostro Nostrorum humenis effigies Xaveni, pibant currus Triumph
les, & comptè elaborata fercula, praedebant Primores Civitatis cadri ⁱⁿ
teng, Incola, Succedebant Patres Bernardini, deinde Clerus, tan ^{long}
dem Nostrum, imaginem comitabantur Illmⁱ Praesul Culmensis, Gene
ralis & Majoris Poloniae Palatini, Posnaniensis & Podlachiensis, Castel
lani, Posnaniensis & Rogosinensis, ceteraq; Illustria Procerum &
Xobilitatis nomina, ut totum forum nec non platea obsiderentur.
Juventus veri Studiosa more militari instructa & in ordinem digesta,
eguis generosissimis vehebatur. Totus hic triumphus ibat per circum
fori, tandem intulimus pompam D. Magdalenae adibus, ubi Votiva
Missae de Divo, Conciog; peracta, imagines D. Xaveni pientissus oblata. ^{Religio/B}
Haec Cleri, Procerum, Xobilitatis, & Incolarum Urbis Studia, in Di ^{Familie}
vum, Reliquia Familia parum addicta videbantur Cultui Xaveni, ^{existere} Praesio
quasi suo nomini detraheretur, quid pietas in Apostolum Ind

diarum conferebat, quidam Ordo invitanti ad Processionem Serilli Pra-
posito & ipse id Obsequium negavit, & quadam Familiam Religiosam, consi-
lio, precibusq; retraxit. Illi adfuere Bernardini

^{Ingressus Mm Generalis} Triumphum Divi pueri post diebus excepit Sclennis in Vitem
^{Magistri Dignitas} ceterum ingressus Mm Generalis Petri Opalenski. Plauit hunc
^{Petri Opalenski} Mm Collegium primo instructissimo Auditorum eguitata, deinde pa-
^{Paulus a no} trisq; dñi. negum ac Dialogo dubius diebus celebrata ornate & magnifice ad-
^{triginta dñi} fuit exhibitioni Mm Generalis, Procerumq; frequentia.

^{Duo Judei} Sub idem tempus duo Juvenes Iudæi indumentis fidei in-
^{Expositi} structi in Collegio, atq; a Rmo Hieronymo Wierzbowski & supra-
ganes, Sosnaniens, festo S. Patris fonte Baptismatis abluti.

Anno hoc diviso opere Tudatum est in Tabricam, nam et
^{Tabricæ Templi facies} Tabricæ Templi facies exstructa adornataq; & Schola, quarum anno Superi-
^{alia, ferebat} ore placita sunt fundamenta, altius surrexere, & canalibus subter-
^{inspurata} raneus, qui templo imminabat, alio versus, & aqua ductus, quem ve-
tustas corruperat, restitutus, cumq; antea subintraret Refectorium
non sine incommodo, alio deductus

^{Mors Romanuski} Eodem anno Canonicus Georgius Romanowski fadjuor Tem-
^{Zeledynski} poralis e' vita, Canonicus autem Petrus Zeledynski e' tri anni
^{Dimissus} Theologus e' Religionem decessit.

Annus Dñi 1685. et 1686
A. R. P. Carolus de Kozelle Praepositus Generalis.
R. P. Stanislaus Branicki Praepos. Provincialis

R. P. Bartholomaeus Wasowski Rector. ad 11^m Julii 1686
ab 11^m Julii Rector P. Thomas Dove.

Annus hic auspicate currebat, & altissimâ pace, nisi mors
^{Raphael Domini} Raphaelis Koszudzki Cosci aliquantulum res turbaret.
^{Koszucki} Erat is paulo feridior, retinens tamen modestia. Sub vespertum
^{Exultare} elabente Decembri contulit se memoratus Adolescens, in domum,
^{monitur} cui, labe nulla, ubi orta levi riga seu levitate. Paterfamilias do-
mum invadi^{con} clamat necd solum per nocturnos Vitis custodes dedu-
it, qui efferâ crudelitate involando in paucos Juvenes, Raphaeli

21.
tam grave vulnus in caput inflixere, ut nulla medentium arte curari
Sanari potuerit. Mense igitur Febuario extinguitur Adolescens, hinc
nonnullorum in hoc quædâ quasi conniventia peccatum sit. Sed in
iurica hac criminatio quia nec Severior vigilanti exhibet impetus
veniles extra scholam & postea diligenti Iudicio patuit Innocentem
oppressum esse, ideoq; & ductor Carcellitum & Paterfamilias in carcerem
conjecti supplicio destinantur.

Eodem mense Senio confectus R. Dñs Andreas Wilezel
Prochus ad S. C. Martinum Sosnaniæ Sancti dñi, à Nostris per dies
aliquot dispositus adusq; Supremum agonem. Erat is & Amicus
Nobis, & munificus, semperq; operâ Societatis in Concionibus & Ca-
thecismis utebatur. Suprema Voluntate Notabilem Eleemosynam
& Bibliothecam Collegio legavit.

Contra S. Canonicum, quod primum anno hoc aggressi sumus Contra-
vici protestantis & academici exconuerant in Comitibus. Scedens ibi
sed repressa animam cujuddam e' Nostris Oratione exnunc, agebat vena cademia.
his potius hederâ designati eo tamen consilium magis emptorem, ubi me-
lur potius propinatur, ita si accusationi operâ pertraherent S. C.
cademia non defuturos illi Auditores

Tabrica Templi nec hyeme cessavit. concamerato ligneorum Tabrica
bonum opera ex integro in Templi parte quæ exstat peracta: idem
ex a partibus constructa incunte tandem vere columna ad summum
erecta, et sua cuiq; coronâ imposita. Cuius quoq; in facie Templi de-
curata imposita est, ceteraq; in prospectu peracta. Scholarum
etidem Opus reasumptum notabiliter spurrexit. Unum e' Nostrum
gravior infirmitas divexabat, cumq; medicorum industria parum pro-
ficere decessit de ager patris pro defuncti Gasparis Dni
biki & brevi e' isto vires resumpsit.

1686 Julius. Cum Posnaniam Sandominia venisset 7to Julii

Mutatio Reum. ejusdem undecimâ, ad Benedictionem Prima mensis promulgatus per hunc
Rector P. Thomas Dore. Status Collegii, ante omnia retro tempora, quoad
sustentationem difficilis, tum ob ingens venum ad victum spectantium proventus ex-
traordinarium pretium (quod, inter studia, frequentia nobilitatis auxerat) ita ut
bos unus p. 70 aut 80 aestimaretur, pisces pro uno prandio p. 40 et sup
quandocumque exigent) tum potissimum, quod inciperet tunc difficultas aut
nulla moneta Polonica acceptatio, argentea autem defectus esset

Festivus S. Patricii dies magna celebrium Hospitum fre-
quentia, tum Externorum, tum Nostriorum, qui supra 20, occasione causam
nem in Judiciis tractandam confluerant, celebratus. Fecit ad
Aram solemniter Perit's Rnd x. Stawowski Suffraganeus Tresnys
qui in Trichino quoque cum altero Suffraganeo Vladislavici et Cario-
nicis duob. Snesnens, Ansidracono etiam et Canonicis aliquot Posnaniens
communi mensâ acceptus. Aderat eadem Reverendus Regni et No-
minatus Cameracensis Perit's Rnd Gregorius Abbas Magnificus
et aliquot Externi. Accepta in decursu Julii missa a
R. P. Provinciali Personarum dispositio, quae numerum facultates Bo-
nonum sustentationi illi impares pregravabat, nisi opportuna
tunc Providentia celestes occurrentibus elemosynis subsidium
attulissent.

AUGUSTUS Perit's Capitanea Ustien, Gembicki
Templi Nostrum Discantiam subditi curaverat, metu ulte-
riorum difficultatum, quae ab intentato illi alias Jure imminabant, et
iam citationibus et ex contumacia in Judiciis tunc currentibus ur-
gebantur, componere nobiscum tentavit, pueri pretium florenos
trecentos offerendo, duosq. insuper ex suis subditis, ad similem
qua subditi obligatus erat Inscriptionem. Quod cum mediante
interventu aliquorum e nobilitate fuisset acceptatum, mutavit illa
ipsa Consilium, seq. Processu ultionem Juri urgeadam permisit
quod factum causa ad Petricovien Regni Tribunal devoluta.

Eodem Mense recepti a Gener. x. Matochki 300. pro 600
quos olim b. m. Virgo Regina Matochowska Posnani nostrum
Mater familias, pro sua Regia Collegium Devotione nobis dixerat
recepta

ai in Bonis Witaszya sibi inscriptos monstraverat ut vero tre-
centis interea contenti essemus, causa fuit, quod Collegio id esse uti-
lius, quam Juri impendia continuare, et tandem nihil accipere ob
extremam Bononum illorum desolationem, ita ut praeter stentem fen-
dum jamq. diu incultos agros, nullum aliud vestigium Pagi restaret. Sola
restabat spes, si quis Fundum illum, ob viciniam suo fundo conserberet
sed hunc illud vendere non potuit nisi care ipso levaret, adeoq. neq. nobis ex illo
pendere et consulti. C. ita facendum consuevit. accedente eam intervenit Magni Summ
Jidem R. P. non sine approbatione P. Provincialis consuevit, ut contenti esse-
mus nullibus quatuor pro sex nullibus, quibus P. S. Ofecki
Auxillifer Bresty in Bonis Murzynovo Serenra Sabuit. expensis Summa qu
diligenter et inter Consultum Judicia vocatis pro parte utraq. rationi- Sabica ex
bus. ex quarum confidentione patuit, et bona quibus dicitur summa Murzynovo
inserebat esse desolatissima, nec eos qui a proo nullibz numeratis spe- Levato
ran possent proventus ullo modo sufficere, et Juri nostrum ex multis respe-
ctibus videbatur dubium. Quod si patuisset, (patuisset autem J. Jure
decernendi est) in periculo etiam super quod accipere amittendi nos
conspicimus, ac saltem bene miris ob non sine impensis obtrahissimus.
Reddita summa d. P. P. Sabica

September. Continata Judicia. in quibus nra
quor. Cause aliqua agitata, ac ad Suburbicam Judicia venisse. sub
idem tempus R. S. Morawski et R. S. Korybucki. qui post mortem Legatum
R. S. Blaszkowski bona viduae Confrat' illius, pulsâ illi occurrunt cum R. S. Korybucki
Testamento memorata Viduae, totam nobis ejus supellectilem Inventaria
Pagi in Inventis P. S. inscripta viderent, Juriq. contra se actum, in ac-
agi jam pro recuperandis testamentis dicatis viderent, componere no-
strum per Amicos laborabant, sed cum obstinatius aut nihil progre dat
modicum, nobis nulla aliquot requirentibus, concederent, inixi statati
decedis, in quo praeter vestes Curri & Equos nihil illi deberi p. g.
exiguntur, frustra tunc ut componerem laboratum.

In eodem Mense gravavit nos Hiberna perfito, cuius nobis pre-
tium impositum p. 1800. inde porro maxime gravem Sabuit quod
cum moneta currens non acceptaretur, Imperiales pendere debuimus. Hiberna qu
quorum pretium currens esset florenos sex et quassos 15 a nobis
acceptati n. Juri n. p. 6. unde iactura in singulis florenis gr. 15 solam.

Minus sperata Dispositio R^P Provincialis facta est, Laet. Jani-
Lengke Panne Positiva et Contraria istius Professore ad Petricov-
ensem Cathedralam destinato. (Cujus futura ignorat Ill^{us} Palatinus Lancien-
sis) Siles Jura Polonia fecerat jam Instauratam aqua Recurren Collegii, ut aqua
Persuasionem R^P Provinciale desiderant illius pro dimittendo ad Aula suam.
Ex quo respectu jam ex domestico Consilio fixum erat, illum retinere, ac
R^P Provinciale de circumstantiis hac edocere. Sed cum informat Ill^{us} eo
de voluntate R^P Provincialis, a proposito et instantiis ut Sui retine-
reut recessit, postquam suum sibi factum videret, finitis Petricovense ad fe-
sta Pascalis Indiciis, votis suis potiri posse, sponte sua recessit, atq. ab
illo demum tempore sua illam Aula applicari, datus ad R^P Provinciale, licet
postulavit. quod deinde actus etiam, nempe à Festis Natalitibus obtinuit.
messio sine Successore in Cathedrala P^{ro} Mierzbicki cuius Sic Concurrendi
ad B^{ea} Magdalene m^{un}g translatus in P^{ro} Casimirus Wolphi, qui aⁿia con-
Lectura Scholastica istius Sui Officiu tractavit, usq. ad Annⁱ finem.

MS. Anna Regalensis pro sua ad Iconem B. quae
in Ara Saluatoris exposita fuit, vulgo Modestiorata, devotione,
in Divan V. M. illi exornanda, obtulit donum Cleodivum aureum, quod Aurcos nomen
Hae vulgo, dervio
dumy
et appendebat. Atq' inde est illi Aurca qua se nunc tegit vestis. cum
marginibus argenteis operâ et arte (non Indis Musaeis Man.
crepuevit laborata. Addebat Symbola in P. Raus Aurcos 5 et Imperat. q.
P. et alia. H. D. P. P. P. P. P.

October Hospitem deo R. P. Provinciam
 qui inter alia in Lytatione illa decreta, statuit aliqua in Consilio
 cum Praefecto urbi & Magistris una sessas. eaq' inter ut Diebus F. H.
 vis, nisi in majoribz solemnitatibz aliquando alio die fieri, Minor-
 ita namq' ap. & Infirmitate non adhat Concioni, sed eam majore fructu,
 Lectione spirituali ac Historica excedente una ex Professibz sessa non
 suppleant in sessas. ~~Concione~~ Concione namq' jam prius sodalibz ce-
 lebrari soliti, quos nunc soluto metu in templo celebrabatur, et ordi-
 nari Concione inchoata, et quandoq' dimissa finem accuebat, plerumq' so-
 dalem, aut Concione neglecta ad Hospitia pergerent, aut magis Conco-
 nationis incommodo importune illi alioq' eventu obstruissent, placuit
 ut deinceps constituta (quae communisq' dicebatur Ora) Sola faceret
 primo disceretur, illo autem finito, tunc omni (solum) faceret, ac
 confectis incumbere Devotionibz ac Devotibus sodales. quae, ab i tempore

concionis appetere nuntiatio fuerit
etiam internumper ac Concioni ad-
esse licet.

November. Habuit Collegium
Sortem in Nicomysle Pago heredita-
tario Senecoti Poninski Poillato-
ris & Schonenis. Certam mi-
nutam sortem non ita pridem
cum bonis Dobra ~~an~~ ~~et~~ ~~em~~
et eundem bonorum appendice
in eodem tamen intervallo unius
interitit natus discontiguam, in qua est
una parva casa, quam inhabitat sub-
ditus Collegii cum illa emplas horti tam-
tum in illi domini. Totus ex hac sorte
Collegii proventus est. Nostros florem
etiam habet prater ea Collegium in
eodem pago prater laum Compendio
se magnitudinis & cum obstantibus p. scia
in impedimentis p. p. scia in laum he-
reditis pagi, ita ut tertium p. scia capiat
cum onere tertiam partem impensarum in
rete magnum seu Nicwood pendendi. a
tempore sospensius huius sortis occasione pro-
p. scia. Censura quam dubio latius p. scia
pretendebat Collegium nunquam id laum p. scia
tanquam sibi prejudicium committere
cum nulli subditi Collegii, qui Cereis

siam illam distraherent in illo pago per-
manerent, Unde cuncta iudici & rusticelli i-
us vexationes & eorum, qui Cerasiam inde
derivarent oriebantur, Annuum duorum Anster duo-
rum Circiter annorum non sine sumptu fructu
nullo lites. Disceptatum ergo coram Revere. Patre
Siniicali an ad hanc molestias redimendas sum-
mi istis, quod Senecensis Bonifacii offerbat sex-
centorum aut septingentorum florenarum pro-
cium plura ubi ad rem & utilitatem ven-
tum fuerit oblatum esset acceptandum. Urno
consensu sicut in quodam etiam Domestica con-
sultatione visum fuit iudicant omnes ex-
rationibus. Sequentibus acceptandum, tum quia
commutatio hac est in aliquo emolumento
melius, quando memorata summa pro
fundo illo tam modici proventus acceptasse-
rant anni duodecim, pascatis autem per totam
ab emato pago Cereis possessionem nulla
fuit nec fere esse potuit, aut census de-
cies quam nunc penditur major, aut sta-
bile aliqui quantum per Regni leges licebit
comparabatur. Tum quia alias inevitabiles ma-
nent cum hanc pagi lites, quas nunc etiam bene-
circiter contra illas violentas adores longe maiore impendio
quam nunc etiam amorem ex fundo illo proventus opo-
ni possit, Continuum parva utramque causamque perdit autem

35
33
difficultatibus vexationibus et damnis. 3 Mortuo illo restor
rusticello, quod illi tum etas illius jam annis gravis, tum calamitosa
valetudo (pedibus nempe capis manuali tantum sibi aliqua opor-
tuit sustentat) minatur, etiam minuti illi anani Collegii Pura-
tus cessabant, cum ille sit absq. Herede. nemo autem alius, ad has
quas in illo spectavit vexationes, succedere ad illam causam audebat;
quod etiam ipsa vetustate jam minora collabente, aut quod tamen non
sine fundamento (not. t) perituro incendio sublati, locus ille stentis et
sine ullo Collegii Luctu remaneret, forte a Collegio amplius non reced-
cardes, in quem subiecti tenuis, et obduras vexationes non ambien-
guentis. 4 Urdeur quoy, Sabendus Persona emere sine fun-
dus Volentis respectus intentionis emendi: quam non aliam habere vide-
tur, (et quando plus offert, quam commodi ex emptione sperare possit,
fidem facit) quam ut tollat occasionem dispositionum cum societate
mentis sibi, ut ait, ex respectu duorum quis in illa habet Negotium, ca-
vendum. Persona quoy, ipsa est, epus inter Nobilitatem auctoritatis,
que in publicis occasionibus, in utramque partem bene vel male de nobis
merendi habere facultatem videatur. 2 Haec atq. similia in me-
dium prolata, quamquam R. S. Sinicali convincerent, probareq.
ille vexationem, in ea tamen ille et illa temela, pro qua alenda fa-
cultas ARS. M. sic pressensarda. Quod his ipsis rationibus a R. S.
Collegii subscrisitis in Urbe actum et obitumque per vendendum quo in
Sequenti demum anno mense Octobri usi sumus.
At 21 diem super mensis, cum tabulatum, quod sub fornice templi fuit
dissolvendum esset, monstrandum, quod Sauterus supra tabulatu latebat per Ruina
superioris templi caputis & dum magis caute substitutiones, et struuntur quas Tabula
ad Jeunaticum respectus posteret, submoverentur, tigno maiore violento templi
lapsu provente, aliq. impellente aut tridente, magna strage ad gra-
dimatur templi magna sui parte cornit: non sine damno facile ta-
men in capitellis, et mamentis reparando. Concussis, graviterq. illa signi-
substructione vulnerati aliqui, usq. ad penitus vita fabi Lynani,
et cum his unus ex m. C. Jend. Zili qui a Profectu fabria fons
fuit, grande et periculosa vulnus in capite retulit, quod plerumq. mens fuit.

spatio et multa Boni Fratris patientiâ agere curatum. Speciali
Divina Providentiæ acceptum. Reculens, quod non plinius, etiam
nostroque qui tunc supradictum illud stabant, nisi celeritate
sibi confiluisse in se submoveret strage factæ etiam cassi hic prætorii.
Instaurata celerime qua strage erat Reparanda submoveret re-
liquo tabulato Templi Fornix cum suis ornamentis ad decem & Franci-
scanæ Vestibula, frequentia multa nobilitatis celeberrimæ, paruit.

December. Cum Instantia Illmo Palatini Lancia

[illegible]

Exculti spiritualibus & exaratis duo pueri, Agatha ad hos stratus
et ante eos supinoibus mensibus 4. aliquot. Ex iis qui privati-
na casta pro annis penesvenit Luneta. Juvenis quidam ex Nobili-
tibus, viro impudici moris deditus, ut emendaret se, Mater eius monuit
in formis illam admonuit ut obtemperaret unig nra sollicitis homini,
magis olem sui in Materna quam illi indicaret. Rursum eodem
recto Mater illig in formo dixit, ut moneret filium suum de pessimo
tenere pudorem more contrarij. contemneret. Simul contemneret auro
summa sua. Propter indicavit Maternam in quo illam, auri commo-
nem esse voluit, agnovit monitus, et emendavit. &

Annus Dni 1687.

ARP Carolus de Hoyelle. Praepos. Societ. ARP ^{Dominicus} Mannus
de Mannus ad diem 29 Junii Vicarius Generalis.
ARP Tirsus Gonzales Praepositus Generalis
P Jo: Hermannus Praepositus Provincialis.
P Thomas Dove Rector Totius

Annum Sunc initiant orbitas societatis denuntiata for mense, ex
morte A. P. Caroli de Noelle, ad diem 11 Decemb. an. p. ante p. sent.
Decedens nominavit vicarium societatis A. P. Dominicus Nand
de Marinis. Incubata for mense Piscatio, minus ex
co comoda, quod remotiore quadagesima pauci essent, qui Liffey
selectu facto pro collegio, reliquos detraxerunt. quin et ipse pro collegio
selectus non plane utilis fuit, quare et in transmittendo illo Potius
sex aratus mellianis pectatio plerumque exstinguetur, et aiores qm, exstir-
bis in pisanis aquas alius in patris lacu affueri non ferunt. fuit tamen
usus pectationis suis ultra mediam quadagesima in sufficienti abundanti,
generatq. pisces universim qm, p. ferens sexcentis.

Separatus die mense in Templo nostro. Inq[ui]d Christophorus Narszewski
qui ac die obtinuerat facultatem R^{em} D^{omi}nⁱ conuenire in senatu scilicet
p^{er} 1000. quos aqua fuit innotores monstrare p^{ro}p^{ter} videri cardo.
Iste Senatus Palati Zencien cum in sua ac Gubernio suo infirmi-
tate opem pro voto s^ec^{un}dum Mem^{oriam}. P^{ro}pagand^{am} Amurbeni implorasset, et nung-
sam abunde spiritus subditij reddidisset, id, grates beneficii
per suum Capellanum recognovit, ac argentearia tabellam Ill^{ustri} S^{enatori} data misit.

¶ Martinus Jisartf 4ti anni Theologus approbatus R. P. P. v.
 unciali donavit Collegio flosculos mille, cum vero tandem R. P. P.
 unciali Collegium deberet, secundas inde tulit, Creoni vero suum, quod
 ab illo sub Rectoratu P. W. J. J. Collegium pro pensione militari Sber-
 na contraxerat, remissi. ¶ Sed postea repetiit elemosinam suam et placuit

Quæ Discreta, de quo in mense Augusto et martio cum illius
occasione obtenta super usurpationem illius Capitaneæ libertatis sem-
blicita equi' maritus Basilus, causas illas in Tribuni moritur, aliquot ^{causa una}
Nobilium interventu et conglanatione, memorata Celsi Capitaneæ, cum ^{multis fuit}
jam presertim non parum de Populi gratia amissæ ac publicæ reliquæ
amissum putaretur, transmissus est populus pro eius institutione p. 250.

que Burso applicati emptus pro illis census apud Judas.
additis illis, reliquis ad florenti Zoo desideratis. Item ne nos

FEVRIARIUS. Ill. Sigismundus Satecki Curator.

R. Prefectus, ex antiqua cum Collegio, ratione censuum a Summa Civitate
Complanata Rozazeviana, per multos annos decemorum, compositione, qua pro
cum illis. So curatorem milibus ad persolvenda pro se sustinuerat. cum ducum
ne Prefectus instantis ac etiam citationibus et usque ad iudicia Suburbana processu
ad Satecki nihil ab illo extorqueri posset, in iudiciis Petricovianis Subura-
licis, captatis ex medio iudicii ipsorum cum Auctoritate Mediatoribus
apud S. Procuratorem Casimirus Lavinia, promissionem sine hoc, ne
ad illas praesudicatas Collegio Compositiones descendere, neque
quam novem milibus cum eo transleretur, effectus, ut tamen si licet
Semper illi cum eo componeret, et pro hoc, quia nullibus res
esse contentus haberet. Firmataque ea Compositio, ducum sigillo illo
iudicii auctoritate, et usque iudiciis. Reclamata hinc iurisdictioni ad pri-
mam nostram, tunc iurata auctoritate et nobis contra, actibus factis.
Cum ad Augustum usque suspensum Debitorem tenuimus. cum
illo pure remanere resissa ea compositione decemere. Causa exiit ad me-
moris huius anni menses referenda.

Scenica mysteriorum
Passionis nobis
cuiuslibet modum
nisi non habuimus

Quadragesima Domitii dies confertissima in Templo nostro repali
Frequentia celebrati. invitante ad spectacula scenica mysteriorum Passio-
nis, singulis Dominiis, non sine nom ad bonum, sequi festatione.

Mortuus hoc mense
vultu

Mortuus hoc mense in Templo nostro repali
vultu ad eternitatem ex Collegio Patribus. ante mortem, infra Collegium
per S. Krassewski p. S. vultu a morte a Germano suo ex relicto
a se peculio gravi satis, adinavit. Requirit nihil postulat. nec
unigeni pergit, Interro tantum postulato, nullo autem Ecclesiastico ad
eam perficiorem obligat.

Cum expostu-
lationes, quo
lura illorum di-
ver tam

MARTIUS. Deputati duo a Magistratu Posnaniensi
Cum aliquot Civitatis Episcopis Civibus venientes expostulationes
qualis in praesudicatum variis officiorum, illorum opere exonerantur
ac nominatione. Cui deallata et Cardela dividendum, aurifer Saenstium
Frater noster, praeter ea quae ad usum Templo prestare possent, extraxit

artem locet, nominatim quibus id officii exhibent expostu, Medi-
camenta et Civibus et adventanti Nobilitati ministrantur, ipsi agro-
ti a nostro Apotecario, tuncquam medico viscentur. Quia negari omnia
non poterant delenda non erant. De Apoteca satisfactum, quod
illius usus non nisi Amicis et Benefactoribus praestet, Nobilitati veni-
adventanti excusari quodam non possit. nec illa legi, ut ex Civitatis Apo-
thece, non ita ut putant illi, instructis medicinales species deriv-
arent.

Instantis Conventus Ordinis Predicatorum datum est, ceteri non sine R. P. Padi-
respectibus ad pantas inde indias, ut unus ex Sodalibus nostris nos officia et
Sodalibus ad Sacrum Divi Aquinatis Thomae diem, in Ecclesia conventus cum sua tole-
negrum Divi diceret. Ingens inde Academicorum, tuncquam praefici vultu
pione id sibi amantium motus, suffragantibus etiam Cardinalibus:
qui, ut proposita, Sacerdotum ad eos usus debitor Academia vicem re-
derent, Penitentiarum quem ab antiquo ex hoc conventu, non sine
eiusdem emolumento habebant, sua illa statione morant, non se puerum
donec R. P. caverent deinceps non alium ad hoc annexum Rectorem, scriben-
dum, Quatorem, quam ex Academico Collegio. Accepit eam denuntiatio-
nem magno animo R. P. Prior conventus illy, P. x. Woloski, multum
prudenter negotium transiegit, ita ut neq. damni quidquam, restitum in lo-
cum sui Penitentiarum conventus parentur, neq. servitatem eam in im-
pendenda lege memorati Oratoris admitteret, ac in libertate eam eligendi
mutandam relinquere. affectum erga societatem, se potorem danti
etiam suis subitum, et in annum etiam sequentem simili mutatione
Oratoris, non obstante indignatione aut Academia aut Cardine, huius
restituerunt. Praeterea autem ipsam seculo Modie Sabitan, quo
mandari rogavit, neq. id annuente R. P. Priori obtemperavit. tunc hoc
propositionis erga nos experimenter, cum de plura alia, quae nullo in-
dultum respectu, per reliqua nobis sum commenda praebere, loco
huius et ad posterum memoranda.

Mense hoc celebrata Praeura Congregatio Provincialis ad eligenda Congregata
Romani p. Electione Supremi Praepositi Societatis mercedis. Prae-
fectus ex hoc Collegio, per mortem P. Lyskowski, per incommoda
itineraria, quibus eas illi imparavit, Prae-Positi excusatus) cum Rectore
P. Iustowski, Janney et P. Krassewski, qui inter Electores electi, non rediit sine asseclato

In Augusto Mense obiit Sic disposita per nos tunc ad
 ecclesiam disposita Pentti (Zamhousli) primo loco
 sepultura Conyax, mox Pentti Zamhousli sublaquei & a quo deinde
 Pentti Zamhousli legitimo divorcio separata fuit. Sor autem mox in nostro
 hewsda & templo sepulta. quod ut fieret Pentti Filiam toties obsecra-
 ta est. sed ille quasitis obsecrationibus, contradicente etiam cum
 Auctoritate Officio Spiritualis Toni, nocte cadaver Potaiem affor-
 tavit. tandem memoriam et religionem maternam inter suprema placuit
 mandatis convectus, huc mensibus sex elapsis transtulit, atq;
 nihil ad hunc usque pergram ultra desiderantibus exequiis, illam in
 matrem suam utrum executione moram, et ea intervestendi consilium,
 compensavit. Et sic tam Templo quam Collegio sciente tunc et pro-
 missis tantum dies fuerat. Matrem faciem gessi & Casimiro
 Walsli sedolastice Theologie Professor simulq; Ordinarius in
 Collegiata Concionator, et advocatus ad Provinciam Congregationis Re-
 ctore Collegii V. Reuter.

Apertis. nihil fere Sabet memorandum nisi
 quod p[ro]fugus ab Israelitis Juvenis, usitata sic p[er] ex fide-
 lica Juventutis equitatu pompa ad sacrum fontem deductus
 Panegyres duce soluta ligatusq[ue] Eminentiss[im]o Cardinali Dondest
 Roman[um] per R. P. P[ro]m[issi] ad Comitia Societatis Generale usum
 t[ame]n Dyabell. deponant, Panegyris item Eminent[iss]imo Cardinali Radziwylski, Pri-
 nati mex Regni laborata.

Majus Monia m^a Romiejowski n^o b^uri P^oznanⁱ Conjugi,
Filia autem m^a Mieszkowski Subjudus Poznanⁱ, uterq^{ue} inspi-
ritus Sanctus uterq^{ue} tanquam illi, quae non in extremis Annis spirituali (quam pro-
m^a Carmel. affe-
ctus) uterq^{ue} tentes cum aliis pluribus consanguineis, cum affectione Societatis pro-
babant. Ad eternitatem esset expedita, etiam ius sepulchri in nostro
tempore concederem^{us}. Quae ergo nos inclinatio Domus istius, tanto
magis admiranda fuit, quod Majorem suam sepulchrum, apud P^oz
Carmelitas discalearum, impensis suis extractum, et tot iam exordiis
suorum depositis ipsi haberet longo confirmationem. Intercessit Agni-
tatis Sacerdos, non sine aperta, et perspicua Societatis expre-

hospilitate. PL. Discecati, continui Hottatores, ne defuncta
a Majoribus suis tumulo secerneretur. Frustra quidem erant oes
conatus, et tandem Patri maritorum libertatem omnem reliquerunt.
rogati tantum ut Cadaverem ad diem Sepulture in uno templo future.
Lum concederent, cum obligatione, illud in tempore extrahendi. Eorum
prompte offensus, onus extrahendi admittunt, fide reliqua, et sub
pœna transferenda. Postea Annus Mieszkowiana Sepulture
alio, iacturaq. benedictionum, qua Sac occasione per multum nullum In-
fingiones in Ecclesia illa ac Claustrum ipsam conferbantur. Ad Cad-
verem sub memorata fide accepto, et illius extrahendi tempore, primi
tergiversari, cum fide promissi, tribusq. epi acriter urgentur, ad Po-
nicalem causam rejicere, eadem obfirmate nolite extrahere. Exacerbati
plerumq. Pater et maritus, nihil vel a persuasione vel ab intercedente
omittere, nihil obstinate persuadere, et deniq. Victi, quia intercedente alio
Per Patres quosq. qua ipsorum imperantibus, et nostrorum, edificatio-
nem, qua ex Sac nobis colligunt, pati non parum posset, ante qua
demum ex Sac apud nos Sepultura commoda reperirentur, horatu; eo fa-
sobolententi, quod Sacer in funere Orator, quem statim a morte invita-
versat, unus e nostris esset futurus. Ac Patres eventum quem imper-
tunice ac obstinatione obtinebant et inde insultatione, non contenti, etia
Concionatorem, quemcumq. alium, modo non esset ex Societate sortitum fuit.
proptati sunt. Ille vero, etiamsi sine Oratore sacro Junq esset cel-
brandum, se non permisit tptatq. sed subduca, sed nostrorum persua-
sioni manus dedit, et tam obstinate necessitati, invitus paruit.

JOHANNES PICTORUS Addica Supis 27 vixit ultimum Dr. P. Lightfoot
Joannes Pictorius Primus in Provincia Professorum, Aetatis illi fuit An. 63. quos fortissimum in Concinationis officio
nomen 82 In civitate an. 63. quos fortissimum in Concinationis officio
per celebres in Provincia sedes exegit. Rectoris officium Rara e-
xeruit. Vixit omnibus amabilis, post exilium suo loco annos aliquot in
spiritibus Domini murex, quos satisfecit etiam per atata vultu-
line, cum suorum Penitentium satisfactione, usque ad ultimum morbi
gressu. In Professoribus audendis pleniora fuit etiam tunc cernere
morbificas pedes agere moveret. Vita communis studiosissima, ut at
multo sibi extraneorum apponi pateretur etiam, profligata aetate
et leui affix. Paupertas et studium, et observantiam, quae tunc quo-
res pro minutis, ut Junioribus, ac ^{cego} facultate, commovent. 8

¶ circa
an rursus
Valerz Resi-
dentia
nulla p[er]fuerit

¶ H

Dum Residentiam Valerz Lustrare Anno praeterito
R. P. Prætor, rationes examinaret, propositum sibi Sabie,
quod aliquando Valerz Residentia summam 2000 in Collegio
forte Posnariensi depositam, mutuo ad Redimenda Bonæ Spe-
ciæ Collegium accepit, ejusq[ue] rei memoriam in monimen-
tis Residentia exstare, nullam autem, an aliquando Reditum hoc
restituere. Unde rem mutuo cum Rectore Collegii ac P. Superiore
conferri mandavit, et restitutionem urgeri. Factumq[ue] id se men-
te, et monstratis sibi in Resignationibus Rectorum documentis
convictus P. Superior summam illam, transmissa alia Capitali
Collegii summa simili persolutam, et tam de Summa, quam de re-
tentis censibus satisfactum esse Residentia. Videri p[er]t[inet] Resi-
gnatio Officii Rectoris 1655 et alia quor[um] Resignationibus
idem Collegii p[er]t[inet]. Videri quoq[ue] p[er]t[inet] Rationes Vales 1655 signat[as].
Quoniam autem non una vice Valerz Residentia apud alios huc
Collegii Præsides Debiti Sup[er] exactæ fuit, ideo visum est ad
futuram memoriam, id quod memoratum est adnotare.

¶ JULIUS

Non parva negotii Collegio turbamur,
Accessit antiqua Academicam inter ac Collegii Juventutem Hostilitas.
Inter Academicas, particulatim p[ri]mam utriq[ue] inter aliquos qui Valiservam in-
et m[ag]i[ster] C[ol]l[eg]i Sabiane imitata injuriis, tandem in apertum bellum, praeteriti men-
Juventutem p[er] decursu inchoatum, Sup[er] autem p[ri]mordiis continuatum promp[er]ens;
certamina ita ut Collegii Juventus, ipsa Bursa Solidor[um]iane maria p[er] tur-
natim suggesta, ad conflictum Academicos provocaret. Nec tamen
ultra mutuas contumelias tunc progressus. Donec per intercurrentes
ignaviae exprobramentis exagitati Academici provocantibus, diemq[ue]
actorum pugnandi nostri decernentibus, prodicunt se in campum
aleamq[ue] experturos renuntiant. Quia vero n[on] minus impares fuerat
sum sibi p[ro]mittere n[on] poterant, auxiliarem a Canonis manum implo-
rant impetrant. Unde enim experienti duellantis, unus ex Canon-
is, qui tunc Vacante sede, Bononi Episcopatum Economias curas
tenebat (vulgo Stanota ductus) severo Edicto Valiserviensi ac Srodia
incolas admonet, ut ad datum signum, armati compareant, et p[ri]mus

¶ H

imperatum fuerint decerent. Atq[ue] ita Studiosi C[ol]l[eg]i paucis tan-
tum armatis, ceteris inermibus, ad Campum Burne subjectum ten-
dentibus, occurrunt in ponte Anuli, cum turba Valiserviensi de
Fredensum incolam quos tunc septimum edictum, tum in Srodiam et
ad S. Nicolai, datam quale in incendiis aut gravi tumultu are camp-
nodari solent signum, exciverat; praevale memorato Canonico cum ar-
mis districtis, et altero Equite Canonico, coniungens ac aliorum Prela-
torum familia numerosa. Occursus Sui insperatus, non tam determi-
ne Collegii Studiosos, quam perplexos fecit an contra spirituales (qui
in fronte, ultra Canonico duntaxat plures erant simul, Excellentes Acade-
mici) pugnandum esset. Unde etiam, plures statim gradam retrō egre-
diuntur paucis in ponte reliquis, nec contra celerem arma tandiu frin-
gere ausis, donec contumelias, et provocatōibus exagitati, invaden-
ti p[ri]mo Canonico arma excussit, ferru[m]q[ue] p[er] illo applicato, moni-
uit, ut donatus vitā, quam p[ri]us subitu sabuit, Campo cederet, iterum por-
rectis sibi a famulo armis, Studioso an infestus, iterum vira ictuq[ue]
non sustinens arma sibi, vulnere in manu levi accepto, excubiit. Velle.
Quo Canonici pericula dum alii spectant, mutuo sortatu turmatim
paucis illos invadunt, è ponte pellunt, ac rerum p[ro]stantibus in aquas.
nec ultra p[ro]ntem p[ro]p[er]are ausi. Determinatum erat sequenti item de
Cancellariam sortatu, majore jam prudentia et paratu Academicos
lacegere, bellareq[ue]. Sed tempestive app[er]uit impetus, cum animadversione in
aliquos rem exclusionis comminatione, que tamen remedia, quantumvis
ne ut parabant, acie decernerent valebant, quo minus tamen privati
sibi utriq[ue] injuriis essent cum non Sabebant, quando et C[ol]l[eg]i Juventutis
obvius in Civitate, aut ab Academia remonores, qui ipsos ac p[ro]p[ri]um
incolas Valiserviensi infesti occupabant ac fustibus muliebant exli-
cissim illi, Sospitum in Valiservo Sabentes Studiosos invadebant et
contumelias et verbera quandoq[ue] affliciebant. Res tandem tota moxy
inchoatis Judiciis sub communi felicitate conquirere, ac in Academia
minas, quibus se Rempub[lica] ac P[ro]p[ri]is etiam Hostia, auctoritatem inter-
pellaturos testabantur, Sospit.

P[ro]p[ri]o D[omi]ni Seraphico Bonaventurae ab uno ex Nost[ris] quod
P[ro]p[ri]o Anni Secundi Sasp[er]e S[er]ap[er]u[m] in P[ro]p[ri]o P[ro]p[ri]o Franc[is]ci
Sanonon dicca publica P[ro]p[ri]is, coniung[unt] instantis datu[m] annuente
R. P. P[ro]vinciali, ut Typis Collegii in publicam lucem produceret.

1687

Festivitatem & Paenarum insolita Nobilitatis et Legationis
Senatum, frequentia celebratam, c. celeberrimam reddidit unaq
ex Israelitis ad Iudem accessu consuetam sic Studiosorum
Equitum pompa ad Templum nostrum deducti, et ad Aras
interca Rnd^m Suffraganeus et Episcopus Administratores etc
faciente, a Rnd^m Archidiacono fonte sacro Lustrati

AUGUSTUS Feci iure quo per Legem Comitioni
Bona stabilia in locum eorum quae distraxerant aliquando, emens
alia eiusdem valoris pervenisti finis, cum iam alias 40 Bona
Dabrova emissemus. pretioq^m tanto inventus annuus non tantum
non responderet, sed etiam in restauratio continuas, et nunquam com-
pensandas impensis exigere, et iam aliquot millium, exigua
licet emendatione ac restauratione absumpsisset, laboratum, ut
propositis sub tempore Iudiciorum in tabula vocalibus, eo pretio
addito quod adhuc restabat 20, magis aliquot utile compararem.
Sed enim, nemo cum ea, quae in nobis ad illa dum emenda facili-
tate fuerat repertus est. et si quis erat, agere dimidium pretii
nostri offerrebat. Illa igitur iam manu tenere debui. et quod
adhuc reliquum erat ad emenda Bona juris, in alia expendere. Atq^m
suis rei intuitum datum emptis Bonis Sinowice, non quidem la-
titudine fundi, sed ob contiguitatem Pago Wydurowasq^m aptan-
dis, praeterea commoditate, quae Pago Supis subditi p^misy care-
bant, ob quoniam respectum aliaq^m commoda, memoratus fundus olim
a nostris maioreq^m sumptu fuytra querebatur. Quicquid
ad securitatem Possessoris profectum fuit nihil omisum. Iam
misso tamen cum ex iustis tunc causis haberi non posset, dilata in
aliud tempus, ad eam p^mstandam facta Iudicia Rnd^m He-
ronymi Wierzbowski Suffraganei P^msnariens^m quod quoniam casoi-
ria sunt empta submisere. Sed neq^m pretium integrum tum
ille numeratum; relictis enim in fundo ad aram ^{p^misy} ~~duobus~~ millib^{us}
duobus alii et quingentis contentis esse debuit.

Complacito cum J^m Culina & Praefecto, hoc mense transacta. Acceptata est
P^mta Salacki Prae a nobis illa Petriurce facta Complacito, potissimum quoniam Huc-
to Culina & nate Tribunus coaluere, quod Iudicium, salvo illis demerit

1687

40

in alius favore, offendere non erat iniquum. et quod compertum
esset, etiam his raro ex compositione milleb^{us}, si iura Bonorum
in quibus summa Collegii esset, ab illo emptori nimium per-
plexo, et innumens. debitis onerata expendere, cavendum fuisse
Data igitur illi plena in Castro Quietatio; facta insuper (scu-
pudum) Lapidea Rozarewice super quam donationem a Rnd^m
Radomicka mille et aliquid supra habuimus: illo visum rece-
dente ab omni Iure ad Hortum p^msy contiguum, quod omnium Bo-
norum Rozarewicean emptione, etiam ad Hortum extendebatur

Inno Virgo Sutkowska cum alio J^m summa 200
insensisset aditalitate Censum sibi relicta, p^msum ab illa
Censum p^m 200 Collegio Elmesyna nomine obtulit.

Summa Legatiana 20000 quae in Praetorio olim Summa 10000
a Benefactrice ex Censu locata fuit, ipsis sibi volens ^{separata ex} ~~una P^msnari~~
tribus, hoc mense levata est. non sine commodo inde Collegii; tunc levata
quod Censu ab illa a Civitate magna cum difficultate redde-
retur; nam in illo rependo expediret iure agere saltem Civi-
tatis, cuius in nos studia per hoc offenderent, amicitia, toleran-
tia supplicandum esset; tum quod Censu alias a Benefacti-
ce per 20 a Censu recepti solent nobisq^m ita inscriptus, non
redderetur obente Constitutionis nisi per 7. Locata haec
summa apud Israelitas, aliquos privatos, cum eam nollet
Communitas, Bona quoniam Terrestria nulla occurrerent quae
munda esset. et in exigendis Censibus eadem ac major esset
cura quam fuerat cum sibi ac difficilior. Locata est haec
summa ad triennium, cautumq^m in contractu, ut si appetente
tempore reputationis summa Capitalis, valer moneta so-
lidaris penchitani inciperet essetq^m iam dubio, ut tunc era-
cum locabatur dubius iam fuit, indeq^m cum eps locaturae f^mh-
naturum est Libenum esset Collegio, quantumvis Israelita
levari onere hoc vellent, nollet acceptare tandiu, donec con-
stans moneta valer, in lege invaleret.

Strages pueri
tonum

Septembris Mensis pestilens animalibus
Bononi Collegii plarie omnium: non multo tamen ubiq' damno
pnecei Pagum Januszewice ubi omnium puerus Publium
Iacca bovesq' extincti, tanto maiore damno quod opus cum
agnos et conseminationem incubere ob jacturam sine non lice-
ret. quam tamen supplevit Bononum Procurator per Aula
aratra, aliosq' Publium agros, ab illis conseminandis excelsis.

Stragata Oves
in Kaleie.

Civile Kalejense desertum, instauratum, emptaq' qua
nulla istis erant Oves quo et supra, eiq' loco fundata.

Sacelli Fredery par plenum annum filiticia in testu
et Canali vitiati, ulcerionibus injuriis obviati, servata soli-
dore, tamquam sumptuosa adeq' inter ceteras difficultates et
impendia non tentanda reparatione.

Hieramysla
Sors vendita

October Sors illa Hieramysla, seu puer
cum uno Inquilino fundulus, de quo Sabes Anni praeteriti No-
vember, accedente ARD Nri consensu, cessit memorato
istis Emptori Snsu Hieronymo Poninski Porillatori Lubecorum
Capitaneis postmodumq' precio omnium iudicio iusto, ac apud con-
sues ex venditis illis Bonis proventuum, maiore pl 1200. qui
sepositi sunt pro coemendis Bonis Mieschowskybq' Dgbo:
re contiguis, quae sine illis multum claudicat praesertim
ob defectum Pasuonum; ob quem Inventaria ut vident in
reconibus, in Lucieny et Calerenz pnedio fundari nequeunt
indeq' agri et Campi parte maiore Sarenarii, fecundatione pecu-
na destituti, steriles.

Mas Pns Jan.
Wasnorshi de
Ollu ac Templo
Fabrica mentis
na

Ad quam Mensis Iuxit Collegii Supus ornamentum et
Fabrica Templi ob exquisitas in illius ornamentis inventiones
magnum momentum I. Bartholomeus Wasnorshi, anno ceta-
tali ac Templo tis 70 Religionis 53. Rexit Collegii Pnsnariq'
Fabrica mentis per vias ultra sexennium Luranciam usitato Provincialibq'
tenuis curiculo Collegium utem Podgostus et Janoslavus
nam omnium satisfactione. vixit ubiq' non paucas vestigiis
industriae et instaurations meliorationsq' Collegium.

Novembris Vir erat semper cum Deo coniunctus. affabilis, et Similiter
in conversatione gratus. singulariter illustratus fuisse a
Deo, cum ex colloquiis cum illo spiritualibus, tum ex vulgaribus
ab illo suis libellis, nominatum ex Idea quam impressio. Ita
communis etiam in etate ultima observantissimus. Mortifica-
tionis studiosissimus Lertz illi etiam in supremo morbo non
alius nisi assens. et tunc fere ante mortem, depressusq' ita
jacere, agere indutus ut baculum admitteret, pro quo Cilicio
utebatur. Ingentes morbi molesto et fedia, subiecta omni-
um oculis, tunc patientissime, nullo signo impatientiae aut
doloris dato, nec faciei sereno immutato. Iohannem Sani Ad-
ventus tempus seipsum conferratum Sabat, et ne in febri-
bus delectu, et separatis pro se cibis gravis esset, atq' ut ab
aliorum oculis abstinere contingeret, admitteret ordina-
rios cibos, ex quibus tamen, praeter iusculum et Legumina
nisi sumebat. De Collegio Sns, duplici Recemaghi-
me mentis. ac potissimum in Temple fabrica, quarum
annos plures instaurat, et conexit in fundamentis male
serenata, et ornamentis ac gratias quas nunc oculis repro-
sentat, decora. ipse manu quaq' sua, decora ista, ex missa
formas, et parietibus inserens. Bona Mortis Congregatio
ipsum cum zelus instituta, et qua legibus, qua Proxi-dero-
tionis formata, cui etiam primus ipse praefuit. Cuius Jaro-
Larvens (ille Rectore ageret, inter alia miserationis in pau-
peres et famelicos argumenta fuit, quos copiosos pro illis ex
pays commertu curaret, parosq' quos in copia singulis diebus
singulos curaret, ipse manu sua famelicisq' magis ad-
miratione exempli et caritatis distribuebat. Interfusa su-
plane reliqua patientia exercebat, indifferenter ad omnia
voluntatis. Sacerdotibus multum tempore regere ipse, et magno
sensu ac adfectione eis communicavit. Tandem in otio illi
praesentia, expeditioni illis in eternitatem habere praecant
nec pro, quos in tacente etiam advenire licet affectu, solo conspectu

1687

November. Occasione male tractati a Judaeis
 Studiosi quidam, cum levis et ordinarias suas vexationes à
 maioribus studiosis, in illo, proximè adolecentes pretergressos se-
 quente, aliquem ex officina familia, adolecentibus illis aspernatis
 putantes, irascant, uxoribus in sequentem diem gravior a studiosis
 tumultu. Et primo post sedulas pueritias, aliqui illorum
 multati bene fustibus, vespere autem et maiore parte noctis,
 praedictis studiosis ab artificibus, et pagis plenisq; ac à simi-
 les opportunitates intentis, in domos illorum grassatum. quae, supple-
 ctili, meribusq; et quicquid rapina obnoxium erat, fustata
 continuata etiam die id est tertio licentia, et si ab eisdem
 aliquas libertatis (est magis fidei iudicis et ad licentiam conmi-
 rentem) non ea qua primo die feruia damnisq; Res ea, non Judaeis
 tantum injuriam damnum, sed nobis quoq; iudicis ac negotii non pa-
 rum concavit apud Nobilitatem ac Proceres Palatinos: ita ut dum ipsi
 Palatini Posnamenses Calixtus Lancensis May: Polon: Generalis, ad
 motus huius componendos descendunt, tum Praedicti militis manipulo,
 curante etiam ad satellitum custodiam iudicis curandae addendum
 adacta, securitati Israelitarum prospicere debuerint. Exclui, qui aut
 duces infestitia fuerint aut ad tumultum damnaq; arte alios plus con-
 tulerunt, atque seditiosis genus multati, ut alios metus, fi-
 nem licentiae dedit. In examine quo tum a Commissariis illis
 Palatini, tum paulo post à deputatis Iudicibus Gubernis ab illis Gene-
 rali, ac ab ipso quoq; Generale institutum fuit cernitur qd, mini-
 mus fuisse: quod res faceret studiosos comparatione eorum
 quae ab officiis ac eorum familia rapina avida strata fuit.
 convictis non pauci furorum ac rapinae, male quae praestituerent
 necesse habebant; aliqui etiam in Pretorii gradibus iussu illi Gene-
 rali fustibus castigati. opinio vero de nobis, quae ad eam licentiam
 dissimulatione conuocare multis debebatur radiata, publicis per
 suasum hoc deputatis officiis illi exensibus gratis, tum et Palatino Do-
 mino ad Rectorem Collegii Licens, aliorumq; iudicis quibus
 nihil a nobis omissum, quod ad nobis tantis componendis fuerit
 ad effectum fuit.

Contra Judaeos
 tumultuati

1687

42

Cum à multorum annorum intervallo, Confirmationis Sacramenti
 administratum non fuisset, loco ipso, sed etq; minores usq; ad Pal-
 sopiam, atq; ex hac etiam nonnulli illud Sacramentum non percipis-
 sent, invitatus Rector Suffraganeus, tunc Episcopus Jurbacensis
 Administrator Hieronymus Wierzbowski, qui illud die Hatch-
 ina cum ab Octava propere cessasset ad mendicem usq; nu-
 merosa Juventuti impertuit, ac post sacras operas, in Casa no-
 stra in Trichinis acceptus

Ad 24 mensis Supis, obiit Ill^{us} Caesarina Tholbouska Castellana-Mons. Grol.
 na Kanioreg. notae ac assidue ad publicam edificationem in templo lano Canerens
 nostro Putatis et Devotionis, nostri Magni Casimiri tunc Catholici
 Philosophiae perdiscenda vacante Mater. quem cum inter suprema
 sua praesentem operaret, missus à nobis qui desideris illis ipsi
 sistere carnis illud. sed enim huius deum postquam illa vox superuenit.
 Tanto magis hae momenti solatia praestare potuit Peritis ac Rector
 Canonibus Florentis alter filias, tunc Tribunalis Regni Deputatus
 ac subtellos suo occupat, qui item nuntio penales de infirmitatis
 a nobis accepto, curas quidem ac natu dicit, per multos egros con-
 tinuat passibus in tempore tamen adesse non potuit. Ab ad vultu
 suo, cum luctibus nonnullis ad cadaver materis vacasset, gratis acty
 pro supremis montura officis à illis praestitis, quae multo per
 vices duae novitq; septimana fere una in operantes regiles in-
 fenderat, Ius sepulchri Matrì regunt, et ex praesumpta, ac
 paulo post à R. P. Bonoli obsecra facultate, habuit. Interca
 Cadavere ad latus eorum subiectum in templo nostro deposito, loco
 ita ornato, ut accommodato ut sacrificia celebrari possent. quae
 per menses totos Decemb. ad usq; Fung quoniam Jan.
 prope sequentis peracta est, perficitis per Religiosorum
 domos stupendis à mane usq; ad meridiem celebrabantur
 curis canonicorum erga Matris animae Pietatem combarentibus # 15. Jan.
 Ad grati vero erga nostros animi testimonium Rector Canonibus dicitur hae die
 Rector illi Sarran Actis Catholici, firmatum, quae ad praesentem
 vni Iohannis Iustus 3000 illis recognovis, obtulit. #
 nonnulli post factu
 usque in Ju-

no anni sequentis illi reddidit impensam confecti, ut ad summas, quae
 a nobis ad sepulchrum accipiebant, huius mille adingeret, et vultu nobis ex
 anno censu redderet. quod fecit recognoscendo summa 15000, cum non-
 nisi iura a nobis accepisset

December

Una Hiberna
nam personam
difficultate
numa. S.

Hiberna pensionis onere cum eo nomine gravaremur, quod non currenti tunc sed argentum eam moneta (que acquisita erat ita difficilis ita ut unus Imperialis pretium florenis septem faceret) pendere deberemur, vim sum tentare, an non Lepoli sub tempore Commissionis. (quo ab Exactoribus universis comportabatur) acceptanda à nobis esset, in solis? Neq. spes fecellit, presentibus istis pro nobis favoribus hunc rogatus sine Patribus Collegii illig apud Commissionarios, prout in nota nostra ad Henricum de Walsingham Commissionis et Consensu Notario, qui Canonico Posnamien. ex tota Diocesi pecariam hiberna contributionis presentanti queratorem dare noluit, donec ille nos, iam in Delatos positos de persoluta Contributione queraret. quam in summa mille octingentorum nonaginta septem florenorum numeravit P. Basilias Xorzycki Collegii nomine ad extorquendos a Judicis pro Fabrica Posnam. sisdan. Casp. a R. P. Pmaniali deputatis. quam deinde summa, sic Fabrica restituit. Illud Successus hic, et opus et procurator memorati Patris gratia apud R. P. Henricum de Walsingham. adhibente eadem in causa illig. Revere. P. Thom. Thyrill. alias ex additamento quo Imperiales erant comparandi, trecentum circiter iacturam florenis post finem.

Inter Consuetas ad Natalem Septa Missiones accessu nova Missio Medereu ubi alias Residencia soluta fuit, etiam H. P. N. tenuit, ista Patres. alia quatuor septimanam spaxim. Renovata tunc desideria eo loco sordida et operam illius spiritualium, eo loco appime opportuna inter defuitos prope cum hac facia, simpliciter in arcuicantibus praesertim pagis populorum, ac per ipsum ad Hensum obnoxios, pax, parte magna Predicantes Harectus seutos. a quibus per congressum nostrum, catecheses, curicos errorum Predicantes, Conciones, excursus ad pagos feliciter nulli abstracti, quibus imitarentis opere nostrae laborisq. constantis provocati. P. Pnegosity, non tunc ad septimanas illig. missionis apud se tenuit.

Post diei intermissum
sua monitione
natura missio Me
dereu

Ita deinceps quae majoribus Ignorantibus adesse erant, impetrant. Confessiones facientes, a variis commissis plenime a singulis promissis in illis Confessionibus contere, plenimè Serenely accipere. Aliqua a nos per plures annos proficenti padoris advocata constanter laudabiliter hunc. absoluti ab Haresi supra 16. Incarcerationem Confessiones fere à nostris tantum exiciebantur. Aliquot Personae ex iudici Decretis gladio aut ferrea supplicio adjuicati, nosse ad hunc ac ad aeternitatem qua illorum, qui serviant ad aeternitatem pmanet. Judas an: 30 ad fidei (atque persusum, instructum, baptizatum, et ipsa auctori media medusq. sustentationis monstratas curatur. Inter necesse prope idia Pman. Personae alig. conspuit. Nobis quidem Persona sui illas fides Demoniis passa, ubi consilia nri apud de accipiant et exercant, quieti redita. nec in fidei spem nri passa. In pauperes miseratio per comitatus a ditione Eleemosynae, induit alig. septimatis plures conim contextit. Templi pars pro se Navis major, quae anno praeterito remota quod clauderebat propter tabulato, ad nos fidei Missionis la aperta Ratio Far. et quod ad nos ad ornamenta sua defecit, propter in mionib. nri, in dion ac majore ista pictura ornata, sic anno accepit. Forme m. Templi. Supra Navi n. et mion contextit sed Materiam opere prius constructus, et frequentibus ignibus contextit et, deinde cake gypso mionta, desuper et de infra, fuit tota in muro dan solent, contextit, nullo ligni vestigio relicto. Id vix ita fieri debuit, tum ob defectus magis in primis fundamentis commissis, ut debuerit remota, et tamen comborari: tam quod exordinaia templi latitudo periculi aliquod affere posset, et mion et gratiam, et parietes divancaten non ferendo. Columnae teretes, striatae, appropere fuit pulis Parietem, quae contingunt namid illis mionta, non ad ornatum tantum templi sed magis ad solidandis parietes et solidandos res in facellis non fulciantur, sed mion transverso de mion, sed solis extrinis facellorum parietibus; contra quae fieri solent in templis solis compactis. Prae. Harectus n. fidei igne, quo solent, quae mion, summa accipere finem. non est tunc in Supra. Opere indicere certam summa, car. sic deceptioni sit velle obnoxium.

JH

Annus 1688 ARPN Byrs, Gonzales
Prepositus Societatis. P Joannes Hermann
Prepositus Provincialis. P Thomas Dore Rector Colli

Januarii Causa Blasphoriana, circa Legatum a MD Blaszkungha in
Collegio ultimis Tabulis inscriptum, quibus nos omnium Moti-
lum suorum Sedes faciebat, per subseclia, quia Castreasia, quia
Tribunalitia, quia per deputatos ab utraq[ue] parte Arbitris agitata

Complacito ^{cy} tandem mutua complacitatione finita. ita ut pro mobilibus illis
Successoribus An ^{cy} catensq[ue] quae testamentis nobis addixerat, estimandis sane pluribus
Blaszkungha millibus, mille sexcentis essent contenti. Consilium ita decernendi,
possimum fuit. Iudicium Juris peritiam, quod si per Deceitum
Judicii evincere aliquod vellet, plus impendi quam suum sube-
remus, lege sponte pro marito non ad plus Supremi uxori defunctae
sine ullo Sedes obligato, quam ut Curia quo utebatur claudi-
veret cum Equis, vestes item defunctae, et pauca quaedam lege pro-
fingit penderet. accesserat etiam Supis sp[irit]ualibus, ex multis repre-
sentibus et objectionibus, quibus defuncta, repudata a marito ante mortem,
onerebatur, unde nostrae quae estimationi officere videbatur, hinc in
ea causa agere, in qua pronuncianda esset de iuncta plane non ad no-
stras curas spectantia, integritatem famae defunctae vindicantia

Celebratq[ue] hoc mense ante Comitum conspectus Nobilitatis Conventus
Iradre, nullo ob varia, eventu, quae tamen subest Juri prejudicium
Contra si Solas ac Libertati, mercede bantur. Imperatore pro ^{cy} statuando item
nos, motus Conventu. Atque Lra sed eodem facto rebus infectis non tem-
nobilis ^{cy} rata, ut in primo quaq[ue] conventu factum, Maresali Electione discessum
est. Increscere autem nostra putabamus celebrari Comitum illud, in
quo, occasione Conventus Purovicer, unde ad Comitum Re-
nalia, contra Sedes nostras, instante Academia (vacuam), pro-
mulata Nobilitatis Nuntius essetis deferenda, quibus claudi
illos videbant, tradita erant, satagendum erat ut conuictis Supis
Blaszkungha Nobilitatis offensa, aliquod ex adverso moliremur.

44

Et Veri passim promptos et expeditosq[ue] de ex primoribus sui
Sabuimus, qui Puroviceribus sanctis vram reddere parabant,
Similiter contra Purovicer Academia decorda, Reipub. in generali
Comitio per Nuntios urgenda, nuntians se officaciter offerbat.
Sed Comitio Modna imitissimae et si destinatus Supis modo Con-
ventui septimanam sex tempus congregat yhi cur Maresate
tempus exegisset inaudito exemplo, neque ad Maresali Electione
ventum fuit) nec illorum mince metuenda nobis erant, neq[ue] Patro-
cinia solum erant necessaria.

Februarius. Ad Festum Purificationis B[ea]tae qui
dies, unus est Societatis ex iis, quos velut Polos ad nuncupandas
Professiones statuit, Professi sunt quatuor. Vota solemniter P[ater]
Lucas Stowicki et P[ater] David Wolski. Quae ipsa, uen sen-
domina profueretur P[ater] Stankowicki, ac videri Jurium omnia Jus Pa-
suoma Resignatione faceret, Jus presentandi Canonici P[ater] Marci ^{cy} pro
ex in Summo, ut videri, sibi Sedes tarius, et nisi illius transscriptio ^{cy} ad
ne in alius devolveretur, in manus Episcopi post ultimum ^{cy} fenderet
erat transmittenda. Rector Colli Purovicer, Actis Purovicer ^{cy} mini-
cipibus inscribere parabat, Sed quibus ad Acta recipiendi talia
Pactas, acceptarent indicia non poterant, obtentu Constitutionis Re,
qua, ne Bona Sedes taria Nobilitatis ad Spualem inscriptionem
transferebantur. Sed Pater, ne irrita esset illis omnia erga ^{cy} fectus
proposu, in remedii invenit, ut vni ex sanguine junctis in D[omi]no
X. Sankowicki ^{cy} fenderet Jus sui publicis Actis transscribere,
tactu cum illo Pacto, ut ille paulo post, Ser ipsam Jus sua
sponte, in nos, in alio ming singulato ^{cy} fectus, transferebat. At
verum, utcumq[ue] minus ad Ligea Sane attentos alibi ^{cy} fectus ille
invenit, si illa cum Sabes, nos Juris Supis, minime ^{cy} fectus
possessiones. paratis fore in occasione Contradictis. Sed ^{cy} fectus
Domo sua dimissum in Juris modum illis Possessor ^{cy} fectus, quod
Instrumenti vice Sabes ^{cy} fectus, ad designandos sibi Canonici ^{cy} fectus
et. infra post 4. fectus. 18.

1688

19 Supus. P. Stanislaus Parthenius, qui ex Missionem
Castrensi in Majora Polonia cum Penitenti
reus eosque illis ad quam ille Missionarii officia pre-
stabat Tribus excurreret, cum apud MD. Frater suus gema-
num Hospes ageret, letali morbo occupatus intra unam prope
septimanam extinctus est. Nihil videtur ante mortem, quo primam
die de morbo ejus nuntius allatus, ex Collegio Sacerdos cum (Hospes
no adfuit, supremis illis, et sacramentis, (quod alias ante Patris
adventum suggerente Parroco, Provincia virum recuperaret) inte-
ruit. Cadaver ad Collegium deportatum, una cum M. Mattheo
Namur, eodem prope die in Collegio mortuo, spectaculo rariore
epulens simul illati. Supellex Missionarii (Hospes) Equi duo sibi
vestes & recepta ad illud omnia, ac a R. P. Provinciali S. Barbare
racione applicata. Aliqua supersunt a Germano Fr. defuncti re-
petenda.

Eodem mense factus contractus cum MD. Niesoborski
de Bonis Niesoborski, sine quibus Bona Dgobrowa tantum non
Contractus plus damni quam inventus prestabant, praesertim ob defectum pulvis
cunabum non sine quibus Pecunia in Indus Saberi, et agri fecundari non po-
tuerunt. Unde et venalia aliquoties proposita, emptorem, conditione illam
determinante Sabere non poterant, quantumvis minore etiam pretio quam
dum empti essent, venalia praestarent, autem insuper Inventario et
instructio aliquot millibus estimandi. Instruat autem plene sine
Bonis Niesoborski vix possent, et cum primitus emerentur, ex respectu
et destinatione emptoris Bonorum Niesoborski empti sunt. Partem
summa cum illo MD. Joannis summa summa summa illi remunerandi
Pecuniam quidem nobis supra illam mentum videbatur, sed quia sortis
Supus, semper olim cum Bonis Dgobrowa sub uno Herede conjuncte, ne-
cessitas memorata, qua iudicium Amiconi, qui arbitri Lecti erant
ad Hectenda D. Niesoborski qui obstinate 24. annos, qua
concurfus emptorum, qui cum jam tantumdem quantum nos dedimus
offerrent, plus paulo post datur, nosque a se possessionis ipsius

1688

exclusum videbantur, quia Arrendarii olim Bonorum istorum
qui annum illorum usum duobus millibus emebant, quia ille-
gii et iudicium, multaque, qua expendi debebant, insistere nos
consilio emendi sortabantur. Spes denique indubitata, mayo-
ris, quam ab hac summa sperari posset inventus, ubi Bona
Socii instauratione, qua indigebant instaurata fuerat.

NATUM. Civibus Bonorum nostrorum (quoniam ea strages
strages communis vicine ac passim alibi fuit) fatalis. extra
etis universum orbis supra mille septingentis in cubus LXXX.
Hopes. Sor mense fuit Lustratus Collegium, R. P. Provinciali
quo cum, celebratus contractus publicum datam obligatam dante,
qua Collegium frangit ad pendendum a 24. censum summa summa summa
ad, aut cui R. P. Provinciali pro tempore assignarent annuatim
per septem a cento. Nulla Socii summa summa summa summa
Juane 100000, quam Sabusset alias Collegium sibi cum eadem
onere censum impositum locanda ubi placeret, ita ut alius Re-
ctionibus ejusdem summa alia Portionem imposita cum obliga-
tione Portionem ut censum memoratus annuatim summa summa
Totum ergo usum est, uti summa Socii comparantur Bona Nie-
soborski dicta, de quibus mense superiori factus contractus
qua et censum summa annuatim reddant ex proventibus suis,
et ex reliquo Collegio fructificent: maxime bene supra summa
ipsum mento estimanda commoditate utilitate, in Bona Dg-
obrowa sine possessione Niesoborski, tunc damnum etiam
redundatura. quia si bene a gratis oeconomiae expendatur
non gravatur se Socii obligatione sed adpetit Collegium agnoscere.
In reliquo, si Socii ipso exere exolvere se Collegium Dgobrowa
potest id praestare levando summa summa summa summa summa
Praebeat Pensionem Sacerdotum ex censu cum obligatione Re-
stitutionis, quando Collegio placeat. Haec enim summa ex origi-
ne sua, cum sit ex bonis Bonis Dgobrowa, Niesoborski et collecta
emendis in eorum locum equivalentibus Bonis suis destinata, et
interim, cum Socii et nunc Bona Supusmodi venalia non occurrerent

Th

1688

Israelitas Cosnariens, Serere videretur, ut securitati illis
consaltum esset, usum est PP a Consilio decessit, ut inde
levata ad Bona aliqua Tengria, transferretur. detinentibus
tunc ab hoc consilio exemplis Nobilitatis, passim Censu annuus
non nisi per multas lites reddentis; Summa tamen Capitali, si
Ius ad Bona tengria contractu et Inscriptione firmatum, tam
quam pro pignore haberetur melius provisum videbatur, quam
si apud Israelitas privati praesertim, censu quidem non
incertos redderet, si ipsa vero penclitaretur. Quasita igitur
Bona, ut apud, nulla, nullis scilicet oneribus aliis gravata
sed hoc aut fere nulla erat, aut si qua inveniebantur,
eorum heredes gravare illa et obligare volebant. Interca pro
summa hac obtinenda multis instantibus episcopo Pentis Ludovico
Polubinski Canonico PP Censu, monstratis remotionibus quidem
sed nulli omnino obligatis Bonis in Terris Dobryns ad delectum,
reptum, in Santa terra, cum clausulis et obligationibus quorum
placere exprimerentur. quam ipsam Santa sub Acta Supra ten-
pion, personarum ad Acta complere roboravit. Ut hoc PP
placere persuasit fides securitatis, cupis amplexum. Substan-
tur etiam Beneficia Domus ipsius. ille ipse, paulo ante post fiam
apud nos Maternum Castellam Camerens 3000 Cotto inscripserat.
Inter quos ille Semary in societate regna, proinde videbatur
valuit et respectus futuri, si ut sperare liceret et animari ex fide
monibus Semary Honore majore Ecclesiastico ornaretur, non imne-
mer Supra in sua Beneficentia, majore aliquo favore, candore com-
pensatuns. Vem quoniam Sabuit, quod esse Fundationis sua Residentie
non Mederecy Nepos Episcopi Pysny. Itaque Sabi Polubinski, quoniam
ipsam, conatibus Nepotum Episcopi Summas et Fundationes ad se impo-
nere Serenitatis Vertutibus, de consensu Satus regni dissoluta, nova
de Bonis suis Fundatione, instaurare nostrisq; istis statuere, propo-
situm est status est. Valuit ita ad effectum, quod Summa 3000, quoniam
Cotto singulis deha modo Collegio post fiam in nro templo illud

Th

1688

47

Castellam Camerens Parentis sui insinasset, Summa vero
a nobis numerata, rogatus, ad pignus paratus esset, ex anno cum
reliquis PP Censu. accedebat, quod in Summa in Bonis suis locanda
paratur se praestitit, Summam danti fere nullum, quam ex
Bonis in Palatinatu Lublinski Honorena dictis ex recentis dispo-
sitis Indicavimus, et transportanda (in solidis nempe) sine
sacra danti (si forte in bonam monetam permutaretur) per
annum proinde modum non habens, Summa inscribens et indu-
dere se paratum exhiberet: usum nempe illius, Tribunus huius
Regni Index deputatus, Lublin Sabitum. Ita quod fide
mendo per Acta Jun ad Summa vero videbatur necessariis
peractis, Summa illi, 10000 parata, numerata est.
Hoc ipso mense depositum est in nro templo Corpus Pentis
Niegolewska exillifere Wschow ex insperatam PP
Luminalis qui deinde hoc probavit. Datum id, non quod
Superstes manens, modicum illud quadringentis floribus obitus
sed memoria Beneficentis Cotto Matris illius Annae Regula
Capituli Rostreny in eadem templo sepulta. et defuncte deside-
rio: quod etiam Suprema voluntate suo Summa, ut indicat, tunc
affirmavit, ex Bonis ad se spectantibus, nobis dicavit sed quia
ultra preces quibus manu eo nomine omni jure aut sentio
nihil cautum fuit, ugeni ea de hactenus defuncte non promittit.

Julius Quem Visitationis plenae in templo nro PP fide
neuski Saz. nis Punitia, et epulo in Refectorio quas Cotto
Cotto et invitatis aliquot Externis optinuit. Itaque Semary illius
Mii Cotto Episcopi illius, in decursu mensis praetenti ad Sepulchrum
Petri et Pauli Pymas Sotias libant.

De Pagua Syrowice (de quo Sabit Augusti anni Supra 1687)
Itaque, post emptionem Arendam Rnd ex pacto ad Saz. Itaque
usq; tempus tenuit, hoc mense cedente de Bonis Arendam Pagi huius
apprehensas, operasq; circa agriculturam (quas negligenter
tamen non amplius sibi fructus creaturas exercebat Arendam)
instauramus. Reliquum pecuniae Rnd suffraganeo expendimus

1688

quarum non deessent, quae adhuc pecunia retinenda suadebat, nempe pretendens in Pago illo Sarcas dia Conjugi sua debitor p 1000, m. d. n. Mierowski. Ceterum consultis consulendis juris peritis, et S. d. n. Suffragano sancte cavente pro securitate nostra, et si ius liquidum procedens legitime probaret, (quod licentia documentis probare non poterat) omnes solvendi in se trahebant, quod ipsum innotuita eversione in Cystro, cum Bonis cedere non visum fuit, non est ipsum etiam sic reliquum nulle, contra deinde et instantis R. d. n. detinere.

Ad 15. Supra mensis die ultimum diem Petri Virgo Petri v. Soko-Skotowska, olim Cystellani Biddgostri filia bene de Cotto longka obitus, menta, quippe ultra alia, 5000 quae apud Israelitas ex an et beneficium suo censu deposita habebat, adhuc ante mortem, testamento, in ergo Cotto Actis Cystrensis roborato donavit inscriptis, ea intentione ut Collegii Pagos, onere annuae pensionis, oblatos diu in Bonorum institutionem Capitales sumas, exstinguat Caput, a 5000 Templi redditibus applicando. Persolvit illi iusta sacris splendore in templo, invitatis ad funebria actum Religiosis ordinibus, a quibus et officium defunctorum et suum de Requiem mae in praeparatione farentibus usurpatis, decantata, persoluto debito et ultimum decessum, ex tunc non refundendo ex censibus residuis anno centum illi debitis.

Continuati erga Cotto d. n. ipso mensis die favores, quod Cystellani Cystellani Praetoris opportune cum integer adhuc valedudine supremas Tabulas scriberet, a nostris visitatus, tanquam memoriam illius admonitionis Cylane enim cum alios Reliquosque Ordines iure ad certas Eleemosynas dederet, totumque peculium in opera pia dispositione ultima expendisset, nos preberierat) mox ad d. n. Patre Kozarski (qui ad illi in villa tunc agens et ultimam suam voluntatem nostris a Rectore cum officio fuere) presente, calamus et charta illis posita, minoribus sine inde, quae diu profuerat rationibus

1688

48

subtrahitis summa ex illis $\frac{m}{12}$ conflavit notisq ad illam, statim in Cystro in Cystro Posnaniensi compansis, legitime inscriptis, iure duntaxat ad vitalitatem, proventibus iam atatis Conjugi relicto. obiit ille deinde proximo Cotto, Sarcas, ubi extinctus solemnibus exequiis, tumulo deinde apud S. d. n. Reformatos in Suedia illatus, nostris quia par erat frequentia ad Aras Ista illi, et gratias Benefactorum persolvendo.

Augustus Contractus circa Bonam Miedlitzam in Febuario anni currentis cum M. d. Hieronymo Kreskowski celebratis, hoc mense effectus, sub tempus Judicium, cum requisitis iuris solemnitatibus, accepit. Pecuniam p 22300 numerarium, quietationes ab eodem accepimus, et submissores in Bonam ad praestandum cum opportuno fuerit Resignationes Juni Miedlitzam. quae tempore illo curam cum effectu non poterat, et Intimissimae ex iustissimis causis non videbatur promouenda. Oppositum quoque sine Re- h tamen invigilandum est, idq non tantum respectu Miedlitzae sed etiam Bonae, sed etiam Agborensis, in quod iustissime iam ab annis multis sum non promissa Resignatione causa quae propter dissimulata modo cum Resignatione iustissime erat. et conspiciatur facile effectus inter varios affectus eorum qui ad illi officium concurrere de iure debent, et illi pondus ex officio addunt. timebatur quoque Censura, ne obviaretur quod ultra pretium, quod ad coenodum Bonam tunc expenderet per Legem nobis hunc, majus expendissent. nempe post unum mense 40000 millia pro Agbora non restabant nisi 20000 compansis adhuc pro Cotto Bonis impenderet. nos autem cum hoc hunc numerarium 25000 pro Bonis autem Miedlitzam 22300 majorem bene suam iam expendimus. Praeterea cum Constitutione illa quae prodestis Bonis per nobis alia emendi decerneretur cautum erat, ut id fieret mediante Lustratione Judicii Carstreg, ne ultra pretium illud quod pro venditis Bonis ad Septem accepimus plus expendimus, infonem Sae Judicii per tot

an us dissimulavimus, timebatur ergo, ne agnoscere Resignationem
eorum Capitaneus III^{us} Ento facienda, differetur ad tempus Re-
nunciis in Constitutione prescripta. Tempus ergo magis aliquando
nobis ab affectibus impio, servanda ea Resignatio videbatur. Resi-
mulata autem Sacteng Revisionis facile obsequi aliquis affem-
potent, ac inter alia expectatio donec plene expendatur pecu-
nia pro venditis Bonis accepta: quae etiam nunc minime expensi
censeri possit, quando ea quam pro venditis accepimus in bona mu-
neta et vetens Palatium civo in censu expressa, nunc aper-
tis monetis, quia bona empti solobang facit minimum 10000.
adeo plura etiam emendi que videri possit.

Dispositio Personarum Provinciae Concionato Allegiata
assignatus est & Casimirus Notarii novemali sedolapra
Lectura perfunctus, iamque ille ter e Addeora sua dicit iam illius
Accessus & Notarii Praevium erat expeditus, cum penitus in-
stantis, quas aliquot Palatinorum, aliquot Castellorum, officium
pnequorum, Dispositionem quae, universim 30 maris subconferant,
per consilio expeditum Equitem occupat, R.P. Provinciali, resisten-
do impar, et affectus Provinciam si postulata negasset fortasse a nobis
alienantur, veterem Concionatorem ex domo pariter, retraxit
cuius per successionem Leopoldensem Addeora assignavit. Facta
item alia in Dispositione mutatio, ex qua P. Luch, ne eandem
materiam quam Lepoli docuit, nuncius Cursu materiam interperu sic do-
ceret, Praevium ire pisy, Pro Martino Ostomyki Praevium
quo iam Theologiam in Bonatun tenent in eius locum successit.

Ex Levatis Capitalibus sumis Decem millium Regiarum a Ju-
dais munitis, quibus millium ex Boncech et Prolephii duobus milli-
um a Petro Polnienzy Synagoga, post locata 10 millia Bonis
Scribitaris Pentis Dohbouschi Canonii P. Boenzy reliqua duo
millia data in censum M.D. Henry Niesbouschi in scripta in
Bonis Xiaz. quae ille nostra quam pro Miescher illi numeravi-
my pecunia solvit, aut pisy reemotionaliter sibi obligavit,
unde in occasione Exemptionis memoratorum Bonorum, aut eorum
venditionis invigilandum est, et eximere aut solvere. Bona me-

locata
2000

morata nostra ad 2000 pretensio imponenda. quamquam in
ipso M.D. Niesbouschi circa illa bona contractu, per nostrum
ita insertum est, ut Eximere aut solvere bona, nobis irrequiescit
eximere aut solvere non possit, et si solvere bona censu eodem ore-
rata, reaperet, summas nostras eadem maneret securitas.

Ultra summas suae expressas, accesserunt datae in Censu summae,
quae tum ex reliquis a Bridgeofren summa tribus millibus, tum ex
additamento in Imperialibus, tum ex Collegii proventibus coaluerunt
tredecim millia ex quibus data in Censu Terrestribus Judaeis
ex censu florenorum 1000 a Cato, decem millia. Synagoga Pol-
nienzy 3000, ex censu florenorum novem. His censibus annuatim
ad festum S. Bartholomaei paripiendis, habebit totum quo Censu
ex Bonis Miescherenzy Provinciae debitum, parte majori solvat,
immo, si curia etiam exigendum bonum Censum eximere vult,
summas ipsas addita aliqua minore apud Israelitas summa, trans-
scribere et deinceps bona Miescherenzy munda possidere.

Inter initia superius mensis missus est a P. Stanislao Stanimicki
Extractus Censuum meo Censu Regiarum facta anno 1680 Stanimicki
in Recensu Censuum, et eius Successores instituerunt ad hoc. Ius Pa-
sentandi aliquem pro Canonicali in summa ad latum. quod ex
per oblationem insertum est Libris Censuum Synagoga Polnienzy
transfere alios valores in occasione munitis. Extat au-
tem in Andaw in Sacta Paragomene Vetyshimus Ius pra-
sentandi super Canonici. A Domini Stanimicki, quod nobis
sexes illius in P. Stanimicki per P. Stanimicki a Censu
devenit transcribere. Extat et ipsi Ius in Andawio Iustitia-
riis R.D. Laureatii Pelen, Pamen ad J. Hdelben, et exem-
plar presentationis quidem officio transactae. Vide
supra Menses Julium.

Ius Stanimicki Receptoris studiorum, cum e fere
promissis frequentes tunc sub tempore Judiciorum spectant
ab aliquo ex familia quidam Nobilis filium ex plulcate
calu globo traicere ac statim extirpare. orante Agia La-
rente in ipso non desistit, in sua familia R.P. P. P. P.
quae deinde data est, curi a nobis in Cello commendata, et in
disiderio, quod viderent, sibi candidato. scribit in orobis splendide.

13000
locata

AB.

et millo
Ius Pa-
tronicum
Censu
munitis
in
summa

Octobris sollemnis fuit Ingressus ad Cathedralen Radⁿ Niphi Stan-
slai Wratislaviensis, ex Præsentia et Nobilitate frequentia ab-
Ingressus ad
Cathedralen
Slavonicam
inam præcedens spectabili. Civitas quæ partes suas, cum pom-
pa in armamento Pedum Equitumq; carminis (Supra vsos) longe
extra civitatem et suburbia obviis exhibuit. Ad Duce Bar-
bare præse Cathedralen sacello (quo Eques inter Scutores præ-
cipuos Equites deducti erant) ornatu Pontificio quem in monas-
terio templo induit, à Canonicis Cotto inter Episcopos ac suffra-
ganeis aliquot Abbatesq; aliquot ad Cathedralen deductus,
ubi à Canonico primario solenni ordine acceptus secundum
locum (præterita Academia) notus Orator (erat P Jo:
annes Jarynski Vice Scholasticæ Professor) ipse
designavit Rector (ille pluribus alijs ex toto oratori
assistens). Respondit Orator nro Rector inter multas felicita-
tis laudes et pæ in illam præsentiam significationes. Secun-
do ab advocate ad Cathedralen (primam Sectionem et Abilitatem
tractationem impendit) mense Episcopali, quæ à Canonicis
interesse voluit, die deinde ipsa a meridie circa quartam
Orator ingressus ac missus in templum à P. Professore Retorice (erat
P Martinus Wnduski) magnâ (ut membra vult) acceptatione
laudibus utrumq; sinceratib; amplexibus recipitur. In digressu
ad Refectorem ducunt, et familiarib; notis ultra medietatem Somn-
cellarib; inde ad Monasterium Novissimæ Benedictinæ pervenit. Et
De Prelatus
Nepheculensi
In digressu suo Prelatus, Radm Suffraganeos commendantes,
ut nos suo nomine commoneat, ut Ecclesiam scholasticam curam
animum cura, non ipsi, ut per annos 40 civitates factum
curarent, sed aut Carolum presentarem, aut biniam aspererent.

Typographia accessit nova species Typi mycel dicti
Xursza, quae nullus iam prope usus fuit acutis. Longe
usu caracteribus.

November Bona Krzyżowicki deservit fuccon?
 albus bello fundari cepta. Taberna ante ahas aliquot unda-
 ta foli adficio perfecti, tecto cum mearis imposito, panetibz Melonibus
 qua lignea parata, qua angilla crectis, & perfecta, Taberna Bonorum
 nis impositus, officina pro fabro ferrario crecta, et instru-
 menta Fabrilia p. 280. comparata. Agni, quos p. 281.
 Vicarionem subditi, pro suis privatis usibus colebant ab
 communu usu recepti, pro novis colonis ductis, primo verè censendi.
 Celebraz ad s. mearis froda particularis in ordine ad Gene-
 ralia Comitula Conventus. quò, ut Verba Senatus illi deceret
 invitatus noster, Conicator, magno plausu munere illo p. 282.
 ctus est. Fructus libere perstrictis, qui ad solvenda Comitula
 panti venerant. Ita, ut p. 283. omniun spem felici exitu Cen-
 ventus ille desinere, nec sine momento, et benevolentia in
 Societatem ac Collegium nostrum, argumentis. quando ad nuntius
 in decursu Comitii illis allatum quod in Mion Polonio in Comit
 Conventu particulari Puzwicz ac fendo mierz antiquas
 lus, ut aplat a Nuntius illud Palatinatum in generalibus
 Comitius unguendo, ut fidele Cillu nostri, tanquam Aca-
 demie propudicose auctoritate fuctione, oculis
 car, conditus fuerit, multorum pro nobis sententia certum,
 Con-
 Se Solas
 mas mion
 Professor
 Convectus

Primus pro Collegio et societate magno motu relevit,
 Petrus Hennig, Pomeraniae craxius, reliquis, ut uno ore contra
 Decreta illa Salatinetuum Menon, Polonee conelamatu fuerit
 ut Electi Majores Polonice ad conventu Götische Nureij, pro Collegio
 nostro uagaret, ut nihil efficacia Articuli illo memorati
 Cancellatione, concederetur, et indemnitas ac perpetuas Libolarum
 rogant auctoritate Reipub: confirmaretur. Non deerant qui
 insuper uigilandum fuerit, ut Academia Johis Brucariensis, cla-
 deretur.

December Patrum. Nigra et confusio, ex
illis societatis Fructus nihil speciale habet. Dispositio ad Felicia
maior plerumque. Generalium Confessionum numerum in se difficile
unus per quatuor fere menses nullum deum habuit quo non alicuius
Confessione amara res inter Confessionem ex ceperit. Hære-
tici aliquot conversi. quos inter singulares Preda fuit Sicut

Freeby
 Spunbulig
 quae non
 tiam aliquot converſi. quos inter ſingulari theſauro quae non
 Ladiflaus. Brunkofki nomen in ſon Tolera Nobilitate, qui cum
 e noſtris conſuetudine diu ad epum Haeſon cum imperator quon-
 deans Conſuetudine ſtimulis, tandem in eo reſpectu qui ex fami-
 lia Haeſtica et ut Haeſticaſ conſanguineos ^{P. Koſe-Banki} Juſticij. Seniger
 tenacius enim ſuis adſimularet, inſtatim uno ex noſtris ad Se-
 reditama Pagum, ibi ultimo conſuetu manu dedit ſtudentibz
 adſentibus, patrum ſane Conſanguineos. Sally quidem qui
 varia Caluſtama lecture et Alcerani, coſturbationis vene-
 rat ut nullus eſſet reliquus, tandem poſt ſeptembris in ſe
 ſuo errore moram, paſſim noſtris miſſionarij (Sallicam
 callentis) ad Conſeſſiones Communionem adduxit.

Discordantes Coniuges non pauci ad concordiam affert Coniugalium
affectus revocati. est affertibilis qui herius uxori cohabitare cessat
cessat tandem persuasioni meae e nuptiis colloxi recedentes
constanter nunc federatis affectibus cohabitare

Libellona plus quam Zou qui compendio et fidei me
articulos peragat et Erney Secretum confutatur, inter

Hereticos ac Prædicantes quos ipsos distributi non sine profectu
 spiritualibus ex illis lectum c, in Missione Medericensi ac alibi.
 Invenerat ex itinere unus è nostris ad oppidum Tuziel, nostris
 missionibus sæptenus non frequentatum, cumq, inde in crypta abve-
 niret, detentus ab incolis rogatus, totum oppidum Sacramentu
 Penitentiae expiavit, et tamquam de Cælo lapsus esset inperitus
 ille Homines, ad alacriter Sabitus, ad alias Superstitiones invi-
 tatus, cum quenda contra suos Pastores, curam illam negligentes
 comitatu Equitum ex Civitate illa stupatus, iter suum continuavit &

Annus Lin 1689. ARPN Byrjus Gonzalez
Prepositus Societatis. P Joannes Hermanni
Prepositus Provincialis. P Thomas Dore Rector
ab Novemb. Vis. cap. et Pmty RP Ignatius Diertus
Januarius et Februarius non abundant materia que Hytioni

tantopere mereatur. Intravit nobis annum Liberatus J^{us} Senen^{sis}, qui
cum Rodice P Janiszenghi Go: missurano apud illum in Bony dⁿⁱ Widen
nisi Bartaa quia ab Holmistenonby Invenitur epy ex Indu^{ra}
exigat res voluit 12 decr. Virgo Natar Grasei Anticea Jaculi
R^o 1660 agimaroi

Eodem Januario inspectum in linguam Typographiam non tantum
continuata innovatione reformatione Typi, sed quadam fundatione
Eugenii, tantâ alias difficultate, cum non nisi unus esset in Polonia,
Anglia autem quæsitus. quando illius Institutum famulq, artem, quæ Providentia in
invidentiâ Magistrum, arcana prodere volentis, nondum perfecti
callens, tandem, ex relicto preparato ad fusionem Instrumento (quod Typum.
alias directum in sua absentia relinqueret ne artificia deperderet
posset) secretum assecutus, non tantum ad fundendum Typum, conductus,
sed etiam ad Institutionem Pueri, constituto illi eâ causa Institutio-
nis pretio, contractu obligatus est, quod intra annum præstiturus se
reciperet. Puerum panno Pueri obligavit Collegio ad annos 5
quibus demum elapsis, non ante Libertate donandus donec in eadem
ante Institutum reliqueret, perenni per Sane successores commodo Typographice

Obsequia in facie
Indicis in nro
culo perhibea

Martius iterum sic aquarum inundatione in posteritatem
 cito memorabilis. quando ita super alacum redeuntes, ne parte
 inundatis aqua-^{is} quia est Templum *St. Bernardinum*, nemo nisi fessis ~~visce~~
 ne exmodum daret. In cellariis orby ~~folli~~, templi sepulchris, aqua sub ignis
 prope fumiaby erat, itaq. missa *Confra* ad *Hypocayth* Junonem
 transportari debuit. *St. Clara* *Calixten* navigabat. nec ad
Calixten aliter nisi navigando accedere licebat. *St. Maria* clu-
 res huc constantes septimanis duobus

Cum Bursa minor minanti substructionibus succurre parabam. obtentibus, tanquam pro Laricibus operam intermittere debui, donec requisitis Myrtis per deputatos ad Obviam periculi minor, censuerit, non obstantibus Larionum Contradictionibus, reparatini officii impetender. et arg. in alio fudo saltem statuenda, mu-

placuit recurrere.
 Finis Visitationis abbat R. P. Broth, cum inter alia ordinata. Lectio scrip-
 turae conformiter ad antiquum Monasterium, ut Lectio scripturae purifica in
 flica aliquoties per annum in Refectorio Sabatata in secula te-
 ri ad minimum foret in anno plenius de quo videbatur. 1689. Refectorio decre-
 ta.

Aprilis. Praeter Missiones, de more pro festo
Paschalis frequentes, paucae supplicavit. In ipso mensis
Supra decursu, nixit Calsij Virgo Apollinam Honenska
cujus morte liberatum est totum onere pendendi illi an-
num trecenton. Florerent Casum ex Decreto dñi Tri-
bunaliis, sed unus alius incubuit, Successoribus illis ex
cetera Tribunale Decreto pendendi summa. Corv. 100.
quod factum, memorabit infra Augusty. interea praemonit.
Judei Lesnens, ut summa hanc quae apud illos ad Casum
posita fuit, ad tempus in Conraesi (qui tunc expulsi) 300. M.
expressum paratam haberent. Facta etiam intercedi-
Ligentia, an ultra Insus Kaczlungkies qui indubitati erant
suae prei, alii quicq ad successores non pertinerent. In-
ventiq aliqui pertinere. quae de re Augusty memorabit.

Majus. Vixit Propositus Lazareti simul m^o
 Fredo Jacelli Capellany R. D. Stanislaus Kijewicz, Capell^o Fredy.
 Plures erant qui Beneficolum hoc Collationis n^{re} predestina-
 rent, confectumq. Presente ut viderentur Licentia a nobis postea Presente
 lazare, quos utroq. factu delectu, p^{re} alijs magis opportuno d^{ate} p^{re}
 n^{re} est et Jacelle comm^o, qua in exsoluendo ad am^o obli-
 gatione, qua illi reparando, aut p^{re}ij reparandi t^{em}po, qu^ois attend^o
 t^{em}po. L^ori illis incolam^o, n^ony, Karolus R. D. x. Kornyewicz
 qui et auctoritate officii ad memoratum Beneficium institut^o, introducit^o

It

Deputati ex publico Civitatis Consilio *Adhuc*
Advocatus Civitatis cum aliis duobus scabris deprecantur et ju-
stanciam Civitatis propugnant, ut Turci quos in una fide
muri duo Juris, a tempore fuerant una fides dominus minora, pa-
mulatione Turci
turci nos mutuo illis cederet, nempe per commutationem pro
Anno pro
Turci sine propugnaculo quod nunc tollit, edificis familia
duobus Civitatis
propugnaculis
immineret. Suscipi tunc negotio ad deliberationem sepebatur lam-
pale post P. Franciscani multa contestatione pro eadem turri
monasterio suo prope contigua, et delatando Domus pro opportu-
na tractantur, sic in commutatione fidei nobis nunciorum defor-
tem offerentes, seu precium quod ex aquo pertineret. Consulti
circa delectum P. A. pro Civibus censuerunt, non tunc de
quod priores negotio intervenire, nec tunc ob gratiam illis tunc
Patronis et Confusionibus a primordiis suam ut funditus
cessare, sed ad conciliandos de novo affus, non parum iam ab
illis quos in Majoribus diem illam diu expensum, ultimativer-
sos et alienos a nobis. et ob accessionem illis percommittam
ex consignatis in Jus Collegii duobus Propugnaculis uno nunc
Collegio, altero, quod nostro quidem sumptu erectas aliquando
sed relicto nobis inferne tantum libero egressu, et clausum, tunc
quod supra juris sui Cives fauebant, eam conditione facultat
adificandi data fuerat. Item iure aqua ducta ex platea vi-
cissima nunc Civitatis ad Braxatorium nostrum. Affecit ea
res nonnulli P. Franciscanos, sed deinde illi ipsi convicti sunt
lassi, non debuisse res in eorum gratiam tot centum remanere
Approbatum est quod in inscriptione R. P. Provincialis totum ne-
gotium. nec enim judicabatur requirere Consilium P. Serenitatis, ut
ipse in minuto, quod abhincavit, nempe 20 florenas annen-
tis modo a anno proventum. nec moras res pulchre. si necesse fue-
rit, poterit etiam se transacta, approbato annu.
Habuit hoc nunc se intentatam actionem post Curiam, (ut
vocat) ratione Lapidea quod incolae huius Opatowska, a Civi-

bus se in turbatione Comitum Regni sub id tempus, iudiciis
quod a seorsionalibus spatium egi concederent, uno ferme termini
no attentato, iuris reliquum in limitationem desit. finis de-
inde & Comitibus & iudiciis impositis
Julius Perillis Adamus Michaelis Comon
Posnam, cum bona nostra W. dierevici tenet in obliga-
tione certa pensionis, a multo tempore non persoluta, semper
metas citationum, hoc mense non tunc pro omnibus retroa-
dis annis fuit illig, seu quidquid nomine antecessorum es-
set requirendum, satisfactum esse testatus est, sed et
am in futurum quamdiu ad illam pensio illa spectabit, ab
illig nos onere, data in manus nostras quietatione absoluit.
Ornes sacri collati huius P. An. Theologis in Teste
Semi duplici a Perillis Stephano Wierzbicki suffragane-
u Posnamensi, scrupulosius quidem ad id praestandum
difficili primum, tandem antecedentium exem-
plis, quod ex libro Collegii, ubi discipuli exte ordi-
nes nostri Connotantur sales comito
Julius Illustissimus Episcopus noster pra-
sens tunc Posnamia, vocatis praeter curatos in hac Civitate
Prelatos ex singulis Ordinibus Religiosorum huius habuit
Catum, in quo emendanda aliqua in sua diocesi propo-
suit. Qualia erant, circa Mohialium clausuram Religio-
sorum aliquorum nonnulla in Processionibus publicis exoti-
ca, quod ad haereticorum edificationem non facerent, fre-
quentiam eorundem in Civitate, & visitationes hospitiorum
huius quod ad nos spectaret, unum alius Religiosis commu-
ni fuit, frequentiam expositionis venerabilis ad si-
ra aliqua specialia ab aliquibus haberentur proponenda
sibi voluit disjunctanda & prout res postularet approban-
da aut abroganda. Dissimulatum est omne, nihil de-
inde super hoc ab illo attentatum.
Primus Census a summa 25000 a Brinnia mutuo ace-
ptum persolutus est Collegio Budgostienis, a quo annuo

onere si absolvi Collegium vellet, insinuatur mox
Anno Superiori Mense Augusto.

Augustus. Iudicia condita circa S. Joannis in hunc usq. mensem protrahit, in quibus ulla collegii causa per seipsos strepitum agitata, quod ab ipsis iudicibus notatum publice. Sati Enclutari causarum Collegii profuti res ea, tanquam præter aliorum temporum morem, in quibus nunquam laudo. His litibus subtelia valua fuerunt, cum Collegii laude exagratum, Interea seu Anicorum interventu, si quod controversum hactenus tractat. Hoc inter alia præcipuum, quod cum Successoribus Alga & Virginis Koninska, quibus ex decreto Tribunalis sex milia debuit, eorum per solutione transigimus. ex occurrentibus hanc sententia exunde unde Summa erogata, quando illa quæ in hunc usum apud Lesnem Iudeos erat locata in tempore haberi non potuit, usum hunc illig Iudeis usq. Summa usq. ad Festum S. Michaelis ex conventu inter nos jure prætententibus. Exactores interim Summam urgebant, ac in Bona Siekiercentia inequitationem parabant. Atque nunc denum pacifici ope posuimus bonorum Siekierki incepimus. Summa porro apud Iudeos Lesnenses nova locatione apud eosdem sub eodem censu deposita. Quæcunq. de novo aliis Collegii Summi originalibus.

Accepta dispositione personarum a R. S. Visitato-
re nescit quo motu Illr. Emili, Palatinus Galiziae & a-
gus Regini An Episcopi instituerunt ut auctoritate sua in-
tercedente Concionator Cathedralis P. Katoski in annum etiam
sequentem officium continueret, ad quod destinatus erat Leo-
poldi P. Casimirus Wolfski, huiusq. eques Illr. Emili Leopoldum
usq. cum literis Reversis, redire tulit literas, in quibus si non dum
forte abierit, mandatum Rectori, retinere eum tandem, donec
P. Wolfski, qui ex dispositione huc tendens, necdum bene con-
firmata valetudine, & constantiori labori non defectura R. S. Visitato-
ri videbatur: vires a morbo recipere. Nam ille
a Collegio abierat, nec amplius conscius huius

liet de se ordinationis redire Popmaran. Sed nec Pr'
Wolski, ita propterea valetudinis fuit, ut suppleat locum
ingereret, statimq' ab aditu officium exisset

September. Alqui ex Congregatione
Germanica, privatis offensis. (quam tamen ut compes-
cum per Examen, (auctam nullam profere poterant) concitati, in
absentia P^{ri} Concionatoris Germanici, conveniunt P^{re}dicti
C^{on}g^{re}g^uatione, quoniam, quod nomine totius Cong^{re}g^uationis Germanice, quod concionatore
illa celebratur, frequentia in Concione sit nulla, et prope apud
omnes ad viciniam ad S^{an}ctam Annam Germanicam Concionatorem sepe
transulerunt: ubi cum aliquando 300 sint Auditori, in ipso
ubi n^{on} Concionatur sepe lo^{qu}itur sepe 6 convenienti
nisi consilium fuerit per mutatu^m Concionatoris, etiam
se, in quoniam subiectis periculis reliquis Auditor totus
est residuus, ad eandem viciniam transiturus. Rediunt
ea Pater Concionator ab Ill^l Palatio Posnaniensi. non
medanter ea homines malevolentia commovet. quae tamen
n^{on} habuit necesse confutare, quando ad primam ab illis
redierit Conciones frequentius finem Germanici conveniunt.
ignam Sactem Factionis malevolentia. quae ubi P^{re}dicti
Cong^{re}g^uationis aliusq^{ue} innuit, ipsi nomine publico adentes P^{re}dicti
rem, contestati sunt, Nunquam sibi in mentem venisse, quae
Impositores illi contra P^{re}dictum suum in aures Rectoris tulerunt.
Conteraria omnes reliquos sentire, Concionatore suo esse perperam
contentos & Calumniatores à C^{on}g^{re}g^uatione suo judicandos, periculisq^{ue}
esse. & Ita Honor Patri, quae per injuriam pauci illi de-
gare volebant, cum incrementis reddidit. quem in super annu-
avit ipse Pater, cum non tantum injuriam illam, magis fa-
tis tulit, sed erga ipsos fama sua ita infestis, ita se sa-
buit, ut se in ipsa injuria, Personarum, quae illa intulerant
ignarum praesentem, Sonae etiam, et officiis Infestationis in
adibz illorum privatis, degnis fuerit.

Fodalitas Maxima Annuntiat V: postquam
illis oratorium superius perfectum est, ad illud migratura, cum altare
usum, quod sumptu suo creverat transferre non posset, Imaginem solam
Translatam in eius locum successit Imago, qua in Altari
delicti Mre Salvatoris exponebatur, et nonnulli Alerotoni Seniores anti-
ex iplo ad suam salutem exponebatur, et nonnulli Alerotoni Seniores anti-
Antoni quae officere, ac distendere videbatur, dicta bulgo d. M^{re} g^{re}.

Hanc imaginem ornata Mre Regalia templo ex antiquo be-
fica, attributo illi Clero auro, quocumque p^{re}sentem autem
ex quibus formata est, qua resplendet vestis aurea. Ex aliis eidem
Imagini ex voto datis muneribus nominatim P^{re} Jo: Reus
Auribus M^{re} 6 Unionibus, et et aliorum qua m^{re} qua exten-
nona donariis p^{re}sentit iste quae modo refert cultus circa
Imaginem angelicam.

*Stagnum purga-
ta P^{re}sent* Dne P^{re}sent maiores, seu p^{re}sent stagna mirora P^{re}sent
ob abundantiam multam, lutum profundum, Scilicet, et fenticea, fo-
rdis piscibus inutilia purgata, et piscibus qua majore et
post annum ad usum Culina idoneis, qua miroribus, et in capta-
m post annum fenticea impleta.

M^{re} P^{re}sent M^{re} P^{re}sent, uen^{re} P^{re}sent, quod nobis
in testamento suo oblatum in triginta millibus, in Actis P^{re}sent
notassee, hoc mense P^{re}sent Civitatem p^{re}sentem, cum In-
mentu ex Actis notatorium curaret, rep^{re}nt illud, additis in P^{re}-
torollo vicatum aliquot litris, qua intentiones illig p^{re}sent
intendebant, et jam scriptum illud nullo modo nobis, sed maris
illig, p^{re}sent ad illa 30 p^{re}sentabat. P^{re}sent una Actum Robor-
tionis factum, u^{re} P^{re}sent P^{re}sent tunc Causam P^{re}sent
tim ex Cancellaria illa Extractum Roborationis illig acciperet,
qua deinde Reges Cancellaria qui illud extradiderat, convicti
falsificationis. quae tamen, nulla sua culpa, sed fortuna aliaque
diligentia dolus, inepsisse jure p^{re}sentabatur.

October. Hospitem rulu P^{re}sentiam.
M^{re} ac R^{re} Equas ad celebranda cum elem ad 26 men-
sis Sup^{re}, Synodu Provinciale. ad quam, cum per Licentia P^{re}-
cessus, omnes egeret, in virtute obedientia, o^{re} P^{re}sent quae celebrata
per expressum iisdem Licentia inseruit ac adesse P^{re}sent illi man-
davit, ad eligendos fultices, cum aliis Exemptis, Conservator. Vi-
sum est, Exemptionem, non parendo Edictis illis, tueri. Quod
ut sine offensa M^{re} contingeret, placuit, illum ante Actum
Sune de Junibus et Privilegiis informare, ac ab illo p^{re}sent ab-
tota postulare. Quod factum est, inter ipsa salutationis offi-
cia (quod enim Synodus venerat) reverenter rogat quod per
Licentia suas intendere circa nos. si finis, expressus in Lite-
ris P^{re}sentis, circa Conservatores spectaretur, a nobis certe
non eligendos et P^{re}sentis est nonnulli commoveri, quae de
obvincta Pastoralibus Edictis. sed mox deinde, restatus est se
nihil in Licentia suas obviare scriptum, quod egeret, sed tantum
invitare, ut o^{re} licet Pastors sui audiant, et Episcopo suo
et Actum solemnitate presentia sua faciant. P^{re}sent in
cristiana missa p^{re}sent aliquot Patres, qui sermone quae
ex Cattedra ad congregatos subirent intereffent, illos p^{re}sent
redirent ad Cattedra. P^{re}sent cum, diverse per Ecclesiam, non
in illo confidendum Cetu vidisset, tum datam Cattedram
confederet tum ex Cattedra, per unum ex Canonis, invita-
vit ad Italiam, ut vocaret. sed illi Summaritatem illam et officia
reverenter excusant. nihil deinceps agere nos urgebat.
Invitatus quarto ab adventu die ad P^{re}sentiam, quae in illius
Hocem exhibita est, adfuit cum p^{re}sentis, quae p^{re}sent ad
Synodum traxerit, et frequentis Canonice C^{re}sent m^{re}sent
gratia, Sonorem sibi Sune p^{re}sentis, acceptant. nec
illu moratus satim a p^{re}sentia p^{re}sent non abire P^{re}sentiam.

November. Cum id, quod ex pacto cum Civibus P^{re}sent aquae
(de quo hoc anno sup^{re} mense Mayo) factum est, in opus deduc-
ceretur. nempe Aqua ducta, applicata non tam sua P^{re}sentia
P^{re}sent aquae ducta, ad P^{re}sent
P^{re}sent inconstanter
P^{re}sent

ad Canalem Civitatis confisteretur. aliqui ex Sacra Praesentatione, ad quos postquam, is Aquae ductus spectat, Episcopi intercesserunt, easque stiterunt, ad plenum eam in rem convocandi, Ordinem Consessum confensum. Requisiti Praemores Civitatis, per quos illa nobiscum de Commutatione in Mayo memoria transiit, D. Praesens D. Watson, D. Habieuerz Advocatus &c. ex communi in Cuna Consilio, deputarunt 12 qui ad funderem descenderent, judicarent, An circa damnum Praetorium et Aquae, nostra hac derivatione, diminutione, negotium Societatis valere. Accurate omnia deputati lystrant, ferunt omnes sententias, ceptis nostris contrarias tulerunt, et post debet aliquos Magistratus ac Praedictos tunc in Curia congregatis reculerunt. Quoniam sententias non obstantibus, memorati duo Praemores Civitatis, ac alii quos nobis magis propitii pro nobis decesserunt, et qui locum applicando Canali opportunum deligerent assignarunt. Sed proximos deinde Praedictum in Cuna Convectus, pertinacissime reclamavit. adeoque cum rubore Praemores Civitatis, designati ad nos aliquos a Magistratu, qui mutata Consilia annuntiarent, miserant, ut nostra illorum cura hunc Aquae ductum destrata Temperi, sibi mutata servarent.

Festum B. Franci - Festum B. Stanislai Koscia, juxta quidem, minore tamen
 Mai. namque quam Superioribus Annis frequentia celebratum est, eo quod Rubri-
 :pe Peprina pro Ordinando Officio Divino singulis, illud, non 13 Noveb. quae fuit
 celebratum Dominica dies, sed una septimana postea, antiquo Brevis usque,
 a Dioces. quod prima Dominica post dies 13 Noveb. celebrari mandaverat, imple-
 rit, atq. ita a Diocesi tota celebrata. In civitate tamen, ut die
 13 celebraretur, et (Sartis ad Vahray Ecclesiam conjunctive officio,
 effecimus: et Pentec. ac Ascens. suffraganeis cum diebus aliquot ante
 ad celebrandum invitatz fuisset, et de Brevis Apost. correctione infor-
 matus, Rubricellam singulare locato mandavit, ut errorem corrigeret,
 ac aliter officium per hebdomadam imminenter disponeret mandavit
 qui in se ipsum juravit, Typographia ad imprimendum gratuita oblata.

Annus 1690.

Anno 1690. Posnaniense Collegium aluit personas 68, quarum
Sacerdotes 28. Scholastici non Sacerdotes 25 Magistri Scholarem 3.

Coadiutores 32.

Solemnitatem tridui, ante diem Anserum, auxit in templo nostro, pressens Ill^{us}
Generalis majoris Poloniae. Solemnia conclusit And^{reas} Suffraganeus
cum processione.

Obitus *P. Casimirus Nolski* post triennium Philosophis, post decennium The-
logis nostris praefectus, tandem Concionator. Professor discipulis, Concio-
nator Auditoribus armandus. Post studia accurate tradita, nolebat
annum quietis: imo optabat laboribus immorari. Unde dicebat: Utinam lie-
ret mihi e Concionatoris Cathedra in ferverum descendere. Amoris obe-
dientia nullum excusabat officium: supplex illius Religiosa consona pau-
pertati: res minima a Superiorum dependens facultate. Percepit cultu
ferebat in Divos Paulum Apostolum, et Augustinum Doctorem Eccle-
siae. Illorum nomina singulis Praelectionibus Scholasticis praeferebat. Inven-
it ~~forte premium in Theologicis Augustinus, in Concionatoris excedens~~
~~Paulo comparabat~~. Inter Sacrificandum angustis tenebris Conscien-
tia ita coarctabatur, ut extra se raptus videret. Si disputando paulo for-
ventius egisset, vel discipulorum quempiam laesisset, neq. ad aras, neq. ad
somnum accessit, quin prius Cubiculum laevi deprecabundus adijceret. Continuo
affixus Cubiculo, libris intentus, inter externos rarus, ubiq. modestis Reli-
giosa ac eruditionis reliquit Specimina. Cum Superioribus in simplicitate
Religiosa, cum omnibus alijs familiariter ac demisse egit. Viribus desti-
tutus, tota quadragesima jejunavit, nec nisi bis, idq. ad Superiorum imperium,
lactinia delibavit. Quotidie justo temporis spatio in Coepus suum flagel-
latus. Aliquot diebus ante supremum, defixo in Christum Cruci af-
fixum obrutu, ac supplici manuum nutu, Christum alloqui videbat: continua-
bat ille actus ad Christum Cruci affixum, tota vita sibi familiares: ex cuius
vulneribus, se totam scientiam hausisse dicebat. Unctus ad supremam
luctam, elicit quosdam actus dignos Theologo ac Religioso Societatis:
ex quibus sublimem Deoq. affixam illius mentem collegimus. Tandem non
dote, sed laboribus fractus. Obijt anno Dni 1690. aetatis 46. Religi-
onis 30. die 25. Aprilis. E quantam sui estimationem habuerit, quantum desi-
derium sui reliquerit, funus illius ostendit. Singuli Religiosorum Ordines,
certando affectu in defunctum, Officium defunctorum volebant recitare: Sed
vix Paribus Ordinibus Minorum. S. Francisci id temporis concepere angustia.

Cum prius Perillis et And^{reas} Stephanus Morzski Canonici
Cathedralis et Praepositi ad S. Madalena. Supra depositum pridie in suo
templo corpus defuncti, prime Officium defunctorum, deinceps Solemne Requie,
ad aras celebravit. Idem praestitit in templo nostro Perillis et And^{reas}
Zalaszerowski Canonici Cathedralis. Ceteri vero Perillis et And^{reas} An-
nici Cathedralis, plurimi ex clero et Religiosi in tanta copia, sacra de Requiem
celebrarunt, ut ipso die funeris sint numerata 150. Feretrum deferabant Primores
et Superiores Religiosorum Ordinum, praecedentibus Clero, et omnium Religio-
sorum Ordinibus processionaliter congregatis. Sequebatur Nobilitas, ad Tribu-
nal Castrense congregata, et Civitas plane universa. Una erat omnium vox inter
plurimorum singulus et lacrymas: O Patres quantum virum amisistis! A-
miserunt cum illo Scholasticus Cathedralis solide doctum Professore: sacras Ec-
clesiae Zelum Concionatorem; Societas, Instituto suo conformem Religiosum,
Provincia tandem nostra, magnum Columnen.

Proximè ante Festum S. P. Ignatii, Drama in arca Scholarem biduo exhi-
bitum, quod erat inscriptum Honori totius, Majoris Poloniae Incolarum.

In Festo S. P. Ignatii, Templum Illud Palatinum Posnaniensem, et Castella-
not Posnaniensem et Chlubiensem. Princeps Ara Solemniter celebrantem And^{reas} suf-
fraganeum, minores ara 150 Sacrificia: Triduum Collegij, And^{reas} Suffraga-
neum cum 7 Canonicis Praelatis, acceperunt.

Hoc anno acceperunt templo 3 casulae: quarum una in campo argenteo acu
depicta; duae aliae in serico raso, opere Phrygio contextae. Braxatorio Collegij
canalis deductus a vicino puteo.

Solemnitatem assumpta in celos Deipara auxit Professio Patris Reuth, cuius ~~Propheta~~
Parentem Triduum nostrum tractavit.

Primâ Septembris, Schola nostra aperta sumptibus Strzemeschianis, praemissa
Oratione in renovatione studiorum.

Eodem anno expurgata Diagona in pagis, unum prope Januszewicis, alterum
Wydzierzewicis, utrumque Rotundum amplum, impensis Collegij floren. circiter 600.

Ad festum S. Borghiae, ex liberalitate Noca Sna Moskowska comparata duae casu-
lae, dalmatica, et antependia. ~~et lampades~~ omnia ex ~~simili~~ materia albi coloris quam
ex filo serices et argenteae elaboratae ornant flores variorum colorum. Item duae casulae
ex simili materia, non depicta floribus.

aula inspicimus.

McLinnardi et
Kohutski Dimisi
Magister tunc in pmi
Lafis Grammaticis. Alter Joannes Kotulski Cadu.
in temporalis.

Annus 1693.

Collegium Parnaniense, hoc anno numeravit Personas 60, quarum
Sacerdotes 25. Magistri Scholarum 4. Scholastici Theologi 19.
Adjutores 8.

Mma Catharina Przyimska Capitanea Mediricensis,
antea Palatina ancicensis, et Consorti Mmi Opalenski Generalis
M. Pol. in Martio in Castro Pyrchensi insensit 6000 florenorum
Polonicaum. Collegio Parnaniensi cum censu ad festum S. Joannis solvendo,
quem soluit statim. Magnificus D. Manicki in Februario insensit 3000 flore-
norum Polonicaum. Missioni Mediricensi, in Castro Parnaniensi, cum
Censu solvendo ad Pascha festum S. Joannis.

Magnificus D. Zagorski legavit Collegio
Parnaniensi, apud Iudaeos Parnanienses 3000 florenorum Polonicaum
cum censu florenorum 300. pendenti ad S. Joannis.

Quidam ex natis Patribus, 40 aureas donavit Bibliotheca Collegii
Nostrum, qui dati sunt in censum Iudaeis Parnaniensibus, pro libris augendis.

In area suburbana, vulgo na Sarsach, domus constructa,
et locata ad triennium cum parte horti flor. 130 per annum.

Exercitia Patris 30 e. Otero, tum in ordine ad sacros
ordines, tum ante primas aras peregerunt.

Casula accessit Templo una in aureo campo, Phrygi opere,
floribus scilicet e. Senio, adornata constans florenis 600. Altera candidi
coloris, auris distincta floribus, ex dono P. Joannis Biczynski. Accesserunt
eodem Templo dua lignae tumba, auro obducta, ad Reliquias Sanctorum
asperuandas.

Caritas annonae huius anni tanta fuit, ut aliquando trimedium
vilginis 20 florenis venderetur. Hanc caritatem induxit vel sterilitas
elementis verna, vel copia murium frumenta corrodentium. Quare
Collegium nostrum proprijs segetibus egestatem audientium lauit.

Etas praesentis anni, inter insolitos affus, malignis febribus, e
numerosa Caditum Collegii nostri iuventute e. assumptis. Quorum cor-
poribus diligenti cura, animabus pia sollicitudine opem tulit, Patrum
Collegii nostri zelus ac solertia.

Joannes Maierowski Coadjutor Temporalis formatus, Apothecarius
Collegii, charitate in nostros ac externos conspicuus, Phthisi consumptus,
17 Junij religiosi obiit, inter pia affectus, quibus utinam interfuissent illi,
qui in Vocatione Religiosa vacillant. Anno aetatis 27. Religionis 14.

Andreas Kurcewski Scholasticus approbatus, Theologus anni an-
ni, inter natandum in fluvio Varta submersus est Anno aetatis 27. Religio-
nis 10. Cadaver tertio die repositum, in nostro Templo priuatim sepultum.
exequis publicis oram populi celebrata.

In Augusto Itagnum Hydriercenvis, quod a plurimis annis
fuit desertum, restauratum est, facto undarum recessu firmo, seu cataracta,
constante florenis 300. circiter. Adm piscibus varijs, in copia refertum, Lupo, Carpio,
molus, Coracinis.

Item Itagnum, quod est ultra Towarzewum, versus Sindouus, reparatum
est, et refertum, ac fencis.

Embo accessit valix argenteus cum patena. Item Alia pretiosa, ex dono M.

na Biczynski in primitijs filij oblata.
Accessit quoq. Casula viridis, pretiosa, cum Columna rubea, impensis Collegii,
umet dua partes penstromatis rubei, de serico notomallo, ad centum ulnas
producti, ex funere Mmi Stanisai Dabiei Carulami Rogozinensis in tem-
plo nostro tumulati.

Introduitur solenniter hoc anno in templum nostrum Reliquia S. Bonifacii
M. S. Iustini M. S. Genesii M. et S. reparata M. de quo in Annis
huius anni.

A R. P. Stanisao Biczynski Provinciali obsecrata facultas reuocandi
officium divinum de S. S. Martyribus, quorum in templo nostro hunc insignes
Reliquia.

De S. Anastasia M.	28 Januarii	Duplex
De S. Ignatio M.	3 febr.	Duplex
De S. Iulio M.	20 Apr.	Duplex
De S. Cornelio M.	2 Junii	Duplex
De S. Bonifacio M.	8 febr.	Duplex
De S. Iacobo M.	27 Novem. 6.	Duplex

Annus 1694.
Aluit Collegium Personas 62 ex quibus sacerdotes 26. Theodis Auditors 22. Cod. 9.
Templo accessit tumba aureis floribus picta, columna eius gema-
mis distincta, qua alicui casula detradita, hanc rubeam antea habitam,
innovatum, sumptu unius p. nostrum Neo-Missa, cum et Collegii.

Accessit quoq. Casula viridis, aureis argenteisq. floribus conspicua
huius columna argentea, acu uersata.

Imago B. Augusti Bond comparata, imposita alicui S. Casimiri cuius
marginibus, argentei flores praeant.

Tabernaculum Domi Corporis Domini innovatum.
Illius Dominus Vladislaus Czajkowski Capitanus Mediricensis Mis-
sioni illi insensit 3000 Florenorum Polonicaum cum censu.

Mischlini in pago nouum stagnum factum

Gouarou restitutum aliud quod plurimis annis fuit desertum

Mort. P. David Clouus in Missione Medetensis obiit in Januario
P. Calati die magnae suauitatis in agendo, patiens laboris et incommodorum,
zeli magni et charitatis altissimi. Scholasticus approbatus anno d.
ratis 26 religionis 15, in exercitio nouae Medico Mathematico Lachry-
mas elicit, sua incredibili patientia, et pio affectibus, omnibus ritibus
sacramentis munitus.

Mort. Lander Zakrenski Scholasticus, in 3tio anno Theologiae status
Alexandri anno 21 Religionis 12 omnibus sacramentis munitus. Iuuenis pium.
Zakrenski ac limpidi ingenii in speculationibus, insistenti uirtute religiosae pra.
etiam charitatis et mansuetudinis, tum et honorifico paupertatis amore.
ante obitum a S. Luce Synatto Duoq. Georgia uisitatus.

Mort. d. m. Eodem anno 25 die Iulii obiit M. Stanislaus Zakrepanski in.
nihil scilicet. Sima Cassi Grammaticae Professor, extinctus febre maligna, omnibus
pauit. sacramentis ante instructus, tam facili agere quam facillimis erat mori:
bus, Iuuenis magnae modestiae, mansuetudinis, ac pietatis.

Mort. C. Septembris mense obiit hic Franciscus Canarecki Coadiutor temporalis
Gawroni. omnibus sacramentis munitus, infatigabilis, licet bene in senium inclinatus d.
et. Leuius excentium. Praeterea conuicta pro defuncto sacra iudicium
est inuener. quantum tanquam pro benefactore templi cui etiam missa et unum
pro defunctis censibus inuenerat.

Mense. Nouembri anno. Dux Catharina fero die Terentissima Bauauis
Electrix filia Regis Ioannis tertii ad Terentissimum suum Electorem
Electrix ischae peregrina, tam pro sua dignitate quam decore Maioris Colonia
Bauariae splendide ac plane regali pompa a Primoribus illius. Frequentissimis Sa.
lectrix. Lacinatis officialibus in Curatorem et D. Maria Magdalena et emulum
Agnes. introducat. ibidem sacro et conuicium interfuit, inde deducta in carum
biduo ferme. Illius Generalis humanitate Curatio impensis habita.
Postmodum ad nostrum quod templum descendere dignata simili pompa de
ducentibus equitibus auxiliis. Post sacrum cui fleotens, ante maiore
rem aram interfuit, a collegio, deinde a studiosis salutata. Eodem Terentis-
sima Electrix subitaneo spate conuincta carmina per modum breuissimam
panegyrici dedicata. Illius. Andreas Saluor. Episcopus Florentis
nomine Electrix respondit, multa praeterea in laudem Societatis adfe-
rentis, illud addidit singulare, nullum esse hac aetate e Regni Senatori-
bus, quem non Terentissima ac Terentissima Societas inuenerit.
Societatis. peractis, eadem splendide contrarium studiosorum equestri pompa
deducta in castrum est Terentissima, inuitato per Illmam Generalem L.P.
Procuratorem protunc praesente, ad conuicium.
Festo S. Stanislaus die, solenne sacrum recinit. Quibus Hieronymus.

Wierabowski Suffraganeus cum duobus Canonicis Cathedralibus, mensa rebi.
giosa exequit. Conuionatus est eadem die A.D. Castro Bernardinorum.

et Successoribus Illmi Dni Stanislaus Graber Castellani Abbinensis insen-
pra in castro Pernamensi et data Collegio nostro summa pecunia milium, qui locata
sunt per octo a centum in bonis uicibus Peristhoris Domini Galenski Capitanei
Valensis, census debet solui ad festum Sancti Ioannis Baptista.

Recenta itidem florentium 2000 a Successoribus Magnifico Domini Kreslowski
et locata apud Peristhorium Dominum Mathiam Radomski Castellani de Calisien.
sem census per octo a nov, solui debet ad festum S. Ioannis Baptista.

Peristhoris Domina Anna Gsolincka transfudit in castro Pernamensi nostrum
collegio Sijmorum 4000 quod sunt in curia Curatarii Peristhoris per no. a 100
census serviet ipsi Domina ad uita tempora reddendus ad festum S. Ioannis

Baptista. Illi. Domini Francisci Enoki recepti florenti 1000 dati in censum Peristhorii
Domini Mathia Radomski Castellani de Calisien. Census per 8 a 100 soluendus
ad festum S. Ioannis Baptista.

Virgo Anna Lomicka dedit Collegio flor. 300 qui dati sunt ad censum Illi. de
Domina Anna Zakrenska qui donanti debet ad uita tempora solui debet per 8 a 100
ad festum S. Ioannis Baptista.

Illi. Anna Lomicka dedit Collegio flor. 2000 imperialem computando
per flor. 6 et gros. 20. dati ad censum Illi. de. Iudaei Meratori Pernamensi, Peristhoris
illi dari debet per 8 a 100 ad uita tempora media quidem pars pro festo Xristum.
et Domini, media ad festum S. Ioannis Baptista.

P. Jacobus Zagloba inuenerit nostrum Collegio in castro Aradiensi flor. 5000
in bonis sui Germani cum censu annuo.

Stagnum Gouarouense a multis annis desertum hoc anno restauratum
et subus refectum

Castra sua comparata ad templum una sericea purpurea filo aureo cingata,
uicibus altaria, et sericeo, aureis floribus distincta, columna argentea, ac uicta.
Tabernaculum quoque accepit ad uenerabile, ex sericeo cingato filo argenteo,
uicibus distinctum floribus sericeis et dono Peristhoris Zagloba Capiti-
anei Babimorsensis.

Angustia et uicibus deargentata, et uicibus minoribus accommodata
altariis. Die S. Stanislaus Lander baptizari in templo nostro Iudaei 5.

ANNUUS 1645
Eodem hoc numeravit Collegium Personae 65 ex his Sacerdotes 27 Ma-
gistri 1 Scholastici Theologi 30 Coadiutores 12
Et Ios circuncisionis festo die ad confectum satis auditorem dixit concionem A.D.
Conuionator Carmelitarum Calceatorum, qui etiam grandis exequit.

Infirmis Negata: quæ tamen more Nobilium, in præsentia duorum Nobilium, & Ministerialis Regni, facta est. Contractus Emptionis, ne in Acta referretur, obstitit: prælati, debitorum Domui inhaerentium: & Compellitorum ex consanguineis ad coemendam Domum, concurrentium. Dux Pr. Roloff, in curia id negotium urgens, ex Condicto Consilium, moras restitutum, distinetur, jussu Magistratus, domus emptæ in qua Stanis. Xloszenski, tanquam possessor relictus. Parochus item Kujawenses, ac Vicarius Audirencsis præfatus, clauditur, cum violentia, Vicario bis impulsu. Domus tamen ab Oeconomo Rndysini Abbatis Paroisiensis, ad urgendum hunc contractum, ab eodem huc submissa, in eaq. curram suam habent; quia indignum ducebat, et rurs. a legitima possessione impedingi. Sua capitulanti; reclusa est, non vi sed astu. Ceterum, totum negotium, ad Illm. Castellani Altdorffensem, tanq. soci. Capitaneum, delatum: eundem judicem Sabus & Rthorum aequitatis: qui Magistratui præfensps, ut in pacifica possessione relinquere. Cum nobis constituto Regni, ex anno 1664, Collegii No. direncis a radice erectionum permissis, foveat. Interim, ad Securitatem possessionis, Pensis venditori, cum sua consorte, in Actis Posnamensi. Casti, inscripta est officij emptoris: roboratus contractus, resignatio facta, & recognite provisiones, contra violentias Arum redirentium. Contra quas, cum diutius odia sua continuant, & importune augent; excursus Varsaviam, in Junio, ut imprudens furor, regio frangeretur imperio. Satisq. jam feliciter solis nostris annuere usus Rex, nisi Regni desideris, & publice necessitati enperetur, decedendo, decima septima Junii, ipsos ad Sam. Ex. Sima. Trinitati.

Sexta vero Junii, Collegii Suius fides auspiciatus novus Rector, Rector Pater Stanislaus Buczynski, post primorum in Provincia Collegiorum, ipsius Provincie regimen.

Nostrorum Quartii anni Theologorum primitia 29 Junii, & 2 Julii celebrata; invitati pextu, & prandii excepti. Unus ex his Patribus, Pater Casimirus Plaskowski, solennitatem primitia- lis festi, auditu sacro munere: geminam casulam templo nostro obtulit; alteram, serici rubri, floribus aureis intertexti; alteram aurum argentum, Phrygiis per elaboratam, geminis distinctam, mille obtingentem florentium prelio, estimatam: Jonium ultimum, materia elegantia, auro, carum.

Antependium antiquum majore arde, rubrum, ex materia vulgo telus; dignius innovatum; aureis floribus Phrygi opere eleganter pictis. Ad aram Ipsi Indiarum Apostoli, aliquot sacra ex ar- gente anastemata acoperit, & lampas argentea; hac munus est Magnifica Radzimirska, constanti in Divum Studio estimabilis.

Schola Nostra indultu nostro nobile ceperunt primum; quatuor Societate, octo variis reli- giorum famibus & juventute sua adduxerunt.

Turbam aliquem contra nos detinuerat, quorundam simulata in nos Avilitas; vis polius di- simulata incendi vis: circa usum cathedrae, in Collegiali Jure Maria Magdalena templo. Occasio erat; Perilluosis Archidiaconi Polnensis, pro officio suo, templi illius jura recognoscens, & contra famam nostram nimium exquisita curio. Hujus impio, quod non illibenter, Somo ex utilitate sua prout vel asper arripuit, lo- ci Proposuit; a quo convenimus: jus vel privilegium cathedrae, ut inspicere possit postulamus; in officio etiam, ut agebat, necessarius exhibendum. Sed jejuna aut torritis legatio, presentia contra malevolos constanti dije- cutione est: Nos non effregisse sonoris Concionationis Ethia, sed invitatos ad laborem, Paternus desudare, Sci- rer Venerabile Officium: jus & privilegium, tanquam publicum munus, consistorii Actus, non omnino ignotum esse debere; si jura nostra, non Simulas impugner, sed justitia benevolens protegat, custodiat. Et sic pro cella imminens, diffara: Negotium tamen, sacrum indubitatum, adhuc indefinitum mansit: cum nec im- scriptio ac inhomini nostri, in jus cathedrae, in Actu consistorii reperto; nec nos authenticum privilegium opponere posuimus: quod incuna vel casu extindum creditur, cum ad manum suam, excerptum ex Archivo Pro- vinciae nostrae.

Tomicki Docti interfectus.

Molestia videtur illa collisio. Cujus occasu, cedens erat Magnifici Tomicki, Studii Professor nostrorum Scholarum, in Sylva Urbis vicina, a Judeis, ut errore creditum erat perpetrata. Hinc Perillus Mathi- as Tomicki, Capitaneus Oberrimicus parens occisi, & complures cognati lucius participes, errorem fama fe- citi Judaeis infensi; atque abeunte facti exequi enim cadaveri adolescentis lingua, reserum brachium, exultante infirmorum amicus, red in nuxium Urbis tumultum, jamjam eruptura videbatur; tamen intervenit nostrorum tan- ta quiescent; autem solent brevi patuit, publice in foro supplicium tulit in parvis fides: mens Augustus.

Renovatio Studiorum praescripto more, oratione, ultima Augusti habita, caput. Cui inter fuit praecipuus fuditer, Mathiasimi Judices Interregni; qui 20 Augusti auspiciatum jurisdictionem, in Actu; templum no- strum, in quo Negotiorum tantorum molis, fausta exorarent subsidia, elegerunt. Accepti dononifice, celebrante Nisiam de Spiritu Sancto, Rector Pater Collegii Rector: munus inraminatum Judicis commendante, Ordina- rio nostro Collegiati in Urbe templi Concionatore.

Prima Octobris, Rector Pater, tanquam Vice Provincialis, a Praefide Provincia, Romam cum Patribus deputatis ad Generalem Congregationem, jure evocato, declaratus, Praefide Collegii Visitationis ex- currit. Cujus absentis vices gessit Collegii Vice Rector Rector Joannes Novinski.

Festum Beati Stanislaus Kostka, magnifica a Scholis inferioribus celebratum: Jercula inge- niosa & estimabilia, foro Urbis bis circumlata; turris Curia Avilis, tota triumphalibus illustrata ignibus, etiam octava die renovata. In quo unius & nostris Scholasticis Patribus, singularis in Beatum propensio eluxit. E tem- pli vero nostri turribus, saepius jactati antiqui ignes, decorem sacre pompe auxerunt. Intrinsecus externi Hospites religiose tractati. Drama Indiarum Apostolo Honori exhibitum.

Congregationis media, sub immaculate Conceptae Bipara titulo, Jervor insignis evituit; tum frequen- tia Junalium, tum apparatu Sacrorum Jerculorum, tum Oratione ipso festi die habita, ab uno & Sodalibus.

Hac Sacra: sed hac sacratiora. Ab haeresi absolute duodecim: & quibus unus ex Judaeo Lutheranus Francofurti, geminam impunitam melius detestatus: altera Lutherani Pedicantis confos, cum morte morti, suum errorem luxu excurit. Tres a familiaritate demonis abstrahi; pypitales impii conservatiore patre re- cepte. Unus vero ex his, consilium nostrum Secutus, ope Sancti Ignatii exortus implorata, a deo familiari damone, scheda, anima sua inferno addictiva, latus recepit. Sibi de Sathana Ignati nomine gratulatus. Unus, a Sathana supra quinquies mille miserram celebratione, ad penitentiam confirmatus. Feminum par conjugum, discordia infame, conciliata. Undecim, in or- dine ad Sacramentum, spiritualibus exercitiis exculi: duo inter supplicia montium, quo sanctus justas penas tolerarent, a nostris per animal.

Amatus Cuida Suffragat.

Annus. 1697

Annus Domini 1697.

Actu Rector Rector Thyrus Gonzales. Praepositus Generales.
Rector R. Valentinus Lueck Praepositus Provincialis.
Rector R. Stanislaus Buczynski Vice Provincialis & Rector Collegii.

Annus in Polonia, eventuum varius & anceps: oculo militi, bonis Collegiorum nostrorum perti- naciter acerbus: diffidius inquietus, omnium Avium suspendi adhuc vota vel melum. In Collegio vero no- stris Kalendas Januarii, pro more festivas habuit: quibus Urbis denatus religiosa missa tractatus. Alui sociis Sexaginta duos, ex quibus Sacerdotes triginta.

Indium amecinerale, idem Solemni proedione conclusa, qui diem festum quilibet, sua presentia religio- nis augebat Jospes. Annus loci Suffraganeus. Huius Indus Omnis in Scholis nostris dialogus; ad cetera fe- lici successu. Quamvis Academica plebi, occasio fuder, impatientia, ob ingreditum in aulam spectaculi nega- tum, cuidam suorum pertinacius expetitur. Sed contra nostri Collegii Studii Academicos mine, & insidio. Sa quorundam inermium minorum vexationes, tumultus & inultis inepta exordia, repressa, & extinguita Judicium Interregni auctoritate, Quam consiliarius singularis in Collegium nostrum propositus prudentia Patris Sedolam Praefecti eo inclinara, ut & monuerat Praefide Academicus de concordia, & terruerit ausus inconsultor. Repreca- tio Collegii per Directorem Academicum, simulato elisi.

Martii 22, a Congregatione Generali Roma redire hospites R. P. Joannes Kroshougli, & R. P. Stanislaus Buczynski ibidem retentus ab Adm. Rectori ad Societatis negotia discutenda ac componenda R. P. Valentinus Lueck Pro- vinciae nostrae Praef. Prior vero redacum Praefide festinavit, ad Probationis Domum, unde Rector abierat: alio- ro Aprilis, a Praefide Vice Provinciali, ad Astronam Provinciam, impio Patris nostri evocato, Collegii relictus Praefide.

Eodem mense, Majore Polonia Comitula, electioni regnati, praedanea, ad Uetoralem campum, motum publicum Nobilitatis, sua decreverunt: in idem negotium, omnium Regni Palatinatum par consensu. Eade- dam Comitolorum puncta, juramento firmata, candidatu exclusus Praefectus: ex spiritualibus triplex, ex regalibus bonis duplex hiberna pendi prohibita; quam Federatus miles, sui Marechalci nomine destinam avidius ur- gebat: quibus auctoritate Comitum, nonnulla decreta una. Custrationi Nobilitatis 15. Maii dies Praefecti. Sub oppido Roto, inde nonceps padus Varsaviam, nisi emergens vel imminens malum, festinare.

Quidam & nostris Samboniam ad Militia Federati Marechalcam expeditus, qui edo cere, onus impossibile Cugiali septem millium summa fuit? ab eo bonis nostris impetum. Aditus eidem Patris miles unus & de puratis Ple- niam summam exatun; tanquam oportunitas promissio testimonio, ut qui coram, rerum nostrarum angustias tripliem militi hibernam permittent, frenabant tamen avantiam majoris Impendit: quod quod cyde- liter rapiebatur, non satis esset iniquum. Nos Comitum Praefectus auctoritate submisit, simplicem hibernam solvimus; persoluta, quietas ab Exatunibus hibernorum accepta: expediti Apparati milites ex bonis nostris, eorundem plus quam bimestres infectores. Contributo spirituali, Palatinatum Majore Polonia auctoritate Praefecti, a subditis nostris numerata Palatinatus Exatunibus.

Idem mense, Provincie nostrae misit adolescentem, ad virtutem & scientias indolis nobilissimam. Solenne ven Paschatis Jena, multiplex opera nostra egerunt. Jua supra viginti missiones, amplius quadraginta nostras evocarunt: opala fructu Zelum conante. Nam huius, ut & alias, auctor multorum totius vite confessiones, plu- rima a multis annis facilligam planctus explicata. ad quod nonnemo admonitus in in Somnis, peccata unius pleni vel non plene explanata vilia, descendenti eidem a pulchro sacro Oratori, pie evoluerunt. Sclerata quorum- dam familiaritas, dehorratione extinguita: Sclerata ab haeresi Ecclesie restituti: spiritualibus sancti Patris exercitiis timent exulta. Equibus infamior, sui in nos affectus constantia, Perilluosis Reus Congregationis Oratorum, Praepo- situs Polnensis & tres Collegiati D. Magdalena Canonici. Jraas item tentatio, sui ad Suspendium impul- siva, quidam pio colloquio evulsa. Simuladas Magnatum, in acerbis dissenim eruptura, per vigili nostrum uni- us Fudis, partibus diffidentibus percan, in amplexum amicitissima pacis composita: post diffidia diuturna, artibus coalerunt. Frequenter ad pram mortem disposti: Quos inter, Illmus Mathias de Brudzen- Milzynski, & Tellanus Szremens, inter amicos & Patris nos Societatis, nomen memorabile. Hunc & nostris unus, alio ad missionem destinatus. Fortuito infens, repert monibundam: a quo gratissime exceptus, prota Jena; & in hoc, ab optimo Rector, respectu Clementissime, quod ibi ad auctoritatem directorem, dominem Societatis submisit. Hunc enim dispoitioni sua praefecit: quamvis in vicinis, alii religiosi, & munifico fundatori suo grati camp, non degerent. Jura pio Jeneri persoluta, in Wozniensium Patrum Reformatorum templo. Ex in vilitas & nostris quidam, concionator: alter ad mundi simile Magnocum, ad parentalia Illmi Janki Capitanei Radzynskis cele- branda. Utque sacro illustrium Jenerum Elogio, meruit lucem publicam.

Athlis id habuit Janki Jenerum: quod patuit, Zelum pro fide in Praefide esse magnifico efficacem, in Ze- ligioso Janki eloquentem. Postquam enim ex Urbis Consulibus Jenes recte fidei, per conflucum vicine

Struictos inter...
incorum exordia composita,
auctoritate Judicis Janki

Convocato Nobilitate
et Janki

Contributiones.

*Tutores heretici
usq. pmissuri sunt
natura et suggestu
cogn. deservit a Jho*

Interdixit Urbis reparande obtentu, Synagoga acatholicis se in Urbe permixtis sponderant jamq. ad idem co-
cludendum aliquot castra ac in studiose religionis, quoniam ex nostris indrunt, ut supposito indrunt no-
mine Rndidimus Suffraganeus Vicarius Officialis in spiritualibus informemus, et concionatore qui dicen-
di zelo iniqua praecepta molimina adhibeamus. Ordinarius concionator tunc abest, qui valetudine praedum illu ge-
neralem ex Comitibus Sredensibus Rydzynam comitatur, ad pericula salis praecipui morbi pergit. Substitu-
tus, qui rem fidei, sacro ardore et in cathedra Ordinaria, et ad S. ad albertum, ejusdem Praesulis fides, usq. pie-
ridenter docet. Caves fautores Synagoga nimium afflicti, desperatumq. conatus posse perire, qui pmatore pu-
blicantur. Hinc vero factum, ut Rndidimus Suffraganeus, cui iniqua meditati indrunt pfectionem pfectionem ad co-
militum Sredensium, tum incidens, literas expedire, Zeli contra monachos conatus plenissimas: nostri quidam
citum privator persuguerunt, executione damna bilis consilii, ruinas avertendas, ubi ex eo, quod tanq. in
instauratio promoveretur. Tremebant contra collegium Aves et consulari hares propitius funorem illud intende-
ras: quid studij deambulatum lecti, ad montem sepultura acatholicae, viam publicam recens clausum, syna-
goga parati locum arbitrati, iterum apertum, sedam iterum injecto sabulo clausurunt, huius operarii labo-
ri perficiendo instantes, affigunt: Zelo innixi, et fervore sine timore pio. A cubus contra nos apud illu
Generalem deponit querela: tum apud illum Palatinum: ubi huiusmodi aures neglecta. Tandem contra stu-
diosos concionatores conquisitum apud Edum Patrem Vice Rectorem: ad impunitis acatholicis contra Concionato rem.
Siculi accepti Sumantur: qua obsecrant, dilata: cum labori illi foderio Scholasticis nostri interesse tanq. opus
usq. nullum modo potant, omnes tunc domestica exhortatione plectas: familia vero, braxatura eodem die diu-
tissima. In Concionatore Jns Rndidimus Suffraganeus, canonici, ac sumus florus audit, nihil no-
tari contra leges modestiae, aut contra prudentiam illum: Rndidimus Jns examinatus, patui innoxius: pra-
cipe in monte sepulchrali arbores, non Rndidimus de Academicorum licentia. Postero die missus est nobis qui
expastularet a Magistrali, pndoveretur accusator, tanq. praesentia nobis vel Professorum vel Scholastico-
rum inter Rndidimus refutores, testis. Repetit: ut a nobis vulgaretur arcani sui de Synagoga: pndoveretur
da vnde enuntiator. Romulgavimus libenter: is enim divulgavit publice consilium, qui in nobis exitum, sci-
licet illius Suffraganeus. Sic circumventi, innocentia nostra testimonium quidem populo reddiderunt Urbis
licet illius Suffraganeus: de ejusmodi delatore, nec audire, nec vidisse. Accusati simul, nuper apud Rndidimus Vice
Electorem qui illi: qui illud iustare audire: Claudendum concionatoribus, collegiata: arborum: nec nisi casus ob-
sistentibus aperiendam. Respondit Consul: id ebrius furoris delirium fuisse, non aliquid ex commissis a se: adiecit,
tot in templis patere concionatores, audirentur, si collegiata non placer. Ipsi quidem lamulles, obrita impu ausq. molimina.

*Notae Collegii
maioris, ad campus
maioris, ad campus
maioris, ad campus
maioris, ad campus*

Major, plurimorum Magnatum interventus actum est apud Edum Patrem Vice Provinciam,
ut Majoris Poloniae Palatinatus ad Campum Electoralem profectus, donaretur dote, collegiata Urbis con-
cionator. Aderat ille quid ad dicto dotationi, qua ad Varisiam Electori, perpelus religiose prudentiae elo-
gio, et sacra eloquentia plectis: qua Nobilitatem Majoris et Cathrensi cathedra cum memorabili plausu sapius
persuadebat ad concordiam: diffidia plurimum Magnatum, in amicitiam et familiaritatem usq. tenerrimam consi-
gnavit: a tractanda ratione status, invicem abstinent. in Comitibus Electoralibus supra huiusmodi moram, de-
cto obsequio, sibi et societati meritis cum estimatione amorem. Rediit cum Palatinatu, rediit a campo, in quo
diffidia consensuum, duo electi ad solum 25 Junii.

*Hes e hostis
Dimphi.*

Plurimum inconditabili, diversis quidem anni huius tempore, in exitum damna bilis praecipis, simul eamen
de memoranda, lum paritate iniqui consili, lum unius ex altero sequela ausus. Illi sunt. Michael Helamars,
Antonius Rndidimus, ille terti, die secundi anni Theologus: et Cnslophorus Namiecki Professor infima.
Primus ex dictis a societate defuit, undecima Februarii, alter 25 Maii, alter, oculis viis Roma extorrit dimi-
sionem. Tertius secunda Aprilis, non expectata Roma imperio vel assensu, urgentibus quibusdam circum-
stantiis, ex se a societate iudus. Patentes dimissionis accepit, obligativa sui, ad ingredum alienus religio-
nis. Hunc aliquot Sedsmadas apud, sanguine iustos dimissum iam darentem, alius infamis morbi suspice,
cognata domo emovit, et dicendi potandis licentia tunc ex dunt. Pariter etiam quavis diversis tempore in pecti-
tatem cooptati, per vota simplicia huiusmodi temporibus: alter quinta Martii: facimur Rndidimus: alter 20
Julii: Jacobus Rapeta.

Post medium vero ipsius Junii, ad studium promoti sunt Theologi tertii anni, quinquē, ordina-
tiq. a Rndidimus Rndidimus Suffraganeus. Unus ex eis, primo sacris ad aras operatus, in templo nobis, fests B. Aloy-
si Fontana: alter in Collegiata D. Magdalena, festo memoriae annue in sacellu ejusdem templi introduita ima-
gine Rndidimus, et in sacellum Urbis olim electi. Duo festo Visitationis Beatae Mariae: quintus a Consanguini-
neis raconiam evocatus, ex assensu Rndidimus Vice Provincialis.

Octava Corporis Christi, devotionem, conclusu illius loci Suffraganeus in praesentia frequentissimarum mat-
narum Senatione dignitatis: ambulata omnia templi, facies omnium congregationum illu harum.

Musicae dunt.

Assidua Januarii in Julium usq. Negotium Collegii cum Adm Rndidimus Praeside Collegiatae. Magdalena, cuius nobis.
En, cuius ut potabilis est confectio (et Junii) sua, Musici ex Rndidimus nobis abductus a Rndidimus Spinell canonici.
co Rndidimus: non absoluti, ad qua in inscriptionis obligabatur, obsequio. In ipsa plimantibus Junii medius excursus an-
nus.

annus. Ad instantiam Illini Suffraganei, hac via inopia diu Praesidis, succurrens, eodam
Proposito id apud nos exorante suscepta complanatio: Juviani ad decidendum amica conducerant, ut ad-
positus Rndidimus fatore scideret. Musicum abspicuum ut sponderet (quod calveris ad se daret Prae-
sulis sagabatur patam) (absuim miseret. recipiendum itidem a nostro Collegio. Juviani autem, ut dicitur.
onit Juviana prosecutio ad octo hebdomadas dilata est, deciderit amica Praesidis non daretur.
Praesidis eam a complanatione produxit. literas a Rndidimus Spinell, quibus testatur, a se ad rem-
tiora abiuro, Patribus Rndidimus Scholasticum, musicu datum esse: adeo, pndoveretur, Praesidis, de pndoveretur.
co, in pndoveretur, Materie, inuoluit Praesidis. Ad dicitur Rndidimus Spinell in huiusmodi, quod nei
instauratu, nec suata Rndidimus D. Praesidis, ad dicitur Musicum, sed ex commendatione alius Germani
recepit cum testimonio quo nulli obligatus sit. Adjecerat in suis literis Rndidimus canonici
idius Musici, quod non suata Rndidimus Praesidis, sed ultionis de pndoveretur, usq. liber ne dicitur
quia antiorum 18: causaliis vere musica, pro libertate asserenda. Sed pndoveretur huiusmodi de-
textu in scriptis ablati Musici in pndoveretur Praesidis a Rndidimus Praesidis. Praesidis. Praesidis. Praesidis.
gohi totus huiusmodi pndoveretur.

Difficultas et iniqui pericula temporis, Fabricam templi nobis ab Juviani et con-
sumatione dicitur: cum sumus, Rndidimus Fabrica debita. Aliter ob motum siglem fun-
bus negotij: et obtentu capiti oris, temporis pndoveretur, multas capendas hauriente. Materiam
men huiusmodi operi pndoveretur. Ad dicitur pndoveretur, domi et in pagis restaurata. Praesidis pndoveretur.
ora pndoveretur. Munimenta fundameta in supplementum ex nova Varisiam et pndoveretur de-
gni, sumptus pndoveretur. Servant huiusmodi.

Stephanus Tomicki, genera et pndoveretur, sup dicitur pndoveretur. Stephanus Tomicki
marius, pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
adum, triumphali pndoveretur pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.

Annus Theologus et Philosophus, aliquot solenniter dicitur pndoveretur: quas
coronari pndoveretur. Sub imagine S. Patris, pndoveretur pndoveretur a Rndidimus Praesidis, dicitur pndoveretur.

Annus Literarius, ab Oratione exordia sumptis, ad hanc dandam, Au-
gusti dies ultimus, primo sequenti capiti, qui Dominus erat, dicitur pndoveretur, in aliorum liberalior com-
molationem. Pndoveretur, huiusmodi alii qui solam in Juviani, emendasse videbantur, nume-
to, dicitur pndoveretur.

Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.

Quid sit pndoveretur, Rndidimus pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
qua tamquam numerus pndoveretur, pndoveretur, et in templo apponatur, igne pndoveretur, qui
concurri populi pndoveretur, ad dicitur pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
fragantur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
alio pndoveretur pndoveretur, dicitur pndoveretur, ad dicitur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
randy in fide animi pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.

December Orationis pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
de more pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.
Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur. Pndoveretur pndoveretur, pndoveretur.

et pndoveretur

Nec hic tantum stetit Singulano B. Virginis cultus, Repre-
sentum etiam duos et nris glauis ad concionis et confessoris eod. loci
curreret. Repre.

dedicate l'Imo Generali
opugnato Penelli
a canonici sentia
opugnato

*Fabrication plus pro
mouetue, auita all
Trampyrnoli
20000 fl.*

cum stabulo et curru receptacula.
 Nativitas Dni multis e Collegio nro ad missiones ex-
 pediverat. Equum inundatio, dentitas ingens, hyemis defectus,
 morborum atrocitas, hoc anno vexavit maximam Coloniam.

Annus 1699.
Sub regimine R. P. Stanislai Biczeynski;
Festum Circumcisionis Dni Illmⁱ Suffraganeus et
alii Religiosi in templo et Refectorio habuit. Nomen Jesu
Supra Altare magnam inter, plurimas lampades radiabat.
Omne genus, Caelestium, terrestrium et infernorum depictum et ele-
gant^{er} dispositu totum spatium templi Supra Aram occupabat.
Labore Theologorum Dni summi Eccl^{esi}asticorum. In Perorgi-
lis et in ipso Ref^{ecto}rio, inter mortuorum Sonitus, lucenti pyrobo
Sunt. Sicut.

Funus M. Dni
Andree Butakowfle
in Templo nro.

Ad finem Januari depositum est Solenni pompa in templo nostro
Corpus Magnifici D. Andrea Butagewski Paillatonsis Pnary Julii Pnary
qui ex ingloria redemptus a servis suis crudeliter occisus interijt. Funus ejus
23. Februarij notabili Apparatu, et liberali elemosyna, tam Collegio qm templo no-
stro a Periklasti illius Nati collata, celebratum. Contuit hyflosis temporibus
Zelus Operariorum reproborum, qui Servos, patri in Dominum homicidij reos, com-

In Februario, die Purificationis. S. Mariae Virginis, P. Joannes Bradowski
Procurator Domus et Rectorus Fabricae Templi, quatuor empta publicè ad Nos
Vobis, Professorum Societatis Numero adscriptis ex.

Penitentiarius, Metropolitus Inceptor Ecclesie, Sapientissime erga Collegium nostrum
liberalis exstitit: dum Bibliothecam plurimis libris donavit, scilicet Interpret
Sacra Scriptura Recensionem, Theologorum Moralem, Canonistarum, Conciliarium,
aliorum Auctorum Selectarum auxit.

Domnica quinquagesima, Illud ac illud Hieronymus Corcorbouski supra-
ganeum Posnamensium celebrantem Sacrum Cantabum habuit, et in Petecoria re-
ligiose excepit prandio, cum Petlii ex M. D. Radomicki, Post. Officij Petlii D. para-
Dowski, alij Hospitibus Societat. et Collegis huc additis singulariter. Item
Ratij Suffraganeus fere Tot Bacchanalorum in populi magna frequentia
triduam devotionem Solenni terminant Processione.

In Marbo, PP Rector cu PP Proci. Eximium viri ad pueri Almi D.
Vladislaus Gregorius. Palatinus Calistienis, Singularissimi Amici, et Adh.
matoris Societatis nostrae. PP Proci. Eximium viri Calistium.

Die 20 hujus Mensis translatum est Corpus Greg. Mmi. Pryemski
Pelioni (episcopi) hujus ad Templum nostrum. Idemnes Exequia sunt ce-
lebrata inter multos Sacerdotum tam secularium quam Religiosorum Sacra,
atq. Vigilias.

3 In Quadragesima duo exhibita. Grammatica, unum a S. Pharrico, alteri
a M. Grammaticis, Cui nec Successor nec Apparatus dedit.

Annuntiationem S^{ae} Mariae V. congregatio Mulierum Maxima, h^{ab}
numerosa processione cohit, supra majus altare varias pichas exhibuit
festo et populi devotioni intentantes.

In Aprili, Venerabile Corpus Sanctae Memoriae, P. Gasparis Bruzbedi Corp
per plures annos incorruptum, et intolita Aqua inundatione (qua Urbem totam
ante annum vastaverat) fere ex integro dissolutum, cum suis Sacris Officiis
in aliam tumbam anciam, liberalitate Petri M. Anna Butalovska Poltharidis, libera
Petrus Comparatum, translatum est, nullo aut fletu, aut pudore, horrore, libera
alijs vestigio, quamvis humida Messa dissoluti Corporis spectaretur. 3

Ad Myrionem Paschalem, plurimos Patres, Magistros, et Scholasticos, Collegium nostrum hoc expedito anno, Parochi invitavit, velus et singularis animarum cura haberent.

Hoc Anno Pontificia duo, in Julio, sunt erecta, quibus inclusa sunt Nomina prius nata, Summi Pontificis, Regis Poloniae, Generalis Sc. Litu. & Pruvialis Poloniae, R^ei Rectoris, ac omnium Personarum Collegij, adjecto anno et die. Fornices item v. Capellanorum erecti, et dua Columnae templi.

Ald. Joannes
Modrzyński Poeni-
tentiaris Cathec.
Sneppen, Leam Pithi-
ot Seca mce donati

Thesauri Civitatis de. per. Inum. Dresler Urbi. Episcopatus. dedicavit conclusiones Theologicas. Ann. cata. Imago. I. Xa. dicata. Theses cum egregia icona, Hagā, advecta advecta majori Blio. Imago. I. Xa. dicata. Theses cum egregia icona, Hagā, advecta advecta majori Blio. Imago. I. Xa. dicata. Theses cum egregia icona, Hagā, advecta advecta majori Blio.

Carminis Falck.
Dimissus.

Ad Seclum e. Religione nostra redit. 10 Decembris. Carminis Falck. Dimissus. Immo anni Theologus. Hic ex caritate et pietate in abitu contenti. Immo anni Theologus. Hic ex caritate et pietate in abitu contenti.

ANNUS 1700

- Sub 1. 2. Gener. Thyroso Gonzalez.
- Sub 2. 2. Provinc. Valentino Queck
- Sub 2. 2. Rector. Stanislaw Biezynski

Circumcisio. In Templo nostro et frequentiam populi confluentia habuit, et prater varia peristromata conquisita, nomen sanctissimum Iesus inter lampades radiabat. Illius suffraganeas Episcopatus Wierzbowski. Illius suffraganeas Episcopatus Wierzbowski.

In diebus purificationis Bellaria. In diebus purificationis Bellaria. In diebus purificationis Bellaria. In diebus purificationis Bellaria.

Ima die Baachanahora. Ima die Baachanahora. Ima die Baachanahora. Ima die Baachanahora.

Sta. Maria in Rhetorica. Sta. Maria in Rhetorica. Sta. Maria in Rhetorica. Sta. Maria in Rhetorica.

Hoc anno celebrata est Congregatio. Hoc anno celebrata est Congregatio. Hoc anno celebrata est Congregatio. Hoc anno celebrata est Congregatio.

P. Stephanus Szezaniecki. P. Stephanus Szezaniecki. P. Stephanus Szezaniecki. P. Stephanus Szezaniecki.

Eodem Mense Maio. Eodem Mense Maio. Eodem Mense Maio. Eodem Mense Maio.

Apud Stanislaw. Apud Stanislaw. Apud Stanislaw. Apud Stanislaw.

7. Junij in Templo nostro. 7. Junij in Templo nostro. 7. Junij in Templo nostro. 7. Junij in Templo nostro.

64
65

Requie
m. d. n. e.

S. Joannes
Morawski
Obijt.

Die 2^a Junij, hoc episcopus hucusque Divo Joanni Bapt. Sura ante
terram matris. S. Obijt P. Joannes Morawski Vir vere dignus longissi-
ma in terris vita, si non fuisset celesti dignior. Deputatus in
Congregatione Civium, multi ex sacerdotibus Sacerdotibus et Praedicatoribus
testantur plurimi magna doloris indicia ex morte tanti Viri concepta di-
monstrantur aperte. Pridie Funeris à P. D. Bernardinis cantata est of-
ficiu^m defunctu^m in Congregatione Civium, et ab ipsa habita sunt illi-
ra sacra, et cantata^m ultimum. Ipso die Corpus à Clero S. Mariae Ma-
gdaelenae in Congregatione Civium transportatum est ad S. quod Tem-
plum, Sacru^m claustrum est ab eodem Clero illarum, Parochiani Per-
sonis plurimis. Missa Solemnis à Reverendissimo Canonico Po-
snanensi Hieronimo habita. Religiosi Praedicator ut S. Dominici,
S. Francisci petebant idem officij a se pastori ut permitteretur, sed
temporis angustia non concesserunt. Sabbati die Corpus solen-
ni et numerosissima processione ab omnibus Religiosis instituta
comitante Posnanensi Clero, Praedicatoribus et Canonici, ipso autem
Illustrissimo ac Reverendissimo Hieronymo Wierzbicki Suf-
fraganeo Pontificali^{ter} Subseque^{nter} à S. Magdaelenae Para-
chiali Templo ad nostras Sedes a bajulis Solis et omnibus Re-
ligionum Doctoribus atq; Theologia^{rum} Lectoribus delatum est. Civi-
tas cum Magistratu clauderet agmina Processionis. Nihil hic
stetit amor et pietas Illustrissimi ac Reverendissimi Suffraganei
Posnanensis, nam praeter dicta etiam defunctorum officium ornatu^m
Pontificali^{ter} in Templo reatabat nobiliu^m ultimam^m Lektionem
legebat. Idem, Solenne cenit^m Sacrum ad Altare majus
pro Patris defuncti Anima.

Lapidea Lybicki
dicta, sumptu
Christina Zegorka
rata.

Hac ad huc lapidea nostra in platea Vratislaviensi sita, dum Lybicki
dicta, sumptu Perillis Christina Zegorka Capitanea Babimortem notabiliter
restaurata: non solum enim fundamenta partis respicientis viam publicam et à
macellis aucta, et de novo posita; verum etiam tota facies lapidea ac collaterales pari-
etes majores ex parte extructi; item in fornice inferiori muros, seu arx posita, superior for-
nix plane alius à praeterito.

In pago Synow. ca. dicto molendinum de nova radice erectum, stagnum
item, cujus vis nota fuerat elatum.

Per ill. M. Dna Anna
Bulakowska 3^a vi cen-
sum locanda dedit, pro
sacris f.

Augustus liberalitate in Collegium singulari notabilis. Nam in eo M. D. Bulak-
owska Subdaptura Posnanensis ad manus dedit Collegio Teria millia locanda ex censu
annuo 240 Flor. Polon. qui taliter distribuendus. Florini Septuaginta pendendi an-
nuatim Capellano seculari, qui in hebdomadam duas missas celebravit pro M. D. Bulako-
wska sive vivente sive mortua. Praeterea Praefecto Templi, qui hic Capellanus vicarius apparuit
Singulis annis florini Triginta. Reliqui florini Centi quinquaginta Collegio per modum
Almosynas perpetuis temporibus. petiit tamen eade^m M. D. Bulakowska, ut nostri sacerdotes
missa Requie in anniversario Filii sui M. Andrea Bulakowski, qui dies primis Januarii oc-
currit, celebrant, et qui si sunt sacerdotes, Coronas dicant. Post mortem autem sua, si jam Filius
Sed ipsius Domini anniversarius celebraretur. Hic autem censu^m in duas partes dividendus

Prima rata primis Januarii, ex qua centum Florini Collegio, Regenti Capellano
cedunt. Secunda rata primis Januarii ultimas Augusti, ex qua Templo 50 Capel-
lano 50, Collegio 40 pertinebunt. Quod tria millia locata apud Synagogam Posnanensem
et inscripta inscriptione manuali.

Eodem mense M. D. Elisabeth Radzimirska, duas elemosynas largita est Collegio. Prima, offerendo et munerando realiter tria millia Collegio, à quibus censu^m ad vidu-
tempora sibi reservavit. Summa vero ipsa locata apud Synagogam, ex censu annuo per dedit
ad vidu tempora M. Radzimirska, postea vero per novem, prout etiam in scriptis manualibus pu-
dori Posnan. Alteram dando ad manus P. Praefecto in scriptis manualibus per dedit Teria
millia florini Polon. Collegio Posnan. una cu^m dedicatione quidam inscriptionis in Petro Gnespre-
fina 6 ante Festu^m S. Catharinae Virginis et Matris anno praeterito praeterito 1669.

M. Dna Radzimirska
3^a locanda dedit
Collegio; alia 3^a eiden
inscriptis.

Huc devocanda ac singularissime notanda liberalitas M. D. Bulakowska Subd-
apturae Posnan. quae anno praeterito in Septembri dedit et enumeravit effectum Collegio Summa
cum millia Flor. Polon. in censu locanda, cum ea intentione, ut per annos tres, à summa
enumerata censu per novem solvi debitis pro Fabrica Templi et sustentibus adact, postea vero
in res vestimentis Collegii, perpetuis serviret, ad imitatio^m praememoratae d. M. Radzimirska la-
rentis sua, quae totidem millia Collegio Calixtoni dedit pro Vestimenta.

Nec hic finis ultra hanc spatium muneranda pecunia. adhuc enim mense hoc Septembri
anni praeteriti Summa Trecentisiana Regenti millia florini Polon. enumerata est Synagoga Po-
snan. et ex censu locata, includendo in Summam hanc etiam sex millia florini Polon. ex Syna-
goga data, de quibus in Maja anni praeteriti. Quam Summam acceptam partem à du-
datis Capellani Admodum R. P. Xaverii applicavit pro Fabrica hujus Collegii.
ne ergo staret, ad breve tempus in censu dedit, iuxta inscriptam inscriptionem manuali Syna-
goga, solvitur singulis Septimanis census flor. 125.

Ex Summa Trecentis
20^a locant^m in censu
apud Synagogam Polon.

Eodem Mense tum etiam in Junio praeterito locata Summa 2500, de qua Collegium
composuerat in Rudis Lancien^{ti} 166; et cum 5000 M. D. Chrysothymus Dobrycki Collegio
a p^{re} Synagoga dedit, quia tamen depauperat^m iudaei parvi solvendo si fuerunt, tamen ex
rationibus aliis post tot Decreta ac executiones ad 2500 etiam provisiones includendo Summa
per compositionem redacta, quae Summa in emptione lapidea à D. Plebanice^m concessa.

Compositis cum Ju-
dais Lancien^{ti}ibus
ratione 5^a apud
illos, in coll^{at} trans-
fuerunt.

Ex hac occasione, sciendum, quod Collegium devocavit. Cuius die Magistratei
Posnanens Mille florini Polon. eidem Collegio à se ex voluntate M. D. Ginski. Theaurari
boni in Anno 1667 Teria Quarta ante Festu^m S. Simonis et Iudee Apostolorum inscriptis.
de quibus quietavit Collegium annuam Posnan. idem pro pretio lapidea à D. Plebanice^m empta
seu potius platea vicina Templo ac Sublationis onerum in perpetuum.

Sublatio oner^m in perpetuum
ex lapidea D. Plebanice^m

Numeravit ite^m Collegium hoc mense Trecentos flor. Pol. à spectabili D. Zaturki.
adeo et Basame Posnan. de quibus Collegium à se composuerat vane Summa 600 eidem Collegio
in lapidea dedit nota hactenus dicta platea Colubina^m prope templu^m nostru^m inscriptis.

Quia vero structura Templi Collegii huius anno praeteriti ad fine^m allinabat, nec li-
piti quo finiretur habuit Summam 5000 fl. Pol. à M. Rogalska in libera^m dispositione pro
cultu Divino dati, ac in censu apud M. Miaszkowski locati, ab eo accepti, ac in fabrica Templi convertiti.

Summa 5^a à M. Dna
Rogalska inscripta, et
data, et in fabrica Templi
conversa.

Cui non modico augmentum accepit ex liberalitate et Almosyna P. Joannis
Bieczyński Societatis, Nostri, qui Summam triu^m milliu^m Flor. Pol. anno praeterito Fabrica
Templi cepam et transmissa fecit numerari hactenus temporibus.

3^a à P. Joann. Bieczy-
nski donata, in eandem
Fabricam conversa.

Septembri. Ultima Augusti: multis anni libere in veterato more oratio à Patre
Nostre^m habita, praesentia M. D. Suffraganei, Canonici, et aliorum hospitum adventu^m Nobili^m.

Exequia Petri M. Dna
Sopha Mycielska Virgi-

Primis Septembris pompa exequiarum Praefectus M. D. Lophis Mycielska Virgi-
nis Subdapturae Posnan. nostrae Ecclesiae illarum, affluente ad templu^m funebri appa-
ratu, et plene in numeris, toto templo accensis finalibus. Illius Suffraganei sacri canendo,
P. Stephanus Bzarniecki Theologus Scholasticus Praefectus pro laici^m etis agendo supremum hoc
officium consignaverunt.

In Octobri venerat Posnaniam, P. Casimirus Radolinski ab aliquot annis

Inuestigatio Templi
finita.

infirmis mentis, qui è custodia Collegii S. Augustini, clausi, cum nulla ratione ad Collegium revo-
cari possent, diluculo, sub misso curru, a R. P. Rectori, sine omni strepitu, ad Collegium deversu, ubi
et aliquot diebus humanitas accepta. Siquidem ad loci valetudinis curandam per C. Joan. S. Augustini
Ad huius mensis decursu, inuestigatio Templi finis imposita, septem circiter mili-
bus opo destinati, dignum quod utrumque hoc seculi aspiraret.

Decembris. S. Stanislaus Coscia solennitati utilitatem hic pompa sacra, habet tamen
quod illi arteach inuideant dies: Nam illos exquisito feruladu apparatu, triplici igne, quo tota
Rectorii turris, medio illustrius die ardebat, tormentorum sentiu suffragio dicebat. Labora-
runt in hanc Nobilis Gloria Spartham, sumptus, cura, industria, C. Scholasticorum et
Magistorum omnium Grammaticarum. Eodem die Illmo Suffraganeus Confraternaliter ad
Aras Majores litavit, et deliquit mensis cum lectissimis hospitibus, Illmo Vice-Rectori sa-
buli Regni Wladislaw Boninski, et Illmo Francisci Kadzinski. Capitula: Scholasticorum interposita.

Illmus Raphael Lepany
qui venit a Porta
ad manica Legati
deducem Illmum
Sapientem Leszczynski.
Palatinus, Sancia ex Gene-
rali Majoris Polonia,
cujus adventu in loco
prevenit humanitatis officio,
Sedzyski de
qm egit Legati.

Decembris. Prima Decembris accepit Posnania hospitem, Magni à Porta Otta-
viani Legati deducem Illmum Sapientem Leszczynski. Palatinus, Sancia ex Gene-
rali Majoris Polonia, cujus adventu in loco prevenit humanitatis officio,
Sedzyski de qm egit Legati. Rector, ubi miro benevolentia argumento erga totam solertate accepta, Posnaniam à aliter
nisi una sola regredi permittit, imò votum fuit Illmisi. Eodem die Rector ead. rhedi
seculi per librum inter Confratres gratulantium voces Civium, et gladius populi in Arcem ascendere
nisi modestia, Rectoris nostri fatis, restituit.

Postidie idem Illmo Generalis, cum prima eaq. innumera Nobilitate ad con-
plum Nostrum descendit, cujus adventu exaltati à Nobili triumphales arce, ante Valvas, et
in ipsis Templi penetralibus, permixti hic et inde allusionibus, jam ad parvas sedes, quod
cui Porta sanabat, jam ad ingressus in Constantinopolim splendorem, jam ad Aras Capra
quod annulo sibi inneso Otta Christiani integritate sustinebat. Illi pro incolumitate sua,
finita sacra, atq. festiva Te Deum Laudamus. A R. P. Rectoribus Nomine Collegii Lane-
gyzica salutazione, et à Nobilissima juventute Gratioso plausu acceptus est.

Octavam Decembris Templo Immaculatae Conceptionis Beatae Virginis, Medi-
Congregationis maxime claret, nobilitavit. Orationem dixit die eodem Ignatius Woy-
nawski, tunc Praefatus Congregationis, et pro Domino sua Oratione.

Mense eodem, celebratum in Templo Nostrum fuit Magna Dns. Hedvigis Quidem-
sta, pompa et splendore non usitato, quem tum sarcophagi, Jugurta, ad Templi tholum
porrecta, tum statuadum celatura pedibus, tum ignium multitudo ad spectatorem admiratio-
nem excederat. Sacrum cecinit Illmo Suffraganeus, funebrem Panegyricum dixit P. Fran-
ciscus Boninski Theologus Scholasticus Professor.

Annus 1701.
Sub A. R. P. Generali Dyeseo Gonzalez
P. P. Provinciali Tobia Jaslowski
P. P. Rector Stanislaw Biezynski.

Annus hic alius personas 61 ex quibus sacerdotes 27, Scholasticos non sacra-
dotes 17, Magistros 3. Coadjutores 14.

Januarius. Prima Januarii Initium omni supra decem seculi in Nomine
J. M. Michaeli, in Templo tamen Nostrum maxime clari, confertissima multitudine ad
indulgentias, quas anno proximo elapso Jubilaei Romani suspenderat confluerent.
Illud et Amelias Praeposito S. Mariae Magdalene sacri cecinit, et cum toto Magistra-
tu Posnaniensi, fugacitate deliquit ad mensam acceptus. Primam seculi huius de-
votionem conclusit Illustissimus Suffraganeus.

Eodem mense, una est Rhetoribus Studiorum alterius seculi viam ingressus, se-
pultus apud S. Bernardinum, pluriq. e Regis officio Chalitati, ad aras illi parentum huius.

Februarius. Secunda Februarii multiplici titulo solennis. Primum quod Virgi-
nis Purificatio. Nomen, Minima Congregationi specialiter sacrum, sed, Alterum Professio
quatuor Votorum P. Francisci Wodek, primum Professoris Logicae, tertium Doctoris P.
Stanislaw Wodzimborski. Rectoris Domus Probationis Roma ex Congregatione Procu-
ratorum redeuntis.

Indui antecineris devotionem Civitatis huius Primoribus frequentatam con-
clusit Illmo Loci Suffraganeus Quam praecedebat biduo ante Drammum à R. P.
Rhetoribus exhibiti, cum hospites non pauci adhibiti. Illmo Suffraganeus cum pluri-
mis Canonis et Palatii Nobilitas Confraternaliter et Primis Civitatis.

13 Februarii Dominica prima Quadragesima. Graviter periculi metus Collegii
Nostrum concussit, nisi Divina Justitia, tunc in nimo puniret, cum timore maxime
Horti Noctis existeret tanta fulmen cum ingenti in vii procella erumpens turrim Templi. Turris Templi sacro
diaboli fulmine in
cepsa.
Parochialis S. Magdalene gravi rem perit, jamq. non modice concepta flamma
seintillare videbat, nostros Collegio tanta mali vicinia ad exitum produeat. Intum
sive tam inexpectati ichis repudatione, sive tanta Machinis altitudine parvi auxilio hu-
mano majore omne consilium in desperationem abibat. Sed fulmen una Minimis
proiectione manu extinguit altitatem: mox enim seipita incendit, et duo non nisi ambusti
asferes Divini extingere fuerunt. In hac mali procella conceptas viti R. P. Rector
pro sui Collegii et urbis tota integritate ante Paternissimam Salvatoris Nostrum effugiem,
altari, eaq. opposito ara S. Stanislaw publico cultui expositam, solenni sacro se gratias
acturum, si jam jam ventis mali ichi Numen avertebat. Ut ergo votum erat evenit.
hunc 16to huius persoluta promissa addito insuper votivo anathemate argento, in panem
nem, et proosam, tanti beneficii memoriam.

14. Eodem Congregatio Civium S. Valentini Canes vesperis usque sacro
Cantato Canonibus et frequentissimo Communicantium pietate, supra reliquos annos prosecuta.

15. Eodem tumulatus in No. Templo M. D. Dorobowski, unius mensis
Studiorum Infimista. Primo viti sub flore, has superum ornaturus.

Martius, pietate quadagesimali Notabilis, quam in nostro Templo fuit Princeps
Illma Majoris Poloniae Generalis, una cum Illmo Palatino Posnaniensi
Parcellano Sienensi et ceteris primis Nota hic in memoria dolentissimi Salvatoris pone aspidius.

Aprilis. Primis Aprilis ad illustranda templi inuestigationem, accepimus
Pravoslavictorem Serenissimi Principis Neoburgi, ad cuius probatam manu documen-
ta, inter prima seculi sui ornamenta obis Lechis numerat, saltem in Ecclesia Pradi-
gigissima Matris Virginis Montis. Clara, et S. Anna Racovis. Hic Menus opo ag-
gressus magnam expectationi pari eventu, proculdubio responderet.

Eodem Mense à Comitibus Redensibus (quae preliminaris Varsaviensiurum Ma-
jorum orant) invitata ad sacra itidem palatium, P. Stanislaus Bielicki Colle-
giata Ecclesiastes, paruit, non impari tantis desideris fructu et plausu.

Majus 8va Maj. Jubilei, quod Primordia Pontificatus Clementis XI ape-
ruerunt, Posnania promulgata, atq. per duas septimanas innumero confluentibus ad
Nostram Ecclesiam populi fuit, provalenti, nostris Patribus in expensis permittit lacrymis, aspidius.
Ad proximam imminenti festam spiritus Soti invitatus Sedzyski ab Illmo
Generali R. P. Rector, ubi omni humanitatis officio acceptus, prae insignia erga Nostra
Societate benevolentia Illmi argumenta etiam liberali gratiam ejusdem in suum Col-
legium dedit.

Si dicata beata Virgini ad Rives, hoc est, quanta Augusti, iuxta de-
lineationem ab Architecto, Joanne Catenaci, Italico, factam, et approbatam Ro-
ma, primus lapis Collegii jactus est in Civitatis fossa, cum ingenti labore, nam e-
bulliens aqua, irritum reddebat opus: ideoq. du nocturni, irrequietus operariorum
labor propellebat aquam, fundamentis parando locum.

Primus lapis Collii
jactus.

Iuxta Ordinationem a R. D. D. Visitatione latam, ultima Augusti, O-
ratio a R. D. D. Rectoribus, in praesentia Illustriſſimorum hospitem: Raphaelis
Lesczynski, Palatini Ceniensis, et Generalis Majoris Poloniae. Itani
Itani Lesczynski, Palatini Polnaniensis, prodicti Generales filii: Illustriſſi
Sapientia filii Profecti Tabuli M. D. C. Perilluſtris Drzyemski, Peril.
Kozdrzewski, auctorum Auditorum corona, praeter Religiosos.
Prima Septembris Schola omnes iustum Auditorum ha-
beant numerum.

In Octobri ante Subildum magnum a Summo Pontifice
Clemente XI conceptum Posnamae ad instantiam Illustriſſimi Epi-
scopi Nicolai Jurjewski, Religiosi, hoc est PP. Dominicans, Bernardi
dini Franciscani, et Reformati, ex occasione Praefationis in actu
publico, a Seculari sacerdote Theologo dicto, semiduoſus annis ali-
re nostra remuebant lyda, personam grandem Schola Scotistica
re nostra remuebant lyda, personam grandem Schola Scotistica
re nostra remuebant lyda, personam grandem Schola Scotistica

Trica cu Religioſi
P. Bladelphe finte.
mediatore PP. Sutra-
ganes

quod ut nostram prebeant famam, ita nocere Authoribus, nam duo Professores a The-
logico amoti cursu agebant praesentiam sed non tractabant. Exposita amice non
semel erat Philadelphus satisfactionis via, recursus salicet ad Superiores, demonstrata
innocentia, quia periculis illa contra Scoti sententiam, non a Noſtro sed ab Externis
protrusa est, ideoque ratio non est, cur altum habeat sub pectore vulgus. Patres Domini-
cani nec umbram tunc habuerunt offensa, nam Thomistarum Schola minime est impetita
et tamen illius litterarii viri non promotores euntaxat erant, sed et conservatores
Verum praesentabat motus componere fluctus imminente Subildu, expediebat scandalum
in urbe, et apud Nobiles praefocare totaliter, hinc Mediatore Ill. Wier-
bowskii. Supraganeo Posnamensi offensa extincta sunt. Invidaverunt enim prodictus
P. S. Patrem nostrum Theologum ad praevidum. Campi solum tractant humaniter Sub-
illis egulis doctores Theologiae Religionum omnium uti veniunt ita post spirituales
allocutionem in amplexu abeant, excepto vehementiore Thomista uno ad sum Pravia-
alem delato per Titem, qui non absolute Theologiae cursu ex urbe hac illico profectus est.

P. Carmelite Calceati soli,
non sunt papi de peccati
ad Philadelphiam.

Palmarum dum hac scena peragitur) evitavit affectu erga Societatem nostram P.
Carmelitarum Calceator, qui soli constantissime semper, cum suo Doctissimo Antesignano
Natione Belgae nostram tuebantur partem publicos frequentando actus et omnia cha-
ritatis sinceram (cum deificatione Cleri, Nobilitatis et Studioſorum) exhibendo officia.

Hoc anno Splendida et numerosissima processio est instituta a Congregatione
Civium, devotionem singularissime et zelosissime promoventibus Ipsis ex Magistratu
Civili.

Subildum Posnamae duos continebat menses explendis conditionibus datos. Quatuor sunt
assignata Tempora visitanda (Cathedralis, S. Magdalena, PP. Dominicanorum et S. Adal-
berti extra Muros. Nostrum et extra numerum positum, tamen non fuit vacuum, quia mul-
torum praesentium repletum numerum. Exspicebant conspersiones PP. nostri in Cathedralis
Templo multis ad instantiam Ill. supraganeo, et aliquando in Parochiali.

Die 3. Ianuarii. Restat Templum nostrum aperiit omnia perfectum et ab-
solutum, praeter Capellas reberes, quod quinquaginta annorum spatium (sed schismate die
interrupto) sub manu erat artificum. Multoties, quod una edificavit manus, destruxit
altera, et quod uni videbatur exacta, reprobandatur a ceteris. Lentissimi olim apu-
bat hac Moles, verum sex retractis annis crescebat maxime. Iohannes Patena Italus
Architectus circa secundam navim et Capellam laboravit, iuxta ideam positam in ama-
Navi a R. P. Wajowski olim Rector huius Collegii, Carolus Danthart natione Sui-
victor Episcopi Vratislaviensis et Neoburgiae Principis. Yssia, homo podagricus, et chi-
ragus, imaginibus illustrant formicem et Capellam ad normam Romanam expressit.

Templum, post pote-
ctis incursionem et
picturam, pro solenni
tate S. Mariae aperta.

Dianko Italus, cum aliis Italys atq; Germanis vacationi operam dedit. Verè in fine
motus erat velocior, nam totus Artificum viribus est infundatum, etiam ad facies noctu, cum
solis radiis summa, ut sacra Moles perficeretur industria, labore continuo et indefesso
P. Joannis Coradowski Procuratoris donus et Tabernaculi, P. Francisci Poninski Enceps
Theologiae et Profecti Templi circa marmore elemosinis, et conquisitis, comparatum
Verano, Vistula. Bidgeſtrum. Bidgeſtia Posnamam delatum curribus, quos a magnatibus
varius, gratis obtinuit.

Via ad Primum Vesperas Valves aperta sunt illico numerosissimis
mg et fere non vixus populus, ab aliquot horis in plateis excubans omnia implens spatia
et admiratione defixus stabat. Imo continuus fere Spectatorum fluxus atq; refluxus
erat, usq; ad proſuncam noctem. In sacro Magno, quod Ill. supraganeo Wier-
bowskii cecinit, non minor erat frequentia Procerum, Nobilium, Civium et Plebis casta,
entis ad devotionem atq; spectaculum, cuius os sublimè erat, Templumq; tuebatur conti-
nuo.

Ordinans Ecclesiasticos S. Magdalena dixit B. Stanislas Panegyrum ingeni-
osum, solidum, et spirituale, encens non omittendo Templi. Ador, hoc est affectus
vehemens erga Beatam. Et Scholaſticorum in Turri curia acingentis accendit lam-
pades, quod ad miliarium aliquot tractum, instar siderum lucentes, novam auroram expro-
mebant. armatis. Tormenta explorata signis sunt Civitatis ex Imperio Ill. P. L.
Lesczynski. In periglio et ipsa die ibant designi tracti Currus tres, Blons D.
et Beati Patris; Unus Infans Iasus Trophaei Victoris Stanislai rebebat, stipatus
Jacobus, alter Medici Iasus, exactam Imaginem et Templi huius aperti referebat,

cunctis Submontanis Incolis, lingua Patria, Goralami. Atque Curia Suprema Clapri
Salutem Sapientis et Ecclesie laboriosissime et artificiosissime factum deferbat. Hispanis, Ger-
manis, Hungaris cunctis. Per strepbat cantibus Musica, tympanis forum, artificum
ignis bis ex theatro in foro positis missi, recreabant populum, quos de Teper Posnamensis
viri licet Atalioheni Diva acciderat. Refectorium Nobilissimos excepit, et postea, Illm^a
Polem Majore Poloni, Illm^a Raditum Suffraganeum, Illm^a Caplanski Capitaneum
Sremensem, Perillustrem Radzynski Surrogatum Iudicem Posnamensem, Perillustrem
Lipski Notarium Posnamensem, D. Radzynski aliosq. In octava Beati Musici ante
Templum, accensis lampadibus, missi pyrethri terminabant triumphum.

Hoc Anno Schola nostra splendi- et numerosa, computabant enim finis per
mille ducentos.

Summa 2^a post fata
in die Iromiense, a
pud Iudeos prius
locata, est colla.

Eodem anno auspicio collegio summa duorum millium Poloni monetarum post mortem
Magnifici Dni Ursuli Brniwolska, quod summa locata olim fuerat apud quendam Dn^m de Pol,
nathienfes, ex voluntate prefatae benefactricis, a qua censum ad vltima tempora percipiebat. Insinuat
vero ipsa tum summa, tum censum serviebat collegio, tandem post eius fata in Iunio et peracta
funeraria in nostro templo, usum realem tum summa, tum censum abo florenorum singulis annis ha-
bebit collegium. Prater hanc summam ac aliam realem florenorum mille effective enumerata,

Eadem Benefactrix
insinuat Tempus ex colla.
7^a

horum collegio, imdiat ante sua fata dicta benefactrix insinuat in Castro Posnamensi, Elle,
quo 3° Deco, Tabric Tempus Posnamensis 4000. in bonis villa Ludislaui in Palatinatu
Posnamensi. Sed summa utraq. videbatur omnino ad repelendum facillima, verum quia
post fata Dni Brniwolska innuata arpefo ex parte Dni Braslowski ratione quasi
inipud abi ab eadem facta, adeo debuit collegium advertare ad iudicia Caspencia Posnamensi,
verne motione interposita ad Iudicia Tribunalis Regni et super non comparente. Sanctionem
obtinere, qua obtenta, executio in bonis Ludislaui facienda.

Cum M.D. fas.
miro Tbolibo.
negotium

Negotium cum Magnifico Dno Tholibowski ratione 17000 florenorum
Colonialium alias diligentissime quia per quatuor iam executiones sortis promittum ad
humilem supplicationem ipsius debitoris nec non ad instantiam Magnorum Curiam ex radus
anno praesente complanatione finitam, qua mediante promissis debitor summam 17000 flore,
notum se numeraturum pro festo S. Iohannis. Postquam inscriptioni non satis fecit ibidem ad
conservatum sibi regnum ac rigorem omnium redit causa, cupio decisioni ultimata Dni Iros,
nouzli Dapiser Ravenfis Bonorum Tholibowski obligatorius Possepor remoram fecit. Isten,

M. Krosoffki dit enim, prodita bona ac ipsum Dnum Tholibowski in sufficientem esse solutionem onen.
possepor Tbolibo. Atq. ita ignota ipsi citatio omnium creditorum, quam et fecit. Postea Legatus factus pro
re omnes credi = comibus varianensibz ne causa flante Legatione ageretur, indulgentiam habuit Dni.
forey
Prima tamen sena bta annu praesentis nata cadentiam hoc agnoscitur causa, sed nrm

Adria, quia Iury continens potioritatem.

Anno 1702.

Sub A. R. P. Thyrso Gonzales Generali.
Sub R. P. Provinciali Tobia Gaslowski, et R. P. Eroneua
Stanislas Wdziemborski

Sub R. P. Reidore Stanislas Bieczynski
In festo Transfigurationis domini cecinit sacrum Illm^a Suffraganeus Posnamensis
Wierzbowski, Perillustis Benedictus, Rusiecki Praeponis concionem nobilem dixit
in qua ex occasione Nomini Illm^a plurima in laudem Societatis protulit. Rehgward
Mense adhibiti ordinatus Suffraganeus, Perillustis Palatinus, Gasienois Frater ex
Perill^a Kienki Decanus Posnamensis, Rusiecki et Bloskowski Canonici Posnamenses.

In festo S. Trinitatis et Martyrum Japonensium Rm^a P. Rector humanitatem
per omnes Status dispartiens invitavit ad Refectorium sexdecim viros Posnamenses pr
cipuos ad firmandos eorum affectus erga Societate, quos tantos testantur motu, quanto vix unquid
sunt testati. Perillustis Dni Alexandri Radomicki Capitanei Bieczynski filia annos
quinque sepulchro Templi nostri illata est.

Primis diebus veris murus iudicis ex opposito Collegii novi despicari coepit. et
solida sunt fundamenta posita, cura et diligentia maxima Patris Poracowski Praefecti Tabi,
et et cominus Insurcationis.

Intra Octavam corporis Christi in Templo nostro Salutaris P. Rhetorices cum
Scholis omnibus Illm^a et Radm^a Nicolaum Swiecki Episcopum Posnamensem, post in Templo nostro
triennium Pontificatus sui ante ingredientem Cathedram et Panegyricum Dni Nomine solle,
qui dicata est. In Octavam Corporis Christi praefectum nostrum non solum interfuit Dn^a
Illm^a Antistes, verum et venerabile Sacramentum detulit, Imita processione in,
vitalis ad collegium est, et tractatus.

Ad Suly in nostro Templo fons perennans est Illustissimi Domini Dni:
Rogyni Poninski Castellani Sremensis, munifici singularissime in san. Sumus Illm^a
Dn^a Stanislas Xaverium alias Capellae. Apparatus liguibz erat Capellani Dn^a
Colori Christiano conformior quam varietati et povera salubri pines multa Hieron. Poninski
Emajore facit, ad Altare Majus numerosa. hoc enim ultimis intinaverat
Tabulis Adulteris relictis Pol. Regiem cecinit Perillus Canonice D.
namensis Filio Defuncti. Corpus non tantum sepulchro, sed et profundiori ter-
ra traditum est.

Hoc mense pericula imminenda a Rege Russiae movente gressum ad Exercitum
Iunum Varsavia, Cracoviam, perivit Majoris Poloniae & Poloniam ad
arma Libero Regium, seu Universales a Serenissimo Augusto II in Psa
coria convocant Palatinus ad Konegn pro 29 July. Et quia Regis impe-
ria Expositio publica indixerant juxta Constitutione Anni 1624, Ro-
rum Collegium sequens tenorem Regis exemplis Illustrissimi Episcopi, et Pa-
latini, maxime autem amorem Patriae expedit Tres milites, Pedes Hun-
garici vestros, atq. armatas, nec non viridibus provisos, vulgo Lanowich
Polonici.

Junda 20^a a. h.
Allegi. 22. Adamo
Konegnis fabrica in
sculis.

Hoc item mense auctus Collegio Summa 20000
Pol. per Magnificum Adamum a Donin Doniniski Babimostensem Copanicensem Ca-
pitaneum insignita in castro Posenam reddenda in castro festi Anni Natalis, in de-
fectu Solunio, Provisio danda per septem a Cento de Bonis Perion Major et minus Lio-
zamy & Hanc Summam ultima Voluntate sua declaraverat Collegio Illustris domi et Ma-
gnificus Hieronymus Doniniski Castell. Bresten. Cujus sancti prius intentioni satisfac-
iendo Illustris et Magnifici Successores, Vladislavus Babinski Legum Dne Polonus, Al-
mus Babimostensis Copanicensis Capitaneus, tum Perion ac Reverendissimi Cardus
Canonicus Posenam, necnon Religionis Transitus Societatis Sedi Fratres Germani
Polonici ex magna fortuna Paternae dictam Summam Contractu divisionis con-
tulerunt, eam a Petro Magnifico Adamo Doniniski in castro Konegnis ad summa
si fecerunt.

September. Anni Scholastici initio proslum de more publica studiorum instaurabe,
pridie kalendas Tbris instituta: adornavit solennitatem atq. Illus Episco-
ps Posenam praesens et ipse cum aliquot Praetoribus Corona. Juventutis
Scholasticae tardior ultra solitis fuit hoc diffusi vultu tate ad scholas reditus.
Plerosq. enim, maxime adultiores, generalis ipsius Palatinatus expeditio ad ca-
stra evocaverat, alios Parentis absentia longis domi substituisse coegit, ita
ut vix ultimo Octobris plene Scholasticae numerus computaretur. Hec ead. com-
munis armorum calamitas, in causa fuerat, q. Personae in anno ineunte ad ipsas
spectantes Collegii, quos solent ex Russia, dispositio huc destinaret punctu-
aliter in loco comparuisse non poterant. Et item nulli hinc in Minorem ituri
Poloniae nisi adultis Septembri fuerint expediendi: sic publicis Legni jubentibus
periculis. Illud speciale q. beneficii singulari Providentiae in acceptis me-
rito referendi. Inundaverat late Polonia miles Suecicus, gravia ubiq. t. Tern-
stibus q. Ecclesiasticis bonis nullo discrimine imponens tributa, ita ut nulla
ferre pars Legni, armatis caverit Exactoribus, Ung duntaxat Palatinus Posenam
intactis maris Extraneo permansit: inde factum ut in Polonia etiam Collegii huius
quidem calamitatis generi nihil hactenus creverit. Sic temporaliter

constituta

constituta aluit Collegii Personas hoc anno 58. Ex quibus sacerdotes 27. Scho-
lastici 27. Magistri 2. Reliqui Coadiutores temporales.

Non defuere nihilominus adversa quibus patientiam suam Optimo placuit
probasse Domino. Exeunte Septembri Episcopalis Curia omnibus Religiosis r-
dinis Superioribus officiose iniunxerat quatenus subditos suos ad excipiendas Exer-
noris Confessiones expositas presentarent officio. Dicitur istud siquidem etiam
nostros comoverebat fuerat nobis sufficienter intimatum. Adit mox il-
P. Rector aulam Illmi Ordinarii hoc super negotio cum eod. acturus. Sed
quia tunc adit obtineri non potuit ad Illm, Deo Pollii officiali prompti-
tudinem suam in parendo voluntati Episcopali exposuit. Humanissime acci-
pit ille R. P. Rectorem eius nomine Illmi, solito more amplissime indulget
potestatem approbandi nostros. Paucis ab hinc diebus, absente R. P. Rectore
mittit ad Collegium ab officio approbationis forma in scripto, sed cu re-
strictione ad annum nisi: reddidit P. Ministro, hic primo quidem. cu om-
suscepit illam modestia, at ubi advertit ac tam breve tempus limitatum
illam approbationem, sciens non ita pridem ipsi R. P. Rectori fuisse concessam
absq. ulla simili restrictione, post unum et alterum diem remittit officio
Approbationis instrumentum. Vix in facti notitiam pervenit Ori-
nariq. ut fere apud parum additos, prona semper e. in oteris interpretatio
sue auctoritatis contemptu, remissa approbationis instrumentis existimans, con-
tinuo ad Ausplices recurrit Nuntius, sequi qm causae posset statim fons il-
lus doceret, nostros perniciat ac injuriose Episcopalis privilegii arrogantis
postulat, et nominatim usurpatores potestatis in conscientie tribunal, pra-
ter imo contra voluntatis suae decretis. His addit et secundum, quoniam
vultu disparatim quereis punctis: Concione n. h. Collegiate Polni a Prae-
lato ibiq. celebrante confectis sacris oratoribus designari benedictione potest.
Sic absq. nobis informata Nuntii Curia, sententia contra nos fulminat: Nos. 1. ut a Confy-
sionibus exciperentur. 2. ut a quocumq. cele-
brante benedictionem recipiat.

Illmi Ordinarii
offensa quibus
occupatio.

Decernit contra
nos. 1. ut a Confy-
sionibus exciperentur.
2. ut a quocumq. cele-
brante benedictionem
recipiat.

Per adeo tacite confecta e. ut tunc primis decretis notitia ad nos
permarerit, cu inhibitorie literae propediem in publicis vulgarentur ab Cai-
sonali Curia typis Academicis imprimerent. Vix de negotio tate ab a-
miciis admoniti fuerant, adit R. P. Rector Palatinus Illmi ut sinistris labo-
rantem suspicionibus animis quibus posset mediis deliniret. Sed ea vice, nulla
impetrata allegari copia, valetudo affecta in causa pretendebat. Sed enim,
patuit mox aliam revera fuisse rationem: Siquidem illa ipsa die a prae-
per

per secularem sacerdotem e curia officio missa sunt duo exemplaria Inhibi-
tionis supra dictae, alteri R. P. Lectori, alteri P. Concionatori ad manus reddidit, nul-
la antecedenter promissa in simili iuris processu usitata communione respondit.
Inter plerumque illud etiam apud doctores quidem ridiculum, apud vides tamen, va-
riis omnium interpretationibus, punctis continent littere: Confessionis nostris in
ante ad hoc usque tempus factas pro nullis habendas, tales per Sanctas totius
Bisclis, ab omnibus animarum curatori, populo ad Divina congregatio publice
celebrandas. Substantialia iterum duo erant. Primum, exunc a Con-
fessionibus fidelium accipiendis abstinere, secundum, P. Concionator Collegiatum quo-
tiuscunque esset verba facturus, a sacerdote solenniter celebrante quicunque ille esset
etiam vicarius simplex, etiam altaris, benedictionem publice acciperet, alias a
Cathedra prohiberetur; iniunctum clero illius Templi, ut serio istius decreti ad-
monitiones executioni.

Sequentis diei primo mane convenit R. P. Se-
cretum Ordinarium, ubi post exactam totius rei expositionem, cor Antistitis
sic immutatum, ut inter plerumque benevolentis documenta, exunc suo mandaverit
Notario, ne Instrumenta Inhibitionis ex Consistorio vulgare pergeret, quod
qua iam fuerant extracta quoniam prius repeterent, penitus suppressa manerent.
Se irritum velle decretum qua parte Inhibitionem a Confessionibus continebat, ut
pote ad quod formandum, secus quoniam res esset, informatum processerit. Simul tamen sub-
iungit; mentis suae omnino esse gratum secundum decreti partem P. Concionatorem
spectans in suo permanere robore. Dum etiam istius puncti urgeret anni-
hilum, asperiore de hoc aliquando vultu, et qui comitatus esset inter animi:
nulla ad rationem futurum, reponit, ex duabus potissimum rationibus: 1^a ex
iudicio Varsaviensi Collegiatum, ubi consuetudo ab immemorabili obtinuit ut
nosser eis loci Concionator a quocunque celebrante semper benedictionem petat.
2^a ab auctoritate Nuntiaturae ita fieri debere indicantis. Nec pluribus
fatigatus tunc illius aures.

Ne vero quod Nuntiaturae quod Antistitis deesse nostrae videremur cau-
sa, nihil omisissum est quod ad ipsam fore plenissime informandum servavit. Quoniam
vero decretum Nuntiaturae quod P. Concionatore spectabat pro sua sententia
adducebat doctrinam Signatellii (Canonistae, videbat) hac ratione nostras pro-
vocare ad respondendum in fundamento iuris; idcirco ut constaret, rem ad
huc ignavis Canonum aperi, studiose collectae sunt rationes, probantes nihil con-
tra sanata Canonum a nostris Concionatoribus committi, imo conformis
ad illa aperi, ut omittant a quocunque promissum celebrante, publice petere
benedictionem. Quae rationes figuram propter sub robur, multum in

Judicio

iudicio valuerunt, quare prohibendum fuerit, eas huius loco fideliter inserere.

Immo Quia regula universalissima iuris censet, nihil innovandum contra Petentem con-
tentionem, huius autem nulla ab immemorabili processit consuetudo; imo opposita, et nul-
la noviter repetum documentum adfero. Porro onus positum, non potest de novo impo-
ni possessoribus, pacifico, sine nova lege, vel obligatione, quam probare possunt, et adferre in-
cumbit onus imponenti, non autem propositi recusanti, et sola se possessione pacifica defendenti.

Quia Praeterea vides, quia si gloriam habet gratia omnino relicta etiam benedictio, an-
teriori concionamur, nec ullius solutionis, vel etiam gratiarum actoris gratulationis onus, por-
tendimus, et tamen aliquot centenis concionatoribus non conducimus, cum itaque in super hoc
onus a nobis requiritur.

Ita Quia pacem et quidem longe a fortiori inestragabile? Sabemus in omnibus nostris
Primariis Cathedralibus, non solum Domobianis, et Tribunalibus, sed etiam in Archicathedralibus
episcopalis, in quibus sine ista more pacifice concionamur (quid quid sit de Primariis Lituanis
Varsaviensi usque, vel abusu) et ne quidem a Praefatis celebrantibus, nec a quocunque vicario benedi-
ctionem petimus.

Ita Quia post frequentes similes altercationes nunquam sumus convicti; imo tan-
dem penes nostram consuetudinem relicta. Porro tot, et tanta praescripta, omni iure plurimum valent.

Ita Quia haurimus tot exactus, et prope omnium semperbus minimam rem
observator, circa Conciones, sacras Cerimonias nullibi tamen meminit benedictionis pe-
tendae a celebrante

Ita Quia Tridentinum sess. 5. jubet Religiosos Praedicatorum ab Episcopo ordina-
rio benedictionem petere, nullibi autem meminit benedictionis petendae ab aliis etiam
laicis, nec a quocunque celebrante etiam simpliciter sacerdote.

Ita Quia etiam Episcopo alieno celebrante, potius benedictio petitur ab ordinario
presente, huius non celebrante, quam ab ipso celebrante. Ergo argueret, quod non ratione ce-
lebrationis, sed ratione jurisdictionis ordinis competat ius benedicensi Concionatori.

Ita Quia Concionari fuit munus proprium Ordinarii Episcopi, non autem ullius ce-
lebrantis, unde videtur Concionator dies Episcopi agere, adeoque communicationem quasi sui
fieri peti ab Episcopo, non autem a celebrante, quia non est huius officium Concionari. Ne-
mo autem communicat, vel dat, quod non habet.

Rationes, missae
ad laicam Nuntiaturam
prostantes, Conciones
contine non tenentur a
quocunque celebrante
petere benedictionem.

Macatur utique
decretum quod antea
punctum reserat
hic, quod ad redit.

ona. Quia per paritatem rationis, si jus benedicendi competit ratione celebrantis à quocumq; Vicario etiam in Parochiis celebrante, et aliquando ipse Parochus Consecratus deberet petere benedictionem, quod tamen nullus usurpaturus, et glorie videtur indignum, quia Sacerdos nequit habere facultatem benedicendi, quæ Legi jurisdictionem in sum Episcopatus.

loma. Quia si ius benedicendi sic ampliatum videretur: Episcopi potius
 et Episcopalis et Episcopalis prerogativa si etiam Vicariis esset communis: sicut si ius Episcopi
 et aut Mantolani omnes haberent à potestate autem si ius benedicendi, quod longe ma-
 ius est, multum decederet de honore Episcopatum: unde ipsi Episcopi potius deberent
 intendere abusum petendi benedictionis ab aliis, potiusquam à se, ut tanto maiorem et
 raritatem, et consequenter estimationem habeat benedictio illorum: unde illi, qui ab aliis volunt
 petere benedictionem, non id ex presumptione, sed imo studio conciliandi Episcopis quam magis
 et in omnibus angularissime reverentiam faciant.

Atta. Sua Jesuq, imò et ali. Religiosi etiam à suis Superioribus Provincialibz & etiam à Generale celebrante, licet omnem suam subjectionem sui, et iurisdictionem illorum suam se recognoscant, non tamen ab illis benedictionem petunt. Prg à fortiori egi non poterunt, ut id faciant alijs nullam in se omnino iurisdictionem habentibus. Imò multi Religiosi etiam si domo exirenti flexis genibz à superiore benedictionem in privato petant, tamen eandem in publicis Concionari non petunt ab eisdem etiam presentibz, quasi respectu mè et nunc pnt & superius munus obtinui. Imò credo hoc ordinatum indigne id et merito quidem latuisse, si à Superioribus propterea non celebrantibz sed merè pnt' benedictio peti per Religiosum Concionatum. Aut itaq' velint extendi ad omnes etiam vicarios celebrantes, cum sui officii et preeminentijs grandi prejudicet.

7ma. Quia periculum est ipsi Reverendissimo Patri de hac re licet movere minus
desuper enim id facere non possent sine praescripta declaratione Cardinalium Concilii Tridenti-
ni Interpretum. Et quis huiusmodi vnde probabile est ex duabus rationibus? Cardinales declara-
turi: 1° Episcopo ius benedicens competere. 2° facto Inglesi etiam usu benedicens in paro-
chiis, quem Pastorem habent, exacercent, et sic magno suo (quod absit) nover, dum incerta ex-
petunt, certa amitterent.

His rationibus persuasum Nuntiatum, ut Sato de Allegia intente agerent, et
de negotio equitatem: voluit tamen non alius nisi pacifice moris cum Anglica consue-
tudo negotium. Quod etiam ea ratione tandem factum est, cum Illius Legatus in
Bucursi Regni Desponsio, etiam de Soloni Gentibus, sed maxime momenti interpositi
set auctoritatem. Sic impetrata edicti mitigatio, cum edicto tamen, ut quatuor

& Pylais quispiam in collegiata celebraret, benedictio ab eo peteret. Ad quoniam, sex a-
 liquot exinde menses non contigit, ad missinam juris perfectionem utamur, rediimo. *Concionator collegiatus*
 Antequam vero favor iste impetratus fuisset per mensem et ultra ex parte satisfaciebat^{to, ad a celebrante}
 Decreto R. promissoribus omnia quos quos ad Templum confluebant (confluebant autem, *petit benedictione.*
 ut aliis ordinariè, frequenter, Mini? rei novitate attentis. *11*
 Ipse celebrantes detesta-
 bant benedictionem illam impertiri, reverentia et pudore prohibiti, dum conspicerent,
 virum per primarias Cathedras, sed iam annis glorie sue summi munera, summi
 hi? siti ante suos, circumsonantem pedes, caput accipiendi benedictioni inclinante. De
 multa erant, quæ tunc audiebant, omnem, aciem illa? etiam imbuere iustitiam.

Contra huc Panegyricum, an verum? (parum refert) publico tamen periculo sumus, quia sumus
à Mero, tum à externa militum, ac intestinis motibus, hinc saltem dicebant imminere. *Rumor de imminente*
rege Seleuco *Refractum*
vitiis, excitant liberationem, expeditionem, an secus, an contra, nec scire re, Audire. Sicut
tute, sensu, et tempore occludi? urgebunt, occludendas Procerum. nonnulli, quique cum
statu rem bene, semperque ab eis, affectant. Sicut, ponderant pro sua opinione rationes.
Illorum amabili peroratione, ut aliquid, conciliare videremus, condidimus, rem totam, per
mittendam iudicis. Quod, ut si quod illi proderent, silentium, quod ad rationem indu-
cerent, ne deinceps Nos, faciendo Negotium, à occasione aliquis summus, damnum quod
à e. Audire patereb. *Lat. ap. per. Post. à P. Refracto, immutata, notabili Audire*
tum parti. In qua, present, tenent. Quod, am. per. *Refracto, ad temp. per. Refracto.*
In illis tamen, qui manent, iudicandis, tum, de consuetudine, tum, et, quantum, ante
Nos, applicatione.

Minimis hinc suis succedere majores. Determinatū fuerat, ut Saxonici milites
 intra duceū à terris suis evocatz, in Austria et maiori Polonia, quædam pera-
 geret stativa. designati proinde auctoritate Regia Commissarii, omnes sive es-
 tranci, qui modū et numerū pensionū, tam Regalibz, quam Spirituales. Bonis Trecentis portione fæ-
 propenderent; locz Commissioni Communi assignat. Imponit equis nostris pen-
 sione in singulos milites inclusive ab octobri, pendende trecentz portione. Hoc illi impu-
 nomine solamulat novū in Regno isto, tributū, per quod tunc nil est sumi nongento-
 rum Imperialium Sclavonum. Nichil premissi à nobis, quo scilicet diminutio
 tam gravis tributi obtineret. oblatūque inaccessibiles per Patrem Patris, et sui de
 Duchasli ad Patris tunc Regnum existentes: quatenus tam apud Maiestatem, quam
 apud Commissarios, pro Domo Nostra agerent: nulla tunc illi Communionem.

Alleviantibus nobis
contribuciones. 2. Solus Germanicus sumator. Nec casu ement conatq; prima namq; vi
e condonata sunt 100, secunda 123 portiones; ita, ut Numerus persolvendum ad
73 redacti fuisset. Et has quidem per menses quatuor pendendo Collegii numera-
vit Saxonicis Militibus civiter fl. 6000 eurrentis monetae. Non cuius ad huc in Pagis,
ab illis atq; commigrante militia tunc iactura, que tamen comparatione illorum
damnotus, que in aliorum circumquaq; bonis fiebant, levius admodum cessabat.

Templo inter cetera ornamenta accepit in octobri, cathedra arte sculptoria,
nec non statuarii elaborata cor. Alumnus B. Holst, magna insignia colu-
ta frequentia habebat. Almus ordinarius ad am. Alumnus, cuius ex appropi-
et Lusida, Zeati, de populum dicit. Quodq; ad huc in Paganis. Almu-
ta Collegii excepti in iudicio. Almus de iudicio, Regni ad huc in Paganis. Almu-
ac nonnullis ex iudicio. Almus ite ordinarius, d. nonnullis iudicio.
Almu de iudicio. Almu non pauciores numerosos iudicio, d. nonnullis iudicio.
Almu Theolauri ad huc in Paganis. Almu Commemoratus non pauciores numerosos iudicio, d. nonnullis iudicio.
tamen de numero devotioni. Almu de iudicio. Almu de iudicio, qui et ad
ad huc in Paganis. Almu de iudicio. Almu de iudicio, qui et ad
ad huc in Paganis.

Pater quarti anni Theologi, primum in Decembri maioribus initiati sunt ordinem
in. In subdiaconatu ordinati sacri Immaculatae Virginis die ad huc in Paganis. Almu
ordinatus, reliquos ordines in cathedrali Ecclesia, intra eisdem facti octavas suscepit.
administrante Sacramento Almo iudicio.

Presidium Saxoni-
cu induit in Civita-
tem.
Pater quarti anni Theologi, primum in Decembri maioribus initiati sunt ordinem
in. In subdiaconatu ordinati sacri Immaculatae Virginis die ad huc in Paganis. Almu
ordinatus, reliquos ordines in cathedrali Ecclesia, intra eisdem facti octavas suscepit.
administrante Sacramento Almo iudicio.

72
exultantes a collegii clausura iudicio; officiali, securitatis Collegii. Violationi graviter re-
prehens, imperat, quatenus potestate, cum omni submissione deprecet. Almu de iudicio. Almu de iudicio.
ille punctualiter exequit, convenientes tunc ad huc in Paganis. Almu de iudicio. Almu de iudicio.
rat, progentis Dei favor, quod loco huius Generalis obtingeret. Almu de iudicio. Almu de iudicio.
leg, modestus in modo agendi retinens, rebus nostris satis additis, et cui ad, Almu de iudicio. Almu de iudicio.
mendatione, propter una fides, nihil recte videbatur.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio. Almu de iudicio.

[illegible]

28. Adrianus Mian-
chuski renuntiavit
Rector Colli illarum Collegii; Noni Magistratus auspiciis; renuntiavit enim est, a rectoribus suis
Petri et Adrianus Chialdenti, cum magis ante, seculi a latere. Et Romae
in, cum suum egerat, venisset. Tunc ibidem se, officio in ista domo libe-

[illegible]

Mr. Dr. Watson.
Cris Polnan.

PP. Parmetitarum
Caliceatorum affedg.

Penitentiæ Sacramento, confluentibus magna frequentia ad suam ecclesiam pileatâ, ab ip-
sâ à nobis expectant. Hinc intra sacrum illud tempus, sex è nostris ibi concionati, tri-
bus autem dictis quatuor sacerdotibus confessionibus operam præbuit. In
Domestico templo eisdem octavo devotionem concipit. Quodam missæ tempore, sacro in-
processione ferulum deferens. Austere Plennitatem quatuor discedentes canonici,
Ceres et ipsi presentes, Sacramentum amittit; ex quibus Indignis officiis, cum Re-
verendo Intrinsecos Relinquit in privato subreant, exeat quâ.

[illegible]

archaei origi esset. cum sua in dies iteraret postulata, quibus, securitati. Res
ex hac parte suffragia desiderans, datum est aliqui importunitati. Hinc o-
mnium, cuius fundamenta superiore anno jacta fuerant cepi atollere in periculi. 2. 1. 1.

Civitas urget ut
circa recens à Mo
bis erectu' munim.
à Coll. ~~facta~~ ^{facta} ~~facta~~ ^{facta}
curat.

Die junonis Army. Donica. Mellans. vobiscum, juce 20. Julii. de
matum est, propter tantum tanta lucrationum liberalitate in suis. et
acceptionem. donatum infuso. Vini. Hungaria. Lihum. A Petri. D. Butakov.
Ica flor. 1000. A quodam Benefactore nomen suum ignoravi. valente flor. 2000.

3000 fl. accedunt
Collegio.

Secundum
Exterius appro:
pingua p[ro]p[ri]a

Inter trajectus Colonello, vix in proximum Suburbium Walszewo delatus est, aliquot intra horas, Sacramento Penitentia ab uno e nostris suscepto, vivere desiit. Delato ad castra, feraci nuntio exaraverunt in vindictam Lithvani, civibus extrema minati. Conseruata timore Civitas nihil eorum quod ad securitatem suam conducere videbatur intermittebat. custodit quod diu nocturno super propugnacula excubarent firmatis. Inter haec adeest, centum et amplius equitibus comitatus Suecicus Commissarius Dñs Funck Capitaneus, rectag ad Civitatem tendit; occurrunt ei ad portem cives pro exilubris destinati, ab eo impetrant ut quatuor nonnisi suis comitatus, civitatem ingroderetur, reliquis in Suburbio subsistere iussit. Post aliquot horarum moram revertitur ad suos Capitaneus in Suburbium, agere tamen ferens ea de circumscriptum ei Civibus Regi; quare inter alia non obscura indignationis signa, palam Civitati obsidionem minabatur futuram; His perterriti cives studia in contraria ibant. pars strenua defensionis arripiebat consilia, nescio qua fiducia freti, affuturi in casu obsidionis Subsidii; pars in spontaneam propendebat deditionem, pars clandestinam fugam sibi consuluit, ex his praesertim qui aliqua ratione ad mortem Dñi Laison concurrisse sibi consci fuerant. Hic futurae obsidionis timor cum non vanus fuisse animadvertetur, iam in eum finem aliquot centena peditum e castris ordinata certis acceptis. Long nuntius; consultatum qua via securitati Nostrorum iretur obsidi; de terminatum, ut Scholastici Theologi cum P.P. Professoribus ad praedium Iezonovici in iurisdic-
tione tantisper migrarent quoad imminenti procella fieri subsideret, reliqui cives in domi suis in officiis manentibus. Die itaq; 16bris maturo jam vespere iun-
bentur migraturi itineri se accingere. Sed vix unguet alig curvus, porta eger-
sus est, vero an panico timore perterriti custodes portae eam festinantes oc-
cludunt, veriti ne forte ea occasione erumpentes ex insidiis hostes ad ir-
ruptionem uterentur. Unde aliquot nonnisi nostris extra portam egressis, ceteri domi subsistere compulsi, in crastino si res pateretur, ad pagum ituri. Sed vix
dies illuxit instare iam portis Sueci, murosq; civitatis explorando obsequitare
animadvertuntur, quocirca omnis ad migrandum preclusa via. Venit iterum
in civitatem hora circiter septima matutina Capitaneus Funck deditionem
incolis tendens, sericq; monens perspicerent quid attentarent, sibiq; prospiceret
ne serum sequatur panitere. Digressi e Civitate Capitaneus conveniunt
in curiam Ordines, ultimo determinaturi, qua via, communi subveniretur
securitati. Ad eundem catum evocati aliorum Religiosorum Superiores,
acceperant et ipsi; quare ne Collegii quoq; Prodes desideraretur, mittuntur
e Magistratu duo qui invitarent L.P. Rectorem ad dicendam super tam ar-
duo negotio Sententiam; Difficilis sane potus! hinc enim offensa civitatis ti-
mebatur si postulatis suis non satisfaceret, inde graviora providebantur pericula
quod a Sueco se a Parte Regali nobis impendebant, si consilii istius pars aliqua
esset. Maxime cum revere Lublinensis Collegii praesidium cautores nos recede-
ret, ubi in mentia incommoda ac damna tulimus ex eo quod unguet nostris in furia pos-
sunt adesse, cum instante Sueco simile negotium a Civitate ageretur. Tam pe-
riculosos ab utring; scopulos hac via declinavimus. Misit L.P. Rector P. Althi-
brum ad furiam, qui nomine suo Civitati referret officiose gratias, pro ea hono-
ris Significatione quae nos donabatur. Quia vero Consultationes super tali materia, quibus
orandis fuerat, ab Instituto et Statu nostri ratione, prorsus erant alienae, vitio nobis
non vorterent, quod Suffragium nostrum hoc in negotio ferre non possemus. Interim

ut ab omni in posterum onere quod prestendi a quopiam posset iuridica quietatione immune redderet Collegium. Pactum et conventio Actis Civitatis inserta. Exemplar ejus, uti et superioris causae extractum habetur in archivo Collegii. Quod spectat contributiones pro milite externo impostas, in his praeter communem sortem, gravis hoc anno portulit Collegium. cum enim pro singulis sumis 54 Tymphones penderentur, onus istud impositum est Bonis quos Nostri, primo quidem illi quod ex illa fluvii parte habentur, postea tamen etiam in illa transfluvium est, quod ex hac parte sita sunt, cum tamen pars haec ad Poznaniensem referatur Palatinatum, qui hoc anno ab ejusmodi contributione immuni adhuc fuerat. Contributionem hanc porri ut in victualibus exhiberem innumum est nobis. ubi tamen pretium rerum, longe profectum magis, quam postulari equitas extenuatum, exhibitum nobis fuit. laboramus multum ut pecunia postea tributum hoc solvere nobis liceret, nihil tamen recepta poterant evincere postulata. Idque cum majori adhuc gravamine nostro fiebat, quod frumentum mensura non solum coarctata, sed superfluenta etiam acciperetur. alia vero uti panis, butyrum, carnes et cetera in pondere ultra omnes leges iustitiae majore appendebantur. Quocirca Rectori currenti alias pretio estimatis, computando etiam pecuniam, quod in exactiones erogata est, ut aequo pondere ac mensura intereretur, pretium in eam exerceverit summam ut per 54 Tymphones a singulis sumis nos solvere exacte ostenderet calculus.

Ab Excursionibus et commigrationibus militum est graviora damna pagi nostri ex illa potissimum fluvii parte Authumus nos pertulerunt, fenum enim, avena, hordeum in aliquibus praedictis ex integro fere in pabulum equis cepit, in aliis tamen rebus, singulari imprimis Dei beneficio tum etiam vigili sollicitudine et industria conatu, respective ad vicina bona levia admodum erant quae toleramus.

Annus 1704.
Sub Admodum R. P. Thyro Gonzalez Generali
R. P. Stanislaw Wierzborski Provinciali
R. P. Adriano Minskowski Rectore.

Hoc difficili rerum statu, alebat Collegium invariato prope a quietissimis temporibus tenore, Personas 62. in nullo servitio suo deficiente Optimi Domini providentia. Imo per aliquot menses plures aliorum Collegiorum Personas sustentabat, praesertim Collegii Thorunensis, quando in scilicet obsidio Thorunensis tenebat, quae ad medium Octobrem protrahenda est. Personas Thorunium spectantes, primum 20 Novembris hinc expediti sunt, cum quibus simul morsa pro eo Collegio elemosyna quantum angustiis praesentes concedebant. Nec solum in Nostros sed in extraneos quoque Religiosos Charitatis abunde erogata officia. Detinebantur in stricto carcere aevenis in civitate diversarum cohortium equites militis Poloni 20, cum totidem fere famulis suis. Co quod in vicinis oppidis hybernanti contributionem recipientes suspecti de Svecis reddiderunt. Inter hos, licet non ignoramus aliquos fuisse, qui olim pagis Collegii non levia intulerant damna, visum tamen immemores esse injuriarum. Omnes proinde praeter spiritualia obsequia in temporalibus etiam quotidianis charitativis praestabantur officia. In singulis dies cibis et potuskata lege captivis ad sufficientiam ministrabatur, et quidem Commilitonibus vulgo Towarzystwa Italia quotidie ferula ejusdem qualitatis cum iis quod ordinarie Nostri pro prandio apponi solent, ministrabantur, id quod per septem continuos menses facilitatum. Charitatis istius memores postquam a captivitate liberati ad sua redierunt vexilla milites, alio Collegiorum Bonis

Singularis gratia
vixit in nobles cap.
vos omnes.

reperisse pro beneficiis gratitudinem, passim deinceps scribebantur. Scholarum numerus quoniam exiguus admodum fuerat, nihil tamen ex consuetudine ordine ac exercitationibus intermissum, quominus usitato alio temporibus more, studiorum ratio curreret. Solennitates Nostorum Cantorum solita consuetudine peragebantur quibus numerosa sequentia praecipui quique ex Svecis militibus Officialibus interesse solent, passimque, ut ipsi fatebantur de Religionis Nostre sacris, melius persuasi abibat, qui curiosi spectatores adventabant. Commendans etiam ipse aliquoties ad audiendam Concionem Germanicam in sacello Germanorum pro more haberi solitam veniebat, indeque singulari bene affecti animi significatione rediebat. Missiones pro Festis Natalitiorum Christi, Paschalis aliisque Solennitatibus majore etiam quam annis superioribus numero instituit.

Ista res Collegii in suo cursu constitutas graviora imminencia pericula saltem non turbavit. Ad finem decurrentis Maji, viginti et amplius milia Saxonum praedicti in Polonia exercitus Poloni fines ingressa, ad Mederacum confiterant, quae primum ventura impetum ad expellendum Poznaniensem Svecicum militem, publicis vulgabantur Rumoribus. Jamque aliquot centena Saxonum agmina erant sententi Dno Smigielski Capiteano Emergenti (qui trihus collectis levioris armatus cohortibus per diversa loca Svecos infestans, Colonelli Regis Majestatis titulum hoc anno promeruit) ut cum ipsis militibus excursionibus Svecicas et civitate sustinerent, venientesque aliunde cum alimentis currus ab Urbis ingressu arcerent. Aliter ut Personarum securitati imo pagorum etiam. Indemnitati mature consulere, rebus bene ponderatis, determinatum, ut major Domestorum pars ad pagos migraret, Concionatoribus dumtaxat, Operariis, Inferioribus, Scholarum Professoribus ad Poesim inclusive anni residuis. Die itaque secunda Junii, ut sinistris primis interpretationibus obviaretur, adit L. P. Rector Dnus Commendantem postulans ut bona ipsius venia Personas e Collegio ad pagos expedire posset, cum id et annona devehenda incommoda et imminencia Saxonum pericula exigere. Annuit non illibenter postulatis, ea tamen lege, ne Nostri e Collegio residuo contributionis quam necesse ex integro persolveremus frustraretur a nobis. His peractis Scholastici Theologi cum suis P. P. Professoribus Sacerdotibus exceptis praesentibus, alii deiores. Interim Bonis praedictorum majora quotidie impendebant pericula. Ad Torunium destinatus erat hec Saxonum Frequentium somniculorum, quo universa utriusque Palatinatus Nobilitas armata conflueret. Ibidem viginti cohortes Auxiliarii militis Republicae, nec non octodecim vexilla recentior ab his Palatinatus collecta milibus, aliquot insuper Saxonum milia. ibidem castra metata sunt. A tanta multitudine vix vicinis Bonis Nostri Frequentium Bielawy et Jezorki, Lushchansk fere ad illos pagos fiebant excursionibus, innumeris gravando eos exactionibus. Aenebat licentiosi militis aviditatem sinistri malevolorum criminatio, quasi Svecis partibus addictiores aliqui e Nostri fuissent notati. Nostri promittunt bona si alio loco habenda quam eorum qui Regis Majestati publice adversabatur. Multa profecto ea criminatio, malorum in re temporalis nobis causavit, praesertim veni in Bonis ad praedictum Opbina spectantibus, in quibus quatuor integris hebdomadis congregata sub signa Nobilitatis castra subsistebant. Preterea tamen submissis, et quibus licuit Religiosa humanitatis obsequia impetratum est ne ex integro bona illa devastarentur, quod omnino intendere non desimus videbatur incivili infensa rebus nostris aliquorum malevolentia. Pravae tamen avaritiae malignantes Integritatis Dei favor. In pecoriis enim vix aliquo talium damni similiter intritico ac siliqine non adeo gravis illata injuria. Arena tamen, hordeum et fenum

ex integro in pradam esset. maxime cum ibidem Saxonici exercitus 20 milia
per integros decem dies subsisterent. Misericordia proinde Domini magna, quod
eo loci penitus non sum consumpti nos, cum vicinorum destrorum bona etiam nobis
hum deteriorum longe portulerunt sortem.

Pro defendendis Majoribus Actibus missi Silesiensi Posnam PP.
quarta anni Leszczykiewicz, Dorogowski, Szarinski die 15 Junii, quos tri-
bus continuis sequentibus diebus absolverunt. Eodem mense sacris Ordinibus
initia Theologi tertij anni. Federowicz, Deszrah, Terboch, Schemnicki,
Pierocki; qui postea omnes die 13 Julij Armas apprehenderunt ad aram hostias.
P. Federowicz et P. Terboch Posnam; in Suburbio Szodka dicto, in Ecclesia
Margarith. P. Pierocki; duo reliqui P. Deszrah et P. Schemnicki in Ecclia Silesiensi
censi.

Festum S. Patris Silesiensi celebratum. Illud habuit spe-
ciale quod Illms Suffraganeus ex singulari in S. Patrem pietate, in Fides vero
ejus benevolentia ei adjuvent, ibidem religiosa mensa excepta.

Seriem praesentis anni continet obitus P. Stephani Soszczanski. Hic a na-
et gratia ad Operarii mens compremis comparat, illud annis 20 et amplius magna
indefecti Zeli in publicis commendatione, nec minore animarum lauro sustinuit La-
boribus, vigiliis, varum incommodis infectis, horandis Deo animis pro viris in subat.
Sara admodum in regendis conscientis dexteritas ac prudentia, non mediocrem ei, etiam
apud dignitatis Personas conuulavit admirationem. Ab Illmo Dno. Fryzowski.
Palatino Silesiensi expetit, auctus in finibus dilectam per annos complures
singulani ad omnes Religiosas virtutes fama decurrit. inde post fata Palatini ad
Religiosum Lese recipiens angustis, obiectam in Domo Dei vitam, Magnatum pdele-
git consuetudini. In Mayo anni currentis ab Illmo Dno Sztetkowska olim
duorum Palatinorum consorte, evocato Lavicium, ejus spirituali operam dum
navaret obsequio, febris correpta paucos intra dies suam Deo reddidit animam.
postquam plurimas alicorum ad ejus perduxisset obsequium. Post exacto in vita
annos 64, in Religione 40. In gradum spiritualium fructuorum 29. diem
obit. Corpus defuncti sequenti latim die ad vicinum Oppidum Miegsta
Gorka delatum, in Ecclesia P. P. Reformatorum tumulatum, ferventioris
enim status calores diutius inluminatum aservari non patiebantur. Neirco factis
ut Pater consulto expedito accepto mortis nuntio pro devehendo Silesiensi
defuncto, acto jam funere ad locum pervenerit, quare P. P. Reformati nomine
Collegii actis gratis pro Religiosis in defunctis charitatis Officio.

Mense Augusto, pluribus usq. haud lenibus Suburbia Silesiensi afflicta sunt
calamitatibus. Occasionem dolendo hanc fecerunt Generalia exercitus Saxonici Astia, quarto
parte miliaris a Civitate posita. In iis enim dum omnis, qua ad Archiducem obsidionem, qua ad
asylum apparatus compararetur. Praesidium Gothicum Leuitati de consulens, viciniores Civita-
ti Pomes, hortorum Sepimenta, et quatuor, defensionis dies obstaculo essent videbantur, partim
igne partim ferro demoliebatur. Strages haec quas quoq. ides ad Collegium spectantes involvit.
nec Ecclesis omnium Sanctorum Cysimulatio (in qua pluribus ab annis Pevotio Germanorum,
nostorum Cura et obsequio peragi solebat) eo quod vicina ipsius incommoda censeretur. Magnus
tamen ille Saxonici militis apparatus, ultra minas ex varis timores, non processit. Ad finem enim
exercentis Augusti, subito Regis Majestatis evocati imperio, Varianam magnis itineribus, ne nichilata
quidem oppugnatione, prosperarunt. Procellam hanc gravior non multo post, exsuperat tempestas.
Sexaginta cohortes Saxonici militis Silesiensi, aliquot millia Moschorum, Esacorum, Tartarorum, Velach-
rum numero turms in locum Saxonici discesserunt, atq. cum congregata sub agnis nobilitate, uno ab Urbe milli-
ari castra posuerunt. Hic dum quotidie de expugnatione Civitatis, variis disceptaretur consiliis

res in longum ibat, non sine gravi negotiorum quoque Clade honorum, quoniam undemmerati Accurreres
in tanta diversarum Gentium colluvio via apparebat modus. Cuius quid tamen mediis accurrebat, nihil in-
termissum, ne ex integro plane res Oeconomica concideret: neq. decrat allaboranti strenue sollicitudi-
ni protegentis P. P. Saxonici. Tandem post triam et amplius hebdomadarum moram, adveniente
cum bellis machinis Saxonica artilleria, oppugnatione Civitatis nichilata. Interim omni studio
nostra Lese intendebat cura, ut qua posset via, Silesiensi Templi ac Collegii indevinitate conspiceretur.
Conciliabatur proinde benevolentia, apud praecipuos quoque milites Generales, ex patrum, quibus di-
gendam machinarum cura incumbat, quatenus rationem tum Silesiensi tum Collegii haberent.
Illud saltem preces evicerant, ne contra Templum, illum ex majoribus tormentis dirigeretur: ami-
nistris tamen ictibus immune, non fuerat, ara tamen notabile damnum, interioris praesentis structurae,
excepta modica incursionis parte, quod ex concussione deris a fornice, deciderat. Graviores im-
petus sustinuit Collegium eo de causa: quod nonnulli ex Silesiensi Officialibus, mansionem in illo graisse
animadvertentes. Plurimi proinde igni globi, ei dederunt, a quibus aliquoties flammis con-
prehantur, vigili tamen diligentia, majoribus incutiis obviatum est. Quoniam vero graviora
timebantur pericula, in ipsa occupata Civitate expugnatione, quod in proxima futura videbatur,
duobus in locis magna murarum parte solo equata. Communis rumor fuerat, Civitatem futuram
militum in pradam ac diripiendum essuram, inq. omnes Silesiensi, nulla habita ratione status, statim
ferro appropinquarum manum (deserturam: quare ut tam personarum in Collegio existerent, quam tectum
securitati, aliquod provideretur tempore remedium, a praecipuis Generalibus, tum pro Ecclesia, tum pro Col-
legio. Alii conatus impetrati, in casu invasionis, praesidio rebus nostris fieri. Inter haec defertur
ad castra rumor, Silesiensi Regem, cum valida chorum manu, ex Russia procedentem, Saxonici Silesiensi finibus
appropinquare. Quotus hic adeo oppugnationis turbantur consilia, ut unumquemque exercitus, in muros dila-
tus pelleret, a Civitate sequenti. Silesiensi Prae recepta. Ita obsidio quae 15 Octobris cepit, statim
vembri soluta irrita conatu.

Sub tempus illius gravissima pertulit damna Collegium in Suburbio, Domus enim in horto
non prolem magno clupta elipicita pro restorum Commoditate, quoniam ex Silesiensi Civitatum, animi causa
mitterentur dicitur. Rotunda horto officina lateritia, magnus erecta impensis solo equata. Ad hoc va-
stus ligni ara horti spinosam ambros, directus: ides aliquot concurrit horto, vastata ac penitus evasa. In
tra Collegium vero quicquid pro Fabrica usus asperum, atq. lignorum fuerat comparatum, a praesidiarius
ad firmendam de novo intra arcam Collegii erecta fossam, conversum est. Hic fere notabiliora detrimen-
ta fuerant, quod Pomi et in Suburbio sustinuit Collegium: ut inter in tuncantur ille, quamquam non levis, quod
in Silesiensi remotioribus, tenente obsidione periculi rei temporalis, pueris.

Nix ab ista respiratio calumitate, cum ecce nova animis incubuit ara. Tota Silesiensi ex-
citatio moles, Saxonici Silesiensi finibus excedentium vestigio ingreditur, hinc Palatinibus de de ingreditur.
Cum veni tempus jam esset, quod multum ad hiberna vocaret, pauci duntaxat exceptis Regimibus, quod in
Pupriam fuerant missi, in Silesiensi et Silesiensi Palatinatu, totus exercitus pro status colloctus
est, simul omnibus quoniamque bonorum Silesiensi in punctum, ut ex singulis generis, de Pomiibus,
septenas per mensem unum contribuerent. Imperiales, quod hoc pabulum pro equis subministrarent. Contribu-
tio hinc, abente calamitosa Provinciae statu, Commodum gravis, supra modum afflictam non Collegii appa-
rent. Pominutionem quidem ipsius apud Silesiensi in punctum ita ut quod quinos Imperiales restituit fuisse,
allentia tamen hinc magno constabat. Unde per menses septem, quinos a singulis Saxonum finibus, pen-
dere imperiales unoquoque mense coquebantur, de quibus vni mensibus, in aliquibus locis (diversis e-
nim Colonellis divergi obigerant Silesiensi) per 10 Silesiensi, a singulis pendebantur finibus. Ultra
fumalem Contributionem, imposita fuerat, alia quoque in Januario, ita, ut a deminatione obgetum qua-
rum spes adhuc in herba fuerat, tributum persolveretur viginti metretas, pro uno Computando fumo. Ad hoc
pro Curribus et equis (ut dicebatur) artilleris vni ex singulis finibus exagebatur imperialis. Maltoque
insuper personas, arbitrio particularium officialium passim imponebantur, quod ad novissimum quadrantes per
debere debet Collegium. In eo tamen aliqua facta allevatio, quod mandato Regis Silesiensi, ratione impensis
desolationis hinc illato Silesiensi, per tot exercitus, restitui finibus concessa fuisse, cum in veteri statu
go (vulgo Taryssa) plures longe numerarentur, quam desolato hoc rerum statu inveniebantur. Quocirca
ad minorem aliquanto numerum, Commissariarum favore redactus est in Silesiensi quoque nostris finibus
Silesiensi, hinc tamen notabilem exercitus ad summa pecuniaria contributio, apud imponendo tot dier
de excogitabantur, plane in dies medi, id quod infra patet, ubi demum expenditur omnis pecunia
in diversas expensa Contributiones.

Rebus de Pomi et extra conspectis, deliberatum in Silesiensi Predio, an expeditur con-
munitatem Theologiam ad Collegium transferre, pluribus tamen gustipimis de causis, usum est adhuc.

Illms Suffraganeus Silesiensi
Silesiensi Silesiensi Silesiensi

Mors P. Silesiensi
Silesiensi Silesiensi Silesiensi

Suburbia Domus
Silesiensi Silesiensi Silesiensi

Posnam a Silesiensi
Silesiensi Silesiensi Silesiensi

Damna a Silesiensi
Silesiensi Silesiensi Silesiensi

Contributio in Silesiensi
Silesiensi Silesiensi Silesiensi

comf.

commodius expectandum tempus. Inter causas vero alias, etiam hic dum habebant momentum. Ita
epidemia lues, quae integra plane hieme, multum in Civitatem deservit, uno lapsam etiam invidia pectus
quo hic tempestate, totum genus affligebat Bloniam. Ea. Difficilis ad Collegium annuus ex prodiis transmissi
sed profectum lignorum pro formatione calidiorum, tum quod luvius passim in Civitate a Regibus detra
retur, tum quod pro obediendo in fonte telonio, quod Aristocrate exagebat, notabilis expensenda esset summa.
Ita. Pericula futura obsequii, quo passim hoc a Regibus, tunc a lapsis imminere nuntiabant. Adhuc
itaque de auspicio finem presenti anno, studium Theologicum in Silesiensi pergit prodiu.

Annus 1705
Sub A.R.P. Surl. Thyrso Gonzalex
A.R.P. Vice Surl. Angelo Tamburino
R.P. Provinciali Stanislas Wazemborski
R.P. Rectore Adriano Miaszkowski

Ita calamitosa tempore aiebat Collegium Personarum in universum 61. Anni inveni
ti exordia, Scholarum quoque ad externos fuere auspicia. Post quinqz etenim mensium a Scholasticis
labore ferias, hic 61a Januarii, Multorum instaurata enonua, habita a prandis in publica schola
rum aula, a Regimine Rhetorica oratione. Spiritus actus parvi, mare et a prandis a nostris pro
fugasti. Quibus peractis Theologi Scholastici cum R.P. Professoribus Silesiacis conserant, iidem au
tis longiore namque prohibentibus, qui reditum ad Collegium tardabant. Scholarum porro inferiorum
Professores, sua docendi inchoant munia, juvenili quidem initio exigua, eaqz Civitate tantum
numerum tamen, temporis casus facile auxit. Adhuc, ut Pedagogis quoque Scholasticis non desceat
exeritationes, Philosophicum Cursus instauratus est. Exeunte Januario, contagiosa lues in Colle
gium penetravit, et primos quidem aliquos salum infirmis geram navantium infest, qui tamen optu
lanti Angulani Ples ponderant, periculum mortis involones evasere: unus nihilominus Frater Elias Ze
rebecki, post aliquot diem transmissis febrium toleratis optis, male habuit, die 8 Februarii, anno sta
tis 50, Religionis 14, in Augusto Superioris anni in Gradum Corporalem Coadjutorem adle
tus. Obiit porro rite Dispositus et sacramentis munitus. Charitatis insignis erat, amantissimus
vocalis orationis, equus, ducit, regularum observator exactus, exemplaris, et sacramentum elebat
visitare scripsit, Officio Janitoris per annos 2, magna cum satisfactione externorum, in nostrorum satisfaci
one fundus ita, ut natus (iudicio Superiorum) muniti huius omnino videretur. Hunc brevi Lilius 13
Februarii decessit est ipsa senectute confectus. Pater Paulus Cielugowski Coadjutor Spiritus anno
status 70 Religionis 57. Exeunte ita Religio normam expressit in de a. Pontificatu, Minister
in Amunio, omnes Regularum observatores et, profectum silentii, cupis amantissimus fuit, desiderabat.
In pago nostro Silesiensi, ita annorum plurimum spatio Deum Procuratoris egit, ut in baptisandis
Infantibus, expellendis mortuis, expiendis Confessionibus, ceterisqz sacramentis administrandis,
ipsam optima, religiosi Ministerii experienti. Abulani Silesia decessit totus, vix e cubiculo epe
diebatur, communi contentissimus victu ad extremam infirmitatem. Proter aspidus fere vocalis, orati
ones, etiam horas Canonicas, cum iam non posset legendis decurrere, e memoria depromebat, eumqz qui
Divini Officii lectiones leperet, inquirebat obliuio, affabilitatem in Convicta, paupertatem in Cubiculo,
et omni Religiosa expellente exacte solendo, Angulani in omnes Candore, tempus notabilis. In Me
dio Martii, nimirum 15 Mensis, diem supremum obiit Stephanus Stawski Coadjutor Temporalis, anno
status 57 Religionis 35 sacramentis instruetas omnibus, ante Campano fulsum ducere illi consuevit orat
ur decurreret inquietas orationes: post meditationem et Sacrum Amum, precatorum librum, interveniens re
gotum non nisi e manibus eripiebat, ingerendo tamen Coronam, quem videbat utatasse Continuo ad portam
Janitor. Sepius pectus ob molestas, huius suscipiebat multo, in adversitatibus et morbis variis, quibus a pro
prio tempore affligebatur, patientissimus. Multorum affectus affabilitate, utaqz exemplari possederat exactis
in obedientia, ceterisqz virtutibus vno Religioso debitis. Tribus furentibus, quo intra unam fere mor
tem exultamus, necdum satiate mors, 25 Martii e vivis destitit, in studio Silesiensi Petrum Stanis
lum Grabki Profectum 4 Votorum. Annus status 70 Religionis 54 apertum, vitam non minus
emerita senectute, quam natum ac gratis donis, nec non Religiosis munitis gloriose pectus, sed omnes
domesticos, quam Seculares insignem. Philosophicum Cursus pro nostris Calisii tradidit, Theologum

Mors (Zerebecki)

Pater Cielugowski

Pater Stawski

Pater Grabki

Calisii, Hispania atqz Cracovis. Post cathedram Lublinensem, ex qua ad supremum Tribunal
Regni, Sacrum oratorem egi, plurimus annis Calisii, moralis Theologus et Profectus Scholarum di
porum. Apud nobilitatem Palatinatus Hispaniensis, et Calisiiensis, non exigua auctoritate, vel ex
inde pollore visus, qui Spiritus ad Comitula, in negotiis gravibus Collegiorum expellebatur, cum nota
bili enolumento Provincia. Expellendebatur illius optimatio ad Proceres Regni: Nam ab Almo
Christophoro Grzymutowski Palatino Hispaniensis, Legato Republicis, ad Magnum Ducem
Moschoris, in Comitum Vis, Theologumqz assumptus, iit in Moschoriam: Vir presentis grandis
ideoz etiam Calisii magni, tam in debitis casibus, quam difficultatibus: ac iude ex Controversiarum
inter Superiores in Congregationibus Provincialibus fere apud. Anno labentibus, elebat
sibi Butariam in pago vitam meditando Divina, vacando orationibus, sacra cum labore summo,
et tenuiori defectum visus, quotidie parando. In pago etiam vitam privatam agens, etiam
Angularem exerceat in catechizandis rudibus, ac instruenda concionibus et exhortationibus, plebe.

Post tot domestica furera, numerosissimaqz alia, quo die quolibet Civitatem funestabant
severa contagio mittere cepit; quere cessante, praecipuo hoc impedimento, reditum nostrorum ex Silesia
censeri studio morante, Collegium ad pristinum rediit formam, quod a 14a Junii Superioris anni de
visum manebat. Adhuc Calendas Maji studium Theologicum ex pago ad Civitatem translatus
Auditores tamen proter Regios, ex secularibus paucos habuit, usqz ad decursum presentis anni.

Equus Scholastici anni memorabilis extitit Collegio reconciliatione cum Sacerdotibus
Dominicanis, qui ab aliquot annis alienati a nobis, publicas Scholarum Disputationes accedere non
dignabantur: Sub ipso tempore cum nostris in gratiam redierant, Theologos appropinquantes
disceperunt, atqz inveni frequentia, publicos nostrorum aulas aucebat. Ita solum Scholasticis in ma
teris, sed in aliis quoque propendi in nos animi argumento dederunt. Pro solennitate enim S. Pa
tris ad Sacram unitate Cathedram, Officium prompte acceptant, atqz de laudibus Puri ad populum
Verba fecerunt, magna tum nostrorum, tum externorum satisfactione, matutino quidem tempore, ordi
nario ipsorum Concionatore, a meridie vero Primario Theologo Professore, Sacrum oratorem agente.
Scheram aliquando rei domestica statum, turbavit imprimis mors Joannis Schemachnowicz Coadjutoris
Temporalis. Hic post plures secularis vite annos, militis et aula imperios, Religiosum statum
causa impresus otato, in humili simplicitate PTO vixit. afflicto valetudinis mala, quemadmodum
Supremi morbi, acerrimos dolores patientissime toleravit. Solus vite tempore, paci et charitati fra
terna singulariter addictus. Tandem anno status 61. Religionis 17. e vivis excepsit, omnibus
in viam eternitatis, rite munitus sacramentis.

P. Dominici alienati
amici aliquot, reconciliant.

Mors (Schemachnowicz)

Proter Contributiones pro Suecica milia infantes, imposita fuerant plurima alia,
sancto Szedensium Comitiorum, pro recens consergio milite: quales erant; tributum a singulis
Capitulis, a propinatione Cerevisiae. Quod hyberna contributio, pro expendenda alia Regni Militia
numerari obliuio, tot equationibus non sufficere Collegium, nisi speculio Serenissimi Neodecti Sta
nislai Regis benevolentia aliquod indulgeret nostris levamen. Ut vero constet, quantum pro tot di
visi generis tributo Collegium expensetur, summam eam, quam intra duos immediate Superiores an
nos numerant pecuniam, hic collectam subiicio: In militem Saxoniam flor. 4190. In Poloniam militem.
flor. 4544. In Suecicam 27426. Summa 36150. Quod si ea quo honorarii causa, plu
ribus militis Profectis oblato sunt: quo uem pro talis conductibus expendimus; item quo in victu
alibus contribuere debuit Collegium, ad calculum venient, non exigua profecto expensarum confurgeret sum
ma.

Summa expensae
in Contributionibus.
36150 fl.

Septima Augusti huius, octava autem post Septem S. Petri, labor depra coctas Civitati et Collegio
afflicto. Prosequimur namqz Schemum, impenti mandata ad castra, quo po Lhaszyn tunc fuere, a Generali
Suo evocatum, latrone vix non integro biennio, in hoc loco continuata, exopt; magno sane incolarum gaudio
quod post plura ab amato hospitibus tolerata onera, tempus respirandi tandem sibi concederetur. Sed
autem beneficio factum est, quod in ipso exopta, proter consuetam alias moem, et contra quam sparis paulo
ante in vulgus rumoribus, putabatur (namque quibus avaritibus, ultimam cladem et direptionem urbi, in ipso
tempore minantibus) mansuetam satis ac modestam de miles exiebat. Primo illis diei mane, Commendans
ipse Colorellus Lilliock cum principis officialibus descendit ad Collegium, ultimum dicturus Vale, ve
niam simul petentis eorum, in quibus, pro temporum ratione, molestior aliquando extiteret, orem deum
tatem et indemnitate rebus nostris ultio appropinquata. Sic domi et extra constitutis rebus, nihil
erat quod consuetam studiorum instauracionem ultimam die Augusti ex profecto haberi oblatam impediret.
Insigni proinde. Assiduam frequentia, orationem publicam agente. Pro Regimine Rhetorica, polini
nario hic anni Scholastici actus celebratus est. Erant hora Silesia studiorum exordia. Adventus quo pro

Obiit ad Silesiam
abito ad Castra.

proter

per armarum incommoda, duobus jam prope annis, per dies dissepia sagas, a liberalis vacabat exercitationi
bus, acipio nullo de evacuata civitate a disfidario milite, inerte Septembri, numerosa (ad Scholas convola-
vit. Verum non diu Civitati profidarius fuit carere armis. Repetitor enim fuit, cum insolentibus quiddam
suis circumspici praesentibus, hospitalem in mense Sagas locum Hispaniam, primum sepe heretico domum
cujus etiam in hac historia fuit aliquoties supra mentio) interfecerunt, nonnulli ceterorum, similem sibi meluente dor-
mire, insisterunt apud Sultani Remscheid, quatenus pro securitate Urbis, profidum militum admittit: amicus
ille non gravate postulat. trecentos viros equites deponit pro defensione loci, a profidii Subernacula nictolant
liberandis committit. Eadem die fbris, verato profidius miles, civitatem ingreditur. Equitibus
Actum hic instat tam religiose veneratione Nicolonellum. Rector. Satisque humaniter est acceptus,
at illud insuper impetravit, ne murum, artem Collegii abundantem perfungi juberet, propter bono diorem
Exhibitionem Commigrationem, id quod jam definitum fuerat. Satis enim ac civitate antecedens migrare fribi
dum, actus ille qui multa causabat incommoda Collegio, latere ex cemento interclusus fuerat. Sibi post alibi
tur a Commendante (ad Rectori delectatus, qui nomine sui Principis, deo imperiales obsequia requi-
reret, sed cum requisito fore verba esset, nullo authenticis expressa scripto, tergiversari aliquantulum coepit
est in disposenda pecunia. Verum non cessante et quidem impetropio quondam exgere pecuniam Commenda-
te, debebant aliquot centena hyasum numerari.

Inter haec, quo Primarum uberiori benedictionum agna, coepit deureret annus, a Romo
Ad auspicia illius derivare propriam fuit. Aliquot jam flexerant anni, cum Templi Praesepi edificium
in opere suo Consummatum, Solemne Invenitum expectabat Septimo; quare vigintiobus Pedicatiois auctorita-
nem, non fuisse, ne dicitur auctor, qui inter Consultationum acta soluto habebat, non diffidentem in longius tem-
pus eam solemnitate usum est. Naturando itaque opere omnis impenditur cura, innovantur quodcumque templi
parietes, loca sacra christum delineanda, aereis sacrosanctis xponimus sed non a pictura adornantur.
In loco majoris altaris, erigitur lateris opere ara, nec non in lateralibus duobus sacellis: omnis protata
apparatus, quibus necessarius praegendis sacris ritibus pulchritudo, ceteri studio comparatur. Et jam inmi-
nebat dies 27 Septembris, opportune in Dominicam incidens dies, qui, memoria Translationis S. Marti
Sui Hospitii et. huiusmodi, talestro vero Sultani agitur, huc Pedicatioi fuerat destinata. ad hanc invitati
Illustres Hieronymus Wierzbowski Episcopus Tescenensis, Suffraganeus Hispaniensis, Senba-
his tunc Administrator Praeceptis, pro officii praesepi, supremam conferendo solus impoliturus manum.

Satis accepit animo optimas Antistes delatum sibi munus, memoratque die, singulari promptitudine, in ma-
gra populi frequentia, Ecclesiam hanc, quo post 89 sua manu jam ante consecratas, Exagelima conse-
cranda sibi obtingerat, Solemni ritu dedicavit. Consecrata sunt vero tria peculiariter altaria, naps et duo
Collateralia, Sancti Crucis et Virginis Beatissime, Angelusque ara Primorum Martyrum impolita hyasum:
Napri quidem ara S. Procopii et Vitalis. Altari Sancti Crucis, Sanctorem Hermeho et Viti, tandem
Altari Virginis Praesepi S. Simplicii et Lucii. Anniversarius Pedicatiois dies ab eodem Anno Ep
seopo assignatus, Dominica proxima post Septem S. Crucis Evangelio. Absoluta in Templo multum labori
osa devotione, Illustres Suffraganeus, cum aliquot e Clero hospitibus Religiosa exaptus est mensa. Grandis
finito Rector fuit gratulationatione et valedictione Anno Episcopo, designatoque in eum locum Vice-
Rectore Rectoris Francisco Conyssi Theologo Scholastico Praesepi, hac ipsa die ad Provinciam
Congregationem. Illustrans in Collegio S. V. Marii celebrandum 28 Octobris, uti aggressus est, cum
duobus insuper e Collegio Patribus; terras enim qui de jure ad idem pertinebat Comitum Rectoris
us Bieczynski propter valetudinis debilitatem, viarumque incommoda, ab itinere se se exequant. Non
satis erat in rem Collegii tam angusti strum statu, suo desitui Praesepi, cujus exegit dot adhibere so-
luta, inter gravissima aliorum penicula, extremasque calamitates, a quibus jam annis Bonnaviam hanc
vastantes, immune ab ultima felicit ruina. Crevit vero friborum timor periculorum, ubi nuntiatio
fuerat relicta Rectoris, nisi post aliquot menses non sperandum, eo quod Suffragis Congregator
Sultum, Primus Actor destinatus esset Romam pro Generali Congregatione, quo vito fribus A. R. S. Hyr-
to Sorzaker, decima sexta Annuarii anni insequentis copenda fuerat, in ordine ad eligendum supremum
Societatis moderatorem. Quanquam nec ex parte Rectoris (qui etiam approbatione R. P.
Provincialis in eodem munere confirmatus est) quidquam inoffensum ac sollicitudinis defuit, quod ad conserva-
tionem rei domptius videretur.

Et haecenas quidem, utramque tranquillam tenebat animum, Collegium; jam quo verum nostram inas-
tudo est; immineens tempestas, non uno nec levi motu, domesticam incipit quietem. Atque inprimis vix fribus
te digressus est Rector, eadem plane hora submisit a Commendante apportores, qui tabula Collegii

Andedit miles
Prudens, ad p...
Lata fribus.

Ecclesia nostra Confe-
crat.

hyasum, abducenti a quos ibi reperirent equos, ad Sagas ex felicitatis parte expeditis fribus vocant)
paleas) quibus annona pro profidarius, pabulum pro equis, in ea exagebatur quantitate, cui ex traden-
do, nulla ratione Sagas illi sufficiebant. Cum vero levamen aliquot depolatis imploraremus bonis, hunc
auspiciu vigeni (quod fribus omnium malorum exultaret) perperam a malis de Collegio informatio, naps irri-
tabatur ita, ut gravior etiam in dies minaretur, et imponeret. Quare, cum nec precibus, nec quodammodo
muneribus quidquam proficeremus, recurrimus ad applicabiles ad Generalem Commissarium (ad legem in
Castro tunc apertam, remedium aliquod postulat). Exposito negotio data obtinimus literas, quibus Comen-
dantem, acrius oburgabat, quod supra modum, imo etiam contra expresse mandatum, quo sibi precipie-
batur, ne plus ex singulis fribus annone exigeret, quam quod duobus imperialibus ostendendum esset, nostris
gravaret Sagas. Satis aliqd ab illa nos epistola recepturus existimavimus, verum omnia evenire contra-
ria. Irruamentum exulcerati animi fuerat, quod remedium fore sperabatur. Vix perlegerat literas, fribus
accipis, a ministerio fribus, equum 20 armatos Rotorum expedire, pecora omnia inde abigi imperari;
ad hoc per Sultani, a quo porrecta sibi fuerat epistola, istud mandatum R. P. Vice Rectori praesepi, quate-
nus primo sequenti die mane, ex singulis fribus quini imperiales sibi numerarentur, sub interminatione
gravissimis militibus executionis, etiam ad Collegium mittendo, nisi punctualiter mandato suo fribus ob-
temperaret. Quod contra armatum fribus ageretur, nihil occurrebat. Numeratur denique, quo exageba-
tur, ut gravior penicula Collegio imminere, potio illo intellexit (sed imminere). Prospiciendo tamen ul-
terioris incommodis, iterato jam jam ad Generalem Commissarium, cui nulle in multum judicatio con-
veniret, et auctoritas exigi momenti. Sed ad supremum Castorum Generalem Remscheid, peres quem
tunc denique rei militaris fuerat, recurrimus. Agnovi inquam Collegii venerationem Generales, atque
sua Cancellaria extradi literas jussit, quibus dicitur Commendantem admonuit, ne plus a Collegio ex
singulis exigeret fribus, quam quod sibi praesepi fuerat, binos sicut imperiales in mensem; qua-
re id quod supra accepit, aut ex more repleveret, aut pro sequentibus commoveret menses. Adiecit
insuper pro nostra cautela, non satis circumspicere nos ante eo, quod obus Commissarii contenti li-
ris, deus non obtinuerimus, sine quibus illo nullum habere momentum poterant. Qui inter fribus et metum
fluctuabatur, ad mandatum illud Generalis esset reddendum Commendanti, sed ab ipsis Sultis Officiali-
bus, quos alliciones nobis habuimus, communi clamor, ne in res delendo amittantur. Quare captata ho-
minis benevolentia, cum omni circumspicione ad ea, quibus utramque jam pacatus videretur animas,
exhibetur per unum e Patribus Commendanti, Generalis mandatum, volente (ut vocant) de illo mi-
nimum. illud ubi relegit, quamquam in Anu non leviter indignaretur, deum tamen fribus contra praesepi
calitine; appropinquavit in omnibus de illi obtemperare, id quod etiam ipse exhibuit effecta, jam ab eo
tempore, minus nobisum agere, nec fribus propensionis animi testimonio exhibere coepit. Addidit autem
non leve momentum, Sultis nobisum in posterum reconciliationi, Commendatio speculis, Sultis formis
Xeo-Coronatis, nec non Principis Sultis Sultis Stanislaei circa medium Novembris, huc
Sultis transseantem, a quibus duo fribus, Collegium istud singulariter insinuat, ita, ut in
dum plene hominem mutatus ab illo, qualis ab initio fuerat, denique videretur.

Mensis October memorabilis Solonis extitit, inauguratione novi Regis, Sultis Sultis Sultis
Sultis Stanislaei Primi, quo Varsavia insignita est, Regium Sultis Sultis Sultis Primi
imponente Archiepiscopo Coplicensi, approbante Regni Primate, Cardinali Michaeli Radziej-
ski, absente, tunc propter alia obstacula, tam praesepi propter fractam valetudinem, ex qua etiam non
tam multo post, supremum diem obire Sedani.

Die 24 Novembris, in quam Septem S. Stanislaei incidit, Solemne a Votorum Regi
sionem in manibus R. P. Rectoris nuncupavit S. Joannes Stadler. Eodem mense tumulo
templi nostri illato defuncta filia Septem annorum Illustrissimi Sultis Capellano Sultis
Sultis, cuius inter alia singularis in nos propensionis argumenta, illud quoque hoc anno ex-
titit, quod in gravissimis temporum circumstantiis, summan quorum millium hyasum, ab ipso
censu persolvendi onere, Collegio mutuum dederit, Sultis debiti recognitione, manu R. P. Rectoris
inscribenda contentas.

Castra Rehscheldiana, quae integro autumno ad Sultis Sultis Sultis, sub initium
Decembris, campo tandem exceperunt, in vicinia Hispania, ex hac fluvii parte, hybernas Stationes
habitura. Haec exercitus collocatio, multa et gravia traxit in Sagas Collegii incommoda, Sultis
voto Sultis Sultis, quae superiore anno, admirabili Divina Providentia, magna ex parte, a Con-
tributionibus immunita extulerant, primam defuissent impetum. Sultis Sultis a Commissariis produ-
dere quetationes antecedentes, ex quibus de numero fribus accipietur informatio; huc cum nullas ha-

Commendanti Sultis
in naps fribus.

Sultis Sultis
Regis

Sultis Sultis Sultis
Coronatus Varsaviae

Proposio a Votorum
emittit ad Stadler.

Lustrum

Contributio in Sacos.

Annus 1706

no Rector Adriano Maszkowski

Sueti praefati ad Saxonicos et ultra milibus armorum numerosa, quae ab aliquot jam mensibus, ad fluvium Obam in Silesiensi
 by ad Oppidum Wschow ducebant, tandem obdatis super fluvium glacie, intra Silesiae limites immigrarent, depresso
 eunt in Asperitate bos. Deo Generali Barone Panke Chalemburg. Processit illico universis Obam cum suorum manu Generalis
 Saxoniae auctores. Renschhoff, atque ubi ad Oppidum Wschow ventum esset, commissum ab utrinque acie certamen, in quo, fugato
 Equitatu Saxónico, ac notabili in pedatu, quia parte projectum. Noctis constabat, edita strage, victoria in
 partes Suevas inclinauit. Sed quae eo modum gravis tunc Batavatus Hispaniensi, tunc propevi Civitati et
 Collegio exhibuit. Abducta etenim, octo circiter captivorum milia, Sueti haec numerosam exhaerentem legem
 nostro saluandam pene auxerant. Post duarum hebdomadarum intra locum postli moram, Suecos cum nihil
 Sueti jam a Saxonia timeret, hypernam Stationem in alteram Germaniae ripam transiit, captivorum duobus

Capitoli quingenti in
Cento P. Dominicana
Statio assignata.

Generalizing Reinsch's
Experiments.

Transitima à Secis
oppressio Pagonum.

Reclor

Rector ad Generalem Schjehold, qua verbis, qua scripto, damna Saporem exponens, audiebatur
temporibus omni humanitatis effusio, et benevolus promissionibus, quas tamen nullum solane deprecatur
levamen, propter illud quod ab excedendo in singulis meritis boni ore et de iocundis parte ne libe
raretur: diminutus item fumorum numerus, ita ut in omnibus illis partibus boni, inclusum cum perhensu
prodiu duobus laus, non nisi ex fumos authenticis scriptis commissarius cognoscere. Diminutio tamen
horum 30 aureis constabat. Inter alia nectis quibus in emolando rebus nostris favore Generalis
Schjehold habebatur, fuit etiam dimidium quoddam ex serico elegantius elaboratum, quod a R. P. Retto
re oblatum. Nihilominus conspici Generalis, spe obtinendi per eam, officium apud maiorem respectum. Gu
to acceptum munus animo, atque proxime, loco gratia, quo forebatur, officium compli nostri visitatione,
cum aliquot Nationis et Militis officialibus, a minis operabili tunc. Rectoris, tunc. Rubricati R. P.
Rectoris alibi, donorum remuneratio est.

Legalitatis Actica
inducula.

Piscatio.

Piscatio hora coctis annis suscepit habuisse potest, tunc quod Regena duplex ad
cum gratiam comparata est; tunc quod Constantis gelu sportunitatem piscandi faceret: exspondit pro
fectu spei eventus, nisi hybernantium circumquaque Castrorum vicinia labori incommodaret. Epulata
imprimis est ab ipso Generali una Regena pro Svarzedzencibus Stagnis, appropinqua ex aquo pi
lamin perhensu, verum post durissimum laborem, ulsione prodiu portione, et interdum inq. Assistenti op
rationum defectu, labori esse debimus. Ex Joziorensi tamen parte labor meliorem habuit
succesum. Nam alibi id, quod quotidiano per quadragessimam usque absumptum est, tantum selectorem
prelium expectabat, quantum pro Stagnis illius partu. Adimplendus diffidere putabatur. Sed invidet
tam eorum Collegio, quoniam quorundam malitia. Ipso enim Saphatus servigio in nuptat in
Joziorense prodiu ricas lousu parum, disciplinam melius Saphatus, hoc inter plura, damna illi suo illa
ta, etiam inter datus in artefacto rei sub glorie parue maiore Stagni ad supra conclusos deprecato est,
parvo quidem suo commodo: maior enim piscum par. dum ite ab igne extraheret, in aquas dilapsa,
magno tamen Collegii incommodo et damno, paratam in futurum tempus pro diebus populi provisionem
ambentis. Supra fuit, seu potius post presumptio rem totam fuisse factam supra et instructe u
nus e nostris Jozioris, id quod palam multis ipsi faterentur, cum ex mandato eorum offusum, pro
nuptis tam rebus quam responabilibus, etiam Accuratore deprecarentur.

Reas auferunt ab indi
caphato mibile.

Contributio Novae.

Castra et Vicinia Svarzedzencibus die 22 Maji abscedentibus, tempus respirandi nactus
nos fuisse arbitramur. Sed defelle annos oprio. Ex tunc a Commissario Generali licentia expedit
fuit, quibus ex omnibus Regis, nova Regis, multum gratia in vicinibus pensu contrahi pubebatur: illi excol
vendo cum desolata bona nostra non essent, fuit reusis pro Generali de mini subsistentem, cum supplicii
bus; quoniam ex tunc omni desolationis rationem habere. factum, sed beneficium, quod fuit in vota
reperimus: nichilominus enim omnium rebus nobis londonari, aliam tamen militiam contrahi mandare, in camp
rem favorabilem literas, patenti sigillo ad Commissarium dedit. Inter omni studio elaborabatur, ut illata la
gis damna, quorum, prope modo, repararentur. Interim semel vena insistentem impedatur, pro au
tumali etiam eminatione, agri excolabantur, aqua stipia redolentibus. proferunt vero stragatorum Me
chlenae et aula Wylzwer-enicis a fundamentis de novo erecta: in supra illam, Anuszewice, plura sub
ditorum horrea tabinis impetu eversa, restaurata sunt. Ne autem hoc in labore prosequendo debili im
pedirentur, in Collegio panis et cerevisia, Roschiaro militi pro annona paratur, reliqua vero quae ex la
gis convehi debent, pecunia redimebantur. Non desunt tamen impedimenta, quae depudent circa agros o
porum nostrorum, interturbant. Ex infimili eam quorundam Civium (sui prout coniectari fuit) impoita no
bis restauratio fessio, ut valli intra Collegii arcem, duobus et ultra hebdomadis, sedulo laborum ab agri
cultura cessaret.

Leitores Dominicani
moluntur turbas, irrita sua
cessu.

Saceres Dominicani, quasi amicitia anno superiore nobiscum renovato portu, depolvendis
ansam querendo, ad principium Martii, nostros Professores Theologia invitavit pro funari actu oppu
gando, id, ut cum solus jam ante nostri recusasset, reprobarent de quoque actus nostros audire non posse
da liquidem lege, a suis superioribus, istud officium imparetur. Atque, si visum nostri, Theses suas quales
cunque etiam illas, quae pro Lunaticis proponuntur actibus, oppugandas acceptarent. Haec responsione nihil
obstante usque nostrorum Theologia Professores, cum tempore maiorem actum insisteret, convenit ipsum Priorem con
ventus, virum alibi nobis additum, quia ut pote in Theologia Cathedra bene versatum invitat, ad oppu
gnandos nostros ex universa Theologia. Annus non diffidit populi: quo facto, non erat fas caton
bus populi quoque simile reusare officium; unde ipsi quoque exemplo superiorum dei invitati, eadem Theses
acceptarent; atque in ultimo actu, contra eas argumentati sunt. materno quidem tempore Lectores, promissionem

autem Prior. Alius porro dicti propter solitum accelerat sunt, tum propter imminenti peric
cula, de quibus ex diversis passim nuntiabus locis, tum aliqua proxime sperabatur in Collegio
mutatio, quia subsecuta non ita commode aeris illi institui possent. Fuit unus habines in a
P. Salay. 1. Anni, 2. d. et ultimus i. P. Chybski. 23. ejusdem. Scholasticus 37. anni Theolo
gi, scilicet P. Chmielecki, Eleuterius, Guodziezski, Peltkowski, Zywocki: maioribus ordinib.
dy inhiat sunt intra Octavam corporis Christi. Tres priores de B. Moysi in nostro templo pri
mas litarum hostias, quibus in Parochiali P. Magdalena Ecclesia, festo S. Joannis Baptistae
ibidem quinto quoque invitante loci Proposito celebraturus fuerat Dominica Octava post Pentecosten,
qua die solennis introitus parvorum P. Indiarum Apostoli memoria ibi agitur; verum festi dies Ec
clesia canonici contrarium Proposito sentientes, unum e medio sui submiserunt, qui eas conditiones
celebraturi praescriberet, quas convenientius fuerat non acceptum, quoniam postulat perit de
ferre. Mutam tunc cepit etiam ille in domestico templo sua celebravit primicias festo Visitatio
nis B. V. M. R. E.

Plusquam triennio inter exquisitas calamitates, itaque ex parte R. P. Adriani Miszkowicz. A. P. Martinus
S. Augusti valedit regimini, translati munitis et negotiorum mole in R. P. Martinum La. Rakowski Rector
kouski. Inducit faciem alibi, praesentibus collegio S. Petri et Pauli. A solis exsurgit
bus: nec hoc mora vacare huius, quas extra fines Poloniae motura Suecorum castra in Sa
xoniam non adduxerit. Grato in renovatione studiorum de more habita est. Num
rus studiorum sensim a fine Septembris crevit in annum ad 1724, quos hac tempestate

A. P. Martinus
Rakowski Rector
inauguratus.

inter multos recensemus totius anni discipulos et disceptos inter periculatorum. R. P. P. Lewitz Author
facionatur Andreas Jozior de honore zelosa super Evangelium, ecce defunctus esset. Exequium Officiis
impulsi civitatem ad insulam in urbe Christiana pietatis intermentum. Hinc in
Septembris sub vespertinam primoris urbis opera mortuorum spiritum per cimiterium etiam
canibus ebria, humilitate laudabili collegent, promissa ab uno e nostris Paribus co
hortatione praesentem accommodata virtuti. In ordine artificiosa pietate surrexerunt in
humulum opera continui adaptata in medio templi. Parochialis augebat insperatam chari
tatem solenni missa et conigne. Officium hoc tunc impoita prograndi prope janua
am templi collegium propterantem proparat infessum est sepulchro, quod ne in fun
do muniti nostro vicino attentaret, vetui Illud Administrator Hieronymus Wierzbowski
interdicta continuatione incepti ausus Proposito dulent nobis parum addidit ob rebus
supra offentiones.

Accepit non levi clade 29. Octobris ad Caspium ab exercitu Polono, Saxonia, Marchionia,
et salmucensi divinis Suecorum relicta cum generali Hardfeld, post Generalem et plu
rimos captivos ac caesos, ad nostram dispersa est molestiam. Fugientes a recentis rage
miles mandavit Posnamiam. Collegii porta duos supra triginta saucios par debuit ad tem
pum hospitale, deformata hospite, cum nausea intolerabili Adventantium ad nos hospitium.
Ne plures domi nostra stabularent infirmi, R. P. Rectoris obitu efficacia. Hic qua
tuor mortui, reliqui agra vitam revocantibus cum diuturno in lignis decubantibus, quae ne
deserent commoditati, urgebat ardentem Generalis fessum e proho transfuga, demerend
rapide in castris amissa exquisita exaltatione compensaturus. F. Jacobo Krzemkowski
Scholasticus Caspium expeditus iussu commendantis Sedonis Tok, nostram reple
niorem oculatus iussu attulit, sed a salmucensium infesta manu nudatus, una cum duobus
Paribus Reformatis in aula Nobilis alicuiusdam, parum, maioremque desolentis de
prodantem, redit nudipes per devia, tunc emper comparui composita usum laerna male
togatus. Ama Novembris studiosi e scholis dilapsi metu obidionis. Nos quoque
Theologi Jozioris alibi, alibi. Professores tamen inferiorum Scholarum domi de curati
nucunt una cum Præside Collegii, qui solatio foret usum metuentibus. Poloni, milites servatus militi Poloni
tan fortuna meliori per, maiorem dispersi Poloniam etiam villas Collegii oppugnavunt. In
e B. Stanislai Solemnis pace in Saxonia, inter Augustum, Sandom, Stanislaus Reges
promulgata, nostram revocavit Posnamiam, cum vinolentis tempestat. Captivi e Livonia ullem
impleverunt, quibus alimonia ex nobissima R. P. Rectoris charitate subventum est.

Latu mlti
Reges.

Immaculata Conceptionis festivitatis usitatum solemnitate non illuxit ob sodalium absentiam.
Argens rubrofolium anni suspitione commovet, longius impugnavit. Praecipuus Officialis
captus Bierza post actionem Posnamiam elapsus, gressum fidei violare videtur. Fuga pro
meditata

meditatus evasit. Hinc nobis imponi facti conscientiam formidans, ex eo, quod sapienter no-
stris colloquebatur, proinde acutus instat, ut trans fuga statueret per apertam templi portam dilu-
culo dimissus, quod nisi fieret, abductionem Collegii huiusmodi committens. Insuper
et saepe repetitis importunis et vindicta fuerit sepius munuscula, ut serio modesta obsequium
refutatio. 24 Decembris in Saxonia in gratiam Serenissimi Poloniarum Regis
Stanislaus Rex Carolus omnes et fere captivos fecit liberos.

Annus 1707.

Sub A. & P. Generali Michaele Angelo Tamburino
P. Provinciali Stanislae Odziemkowski
P. Rectori Martino Rakowski.

Polonia triumphans hinc de pace conclusa Augustum inter, et facilius
2da Februarii P. Andreas Delarkowski Professorum 4. Votorum numero adven-
tus est. Circa 21 Martii Scholas iterum vicinus, et vanus timor dispersus, postquam
infesta Moschorum divitio, Samuelsenium horrore comparuit ad Liarsendiam
Scholasticis tunc anni Theologi Michaele Adamus Malczewski, Albertus Dobieski, Scer-
gius Kiechel, Jacobus Kzemyski, Stanislaus Urbani, Stephanus Rakowski, Majori-
bus Ordinibus initian tunc ad finem Maji, tunc vero Junium primas P. Rectoris
litaverunt. Circa finem anni Scholasticis defenderunt acies. Magnos P. Michaele
Amislecki, P. Josephus Swodziecki. Sub idem tempus solum eximium dilatata
operta, Sueconum quibus eximium Collegium St. 233. In Julio, cum propinquum
examinis inferiori Schola, jam tertio dilabunt, quod novo a studio Moschorum colluctu
adventare, apud externos sapienter, facile crederetur, ceterum in villas Samuelsenium ra-
bies plus audelat. In medio Augusti, et decessit tempestas, redeunte in sua se-
prehensione.

Elapso eodem mense Augusto, auspici Scholasticis anni soliti tempore suis incho-
avit Orator. Advenit tunc agminibus studiorum, quae superanda expectandis suffecerant,
crescentes laetitia literarum fama, Poloniarum quoque numerus accrescebat. 29 Septem-
bris venit P. Stanislaus Sierzyński ex Provinciali et Vice Provinciali sub Augusto 11
coronationem. Rector Collegium Didgostia, Jaroslavia ad Beasymam Virginem pluri-
bus Annis, ac demum Janinae, ubi operosa liberalitate fabricam templi lentius aere-
dentem. Ad finem deduxit. Magnatibus in amore sui, ipsi Stanislaus Reginae fa-
miliarius Joannis III. Eodem mense lustralibus aquis tunc est Soranus quispiam,
ex regione Janigerorum Serenissimi Stanislaus Ami Poloniarum
Regis, cui ad Jarum fontem, cum lavaret, aspicebant Patres Perilluosus sapi-
taneus Raveris P. Hudrinski, et St. P. Karolina Osterowska, et eo splendo-
re, quem novella in cathedra fidei natalis meret. Accurrere ad specta-
culum totius templum impleverunt, atque ad Turciae habitus opulentium Catho-
licorum committuntur, atque ad Orthodoxos Ecclesiam tunc innotissimam. Sub idem

Mors Patris Jani-
slai Sierzyński.

P. Rector Canonici
confert Praeposito S. mar-
tini, jura à P. Karolinis
Collo. collecti.

tempus à P. Rectori collatus Canonici Praepositi S. Martini ad instantiam St.
lustrissimi Administrationis Hieronymi Odziemkowski. Nimirum nunc Amum ut
capitulum jure, quod nostrum fuit Starkoviana fundatio in summo.

Gravis hic etiam annus bonis Collegii fuit, propter enim mensuras pensiones circi-
ter 1646 hoc anno exortas, illud etiam ad infortuniorum amulum accessit, quod
post reditum à Saxonia Serenissimi Caroli Regis Sueciae, longioris in Saxonia Polo-
nia moram innotaverunt per villas regimina, praedictorum granaria, horreaq. diripi-
runt, atque aliquos casas in villa dicta Pichowe tunc incineraverunt, mox vero etiam in
Collegio quicquid esse non liquet, cum Praxidi etiam, à vesano fentione Bashovier
militare inventare, aere, ea rabi, ut vix migrari poterit à fentione Pruben,
qui aliquos mensibus stationem in superiori territorio, peratissima (si postea propandum
excipias) nahebat quies. Mox tamen erupit soporem nonnihil incendium, exortis enim
quatuor militibus Horonorum à Collegio, 12 adhuc exigebant, utq. efficacius extorsione,

4000 flor.
cantur locis.

P. Hyacinthum Dedynski secum ex pago adduxerunt, ac per viciniam circumvenerunt. P. Hyacinthum Dedynski
sub custodia, omnia propi passum, nisi quid non fame premeretur, communi enim cum officio. Praeceptor P. Rector
alibus mensa, passim quantum locus par postulat, adhibebat. Liberatus tamen per DEI altitatem à Rebus.
gratiam, Collegio redditis, a quo mensibus quatuor abesse est coactus. Accessit, quod stabili
etiam, et quibusque pecuniis militari licentia non parcebat. Quingenta pecuniae ex omni-
bus pagi, tunc armatis erepta, oves mille. Hic anno P. Chrystianus Pichowski, P. Rector ex
Invincibilis Litana P. Rector in Saxonia Carreni Theologus (P. Rector) Praxidi Praxidi Praxidi
Annus 1708. Obijt, sepultus in Templo nostro.

Sub A. & P. Generali Michaele Angelo Tamburino
P. Provinciali Stanislae Odziemkowski
P. Rectori Martino Rakowski.

Pluribus inter tot mala exactis moribus, haud minor successu Januarius, ac Febru-
rius; repente enim exubia conglobans, tumultuans sine freno cohortes, ipsa etiam ho-
renia devotio intra religiose septa personans aures ferit, ferireq. durius, nisi Praxides
inquietudinem Collegii officiosius artibus averteret. Tranquillior aliquantum fuit
Quadragesima, verum tunc mutari Subnare, quo Excellensima Generali Praxidi Ro-
vinciam sui munus deponente, deteriora super nos, à Germanorum militum face
tmeret, propter enim solitas calamitates arcebat ad intercedere aditus, publica sub
exubias plestendus damnatione, ac fere circumforaneus hic rumor incredulus à Serenissi-
mo ferole deceptorum expectant sententiam circa nostrum, ut arcebat, in differendo ner-
vo bellico perniciam. Majus horribilius in nos delinui, ac post tantum fulminis
etiam parturit rebus, Praxidi enim quidpiam fentione uxore stipatis compendit. Inquisitio loco.
viam per arcam, et portam Collegii resupit. Nec satis erat profanum vestigium innotit, tum factum.
P. Rector insuper nihil tale sperantem gestanti arundine fustigavit, nulla deprehensa
culpa, nisi quod obviaret, supervolavit, qui paulo praescedat, fentione, et verbera conat-
so jam uno et altero ictu Patri superaddidi. Sol jam, quasi nefastum pialum fugeret, Castigatio notet
in occasum vergebat, tunc vero communitas, una cum praxidi tibi, Praxide, ex publicis Praxidi,
parte se inferiori ad gradus Collegii recipere. Sed ubi tumultum à Praxidi eieri innotit, tunc
quidam tunc due, retrorum migrare est coactus. Praxides tantummodo cum aliquot personis
innotit Praxidi toleranti in testimonium superat. Evaginatum de repente gladium etiam
mole innocentis imbuisset fentione, nisi qui manum in suppetas non arcebat, pedes in fuga
stimulasset. Impositum tunc, et erebrius repetitum à Percussoribus contumeliosum tem-
na, quo consolem fentione laudatam esse inter verbera reprobant. Sed commentu
id erat, et semibris mentis simulacrum, tam à fide humana alienum, quod illi à Praxi-
na. Missi è vestigio ad Subnare, qui rei seriem aperirent, ipse vero pro cute sic
Orator Perilluosum Colonellum protulit Serenissimi Stanislaus, M. J. Skorzewski convenit,
honoris sui et Societatis vindicias petiit. Sed ne Leonem irritasse noceret, Praxidi rem pre-
merit, quoniam Tribunali Regio: Praxidi ansam probere malimus, praedictum cum hom non
nisi à St. D. Audire dux hoc deliberandi, et resolvendi se vel ad aeterna oblivia ignominiae,
vel ad omnia arcebat innotit offerres.

Junius et Julius non modicum penitentiae metum tot incussit Praxidi. Igitur perueni
magnum ejusmodi contagioni innotit accensum, si nostris liberum esset cum infirmis
commercium, in nos, in clerum, et universim in omnes deligiosos nelerant sententiam
ne cuiquam sine libere passu à tunc studiorum impetrare extra mensa pedem esset Praxidi. Condonatio no-
re; atq. ita quos aperit non audebant, personam nos includerent egastulo. Praxidi Praxidi Praxidi
sub aeternum fidei odio, trahit est Patet Romanorum Condonatio, cum enim Praxidi exono-
logesi quendam longius gregarium, sacrum vero synaxim, ut à clero petere, innotit, et
zelo ejusmodi Praxidiarum alystorum odio in se conatavii. Nec mora: Praxidi cum
quavis aura militis animam, Subnare, ut se indiatum ad Catholiciam fateretur,
Praxidi vero tunc emundationi sapientum in foro captivatum, atq. ad commutatis damnationi
custodias. Verum ubi Serenissimi Regis Caroli Commissarius Praxidi descendit, Praxidi tunc
dem nora commenta fuisse. Abidui tamen à publicis exubis non poterat, nisi pagella nomine
tuo munus fidem designasset se non migraturum ex urbe, donec Suprema Decretum à Serenissi-
mo.

84
Praxidi Praxidi
Praxidi Praxidi

Inquisitio loco.
Castigatio notet
à Praxidi.

Condonatio no-
Praxidi Praxidi
à Praxidi.

ANNO 1708
 L^o A. D. P. Generali Michale Inacio Tamburino.
 A. P. Provinciali Mariano Kuzoncki.
 A. P. Lectore. Martino Palowcki.

*Qua conditione
admitti ad Scholam
semper possit.*

h
• *refidiarū morium*

Ann. 1700

Gen. I. P. Generali Minacci Arcio Tamburino.
I. P. Provinciali Fabiano Marzocchi.
I. P. Rettore Martino Galassi.

Prima Tanummi ultima fuit Panicko Panicki Reslogo Ami annu dies. Auricava: Mons Stanzi Baranski
mur contagioso catinidum venero, sed quia tantum suspicabamur, visum est curiosa e' medicio:
rum sensu potuisse, ut vel affirmantibus periculum, Auricari forma propiceremus, vel
negantibus, vel oppositis rognis funderemur. Tanum tamen absit, ut e' Medicorum ense
huas nobis aliquid in dubio adhiberet, ut potius Noa et densiores mentem tenebras invad.
visent, incipit horum serpi, Noam perperitatem adaugente. Quo igitur Auricantem
et huc illuc, pro sensuum divergenti, nobis direximus animam, Auricari in am bi
gini visum et elapsi. Igo adhibenter omnia, quae contritus veli sensiga adhibenda
videntur, una sane electione, vixis potius et consensu aliorum, ex cautels evasit in

[illegible][illegible]

oppido quod suis incolis n' vacaverit, noshas quq villas Diotrovium et chechli-
num ita afflavit ut per ^{paucos} in illis reliquerit homines. Lemsa mior, nā
n' nisi a 30 103 passus inbellibus stans prater Latres familias abstulit. Similiter in
Szwarcow dementias secuit. Siekierki non extra periculum nam unde quaque male gignebant
ceterum vicina depopulans villas, nihil in illas aula pestilentia; quos collegium Theologicum
pro tunc inibi studij agens, revereatur. In una dome erat aliquis supplex, sed succensa peni-
lum extingit. Agebant huiusmodi anno cum suis Professores Theologi. Reliqui Professores magis
inferiorum ^{nam} Philosophos, unum beneficia, alteram conpanguinos, detinebant aula, quorum
huc abedant. Pestilentia occupavit ac illos a dorendi labore, abstulit. Periores mi-
si, quā binis alia, vendit dispositio. Nam Stanislaus Miroskiński qui huius doctoratus erat Do-
cum huiusmodi pro humanioribus dignitas. Ad Ludwigi Thorunium, ad docendam Lytazim (ar-
simus) Carmulski in locum Thomae Apolinzi, qui unus in Collegio Lubanensi omnia erat
Doctorem Jurator dignatus. Ad Othomski Tandem iniam pro docenda Theologia, Specula-
tibus in eam ad Stanislawi Michalski qui hoc officium est deprecatus. Saviēte

Miles itenim
etiam pestiferis, dicitur
pessimum.

Resisterunt
vexaverunt

3. 15.

Fugiant Succi
Moschos.

Adiungit se illis
Krasinski, de
Stanislaus.

Res Augustus
in Poloniam.

Ceterum illi
Palatini huiusmodi
depopulatio villas
negras.

peste miles etiam dicitur, non desistit, imo eo acrius salubres easulabat villas quā non tam
audacter infestas (quāquam nec his parceretur) depredari auderet. Nos supereminet
in Augusto ad villam Zembo. Vexillum ^{Palatinum} cum Capitaneo Smyt et aliquot gregariis
qui ex Signatione Illmi Palatini huiusmodi hibernam contributionem pretendebat
sed ex mandato et libertatione Illmi Szwarcow, etiam huius dilatio facta. Porro Cap-
itaneus Sicut in Villa Dupaiki (huc penitendum) gladio seculari pro contributione
quam extorquebat, vulnere pene ad mortem, alij milites mortem, ipsam acceperunt inibi
occuli. Tandem abi facientes Moschum Socii cum Generali Krasinski in suam le-
vaverunt. Ave: mercuriam redirent, in Villa Piotrow hominibus iam vacua, pecora ad ada, et huius vacua
epet. Compagnia Linda, P. Reitor redirento vexam 19 aureos nummos cum equis
Statu super commentus ex bonis Siekierki, cum quo aliquot Rustici cum equis
ac curibus usque ad pomerianiam sunt abacti. Et huius tam gravissimam periculationem
quam frangit exaltos nostra bona depdari defecerunt. Scripsit maxime, in civitate
suo in egressu move bestiarum quā, tunc maxime Saviant eam sunt interitura, vel move
mali, sed alij qui in egressu pessimum nisi metu perterriti et fugam non nisi apertant huius
desuper et tempus ad nocendum. Pontem non nisi in fluvio vestigia, ut persequentis
se occuparent Moschos exasperant. Non pratercunda huius suam et in huius virtute
laudando. Capitaneus Dvornian in nos liberalitas, qui in aditu apud nobilem Nostro
Allegio duos boues transierit, addit huius semper nobis: etiam filium suum egre-
giam juvenem in scholis nostris educendum nos concedit institutioni, qui peste
extinctus in nostro cemeterio sepultus. Adjungit se fugientibus Succiis Se-
nipsumus Rea Stanislaus. Ductus et (ut alij ajunt) catenis vinctus Generalis
Krasinski celebris ille Suciatorum in ante, ex improvisis aggressor nos infelix eorum
factor, qui ideo sub militarem acceptis custodiam, quod cum Saviissimo Augusto qui
iterum in Poloniam hoc anno in Mense Sui Nominis Augusto, rediret animas possim
Palatini etri victoria, quam dumquam etiam additum Moschos de Sueco obtinuit, ut ait
ipse Rea Carolus cum Marceppa. Dux Suciatorum viam pento in ^{Poloniam} Benderum
aufugit captis Generalibus aut occisus pene omnibus etiam Generalissimo Leyfeld et pri-
mo confidantio Piper quod unquam cum Suciato Rege, correspondentibus habuerat ad illum
cum sua legione transire voluerit. Sed et defensio tanta Nostri stipendiaria tunc Mochis, obsequio Illmi Josephus Lotocki
Palatinus huiusmodi usque ad ipsos limites. Inde Redux ad nostram villam Seriochi pro
una nocte, exercitum totum collocavit tanta villarum depopulatione, et apud Subditos nostros
Palatini huiusmodi, in Seriochi Pechari, stupia, sanusenie. Zembo a tanta dade pestis liberavit
nihil fere auend, huius, parum Sigiōis, excludit, paritum tamen dade, quāquam vix
designat ad instantiam Patris Zalski, Theologi Illmi Szwarcow ad illam defendendam rāp-
ces Qdabundorū abigere poterant. Nec Pradum Bielary liberam, erat ab incursio

Miles. Nam inibi sunt accepti quatuor eques et grege equorum optima. Item butyrum caseas
Saltina, Salti endrei plura rapisset Miles nisi frater accurrisset. Accepti etiam et Aula, Seriochi
boni equi laboratissimi. Item plures Subditos. Adit Curator Illmi Szwarcow Palatinum sed huius decessit
n' plures habet. Rukia Pra aduait et ego prelium p'p'iam. In recompensam vero damnorum, appropinquante
contributionem hibernam donaturam, quam in in Polonia, non extorquebat. Siquidem in Szwarcow huius
boiauit. Tunc breui insecuti stipendiary Poloni milites per eandem villam Seriochi, tunc damno tunc
transierunt. Tandem Moschi erant pl'q' qm mille, qui in una Villa Seriochi pro prandio sustulerunt
ideq' Subditis residuum Sigiōis in pabulum equorum cepit, et ex aula sustentari debuerunt. Aula
aens ipsam solonell' defendit. In bonis vero Seriochi omnia pecora alij Moschi, Generalis Szwarcow
in Szwarcow Melh' nensibus deprehensit, et equos abegerunt. Sed in compensam a Nostri milites huius
Stationis, mille florenis. Satis iam a transcurrentibus depredata bona, Saxones pro hiberna
Statione, excipere et alereverunt coacti. Imo in bonis Seriochi toto mense Novembre, integram
ferme Veillam Szwarcow Rotmagistri cum suis Milit' vexilliferis. Pro singulis milite, suppeditari
quolibet die debuerat carnis tantum quantum debet placuit. Item panis cremati media pars huius
partis alias put huiusmodi cerevisia olla. Pro equo pter sanum, aucto q' olla. Exposuimus Offi-
cium quod fuisse pr'grauati, illi in causa peste, infestas villas signabant pro quibus nos annis
sustineri jubebant reliqua, autem aucta, effuditur id effectus qui ex alijs bonis pecuniarum
accipiebant pensionem. Tandem post multas preces facta est alia repartitio ex qua in bonis Seriochi
alendi obtingerent 13 Milites pter duas uxores a primis diebus usque, ad 13 Junij.
In bonis huiusmodi, ipse Rotmagister Rukia Stiel magno nostorum incommodo, et uniusq'
ad mortem Szwarcow ad brazatorum se transferre debuerat. Semeliter Rotmagister alij
Stationem Sibi seu p'p'iam quateram in Aula nostra, Siekierki elegerat, iamq' illi in
communi Sederat sed ubi uxorem quoque suam illi introducere, volebat. Sicut et P. Reitor
ad fortiter da efficaciter asperens nostrum esse huius collegium adeo nec pede tangere licere.
hac lingua famina, quā proinde habitaret magno prandio furor, et comminatione. Sicut
abijt Sed q'ia Villa Siekierki de partito militi omnia adamum pendi debuerit. In Aula
vero Szwarcow, gravissima omnium erat expeditio ad Szwarcow, Szwarcow usq' ad Generalis
Plec. Item Szwarcow ad Szwarcow Tandem Szwarcow ad Rotmagistram Szwarcow ad Szwarcow, Szwarcow
ad Szwarcow ubi milites pro una die, d'ay debet huius et pro equo secundis frequentissime vero
et plures ex nostris bonis expederant. Traus adhuc incubant malis ubi in his Szwarcow Szwarcow
Generalissimo pecuniarum signavit pensionem singulis extrahendam mensibus ab uno fumi-
penales 6. Quam ut citius expelleret fortis in bona, rigidissimas executiones induci p'p'iam. In nos
primis factus impetus nam pro p'p'ia festis Nationalis Szwarcow quam fortis tam impetrecto data
data ad Aula Szwarcow Szwarcow ad Szwarcow quidem Szwarcow pro tunc inibi Szwarcow de noctu
permiserunt. Frustram et erant supplicationes huius illa Szwarcow quousq' Procurator ad rationem p'p'iam
non dedit Imperiales quod et ex bonis Siekierki facta. Consuluit Sibi tamen Nobilitas elegit in fumi-
ciolis Miroskiawski legatos et ad magnum consilium et ad Szwarcow, ut Szwarcow ad Szwarcow
vent non permittit et apud milite, tam agrarium Palatinat; Proxipit omnia Rea non nisi etiam
summam ab illis p'p'ia quā sequenti anno est enumerata.
Inter tot Suci pestilentia, Suci penicula Suci nostorum non defuit, rāpe ad villas quo-
que infestas excurreret et a longo confessoribus exasperant. Sanci quoq' Szwarcow tunc affre-
tio promptissim cum illis Szwarcow maxime, indigerent. Imo tentata ad Suci occisionem mulier com-
mendata de ac alijs animis negotijs Szwarcow ex ad mortem, confessorij longam tentationem
ac apturibus annis, continuant ad anxietates confessoribus ita vixit et mores sed huius nec cogit. S. P. Ignatius
re p'p'ia p'p'ia. Ede Admodum R. Szwarcow Szwarcow Szwarcow Szwarcow Szwarcow Szwarcow
fidem Szwarcow Ignatij prope hunc annum ubi contingeret, tam enim Szwarcow, tam ad cubitum Szwarcow abijt.
eius introirent suffocata dormiente, prohibita sunt ad adstantes. Sed dade pileum quadratum
habente, et ipse in tormentorum ad alia manifestanda confitebatur. Prepositus huius dicitur est
multa Szwarcow etiam olim sua habet super sedam effigiem eundem similem huius Apparitioni
Szwarcow Szwarcow et Szwarcow duo Nobiles conjuges plus quam septennio a se loco et animo
duersi et graviter inuicem offensi conciliati sunt. Quiddam panitens accurrat post confes-
onem in Missionem auditam de opere peccatorum in conscientia, et multum dolens confes-
Non pauci penitentes metu pestis, ut ad mortem vicinam confesit et confitiss expediti. Genera-
lem tunc vita confessorum plures deposuere. Bone Moschi accipere 100 Tomfones
ad Szwarcow Wodenska et ad liberam dispositionem dati in Junio.

In illa Seriochi
Vexillum Szwarcow.

Contributio gratis.

S. P. Ignatius

Szwarcow Szwarcow

Vl. Durbickini ex improbo Poloni contra Suecos intra gentes sed inde pulsi recedere cum Suecis ad
Culam volebant. Commota his ipso Magnifico irruit in hipocausum aduersit ad lectum effigie m
Beneficium. Vl. Pappario Drabichi pendente qm semper affixam ea deuotione in hanc Patrem habebat p
ind. in deudas prorumpunt uoces: Pater Drabichi nunc te offende mihi et meis bonis.
Luthoniam iussit iussit ter Pater et Cur. in honorem eius reutari. Et quid Dei bonitas? Statim
Poloni abiire in alios Suecos impetum faciunt. Lata postea Vno cum asseratione narravit
et alior quoque aliqua afflictio sibi immineret pallentem vultum Vl. Drabichi aduertens leti-
tem postquam eius intercessione libera amale euegit. Et proleui vixisse aliqd appare-
bat. Utinam Polonia non desint Saltem Patri cinia Sanctorum cum quos eligimus protect-
res grauiore iuris hostibus experiamur. Nil Collegium hoc anno Le-
sonas pp Sacerdotes 80 Scholasticos 20 Magistros 2 Domestici & rei Adjutores 5.
50 autem alere debuerat sed aliqui non venerunt aliqui alio missi.

Annus Domini 1750

Contributio
Involuntaria

Contributio hyper
etna 10000. fl.

Chrys. Papp.
Cinnamomum.

idem inter se dividerent ceperunt ergo ex aliquibus illis iterum in nostras facies inquiram
 tum Poloni succiperant adeo duplicem Militem alere debeamus. In hoc Polonicus transsumus
 Miles quod sine profectu mensura et modo sine ordine omnia rapiebant maximum damnum
 in Circulis cum etiam supra statem aliqui biberent in ipso bonis deponit ad 50 delia furator
 extrahit adhuc utcumq. modesti erant quousq. Rothmagister reuera homo discretus Tanygers eius
 subrebat Sed postquam hic abiit ledanum non inita concordia in omnes effrenationes ruebant
 licentiam adeo ut nec pudori faminarum parcerent. Tantis malis oclut yro nomine
 medicinam ferens Superuenit P. P. Michael Tarnowski post tot reuimina Collegiorum saluient
 Lubnensis Torunensis Iopstauensis ad P. M. facies Collegij huius prehensuras. Tradidit
 hos eidem 5 Junij P. P. Martinus Rakowski. Prima noui et ipsam chantatem spiranti Profridi
 Slicitudo at Communitati quam optime in omnib. prouideret ad restaurandam Vestigia nam totus in-
 cabat Secundaria tandem ad componendos milites uertit curam cum quib. pro 60 equis per 50 fl.
 pro uno equo pactum est ad Rothmagistrum ulterior complandis dilata et statim 8 m flo. p
 nialium aumerata. His non contenti iterum pro 26 equis exigebant adeoq. non comparente
 Rothmagistro sunt illis 200 fl. additi decimus ergo pter sustentationem in spolia fl. 4200 alti
 mis Julij a Nobis abierunt cum a primis Mar. apud nos subsisterint Saxones uero 13 Junij
 ie Astra V. Generalia. abierunt. Itakor longe etiam tot annis in hoc Collegio desiderata
 ac uotis et petitis nobis affudit ptenia. P. P. Prouincialis quem 27 Junij Siechenyensis
 Solatimus saluo uenientem ubi uis uno moratz die obabitanam duorum Sebalthicorum
 Logiorum mortem quorum unus ^{Polonius} Boguslawski. Sub idem tempus quo communites
 et more Societatis ad pedes ad P. P. Prouincialem conuenerat mortuus non sene Signis
 pestilens. Visitato Collegio atq. relicta Personarum dispositione iterum ultimus Julij Sa-
 crancum perrexit. Hoc ptenite in Julio 63kij Anni Theologi Sacris initiati a Perulu-
 fri. Iephano Wrenbowski. Hoc anno ad seruandam magis uniformitatem in
 u. ista ex adu. pte. Adm. Patris Generalis materia dicta ptena non iam ex panno
 et huiusq. in hac Prouincia moris erat Solatunus tam in hoc Collegio quam alibi inuimus
 festum Sancti Patris maiori frequentia nphorum et externorum celebrata Sacram
 Panceym dicente uno ex Patribus famelicis antiquis obferantibus a prandio uno
 e nobis Theologis quatuor anni Tandem post totij anni et duorum mensium
 Siechenyensem habitationem redijt Collegium Panniam in perugilio assumpta
 in Alam Virginis in ipso festo emisit quatuor uictorum P. Joanne Bogiechowski in
 in manibus P. P. Rectoris Apud P. P. Dominica nos in festo P. P. acanthu
 bini ex nobis Patribus sacras diuere Tanggros excepti ad ydem humanissime
 prandio et canos.

Prima dies Septembris non aperuit Scholus, propter pestifera contagionis in Urbe gliscantis periculum, et ad vicina oppida et pagos latissime se protendentis. Trinum hebdomadarum nonnisi spatium Collegium Personas reducere tenuit. quia malum non tam extinctum, quam sopitum, ubi recondit, iter relargere Helicioris atq. Pericioris neesse fuerat. P. Stanislaus Sadowski propter impendendum obsequium antea cepsum afflatus peste, in Collegio mansit, Thomam Halinski Adjutorem strenuum in temporalibus negotiis nactus. In festo Sanctorum et Apostolorum Petri et Pauli, Vindani Praeconiatores exedrus conscenderunt, populum ad poenitentiam apendam serius, ad placandam Divinam iram, jam tertio in Civitatem exarscentem promoturi, Sermonibus Festivis et Dominicalibus. October Mensis, ut toti Palatinatus Galliciensis, ita etiam Bonis Mechlin, Dobrowa, Luciny Contributionem atq. annonam Moschis extradendam injunxerat. et ut damna cumularentur damnis; propinationem Cerevisiae, diutius grassante lue continuatam à braxatoribus Poznaniensibus, disiectis rapitq. dolis impeditam effecit.

Procurator noster Josephus Wolski Procurator Pagorum, dum exorbitantias Wydzierzewicis fa-
capulas à miltitibus vulat à miltitibus, Nobili Bieganiski ejusq. affectis bene potius exaggerat, pro verbis verbera, imò
Polono. etiam vulnera refert, equum amittit, inventa solius patientis occasione. Diutius
 (quia Sylva latibula illico petiit) quisnam esset atq. unde percussor, nesciebatur;
 sed ubi proditus à quadam iudao, innotuit, obductio in Castro Poseniensi fa-
 cta, et post requisitionem ab uno è nostris Syngrapha ad L. P. Rectorem munita
 subscriptione rei, est delata, in qua satisfactio omnimoda, eaq. brevi habitura
 effectum promittebatur. Verum hæc dum non praestatur, devolvitur causa ad fu-
 tura iudicia Consensia Poseniensia. Hæc quia sunt tardiora, in Consensio Gne-
 snensi, contra violatorem Legum Ecclesie lata Excommunicatio.

Eiam Collegio dicta est dies à Nobili Zajaczek, ratione (ut ipse affert) dubi-
 ti, apud nos commorantis, qui tamen ad ejus hereditatem non pertinere, ratio-
 nibus probatur multo et testimonio.

Oppressio Saxonibus diebus Decembris primis, ad stativa hiberna agendo iter, calamita-
 tem una secum trahebant, et per pagos spargebant nostros. Tandem decima-
 tertia, ut alia Spiritualium bona, ita inundarunt et nostra. Data sunt victua-
 lanum à Saxonibus, et pro equis pabula, partim ab aula, partim à subditis, inopia ingenti pressis.

bus et Polonis Solutus insuper pro Novembri integro et duodecim diebus Decembris in milites
 singulos (erant autem centum et septem) florenus unus, et grossi sex. Dicta pe-
 cunia, postquam non tam accepta, quam extorta est, et viginti dierum spatio
 victualia subministrata, vivere cepit miles de proprio, verum pro equis pabu-
 lum, hoc est olla avena tres, feni libra 12. quod die debuerunt suppeditari. Ut
 autem numerosiori agmine mala premerent, imò opprimerent villas, stipen-
 diarius Polonus miles sub Rothmagistro Dno Jozefowicz advenit, habiturus
 stativa à Duce Exercituum Sienicowski, publico instrumento (ut vocant
 assignatione) prefixa.

In Residentiam Mederecensem favor et liberalitas Illustrissimi Dni
 Joannis Gembicki Castellani Galsienensis 18. Tynsonum millia transfudit
 in Castro Poseniensi. Speciale motivum fuerat, ut post Domicilium
 deductum ad apicem, aperiantur minores Scholæ, Juventutem Gram-
 maticæ artibus imbuendam susceptura.

Cum Decembris et anni presentis exitu, notabiliter cepit de fervore
 remittere contagio. ideoq. securitate omnimodâ habitâ tempore
 Festorum Natalis Domini; Nostris ex Pago Piekierki et Joziorcki remea-
 runt feliciter ad Collegium.

Annus Domini 1711.

Adm. R. Patre Michaele Angelo Tamburino Generali.

R. Patre Adriano Miaszkowski Provinciali.

R. Patre Raphaële Taczanowski Rectore.

Collegium Personas aluit 53. ex quibus Sacerdotes 21. Praeceptores 10.
 nempe Grammaticæ 3. Humaniorum literarum 2. Philosophiæ 1. Theolo-
 giæ Speculative 2. Moralis et Canonum 1. Missionarios Mederecenses 2.
 Scholasticos Theologos 20. Reliquos Domesticae Rei adiutores.

Circumcisionis Domini festum debita solennitate, in frequentia populi
 absolutum. fecit sacrum Penultimus Kierski Decanus Cathedralis Poseni-
 ensis. Hic idem adfuit mensæ Religiosæ, cum Canonico Gnesnensi et Pre-
 positus S. Magdalene Wasniewicz, cum Reverendo Priore Gnesnensi
 Cronovicensi. Penultimus Skatacki Poellator Poseniensi, alijsq. Prima-
 riis ex Civitatis Magistratu.

Gravamina Saxonum evolvente se isto mense continuata, qui enim
 solutionem pecuniarum hybernâ dictam variis extorserunt executi-
 onibus, juxta voluntatem Senatorum atq. Nobilium ad Porenslimum
 Augustum Gedanum Deputatorum, ut componerent difficultates cir-
 ca pensionem militi Saxonico debitam. Praefati Nobiles fuere fons
 et origo nostrarum oppressionum, nam cum promississent in Pre-
 densibus Comitibus summam certam Saxonibus, et hanc differ-
 rent prolixius; illi pecuniam usibus suis inferaturam ex pagis nostris
 aliorumq. Spiritualium emungere non desistebant, nec prius ad Nobili-
 tatis bona se transtulerunt, nisi acceptis circiter millibus sex, et victu-
 alibus pro 20. diebus. Et quia raro calamitas incidit soli-
 taria, sed una est alterius semen, post abscissum Saxonum, occupa-
 verunt exhausta bona Rekierepsia et Joziorcensia milites e cohorte
 Tartarica Jozefowicz praedicti. exigentes contra ordinationem ex-
 pressam Ducis in equos singulos hypos centum et quinquaginta. Ex-
 pressi itaq. sunt cum copiosis pauperum lacrymis, ter mille, et ducenti hypos 3200 Tyns. dan-
 tes. Miles acceleravit iter ad Castra ultra Leopoldum evocatus ab Exercituum Du-
 ce Tartaris.

premò Duce.

Post institutam Renovationem Votorum Juventus ad intermissa studia
 semiduos annis ob pestilentia, scitiam, apertis scholis, nec non oratio-
 ne, pro more, habitâ, instabatur. Sed non numerosa aderat, usq. ad Qua-
 dragessimam Senas. partim quia necdum Scholarum Encenia ubiq. fa-
 ma vulgaverat, partim quia in spoliis mori cessere in urbe, atq. in op-
 bidis affixi plurimi. non revocando eos ad calculum, quos Bellona
 Palladi rapuit, induxit Castra.

Dominica Quingagesima Illustrissimum ac Reverendissimum Jonatium
Gniński Episcopum Camenecensem ad Aras cum sacro solenni habuit. Tem-
plum selectus implevit Populus. Devotio consueti nulla est intermissa.

Calamitatem tot, mollementum, solam consuetudinem inveniēbamus;
quod ne res adversa eam eandem habeant, quam primus ictus; facile efficit.

Nubilo serena non succedere; repetita afflictioni, solatia. Vix exultare pe-
dem cum Jozefowicz Ductore Tartari; iterum venerunt ad Villas Saxo-
nes; tum ad stativa, tum ad exigendam contributionem de sumis 170.

Contributio a fu-
mis per 8
Imperiales.

per 8. Imperiales solidos.

Dum scitis à Praesidiano Saxonum milite manitur, etiam Villis
Allegii omnis impositum ex quatuor sumis, Rusticum unum statuerunt ad la-
borem quatuor septimanarum, et curam ad advehenda onera provi-
dendi.

Siquidem à retroactis annis nulla stativa habebant Poloni milites
in Pagis nostris, eo quod sint bona terrestria; supplicatum est Comitibus Gre-
densibus, ut instantiam deferrent suam, ad Illustrissimum Ducem Ada-
mum Sieniawski, ut Collegium liberum esset à stativis ultionibus.

Negotium apud
Unum Ducem
de Immunitate
Zemichum, à statu

Obtenta est Instantia Nobilitatis, et inter alia puncta Ablegatis
Commisissa, nostrorum postulatum specificatum. Et spondens Dux
se allaturum levamen in Commissione Radomienſi, si probasset Col-
legium: se terrestria tenere bona. Deducta res est eisdem Duci,
ab uno è nostris expedito ad Commissionem cum auribus et munimen-
tis. et jam inclinatus erat Dux ad praestandam gratiam, quae pete-
batur, nisi Illrmissus Donhoff Campi Dux Lithuaniae, homo inimi-
cissimus Societati, totum disputatione sua diruisset. Eadem occasio-
ne data citatio est Vexillo Domini Jozefowicz, quod praeter assigna-
tionem allatam, summam personarum 3300 extorsisset. ex bonis.

Negotium hoc jam agitari ceptum in Commissione Radomienſi; sed
cum ad ultimum Decretum devenisse debuerat, limitata Commissi
in tempus aliud, relicto opere imperfecto. Ex quo colligitur, quam
mercedi ceremonia sint illae assignationes Exercitus Ducis, quibus vetan-
tur milites: quidquam ex bonis, in quibus consistunt hyeme, extor-
quere. Aliud etenim scribitur, aliud intimatur privatum. et sic Hyber-
na contributione, et stativis gravantur bona.

Hyberna a
militi.

Extradita hyberna pensione Saxonibus, (ut supra dictum) supervenerunt
Deputati Poloni, è Cohorte Magnifici Dni Zaborovſki, accepturi eandem
ex assignatione supremi Ducis, expressa scripto. Opponebat requisitioni
senior L. P. Rector solutionem praestitam Saxonico militi. Sed illi
hac ratione obstante minime descendunt ad Pagos ibiq. factis aggra-

vationibus, extorserunt, quam pretendebant Contributionem.

Magistratus Uscowensis et didici Lepenses propter non per-
solutos census, citati ad iudicia Castrenſia Pofnamienſia. Magistratus
Barrizatus et publicatus. Iudei Lepenses compositionem amicabilem petierunt.

Mense Junio L. D. Jacobus Kofczewski, per respectum senii sui, resignavit Beneficium
Curatum in Nupia; in cuius locum, cum alius Presbyter in promptu non esset; os sum
mam desolationem Domus Plebanalis, et aliorum. postulavit Officium Pofnamienſe
Ordinarium, ut Pater Jocus Curatoris Pagonum, tantisper haberet curam Animarum,
et omnia sacramenta Parochianis administraret. *In villa Nupia? Soc. Just. Pagonum Cur. Animarum Moral' agit.*

Congregatio Provincialis Praevia celebrata 15. Junii, ad hanc L. P. Rector, cum P.
Michaeli Gboni, ratione Religiosi senii pertinente, ierat postposita periculorum ferra-
gine, facile tunc in itinere occurrente. P. Adamus Lyben Tertio Lectionis Professor,
Vice Rectoris fungebatur Officio.

Ante abitum immediate L. P. Rector à Praesidiano Saxonico milite sepius urgeba-
tur ad perficiendum murum, partem meridionalem Collegii complectentem. Intima-
ta fabrica, ut assurgeret, redus praevia Praesentia manum admovit artificum; pecunia in
alios usus eroganda non parcent.

Dispositio P. Apostolorum, Dispositionem Personarum dum attulit, ire in orbem Polonum.
Collegiales suo tempore fecit.

P. Franciscus Praski 41 anni theologus die S. Magdalene sacra, Hofiam primam
ad Anus Templi nostri litavit. et impensa Parentis sui, Illustrissimum ac Reverendissimum
Suffraganeum, cum Palatinida fratre, Capitaneum Kopanienſem Ponikſki, Wil-
czenski Inſenſem Canonicum, aliosq. invitatos ad Religiosam Mensam, una cum
nostrorum Communitate tractant liberaliter. *Inimitis L. Praski.*

In Festo S. Fundatoris Ignatii, nihil de devotione consueti est intermissum. Missam
Solennem exivit Illrmissus Suffraganeus. Oratores sacros egerunt PP. e. S. Dominici
Familia, cum contentatione atq. plausu. Alium praefato Reverendissimo Suffra-
ganeo, alijsq. paucioribus in Triclinio moderata mensa sunt excepti.

Primi diebus Augusti Mensis expedita Personae ad Collegia. Professores et Scho-
lastici Rekiercios ad Vacaciones, à quibus redires post Assumptionis Festum, Oct-
avianam solitudinem sunt ingressi Exercitijs spiritualibus decurrendam.

Dies Divi Bartholomaei Apostoli sacra, Illrmissum et Reverendissimum Bartholomaeum
Michaellem de Szekorzowice Torſto Episcopum Pofnamienſem, ex congregatione
Missionariorum Varſaviae assumptum, intulit cathedra. Auspiciatissimum in-
gressum hunc ante Januam maximam Templi, Lubraſkiana Academia bre-
viter est gratulata. Collegium nostrum devotione terminata, hora fere quarta
pomeridianâ, ante Majus altare, oratione praemissa Panegyricum obtulit, titulo:
Fastigium; insignitam. Eodem die, nullibi audiebatur sonitus, nisi in Templo sa-
thedrali. pro sacris nostris perorante Perilluſtri Sierakowski. Officiali Inſenſi
Canonico Pofnamienſi. Idem silentium tenebat cathedras alias, sequenti Domi-
nica die, quâ ipse Illrmissus Episcopus, ad populum undiq. confluentem, methodice
atq. zelose discursat, concesseratq. indulgentiam 40. dierum. *Concionatores literat. duabus diebus, in obz templis excepto cathedra.*

Augusti ultima, Scholastici Anni extitit prima; nam in Renovatione Audio-
rum est oratio dicta cum allusione ad Stemma Fundatoris Konarskij. Illrmissus

Preful cum suo suffraganeo, alijsq. Prelatis Cathedralibus encenia hac literarum solennissima fecit, dum aures Polytoni primo, secundo salutationi, tum oculos Templo, Collegio animum dederat, inuitatus ad Refectorium.

Serenissimus Alexius Imperator Romanus
September, ex Valachia Torunium, inde ad nostram delit urbem Petrum Alexiewicz Magnum Ducem Moschovid, nunquam in partibus istis hospitem antea visum. Hic jam acundus via in Saxoniam, cunq. Templi nostri primam et secundam navim, una cum sacellis est contemplatus, nec contentus spectasse semel, in ipsis foribus retraxit gradum, atq. relegendo vestigia, avidius oculis omnia decurrebat. Adversit prospectivam in plano tholo depictam esse, verum illius apicem opinabatur omnino concavum, nec penicillo efformatum, ad singulare artis encomium.

Sub securitate Auditorum Castrensiu. Premi agitatorum, compositio facta amicabilis, cum M. Dna Chudzyński Possessore Trzek. ratione concussionis et convulsionis Twardowicz Oeconomi Wydzierzawicenis, iuxta quam debuit in instanti numerare florenos. in compensationem vulnerum. Sed non fuit compositio; ideoq. in proximo citari debet ad chartam compositionis.

Quantum minus rustici.
Dns Zajczek Possessor bonorum Kotackow, citaverat Collegium ratione Laurentij Inquilini Siekiereensis, eo quod esset oriundus ex dicta Villa; quam dum ille seu potius Mater ejus emeret ab Alima Castellana Premientensi, exceptum habuit dictum Rusticum cum Patre et alijs duobus aut tribus Fratribus. Qui proinde translata in Possessionem Zajczekorum Villâ per varia vagabatur, et tandem Siekiereis perveniens apud Smetonem nostrum, famuli, alias za Parobka, servitium obivit, per 4. annos. Tandem illius Smetonis filiam duxit uxorem, atq. sic meruit, ab omnibus hinc pentis in Vagos reputatus. Hic solum restabat: ut Oeconomi Siekiereensis juraret, illum in bonis nostris anno anu et 6. hebdomadis mansisse. atq. sic Collegio ad judicaretur. Quò intellecto D. Zajczek recessit à lite.

Compositio amicabilis, ratione alterius rustici.
Dns quoq. Sitapowski Possessor Villa Zadory omnino volebat extrahi sibi Laurentij engine sua deditum Collegii. Sed qui duxerat uxorem, relictam Viduam Medii Smetonis in dicta Villa. Jam illum rapuerat cum curru et duobus equis in agro Siekiereensi, et torque ferrea constrictum tenuerat, et pro hac violentia citatus fuerat. Sed quia hinc pentis non spondebant bonum successum, sed per decretum Rusticum reddendum autumabant, sic cum Dno Sitapowski conventum est, annuente R. P. Provinciali: ut ille teneret nostrum Rusticum Matthæum Claudum de Mecklin oriundum, qui in Zadory manebat; et Collegium, Laurentium magis necessarium, quia Ministerialem creatum. Hæc compositio nullo scripto firmata, quia sine Germanis Fratribus aequaliter ad bona Zadory spectantibus, eorumq. consensu juridice id fieri non potuit. In iam pecorum et ovium, ceterarumq. suppellectilium cum uxore ex fundo abductarum, retinuit curru et equos duos cum loris; quorum unus Laurentij proprius fuit, alter demortui Smetonis Januszewicenis.

Serenissimus Alexius Imperator Romanus
Rediit serenissimus Moschovia Janus ex Thermis et Saxoniam, plurimarum molestiarum secum trahens Torunium, quia alienis equis sine personarum delectu accepi, vectus in itinere.

Indicta sunt uictualia propter Moschos strassundum obsidentes in Pomerania. et quia Divisio altera cum Generale Baur tendebat ad Stetinum, subsistebatq. tempore diuturniori in suburbijis Pognanienibus, ideo vastate domus, diruta ac combusta; Alacchi damna multipimenta hinc spectantis ad Collegium, vix non tota tradita foro, arbores non ante tantum, verum et fructifera exusta; lateritia fornacis tectum disiectum, ignis datum, una cum parte horrei non exigua. reliquum devectum ad Collegium, ex rapinam evasit.

Nec Villa nostra absq. gravibus damnis. Avena, Hordeum, Fenum fere integrum in prædam abiit. Seminationi autumnali obex positis ingens; dum boves atq. equi rapirentur ad vecum.

98
Dicata dies B. Stanislao Kystka, Illustrissimum Episcopum solenniter ad chas titantem Hermitas. Kystka. s. Hostiam habuit. Concionantem Canonicum Pognaniensem et Directorem Academiae Doctorem audivit. Refectorium Hospites mensa Religiosa excepit. Et prandis idem Illustrissimus Antistes cum sibi assistentibus, orationi in Templo Habita ab uno ex Rhetoricis Auditoribus interfuit.

Actiones Magistrum, in presentia Hospitum, successu prospero absolute.

Serenissimi Jan Filius Alexius Petruicz ex Saxoniam rediit, quocumq. iter acceleraverat, ubiq. equos abducendo, homines omni statu inquietabat.

Ex Pomerania Suetica pabulo destituta, equorum Moschovitiorum fere millia, 8000. Equos Moschos octo, in Palatinatum hunc sunt deducta. quæ tumultuane primo per Villas, etiam vicinias alijq. nostras, sparsa cum 800. militibus, subditos plurimum afflixerunt. Tandem per dispartitionem locata, de onere detraxerunt parum; Nobilitate in spiritualium. Bona maximam partem præfati gregis devolvente.

Parvi Actus à Theologis Scholasticis S. instituti, oppugnantibus propositas theses varijs Religiosis.

Brayetta Ducissa Brunsvicensis et Lunenburgensis, Neo-Confess præfati Filii Jan Ducissa Brunsvicensis è Saxoniam Torunium iit. afflictionem addens necdum sopita afflictioni in populo, necdum filii, Jan toties subministrante equos, quibus etiam Pognaniam cum multis curribus est ingressa. Constitit diurnum duarum spatiu in hac urbe; interea conquirebantur gravia Pognanienis infest in commoda. ducti sunt ad evchendos hospites tantos.

Diem S. Francisco Laveno Sacram, ornavit presentia Illustrissimi Episcopi Pognanienis, celebranti ad Altare Divi, in assistentia Canoniorum aliquot, et stent.

Festum Immaculate Conceptionis Beate Virginis, a congregatione Media, Processione splendida, oratione publica, alijsq. devotionibus adornatum. Sed non sine impedimento à supplicationibus q. horarum in Templo Parochiali.

Post præfatum Festum Illustrissimus Episcopus Varsaviam movit; in Kozryn oppido à Reverendo Dno Waryski infirmatus, quod Parochia Siekiereensis careat curato.

Inde sine mora expeditur Antistes literis ad Generalem Vicarium suum, ut ex Reverendo Pate Rector intelligeret: quâ auctoritate et valore sacerdotes nostri Parochialia administrarent. Quod cum pervenisset ad notitiam Collegii Præfati, adit ultro Illustrissimum Suffraganeum Wierzbowski, ostenditq. nostros in defectu Parochialia administrare sacramenta, auctoritate factâ ab Ordinaria potestate, pro qua multoties supplicaverunt Rector Collegii Pognanienis, imò etiam ultra hanc operam expetebant Ordinarij, ne Parochia Siekiereensis careret animarum cura. Ad-

didit deinde R. P. Rector: se multum desiderare, ut aliquis Parochus ad illam Ecclesiam constitueretur; ceterum, antequam aliquis inveniatur Presbyter, qui pauperum illius Ecclesie curam suscipere velit; exquisivit R. P. Rector: placeretne Almo Episcopo, et suo Vicario in spiritualibus, ut Collegium pergit in administratione sacramentorum, et labore circa animas.

Respondit Almus Suffraganeus: sibi non tantum placere, sed etiam obsecrare obnixi: ut sacerdotes nostri ad illam Ecclesiam à Superioribus deputati vel deputandi, agant tamdiu omnia Parochialia, quamdiu vacabit illud tenue Beneficium.

Nostri, curati in hac supplent Siekiereis.

Annus 1712.

Sub Admodum R. P. Michaele Angelo Tamburino Praeposito Generali.
R. P. Patre Adriano Miaskowski Provinciali
R. P. Patre Raphaelo Taczanowski Rectore.

Collegium hoc anno aiebat Personas 55. e quibus Sacerdotes 22. ex quibus
Praelectores 10. nempe Grammatices 3. Humaniorum Literarum 2. Philosophia 2.
Theologia Speculativa 3. Moralis et Canonum 1. Scholastico Theologos 25.
Reliquos Domestica rei Adiutores.

Alennitas Circumcisionis Dni absoluta a Nostri, excusante celebrationem
Sacri Illustrissimo Suffraganeo, ob defectum valetudinis. Renovatio Votorum
Dominica II. post Epiphaniam instructa.

Moschoritico dum gravamur exercitu; ex assignatione Illustrissimi Ducis
venit Vexillum Valachicum, hybernalem consistentiam in Collegii boni habitu-
num. Hoc, cum non admitteretur ab exoticis milite, recurrebat ad Majorem Iesupou,
extendentem regimen ad Moschos subsistentes in pagis nostris, et sic occupavit sta-
tiva. Ut autem calamitas una, esset parens alterius, oneribus tam numero-
Contributio fumarii ad fr. additum onus, Fumalis Contributio in Consilio Varsaviensi decreta, quae ad millia
2000. fl. exercebat duo exercebat. juxta Tarifam anni 1661.

Purificatio Beatae Virginis a Congregatione minima, Processione numerosa,
Oratione, Concionibus etc. celebrata.

Judei Lepentes cum Collegio nostro convenire ratione census pertinentis
ad Collegium et Duxam Muscorum; Instrumentum Authenticum inveniatur in
tertura.

Bacchanatium tempore, nihil de usitata decore est intermissum; item
in Dominicis totius Quadragesimae; in qua venerant Saxones, exigentes ex
Bonis Spiritualium, nostrisq. unam metretam filiginis a fumo extrahendam;
vel pro illa Tinctus 8. juxta tarifam maximam, hoc est anni 1661. Durabat
executio in parte Ieziorcensi Septimanis 4. tandem post assumpta pabula, da-
mna illata plenum, accepta a Saxonibus 110. metreta filiginis in praedio.

Prode in Comitibus ad Generalia Regni Comititia praeiis, nomine hujus Collegii
reddita est Panegyris a P. Professore Rhetorices, Illustrissimo Andree Radomicki,
non ita pridem ex Palatino Calishensi, creato Palatino Poshnaniensi.

Post Festa Paschalis, indicta contributio ex singulis fumis per tres Imperiales
Solidos. juxta tarifam anni 1682.

Post Collegii Calisiensis Lublinensis Torunensis, Iaroslaviensis Domus
3tia Probationis, et Poshnaniensis Regimen, R. P. Raphaeli Taczanowski
totius Provinciae sunt delati Fasces, quos ut gsumeret, racionem promovit
iter. Patrem Pokowski Ministrum Vice Rectorem declaravit in abitu.

Murus latus aed. claudens et ante annos 20 et amplius edificari
ceptus cum consensu Magistratus totius, ultimam accepit in Mayo ma-
rium.

Junius Diem quam Junij festam esse notavimus quia R. P.
Adrianum Miaskowski triennio Praesidem Collegii hujus, deinde p. R.
Rectorat. praevidentem ad S. Petrum et Provincialatum gloriosissimum

obitum accepimus moderatorem venientem (raconia. Su Magna No-
mina Religionis succedunt Magnis.

P. Joannes Dicus sordicator Germanorum ad Missionem castren. R. P. Joannes Dicus
sem abijt in Pomeraniam mansitq. Darius ad latus Illmi Genera-
lis Gerzoff, Praesidians milite. R. P. Majestatis tunc gubernantis.
Ejusdem mensis decima quarta Gregorius Modzeyski vota Simpliciorum
cia Coadjutorum Temporalium fecit; celo nec nisi Religionis se obligavit
his sacris vinculis.

Ad structuram Templi Nostri spectandam plurimi de clericali Sa-
xonico et Moschoritico confluebant quotidie inter quos erat Princeps Principes Dithoruki
Dithoruki sacris Generalis. Ibi a R. P. Rectore, Personis Collegii,
non tantum salutatus in Templo, verum et ad Collegium est invitatus salutatur.
Abijt animi grati relinquendo indicia. Pari humanitate susceptus
alter Primus Princeps Dithoruki Nempotentiarig fidei Christi.

Hospitibus gratis succedid molestissimus Generalis Lepin, qui per Generalis Lepin.
milites suos Bona Collegii visitaverat capus, atq. ex pagis veduras el-
torerat. Dati sunt equi curribus juncti ad victualia deferenda, gratia racionis.
Pomerania in Pomeraniam est a rapaci non vindicati manu, sequen-
tissimi precibus atq. instantis.

Julius. Praesentis ora ad Beneficium Nupense data sunt. R. P. D. P. Praesentis
Praesentationis a R. P. Rectore Adm. R. P. Praesentis. Borucki. Inter ad Beneficium Nupense
rim dum spiritualis in animabus impeditur jactura, exequis milita. Data a N. P. R.
ris Polona, temporalia veduras. Mechlin. Bona.

Decembris Julij 14ta in Seraphici Doctoris Bonaventura laudes
oratio habita a Scholastico Theologo in Templo Patris Franciscanorum.

Ad R. P. Pomeranensem Rectorem expeditas est Informatio de sum-
ma quindem millium florenorum locata a Collegio Poshnaniensi in
Istiboro, terra Dobryzensis. Pago, accepta. R. P. Historia Collegii No-
stri sub Anno 1688. tum et Rationibus, Designationibus Antiquo-
ribus deficiente memoria recentiori. Extradita citatio a R. P.
Rectore ad Tribunal Legri praesentibus Istiboro villae, potestoribz.

Cripuerant fata Nona. Maj. Illmi et Reverend. Hierony-
num, Cleric. bawski Episcopi Polensem, Suffraganeum, Praepo-
situm, et Officiale Poshnaniensem. Dilectis singulari summo decus
Pietatis exemplar, amicum Societatis (quadragesima annorum spatio)
maximum. Hujus ut labores gravissimos in ordinibus conferendis sa-
cris alijsq. occasionibus gratum recenset Collegium, unus et Cle-
quentis Auditoribus Orationem Panegyricam dixit, in qua ostendit
nihil unquam incipientem nisi ab illis, nihil agentem nisi pro illis,
non alibi stantem quam ad Chas Praesulem. Interfuer. cathedra-
les Praelati, Magistratus, Poshnaniensis. Perus sequentior.

Pater Joannes Krusinski Missionarius Persicus venerat ad Beneficium. R. P. Krusinski reco-
um recognoscendum accepta valetudinis in letali infirmitate post. Inno. gnosat Poshnani-
catam Interceptionem R. P. Joannis Morawski Religiosus vite, exa. Beneficium R. P. Mo-
rismi. norma opinione plurimorum etiam. secularium, vini Prostysi. rauli.

Accipere hospitem magnum Collegii ad des Illmum et R. P. D. Illm. Kamiauski
Constantinum Kamiauski Antiktem fugiensem. Ibi ab uno de Epys Ayant. sabi.
nostri numerosaq. Juventute scholarum salutatus in templo sty. Ami. 1688.
Theologos. 6. ad majores promovit ordines singulari affectu.

Dies dicata D. Ignatia solennissima eisdem. Ling. Theolog. Iho. Primitia rord.
lasci Nostri primam Hostiam Deo obtulere ad Aras. Textus in Iho. Ignatia.
in Templo S. Benedicti Religiosorum. Magnum recuit Sa.

cum prefatus Presul ordinavit Religiosos et seculares Pericos in Sub-
diaconos atq; Diaconos Religiosos adfuerunt mense in Refectorio A-
bramis Saniawski. Perillis Arcembecki Praepositus Cathedralis
Posnaniensis Reverendissimus Confessorius Anonim. Legi Augusti
Illustri. Gostinski Regis cancellaria. Legi Illustri Genera-
li in Refectorio Arijaw de exercitu Saxonum. Perillis Matawski Capitator
Posnaniensis Perillis Blivernus Sommparius Generalis Legius.
Perillis Potocki Vice-Comitatus Saxonum. Magis D. Superintenden-
teloriorum. Perillis Amielowski Canonici et Secretarius Episcopalis
Perillis Proszinski Canonici et Praepositus ad S. Martinum. Alibi
Indis Decanus et Saccellarius Collegiata Diva Magdalena. Con-
clusit Devotionem reverentissimam populo, cetero milite, citatus Su-
pra Cathedralis Praepositus.

Augustus. Initia est calculatio in Perillis Blivernus Sommpario
Generali. Regis ratione contributionis (ut vulgo dicit) Capitalis ad
gram redacti sunt tres imperiales villi antea enumerati. Preterea
futurum est et pro Bonis in Palatinatu Salskensi positis, nihilominus
obligatio mansit scienda Nobis restitutionis saltem florenorum
mille Polonicorum.

Q. D. Lector visitaverat Illustri et Anonim. Serakowski Praedem
Tribunali Legi, et Perillis Hieraki Officiale Posnaniense ab u-
troq; impetravit approbationem ad confessiones elapiendas in Archi-
diacon. et Dideen Posnaniensi, Denominationem Simul pro Concionatori-
bus iuxta Audientiam consuevit formam.

Instituta exequia in Templo nostro die 13 praesentis pro Ma-
gnifica et Generosa Dna Anna Gostinska hic tumulata.

Negotium compositum est ratione sensuum detentorum et illa
Magradowice, cum Vicariis Cathedralis Ecclesiae.

In decursu mensis Ieziorcensis dona verabantur ab Executione
Saxonorum militum dictorum Drabanii, extorquente viginti me-
tetas viliginis novem currus feni.

Ultima huius oratio habita a P. Rhetorice, studiorum emen-
tia celebrans.

Septembris. Onibus onus accumulatum imposita, cum est Con-
tributio nova collegij pagis, scilicet singulis fumis metreta viliginis
angula, praelatum, stramen sectum, et integrum.

Argentae supellex Templi ante aliquot annos ardeat subtrahita
manu telluri tradita. Iekiersensi effusa est, post laborem heb-
domadae, aliquot villanorum.

Hyberna pensio persoluta Polono militi pro Anno 1712 accepta
Anetatio.

November. Theses ex Logica Illustri Generali et Commendanti
causa Reverendi Leydici Urbis Gaspari Leydici dedicate, interfuit defensionem cum numeroso
comitatu Officialium Saxonorum.

Anniversaria dies B. Iustici admovent Abris Perillim Wasme-
wick Canonici Gnesnensem Praepositum Collegiata ad sacrum
decantandum solenne Refectorium tenuit aliquot hospites.

December. Cum fuit Medice tractatum est circa summa
octodecim millium Syntorum Residentia illius loci inscriptorum a
Illustri Gembicki Castellano Naklensi, sed neq; Census neq;
originalis Summa reperta est.

96
Fertum immaculatae Conceptionis B. V. solita Devotione, Processione
splendida oratione dicta est celebratum a Media Congregatione.

Post Perigilium Nativitatis Dni hora 3ta Noctis intravit urbem. S-
plendissimus Augustus et Pomerania redit. Ipse Natali die, Templo S. Martinus
sa nostro intulit cum assistentia Officialium tria audiat saeva celebra-
ta in sacello. S. crucis a Perillis et Reverendo Arcembecki. Devotione
terminata salutatus a Nobis: respondit Illustri Andreas Ladomicki
Palatinus Posnaniensis latine idiomate, protulit multa in laudem
Societatis.

Annus hic fatalis erat animalibus, non solum denique in Majori Pessima animalia
Polonia, Prussia, Luthia, sed et in alijs Legni Nostri Provincijs vacet
et boves sublati peste, cum ingenti iactura Aconomia. In Bonis
Iekiersensibus et Ieziorcensibus Divina specialissima gratia penam
servata sunt, cum admiratione vicinorum.

Annus 1713
Sub Generali Commodum R. P. Michaeli Ange-
lo Tamburino
Provinciali R. P. Raphaeli Sazancowski
Rectore R. P. Adriano Miaskowski.

Allegium Personas hoc anno aluit 55 e quibus Sacerdotes 16
Theologi Scholastici 24, Magistri Scholarum 4 Fratres foudito-
res 11.

Solemnissima Societatis dies fiduciosioris Domini Devotio-
ne obita debita.

In Mensis exitu venire milites ex signis Illustri Pomeraniensi
Palatini Masoviae cum assignatione a Supremo Exercituum Duce. Aliter, Illustri
extradita, pro consistencia hyemali, steteruntq; in Villis paratam Clementiam
requirendo pecuniam. Deliberatum an ex Nostris aliquis non esset data a Nobis
expediendus ad Illustrium Duem Varsaviam. Sed quia incertus fuit quod
erat favor, longius mora non sanare malum sed augere videbatur,
propter quotidianas, etq; graves expensas in victualia, avenam, fa-
num etc etc. R. D. Lector conventionem facta persolvit quatuor millia,
et ducentos florenos. Et si a gravissimo iugo exhaustum populum
eliberavit.

Februarius. Purificatae Virginis huius, solita instituta devotio, in se-
quentia populi confessionibus expiati synali refecti sacra. Congregatio
minima exultans ab universa Ecclesia ignes frequentissimis sacris
audiat in bina Processione, octavam integram conventu Musico deco-
rant et oratione.

Illustri Generali Georgio cum Consorte sua de Familia Gostinsio-
rum ex Pomerania redit, in Templo est salutatus a Scholis Nostris
latina lingua et Patria.

Tres Bachanaliorum dies cantatio Missis vespere concionibus, Pro-
ceptione, in Populi magna frequentia, de profanis redditu sacri

Marcius.

Hoc mense enpuerant facta Humanitatis schola et M. ac S. Dnu. Franciscum loo-

Annus 1744
Sub Admodum Gdo De Notho Michaelo Angelo Tamburini
viro Generali Provinciali.

Medicamentis Mithridaticis
residuis Adini Vinculus Encera parabat nobis hic imbutus at
gram Saxoneo milite barlin Collegium barlin Ludolphum me
negia perhibet fumalis m^{te} 7790. Infans p^rs. Molepis 820. Falina
excedit 8920. Infans exprobo 15. Legioni Generalis Fleming
800. Florenos. Radonibus pro phagine 600. Florenos Poloni Sales
milite Polono 2000 Contritione hypernatis. Item milite no
stro pro Kaliva 8400 infones Summa caegelit ad 20794. cur.
vextis moneta nⁱ Evacuand ad Salentum normandi. Poma damne
a Chort. Das illata transeptibiles, a Rodaris Executionibus pe.
quentioribus. Indumentis & Subiectis noctis labor damne,
Scapulum in Barro Epitaphio.

Summa Contributio
in variis militib.
2794. fl.

1000. ~~inscripta~~
à M. Broniewski, sup
Sonia Pudyszki transf
in Bona Lavez

rali, iuliano, non convenientem, personarum domus dimittendum.
 Hoc mane 29 Eiusd, natione Belgæ ordinis R. M. P. E. Vigoris de Monte Car-
 melo obiit, probitate vita, Scientiâ Theologica, affectu in Societatem Christianissimâ. Ille
 annosâ decursu plurimum, omnino fere dissipationibus, in comitatu discipulorum intererat, pro-
 positâ thesauri oppugnaverat. Sæpius, vir vivaces ingenii, etiam in protractâ etate. Bene
 per tempus aliquod, a hora Lectoris animi, alienati à Scholis nostris, ille indubitable
 concordia vinculo, tenebat. Ausertur nobiliter nostri Sacrificiorum namque in Nostri Exequias in
 concordiâ vinculo, tenebat. Ausertur nobiliter nostri Sacrificiorum namque in Nostri Exequias in
 concordiâ vinculo, tenebat. Ausertur nobiliter nostri Sacrificiorum namque in Nostri Exequias in

concordia vinculo, tenetq;
funere, et ut dici unig spatio, gratitudo non clauderet, sequenti tot in sumptibus
Ordinis instituta à nobis exequia Funeris sacris à Praefecto Rudolpho Cavallio, miltie
tulere Suffragia lectis ad edificandam Religiosorum non exigua.
Majus MD Josepho Dierckhi, et MD Michael Miasowski, invitati sunt
à RP Brade, ut in causis Colle convenirent Perill MD Sigismundi Dierckhi,
nostro jura communicarent, quibz Gfatz Eng. intervenit.
Currentis 9, RP Pector in castro Pasmann quietavit ex perbilitatibus consilij ad
Annum 1735 includendo J. Joannem Baptistam Albe MD Sarnowaki.
Ejusdem 14, peractis funus, varijs affectibz, trophaej, concione ado-
nato, MDni Josephi May Committoris de Schmis. Illius Castellani Gradient Depu-
tati ad nostra bona pro stativis. Eiusde 20, fuit affe dno
Catharina Pastowska Parentis unig è Personis Collegii, illi corpus ipsorum maniq;
humana e illatu sepulchro.

humana & illata sepulchro.
 Junij. Indis. Amicis. Panonicisq; dati in centum floreni quingenti
 à P. M. D. Na Butakowka in auctorem fundationis pro universis filiis
 in Templo Nostro tumulati. Accepta ab ipso est syngrapha obligatoria. Eodē die
 subditū partē Seniorcorū deposuit juramentū, de damnis, p. milites debitis illatis:
 factaq; est contra eorū protestatio.
 In eua. Conoris. Eli. concubebat devotionem P. M. et J. M. K. K. K.

Canonicus, et Index Surrogatus Posnaniensis
Ad Comitiola Silesiensi data supplices literae nomine Collegii, exponentes
onera Contributionum variarum per Solutionem geminam, multis Saxoburg, et Polono.
Summa supra citate, contra conventionem, facta Varavia a Commensariis Silesiensi
Regis et Silesiensi Ducis exequitum Polono, impetrata Epistola instantialis ad dictum
Ducem, nobis nostrisq. bonis, reddendum faventiorum anno sequentibus. Lata in conspectu
nobilitatis toto, sed quia haec Comitiola, non sunt solita optata exitu, quas sunt
dilata.

Compositio cum
laicis ratione
Censûs.

Decima, Compositum est negotium a R^{mo} Rectori, ratione rectorum Consul
ex Villa Piotrow, qui sibi debent Sacellan Polowiano Sedensi.

ad 6 primi Anni Theologo.
B. In Templo nostro primus *Abbas*, 3 Mo-Predicatori
quos apud PP Carmelitas Discebatos In Feste BV de Monte Carmelo. Stus Apud
Religiosas Virgines S. Teresid.

Feſto S. Ignatii
coniunctionem dicit Ep
ſcopus ſameneſenſ.

In Augusto. Fumalis contributio est persoluta ex bonis Krzyszkowice, & Horke; quietationes acceptæ à Colonello Saxonica Artilleria

Ultima Mensis oratio habita in instauratione studiorum.

In Septembri. Reverendus Pater Rector Roman iter arripuit, electus in Augusto, a Congregatione instituta Racowia, in Provincia Posnaniensi. Vice Rectoris suscepit munus R. P. Adamus Dyben, Professor Scholasticae Theologiae. Summa trium millium florenorum a cl. Dno Maricki inscripta Bonis dictis Prociory pro Residentia Mediceant, levata una cum censu a Mgta Dna Nierzyhawska Heredita. Quiescatio facta in Actis Castrensis Posnaniensis. Contributio Hyberna Polono militi est percoluta. Illius Adamus Pawstowski Castellanus Diechawensis citavit Collegium ad Tribunal Pericuriense, Contractum initum cu Pre Martino Trampczyński, satageni annihilare.

In octobri. Iusta funebria sunt peracta in Nostro Templo Magnificae Dnæ Hedvigae Chilkowskæ.

In Novembri. Predensibus somnolentis et limitatione institutis assignatio Illm. Exercituum Ducis Sieniawski pro 2500 florenti exhibita à Collegio, sed absq. effectu ullo. In Perussia. Festi. B. Stanislai Hospes per civitatis Forum instituta Processio à Studiosis numerosa, splendida, triumphalibus curribus adornata. Ipsa die sacra Divo è sacris rostris peroravit Ordinarius Ecclesiastes pp. Ordinis Illinorum de Ob.

servantia. In Refectorio excepti prandio Almus Herminski Sadrellang
Bogozinensis, Magisq. Dns. Regens Panariensis et duo Ep. praeclari Gedi-
ni. Desperitina hodie ad cultum Beati Tutelarum Polonica accenderunt i-
gnes triumphales paratos à fratribus, et studiosorum focos eduxere ad forum cur-
rū, inventionibus variis adornatos, numerosas cinctos assistentiā. Co-
dem Mense his intentata quibusdam Braxaloribus civitatis pro calu-
mnia appicta Collegio, quae Cereviciam Civitatensibus proclamabat vendibi-
lem. In favorem Collegii decretum latum, calumnia agnita, deprecatō
injuncta publica, tam in loco Auditorum, quā in Collegio. Intimatō
et carcer triduanus cū multa pecuniaria. Illud si singulare quid Polstra Juridice ex
ex Patronorum numero toto nullus voluerit advenire partis tuen causam, etsi
à Magistratu suberetur.

In Decembri. Devoto ad S. Barbaram in Congregatione Germanorum, Concione Germanica atq. Polonica, alijsq. pietatis Officijs est ampliato: Festum Immaculatae conceptionis B. Virginis, à Congregatione cattedra. Processione in templo gemina; oratione Panegyrica honoratum:

Annus 1715.

Sub Generali Admodum R. P. Michaë
le Angelo Tamburino.
Provinciale, Rndō Prē Raphaële Jazancowski,
Rectore Collegij Rndō Prē Adriano Miaskowski.

Personas computabat hoc anno Collegium 57. De quorum Numero
Sacerdotes 17. Praelectores 11. Nempe Scholasticae Theologiae 3. Moralis
et sanorum unus, Philosophiae 2, Rhetoricae unus, Humanitatis unus, Gram-
maticae tres Scholastici Theologi 21. adiutores temporales 12.

In Januario predicationis Domini die solita instituta. Devotio. Pro farina contributio religiosa persistit. ~~Ratione~~ Summa sed milium Compositio ratione Reverentium inscripta. Allegio a Collegio Dni Ladimirski, in Bonis sed milium. Alanieski hereditariis, cum Collegio Dni Gluszyński compositio facta; nec non suspensio processus ulterioris ad Tribunal. Accepti ab eo florum mille, nullas s pensolaturus est die S Joanni Baptiste sacra. In casu non prestite satisfactionis et processus juris manet in integro, et florum mille enumerati, etiam etiam debiti partem non extinguunt.

In Februario. Sodalitas Congregationis clarissima Purificata Vir-
gini manifestata, numerosissimis acensis facibus in Processione, forem
teroporis est septata. Oratione dicta de laudibus ejusdem Virginis, amorem.
Eodem die salutariibus aquis ablatus est, Judda, Abraham, arte Lemu-
lex, accepitq. nomen Francisci. Patinos nactus Algrus. Dnd Zelniski
Regentem Lempsrem, Danionensem, et Lemliem Algrus. Dna! (Bijina)
Zagocka capitaneam Babincstensem. Decima 3tia currentis ingens tur-
ba damna intulit Bonis Allegij. Contributa ex firmis singulis, decem tunc
nes gignit, (præta tantam maximam) Saxarico milib. numerata.

In Martia. Dominica Quinquagesima. Aleris gratiarum actio. Decretum Canonis
pro Veneto canonizationis Beat. Familiei Testes in Templo Martia. S. Familiei
cum ad Nam Majorem cecinit Hymnus et Linderig. Ritus. Tactus. Epi. Epistola.
scopus (Pauisopolitanus, Suffraganeus Panamensis. Idem in Proceffione.
Nostrorum, atq; cum Congregationum Augusta. Sphera tech. ferebat Nu-
men; devotioni finem imposuit. In Neo Sancti encomia excurriffe au-

ditq; mane Ordinarius concionator cathedralis de observantia strictiori. Postea
Professor Logica, Panegyrica oratione, ejusdem Sancti applausibus honorati.
Mercebat altare majus numerosis faucibus et lampadibus, Ignatij, peristita-
matis pretiosioribus, inscriptionibus, apparatu splendide elaborato. Dicam
S. Stanislas. Ara prospectiva Nova est adornata, quae confluentis populi
oculos trahens, et in depictis splendens cognatam familiarum Divo,
hoc est Stemmatibus Proceribus Nobilitati placere visa. Facies Templi
quadringentis lampadibus ad breve tempus resplenduit, vehementissimus
etiam turbo excitatus subito ab occidente artificiosam disiecit machinam
conspexit lampades, triste spectaculum attoritis, dolentibus populo relin-
quendo. Eadem violentia venti, una cum nubibus Processioni publicae ob-
stem perivit, non eijusmodi tamen, ut die alia, aridente serenitate, in eam
plaususq; varis non erumperet. Juventus scholarum, lampades novas
non accenderet Magistrorum industria. Hanc per urbes forum imagini-
bus Sancti, stemmate, apparatu scenico, semib; hydriis fonerat, curus
coorte quasi hungarica cinch faucibus, artificiosis ignibus illustrati.
Sapientes centum viginti et amplius liberalius refecti, atq; eleemosyna pecuni-
aria donati a Dno P. Rectore Collegij. Octava Solennitatis oratio-
ne in laudem Dni et Clementis ss. dicta, ab Auditorio Elegentia ter-
minata. Haec et plurimae aliae Lemam missae per literas, Admodum
Reverendae Patris Generalis legit, atq; laudavit, sanctissimo communicavit.
Reddita Sanctorum Albo a Clemente ss. Stanislas Hsted, Podensia.

Comitissa Hedensia Comitissae contributionem Duellarem, aliamq; Zelene dictam, ex urbe
Contribuent in Canon. Posnaniensi, nec non Ochocovensi solitam inferni erario, gremio com-
munis liberalitate specialiter dedicavit. Solennitatem canonizationis ap-
paratu majore, pro Dni Gentis gloria, auctura hac ratione. Epi-
stola grabarum Affonia Palatinatibus data est Lemam ab Admodum

Indo. P. Rectore, aperienda in futuro consuevit. P. Ignatij Brzeski
Professio Scleritatis. Adjutor spiritualium, Matthias Boreczewicz Temperatum virtus
sunt adstricti Societati.

In Aprili. Contributio sextariorum de sumis singulis redditu. Cae-
num commensaria. Turus in templo nostro Joannis Nieruchowski
Synagoga cernofaphis majestatis structo, atq; depicto, inscriptionibus
faucibus, lampadibus illustratum, sacre ab Illmo Suffraganeo Posna-
niensi, orationibus a numerosa Juventute scholarum, coram legiti-
ma Nobilitate habitis est adornatum.

In Mayo. Apud Synagoga Posnaniensi. locat floren-
mille ex Bonis Ottavici, auge. Polono militi sub signi Illu.
Turnowski Castellani Pradiensis Hyberna pensio peroluta, sed
quietatio denegata, efflagitanti sepius propter illata damna graviores.
Ex variis proveniunt collectas Summa duorum millium, data in censum
annuum Judois Lesnensibus, inscriptio in castro Posnaniensi roborata,
peroluta Collegio census, extradita quietatio, complanatio iurata rati-
one censuum ulteriorum, restantq; recipiendam.

In Junio. Saxonicis Commisariatus siligo, reddita ex Bo-
ni Horle, Arzeszkowice, Siekierki. Conclavit Devotione for-
pori Prist. Illius Kierke. Nominatus Episcopus Samariensis,

Actio cum Rdo. Suffraganeus Camenecensis. Anno elapso 1713, incepta causa
Novicki, rne. et Dno Dno Nicolas Nowicki. Vicario Podensii, ratione du-
ctionis Stanislas Nowak de villa Horle subditis Nstri, Fratris au-
tem sui Utterini, et eum Consorte sua, et Martino Trabe, eorumq;
locationis in villa Boudki, apud Mgnica Dna Trampczynska.

Anno 1714, et anni currente 1715 continuata. Obtinuit Decretum in Consi-
rio Posnaniensi, quo sub pana Excommunicationis dicti Dni Nowicki
adigebat ad extraditionem, reductionemq; eundem in bona Horle et domestica
omni suppellectili, sed appellavit ad Consistorium Primitiale Inesnam, ubi
post aliquot terminos suspensa causa, usq; post festum S. Bartholomaei
haeret. In eadem causa processum ius cum Dna Trampczynska,
Heredis su Bonorum Boudki, de iisdem subditis Stanislas et Martino, apud
se deservit. Decreto ultimo prefata Domina adacta extradita Stanislaum
et Consortem ejus, sed peccata peste apud se absumpta interire. Nam ex cen-
tum quingentis annis viginti receptis, boves duo, et vacca. De elloneis
428 quas debuit una cum subditis elux, his adhuc pendet. Hanc rati-
one subditis Stanislas, data Nobis citatio ad Tribunal Regni, a Mgnico
Dno Francisco Kaliszowski, pretendente dominium in eum, qui a-
bud Nos cum Parente subiecta antiquitus ab infanzia crevit, educatq;
est, manitq; annis triginta septem. Cum plurimis alijs ratione
cursum ius agit Collegium, sed quia causa, necdum scriptis exim
hui non citant.

In Julio. Illmo Suffraganeo Posnaniensi gratulata sunt Di-
em Natalem Schola, in praesentia totius Capituli seu 23 canonicorum.
Primum litasunt hostiam Patres et Nobis atque Die Domi-
nico. Eadem die, sacro est tinctus fons in Iudaismo Berek et op-
pido Niechanow, nunc Iasbus nomine, pellico arte. Patrim. fides
Posnanienses, Dnus Behm, et Dna Popelkowska. Interfuit Cerimo-
nia Baptismi Generalis Supremus Saxonum Fleming, qui hui
ipsa die citatis passibus morit Saxoniam. Apud P. Franci-
scanos conventuales Oratio habita in laudem D. Bonaventurae
a Scholastico, Theologo Tini Anni.

Presentis 19, viginti milia, quae Perillistis Domina Christina. 20000. fl. inscripta
Legocka Capitanea Babimossensis Germana Toror duorum PP. No.
storum Poninsiorum inscribit Collegio Posnaniensi salva sua aduio. Collegio a Mgnico
litate recepta a Perillistis et Admo Poninski Capitaneo Babimossensi Illmo Legocka
Eidem in castro Posnaniensi, de Summa, de censibus, quos recipie-
bat prefata Capitanea, et de inscriptione data est quietatio, a Dno
P. Rectore. Eiusdem Perillistis Dna Legocka quietavit. Dndm
Prem. Praxidem Collegij de censibus ab eadem Summa per Capita-
neum Babimossensem redditus sequenti die, a Dno P. Rectore
tradita villa Piotrow in Possessionem aduitalitiam Capitanea, Ba-
bimossensi, cum consensu Dni P. Visitatoris. Hic annus
studiosos decem quingenta tres numeravit. Religiosis obtulit
quinque, sata totidem eripuisse.

September consueti more scholas sat numerosas aperuit. Oratio in Renovatione Sa-
diorum habita a Professore Rhetorices: multi ex magnatibus et Nobilitate Auditoris adfuerunt.
Causam ratione detentorum subditorum tandem finivit h. i. Rector cum Dna Trampczynska
quietavit (ut ajunt) eandem in castro Posnaniensi ex processu et pratenfionibus.
Hic mensis perculit dolore siaceum nostram: Obiit Coniuj. Illmus Ep. Bartholomaeus
Tarte ex Congregatione Missionariorum assumptus. Vir cleri cultor, minus regulari-
um. Aliquid moliri cogitaverat, de recipienda Nostri Parochiali Cathedra, ratus
stipendiarias huius officii villas a Nobis possideri: cum agnovit gratuitum esse laborem,
manum removit a tabula: in venturus ad receptum non invitos, quibus et templum
excellentius et oratores haberent Auditorem ab ore, non a parietibus loci dependente.
Celebrata in Cathedra exequia his nostri intererant.

Consilium recipiendae nostrae
Cathedrae in Collegata, su-
peratum.

Nemine frange Autumnus hic baptizatus est in nostro templo Iudaei; et e cathedra nifone ad gremium Ecclesiae rediit Aulicus (Ephraïma Principis Wladimirski Palatina facio). Quae etiam in eodem templo publice a nostro salutata.

In Octobri Panegyris reddita Ulmo Episcopo Kio viciis Valentino Arcembergi, deca et orationes ejusdem dignitatis gratulatoriae a studio. luculenter gratias egit. Humanitatem tamen nostram compensavit humanitate Collegium postera die miserat.

In Novembri, Solemnitas dñi Stanisłai Regis triumphaliter acta. Celebravit ad majorem aram Ulmus Suffraganeus Petrus Darto, processio inter ignes artefactos et pyrauticos per forum habita: gemini curvus Symbolis ignes, inter Padoisforum cateruas ducti.

Post labores strenuos data Professoribus vacationes Periculis.

In Decembri triumphavit Saxonium Pofnania profidium ab receptam decies huius, ad hac celebritas a solis Lutheranorum Ministris et a Lutheranis acta.

Nobilis plausu, devotione, et concursu populi festum dñi dñi celebratum. Tum po- stea ad Apostolicas Missiones magno numero, et dñi dñi in Professione Memoriali a dñi dñi uncialum est.

Remissimus dñi dñi 3d Decembris Serenissimus Rex Augustus rediit e Saxonia Pofnania, salutatus a dñi dñi. 9. Januarij a Collegio per dñi dñi Rhetores.

Annus 1710
Sub Almam R. P. Michaeli Angele Tamburino Generali
R. P. Reinholdo Gert, Visitatore et V. Provinciali
R. P. Joanne Symonski Rectore.

Primam Januarij tum solita devotio tum adventus R. P. Joannis Symonski consecravimus. Renuntiatus hic sequenti die Ellegij Moderator. Magnum afflicti- statum solatium. Ad latus Serenissimi Regis magnus Nobilium concursus Po- snaniam, et Palatinatum calamitates mundavit. Epus Wladislaviensis, nobis fe- re hebdomadis in Collegio hospitatus occupatis aliquot cubiculis; Bona vero nostra tum Moschi a Pomerania redeunt, tum Saxones in sederunt: illis commensus in dis- sita loca vectus, his prater onerosam in villis meram centri butio pecuniaria extra- tum ex singulis fumis tym. 20. Cum vero Generalis Milikau post expugna- tum Pomerania Stranzellum rediret in Poloniam, innumeris affluat damnis pre- sertim Mecklinum. Addiderunt vulnus et alia cohortes in junio per Palati- natum grassantes, quod malum aliquot duravit menses.

Schola in Febuario tum ultu exasperant. Physici propter denegatam uni eorum ut vocant conditionem, conspiratione facta ad Suburbanam transierunt ad academiam. Principalis exclusio, iniqua ingens turba mori et Academia deseruit.

Mors unius e Lutheranis converfi, pater alios Ecclesia peperit. Pionator Germani- cus honesto funere quendam tumulavit amicum, charitas tanta accendit ad vasa dom- plurimos.

Ad festa paschalia a 20 Parochis nostri expectabant, sed ob defectum personarum ad 14 loca duntaxat expediti.

Nova clades Collegium perculit, Wydzicevicij braxatorium cum omnibus vasis et bra- seis conflagravit. Ab altero latere nova emergere in pagis incommoda. Ad primum Cen- federata legiones locata affluerunt Mecklinum. Quid enim non ardeat milos et vicius et ejuriens. Ex hac occasione dicam in compendio quidquid in Majorica actum ab ipse.

Facta confederatio 28bris a statibus Republica contra Saxones e Patria propulsandos, primo in- sedus abiit Minor Polonia, tandem Russia. In Marechalum electus totius Republica M. S. Sta- nislaus Leduchowski Succamerarius Memenecensis, Subernum et fascos colligati exercitj accepit D. Durzynski. Fortuna sua incurius dum pecunia avarus, brevi enim ab exercitj re- gimine defectus, Saxorum compedes tulit, auri Saxonici prius mancipium. Rebus propi- re actis in Minori Polonia et passim ubi castis Saxonibus placuit Ulmo Leduchowski in- candere armorum Societatem nostros Palatinatus in vitare, et a iugo exterorum militum li- berare. Misus est ul 16 Vexillis Polonici Auctoramenti M. S. Christophorus Marniera.

Gniardowski Regimentarius vir amore erga Patriam pietate erga Deum, fortitudine ad- versus hostes strenuus. Persuasit facie Palatinatus unionem, per se sit in ipso magno

presentium Victoriarum argumento. Ad Calisium enim Generalem Regt Saxonium magnam affecit clade, Rybin suanos et Colonellus Trebendowski cecidit Pleforia. Colonellum Gedlic, qbo militibus ad Treemum in captivitatem adduxit. Rybin suanos iterum 200 ad Babinof post brevem conflictum in potestatem suam redegit, caso illoru Vice Colonello; Trebendovius fuga in Prussiam Ducalem vici consuluit. Auctus sic et numero militum et fama Inia- dorus, abiit Srodam ad Conitiola, facili illic invenit ad recte sentiendum animos Nobi- lium, quia ab alijs timeri potuit, quibus confederatio non esset cordi.

In Conitiola lecta tum Epistola Almam R. P. qua gratias egit pro Symbola in Gno- rizationem B. Stanisłai cellata. Deinde acceptata Confederatio generalis. Marechalum electus M. S. Andreas Skorzewski. Confederarij ad latus Ulmi Leduchowski deputati sunt M. S. Dni Capitaneus Wschowenski Radzinski, et Adamus Doninski Capitaneus Dabini; Franciscus Doninski Capit: Repent Franciscus Mielzynski Castellanus Memenski. Indi- ca centri butio vulgo Postloun simplex iuxta Tariffa 10gr et istud premium datum est victorise mi liti.

Hac dum aguntur Sroda fuit contra Collegium Commendans Saxonius Pofnania Inlio Gedlic, hic inquam dñi, qui ter genereffimo equi debet, quod

huc vivat. Sine itaq in aream Collegij inducta 3 militum vexilla ut munus tuerentur. Quande incommoda? Misus deinde ad R. P. Rectorem Colonellus nomine Trebendovius, aer- mus Poloni Negotij et Religionis Catholica hostis, hac puncta proposuit: 1. Nullis

factionibus nos immiseremus, alias extrema passuri. 2. Ut ad manendum vel abun- dum civitate daret, instantaneè resolutio; claudi enim sequenti die urbs debuit. Quaty timor! 3. Padoisforum Nobilium porrigeremus. 4. Ne durum videatur, quod Collegium singulis diebus visitandum foret. Tadem ut Universales literas Nobilitati in- iungas fuisse et meticolosissimo scriptas calamo Typographia imprimeret. In his universali bus illud consonum menti Saxonica, quod in casu obfidentia urbis, studio sa Juventj injurijs exponenda foret et periculis, quale timoris profidium! Proportionate

ad puncta et re possum. Quare tum ad Edum Impugnabi, itas objecta tam cito Collegij in pa- gis excludendi. Nihil tamen Inferiorum Scholarum et Philosophia Professores, ut Treben- dorus tum Pericoreos et Mecklinum non nulli. Studio sa Juventus Urbe subito di lapsa elugij, mendicorum, faminarum et destitutorum habita exubuit. Quod ubi innotuit Commen- danti, Signi ficari voluit R. P. Rectori, Quandoquidem vestro consilio inquit e castis Juven- tus se se explicuit, respondetibus pro ipse, exu- samus factum, uti debuimus.

Interim nemo Urbe sine consensu scripto, emitti potuit, nihil virtualium muci, nihil evchi. Vinculati pariter omnes intercludere aditus, excludere victores. Nostis favor habitus, in re- dire potuimus.

Post Conitiola Gniardovici perrexit Schoram, et ex expugna- vit intra pene mediam horam, in ipso gultu vici per Poloni periere, Saxones circa 50 casti, alij in vincula abducti; urbs in predam abiit, quod quia haretica et Saxonum propugnatrix. Nili Poloni clementia documentum patuit: In Victorem jam Gniardovium ung. Cuium dampnam expulsi, metu irriti; adductus instantaneè ad eundem, accepta in opotium bon- barda, donatus vita, adhibita etiam custodia, ne quid detimenti pateretur.

Pofnania Colonellus Salitenbach institit apud R. P. Rectorem, ut mi liti locando illa concederemus cubi- cula, quia PP. Bernardinos respiciunt, Valere preces apud virum alias humanum, contentus permissa ad habitandum mi liti bus area fami lia. Proposuit idem alterum ut vel ambu-

larem, vulgo ganek parari curarem circa murum a Nobis exstructum, vel ut intra Pl- legium Civitas pararet Lepimenta liqea, vulgo Staki etq. Elegimus, eodem radente, primum, procuravimus afferes, fabricavimus, facta e communicatio Portae Viazlav: cu Vallo alteram Collegij partem ambiante. Edum permitti non potuit, praterderetur enim jus Civitatis in munitionem intra nos fabrefactam.

Nova in Palatinatu revolutio, sed brevior. Venere legati olim ad Serenissimum Regem mi liti. Deamtravunt Conitiis Gofiani celebratis 25 maij, ea omnia, qua placare possent et quantes Nobilitatis animos. Dimissi e Captivitate ad Instantiam Palatinatus m. S. D. Crannowski et Broniowski. Appropinquat favor Regius, cessatio fumalium con-

Oppressiones varias a vario milite, pos- sa Bona nostra.

Braxatorium Wydzicevicij conflagravit.

Confederatio Republice contra Saxones.

Favor Commendam- tis Saxonici contra Collegium.

tributum num allata. Conditio tamen addita à parte Regia: Nobilitas nichil hostile moliretur
adversus Saxones. Placuisse omnibus fuit illius promissiones aliqui credere dictis, et assen-
sere omnes. Exitar rogatus est Eriadsurg à Palatinatibus, Sineret transire Posnaniam. Tunc
Eliet. alias sic delerebatur forte ad Stratum ab audissimis pugna faderetur. Quamprimum
am venit in Urbem, contributionem gravissimam etiam Nobis imposuit. Sed delinquit precibus, co-
ruptis muneribus, minus in comessatu accepit, quam jussit. Post mox aliquot dierum in Suburbiiis
Posnaniensibus novit idem Generalis in Prussiam.

mon dimissi è lo:

Libet huius infelicem de Peraniecki captem invenire. Dimittis ille noster, incompertis ore, viduas
manu; nonnulla contra Rempublicam confederatam impurose prodeuntis: postea in iardorio factus
obviam, requisitus, Cur tam enormiter, non ut nobilis, et legitime Patria scilicet, Confederationem
laceberet, irritatus Dominus Peraniecki contumeliosis licet genericis prolatiis, commatibus, minis
in iardorium bombardas, ut vocant pistoleti, his explodit, laqueo nonnihil ejus dextro brachio.
Eniardoriz in eundem similiter semel bombardam libavit, capso ictu; a circumstantium tamen mu-
lrum jaculationibus, semianimis cecidit. Accurrit unus nostrorum opem extremam altitudo
saucio, invenit semianimem, et sanctum Xaverium invocantem, et a S. Ignatio veniam dimi-
sionis postulantem. Meritis postea Sacramentis tunc a casu illo mortuus. Per eundem tempus
deprecatum est Eniardoriz, et Eniardoriz vicissim veniam facti postulavit. Celebra-
ta deinde comitia ad oppidum Gato, ubi postquam recessit Eniardoriz a simili diutius extorquis-
si contributiones in Palatinatu, quos nos ipsi persequimus, hostilitatem renovavit. Hinc

caput à l'antico vexillo Solomense. Interdub extra Suburium S. Martini, straliter vulneratus, stollus bretorius, et in vincula adductus, qui postea itinerum et vulnereum molestis exaruit, est, cadaver à Sniadacio humanissime remissum Pofniani am. Cum Sili Suetici, hi et omnes fere majores Ordinis officiales, animi relaxanti causa, in vicinis progressi erant cam pos; perierunt omnes cum dno ipi malis perit in flammam et ga vitam suam generosam merent. Exi deinde à Sniadacio Gherard 16c. Baron, totidem Siliiani in expeditum io

ducti. Excurrunt hi per contributiones pecuniaras à Nobilitate extorquerent. Dim-
nuto à Poloniarum tractatu, aucti sunt dolorum animi. 21. Iulii misit Szwedzki,
cu' exercitu, et coëgit urbem. tandem absque facto hosti post mediam noctem eadē eandem in dies
parit effudit. triduo rorantibus duravit absque, usque ad valla et portas exponere civiter
120. Poloniarum aliquot genere. Restis tamen arboris extincti ex vulnere dolore et incuria. Quod
quod intra collegium reperti omnes donati eadē passim purissimi ante mortem conversi se fecer efflagran-
tibus animas, et Nostra spe seculi. Magnas enim rantes deo virtutes Restis mirabundis persisten-
tibus fore deum cunctis et communitates providere, Urbes à abominis in deo in quantum potu-
mus curavimus. Trophæum deinde stemmes ante deo in sacro nichil templo gratis.

tandem pro occisis militibus exequia ibidem celebrata, mutatis per liberalem a Smardzow Giecmę
nam omnibus canobus. Illud praeclarum Aetholiae fidei Thesaurum: ^{locum} illum, cui potius
Lutheranorum temp. um mandavit vastari Smardzow, combusta per Carnificem in molle fore M.
nifelli Heterodoxi cathedra, aërisq. sepimentis, quae eorundem Lutheranorum cimiteria ambieron.
Haec à Confederatis acta in Majori Polonia. Nostra interim Bona illum nacta fuerunt, favorē
apud Smardzow, ut verūt ita, omni onere reddiderit immunia. Per accidens tamen a. l.
Bona nacta sunt à tanto militum torrente.

Ad idem superioris anni agitata est causa illa
quæ cum Almo Paulowiski Gdelliano Diebowiensis ratione 80 à R. Martino Troperzyski
in contortorum Tribunali Diebowiensi fuit Gdelliano aduocata. Nobis non reli-
ctum. Hæc ille numerare uoluit in crastino S. Ioannis Baptista, nos acceptare non potuim-
us, unde partitionem proclamata incurrere, quam decretum impingebat. Sed ille uigila-
ns à S. W. Socki fulminatus, omni partitione. Intellecta demum ratione, ob quam
cæcidimus (hæc sub genericis terminis latuit) intellecta inquam me, quasi R. Troperzyski
cum interderet summam (allegio, appropinquit Almo Gdelliano clandestinum aliquos nu-
mentum, in quo tanta minuereetur summa, interim patereetur Gdellianus ea runc magnifi-
denari, ut constet Societati, quid Troperzyskiorum domus valeat, non permittendum se tan-
tum, fortuna ab alienari à Kami Ra. Hanc calumniam ubi respicit R. R. R. R.

Significat et P. Tropezynski (epistolarius Collegij) pro tunc Rectori. Nec quicquam
semis respondit literis: nisi Contestationem contra calumniam in Epist. Trobolienſi fecit app
posuit & juramentum refutaturum. Similem et in Epist. Pafnaniensi super hoc puncto ma
festationem Collegium deposuit. Cognita re Bzellanus delegavit praestantes honore viro
qui Collegio perſuaderent, ut Tribunalis decreto pareremus. responsum est paratum esse R.

actorem ad acceptandam 20^{m} summam, salvo tamen jure, tum causam prosequendi; tum legi. Honoris
Patris Trojczynski vindicandi, à postulati destitit. Data illi citatio ad Tribunal Regni. Hæc
offensus, filios quos hactenus nostra institutioni commiserat, in Academiam Suburbanam transfudit.
transierunt ejus Consilio in eandem Academiam, et aliqui ex ejus consanguineis.
Ad finem Julij numerata est hybernalis contributio cohorti loricata Almi Exubiarum Praefecti.
considentialis pensio equalis hyberna data. Alterum tantum numerum formemus, ni fallisset Colle-
gio M. D. Maliniski ejusdem cohortis Vexillifer. Deputati tamen, plus, juxta, Contentationem Cupio-
cardi majorem extenserunt.

Ad hunc S. Patris Ignatii Summa nobilium ac multum frequentia celebratum. Ad maiorem
 aram operatus Illmos et Reverendissimos Hierzli Nominatus Suffraganeus Cameracensis Decanus
 Cathedralis Doctores. Concionati P. Bernardini, Mensa Religiosa accepti praeter celebrantem et
 Concionatores, M. D. Marechalus Confederationis Hierzli, M. D. Eniandus, et alij non
 pauci ex amicis.

Postea Augusti baptizatus est in 10mo tempore. Amicus ex Francia Noricus nunc in Malinjski, professione miles Oniadodoti gregarius. Patrimi fuere M. S. Malinjski et M. S. Oniadodoti.

ibid. tenuis inflatus est et seu quo Vanomium. Laurentius Gentili. Caducor sim-
vora. d. p. parium annorum Apothecarius. Exor. fit. Roma dimissionem et Sandomir. confe-
cutus; rediit postea Posnaniam, uxorem e Luburbio Walpew duxit, importunum suis tentati-
onibus amulcham. Praxatorium de novo intra Collegium a R. D. Rectore exstructum.

Antoniuss Lobodiacensis Beatae Virginis 870^{ae} mortuus est
(con) iuncta charitas Rectoris in rectorio solennitatem celebravit.

Id. 8bris. Beatificatio D. Joannis Francisci Regis maximo apparatu acta. Post celebratum
majus Sacrum in Templo Divi Alberti per Perillrem R.D. Archidiaconum Defranch. et post Oratio-
nem illuc habitam à Sanctiss. iano Cathedrali in titula mee. Stennis processio. Imago
Reoberti triumphali portata Percula: cui praeferre tum sedes à latu numero 32, tum ornatus
sere Religiosi, quibus de Virgine cera candela distributa, nec reddita. Tempus splen-

hido et ingenio culte accepit Neobertum. Majus Altare duo celsi-bunt trophaea. In medio charitati alterum patientia erectum, quod dua virtutes in Joanne regnabant. In medio prima navis prostabat ab una parte feraculum, personam Divi exhibens mani pulso calis inferentis, urgebat et vinca argenteis divas botris, lemmata labores Apostolicos in agro et vinca Divi explicabant. Ab altera parte, supra elegans pagma representabatur Jo. annis Persona ex aperto pectore in Senium Cupidinis flumina jaciens. Destabant Genij, tum Galea Joannem coronantis, tum Gallia liliam porrigentis, inscriptiones congrua rem explicabant. In Sacello S. Virginis nova prostabat ara, quam et dym

Crucis ubi Imola in laudem Dei depicta etiam Carmen explicuit. Ad maiorem
aram celebravit. Illius Suffraganeus Dñi Petrus Carlo. Ponces habuere R.
D. Hloysius Dunski Praepositus Ducensis mane à prandio B.D. Lucas Daisewski Prae-
positus S. Alberti. Habita et oratio à P. Rhetorices. Accendit Professorum animos Epi-
stola B.D. Visitatoris et diligentiam promouit cura R.D. Rectoris. Quae à multis intermi-
ssae fuerant curae et neglectae in studium sunt reuocata. Publice explicatum est extrinse Ru-

brum. Explicata et Scriptura ab uno è Sæcularibus Clericis, in præsentia hospitum.
Habita et resolutio ex Theologia morali ab Externo. Habita et exhortatio ad Sædicios per
P. Praefectum. Nec sessio domestica cum Professoribus Inferiorum Sædularum vivens.
In Novembri Schola tumultu exarsit. Unus è Physicis Clericis impositum a P. Praefecto
panem detestavit, et exclusus est. Condiscipuli furiose exclusionem impetare conati; Auctor
tumultus cum iterum ipseretur è Scholis, alios ad seditionem concitavit. Describitur Physi-
ca, alii ad fœdus iniquum coguntur, juramento nefasto conspiratur; successerunt et
gigii improbae factioni; sed per præsentiam P.P. Visitatoris res lapsa, post magnam vi-
rorum instantias etiam exclusi clerici etiam vivere.

Eodem mense prope Posnariam crudeliter occisus est Subditus Noster & Petereccensis
Homicida capti, et damnati capite. Disposuit mercenarius R. P. Socius Procuratoris Re.
Giereccensis.

Laurentius Pkier
Dimissus.

Solemnitas Beati-
ficationis S. Iohannis
Francisci Regis.

non tumultus
Philopsonum.

*Rossania occupata
a Confederatis.*

Iniaedovii xclus
contra Acatolicos,
affectus, erga Nos.

*Perdidimus causa
una Castellano Biscovien*

Notabilem deceptum in provinciis passum est Collegium ab eorum
superiori anni ad usq. temporis. Iudei enim Romanenses, penes
quos multa millia locatos merent censum, in mercimoniis per con-
deratos milites impediti solvere debita vix poterant. Eft expugn-
tam vero urbem ab insidens exercitua miles rueres diripiuit, et hie
team Iudeorum furiose spoliavit, nihil penè ab ijs exigere huius-
modi demum mense per obitum 20. Visitatori applicari libet.
hum, impetrarent plurimum millium (ut vocant) defalcationis

Judei Pognar.
impetrant defalcationem
per plurimam milliam et
diminutionem census.

et regni
Martium consecravimus Scholasticorum 37ii anni, sacerdotibus
Ludari in hac Diocesi mebris multa, et operarii pauci; invitans
enim ad tot missiones sapienti, ut sufficere non possit mittendis ope-
rariis Collegium impetratum est ab A. D. Nostro, ut ante Pascha
to solemnitas nostri Theologi sacris initiationibus omnibus, Primum
celebrarent sacrum festum. (Asinisi, dein ad missiones 169 g'm Jo.
astron) expediti, nec tamen adhuc omnibus Parochis, assensum est.
16 ejusdem mensis die incendium plateam corripuit Ludarica
et panem totum redegit in cineres.

Nobilitatem contra
nos concitauerunt.

Constitutio circa rationalem
Catholica.

Moralis spiritualis
Specificatio.

In Tractatu Varsoviensi multa quidem in favorem spiritus
minuti Capitanej Hopen: et Franci: Mielzynski: Castellani: Sery:
quos Respublica Commissarios designaverat. Illud principale: et
bona a spiritualibus possessa de jure originaliter terrestria hys
malem contributionem non deberent. Annui constitutioni huius
et loci Ordinarius, nihilominus a 13 laneis (a tandem ante pon-
debamus) coacti sunt. Quod summam 995 florenos et milia
deputato a singulis florenis una gratiam quod facit 25 florenos.
Sunt spiritualia bona possidemus non nisi hec. Supra Lem-
da. Lanefrenice. Diocesis Commissarius quatuor addidit pra-
dum Diocesis, quod nunquam tantum invenit fuit. Expo-
stulavit L. Rector et loci Ordinarius omnem appropinquat fa-
vorem ne vel in solo gravarentur. Adverum etiam respon-
dit cum Commissario, cur Diocesis tantum addiderit. Interim
ex 13 laneis pendit contributionem, sicut, quod novella consti-
tutio hac vice ne dum possit praticari. Leuera autem plantum
est Episcoporum menti publice contrarium, ut Constitutionem
legi in ruinam interpretarentur Regalarium. Aliquis tamen
sunt in idem spiritualibus bonis ab eodem tractatu prapitus
et testam non nisi partem descendit contributio Hybernalis.
In April multa suppreimus et hactenus suppreimus a Con-
ci et elloschi qui in Palatinatu dispositi bona nostra et
sacra deunant.

Notabili exundatio Varta intulit damna Meclinenibus
Bonis, minores tamen, quam timeri poterant.

Id ejusdem Mensis Slesner ante sunt gratia in, athe-
drati Ecclesia pro spiritu Tractatu Varsoviensi, et Vaso-
rum evacuatione e Regni visceribus.

Ingenio damna afflicti villas Allegii miles Regius tandem
e Polonia in saxoniā abitis. Non minus detrimenta a el-
schu et Traiu e Lomerama reducis hucq. Lynhemus. His
non obstantibus, Contributio multiplex pona debet, Hyberna (et
vacant) et contributio capitali, constitutione Tractatu Varsoviensi
definita.

Eodem mense accepta facultas a Perilli Officiali Archidiece-
si, ut nostris licet in Archidiecesi sacra celebrare, confessiones
audire.

Invasio Pradii
Kaleje.

Majus Bonis Meclinenibus tragicus exitus. Subditus (Cap-
tanei Rogozinensis Lebrzydowski, in villa Kaleis jam 2 annos manserat,
nulla requisitione prapita, expea ille se famulos, qui violente raptum
duvant, fit invasio Pradii noctu: omnia domibus bombardarum ex-
plosione implentur, fenestrae excutunt, traditio exigis. Curatori, el-
chhu, res defest, (quis etiam prapinitus a stabili amico, cum rapti-
cum cum seculo transferat) submittunt famuli, qui invasionem
reprimerent, et eo facto, ut saluati ab Invasoribus bombardarum e
floriore. Sed illi, ipsimet, Oeconomum Capitanei globo plumbis
fataliter proferrent. In fugam ierunt reliqui, equi tribus re-
lictis, qui in Agro Romanensi presentati sunt, et postea Capitanej
redditi, protestatio facta, huius sub iudice hi est.

Ad finem Maij L. Rector perrexit Landomiam, ubi Con-
gregatio Braviniali facta est.

Sedatis jam Philosophorum tumultibus, eia novj in Logica
turbo.

turbo. D. Gradicki postulavit e Rhetoribus a L. Praefecto Inspectorem
interpretati despectum Logici a Schola et obedientia responderent, sed
tamen opera L. Praefecti ad fugam revocati.

Duo postulavit Allegium a Magistratu, primum, ut liceret ferrum
intra aream Allegii vulgo baptas diruere, quae ruinam minabatur
alterum, ut citas annueret e suo fundo argillam pro coquendis sa-
teribz effodi: inito consilio et submissis Rectoribz, DD. Blesnisi ex-
et Kostreowski, utrumq. concessum est. Turri ego diruta, Testi-
et aliter, turris quae portam in aream Allegii facit, tum mu-
rus a Allegio extructus caput reparari et perfici. Domus quod
pro latrice extra, et intra hortum pro hortulani usu nova ter-
reterunt.

Ex mandato Lris Hostri, et L. Visitationis studio usus tri-
duanarum collectionum Scholis, et introductus, et quidem eo succ-
cessu Romanie, et ea indepsa, ut pietas summam admiratio-
nem pariat. Nonnulli et Parentes non aui respondere. E Rhe-
toribus novem Religiosum amplecti statum decernerent, in singulis
dies singuli specialiora pia opera suo Directori in charta
parrigerant, et executi quod die verberationes usurpatas. Tandem
in fine Confessio Generalis ab omnibus facta, et proposita ult-
riori vite servientia. Sunt parveta, quae quidem magnam pi-
riant pietatem. Rhetores a Sta. matukna ad sumam, a pri-
ma ad Imam Vesperinam pui huc exercitationibus vaca-
bant, reliqua schola mane duas et a prandii duas impende-
bant horas.

13. Iuli tragediam exhibuit P. Rhetorices. Praeter Nihilitatem
derat Palatinus, et suffraganeus Roman: Capitanej, Babinspensis,
tum innumeri ex amicis. In Iusto etiam D. Donaventura Oratio
apud R. Franciscanos a Theologo primi anni habita.

Diocesis Commissarius R. R. Wolinski per epistolam indicit L.
Rectori contributionem capitalem, et quidem daret ille a suas Roman-
na se, a reliquis suis florenos, a musicis itam, et familia. Ad huc e-
eodem L. Rector, exposuit onus istud menti. Respublica contrarium
est, nec Religiosos posse obligari, praesertim cum Bulla. Rom:
Ad hoc Regnum emanata, excommunicatione tum dantes, tum
imponentes feriat. Ellinatus et Commissarius executionem in villas
destinandam, se interim repitit, et adventum Episcopi praestolatur.

Contributio hac Capitalis, omnibus per Regnum Slesonis spiritualibus imposita, ut onerosa, et
ignorantia, agerrime tolerata est. Inventum fuit non Ordinem Regni secularium, in Comi-
tiis Varsoviensibus collectorum; sed privatim Episcopi conveniant, ut Contributio Hyber-
nalis per Romp. tunc ad mediocritatem contratta, tali modo praretur. Aderat Episcopus
Conventui Nuntius Apostolicus, et Roma persvasit, ut ad avertendum bellum, Turcicum
(de quo nec Poloni, nec Turci somniabant) onus illud permittat. Perrexit tandem
Roma, male informata, quamvis melius informabatur a Clero, et Religiosis Ordinibus. Per-
soluit itaq. Collegium, urgente etiam Episcopo, et Roma per Breve Apostolicum annuente.
Requirit et Urbs Magistratus, ut a Familitis eandem Caritum contributionem pende-
remus. rejecta hac Urbs pratensis, sed Commissario Diocesis potius, haec summa
dari debuit.

Quam infidelis sit Iudeorum ad fidem Conversos patuit. Baptizatus in templo
nostro Silerius, Michael nomine, tribus annis gravum se famulum Allegio probaverat.
expeditus semel arguerum, in negotis Collegi Zelonegiam cum equo, tum pecuni-
a a Patre Ministro, ex famulis, ad coemendas res accepta, discessit, et probabilissime
ad vomitum rediit.

Iulius. Festum S. Latis una cum aliis Ordinibus Religiosis celebravimus.

Induana Collectio
us in sedas in
tridua.

Capitalis Contri-
butio ab Episc-
pis indicita.

1. per Dominicanorum, cum ministris sua Religionis duobus sacrum Magnum Guardianum
Franciscanorum, cum Ordinario Concione dixerit, panegyrem. Aderat et multiplex
Clerus. Director Academia cum geminis Professoribus confestim dunt, et ad aram, si
patris operati. Mensa excepti Dominici 4. Franciscani 2. e Clero 6. amici.

Augustus. Bona Tulibow, et Deureto Tribunalis Regni a nobis Anno
1713. possessa, et per nostros Procuratores sequenti anno administrata. Vsum erat
R. P. Visitationi, ut per laicalem Oeconomum deinceps administrarentur, quod et factum.
Onerosa Morborum hospitalitas infestant Bona Sexiorense, consumptis fere omni-
bus hortis, Curvis etiam et mandata suprema Generalis Arcemetow ad Vecturas
rapti sunt, cum autumnus damno.

Lapidem D. Heller incendium corripuit, tunc noctis octava. Ignem inferat
minorannis filius unius e. Prapitarius, prater hanc lapideam, ex penula, longius
flamma non proceffit. D. Oprenchowski Professionem et Votum fecit 15.
profectis. Dicta oratio a Theologo 24. anni, et prima a Scholasticis.

Septem. Dedicata Cathedralis Ecclesia solennius reddidit Ingressus Episcopi Sopnaniensis
Christophori Szembek magna pompa praebat, magna sequebatur. A Collegio
Sopnani per P. Rhetores in Parochiali D. Magdalena templi, et panegyris decanta.
Respondit Illustissimus, et hortatus, ut essent laborum eius socii. Vixit post-
modum Collegium, et 4. e nostris mensa adhibuit.

Ultima Augusti, scholas a confecta oratione aperuit, adfuisse hospites, pra-
ter Episcopum, Generalem majorem Poloniae, et Salatinum Sopnaniensem. Capellani 7.
et innumera Nobilitas. Post finitam orationem, dedicatus est Liber Ada-
mo Boninski Capitaneo Babimowski, quem illi impiepsit. P. Rhetores. Titulus Li-
bri: Triumphus Charitatis et Patientiae. Neo Beatus Joannes Franciscus Scis.

September. Per favorem Patris nostri extraordinarie duo Scholastica ad ca-
cerdium sunt promissi, ad Lunas Pejara, primam obtulerunt hostiam. Festum
etiam Nominis Mariae, baptizatio iudei audivat.

Controversia de 3ta
a Priore Ropelowski: le-
tio, et fabrica Templi
concessit, Cujusnam
fuerint? Templi an Col-
legii? dirimpta.

Dubium fuit an summa 3000^{fl} levata olim per P. Ropelowski, et in fabricam
templi conversa, an si quam fuerit Collegii, tum si sufficeret templi? Ad Collegium
pertinuisse cepit. Et Adrianus Mikoski, ut designati illius indicat. Ne ergo do-
mam passeretur Collegium, ex summa Templi 4000^{fl} levata in Pamigphow, tria millia
Collegio per R. P. Biezyński Provinciali adjudicata sunt. Pro templi militabam alie
rationes. Proinde mandatum est hujus causa examen a R. P. Visitatione. Patris Sodowski
omnium Summarum Originalium, tam Templi, quam Collegii perijfimo. Porro R. P.
Rectori et D. D. C. C. Informationem ejusmodi.

**Informatio de summa 3000^{fl} in Bonis Pamigphow in D. Ropelowski harente, illegi-
time Fabrica Templi adempta, et Collegio Sopnaniensi applicata.**

Informatio de 3000^{fl}
adempti C. C. C.

Sciendum est, quod R. P. Adrianus Mikoski Rector Collegii Sopnaniensis Sr. Illu.
in suis Resignationibus binis, una anno 1708. altera anno 1716. factis, summa 3000^{fl} in
Bonis Pamigphow ex summa 4000^{fl} Fabrica Templi, a tot annis delatit et fructificans,
ademptis, et Collegii summis applicavit. Fundamentis hujus habuit, ut ipsemet in sua
Resignatione ad marginem scribit. Rationes Collegii anni 1695. ubi post Eleccionem summam
scribit, quod R. P. Biezyński proinde Provinciali, adjudicavit Collegio summa 3000^{fl} in Pa-
migphow in recompensationem 3000^{fl} a m. Mathia Radomicki, proinde Capellanide Caly-
tensi per R. P. Ropelowski profectum Templi levatorum.

Ad hoc ergo Respondet: Verum est, quod in iisdem Rationibus sic scriptum sit,
insuper addo, quod etiam in suis rationibus Fabrica P. Ropelowski. eodem anno 1695.
hoc idem jamis mutata scripsit, sed hoc utrumque erronei. Scriptum esse sic demonstrat
R. P. Ropelowski Sr. Illu. donaverat Fabrica Templi pro sacello P. Ropelowski

107

Xaverii, summa 6000^{fl} in Bonis Dupin harentem, hac summa anno Dni 1692. de predictis bonis
levata, ac data illi Andree Radomicki Castell. Caly. in bono Dupiewice, ut habetur in libro
Rationum Collegii in elencho summarum anno Dni 1694 et 1695. Percepit et cepit ab hac sum-
ma 6000^{fl} Fabrica Templi, ut habet in ejus rationibus Anno 1693. mense 8. et mense Augusto
1694. Item inferius, pluribus in locis, ubi de millia apud illud Andream Radomicki Fabrica Templi
scribit, etiam ipse. P. Ropelowski, inter delicta Fabrica Templi numerat 6000^{fl} apud m. Radomicki.

Tandem anno eodem 1694. idem m. Andreas Radomicki, et hac summa 6000^{fl} dedit 3000^{fl} m. Ma-
thia Radomicki Castellanide Caly. fratri suo germano, relicto alio tribus millibus apud se. Super
isidem m. Mathias Radomicki, eodem ipso tempore concepit alie tria millia apud Collegium, hac ergo
simul juncta efficiunt summa 6000^{fl}, quod m. Mathias inscripsit Collegio Acti post Popras. Tertia
ita ante festum S. Margaretha v. l. proxima 1694. ut habetur in Rationibus Collegii in e-
lencho summarum anno eodem 1694. et anno Dni 1695. ubi expresse praedicta 6000^{fl} R. P.
Ropelowski dividuntur, ut medietas eorum una, minimum 3000^{fl} locata scribuntur apud m.
Andream Radomicki. Altera medietas, minimum alia tria millia scribuntur locata apud
m. Mathiam Radomicki, simul cum alia separata summa Collegii 3000^{fl} flor. Pl. i. l. u.
cessoribus Giori Mikoski, et ex magna summa levata.

Non nego itaq. ego, quod Fabrica Templi anno Dni 1695. levavit summa 3000^{fl}, a m. Ma-
thia Radomicki, ut habetur in Rationibus Fabrica Templi, mense Julio, sed levavit summa
semporis medietatem summae sex millium R. P. Ropelowski, relicto alio tribus millibus Collegii.

Ostendatur, quanta habuit summa Collegii apud m. Mathiam Radomicki? Et ostendatur
per putarum. Nonne tria millia? haec etiam ne habet. Fabrica Templi habuit tria millia
apud eundem, sed quia eadem levavit, minus nihil habet. Errorem ergo putarum est quod
hac summa 3000^{fl} a m. Mathia Radomicki levata fuerit summa Collegii, ac prout illigite
in locis ejus summa trium millium in Bonis Pamigphow ex summa 4000^{fl} Fabrica Templi adempta
ac Collegio adjudicata.

Tota itaq. summa 4000^{fl} debet ferre cum suis provisionibus Fabrica Templi. Et si qua
provisiones antea sunt accepta, a Collegio debent restitui. Levantur illi clares Rationes
Collegii, videlicet in elencho summa 1694 et 1695. quod apud m. Andream Radomicki
3000^{fl}, inter summas Fabrica Templi posita. Item inter eadem summas 3000^{fl} apud m. D.
Mathiam Radomicki. Insuper inter summas Collegii ponitur simul ibidem iisdem annis
3000^{fl} Collegii apud eundem m. D. Mathiam Radomicki.

Ne vales quod hac summa 6000^{fl} simul juncta inscripsit de Collegio, non Fabrica Tem-
pli; sed enim omnes summae etiam Templi, sive Burse, sive Collegio servientes inscribuntur.

Hac Informatione bene trutinata, censuit R. P. Rector cum D. D. C. C. summa memo-
ratam 3ta ad Fabricam Templi spectasse, adeoq. Templum ad obligationem nullam ex
summa in Pamigphow harente teneri, et deinceps summa hanc eam integro Fabrica Templi
debere. Quod iudicium populi a. P. Visitationi approbavit, speciali memorati de hoc relicto.

October. Lichorus hic Collegii et Societatis mentis. Obiit Swardzi Sr. Illu. Moss Illu. Adam
hinc magnus Rector amicus Ill. Adamus Rozminski Castellanus Rogozinski. Nullam omi-
seras Provisionem qua affectum non exprimeret. Censuit majorem Poloniam in Comitibus
Sederibus, ut personam Sopnaniensem et uschoria unius anni duellarem Canonizationi Bi-
Stanislai Koszka dedicaret, et eunt. Dispositus ad eternitatem ab ipso e. nostro, quam
Apes est, quod felicem sit consecutus, inter summas fidei pietatis et penitentiae ferus diei
claudens ultimum. Swardzi Cadaver Calyptum uno e nostris comitate evectum est.
Imulatus in nostro, ibidem Templo. Funerum cum 4 D. D. R. P. Rector dedit.

Reperita sunt ferri Mineralia vulgo Luda, in quibus ad Kaleie spectantibus; ut pop. Minusle Ruda
set iisdem fuit Penill. Vovuz Capitan. Oornicepsi, Contrachio in annum aut illo initus ap-
promissi ferri sexagenas tres.

November. Iterum hoc mense feria 2^a post festum S. Omnium Sanctorum
Ingratissimam perdidimus cum Ill. Pawlowski Castellano Biechowski. Confirma-
tum est Decretum anno 1715. latum in favorem Castellani. Quod luculentissimum, pri-
mo absentia R. P. Trampowski (sic censetur Insipiens) Roman a Congregatione
Provinciale destinati effect. Deinde supplices Libelli pro Castellano a magnatibus ad Tribu-
nal Petricovense, missi effectunt.

Moss Illu. Adam
Rogozinski Castellani
Rogozincepsi.

Minusle Ruda
aperta

Iterato ejusmodi
causa in Tribunali
una Illu. Pawlowski

Beneficium
S. S. m. p. l. a.
gio

2. Singulari cura ex favore Perill. Capitanei Babingtonensis Adami Bonningh. assi-
gnationem pro salis 30 Dolis, à Distributore salis, D. Lepicchi obtinimus. Ingressu
est in Castrum assignatus, serviet favori Bonorum nostrorum sempernum.

December. Nicolaus Ruinolt Norvici, melior apothecarius arte, qua
monitus docuerat congruis, dimissus est.

December. Nicolaus Ruinolt Norvici, melior apothecarius arte, qua
monitus docuerat congruis, dimissus est.

Annis 1718.

p. p. Reinholdus Gert Visitation ex V. Provinciali.

Alit Collegium Leprosos 55. Celis Sacerdotes 25. Scholasticos necdum Sacerdotes 24.

Januarii. Votorum, impleti omnibus orationibus, Renovati. Letitia Do-
 2da uxor Ephraimam. Instabili hyems et infelix admissi lugenam post

Josephus, Andrew:
 ienick Rector
 Dominus Probatio:
 nis

Haec tunc magnus hospitis Popadum Episcopus et Vadiolussem elegem
Cancellarium, citato papisibus Deleam ad Teronissimum properabant. Visitat a R. S. Re.
chre, iidem Collegium visitant, celebrato per Episcopum ad aram S. Crucis sacro, quod
ex Cancellarius auditis.

Martius. Resoluto in Regiam glaciem Vasta, portem diruit, et magnam diffi-
cultatem in transportanda merchibus et sibi ipsis transire facessunt, avari incommoda
aquarum eluies, et navigiorum paucitas. Santa E. D. Rectoris regimine, ma.

aquarum cluies, et Navegiorum paucitas. Sancto E. D. Rectoris regimine, ma-
 gna amicitia cum Religioſorum Ordinibus nectimur, praecipue cum S. D. Dominicano. Ad
 tamen principale nititur ab ipſem E. D. Rector in feſto S. Thoma Aquinati. Concionen-
 tiis e. Praeſentibus Theologiae unis. | Episcopus Pſanienſis per Conſuevit Caſedale

Episcopus Romanensis per Conventum Cathedralis
Perill libenter, requisitis a d. Lectore, ut rusticum redderet, qui villicum a tribus annis for-
khorvici agbat. Institi es d. Regalinski. Bonorum Episcopatum Senuariis, appropinquat

108
105

Aprilis. Ad Paschalis festa, quotquot poterant mitti, missi sunt Operarii, nec
tamen omnibus parochiis satisfactum. Felix Ill. Episcopi, mentem ejusdem erga nos omni-

Magis, dicitur speciale habere, prout quid cum Magistrorum Dramata concludunt.
Sopraxis et Grammatica, bono successu epist. etiam

Summis, Testa Penicostes triduanæ Auditorum Collectiones, singulari pietate et adificatione confirmant. - aliqui domum tunc a Parentibus evocati, postquam edixerunt, caſdem ſibi tradi experebant, quorum votis ſatiſfactum eſt.

Quia superioribus annis iure animarum, quam Scholasticis, nostri habent obsequium est, profectim quid sine facultate etiam matrimonii appareret; obtruncat. Recte facultatem in scriptis, a loci ordinant, ad functiones ejusmodi recte obsequias, hoc iam respiraverat, proinde ab illis diffraganes petiti renovata, qui subscripsit D. triennium.

Ex India reducem Missionarium P. Josephum Mastinetti Collegium humaniferae ha. P. Mastinetti ex India
bruit, remissus est sumptibus nostris ex curru Bratislaviam. Commoditatis gratia, additus illi
Socius e latibatur unus, qui Germanicam quoque calleret linguam. reducto.

Intimate est L. Rectori Ordinaris Illi Episcopi, quae statuit, ut omnes Religiosi ordinis ad Processiones obligari, non tantum festo Corporis Christi, ad Cathedralium Ecclesiam descendunt sed etiam per urbis forum processiones ferulum illae Eucharistiae reducant, et circa appellationem Dei non nisi post Te Deum laudamus decantationem redirent domum. Ad istas Academicis digne Religiosis cum nostra iuventutis, affertur, non nisi ad Valizium pompa huc debet in Processionibus.

Ita: petit M. Episcopus, ut pariter cum Religiosis modo, ieretur ad Cathedralam et ad ducatur.
Opposuit A. Lecto. satisfactum in voto Praefatis, si securitas ab Academicis et Praetorum aulicis, Nobis providetur. Auditis, quod quid appropinquum, de in sententiam itum Episcopi. R.

eundem internumtum, significavit illi. Episcopus mentem suam esse, ut nostrorum Scholasticum Clerici sacris nostris sacra cantantibus Diaconi ex subdiaconi assisterent. Quia hoc praestitit, sed ob superbiam multorum, longius obdormerat. Cum Diaconum simul ha-

De incensum Eccliam. Illi episcopus visitant, nemine nostro promouit, aperiri valvas voluit:
 mox aule innouit; d' hiperveniens abbas nostri discedat, quos sacro talies illa ades habet.
 res! monachi olea sacra petit, ex sacrarum aperiri, quo tamen non ingreditur. In-

de mox se propiciare, postulatus de autam, dixerit, cum prandium recusaret, pauculo-
pices gratissime acceptavit, et Iteseyum iit.

*Julius. Ut toto fere anno, Meniales S^{ci} Benedicti, specialiter nostrorum labo-
ribus, fuerint, si omnibus Cloribus S^{ci} Patris sunt tradita.*

Prof. Metaphysicae extraordinario ad pogram apparuit per triduum. mane ora me. *Indianapolis*
 Theles variis dedicavit Patronis. Innam reddidit illi. Infraganeo serv. Tanto in aff. *takis.*

Henric octo (Canoniarum Cathedralium praesentibus aliis variis Inventarum factoribus,
appugnantibus (ipsimet rogantibus) hactenus res munitas Penitenciarum Cathedralis, a Philippi
a Penitenciarum Academia.

Primum Deo laudum Theolog. III annu Dominica 2da post Pentecosten. Amulerunt.
Dicitur et oratio ab Univ. Scholasticis in festo s. Bonaventurae apud pp. Franciscanos.

Aliquot ante S. Petri Ignatii festum diebus, infrequentia numerosissima nobilitatis congregata ad Pudecia.
S. Joannis exhibuit Idem Drama. M. Poskow, Polona? eiusdem Principis Russie refores Anglican. Apparuit
maius pretio Vahslavia comparatus. Petri oculos respicente Ilmo loci Episcopo, cum toto Capitulo presente, morabatur. tristis est po-
et Anglicanae. nisi exhibitionibus Vahslaviis in conversatione cum S. Petri eis servituros.

Augustus nihil speciale refert.

September. Diem ultimum ^{visibile} d.

Sicut antenore anno ita et isto pe

in Collegii humani trion militem

Leucophaea Purpurea Muscorum flor

October. Almus Gostauski

In Bonis. Avarer locata est si

Haecenus saepe o' nostris studiis

ant Domum Civis nostri D. Winter

November Festu

Villa Deserta olim Sub

December

aref. Calini ana pe

1892

Primo annu. luy

ma est. Causam hanc
Causam hanc

da Capo. Contro

Thia Bako, Multum laetificabat causam Nostram auctoritas Magnarum

06

Rationes Comptationis factae.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apostolicæ 1713.

Magistratus ar-
genteam Congrega-
tionis Civium Supel-
lectilem extrudifibi
vult.

Musicae, in latibus arenarum concertantes produxit Cincias. Sictos
min. Chetonibus Contractibus deinde Poëti Infinitas etiam Grammaticis apponit;
et certatum ingenio Palladerictorias premiant. Severius dicente pariter pro-
buvent Philologiae Latonis Specimen; traxit sacra Amphipuz explicatio. Postea,
subsequente juris Aeneici eruditione, concludit Moralis elucidatione. Quod dicitur,
nunc hospitibus Auditoris frequentia, instructa.

Eodem biennio Contractus insti. cum Iudeis Romanicioribz, quolibet
bito recepti, tum depredationis amilite Confederato post expugnatam Romanis
instat. tum hostilibz concacrationis quam non multis post perfident. Detalcatione-

17^e in Bonis Mgo
D. Stan. Solemorgli
locata.

Consentio cum
Prodrer. Indar.

10^{ms} ex pecunia
Fabricae Collegii, mu-
tuo data coll. Gracar.

10^{ms} ex pecunia
Fabricae Collegii, mu-
tuo data coll. Gracar.

10^{ms} ex pecunia
Fabricae Collegii, mu-
tuo data coll. Gracar.

10^{ms} ex pecunia
Fabricae Collegii, mu-
tuo data coll. Gracar.

2. B. P. Kichae. Angelus Tamburinus in rosario. Cantus.

January. Perilliflora & C. Warner Pinus Lappin Bonal Cap:
moderate demand 20 millions,

Perlu² m^d. Adam
 Peninggi Luman 20°
 Fabrica Collⁱⁱ inscripta
 numeravit.

Inauguratio novi Re-
ctoris, et Stephani Po-
minster.

Inauguratio novi Re-
ctoris, et Stephani Po-
minster.

Inauguratio novi Re-
ctoris, et Stephani Po-
minster.

112
more patis
wathier.

Laqueus Almi
v. r. 12. Castella
i. Caligrensis.

Laqueus Almi
v. r. 12. Castella
i. Caligrensis.

Laqueus Almi
v. r. 12. Castella
i. Caligrensis.

Laqueus Almi
v. r. 12. Castella
i. Caligrensis.

Innovata
gratia cir
ca Salem

Innovata
gratia cir
ca Salem

Innovata
gratia cir
ca Salem

Innovata
gratia cir
ca Salem

Innovata
gratia cir
ca Salem

A. D. L. Michael Angelus Tamburinus Propositus Gonsh.

P. L. Stephanus Lorinshi Rector.

Anno initium dedit, consueti nobis dextio, et concursus populi non infrequens.

Quia D. Laizerus causa cognita, ratione subditi, a nobis perjurum regij:
ti. Satisfaciendū erit. Decreto Capituli Subditi ex tradimus.

Martina minus favente experti domus Collegii. Praterquam enim
 quod semicretum ~~est~~ ^{cum aliqua casa} ac Campana lectori funesto igne tacti: et
 ab R. P. Rector caput ex ista populus, in pede nostra stantibus laesus est. Pa-

Annus praeteritus super omni re a luce consensu devotioni accendit. Tandem pi-
etate in evocandi ad opera scholastica disceptat. Operibus fuerat in schola
omni ludum, adeo ut demonstrata credens in aula sua rationi, quod tempore
sanorum Doctum Magistrorum in exhibendis et rationibus alacritas celosa, exhibitiones in
ad primum quoniam in effere debuit. Res grammis libere plures ut actus exi-
one sic dicens animo ab omnibus acceptis, sedum interpretationem quoniam et
Theologi, deulhonis et, non sine adificatione conciliis populi, fecerunt, ha-
buerunt. Nec tamen intra urbem tantum hunc sedum conclusionem,
quoniam eundem ad creandum aduersum cultum populum, arg. Uracham in
questu thesaurorum, relictis ad engendum novam Civitate Coloniam tulimus. Im/rio Urcho.
Inducere et faciliem acceptum ad aliam dogmata commodius promulganda fa-
ciat. Senllusti Proposito Praemissis, Caroli. Donasti, cum fructu, non no-
dico Conventuum ad idem, ubi primum hoc anno libet omnis. be/it.
Quoniam hoc populi questum Conventum ad idem rem, populi, sedum. Minimis inceptis.
rat. Ad debui ob reverentiam Senllusti Proposito humaniter amodo indulgentes
haberi. Cuius opera debui, ut etiam aduersus, quo cum modis exca. populi, quoniam
facimus? idem cum area, quoniam id. thesaurorum mediorum, 800 Thaleri ex Cen-
tractu, prout cum eodem Senllusti Proposito ad questum prout transferremus. Quia
tamen Quoniam Coloniam inter illos questum demum prout, quos de ex turbando ad
id. Quoniam populi, legimus, prout. Quoniam prout. Quoniam prout. Quoniam prout.

mille marmorum prete aeternam demum consuetudinem actis inscriptionibus: plus
negotij in majori summa Collegio refundenda. Quis ex turbationibus (si quis in futurum
casus valeat) per jam fructus. Crescente itaq; ex Anguloni reli. St.

Mystronarium in factu amonatum Indis, augeri quoque volumus in templo aeterno
cultum erga dolorem. Matrem, Ang. autem sollemnitate Virginis. Sed. Proinde
Collegij religionis acclamationibus. Ceterum fest. prima sollemnitas, sexta feria ante
Pascham dem in aeternas aras mitionibus, hunc confluenti populo. Triduo, ut in
viri festos Mariam festum. Panem gaudij dixerit. Alii ubi ardentius

De Limitibus in
Pichou et de
Lecivie.

huc. Mariam, Ceterum etiam cum sine solate. Aeterni latius affluat negotij.
Cum hunc quam cum Dna. Duatyska de limitibus inter. Pichou et Dardouice
anno elapsi discepiamus. Comperit tunc amicitia, per interpositam. Alpin. Domon. et
Dometonis in Castellam in gratiam aeternum bonorum, opem, cum infelici sorte. Conclu.
sionis.

Census retexti, resti
tuti tandem

Non dispari fortuna ceteris a multis anni census, a Dno
Sonia. Solus, ad proteris bonorum. Nadavice hanc ad annum proterum accipi
amus, pro felici eventu negotij. Ceterum etiam ea a se obligati. Ceterum sorte
cum hanc bonorum. Dardouice finimus negotium, hanc tunc hanc in. pro
ducto boni pecuniam ea integro. Dardouice Collegij. Dardouice infundit.

Ad hoc ex iure ex iusto. Solus. Aeterni. Tui quod. Dardouice etiam grati
Fortuna perigere. Luchie. Bonorum. Quilum a. Dardouice. Dardouice. Aue.
pri. Collegium. Illud. pro. Ceterum. Aeterni. Quam ad. vito. Tempora. Libi. Dardouice. Re.
nec. Aeterni. Collegij. pendi. quoniam. voluit. pro. vito. Tempora. in. vito.
fieri. ab. Indis. elocant.

Demigram in res. Aeternas. Ceterum
ultimus. caput. Dardouice. Fortuna. Nam. Dardouice. quod. gratas. in. Dardouice. per. Dardouice.
cession. Aeternam. mitione. Dardouice. Dardouice. Ceterum. illius. melius. habu.
imus, quod. inter. reliquas. Ceterum, etiam. Dardouice. Aeternum. ad. Ceterum. a. populo
expendas. ab. Dardouice. vito. Dardouice. vito. Magna. itaq; confluenti. alunde

Tempore subidi,
Dardouice, concionatur, in
Cathedra.

quod. populo. frequenter. mitione. dem. gratia. pro. Dardouice. Dardouice. festo, hanc
non. sine. Dardouice. Societate. hanc, quantum. cum. sine. aliorum. Religio. mitione.
dia. Ceterum. amito. Dardouice. vito. Dardouice. Dardouice. Cathedra. Ceterum. ex. aeterni
Collegio. Dardouice. pro. Laeni. eadem. mitione. et. hanc. bene. a. Dardouice. pul.
mitione. accipi. ut. Ceterum. hanc. Dardouice. Dardouice. Dardouice. mitione. hanc.
ea. vito. Dardouice. Caput, ty. pri. Dardouice. postulat. vito.

Non tantum vito
a. Laeni. vito. ad. Dardouice. vito. volumus, Ceterum. mitione. mitione. in. diei. Collegij. Dardouice
alide. differe. Ceterum. hanc. Dardouice. Collegij. hanc. mitione, non. legunt. mitione.
t. hanc, a. planta. (quam. magna. par. fundamentum. occupant) alide. Ad. dispar.
opini. Ceterum. mitione. fuit, ut. profunda. demitione. mitione, ad. hanc. in. hanc.
jacerent. Reliquas. domus. panes. Ceterum. hanc. sine. magna. mitione. laboris.
mitione. etiam. in. profunda. hanc, a. planta. hanc. mitione. Reliquas. domus.
quod. Dardouice. Collegij. illud. mitione. mitione. Dardouice, hanc. cum. manu. etiam. mitione.
lapide. ad. Religio. panem. vocat, regulam. amarent. Ceterum. Ceterum.

et augenda gloria. Dardouice. Indis. hanc. templum. in. villa. hanc, pro. diei. hanc, tem.
Collegij. mitione, tum. Dardouice. mitione. gratia.

Augustus mensis initium. Ceterum. Dardouice. ad. Dardouice. hanc.
primi. enim. diei. istius. mensis, Dardouice. Dardouice. hanc. salutavit. Al.
legum. Dardouice. magnis. mitione. mitione. unde. dies. illi. auctam. ha.
buere. majestatem. Commoratus. per. aliquot. dies. ibidem. hanc, accepit. hanc. a.
perillustri. Dardouice. Castellana. Dardouice, in. causa. mitione. mitione, qui.
bus. per. eundem. latorem. respondit. suo. more. solidissime, exaggerando. facti. mitione.

Sed hoc mense collocatur elapso omnia anno ad terrorem multorum perpetrata
horrida compunctio. Dardouice. Dardouice. Dardouice, pro. tunc. Clerici. re: Dardouice. Ceterum.
cularis, dim. vero. Societatis. Noviti, Philosophi, magistri, et. jam. Theologi. Alie. institui.
endo. preparationem. ad. confessionem. sacramentalem. jam. septennio. mitione, Dardouice. Ceterum.
stimulis. intus. agitatus, ex. perturbatione. furibundus, dolore. corporis. animi. vito.
excitaturus, novem. vulnera, sisorio, seu. alio. acuto. ferro, sibi. infligit; quod. vito.
ope. mortalia, sed. non. fecit: male. persuasus. se. posse. expiare. peccata. crimine. tam.
immani, et. cruciatus. conscientia. mitione. tot. vulneribus. Post. factum. istud. cum. de.
cumberet, visitatus. ab. uno. e. nostris. Latre, inter. multa. colloquia, interrogatus. quid.
novem. inflata. portenderent. vulnera? respondit. gemebundus. interpres: Novem. trans.
actos. in. Religione. annos. forsitan. denotant. Discent. itaq; desertores. Societatis. sin.
gulos. annos. in. Religione. transactos. ab. illis, in. eorum. perniciem. conspirare. vito.

Dimisi

In hoc mense stinuata crudeliter, in Julio adhuc inchoata causa, cuius. Dardouice. Ceterum.
ma. hoc. est. Ceterum. fuerunt. tria. cum. Dardouice. Dardouice. Castellana. Dardouice, ad. hanc. Ceterum.
ratione. servi. illig. Dardouice. dicti, qui. ut. reducentes. vagum. studiosum. ad.
Scholas. exploratores. Scholasticos, graviter. offendit, captivum. liberando. vito. esse,
lassis. nonnullis, ita. pariter. a. studiosis. male. tractatus. fuit. Dardouice. itaq; intentata.
studiosis. a. supra. memorato. Dardouice. Castellana, citati. ad. iudicium. Dardouice. Ceterum.
dici, condemnati. vito. et. inique. Excluse. principales. tumultus. ad. imperium.
Dardouice. Dardouice. Collegij: quorum. unus. decumbens. ex. vulnere. accepto, dilapsus. ad.
Lares. domesticos. Studiosis, in. Augusto. ex. hospitio. proprio. male. sang. ductus,
juxta. actoris. ante. lapideam. in. platea. presente. eodem, crudeliter. vapulavit, et. fuit.
tribus. quidem. Ubi. ex. vulnere, et. plagis. tam. atrocibus. convaleuit, ut. erat. hostilis. vito.
malinowski. dictus, quod. vito. modum. vindicandis. injuriis. et. reperit. in. auctoritate. vito.
Alpin. Lotocki. Notarii. Regni. Mareschali. Tribunalis, cuius. famulatio. se. adiunxit. Dardouice. Ceterum.
Citavit. ad. Tribunal. Perillustrem. hanc: ut. ille. causam. per. Complanationem. com.
posuit, numeratis. aliquot. centenis. florenorum. rececit. a. causa, et. e. vito. ex.
cepit. Vix. enim. ad. propria. rediit, evocatus. in. Domum. aeternitatis, defunctus, a.
quod. Dardouice. Dardouice. sepulchro. illato, cum. quo. et. causa. soluta, quietem.
Scholis. et. Collegio. fecit.

Alpin. Lotocki
Notarii Regni
Mareschali
Tribunalis

Augusti finis more consueto initium fecit Laribus Scholasticis, atria lites
raria aperuit, inter quod sedentes literas, praefatione solita sunt salutari.

September Scholasticis Inventutis sentum nimis confluxum exhibuit, illig
tamen finis, fere medium, quo constant schola numerum jam recedebat. Lux
sacra Dardouice Michaeli Archangelo et solenni Professione R. Dardouice. Dardouice.
splendorem habuit.

Professio q. vito
Dardouice. Dardouice.

October hoc singulare habet, quod isto mense ingenti conatu ope
rariorum, et vigilantia summa, indispag cura R. Dardouice. Dardouice. fundamenta. Collegij
ex. profundo. in. conspectum. emersere. Continuatq; laboris. fervor. usq; inter. Autumnus. gri.
gora, qui. nec. ad. rigores. brumae. frigercebat: saxa. enim. male. et. numero. grandia. pro. futu.
ro. opere, cumulativum. delecta, quibus. accepit. ingens. copia. laterum, quod. ad. aliquot. cubitos
in. altum, omni. fabricis. incumbat.

November non uno clasticus titulo. Primus fuit triumphus in Festo Dardouice
Stanislai hostia, gemina procepsione, cum triumphali curru in utraq; exornatus. So.
lig. Civitatis. plausus. defuit. praecipue. ad. domam. pompam, nam. in. altera. Dardouice.
cum. modestia. intonuit. liberalitas, et. clarus. in. Divum. affectus. Dardouice.

et vita fidelium. Animo loquentur copiosius.

Magis amplior exstitit Solennitas augusta Duxis Cracoviensis Antistitis Sta-
pisi Poloniarum Tutelaris et Poloniarum Templi Patroni Solennitatis.
Inductus ad triumphum vidit Junius apud PP. Reformatos, q. brevi Solenni pompa cele-
brant introductionem imaginis No-Bachi Andrea de Comitibus. Invitata schola
in apostolicam aduerant, cum plausu non exiguo. Concione diem prima exorna-
vit P. Bielinski Philia Professor, quam ad vota PP. Reformatorum in lucem de-
dit publicam per typum Capitulo Poloniarum dedicatam.

Eodem mensis factus est plausu celebris qm fecit Collegium Perelli Magis-
tri Ladopuski Neo-Judici Artogato, qui post suam promulgationem publice in
Miba in conspectu numerofo Nobilitatis gratulatus est. Lectus prolixo
et gravi sermone. Schola deinde plausus recitauerunt suos. Respondit Rector
Oratione ligata. Contemporaneus Beta factus, laurea Sacramentis et Apollinis
n. indignus.

Hoc ipso tempore publice in Miba facta p. Patronos
primores deprecatio. P. Rectoris et P. Praefecti nomine studiosi et m. p.
Bea Cancellaria, qui id Circo quod hinc sub cura Nobiles studiosos, cancell-

Lariam ausus fuerit frequentare sine consensu, hoc quia contra iuramentum
deprecatur. P. R. Praefecti solam ab Inspectoribus, id Circo perjurii reus, citatus fuit ad
dandam Rectori spirituale consistorium, primum duntaxat demum mittitur ubi vidit cau-
das Scholarum tam admissam, esse in consideratione, et se postum in discrimine, Palatram Cassien-

sem duntaxat pro se ut intercedent sollicitavit, quae p. praefecti ut supra dictum
illo ipso ad plantas utriusq. Praefidis Collegii et Scholae se inclinante ostentat veni-
am cum postea victoria.

Julius mensis recensuit multos q. valedixere Scholis ituri non ad o-
tia sed ad labores pios in religionibus variis. Recensentur omnes numero 20
et q. b. Cracoviam praesent ad typocinum Religionis nro.

Habing bapti-
zatus. Hoc mensis fidei accepit p. versum suam Ecclesia et Saluti p. Baptisma Jude-
us in nostro templo, Praefidis prolece, Alebris Labinus, in multis locis p. munere ad-
ministrato, et eruditione singulari in hebraico idiomate et.

Julii dies ultima et studiorum, Solennis festo S. P. Ignatii, quod Panegyri Sa-
cro S. P. Magdalinski Priori Dominicanae Familiae in conventu Poloniarum et Lector
Theologiae P. Dabkowski nobis addictissimus exornauerunt idem ad praedictum
mortali, quod cum gustu et benevolentia documentis sumptis ad mensas nostras
Illmus Generalis Majoris Poloniarum, cum aliis magnatibus et multis Prae-
sulis Nobilibusq.

Augustus Mensis maiestatem habuit Poloniarum ab ingressu Solenni in
hum Cathedralium Illmi loci ordinarii Joannis Tarto cui applaudit Collegium
nostrum Panegyri Eodem Illmo dedicata, quam cum plausu magno reddidit Pater
Theologiae Professor. Mensis hic non conclusit dies sacros Praefatione diei soli-
ta quae ad octavam septembris protrahit. Et voluntate Illmi Episcopi q. distans
negotius, quia adeo non potuit postulat differt ad diem Dominicum, quo die invitatz
ad P. Rectoris ad prandium, cum Praefatis illud sumptis, et in Comitatu Magnatid
ac nobilium adfuit orationi: ante Consensum Cathedralis salutatus a P. Prae-
fatis, respondit p. Cancellarium Perelli Chetmichi facundum extemporaneo
cultu stylo.

Hic mensis Romana gratia promulgata in Diecast Poloniarum in qua indictum
et pactum duarum hebdomadarum Dubitum. et haurit illud Illmus loci ordina-
rius in templo Cathedrali invitatz p. Concionatorem Collegiatum Ordinatum ad habendam
Concionem in auspiciis Dubitum. Praefatis P. P. Reformati, parum religiosa contentione
d. viti volente Praefatis et modesta nostri Concionatoris. Nostrum templum inter alia
assistantibus assistentibus, recensuit multa nullia contentione et sacram mensam a-
dventum: Aliquot integri dies audendis consensibus infum debebant.

Sontem Baptismalem accepit mensis Iudeus versus in nostro tem-
plo Sacramento Baptismales initiatus fidei Christand.

127
Festa Infus Michaelis dies singulari Solennitate peracta, cui sacro Cantato
despons utriusq. Concione musico in finis Solennitatis p. p. p.

128
Festa Infus Michaelis dies singulari Solennitate peracta, cui sacro Cantato
despons utriusq. Concione musico in finis Solennitatis p. p. p.

Salutavit Collegium R. P. Archiepiscopus Provincialis cum Scholarum applausu. Festum
su; similem applausum Praefectus R. P. Socius Maximilianus Wypyk die Tutelaris suis. Nam
recepit. Festum R. P. Rector Solenne exstitit sacris Panegyricis P. P. Rector.

Bernardinorum Lectoris et Concionatoris Ordinarii, Hospitibus ad mensam in-
vitatis, ac plausibus consuetis, curruum triumphalium, Processionis pompa, igni:
umq. etiam artificialem splendore. Congregationis medis devotis et

Majestas, singulariter exornavit suam Tutelare Festum. Pro sua dignitate, et Solen-
nitatis, Concionatus R. P. Stephanus Dominski. Mater Congregationis simulq. Profes-
sor Rhetorices suis impensis exerit Palatium structura, edificio, elegantia, pictura,
et ignibus pompaticum, hinc inde succollantibus Elephantibus geminas paries maje-
statis Turrei: quod vere dignum Regina Celi et sacro Palatium Altaris loco fuerat.

Adversus exstructum Regna, ingenio, inventione, et ornatu singulare. 4. Columnis
Emblematicis et Symbolis exornata ad parem Palatio maiestatem eminebant, cu
vertice defuger illis impendente eleganter confecto et adaptato: quibus intermedia
statua Alabastro consimilis P. P. immaculate Conceptus stabat. Ex exora
infra theatrum locata peroravit Laudes Virginis, ejus Orator. Hec pompa una de:
votio suo die finem accepit, sed vix non partem Solennitate, ipsi Festo. Sacro enim
alludente Choro (quod singulis quoq. Octavis diebus fiebat) celebratione ad praefat:
tam Aram, Imago ad Congregationem processioniter cum Candelis et facibus
deducta, ibiq. ad Praefatis Praefatis exhortatio a P. Logices. Festo
Nativitatis Christi vacuum Personis fecere Collegium propter urgentissimas
preces Parochorum nostras ad missiones expendentium.

Annus Dni 1725.

A. R. P. Michael Angelus Tamburing Prap. Senex.
R. P. Martinus Trzpiecynski Prap. Prodig.
R. P. Stephanus Czarniecki Rector.

Januarii una dies non postrema Solennitate et frequentia est conclusa
Invitatus ad celebrandum Sacrum Rectorius Kaznowski excusavit. Praefatis
hoc officium Rectorius Wapniewick Can. Sen. et Sogn. Prap. S. Magdalens.
Concionati R. P. P. Carmelita Calceati Lectores, excepti sunt humaniter
ad mensam cum Solennitate, ac illis m. d. Vexillifer Poloniarum. Praefidis
invitatis et tractatis idem duo P. P. Carmelita illi, quorum cura est sacelli in
platea Iudaeorum siti. Praefidis post Rectorius Prior Lubienensis Benedictione
pariter tractatz in Refectorio cum humanitate Religiosa.

Feria R. P. Sachanalis ad mensam nostram tractatus in prandio et in Ana
Rectorius Wapniewick, idem conclusit devotionem nostram in assistentia
Cleri Parochialis. Exhortationes dicit 4. in foro Urbis cum Cetu flagellari-
um. 22da Februarii R. P. Rector Illmum Matithiam Rai-
domicki Generalem Majoris Poloniarum quietavit de Summa S. millium
et processu accepit 4. So.

Martii R. P. Virginis Dolorosa Solenni triumpho clarius, quem Concio
et Vesperis duplices auxere. D. Thomae Aquinatis elegia sacra apud
P. P. Dominicanos promulgavit R. P. Hannenberg Theologiae Professor.

Theologi nostri Domini Anno in unum, pro more antiquo et pietate in Principem
Theologum D. Thomam, suo apparatu, sacri quoddiana celebratione, concentu
musicorum, Hospitum Succamerarii Inouadislavensis et aliorum, huius Festi
celebrarunt solennem suam, futuris daturi exemplum Annis sacrosancti obse-
rium imitatione, et pari certamine. Festa Paschalis multos missionari-
os nostros, ad messem salutis Operarios evocare, cogebantur nonnulli sicut
y abus Parochiis inservire ob multitudinem Parochorum exoptantium re-
pros ad laborem in vinea Domini, et paucitatem Operariorum.
Ad auspicia Officii sui salutari in Aprilis Iudices Terrestres in Templo nostro, gra-
tè excepti applausus. Respondit nobis et Iuvenit R. M. D. Iudex prolixia et cul-
ta sibi dictione. Eidem Majales inter Terrias Hospites in Refectorio
R. P. Collegii Praeses tractavit Religiosa Humanitate, aderat cum illis m. d.
haminski Advocatus Causarum M. D. Kosielski Legens, m. D. Tadowicz Advo-
catus, noster et m. Gromba Murggrabig. Ista die Junii invitatus et
Rector a R. M. D. ~~posuisti~~ ad oppidum Swarzędz pro celebranda Processione
intra Octavam Corporis Christi. celebravit illam solenniter in concursu magno
implente plateas oppidi Acatholici, nostri assistebant aliquot, deo Reformati
et Seculares: Conciones dictae ad altaria tum Germanica tum Polonica. In Tem-
plo vero nostro conclusit Octavam Corporis Christi Rector Collegii Canonici Po-
lanensis, eodem die prandio refectus liberali. 15. die mensis istius oc-
celebravit nostrum Templum exequias m. D. D. Ladbewska defunctae, Matris
Illmi Succamerarii Polonis. cantavit Sacrum R. P. Rector Collegii nostri.
In funere quoque sic defunctae Virginis Berytynica apud R. P. Franciscanos
idem praeiit obsequium R. P. Rector. In festo S. Antonii infra Octavam et
in Octava Concionari nostri post aliquot Annorum differentias propter Fila-
delphicam a nobis aversionem. Illi quoque vicissim invitati ad oppugnandas The-
ologicas Philosophicas Theses in nostris Scholis. celebrarunt hos actus cum pos-
satione Unionem et amicitiam fœdus indicantibus. Aderant quoque prandio
Suardianus et Lector post Octavam Thaumaturgi Tubelavici
facies capta est exornari hoc anno sumptu et industria R. P. Rectoris Collegii
Tubelavici et ex adverso geminae Turres. Sed vix aspergere sperant en turba ingens de-
Polonice Junii excitatus, qui proter et inter insularum tempestates, rarissimus, licet me-
dit hord vix spatium circa Imam Vespertinam, implevit tamen non tantum
lapideis, domibus, tectis, fenestris, et ceteris, Sylvis, innumera incussit damna:
et templo R. P. Dominicanorum tecto penitus defecto, fornice collapsa, Organis, se-
mnis contritis, et repulchris obrutis desolationem fecit Abominationis. Nostra
quoque Collegio et Templo vix aliquot millibus reparabilem in Sartis tectis
attulit ruinam. Verum illa solida et unica Urbis imo Palatinatus decora su-
licet Turres Curialem, Parochialem, et Cathedralis eruis murariis fun-
damentis excussit, contrivit et solo aequavit. Illmi quoque Thesaurarii Regni
Palatium in Suburbio recentis aedificationis suam a fundamento ruinam huc
debet aeres potestati. In eo furias tempestatis huius nonnulli nostrorum
Pohum emiserunt, v. forarum Pextarum Junium cum omni a cibis et potu
abstinentia ad Venerabile Transiitum de Hieronymis, statim impetus
mitescere cepit. Is fuerat turbo, et violentia aquarum profluvium, tonitrua
fragor, fulminum terror, fulgurum frequentia, ut unius diei similis tempestas
quod effugiente diem Iudicii sufficere possit quando toti obli, et diruendo.
In festo S. Bonaventurae habuit noster orationem apud R. P. Franciscanos
apud id ferente Academia, nec suam dignante Praesentiam, quod illud Cathedra
abus annis sub tempore aversionis Philadelphia illis Oratoribus Vocalem oc-
cupaverimus. Iulius primas Nostrorum S. hospites obulit
Deo, duo eorum die S. Magdalene sacro in templo Parochiali celebrarunt
sacrum magnum cantatum, Processio instituta cum tribus Sacramentis, ibat in illa anno longi adeo Circuitum
deinde oblongo numero, tandem nostri Iussu agmineposito: placuit summa ubi ea devotio, dicitur a multis
quam se posse in Parochiali Ecclesia tam pulchram processionis seriem.

116
Festum Divinissimi Ignatii exornavit sacro celebrato Illmius Carolus Tadeus
Poninski Prop. Cath. Polonis protunc nominatus Suffraganeus. Panegyricum
vini Sacram ultimum dicit Illmius Chetmichi Cantor Polonis
In Vesperis Rector D. Lucas Dabrowski Notarius, Prop. S. Adalberti Iau.
de Divi celebravit. R. P. Rector prandio excepit eodem die Capitulum
Polonis; 12. Canonici adfuere, cum secularibus aliquot.
Rector ad Novitium hoc anno 4. Juvenes marzewski morawski
Pabonki Krepnicki. Alias etiam Religiones nulli Studiosorum ingrepi. Capitulum
Contigit hoc anno ad nostrum Templum prima, dein ad Collegium fuga ad nos
Capitulum Cingarorum, qui sub Custodia Urbis detinebantur, occupabant fugi-
burg circa expurgandum forum et publicas plateas Urbis, ex quo opere re-
moto Custode, apertis compedibus fuga clapsi, Templum nostrum festini in-
volarunt, excitatis inde strepitibus, dein terror, post tumultus in Juventute
Scholastica tunc sacro Studiosorum audiendo intentis. Requiriit Civitas per
suum advocatum tanquam publici accusatos Latrocinii. sed repulsum accepit.
Igitur aggressa illos dolo per eorum familiares: sub specie fugae eos eduxit ex-
tra muros Collegii et captivavit sine ulla violentia fundi Religiosi.
In festo S. Hyacinthi invitati nostri a R. P. Dominicanis ad Conciones et R. P.
Rector Collegii ad celebrandum sacrum praeiit id, ad prandium invitatus quoque
reperas habuit et Processionem. In festo Dedicationis Templi apud San. Vars.
chroniales S. Classi idem solennem obulit hospiam deon R. P. Praeses S. Hops-
legii. Simile quid praeiit die festo S. Philippi Neri apud R. P. Philippenses. Ista
In eodem mense salutatus a R. Rhetorices Professore Illmius Palatinus Kio: rati-
vid Hopses in Majorica. In Septembri pariter Illmo Antistite Polonis
Hopses in urbe et nostro Templo dicta est salutat a R. Rhetorices Profes-
sore R. P. Rector Chetmichi. Miserat Illmius Antistites ad Theolo-
gicum nostrorum depromendum sensum et iudicium Inquisitiones factas
in libro hurnib, utrum forent sufficientia in eis contenta documenta, pro-
barentque veras sagas, petiitque ut ipsum sensum scripto exprimerent, sed cer-
tis de causis id non praeiit, sed contentus responsum. Paraverat
salutationes Celsus Wisniowiecka Juvenit, sed ear impensis precibus
recusavit. Sumpsit tamen Juventus Scholastica initium suum facun:
dict a plausibus R. P. Archi Praesidi Provinciae dictis quem Collegium ac-
cepit Hospitem 10bris, qua die incipit Visitationem Collegii.
Hoc anno nostri ad Missiones extraordinarias invitati a Parochis excurrere
bante. In ipsa quoque Urbe in solennitatibus ubi S. Teresid, Angelus
Custodum et condonati invitantes ad id, illorum locorum Administratores
spiritualibus. S. Benedicti Monialium Cathedra singulis huius
Historia annis, praetermissa, nunc remel pro semper compensat, illud anno:
Cui an sibi decessu gloriis, quod Magister Domini Anno Theologos in Festo
habent, velitis pro semper epe Ordinarios: illorum spiritus suum vivere
auditorum.
Anno hoc summo Reviles a multis annis, tandem vindicatus, ut fructum adferant
in alium translati lacon ima 3m ab Illmo Generali Majoris Polonis Matthia
Ladomicki. 2da 4m. ex honoprica in Palatinatu Lublinensi levata. Urag hoc
summa locata, nempe 5m in villa Lubki prope Bannotulios apud M. Dnam
Mariannam Szaniicka. 2m apud m. D. Raphaelem Tazanowski in villa
Matthaeo prope Wartan in Palatinatu Calisiensi.
Intra Novembri Iusum visitationis collegii videntur cum a-
beunte hinc Archi Praeside Provinciae. Ulteriores vero eju-
dem mensis festis, solennem pompam Festi B. parisiolai

Festum S. Stanislas Koska spectarunt quam ausit Primitiis Sacerdotilibus
Koska. P. Josephus Kowalski Neomyssa cupio germanus frater R.
P. Kowalski Reformatus Lector Philosophus in Conventu Co-
lpiensi huc consulto invitatus, Panegyrum sacrum mane
dixit. Hospitum frequentiam n.olum Des nostra Sala ha-
bit et triclinium refecit n. pauperes. Sumptibus videli-
cet prandium nostrum plures Canonici et moderni Penith.
effraganeo Carolo Porinski desuit et Peniths Sarchynski Ve-
lifer etc. f. Poellator Pen. Mat. Korminski et alii Neo-
myssae Consanguinei. Processio una in penitibus festi ab-
ra in Octava episcopi Solenniter instituta.

Solennitas B.V.T. Conceptus Congreg: medicis tutela-
ris apparatus in vili absoluta, propter hoc et loco exhibi-
tum multos pietatis flores in suis numeravit Idalibus.

Anno 1726.

Anni auspiciis et Nominis Sanctissimi elogia promulgaverunt

Septum B.1: Purpuratus minimis Congregationis devo-
tis n' p'and solenne fuit adhibito apparatu n' modico.

Hoc Anno nempe 13 Junii ingressus est in munus
Generali Majoris Polonici Illmus Joannes Radomski. Pausus
Palatini Inowladaviciensis cum pompa tanto actu digna et
officiis municipalibus. Festum quoque Collegium quoque nostrum pro in ingressu
modulo huiusmodi benevolentibus. Anno Invenit Illmus Popraw
Sequenti die ingressus Radomem, ad templum suum Illmi Ra:
Erexit triumphalem ardem in facie templi ante templum domus Dei:
equestrem juventutem oboram Illmi collocavit bene non
contentanda. Post caenum ante Illmum et alios multos
procurator. Lictor reddita est Panegyris a Collegio Illmi
Generali cupis hoc exempla distributa et non tam satisfactus
fuit vobis postulanti. Successit dedicationi panegyri-
ca juvenis Scholastica Cataphonia laudes et gratula-
tionem honoris Illmi dictura. quibus finitis plausibus
Juventus equos conpendit et deductura Illmum in Arenam
Poprawiensem quod et proficit. finitisque iudiciis ad lapi-
deam antecessit contentus Summe hac arena magnate!
Aprandis civitatis Illmus itens ad templum nostrum auc-
pit dedicatus sibi magnifice theses defendente in magna
hospitum frequentia. In Dno Andrea Morozynski
succameranide Inowladavici. acceptavit et hoc officium Nationis
gratissime Illmus imo proposuit Theobus D. P. Domi:
ricarom, qui D. P. urgentissime instabant ut pro ab illis
suscepisset. Sed omnimode recusavit asserens debere
Scholi D. P. Solitis J. R. S. privationem quia sunt publici.
Invenit die hac D. P. Praesidem Collegii cum aliquot per-
sonis. Sequenti die habuit ingressum suum pante Illmum
Illma J. R. S. Generali Palatata orationibus in No

Expiratio in
P. Domini
canonum.

Templo. quod etiam plaudus honori illustrissimo n' tantu re-
ce verum ex prolo expere. Aupis utinam gratissime. Aug.
die ad mensam suam aliquot nostros professorem ad Scholarem
P. Domini et scripsit iuventute Splendide sefer. Aupis ibi
pariter et Primarii S. Dominici Religiosi, hi quia pro mis
n' adhibet fuerunt mensa. etiam nostros apud illius inspec-
tionem. Ab hoc convivio Nobis infensissimi abieci. Patres illi
ad philadelphiam Conspirationem. Aupis istis geminis offen-
sorum filius etiam negatis iones in Solennis thesaurum dedica-
tione usdem Patribus quod n' contemptus verum defectus
in tanta hospitio copia carpsit. Sopit altamen ha tur
ba affectu Superioris eandem prudentia.

Mos
Venceplai Podk.
dei.

Idem mensis post plaudus istos funestus apparuit
Mos C. Venustai Podleski Theologi Scholastici arat
primi. hic optimus et eredeantatis magni religiosus
morte vehementis disenteria afflicto via non intra tridu-
um occubuit. Die Bonaventura Divinis sacro abiit a
vita dicitur erat orationem Panegyricam in laudem pro-
fati Doctoris sancti pro eadem tumbam ingessit fecit
ultima pernoctum Annos undecim in religione vixit. Litem
pus spectemus. Si labores et virtutes spectemus recedunt
innumeros. Ad omnia optissimus unum implevit nece-
sarius. Ex Theologia ad beatam promolus riponem. Kar-
rare auditus n' semel proditum. Hi a presente fuisse fa-
ta ante religio. Sacerdotum co quod ex familia eorum
se fuisse gentis dicitur qui Divinam Anaplaum Antip-
tens cu Audace Podleski trucidantur quibus ea est erro-
gata collis poma, ne sacra immolare hostiam ad aras cut-
quam lueret eandem, qui Sacerdoti tanto clementer rogamus re-
cem, dicta creatus parit.

Sept. 2. Ignatii
Illyrici Episcopi
a Professori Rhetorices

Sept. 2. Ignatii
Illyrici Episcopi
a Professori Rhetorices

Sept. 2. Ignatii
Illyrici Episcopi
a Professori Rhetorices

Sept. 2. Ignatii
Illyrici Episcopi
a Professori Rhetorices

propter ingens populi et nobilitatis frequentiam in nostro
templo. quod per dispositionem Illm. Lovi Ordinarii Joan.
Pis. Tarto inter quatuor Ecclesias visitationi destinatus. Reu-
lent Annus laborum Senem satis hic dicere quod per totos
duos menses asylum fuerit pauperibus. Nostri templum.
Ultima Augusti mensis. dedit initus Scientis celebratum solita
profectione in presentia multorum magnitudo.

September gratiam ditione pro Decreto Anomisationis
R. Aloysi Gonzaga celebri editis. Nostri. duo sacras Panegy-
res dissemat. tertio Legatum poeticam ante vespas
in templo publicis.

September non famam funestus apparuit. Hi enim d' epis
mensi illata est tumultus inter Solennes caequias Penitus
Christina Rego. Capitanea Batimostensis. Benefactrix Tunus Polaris
Singularis Templi et Collegii. Hic totam Religionem Egocha. Capita-
Nostri complectebatur benevolentia singulari in domo Batimost.
Nostri munifica et in personas singulares n' parum liberalis
hinc hoc die ad 8bris obit omnibus sacramentis mu-
nitus Francisus Herman Scholasticus Anni Edi. Theologus Francisus Herman
Atatis Anno Religionis. Dum vixit vixit in eo spi-
rabat modesta, morum compositio pulcherrimam affabilita-
tis Religio. imaginem in eo depingebat. Gravitas innata
addebat pondus humilitati profundissimum. Verbo, nemo meli-
us germanam in a virtutem exhibuit.

Anno ad dampnavit inter nostras conflagratione, inter Orilla, dicta
Coteras melioris vixit. Eritum fulmen uapem domum Temsko in
perit et qua sepe dilutatus ardor produxit flammam famillas red-
ad alias arserunt itaq' omnia, et infavillam redacta. Hic
detonant prodiola eorum machinis qui et melius alii habebant
et plus obsequi profuebant nobis Conetores enim fuerant. Debu-
it hae strages multis impensis reparari et huiusmodi n' d' per-
fetti redit ad integritatem.

Indubit est brevis Jubilaeum magnus. per Augustus et
Septembrem celebratum. hoc ingens spacium laboris nostros lo-
gionis operarius attulit tum in audiendis Confessionibus tum in
dicens quotidie carachepi. maxime id audit operas nostras, quod
in bene templorum q' visitationibus designatione, etiam nostros fu-
it templum ad quod veluti ad asylum quoddam confugebant ma-
morosissimi penitentes. Difficillime inegros diebus cogebantur et.

in primam mensebatur. Ibi cum ita turpiter decesserit
sanitate deperit vivere. Domus Ryben facramen-
to. Anno 1765. Regni 40. Profectus 4.
votum. Ultimus diem obiit blennem, quia senam 3ham. Passa-
tis habuit extremam ritul. illatus Patrum humile. Ista pena post
Dom. in Albi duente pompan faciens. Illius Suffraganeus Synay.
Episcopalis Caroli Lodovici Poninski in assistentia portis nostris
Proclator Canonici Religiosorum et Primorum Urbis, quo etiam tor-
pore ad emendationem Conuersionis per annos prope 20 istis operari
illustata fuerit auidit numerosas circa turbam deponit. Pater
huc post quadragenarium Tullianum emendationis biennium Philadelphus
pro Esterni, p. nostri triennium. Octennium Theologum pro
Nostris. Profer Superiorum per septennium, semper in omni cura
Indefessus edidit operarius. Apostolus Metropoli maioris
Urbis huius omni tota Provincia lacrimas elicit. Deplorabant
tutorem Pupilli. Patrem eglei Miseri Consolatore. Infirmi An-
gelum Custodem. Nocte dieq. vigilem. Pariter Confeccionem
Indefessus. Omnes cupisq. Patris Consilium indefessus et inter
fluctus Consuetudinis ac populos difficultatis prudenter Polym-
ni. Quem labor Apostolorum Conuersionis Telos Edidit non auctus
Anni in fumis faciens et solennitatis. Ductus ad tribunal
operari fecerat indefessus.

Immunis hoc Anno in Polonia calamitas subies pati-
li defessus p. penury ob hyemis prolixitate et aetis interuen-
tial afflicta bona Nostra. et quod grauius est penuria frumen-
torum. Subditos nostros ad n. coegit fame interire. De
Providentia. Pontificis suorum expego in frumentum penuria

Aqua benedicta. Donatus Ignatius Consiliarius in urbe hac reuerentis
sub nomine P. Ign. Aqua eius lustralis officat infirmi penitenti deumbantis. Sana-
tio. Hoc Anno Telus templi solido reparatus ex sumptu
P. Profecti fabris templi.
Lapidea quae floris contigua a medio sui rursus mun-
dificata.
P. Lelot Abis ad alios duobus Patria Praeorian-
pro Congregatione imbi celebranda et sedis iuventutis ip-
ni consolatibus nostris inuoluntis

Conclufit mensem Iulium die 5. Patri nostro sacer, cuius pompan
Festus P. auctus Illius Suffraganei Sopianensis Caroli Lodovici Poninski praesentia: hic
Ignatius Pontificaliter Sacrum Cantatum celebravit, plurimi ex Canonicis Cathedralibus

ad minora altaria suas litarunt Deo hostias. Panegyrum de mane dixit Lelot
Dajewski Notarius officii Sopianensis, a prandibus Andrus D. Sericeumski. Festo
assumptionis assumpti ad gradum due ex Tribus Coadiutoribus, C. Gyskowski et
Indag. C. Gyskowski, qui augendo huius Solennitatis maiorem apparatus, et Templi supelle:
diem etiam de proprio compararunt novam capulam, satis elegantem et sumptuosam.
Fratrum. Mensis September posuit initium Studiis; Renouatio studiorum anno septem:
bris Solenniter celebrata, Optio habita in Circa Primorum huius Palatinatus No:
bilium, terrestrium officialium, et Senatorum, Cleri, Religiosorumq. Ordinum.
Inductus. Quodum Octobris Solenne fecit introductio Neosanctorum Stanislaus de Perusio,
Jacobi de Marchio, Francis Sosani, Lelot de Saxo Ferrato. Ordinis Minorum.
Neosancti. Neo-Sancti in Templo nostro die 2da Octobris posuerunt initium suorum
ni ad Plausum: hora circiter 2da Sacrum cantatum ab uno e nostris, Corus dicta ab
R. P. Ben. Ordinario Templi quibus peractis mouit processio in assistentia Nostrorum:
ipse Indag. P. Lector cum altero e Patribus veteranis unam imaginem, alteram
duo P. P. Ati Anni detulere usq. ad Templum P. Bernardinorum. Praecepit
longo Ordine trium Classium Infimis, Medis et supremis Classis studentes
sub suis vexillis, et hoc unice auxit pompan.

Idem mensis celeberrimus fuit Solennitate Sanctorum Stanislaus Kostka, et
Inductus. Lelot Gonzaga Neo-Canonizatorum, quorum introductio a die 2da Octobris, ad
St. Alex. 26. eiusdem celebrata, hoc tenore. Duos in ante dies Templum nostrum etiam matu:
die extra. tina deuotioni non patuit ob continuum in illo laborem futurum seruiturum pom:
ni illa. po, quod ipsum Civitatis sustentabat animas et curiam expectationem. Ut ue:
ni illa. ro ipsa dies Festa illuxit, quam multi auida curiositate plurimi applausu, omnes pie:
ni illa. tate in Neo-Sanctos praestabantur, et Templi janua primo mane reuerata patuit,
expectans iam populus Basilicam implevit. Illud singulariter auidit plausum Neo-San:
ctorum quod isti Solennitati ipsum Altum applausit: aeris enim tempestatem, pluvius
ventisq. ad aliquot in ante dies tempus obnoxium, ultra omnium spem, non tamen
vota, reuera Opti malatia, et plane sine nube dies. Hora ergo 2da datum est ini:
tium Solennitati. In Templo Cathedrali post Tympanorum, tubarum, omnisq. gere:
ni muscorum vocalem Lelot caput Sacrum cantatum celebrante P. Lelot Canonico Ca:
thedrali: Sacram vero panegyrum in honorem Neosanctorum et D. Cantii Cruius
festivitatem Academia Sopianensis eodem die isidem celebravit) ad frequentem
et nobilissimum populum dignam tanto Auditorio dixit Lelot Notarius Illius Sopi:
nensis officii. Post decantatum Sacrum eo cursu et pompa instituta processio. Anno
Inductus Scholastica, Infimis, medis, et supremis Classis, sub suis elegantibus ve:
xillis numerosissimo praestitit ordine. Sequebatur Congregatio media nobilissima
sub titulo Immaculate Conceptae Virginis et Congregatio maxima sub titulo An:
nuntiatae, utraq. et numerosa, et de virgine cera instructa candelis. Succedebant Religi:
osi Ordines. Quotquot uisuntur Sopianens: Nostris induti superpellicis laudabant agmen
Religiosum. Tandem Magistratus Sopianensis, Canonici Collegiati S. Magdalensz
Canonici in summo, Illius Episcopus loci Ordinarius cum suo Illius Capitulo
et reliquis Clero etiam de longe confluyente auxere pompan processionis. Musica
in aliquot distributa horis alternatim et incessanter suo concentu per totum tra:
ctum processionis applaudebat. Item P. Alexius cum suo ferulo ad Majestatem
comparato deferredatur a variis Religiosorum ordinum praestitit P. Bernardino:
rum Primarius Lessonis. Item vero P. Stanislaus Kostka isidem cum suo ferulo
magnificenter ab ipso Cathedrali Templo ad templum nostrum suis numeris de:
portarunt aliquot Canonici Cathedralis. Huius processionis non interruptus ordo, ita se

in longum extendit, ut suburbia, plateas, urbis forum, totamq, quantaq, est, illas lon-
gissima, distantiam impleverit. Tunc ad vestibulum Templi hosti inilium Processio:
nis preerat, et nondum fides a Cathedrali se cepit. Sed eorum suscipere ante Tem-
pli fauam suo ordine Indisponere agmen, quod eam multitudinem jam invenerit in Templo
ut sibi locus deesset. Sub tempus Processionis circum circa Civitatem numerosa tor-
menta reboabant. Processarius vero miles in foro Civitatis satis numerosq, et ordina-
tus cum diviorum effigies praeferrent concordis et resona intonabat applausu bombar-
darum. Subiit Tibulum tam suo, quam Idolis et Cleri igne addens hoc Processi-
onis Majestas, de magna ex parte confertam populi sequentis multitudinem qui
quasi summa licet Basilica capere non potuit. Tunc cum suis ferulis in theatris
ad id eleganter et magnifice comparatis repositis. Post absolutam processionem cecinit
leniteriter Sacrum Illomus et Endring Joannes Tarlo Episcopus Ruff. Concionem
dixit Blis Franciscus Byrrewski Canonicus Cathedralis, quam et typis imprepsit. A prae-
dicatione panegyricum Oratoriam unus e Societate dixit: panegyricum vero Sacram Blis Lucian:
Blis Propositus Aerdensis. Templi ex se majestosi superaditum de novo magnificen-
tiam nemo crederet, nisi qui videret. Long. majus altare de novo arte pictoria et inventio:
ne stetit, eo magis affirmandum quod peremptorie intra unam et alteram diem. Edo ala-
tere dextro Regma in honorem S. Stanislai hostis ad majestatem et elegantiam con-
positum praeinebat. Ex eadem parte Sinistra triumphantis Polonis trophaea in applau-
sum S. Stanislai erecta fuerant, ex hujus Sancti patrocinio sua Labis protulit in-
venta et elaborata: Tunc triumphabat Polonia de morte nobis, et peste, Edo triumphaba-
bat Polonia de morte Turcis, Sufphico, et. Tunc triumphabat Polonia de Alino et Tunc
Tunc triumphabat Polonia ex Vulcano. Tunc triumphabat ex Nephuno. Tunc triumphabat
de Tempore. Hic 6. trophaea per sex disposita choros fuerant cum Symbolis, in scriptiori-
bus et. A latere dextro Regma in Honorem S. Aloysii constructum satis Augustum,
ceterum ejus gloriam et in triumphante Ecclesia per suas virtutes triumphatorem expri-
mebat. Ab eodem latere dextro inde trophaea virtutum 6. in applausum triumphantis
in gloria Christi S. Ludovici ex adverso stabant erecta. Amum erat contemptu Honoris
Ludum contemptus Torund. Tunc trophaeum Mortificationis. Tunc Amoris Dei. Tunc
Innocentis. Tunc gloria Pontificum in Olo. Opera quoq, et inventionem nostrum
satis magnifica surrexerunt duo Altaria Ne partit, in Orellima, quorum ingenio et exquisito labor
privato, et admirationem rapiebat et mercedatur laudem. Per totam Octavam de Ma-
ne celebrabant Illomus Capituli Canonici Cathedralis: concionati e Religiosis ordinibz S.P.
Jubilati, Lectores variorum Ordinum. A prandio hora circiter Tunc fiebant applicatio:
nes magno concursu populi; quibus peractis incipit feria Tunc Drama in theatro ad Regna
S. hostis ad id constructo continuatumq, ultra horam; quod drama eodem tempore singulis
per totam Octavam diebus celebrabatur. Unus dies exhibebat triumphos S. hostis, alter
dies S. Aloysii. Hos triumphos quotidiana per totam Octavam Illomus Episcopi S. Petri
cum suo Illmo Capitulo in die praesentia, ultra se ad id offerentibus Nobilitatis Cleri, Cui-
um, et cetera ingens multitudo et auro et decoravit. Tunc die Sed conclusio Blen-
nitatem Illomus Episcopus cum Te Deum laudamq, gloriis in Infima media et Maxima
Congregationibus, reboantibus tormentis. Principales ignes Sedanq, conducti Tunc die S.
Pontificis et die Octavae numerosi et elegantes illustrant urbem, et in longam noctem
prolongantur hic applausus conclusio Blenitatem.

December plurimos e noctis evocavit ad solitas missas, et labores apostolicos.

2 Praefectus ubi tam effraenem licentiam advertit, abiit ad suum cubiculum, relictis intra aulam Collegii
Seditiosis, qui R. P. Rectorem expectabant (aberat enim domo) hic ubi sedisti adversus adeo insolentes
licentiosos ausus, jussit fores Collegii obscurari, tum excluso imperavit ut frameas poneret, respondit
is insolentes audax, potius se vitam velle ponere quam frameam; et hoc dicto: stultus audacia, et rupta
ferocia evaginavit caput gladium in R. P. Rectorem, sed a circumstantibus nostris impeditus, et arripit est
ad Superiorem Collegii partem, post remissum ad Heradihiam hoc flagitantem. Alii item liberi missis
detenti sunt tres principales, quorum unus inaudita hactenus insolentia inclamavit: Bismy Serenitatem
M. P. Bracia, et animati hac voce alii proutierunt, sed repressi a nostris. Unus in ex illis tribus
post spirituales reflexiones libere missus eadem die, duo honeste in cubiculo detenti per noctem, quicquid
postero die immunes ab omni poena manifestaverunt. Allicere hac clementia debuerat ad omnem me
desinam reliquos, nisi effraenata et male sanas mentes represset, quae etiam gratijs magis effraenata. Itaque
incho federe armati incipere, scholas et ipsi frequentare delectarunt, et alios cohibere voluerunt pla:
teas Civitatis armati offidentes, ut adit intercluderent. Ausu hoc fideles terribi, accinxerunt
et illi propter suam securitatem frameas, ne inermes aliquam patrentur confusionem. Criminis
enim a Seditiosis arguebatur, quod cum infanientibus non insanirent. Itaque de causa in tempesta nocte
scilicet circa horam undecimam unus a Seditiosis collecta insolentia manu imo etiam in comitatu ha:
bens R. D. Bistigski. Subduplicanda Porro sua cura commissum, armatus tum frameis tum bombardis
voluit invadere Hospitium unus e recti sententibus. Sed a Patrefamilias repressus, fenestras in concin:
nis clamoribus, et verbis contumeliosis pulsavit, quibus ad duellum provocabat eundem inspect:
rem, ut sub hac specie in paratis insidias pertraheret. Sed responsum accepit Auditorum
n' esse de nocte gratari, de die responsum se. Egit pro securitate Scholarum apud Serenit:
dum hanc Vichove commorantem. petijt ex consilio Collegii et impetrata Commissio ad com:
primendos Seditiosos. Tum quia percrebuerat seditiosos apud aulam Regiam velle quare
patrocinium, adeoque iudicium est expedire ut prevenirent. Tum quia instantes vacationes
periculum faciebant cadum, ac aliorum excessuum a furiosis illis patrandorum
quos commissio regia aut plene coercere, aut saltem (quod evenit) detertere a nefandis ausibus
posset. Quia tamen commissio hac propter consultam unius e Commissarijs moram in:
recenti crimine agitata non est, ideo satis iudicatum est citationes Regiis Commissario:
rum firmate, et manu cuiusque propria subscriptae portis affigere, quo facto sopita
est seditio Auditorum. (quis scit talium quod indec.) magis servili timore, quam honestate
regunt. Successerunt tandem Vacationes, quae Auditoros e scholis ad domesticos lares
dimiserunt, Seditiosi vero plene eradicati sunt in Septembri.

Ingressus celebris fuit solenni ingressu Illmi Joannis Georgij Prependowski
Thesaurarij Regni, Generalis Majoris Poloniae, ad fundandam Jurisdictionem
suam. Venit in partem plausuam et nostrum Collegium, invitavit ad Templum
Illmum Generalem, cui in Corona Lechisimorum Hospitem dicata est Panegyris
et Theses Thysae.

September initium Scholarum aperit post solitam orationem in Renova:
tione Auditorum ultimam Augusti habitam. Conclufum est totum negotium
cum rebellibus Auditoris, omnes non sine aliqua difficultate, et altercationibus cum
nobilitate manutenebant Pedagogos, a scholis remoti. Et sic evanuit turba, et red:
dita scholis tranquillitas.

Summa
7 millia
Levata
Hoc mense Levata Summa Septem millium ex Pamigtkovo inscripta olim Collegio
ab Illmo Przyemski. Quia vero huius Summae 3 m. pertinebant ad Residentiam Illm
recensem, quia aliunde fuit obligata ad pendendum censum annum Residentia Vichove
venit. Ideo ex consensu R. P. Provincialis ad tollendum hoc onus Residentia, destinata
et defacto redita eadem 3 m. Illmioni Vichoveni. Jam vero 4 m. quae sunt fabrica
Templi, elocata in censum, qui ex voluntate A. R. P. et R. P. Provincialis destinatus
est fabrica Collegij promovenda, in vim debitorum eidem fabrica Collegij a fabrica
Templi.

Templi olim contrahendum.
In Octobri Illmum Bathazarem Wilzycki Episcopum. Eucarpensem, Suffraganeum Posnani in suo ingressu et
consecratione in Templo Cathedrali, panegyri dicata, ac unig e nostris tum Scholarum eloquenti ore solu:
tarius
In Novembri Templum nostrum parentavit ipso manibus Illmi Joannis Radomicki, Polatini Iuri
Generalis Majoris Poloniae, Tribunalis Regni Majesthalei, tot titulis ornata motio
Vladystaf Singulari pompa fungit ipso celebratum, tum Templum nostrum ignibus, tum candela ex
vichove! Virgine cera, tum lampadum oleo olivarum ardentium conspiciunt, Tarcophagis elegantibus inventionibus
et sumptibus n' exiguo pro maiestate tanti funeri castru. Libavit ad Aras Illm et Ludovicus
Joannes Tarlo Episcopus Posnani. Eloquentissimo ore, tum Illmi defuncti honoribus, tum nobilissima
totius Majoris Poloniae hospitum corona, pacem concionem dixit R. P. Praefes Collegij. Imprepta hac Typi
testis affectum nostrum erga nomen hoc vere gratissimum Societati. Condoluit nomine hospitum
dixit ore. Decretis Modlibowski, nunc Vincerna Vichoveni cui par facundia respondit Per:
lystis Stephanus Prokopski Capitaneus Lancienensis.
December Operarios in Vineam Dni ad vota vicinorum Parochorum pro Festis Natalibus
expedit

Annus Domini 1729.
A R. P. Michael Angelus Tamburinus Praepositus Gnalis.
R. P. Joannes Jyszkewicz Praepositus Provincialis
R. P. Joannes Witkowski Rector

In Februario fungit in Templo nostro Perillustis de Mycelscijs Cor:
Tunc Illm. Porillabris Posnani. simili omnino pompa, ac anno elapso in
Illm. celebratum est. Celebrante Illmo Loci ordinario. Funebrem concionem
dixit R. Stephanus Poniski. Nomine hospitum eloquentissimi testatus lucum Per:
illustis Perz Tokolnicki, hunc Vincerna, nunc Vexillifer Vichoveni cui respondit
M. Dn. Adalbertus Miaszkowski.
Levata restaurata domus lapidea Bugae Musicorum Collegij, sumptibus primo ex levata Summa
ano sumptibus eidem Bugae 1500 fl. ex consensu antedicti R. P. Mathni Trampczy
Bursae Provincialis, sed insuper ex proveniunt Collegij ad eandem restorationem impendi
mille ultra duo millia.

Restaurata item sunt duae lapideae scholis configuae ruinis ceteris servatis relictis
nisi periculo obviaham fuisset.

Festum Purificatis Virginis Sodalitas Minorum Congregationis abso:
vit non solum ardore Arcorum illustando venientiam ferventibus
Petratis in Mariam quo Penella Corda aulega spectant Sodalitas

Aprilis Fabrica labores renovavit, qui reverente orbe notabiliter
capere reflorescere adhibente curam Solertem R. P. Cospari Gabriel
Majoris Divinissimi Stanislawi Patroni Poloniae et Nostris Templi.
Tusclanis Solennitate celebri Sacer et insignis apparuit.

Festa Paschalis multas, ante huius more evocantur in
Vineam Domini Operarios via medietati postulantis et
desiderantibus sufficere Misericordiam huius Collegij pauperum:
huic re hinc
R. P. Praefes Provincialis Collegium visitavit et gratias invenit in eo
ipse Provincialis Summus Gratias.

Introducia Hoc Anno in Octava Sani Corporis Christi. Introducia est Sodu-
Sodalitas lita Sanctissimi Cordis Iesu in Templum Nostrum. Cui plan-
Cordis Iesuam populi liberalitas cupisdam infimis pietate ac dignitate Per-
sona, quod nulla aliquot largita est in perpetuum duratu-
ra ab illis ex proveniente cenfu continuaretur foveretur-
devotio inchoata. Pendens vero ad fastigium R.P. Præf. Collegii oblati Indulgentiis approbatione Romana libet-
his copiosissime editis extensis cultum Divini Cordis con-
cernentibus provide ordinatis. Initium devotioni optatissi-
mo factum in octava Sanctissimi Corporis Christi præsta-
exhibitione theatri ante faciem templi Cordis Divini tri-
umphum emblematicè celebrant. Deducta est inde
pompa Sodalitatis ad Sacellum devotioni huic destinatum
in quo et exhibitio continuata, et die tota sequente, binisq;
Noctibus, magno confusa vigilantium Nocturno per vices con-
stantissime præstuentibus fervor existit singularis, tenebris
humane copioso ardoribusq; ferventer orantium illustratis.
Adco multi statim dedere Nomen Sodalitati huic, ut Ab-
bo inscribentur fatigaretur manus; prius vero aures,
Numerosas Confessiones Audientium. Ingentem letiti-
am ubi integræ devotionis huius aditus auspiciam, quæ
desiderabat summopere in coram ahatum Confraternita-
tum Sodalitatem hanc comparare.

Ingressus Sollemnis Ingressum Sollemne in suam Praestantiam Illmo
in Praestantiam Illmo Ludovici Generalis Majoris Polonis. Cui planqu-
Sodis Polonis Collegii Panegyr. Dedicata et Salutationibus gra-
tulationibusq; Scholasticis Juventutis, quod etiam ecclesiasticis
die sequente deducit Illmo ad Curiam Castellani
in qua deinde epulo singulari est excepta.

Augusti mensis absolute inchoata studia
Praefationes dictum tempore solite audiri memores
et dignitate singulari conspicuus auditor.

Fabrica quoq; Collegii ad fastigium laboribus inde-
fectis est producta.

Annus Domini 1730.

A. R. P. Michael Angelus Tamburinus Praepos. Gener.

R. P. Joannes Juszkiewicz Praepos. Provincialis

R. P. Joannes Witkowski Rector Collegii

Januarius Consueti Nominis Iesu Sollemnitate auspi.

Cum Anno dedit. Ex cuius celebritatis occasione, commemo-
moriari hic posset, illius clapsus, auditus Anno 1728. Sonitus illius
in ore militis Sados in patibulo suspensi, qui iuxta a
media jam hora pendens, et putatus clanimis tandem signo
voto dato, Nomen hoc Sanctissimum vocatus iterum cum ad mediocr-
ratione residui spectatoris.

Februarius Junctis minore Sodalitatem Nostram de factis, mors
Adm. R. P. Generalis Nostris perturbavit. Qui hoc mense
degit vivere post tot annos regiminis diuturno afflictus
mors et sublatus tandem.

Martius Eodem fervore, quo inchoata fuit, continuavit
devotionem Cordis Iesu per omnes suas Sestas ferias, et
tandem de Sanctissimis MARTII doloribus laeta. Non tam
men integris noctibus ut inter auspicia (quavis id mul-
ti desiderarent) duravit ista pietas inter profundas tamen
vesperinas matutinasq; tenebras perseveravit, flammis et
pietatis ardoribus illustrata. Confluentibus majori notis et
dignitatis hominibus ac Nomina eidem Sodalitati conceden-
tibus Scholasticis quoq; Juventutis existit ardor non poste-
mus, quod omnibus hinc quibus perseveravit devotio
copiosissime libentissime ante aram Sodalitatis conveniebat
horabatq; tenellis affectibus divinum cor reuendo. Verbo
hæc et primitiva devotio Iuventus ad invidiam aliorum
etiam Religiosorum, qui meditabantur eam suis in tem-
plis auspiciari. Sed destituta R. P. Rectoris Nostris effusi-
ne palmam nobis præstarent. Tamen ad normam
illius Similes devotiones iidem Sestas ferias mar-
ti celebrant.

Singularia Divinae bonitatis documenta quidam hui

annectuntur Superioribus Annis omnia. Annus est ex 1728

Et Manichaeum Brandenburgum advena quidam Anatolicus, ex
Brandenburgia consuetudine cum uno e nostris, Collegii hujus Patribus
informatorem ac illustrationem circa fidem tam luculentam
Conversionis aueperat, ut veritate agnita, Simulq; internis in dies ma-
joribus sollicitaretur ad suscipiendam orthodoxam fidem: obstitit
tamen pestinaute, ac ut molestos ad intra interpellatores pro-
cul agere in longinquam hinc abire regionem, filij prodigij
gratiam. Nec tamen ita recedens deservire famuli, imo quo-
tidie vehementius animum sollicitantem offerebat. Igitur ubi que-
sitam nullibi reperire hinc misera quietem festinus rediit Poma-
riam, auepsit Patrem eundem ultra supples factus ut reconui-
retur Eulepis, a cuius confortio loco et animo deperat cupiebat.
Fassus in horas Libi intimari. Nullam obsecrant illud dicens
necum temporalem quietem, nisi cum religione Catholica in
fatu rediret. Absq; mora id profectus, et abnegando erro-
res tranquillitatem obtinuit.

Non minor Providentis Colles cura eodem anno contuit
Mulieris circa salutem animae cupisdam Pomeranici Matronae. Hae
haereticas annos vixit 60 in erroribus haereticis numerans semper in iisdem
Conversio peruenit ac lunda ad continuas invasiones manit Catholici, deperit
Societatis hominum, strenue hac in parte laborantem. Ergo d
viro suo propter ingratam pestinaciam seu in personam illius
relieta qui impatiens hominatus in fidem veram ab illa vi-
brant sollicitum in ignotam videri abire regionem. Manu itaq;
Solitaria notabili spacio temporis, urgetur constante a nostris
operariis ut fidem Catholicam amplectatur; per ludibria magis
quam seris, seu potius terribus dunt Patrem Operarium,
postulat Sacrum offerri ad Episcopum intentionem pro reditu Li-
ber manit impetrandu, Exploratura si quid saltem carni-
ra posset et valeret missa, cupis vim tantam (ut illa a-
rebat) celebrant orthodoxi. Dicitur factum. Alacris pro-
mittit et offert Pater missam, orat supples dunt et obtinet postu-
lationem, adest enim postidie inopinatus manit, ad seditionem
interne in stimulat. Misera eventum haereticus mulier
jam pater per flexu capiti, sed brevi rursus se probruit im-
mobilem. Tandem ubi hoc inimentum non profuit, admo-
uer dunt acius calcar nem p. lethali morbo percutit ob-
ratur, igitur ad fatiscientem evocatur Operarius reger, tra-
dit melioris chirurg nonnisi prolationes qua pro-

mibi se fidem Catholicam suscepturam, d. convalescentia ea progent
morbo. Annuit dunt conditionato licet deperio, postidie eam
convalescit, auepsit portam Collegii, sponte postulans reconui-
Eulepis, ac sine mora obtinuit. Unde ineluctabilem corporis sa-
nitatis mentis animumq; est fluita.

Alia res in eadem Urbe per multos annos saepe confessa,
et inhabitata, cum vix emendationem daret, negligitq; per som-
nium videri Gigantem Aristo esse minitantem tibi, quoniam mulier inha-
bitatam insequentem quem cum proprio cursu vitare nititur bitata, per
in profundum delabitur foream draconibus serpentibus aliisq; dunt
venerosis refertam monstris: inter haec constituta dum imploratur ad post
rat operi videri Superius adstantem Libi. ex postq; unum miterha.
Patrem porrigentem tibi protensa puerum, quem ubi an-
pit discriptionem evagit, et fatales morsus extracta simul et ea
Somno educta magno serore constitutus rata imaginem ofen-
sam damnationis dunt, evasioneq; modi. Illu essente igitur
die, ad nocturnam sacram contendit dunt, tenebras animi exussu-
ra, constitutus peccata, seris constitutus vigilansq; eadit peri-
culum quod haud proderet somnians. Totahier emendandi vi-
tan, ut ea sententiis confessionibus patuit luculenter. Sopi-
vi conscientia remem, quem in quiete nocturna, inter vi-
peras infernales spectans Libi infensissimus.

Postquam vero annum concubina singulari ad religio-
nem Divinissimam Francisci vocatus Nobilissimus in Scholis Prodigio
istis Studiis pater Michaelis Bogdowski jamq; modo reli-
giosi Reformati. Anni in somno spectabilem se probat per ad hae-
sona, habitu ac ceteris lineamentis Divinum Appropiate refe-
rens, monuitq; ut suam religionem ingrederet, quod cum juve-
nis excusasset intolerabilem Libi cum affirmans vix statum
subpingit illa. Potuerunt hi et tu potens ac disparuit.
conscriptis monitis Invenis ad seculi honores fortunaz ap-
rans totus. Post aliquot tandem annos inter spes magnas
favores Studiis transactos eul itent dormientem ab iper-
sona Angelico cultu conspicua auepsit, excitat a somno, in
memoriam revocat monitum olim datus, et jam vigilantem
reprehendi quod hucusq; distuleris edequi Collegia impera-
ta. Excusat ille rugis. Sed urgetur, ducto Superius onero-
rato. Ego deperiente videri monitorem praeput se est lecto

Alius ad Hec. Nam pruden per somnium misit Idmon appem.
Religionis inqueis damandis illud peremntes si religionem veri
^{impulsi} Et id amplectatur. ampuet maligni: boni moniti opti-
^{& damone} mus Juvenis.

Mos. Desit vivere 30 Aprilis C. Josephus Wolyki optimus
C. Wolyki. Frater imo C. Coadjutoriam temporalium exemplar inque
sare. Vivit multos in Religione annos quos copiosissimis
et continuis usque editis districtis laboribus, maxime de
hoc Collegio bene meritis in cura eorum epis praedictis
consumpsit vires, cui pariter immortalis. No conju-
cissimus vidit cu Deo ita et defunctus etiam intra
maligno ardore, ferventissime. Orans Numen cui Supplex
continuo debeatur. Matus brevis tumultus Patris quiescit fel-
citer post tot impensas Collegio et Religioni operas.

Remanens. *Colonia* *Doni* *Ignati* *Annus* *phosphorus* *termin-*
nant. *Quod* *clonamat* *saia* *paregyni* *Religiosi* *Di* *ri*
Benedicti *Nempe* *Prior* *Lubineus* *et* *ordinans* *epidem*
Conventus

Mors Dⁿⁱ Confectus multorum et dignissimorum hospitum.
 Michaelis Prochaska Professi. 4 Totum qui contracto in
 ira morbo ad hoc diversis Collegium curatum sanitatem
 in gravefcente malo decanens nec remedium quod Summus
 adhibebatur non admittente e vivis cepit. optime me-
 ritis de rebus in illis amplissimas ¹⁷⁹⁵ intem-
 pestum corruptis fatum. Debet illi Dⁿⁱ Schoversis Nupta

October Adventus R. P. Martini Dzielanowski Vice R. P. Die:
Provincialis Nostrum Collegium hoc serenavit cuius or-^{wanowski}
cus ab alto Nos visitavit. Induxit tamen quandam ^{via Provin-}
bem eadem visitatus quia deprognatione sua amovit ^{in catis, Ro-}
Papa a Jasiu. ^{Collegio.}
Septem Dignis Paniflavi Progentia sua idem Vice R. P. Die:
Provincia ornavit et in Novo Kefeltorio (quod haud pridem
decentate R. P. Rectoris paluit ad maiestatem deputi, nosq. ab.
Ambis reseris Trilinis vindicavit) non hospitibus nempe Illis
Supaganes et Illis Cassellano Calpiensi Luamerasano R. P. re-
lithes Popi aliisq. epulum abigipsum sumptis.

Festa Nativitatis Dñi Nostri, ad labores apost.
lios multos Missionarios nostros pro avaris hic
morem evocavit.

ad faciendam possessionem loci: Patrocinium igitur nego-
tio implorat ab amicis, ut non obset contractus Civitas.
Morit hoc delatus sumus Collegii, et vana studia occur-
rendi malo. Sed ipsa, sua fortiter sponte evanuit ma-
china. Fictum fuisse videtur nefas esse dicere; utpote
tam evidenti nitam fundamento: mysterium tamen puta-
mus latuisse, quod illud? haud licet divinasse: opinamur
Statum loci heredem, terrulamento ejusmodi, voluisse
catorquere a Nobis, loci emptione, cupis fundus esse regno
consequens esse.

Primi dies Junii mensis Solenni adventu Illmo
de Potocinij Korminska Castellani Calicis. Nis Sponz
Panegyris in apudum fons redit, hereditarius videlicet Sponz Pri.
data d. 17. in apudum fons redit, hereditarius videlicet Sponz Pri.
Illmo Neopontis celebres exstiter. Qui audis pompam, Sponz Theo.
Panegyris domus Potocinij. Primas Regni, cum Illmo Palatini Lajo-
vid, aliisq magnatibus, Probatu hospitibz. Reddita
protinus a Collegio Panegyris, tanto applaudens hymn.
nos; quam Primi Patres Collegii hujus, cu' Vice Profr
ad locum loci detulerunt, et ad ad idem Neopontis.

R. P. Trampczy Collegium hoc quasi hucusq acrophalum, hoc mense (a
huius Rectoris) accepit; idcirco Rectorem suum 5to Junii Salutaris
legit. R. P. Martinum Trampczyński, nuper in fronte
Provinciis, (utpote illis Provinciis) eminentem, ac in
saue totis Societatis non pridem Collocatum, quia Con-
gregationis Generalis Vice Secretarium. Gestienti:
bus nobis de adventu hujus Profridis, maiorem; illis re-
ro Orienti quasi umbram (si tantus fulgor pati quid pr-
mo Josephiam potius tenebrosam) adiecit, mox P. Josephi
Gedymia Theologiam Scholasticam. Theologiam studiose agebat
legi anni 4to tunc Anno 1to magnas Spei, Societatis Religiosus, ob-
probritatem et singularem deditentatem in agendo, quod
tamen a sinistra pati vice non exemit illum. Anno
fere integro via non semper lethaliter deubuit, sed
religiosus et martir patientis. Cursum Theologiam
sichul cum vitali cursu terminavit, doctum testamen-
inter luctus morbi peregit, coronam postulat abiit
acceptum. Quoniam Summa integritate animi, Corp-
ris.

vis ingentem periculi cornuclam. Non semel edulceratis.
ne horrenda deformatis, Speciem formamq pietatis eandem
semper exhibuit. Varii medicina Doctores adhibiti ut oc-
currebant malignitati; provento jam obviare nequiverunt mal.
Igitur luis finem et vitali simul imposuit; defunctus fuit,
fatis religiosus fortunatus. Patris tumulo solito more illa-
tus in pace eterna requiescit.
Julij mensis classicus exstiter drammate, per m. Dene-Darona
trium Curcenski Sponz Sptadeos, dedicato. Illmo profat. Dedicato
Neopontis, ante cupis intuitu per scholasticam Juventutem Sponz Sptadeos
Ipsa Illma Casellana, salutata patrio idiomate, grate audi-
rit planus suos, et Spectantis Senas Drammatis, cu' suo
Illmo marito, perhibente.

Conclusio mensem et annum Scholasticum Solennitas septem d.
Dignis Ignati, celebrante Illmo loci Ordinario, qui poante Ignati.
in absentia Illmi Palatini Regis, Provenumq alioru Spt.
rituali et seculari Patris, epula religioso ex repletus. Pan-
gyrim suam dicit R. P. P. Profridales in persona R. P.
prioris sui Wladyslaski et alteri Religiosi.

Augustus mensis maiestatem habuit a Professore genis-Professio de.
na Wladyg. Patris Professori Philosophis: nempe. P. Andres
Lytynski et P. Josephi Sufferynski gradus, Patr

5ta in medio sui claus, in eadem quoq, apparuit gl-
nigis: auspiciis minimis Sptadeos, quod Profatone so-
lita, cum promulgarentur, Audientes habuerunt cum Illmo
Generali Majors Polonis, insignes nominibz et dignitatibus
hospites.

September auspiciis Scientiam classicus exstiter Juventa-
tem Scholasticam e domesticis laudibus in atria docta evocando.
Novembis feris plausibus Scholarum celebres quos dicit No-
minis R. P. Profridis Collegii, cui etiam inpositum hui detulit ho. R. P. Redon.
nozem Civitas Popramensis quia per Profridentem Consulem
et scribam suam gratulata est eidem Solennia Dignis Tuscian
documento reverentis et novo fere et singulari.

Idem mensis inclamit triumphis Dignis Sptadeos quem
triples curvus triumphalis tam in pervigilio quam in ipso
fatis deductus complissimie et secundissimie coeclit. Sed propri.

populi tam illustrem pompam, adumbrari funus paratiale. Illud
Ludovicus ex Pielkynij Ponijka Castelland Pognanij. in martis
adhuc illatis noctis tumultu. quam brevi Reute duo filii: Nemi-
pe Penkhi Alexander Ponijki Venator Vshovenis Terid et Sta-
nislao colonellus P.L.M. Ex medicamine sumpto intempestive
incurabilem contraxerunt morbum: defuncti ex nostro illati tumultu.
Illud Genitorum Magnate prius ad tantos illos adamantem
animis proferente et Reute statibus exemplar patientis exhi-
bente. ut illud ingemiscere Dominus dedit. Inq. abstulit. Sit Na-
dri benedictus.

Etiam in Noctis Rhodis grasabat
Luegis, aliquos ex prima nobilitate Juvenes Astuti, me-
tu nobis incusso contagionis aliquos. Sed absolverunt timo-
re vari contagionis modi. fatum.

At morte gravior nobis edita viracitas nimia. seu potius
impotentia quorumdam Auditorum, qui reperi qua acti levitate
certamina cum Litoribus et Satoribus sunt aggregi. causam
Levitas Auditorum est nominare, nempe quod illi acriter Superiorem
Auditorium ressem circumferrent et idcirco a Studiis discrepare non
castigari. viderentur. Cum vi vestri cingulus at munus illos dis-
cerneret a Satoribus, et monum differentia ex. Variationem
huius (ut ita dicit) infans relegatis ex schola antesigna-
ris Nobilibus quoque per amotionem politici. Eodem remedio e-
tiam Superiore anni huius parte auge proscantur. Sed
duella terminati cum P. Profectus ad requiescentem delatis.
nempe Auditor castrensi protine agitati declaravit eos hoc ipso
non esse Studiosos etc. Sed iam plausibiliorum calamum
avocant historicum. Nempe Decembres solennia, Prima

Drum Laveri quod classica fecere. R.P.P. Francisca
Paregyri sacra matutina et vespertina: Singulorum
vero addidit cultum, Primores civitatis, numerosissime
cum ludo Propetis et Decano, etiam in Triclinio reli-
gioso epulo refecti. Altera Immaculatissimi conceptus Ma-
riani quod hoc titulo insignita Media Congregatio su-
is fervoribus et splendoribus illustravit.

Katalina vero festa Copiosissime operarios nostros in vi-
neas Domini evocarunt.

Annus Domini 1732.

A.R.P. Franciscus Retz Propositus Generalis.

R.P. Martinus Drewnowski Propos. Provinc.

R.P. Martinus Trampczyński Rector Collegii.

Alue hoc Anno Collegium Personas 82.

Anni huius Auspicia, Sanctissimi Nominis apud Nos festivitate. Festivitas
semper classica, promulgavit de suggestu sacro R.P.P. Cardinalis Nominis
melius divalcati. Prior conventus mane, a prandio Ordinarius. Illi.
in praesentia Nobilissimorum hospitum, quorum multi in Tricli-
nio Epulo religioso sunt refecti. Ita Anna Januari 6.
lennis, at funestior erat 14ta ejusdem qua illatus tumultus. Mors
M.D. Joannes Kowalski, in Suprema Classe Grammaticis studio. Hic d.
Sis. Solennia funebria. Sacri Religiosorum conventus et ora-
tione Scholarum comploratio. fuit singularia.

Iam vero 22da dies et 23ta ejusdem Mensis introierunt
funere gemino Penkhi Ponijki in Novembri Supra.
memoratorum prior dieo exequiis Penkhi Alexandri poste-
rior Penkhi Stanislai dedicati.

Februarius festa Purificatio Virginis per splendores Con-
gregationis minimis copiosissimos, et fervorem pietatis ejusdem
illustratus. Casticus pariter copiosissime cultissime exhibi-
tis publicis, etiam biduanis drammatibus, in conspectu multo-
rum et selectorum hospitum. Deinde Triduo Bachanationi
solenniter iuxta mores antiquos celebrato.

Martius singulari cultu S.M. Cordis IESU insignis, cu. Festivitas
ius devotio methodo a praecedentibus annis diversa. et peracta. Coni. Hic d.
Non enim, ut olim, in sacello, at ad majus altare, cum com-
moditate et majestate augustiore et Summa sacramentum
expositum et tota serie devotionis celebrata.

Aprilis ad festa Paschalia, evocavit Operarios nostros, et re-
assumpsit labores circa majestatem Principis Aul. ac Na-
vis primis templi. Architectus enim Structura altaris Peto.

res deaurationem Capiteλλονum et quicquid inter Columnas
invenitatis crepantur. Mosaicum vero opus artifices huius
Principes
Mosaico opere
creta. aliquanto citius inchoavit. Ita prima navis templi e-
mergere cepit, fortunatas insulas illi faciente R. P. Pr.
Tode Collegii, qui operam et pecuniam liberaliter impendebat.
Templo quoque suum deo rem non segnis promovebat. In-
tata quoque grandes conatus, media totalis Congregatio, in
pari quidem cultu, ornata tamen apparere cepit. Fa-
brica pariter Collegii adjuvante ejusdem R. P. Pr. P. li-
berali manu, operas suas resumptis multa perpse-
re cepit habitacula, inter quae coninet Trichini cul-
tura auro condecoris numentose. Speciem nata pulcher-
rimal in cultibus Principum tunc Provinciarum bene-
factorum tunc Collegiorum quorundam fundatorum

Regem quoque Persisimum circa haec tempora hospitem na-
turaliter fuit Polnania, qui hac transiens Transaviam, salutatus ab
Rege salutatus, Arce tormentorum explosione copiosissima, Substitit in Praefatus
Palatio prope Cathedralen Ecclesiam, ubi Nocte peracta propter
viri Transavia, Leuit illius Numerosi Principes Patronis
sed diversis temporibus.

Junius funestis fatis Illi. Adami Potinski Castellani
Polnaniensis, qui prodromas Illius Consortem, filiosq. nuper me-
moratos; Reuit. Matus Nostra tumulo in festo d. Joannis
Prudens, inter tenebras vespertinas, posthuc exequis solenn-
bus promulgatus, Solenne funus praestabat.

Quos vero ita funestatur illatus eduxit Illi huius sen-
toni: hos reuacari conspectus suo fessissimus Theodorus Po-
tinski, Polni. Regis Regens, Poloni, et Amici Benefactorumq. Nostrorum. Hi Illi
Incognitis deperi. Mathiam Koronicki apud Praefatum Principem, Nobis etiam
die ad Nos. concepit presentis sui voluptatem. Privatus enim venit in
templum primo, cupis structuran et operas recensere admiratus,
ad Collegium descendit, in trichinis, humaniter matutino epulo
epo refectus, cum insolito (ut ipse testatur) gustu sumptis appu-
lita sibi exquisita oporia. Inter manducandum iterata non solum
gratiam actione, et gratitudinis promissae, respondi humanitati
R. P. Praefati Collegii. Aliquot horis moratus abiit ex Collegio
No. et ex urbe, quod tormentorum numerosa explosione plan-
ctum potius quam plausum, ob iniquitatem moram et exiguum
promulgavit.

Qui mens in ipsa separitate Illi Caponi Divini incho-
atal Prudens Nostrorum cum Academicis videt, intra Octavam

epigra.

Sunt Populi. Proculat nimirum Nobis inquit, aliquot Nostris
stadis, ad pugna bacillans, vident Academicos in Con-
spectu suorum Professorum sedus pepigerunt, apposite condi-
ne plagam infundendam ei, qui prior altum laeseretur.

Iuli prima dies fatalis exstitit Charisimo Mathia ^{Mors M. Mathia}
Gatenski, ^{Coadjutori temperati} per multos annos, hic sacrista munus obeunti
nec tantum labori huius immoratus diu, sed etiam immortuus.
felicitas. Obiit enim, Frater hic, seu qui toties in honore Di-
vorum sacro ignis auderet, intra calores affricos et exten-
ctus. Templi huius solennia et ad ab illis cura, variis
et singulariter diversis cultibz, ornata spectabant, quas nu-
merosi summis, et cupiosis affectuum fervoribz illustra-
bat. Quasi contubernali diu non quotannis tantis
de qua indies integras eorum sacro adhaerebat domi-
cilio. Matus Patrum tumulo quem toties aliis referant.

Nec faustior Nobis contigit ejusdem mensis ita dies,
quod inopinata morte sustulit M. Demetrium Gorzonski,
Professorem Supremis Classis, letho oppressum nobis lectus
exhibuit. Nec tamen subito dici merez illi fatuus quod
religiosissima vita praeparat. Quanta aviditate isti illi
Animan. ambiebant sapiendo si indicarent. Et qui ad
Leopoliensem Praefatum destinabatur, inde Olympum Ate-
stem invitavit. Praefatus sud morti funus Discipuli
pridie celebrato. Matus Patrum tumulo non degener hui
filius Proti Parentis nostri. Dismissi. Non postis tantum
humeris succollantibz, at religiosorum quoque aliorum. Qui
Liberalitate R. P. Praefati Collegii invitati. Longa bene pro-
riore: Leuit Scholas sub pallatis Regis prodromas nu-
merose Inter quas ~~et~~ suprema Classis Mari doloni
nigro innatare ipsa, ut non omnes lugubri reatu
amictos suos exhibens discipulos. Funus illi singulare
fuit. Nam post officium Nostrorum, alia die Congregatio M.
vima cui praesens Petrus Congreg. Socius Magister sacro cartato, a-
hisq. lectis numerosis in suo Oratorio parentavit ac tota appa-
ratu huius exhibuit, quem intra sentebat. Alia diei die. Reli-
giosis vigiliis decantatis in templo Nostris R. P. Franciscani de
servantia, ceteris numerosis celebratis missis, suffragiis An-
ma parentibus. Penultimus Poetha tricus Polnaniensis, Anna Ponta.

Hoc Anno negotium de limitibus inter Skypows et Le-
Givski in Contingis laeu ambiguis intentatus Ad promissa
per possessorem M^{ro} Skatawski et Perlen Vedillifens Pozna
Complantatione et amicabile Compositione, absq. strepitu liris
dilatus est ad pacificationis tempus.

Tertium S. P.
Ignatii
specialiter cel
bratum.

Mrs. M. L. L. L.
Tarta Epj: Paj
niensis.

Mrs P Joannis
Peradeniya.

O Viri piissime, munus omnibus sacramentis, animis edidit. P. Joannes Por-
 densis Professor & Votorum, Septuagenario major; statim ille florentem literis impu-
 dit, quibus liberalissime exultis, ab ingenio simplicitate commendatione, retinendi capacitas
 te, interpretandi subtilitate, addidendi facultate, hunc ad huc Scholasticus Philosophus, ac
 Theologus, inter Numeroissimos Sodales, postea insignis in Provincia Cathedrali Professor,
 primas tenuit; confectis ^{hinc} studiis, elegit esse obsequii in Domino DEI, et primis despo-
 nens Cathedris, insuavis operis in Collegiis, ac semper in laudatione Professor, et Ma-
 gister fuit semper ad edificationem humilitatis. Anni parvissimi fuit, protrada ordi-
 nis in Senam nossem Oratione, ultimus e Collegialibus somno concubus, primus exigitur
 et longe ante alios, meditationis hora sanctissime peracta, ac Matrimonio Sacerdotis Officiis
 bus, cum primo pulchre elatitarius familiam, ac operis descendebat in ecclesiam Collegii
 Alle inchoavit elegantem Basilicam Petricorid, ac Rosanid perfectus, ille hic Collegiu

Novembris fens, collegio maxime Sontibiles, inferias fecerant R. P. Martino May R. Martin.
 trampolynski Professo A Vobum. Vir ille non tantum Collegio, ut ab anno est trampolynski de
 medio, cum eiusdem charitate potuerat sedor, Benefactor, Pater, et omnia, resp-
 lam Provinia Moni, quam rexit aliquot annis insigni prudentia, et summa fider
 nie hui commendatione; non Majori Moni tantum, sed Magnam illam Pabi-
 listinam et Alupissimam partem in conlanguitatis rebus trefit, Sed et lli-
 versis Societati, hui cognitis in triennali Congregatione Romae Procurator anno
 1818 item in Congregatione Generali XVI Uelior a Provincia Moni Primus, et
 Vice-Secretarius Congregationis Gener. a mandata sua perha, instituti hui

exacta notitia, eloquentia laude, gravitate morum repositus, fatum suum deservisse
fuit. Erant in illo Patre exultans auditus in rhetorica Philosophica, Theolog
as scientia, tendo primas Cathedras in provincia laudabilissime occupavit.
Suaque Rhetor, Leopoldi pro externis, pro Rectoris sedibus, Philosophus, Pandemius, pa
pali, ac domum Ciceroni ex cathedra Theologus audis, tam ad mentem omnium studio
no, quam ad commendationem Sapientissimorum, Professor insignis. Sed ante
um regendi homines singularis excelsus. In gubernio Collegiorum ac Provincial omnium
inde praeclaras voluntates, opinioniones, animos, et affectus tenuit, quos brevissimo imperio
omni charitate, Paterna benevolentia, tranquillitate regandi, patente semper amoris sub
ditorum corde, liberalitate amplissima, quantum per leges paupertatis licebat, Alti
Conciliavit; Modeste ille sed forti correptione emendabat errores, non nimis sol
licita, sed pie et religiose industria animadversione providebat in Economis, non nem
et asperis rigidas coactor, sed rigentissimas lustras religiositatis capite absolutissimam
Norma regnantium. Leopoldi primum scientia, animis, et affectibus, ac famam ingui
nae auctoritatem Urbis nostrae praeclaris, sed reliquit Augustam conditionis meo
mentum, bibliothecam, et calat in fronte volumina sua peregrina, in Taphetum ubi ac
legio proximum Chinam inducit, ut religiose otia jucundius distraheret. Littera non
imagine; In Lyceum, et hac in Ruffia Metropoli, primum jacet lapidem, ac ejun
damenti erat Regiam Sapientiam, auras omnes eloquentissimi depariete lapides sua
testatur Auditorum.

Mutavit deinde facies, in campo Dolorum. Naturali
Rector institutus Jaroslavi, an deinde Charitatis in debilibus potior, sapienter aenas, brevis
quidem hic Regiminis munusculum, dignum tamen ut secula in laudibus moretur. Jam
Summus in Provincia honor, per Populos, Urbes, ora cunctis vixit gloriosam ubique Pa
trem, visitavit Collegia, acceptus ubique tanquam Angelus Dei; Protraxit ultra tria
nia gubernio Provinciali, Jaroslavi gratias Rector ad S. Joannem contedit,
Hic testis Hollandiae sedes templi, et Collegii munivit, fronspicuum Scholasticum innovavit,
accipiam, praefiguramque ambitum, elegantibus de solidis marmore columnis, ornatus, inter se
adornavit, bibliothecam insuper nobilissimis authoribus aedit, et pueris et reperto
riis affebat fides nobilitavit, spe aurea domestici Saluti.

Salutem Roma Popu
lia invitavit Benefactorem suo sui amplissimorum bonorum adores quondam inscripsit per
tam Patrimonii, quanta fundando suscepit Collegio, si successores per Regni tribunali
geta diminutam fecissent. Hic ubi de suo domicilia pro nobis erecta perficit, Ma
gna Anima domicilia reliquit diu. Major Polonia eadem tenet, eadem et alij de
dit, ita genitrix e matris linea cuncta abant ad urbem. Numeravit annos etatis sua
de Religione vixit et et quavis ad expectationem, vota, regenda, omnia paratilla hde
das fuit, tamen ad facta, famam, Opinionem, merita, satis vidisse longum videtur. Tum
celebrat magnos Urbis totius, Religiosorum omnium, et et et Cathedra concursum illa
et fidei. Josepho de Wierbno Sacrorum Archiepiscopo Pseverenti Administratione
Sede vacante Episcopatus Poloniensis funebrem audit pompam. Polio Scholae po
lity

lati signis, ac tristi nubem amantem suam significarent. Iudicium. Has seculi Regit
variorum ordinis, et replendunt illorum pueris erga Defunctum obsequium ad facies, quos singu
li praeferebant; oblati a Nobis templo. Nobis tandem in ordinem descenderant, civitatis
Magistratus immediati ante Altarem laudare progrederet, qui humeros filius, confudit sple
ndore Administrato funebri apparatu indutus, praecedebat Sarcophagus, qui timoris religio
sionis ordinis ac Alori hujusmodi lacertos. Hic pompa postquam in templum conflavit
officiis Defunctorum nostrum more dictum, relictis ad matris ex Altari Cathedra et
ad dno, qui requiem cantavit, condendum fecit, et finis ad ipso subterraneas regibus
deducit Amantissimus Archidiaconi et Sore Regos. Semina ergo Patris Sepulchri
Roravit, quod inter ratio non differret, Sicut Venerabili Patri Jassari Impliciter urna
Venerabilem Patrem Martinum Trampitzki affundit; par quippe erat ut quicquam
dam et una quasi urna gemini dignitate, proficitate, spiritu non dissimiles prodie
rant, vicina etiam urna clauderetur. Habet igitur requiem sub hac basilica sede
quam ad ampliorem comparavit Majestatem, postquam de lateribus fecerit au
moream, deo sibi oblato et elemosynis priorum. Hic a pueris die sponte nemi
ne invitato litant ipsam puer. Martinus Rector Provincialis, amplius muros sentis indoluit
doris, requiem laudat, et conditum exultanti corde adornat.
Cum Collegium Superioris vacat Officio, et hinc prius altus lacrymas in doloris communione
venit ad Martinum Trampitzki Praepositus Provincialis, amplius muros sentis indoluit
Acphato Collegio, et solatus est potius die Officio Scholasticum applausu Saluta
tus. Prima deinde cum laudat conspiciendi brevis sedes. Martinus hinc in pulchrum est the
minis diadema, et cum in Martinum Caput ablatum est, in Successore dno Caput et Corona
restituta est Collegio, ad Stephanum Trampitzki Praepositum testis Lectoris qui tamen in me
diante Praepositus Theologiae Speculativae est constitutus, ad S. Joannem Radomicki Archidiaconi
qui in eodem Officio ad aulam Sereffissimi Sarsici Regis Poloniae in Salsam est
expeditus post fata Candissima S. Joannis Wisniewski Sedoris quondam hujusmodi. Martinus Sarsici
legi post Theologi Salsici Guidem Sarsici Regis Sarsici Sarsici.
Ad Sarsici Christi Natalitia per Parochias diffusi Nobis, Operarios Sarsici de
reddiderant in vinea Christi. Et cum pars magna Collegii emigravit
ad Missiones, una ad dimissionem est dispositus Ladislavus Sarsici Sarsici Sarsici.
Theologus Sarsici Sarsici, hanc ille Sarsici Sarsici a Superioribus non admo
dum repugnantibus ejusmodi hominis desolatus.

Martinus Sarsici
Wisniewski in Sal
tis.

Annus Dni 1733.

R. L. P. Franciscus Petri Propositus Generalis
 Martinus Gienronowski Propositus Provis.
 R. P. Nicolaus Naramowski Rector Collegii.

Aluit Collegium Personas 84. Ex his Sacerdotes 20 Scholasticos 13,
 doctos 46. Magistros 4. Conducutores 14.

Russici non anni omnes personas ad Collegium amoverant. Reverentia

Novi Augusti 11
 gis Poloni.

et more primordia in templo nostro adornant. Conventus Urbis, et Vicinioris Nobilitatis
 Februiarias dispergit ludum per Regnum, Augustus enim Secundus Rex Po-
 loniarum ac Alveitarius Elector Saxonum dolendo Polonia, sed libi pui-
 omo, inter summas dolores, pietatis significationes, rite dispositis decessit. Tunc,
 tempore extraordinarii Regni Conventum Varisavie. Admistrandi Regni Ro-
 manici ex lege suscepit Primas Theodorus Potulki Archiepiscopus Gnesnen-
 sis, Veni Domum Dei Princeps, a ceteris universis afflictis Interregni seculi
 quod certo metu poterant, nisi Polonia tunc Vice-Rex conquisisset. Summa in-
 ter Optimates auctoritatis, insignis in rebus agendis vesteritatis, Prævidentissimi
 vir consilio, probatissime in componendis Præterea similitudine officio, fortis
 in perseverando industria, impari inter Principes æternorum minas animi, videtur
 si in curando bono publico veli.

Evulgatis Regis factis R. P. Vice-Rector meticens, ne aliquod periculum creet

Prohibita exportatio
 nis depositi Palatinatu-
 rum ad Archivum Collegii

Collegio, vel bonis ejus, vel famæ depositum Palatinatum juris Poloniæ, tempo-
 re illiusque hostilitatis, quod impendere undique ostendebat, instabat apud nonnullos
 Palatinatum Primores, ut exportaretur summa hæc e Collegio, jamque ante liberaretur
 illo malo, nisi tempestive libere. Cessante Primatis Regni informatione extrahi-
 nom ejusmodi humiliter detinuerunt, quibus ille auctoritate præcepit. Nemine publico ut non
 aliter carere depositum et Archivum Collegii, nisi ex consensu unanimo utriusque Palatinati
 explorato in aliquo ingressu publico.

Ejusdem sensus erant, postquam Annosere
 convenerant Hispaniam, Primores Palatinatum juris Poloniæ, deliberatione de securitate
 Urbis, et sui depositi; quare R. P. Vice-Rector invitatis, non sed illis conservandi curam
 suscepit, quam permisit eadem locum; tunc ut molestiam in ostendendo deposito
 Solarensi Communi, obtulerant Collegio eleemosynam non acceruerant.

Ubi autem promissa est securitas, invitatis enim P. M. D. Scholasticis Vexil-
 lifer Schonenfis, Præfatus opus consistens in Majori Polonia, intra unam
 et alteram diem Hispania constituit Præfatus, de equitibus Polonis, et in curia
 Urbis aliquot locavit cohortes locatas, hæc Commendantis munus accepit.
 intra breve tempus accesserunt ei 120 pedites, ac demum tota ex Infanteria Re-
 gni, intra unam et alteram septimanam in usum comparuerant, cum Generali Re-
 gis Negming, qui Urbis custodia demandata, jam equitibus in lineis Regni dimissa

234
 151

Triduum bacchanaliorum devotione trivaria celebratione cum conflatu. Clori Cathedræ
 Nobilitatis ac Urbis. Quadagesima ferid tota Cordis Polle cultu insignes erant,
 et laboriosa Paribus ob frequentiam penitentiarum plerumque ad Secundas a meridie deli-
 nentibus Confessores in Cathedris.

Posta Paschalia Missionarios e Collegio nostro dimiserant invitatos ad Parochias 48
 ubi indefessi operarii et adjutores Pastorem postquam impigros operi navarant accipien-
 dis confessionibus infundendis doctrinâ Christianâ videtur, cum ab ore spirituali fructu
 pro Dominica prima e Paschate demum omnes convenire.

Siquidem circa hoc tempus negotium bonorum Tutibon actum est, ne rursus ad eam
 reuterat. Summa 15000 florenorum Polonicarum quæ tamen accrevit ex reventis annu-
 is provisionibus ut patet ex informationibus hæc in historia Collegii annotatis
 maximè anni 1708 inscripta fuit ab Almo Tutibonensi Assinganeo Monensi in bo-
 nis Tutibon tandem aliquando vindicta fructificare cepit, postquam nostri juris de-
 berant esse bona, quibus summa inhæsit. Sed iterum, sopitus aliquando res edita
 vit, M. D. Krochowski, Collegium citavit ad Regni Tribunal, lapsus fuerat, est,

requiritio bonorum
 Tutibon d. P. P. Nov
 Mon. 1711

nobis testis bonorum decreta Regni Tribunalis intimata, prælia indefessiore. Ina
 tatus Calisto M. Drogowski Theologus anni tunc vestigatissimus in jure Regi auctor
 libi Parte Winter e Collegio Tamenensi descendit in quodam ante dā determinatū undegen-
 sioni, sed jam bona evagata inveniunt; illa enim iniquitavit violente P. D. Krocho-
 wski, non exspectata iudicia traditione illorum, non obstantē lege, quæ dependit iuratri-
 bunaliter tempore interregni, infatis ergo rebus nostris facili protestatione recesserat.

Deliberatum deinde in Collegio, cum atandus est, præfatus P. D. Krochowski ad fu-
 dia Capitula illius Districtus, in quo sita sunt bona, de violentia et convulsione ju-
 ris alieni. Sed visum est non expedire iudicio P. D. Conhelton Collegii, et M. Drog-
 wski, 1. ex eo: quia ceteris certis perferorem iudicium adderentis parti queralistimi Nobi-
 lis confirmatū decretum Tribunalis Regni, ac Possessori bona adjudicarent, de summalis
 ceteris permittent post reanumptionem Tribunalis Regni. 2. Causa quoque, vis sperabili si
 tradens bona nobis reintroducendis, summa difficultas esset in de ceteris illorum a
 gravaminibus, meritis, impendentibus tempore interregni, ordinariis Anstis inaccessibilibus
 perturbationibus, variis cum interine quid quid responderet in absolutionem onerum
 et contributionum non restitueret nobis postea, et vilia tradi deberet tamen huius-
 moribus. quare conclusum est ut negotium intermitteret hic et nunc et referret Tribu-
 nali Regni rescribendo post Electionem Regis.

18 Aprilis Salutavit Collegium Nova Poloniæ R. P. Nicolaum Naramowski
 vinam ab deo aures estimatissimas tibi Præfatus, et gubernio pluribus primorum
 in Polonia Collegiorum, nunquam satis laudabile, hæc unius ceteris unius aspectus et legis factis magis
 a Deo unius postulatis annuam Romanam Rector Hispania demeritis suis

P. Naramowski Roma
 mai. 1711. Rector

distinis in Aprilis festibus per Collegio significarent Schola totius applausu qui
gratulati sunt Nova Regimenis auspiciis.

Majas et Junias claminibus Theologorum et Patris 4 anni Disputationibus publi-
cationsis ut dicitur compendiosis erant, ad quas satis numerose confluxerunt Patres Carmelites Calanti in

ab aliquot annis studium subtraxerunt se se his adibus, ob non permittum sibi Pri-
mari perpetuum in oppugnatione ante alios Reliquos, pro nobis starent Ordines tres

Sancti quibus in urbem erat hoc Carmeli potestate, quare tum apud Patres Ord-
ni Sancti quam apud nos nunquam comparuerunt in actibus scholasticis, ac vixit

in ipsi in his Patres discordantes posti solitudinem forem longe quam nos videret
transire Patres, quibus semper nobis numerosis soliti assistebant. Sed per

hanc tandem solitudinis sed reverterant alius inquis postestatis, quocumque loco
se postuli invitari, et compensari missam longo tempore credens obsequium, nu-

merolius adventabant, inter tres dies postularant quoniam singulis alii Theo-
logias theses Memmi appropinquarent, ut magis reuiri adhuc viderent nobis, ad sacra

Cathedram Conuocatores pro Rege B. V. Mand a Monte Carmelo, et ad Redorem
pro sacro maiore celebrando invitarent, et obmuerant, ac missam invitati sunt Patres

idem pro peregrino illucen. Sancto Petro Synaxis, Sui Praeses pro sacro pro Contan-
do, munem gessere desideris, mensa religiosa excepti, ac honorifice habiti.

Episcopus cuius Episcopus de Julia Episcopus accepit Episcopum illud Stanislaus Episcopum nuper Episco-
pum Stanislaus pueri Comenensium, priuatum ille in Salem ad venit, ingressus solemniter in alius

aptius tempus differens. Accepit hospitem adhuc Cister. ad Redor, sed etiam hic
officia humanitate depulsi, cum omnia officia beneuolentiae obsequio acceptas

Schola postea applausum, barament, tanto auditore dignam, sed cum expectantem
tum liberi aditus interim hospitem negotia Regni publica auerant Episcopi

Augustus, antequam cum universa nobilitate ad Electionem Regis inchoandam
28 Augusti, evocaret, Illius Palatini Calysiensis Sacryski, visitavit ad

Redor, postulans, ut prouideret securitati depositi Palatinatus in eam hostili-
tatis, repulsi: si periculum aliquod immineret hinc proximis, non desutura media

Palatinatus, quibus sono suo, et securitati Collegii prouideri sunt.

September, minaria oratione rhetorica, ultima die Augusti inducente tempus stu-
dii, Scholas aperuit minus quidem frequentes ab intro nobilitate Auditor, cum

possibilia partem cum suis Parentibus Eladio Regis vocavit Persuasionem, liti-
rum ad finem Ibris confusus Auditorum numerus fortasse.

Mensis hic felicio Regno creditus ob Electionem Regis Stanislaus I. de do-
minis Stanislaus I. mo Leszcynski creati 12 Ibris, minus prosperos auspices est successus ex

parte aliquanta a conuentibus Regni omnibus disidente reudentes Praesul
oppositis oppidum Persuadens trans vestibula. Ubi nova emittit inchoant peris liti-

deram repulsa Menue a tanto Electorali, Cuius praesidio Michael Melchiorid, idcirco
Constituit alius Regem Augustus III Electoralis Secundus 28 Ibris.

Magorem Poloniam metu ingenti conuicta vicina Germani exeatibus iuncti Germanis Lepis liti-
potissimum, cum omni nobilitate ad Electionem Regi sui migraverit, vix aliquot vexilla Patria et exotica mi-

litie limitibus praesidio erat, Breui tamen hic iustus metus aliquantum deservit cum Liron:
ceps de Wittenberg cum Imperatoris copii mouisset in Bohemiam, notum tamen plene evanuit

imo ab audis copii Germanis hinc, inde a Moskva jam Persuasionem maioris Polonia thesauro, ne in pre-
legum potissimum timuit, apud et deposito Palatinatus maioris Polonia thesauro, ne in pre-

dam daretur cuiusque, prouide consilio, communicato cum Prilluphi dno Lito Polachnicki & exillit:
ro Persuasionem Suprema commendante copiarum in maiore Polonia dispositarum, prout est manus

hinc transferendi depositi, quod et successit.

28 Ibris L. Stephanus Bonifati maior Poloni professus 4 Victorum etatis 76 Religionis Ca. Moss L. Re:
annu, et mensis quadrag. Seneca capulo concipit. Ille (ut in commentariis a morte ejus reperto phari Bonifati.

annuavit) praesago animo visa imagine C. Roskha, puer admodum dixit de talem futurum re-
linquens, quod etiam in tabula praesentavit et certe non ab illo prototypo innocentissima illius vita

dessest. Vocacionem ad Societatem concupisse se affirmavit adhuc septennem ex vita modesta com-
positissimi quidam Iuuenis nomine Adolphi hospitis in domo Patris sui, tunc votum fecisse

ingrediendi Societatem, quali obligandum se posuit, illud singulis diebus a se renovatum, per-
fedi aliquando vixi huius notoria indicia erant. Vbi tandem anno 1673 compos quatuor la virgini

tuus ex adolescentia significavit, ex illo vita religiosa mente plena loci perfectionis apparuit, Liba-
tionis anno illi gemino deo se adstrinxit et Superiori sui annu, sibi mandati in Socie-

tate, nullam Commissionis dandi occasionem, illum deponendi a Superioribus missionem in regi-
ones denuo a deo, ubi posset ea inventa responsoria ab A. R. P. N. Paulo Oliva et Thyrodo San-

cta in Societate, illum patet ea inventa responsoria ab A. R. P. N. Paulo Oliva et Thyrodo San-
Zale. Scholasticum ac Magistrum constat vixisse normam dnam exemplis omnium tam prore-

ctorem etate quam Iuuenem, cultui matris DEI singulariter aditus inposita respectu
ad venerationem ejus spectantia concessit ac servare visus est 349 pro singulis anni

diebus compilavit ubi calendarium festorum privatorum Beatissima, qua specialiter devotione
coluit. Orationi quantum quantum temporis a negotiis officium suorum, vacavit, omne impedit

vapore unam a plerumque alteram horam in celestium contemplatione egit. Cultui Sui Sani:
mentis plurimum dedit, multoties de die, praesentem a praedictis quibus flexis in templo ante ve-

norabile mediam et amplius horam in oratione perseveravit. Vbi cultus Dei aliorum virtut:
tum quam Iuuenis fuerit, liquet ex votis ejus, quibus praetor 4. dionaria ex lege Ro-

festorum se adstrinxit. His dedit et nunquam deservendi in cultu Beatissime. 2. Voto
cuncta perfectionis. 3. Nunquam deum delibato oculo xod xod xod offendendi. 4. Libe-

lum de Beatissima conscribendi. 5. Vnde videtur Superioribus imprimendi. 6. Iphulandi a di-
pauitibus obsequi peste infestis. 6. Propagandi gloriam DEI et Beatissime. 7. Defendendi

honorem DEI et Beatissime etiam sanguine. 8. Voto modesta, mortificationis externa,
humilitatis in abiectione, silentio, oratione, ad motum retinenda. 9. In quolibet coniunctione pro: propo-

tionem, eloqui aditu inuocandi Beatissimam, nullam coniunctionem ad aduocatum sine illa
puteremur. Plura propter huiusmodi legi non poterant quae adhuc Superioribus 5) nec

haec ex manuscriptis ejus ignota, vix ejus integra omnis typus, perfectionis, sufficienter haec le-
genda ex ipso proposuit. Illum fama communis per Iuuenem vulgarem confirmatam

in gratia, cuius dno in catalogo beneficiorum a deo sibi. Collatorum, mentionem fecit, sed
etiam copia dilata obliteravit. Hinc theotum donum, arbitrio opinionum relinquatur. Iam lon-

gissimi laborum patientia, indefecti in vinea Christi operarii reuertitur: 30 et amplius annis
primas in regno conuocatum occupavit cathedras, ingenti virtute et zeli commendatio:

ne, magna eloquentia iuxta ac sapientia vi, populari ubiq. plausu exceptus, in super ad
alium usq. senium ipsam mortem papaeus continuata ad congregationis Bone Monti

Mos L. Joan.
in Symph.

Idcirco non longum ludantem cum morte animam celis immitit, proximo additum corpus, die Li-
tribus.
Non minus ludans fuit mensis sequens collegio ex fatis L. Joannis Symonelli. Major
vis loqui professi q. Vitorini, qui patrem vite plenissima octogenario major in religione 22 ann
implevit quas innocentissima vita, patientia longa in adultis, laboribus continuis pro dei glori-
a susceptis, ac continua virtutum obularum incrementa sibi in meritum, dei in gloriam
auxit. Uter etiam, studiis addidit, florentissimum ingenium multi aequalium palmam praeripuit.
Professor in cathedra Philosophiae, deinde Theologus, ad commendationem paucissima et dese-
cassima eruditionis audit; illa tunc peroratione ac velut ignavissimum ingenium contemni voluerit
cum tamen ex aquo magna omnium celeretur admiratione, haec profusa sui demissio persona:
sit illi a nullo volumine impresso dum commendasset potentiam ingenii, sequebatur tamen glo-
riam ex impressis duae eruditionis speciebus, in multis et astra dicitur ejus discipulis. Re-
xit deinde Seminaria duo in Brinnia Theologica, magis spiritus et eruditionis incremento, sin-
gulari laude sui gubernis, charitatis, sollicitudinis, patris affabilitatis. Propositi Provinciali
socii aditus, per populos, urbes, ora omnium iit gloriosus. Deponit magistratu privatus ex
indulgentia Superiorum annuentium ejus votis, vixit idea sanctitatis, absolutissimum professio:
sui exemplar, professor spiritus, innumera exteriorum, nostrorum omnium concienti-
as rexit magno animarum foudi, praestantem scrupulosorum oblatio, felicissimus in en-
dandis theologicis convenientiis, in conciliandis collegio affectibus. Dominum felix testande
munificentia magna Benefactrici eundem praebuit occasionem, illis tenebris in So-
ciatatis estimationem impressit, a qua ille in privatam usum nihil sibi offerri est pay-
lus. Cubiculi sui eruditus pauperum amavit, omni ejus suppellex breviarum cum u-
no et altero communi libro, pagina una et altera scribendo apta, patientia longa ab
invalentibus morbi, probo exerit tolerantie premia in celi sibi comparavit, sapie-
a desperata sua incedunt iterum vires resumpsit, in majas incrementum patientia;
paralyti denum afflato, usum sensuum praeter lingue officina, retinuit qui tamen e-
hiam papetus ante silentii religiosi observantissimus existit, postquam defuisse se
sensit, muniri sacramentis postulavit ipse, ac tandem diuturnis tormentis liberatus, ce-
lestis meruit 25bris 1793. Delatum finis ad latum sepulchrum, multo con-
fluxu populi sanctissimum latrem vixisse continuo clamitantis.
Ab electione duorum Regum, advenitibus indequas in regni ruinam, mala
primarius, nos sentimus calamitatis initia, ultima hincum nostrorum fadus, cum
magni exercitus saxones directi per pradia nostra tractu illa continuis stationibus
advenit in iunioribus. Sed his potius nobis erat fama damna ubi a malevolis sibi
et collegio infensissimi passim appetebamus calumnias, qua publicis qui
privatis, ad parte diligenter deferebamus, coram Superioribus ab injunctissimis lae-
castrationis oribus etiam sone traducebamus, quasi nos. Coniunctis foremus
tubis, nostris merones verbi des fuerint fecider bell, quasi in sacro tribuna-
li abolitionem illi negaremus, qui Heremus pro parte illa, cui nos adversari
falso suspicabantur, quasi nos armorum varia genera domi contineremus a lu-
bula religiosa forent armamentaria bellica, quasi armati silopii militibus equi-
to urbem conundaremus. Unde statim occupata urbe revisio collegii postulata, vi-
gilio ad portam, que dicitur in vicem collegii porte, multas alia injunctissime
in nos iudata, innocentiam usum integritatem multum affluerant; sed pa. Des
gratiam exaruit tandem calumnia, non a solentia, melius permasa de nobis
per haereses fidem negant persequi delatoriibus. Statim tamen porta area
collegii plenissima iudiciorum nobis propta ita, ut non pateat hactenus ulli aditu
etiam a nobis illar pili porte consensu ab officiali invigilante porte urbis.
Ita tempestas praestitit amplissimus campus nostris obsequi charitatis, ne-
cessarii succurrebant dominum afflatis. Praeque autem cum nobis egas

Obsequia nostra ad
ritate.

extrema lorice, cum gregario alio equite deumbentes ex adnibus Troeci capti a sede.
ut conducti fuisset Ephesianam, chentis nostrorum non medicis illos liberante, forit, primo
conducenti eorum expati refecti pane angelorum, deinde valetudinis cura habita ac susten-
tanda vite media provisa, tandem cum unus nullatenus ex invalescente malo restitit va-
letudini posset, nequaty de periculo animam suam diuicendam uni d. nostris committit vite
omnibus munus sacramentis, piissime vixit. Curatum sollicitudine unis e. nostris finis
honestissime ex curis cadere expatatum, sepulture traditum, quid multa tulerunt la-
afflata. Alti plura quam medio anno omnia vidui et multum necessaria provis-
etiam pro unita valetudine medico sollicitudine et. sacre domum postea ore par-
hinc pueris iudicis, cleomony accepta dimissus, sui puer esse coepit.

Annus Domini 1794.

- A. R. L. Franciscus Retz Propositus Generalis.
- R. L. Martinus Driewanszki Propositus Brinnia.
- R. P. Nicolaus Warmougli Rector Collegii.

Erant collegium Personas 76 Ex his sacerdotes 18 Scholasti-
ci Theologos 41 Magistros 4 Coadiutores 13.

Hic anni adultia calamitas in regno nobis sensibilior erat, obiectantibus con-
tinuo malevolis ac famam nostram laesentibus. colligit etiam ut audaces lita
impata lateri sibi huius majoris patientiam assignaret unde a nobis patris innocentiss-
mi nullam praebuit occasionem confusione hinc, et delari, credimus diu dominum
religiosi in hunc ignominiam impalisse dominum hereticum.
Nostra autem nostra majori patere injuria, in medium enim vicinum, nisi centum rationum ruina.
legionarii Saxones, quidquid a morte una et altera horra continuant fugam, aliquot
dierum continua extorserunt tentata ac in urbem asportantes. Ex his pagis legumina
et pabulum pro equis coactum, quidquid autem fieri alicubi latuit direptum. Insuper
Templum villarum in quo vellet pauperum asylo aliquid ultima necessitati coloni no-
stri reservant fugam, exustum a expoliatum iniuriosissime. Tanto magis affligi in-
iurias beneficiis pensabam ubi multi Saxonom aliqua infestis contagione, deus plusibus
continuo expiantibus, multi deumbentibus, praetor nostrorum opem spiritum affluerant
quin et temporalia nonnulli verecunde suam praepetatem ac famam constantibus pro-
visa, multi ex illis conuasi haeresim epurantes, catholici vite in viam eternitatis expe-
diti, nonnulli saltem afflato a fidem infillat.
Ita anno paucos auditors in scholis ubi ante numeratissimi habuerant praetores Numerus schola-
rismi. Multi enim nobiliam alieni a fadione Saxonica non sunt possi et uni in stiond. externam
ube considerent huius huius eorum filii; postissimum meps. conditum. Brinnia urbis exigues
luez aliqua per urbem seponit, iam oppidans inficiens paruat multum intern-
reliques Scholas. Unde et tribulatione feta quidie ac minime congregationum, non ea
solennitate qua par est celebrata fuit a sui Odalibus. Quisquam enim publice pro-
cessiones ac panegyres Virgini merorissima, alium dispati per Villam Odalis, afflato
parabant. Deinde Ladeg sine Mahe. Hic tamen postea adhuc numabae pul-
lectionibus Minionis anno integro adant praestitum ex civitatis et plebeis, quas tra-
men hiet satis pauci, non inculpabili error Saxonom diminuit, cum ampuerit ex urbe
et aliquot Solones cum ampuerit Minionem opprimere, in reduce, ex campo studio ad aliquot

Cæsar unus Indigeros faciens, omnes gladiis explens aperti sunt, sed irriti unum protulerunt Phetorem
 a radonibz. rati (ut ajunt illi) annu de milibus qui tamen incensæ claritatis se ipse Adidum
 facile digni possunt, qui fuerit. De posterior illorum pñal audetis brevi, cum in:
 amos nobis templi majores parita rati (ut ipse asserunt) milites aduaso factionis
 adorti in suburbio, gladiis, gladiis, quibus antecerant, inuicem ostendunt, et in:
 ita triumphatium cum plausu in urbem redeunt. Hæc vel dies fœci vel ex avaris o:
 ne à gente Lolone narratum egit temeritas, quæ cæte truces in cadrent barbari.

Supplices votis Phariensis, cum Magistratu confluit in templum, rostrum nupte, &:
Lutruinum S. Phariensis solennem de Sancto ad quod altare celebrari aurore, operante ad Anam uno ex No:
Sui hostia. His leg. patrisio Sancti commendavit. Nec necesse cepit dicit, malum in immens:
sum jam audiam, aliquandam detinuit, jam natum furus templi ac sepulchra ac
cipiebant.

In principio anni hujus ad aptitud^{re} benevolentia^{re} majorem officium militiae La-
donicae invitati. Sicut in nostrum Trilinium, ac liberalissimo excepti, videbantur esse grati.
nostris officiis, ac factis in nostram deinde deinde.

Iohann. B. Ignati. Mercurius in Templo p[ro]p[ri]o actum p[er] reliquos annos celebri-
tatem fecerant diei primis seculis a[nt]e p[re]sentem jam quinquagesimo sacerdotii anno
a[nt]e Stephani Brancielii ex-patrii multorum q[ue] huius collegii beneficia:
b[ea]tissimi, olim prepositi Provincia Polonie, Temp[or]is huius edificatissimi Be-
nefactoris, cujus gratia a fronte p[re]sentis Temp[or]is et eminent in turribus, leon-
bus ex Cathedra Leillitii Indis, d[omi]ni Leo Morawski Canonico cathedralis
Syracens[is], a meridie Adonis p[re]sentis d[omi]ni Jo[se]ph Notarius Episcopus et p[re]sbyter
Poznamensis, dignissimi Incomitatus tam Sancti Patris, quam secularem Deo
iustitiam offerendi. Hospites quam plurimi tam de Cathedrali Senatu, quam Legi-
slatione reliquis una cum primis Ordinum Religiosorum h[ic] degentium.

Provido Consilio et imperio R. P. Relatoris clausa est hoc opus officina typographica, omnes compositores literarum dimissi ex eo, ne forte cogerentur imprimere typi scripta plerumq. compilata cum injuria famae aliorum unde passim in ipsis offensas conflatur invidias, maluitq. Collegium renuntiare alium fructui sperando, quam aliquid certi mali sibi efficere.

Sed hæc dimittimus majus possumus est Allegium, cum omnes quibus latenter in Arabia esse
 vult equorum, quare latenter fabri unum e cordi sunt; præterea legimenta canonicæ offi-
 cinaum dieptæ, censuales lapideæ acceptatæ in hiscomia et gramma Aronica mūdæ
 sunt, cum Simptis non medicos in ambitus, muni civitatensio cingentis Collegii are-
 am apparibus afferendos provideri debebant. Sed major molestia Collegio fuit cum e
 due majores officiales importunissime desapi postulerant, duas cubacula pro se evicerunt
 inde per pro equis Arabula regis jumentis inde ejectis illi plerumq. tæ ante meridiem
 in quibus senserant Collegii patere debuit. Tunc mæpæ jam egri

audientibus aliquis hic infectis lacrimis, tanta pertinacia ut in multis interceptionibus pro nostra parte et immunitate Scholarumstantibus multas largitionibus egerent, ut ne hodie nosse in nosocomium abirent. Has molestias cum sollegium cepit, praedia nostra legiones Saxonica in transitu suo dicebantur iam praeter legumina, equorum pabula, aurum, ad onera militaria decedenda subministrari debere, et pro hoc obsequio, hanc mercedem tulisse coloni nostri quod dorsum eorum multa verbera, vires, sustinuerit. Unde aliqui etiam pimento relictu fugam arripuerunt, ac hic aliquot equi derelicti missi sunt.

Hi temporibus apponens se ad sacros divines suscipiendos Levitici Ind. Br.
Lycii presens aucto Cathedrali Synoniensis integro Octiduo vacavit exaratu finitu:
dilex. L. P. Synati, ac deinde post aliquot Septimanis hospes mansit in Collegio
causa pleniori informationis requirite ad Sacerdotium, idem obsequio nuptiarum
submittem praeconi relatorem fidei Cathedrali accepit.

Cum bonis rebus indequaj mala iminent, ab extranea milita, etiam domestica quidam
 sollicitudo facilius fuit. Jamque enim Alipceus pater Dni Saperkowski benignavit be-
 neficium, ad instantiam gravem collatum cum parochia pater Dni Libelski, hic elapsi Metropolitani Eulogi
 quibz Episcopus remittente favori, nullum alio idem beneficium pro se deposcebat jam a curia Parochia
 mesio anno, hinc pater metz est, ne officium confecti curiam parochiam collegium
 per amittat collationis hic et nunc. Rerum tamen non sunt curati, rebus subactis per
 ritualibus obsequiis, supplere enim rebus cum omnia, que a pastoribus deni-
 cleantur.

De deposita Palatinum Summa in Collegio hinc diebus quaedam secreta inquit:
 hi sunt. Nomine enim Petri du Sauli Colonelli legionis predictae Serenissimi Augusti: *Secreta investigari*
 Jk Jhi Commendante Sphaniensi ad id Collegium raptum *MD* Petrus de *depositi Palatinum*
 Suhm Vice-Colonellq predictum ac postulato *Secreta* colloquio a R. P. Rectore, una
 cum aliquot gravioribz Collegii Patribz, exposuit suum negotium hoc scilicet: cum
 dictus postm Summa collata ex contributione dicta exposse deposita a Palatino:
 ti Sphaniensi et Salsburgensi hoc in Collegio hactenus conservari hic, iniquitq R. P. Re-
 ctori aliqz cum iniquitate desuper et ad Dno Commendante ne haec Summa extrahatur
 unqz, praesertim parti adverso, sed conservetur ad dispositionem Serenissimi Augusti Jhi
 aliqz evaniter offendendi, nisi imperio ejus satisfiat. Ad hoc infirmum imperi:

alios graviter offensa. Udo Rectori qui eam
 cum repositis nomine totius collegii R. Rectori. Udo hanc summam notabiliter
 cujus est ingreditio olim iuste depositam in collegio ab Illma commissione Lala:
 finitum. Udo Cum autem civitas Bononiae que intuitu hujus summae
 presidium rationem suam continuit evacuanda esset eodem presidio atq; pro:
 tunc periculum immineret collegio ac deposito a gaudentibus quavis conspiranti:
 his in diuersionem summam, admonitus de ejusmodi periculo R. Rector a Paul:
 lupi Petri Scholnicki, tunc Clementis a rectore his in palatinitibus curavit illum sua
 ibi extrahi in manus ejusdem Pauli Petri Scholnicki, praesertim cum eodem
 tempore, Dom Pauli Dñi augustinus Varsaviae expressum mandatum providendi seu:
 ritatem majorem eadem summa. Udo R. Rector affirmavit se habere chi:
 mographum authenticum a Pauli Dñi Scholnicki munitum sigillo, quo de sum:
 ma extrahitur quietatur. Udo Ex hactenus actis collegii Bononiae.

cor. sic: Cum igitur hanc Summam Securitas conservanda alio transportari
 vimus, mandatum recens. ad hunc intimatum de non extrahenda accuratè servamus,
 quare nomine totius Collegii declaravit. Se hanc Summam nemini amplius ex-
 trahere posse. Huius tunc mandati quàm respondentum postulata est in scripto se-
 not, ac data à R. P. Rectore Collegii.

Postquam Augusti cum Nostri alia in Collegia ituri, itinere se accingunt, domesticis in praedia
intestuntur, unus ex Theologis anni 3. immediate sacris Ordinibus initiatus Ludovicus Petka, quam Dimissio
paulo ante a Superioribus extorquebat, distinctionem obtinuit, studiorum redditus, substitit uno et alio. p. Petka
in mense Poparia, ejusdem se injunctis, nihil tale merentem, palam aliq. profectus, immemor
satis se deliquisse inempta vocationis, camq. meritis penam ex facilitate Superiorum,
Singularibus ejus votis annuentionis.

Comitiola Laduensis hoc mense celebrata multis somachi in nostram Decebat
super Collegium, nullus audis publicus Auditor, qui Moras Pericles non detinaret unde Comitiola in
grandis infirmitate, quod thesauri Juri Poloni in nostro Collegio depositum quoddam non stitit. Detinuit
terminus diripiendum, sed providimus eadem securitatem. Illag praeiudici. Mesquie. Barba.
ra fuit gratitudo, prostituti. Sicut. Nostre famae, ignominiosa compellati. Nostre

ad decreta Collegii citati ad Censuram hanc se iudicandi et puniendi pro arbitrio illorum simul et iudicium.

Illi fulmina uti partim iacentur, partim adhuc in nos cadunt, imperat hinc affluat comitatus noster sicut periculis Polonos aduersus fiduciam instare oppido, quare confirmata Nobilitas Securitati sua unisubstantia respexit fugam, iam hoc presidium latones, ac firma Colona, potissima pars consuetudinis publicae ac persuadende in in comitatu apostolica ingenia) eruptione facta s Polonos offendebant, primarium M.

Capitulum M.D. Bar. Bartolomeus Tribunum Cohortis unius locatissimum multum experientia, insigni exterruitatis belicem, et captivum insigni phyllo Poloniam ducunt, ac demum circulatoria relegant, cum prius illis rationibus, promissis, allicere in suas partes et obsequia non potuerint, etiam jam Capitanum.

Ultimo Augusti auspicio literarum feci in Hospitium Numerose conspectu Profecto Sclita. Mense Septembri facta est invasio fundi nostri. Locus Defensorie contigit villa Sclitica

Inquisitio latius principis, ac capite legibus tumulibus, ledit de latens, lites rursus, Perillatissimum Defensorie. M.D. Dominio Morski Anhi deacono Sremensi, Officiali Surrogato Popanensi, curam habente benoni Episcopatum. Nostra manus expedita inuit in casu uno paupere idolo plenam, eademque dicit, imagines igni deuoruit, omnia sedegre erant, quare Procurator Casam Collegii citant lant. Adipiscimus Dominus, deorsum inquisitionis obliuiscit, quam demum Sententiam Secuta sunt lites citationes nostri ab eodem Morski.

Professio P. M. Die Principi Archangelo Sacra adstruit se q. videri Morsibus P. Iohannes Lohanski Phylites Professor, in manibus M. Lohani, una Phylis Morsibus Inquisiti ad Coadiutorum Temporalium gradum promotus.

Eodem die P. M.D. Nicolaus Morawski Cohortis Sclita ac in praesens Castellanus Legionum depositi Livonia, conuenit. P. Loharem repetens aliquam summam depositam ab ultima Iuris Poloniam in Commissione Fiscalis Iuris Poloniam, sicut 10 m. eandemque iam sibi datam ab alia Commissione constituta a parte federata Palatinatus ducunt, sed ubi intellexit alibi Securitati omnia summam apud nos depositam esse prouidum, nec iam sit in nostra potestate, ut eas trahamus, effectum impotens fuit, benoni inquisitionem nostram minuit cum Romacho e Collegio abiit. Altero die duo Commissarii reuens eledi in comitatu induentibus P.D. Morsowski ac P.D. Lohanski integram summam Nobis dum commendatam, Nomine totius Commissionis repetent, repertum illi sita sapientissimo nuper Regis) ex iusto metu periculi imminenti a donestis et extraneis guerris, et imperio Morsibus Vasiliferi Mhorantis tunc publica Securitatis ac penulititer hujus summa custodis, alio deportatum esse, nosque quatuor Syngulati fuisse; postulatus hujus quatuor exemplar, et acceptum. Breui post Manifestatio Morsibus Nomine Commissionis Fiscalis ad Castra Popanensem delata contra M. Loharem, ac totum Collegium; ac deinde citatio nostri Collegii ad proxima iudicia Casanensia Regis deposita Romani in praedicta nostro.

Et Consilio Consistorii Collegii ac praesens Petrus ad id locatum ac insuper M. Morsowski, Land ac Iuris Regni perquisiti. Consilio Morsibus ratione hujus negotii curati, Manifestationem fecit ad Loharem, cum omni modestia religiosa, sine ulla sagaxia offensione, tantis obediis abunde satis faciens, et casum fidei translationis alio summa, certe laudabile ac utile Palatinatibus; quod remanifestatio non prius in Castro est acceptata, quam approbata fuerit, et laudata ab Illmo Dno Lucario Morski Generali Iuris Poloniam, Palatina Iurisdictionis. Morski tandem dies liti determinanda imperat. ubi nos accedat dandis rationibus, et respondendo ad obiecta intelleximus, delatum tenet ac citat, hinc negotium; monitis deinde omnibus Iuris Consiliis a M.D. Thaddaeo Morsowski conuultis in particulari, et quousque nostrum Casu patrocini suscipiat, in auiam prodire iusti hominis. Interim cum illud prole Patrum nostrum inuicem innocentia, Casu aliquo M.D. Morsowski Tribunalis Regni Iuris Consiliis Iuris Probus et nobis ex animo addidit, hospes eodem die Popaniam, afflictionem nostram ubi intellexit, obsequium liti Nobis promittit, ac contemptis aduersus partes indignationibus, in ipso auxilio eorum praenotationem Casu ad informationem sui plenorem; quare inuitatus ad Collegium, liberaliter acceptus, plenissime informat, strenua suam probavit opera prolebis, sed a multitudine aduersa, omnia redissima et inrefragabilia documenta, quae rationibus retorqueri non poterant, rursus exploduntur, uno et altero die lites agitata, multis quibus ventulata, tandem post maturam deliberationem, haec audiit Sententia: sicut haec in negotio debent iudici, priuation tamen delatatio facta est nobis, non amplius existendum esse litem. Adversus sic tunc ille in immensum exaggeratus, plane nos oppressus, debemus, probamusque quod ad partem nostram montes, noster videlicet nos.

s Nobis aduocatum Corpus Illud de Morsowski Cautionaria reuocata de oppido Morsibus Morsibus, hinc et voluntaria ultima delatatio; altero die numerus liti. Vna Morsowski fuit litatum D.D., ac Morsibus arguitur. animi suffragium liti, et posthumus honor defuncti factus. Morsibus corpus tumulo, cineribus sui Marti, quodam in loci, locutur.

Festum Iohannis a Cruce in templo M.D. Carmelitanae Dyscalceatorum inuitati nostri probantur gloriose suos labores, tam de Castrorum Conuicatoria Sacra Crater Ordinaris Templi S. Magdalene, quam de oratorio pulchri Elogiastes liti Iohannis M. Porsas; Sacra majus cantant pariter nos, ad Stephanus Morsibus Morsibus Morsibus libi Nomis Theologus.

In Iohannis nostri mense Novembri instituit vacationem Nobis Popaniam Commendans Sremensis Porsas, quare nostrum praedicta Morsibus providere debuit in obsequium liti Morsibus Morsibus Venatio liti Morsibus, populum ad egros Morsibus Morsibus, Absistentia eodem die Morsibus pro Securitate in Morsibus liti Morsibus suam officialis; insuper mensa Officialis inuitati, accepti humiliter, grati videbantur esse huius officio. Summa enim Morsibus Morsibus amplissimas egit gratias liti de Morsibus Morsibus, Interim Morsibus de Commendatione praedicta postulato diminuta est.

Hyberna retentio
uno et altero
anno unde
regit

Pro anno illi in Superiori, perturbato rerum publicarum statu iussu et laus Collegii
detinuit per se summam militarem (salvo hybernica) collectam de bonis nostris, quare non
Hyberna retentio huius Collegii pro summa biennali repetenda et Capitulari Consistoriali Popu-
licis ad Collegii hunc excedit, ubi assignationem monstravit, postulavit ad hunc differri
aliquand negotium, habito deinde maturo Consilio, ne forte veteris bona nostra condita
est summa extruditis, proinde ex more recepti annis superioribus deserta est ad Consistorii
Castellani Consistorii huius hyberna de bonis nostris pro anno 1733.

Exercitia Spirituales. D. Ignatius P.M.D. Ledykowski. Piuerna Populantis in Nostra
legio est in generali Confessione Consuetudis expiavit.

Mors P.M.D. An-
na Butakowka.

December fatalis erat. P.M. Domine Pontificatus Populantis Anna de Kozmickie
Butakowka Benefactrix Nostra de singularibus Insigni. Tamen illi non quidem inopian-
tiam, subito tamen fuit odogonaria enim et amplius exst, ante fatali, 13 Iobris le-
do devoluta, gratia aliter caput, ac impotens ubi ferre aculeum, ac etiam metamore pe-
piti excitatois luminis sua obsequia in oculis, deinde hunc et laque hyberna imminere
hinc dicit, quare vobis Consistorii subestitit de illa Societate, sacra exomologesi de con-
parato non cepit, sed continuavit innot salatis, sacra epula infusa vires recuperat, utrumque
abomni periculo censebatur. Interim a Nostris deinde visitabatur per vias, utrumque se
re ab adflicto uno solatus morbi spirituale habuit, profunda Nocte ubi repositus viribus
indomiti ditione preambulation de comparavit, et intra una et altera hora excedit, multi rean-
desere sensu, quare auctorem Consistorii huius item postulat, deinde Consistorii, ab omni cura
vobis ditionis abfuit, indulgentias quas multas hinc providit devotissima ac sanctissima Dada-
vni sacris, hinc applicari postulavit, interq. adus solutares quod usum continuo olim habuit,
ac quos fuit inspicere Consistorii, rapi extra sensu adflicto, et intra una et altera hora excedit, multi rean-
mendationis anima a Nostris aliquot presentibus reititit, animam sanctis deo tratori reddidit,
quod nec loco nec animo a Divis olim separata, vobis affinem exhibuit huius oper. Casus ubi
emisse tradit magnis elemosynis, quibus reliquos, pauperes, viduas, orphanos, quam plurimos
alios. Insim illius paupertas aliena ditione habuit, unde cum de communi pena antidoti a
nonisuebant poveris. Collegia Nostra ac Templo Populantis, Castelli, Populantis in diebus multi-
ples fuit Benefactorum monumentum, ubi gratiam suam amplius deposuit thesauris. Legenda
tra Rhovensis Nostra, et prima plantis ab hac sua fundebat accepit et habet munificentia fa-
stigiis. Nec in antiqua et vicinis beneficia tantis remotissimis decant, Missionis enim Populi
fundationem aliquand auct, Pomeranica fundavit, quod tamen alius in partibus usus ex antiqua
huc est mutata. Induper aliquam summam contulit in montes pietatis, ac Populantis de-
posuit, Congregationis Sordis Jesu, et bene motis annis consuevit, praeter consue-
annuatim penderet pro anniversario suo ac deinde Consanguineorum. Deniq. in universum con-
stat Nobis tantis ditione, quod Collegia fundando abunde sufficere deest, praeter parti-
culares nonnullas privatis Nostris elemosynas, quod illa nobilitas fuit, quod amore sua statim
distribueret legavit, Populantis, Castelli, Sordis, huiusque Patris Nostris. Nummum quod

Tratibus, Scholasticis, Magistris, Imperialem Angulis und, in Dispositio exaltissime Satisfactum.
Insignis Benefactrix ad nobis fuit suam suam apertis gratiam in alios nonnullis, sed profunda-
bat Beneficia: Nullus erat templum Populantis, nullum monasterium, aut alius religiosus huc
pauperum hospitale, huc Congregatio viduarum, ac orphanorum, quare provida omnia egationis.
Mater, gratia sua non ablatisset. plurimis templis, personis indigentibus, pauperibus consuevit infor-
psit summas, vel in manus tradidit, ac prouta fuit a morte sua tunc exaltis disposuit, utrumque
nemotatis non potuit. Novem Decanatus Populantis deinde arduis legas elemosynas
adus Decanis distribueret, huiusque religiosi Populantis ac in partibus extantibus non-
nullis pro vobis successit annis, ac pro Hospitalibus nonnullis pro 4 annis providit
ejus Benefactrix, in sua anima decessit, cuius dimidia partem omnia sacrificia orationes
piacularibus, testamentis legavit (sanctissimo exemplo) omnibus. Et ne longi ditionis in om-
dis aliis, multo iudicio pretermittimus. Die qua vixit huius Mater consuevit
quam Benefactrix Nostra, inde adus statim Collegiabus decessit, elemosynas pro
adus religiosi dimisit. Sola in diebus ejus domesticis ad corpus levata, omnia
necessaria funeri provida, postea mentis sanctissime olim decessit Benefactrix, Signi-
catis statim Anno Castellano Populantis Kozmicki et fratre Periklitos Pontificatus Popu-
li ac alius decessit huiusque insignis illi Nobis fuit, ac magis enim Nos quam illi sanctis
fuit huius ditione decessit, quibus non contemneret legavit ditiones, quod in deo, temple,
pauperis liberalis, tantis sanguinis et suis minime in partibus. Ante adventum successit
ex mente Principis Castellani Populantis, et ex ultima quod decessit voluntate alter
die decessit, invitati omnes Religiosi Ordines, Congregatio Maxima et Media
omnis laudari Numerosissimus adus Anno Populantis Canonico Ditione Insignis et Popu-
pompam funebrem cum cereis omnes et singuli ac praeter multos de Nobilitate, huius
fuit innumera plebs decessit in templum Nostrum. Nostra ad minimum de fuit huius me-
joribus. reliqui annos minoribus cereis ambiantes cadaver humeris suis elevantes it-
hinc obsequium suum et gratitudinem Benefactrix huius praestitum. 4 ditionis exaltis
pompam iusta, interim interim multo die decessit, quod non decessit anima multis sacrificiis
Nostris, et extantibus fuit. Deinde Consistorii decessit 20 Iobris huius anni
pompam et praestitit laudabili, et gratissima olim fuit Benefactrix imperio. Ditionem
est deo pro anima innumaris hospitibus, humilis illius corpus, condante P.M.
D. Dno Masandus Populantis Canonico Insignis Officiis sanctis qui et sacra Requiem con-
tavit, Comptantibus eadem universis praeter pauperibus, viduas, orphanis, quod in
hinc omnia beneficia non desit, ad omnem hospitalitatem huius, sanctis ac multam se-
riciam ditionis pauperibus produxit.

Beneficentia officialium suarum exercitus plurimam Allegio necessaria ut capteret plerumque
de primoribus Generales (Solandi) Commissarii (Muntoli) ad mensam reliquorum a RP Ruden
excepit humanissime; ac humanitati respondere videretur. Sicut ad spem et ore tenas
imitari poterit. Almy Generales Bosen RP Ruden ad exequiis Saxonum mensam
aliens in modum largimus, exequiis huius habet, et sic sibi impendens aci statim re-
vinctus est.

RP Lector Collegii Silesiaci et Silesiae ad Regis Scholas, tandem ad
famae Philippi Benefactoris, prope mentis sua ad Regis, hospitalitatem acceptus die tertia obi-
it ad hoc

Unum mille florum! Libanus solutus apud fragros Libani inscriptus gaudet nobis a me
 Beneficentia Palatensis amore ipsius precipiente reple. Mergo in rem promissa in sua comenda
 suprad. Requisitione. **Annus Domini 1755.**

ARP. Franciscus Retr Delpositus Generatus

NP Ladislaus Zatkowski Propositor Provincialis

NP Nicolaus Narziszewski Rector Collegii

Personas hoc anno ad hoc Collegium 75 et his Licentiatos 16 Scholasticos
Theologos 4 Magistros 4 Conductores 19.

Summa 6^m h^{ab}
reus in p^{ro}cki re non h^{ab}et imo nullo labori p^{ro}ducit ob habitam hyemem et g^{er}ens remissionem.
p^{ro}ckia adhibet
P^{ro}ckia h^{ab}et 6^m h^{ab}entem in bonis p^{ro}cki convenit R^{ed}or per p^{ro}ckiam
L^uina p^{ro}ckia: Illud Polatium Calissiensium Raczynski, h^{ab}entem bonam, m^ultumq^{ue} p^{ro}du-
ptum ad refundendam Capitalam Summam, non tamen Confessarius Annis retentor, id
quod non de p^{ro}ckia probatur) concernat obligatio Solvendi eisdem, p^{ro}inde in aliud temp^{us}
dilatatum negotium.

24 Januarii missus fuit collegio nostro, ex gemino fratre: primus erat P. Joannes Jelen-
nicki Scholasticus approbatus, Concionatoris Paneridani, in Ecclesia Sancti Magdale-
næ annorum 32. Pædis 13. Hoc brevi tempore quovis in Re explevisse tempora
multa ex quo censetur indefecti. Tali non minoraria præbuit argumenta, tum ex locu-
tationis pulchritudine ecclesiastica; tum in Confessionalibus laboriosissima, Confessionarium astu-
tor; tum agnis, aliqua tunc lux in herbe grassante, infedis operam spirituales fecit;
tum exurgens in fine et amicitia theologici in Villem fida Jelenicki, in absentia lu-
cati Stupendis. Adde Zelotissimi Missionarii, documenta deus insignis operis sui an-ge-
litem proximis. Præfatus hujus Missionarii pietati, disciplinæ, studio, coram omni
inorgulabat, ut sub hujus Patris Lutheri Seminarii hoc pietate, ac insigni studio an-
tis sui, resplenderet in messiem uberrimam, et fructus copiosos, si jam unquam conceptas
spes non præcidisset. Sed aliud saluti pietatis, curam habuit sed non desit perse-
cutionis religiosæ studiofissimus, omnia regulans exacte observator. Nobis ut tentari se

Sensit, statim comparare se ad suspensionem ultimum Sacramenta corporis et alii confessione, consuetudine
applicatorum, vultu sed tunc intra se inquit rationem, incedente se illi. Sed Latus Ignorantia. Lo-
sa ac transigi. Hoc est quod latus quero ad dilectum esse. Sed dicitur esse visio, hanc
dilectum visio trepidum ubi utinam propter oculum in manibus. Latus etiam dicitur hanc dilectum
in libro aperto offendit, quod in ceteris relegit, visio mirabilis diffinit, hanc dilectum in dno
tanto excitat: ut nunquam maiori in vita sua offendit cor dicit longissimi cum serie hanc o-
mnia fidelissime constituta anima errant, tandem multi cum laqueis confusus, multum
etiam invidiam meo multum Sacramentis, alius salutem. Se in agnam comparavit. Al-
ta affluas, etiam puerum.

Eodem die et fere hora eundem se morant. Patri dedit frater Stephanus Wijkongski Cod. Mors Christi.
juxta temporalis, annos 41 religionis et intensissima, febrium afflu. exordium, prius rite diffu- Stephani Wijk.
situs, utpote omnibus munus. Sicut. Laboribus, labor suo congruus reficit, non attenti porpe- kongski
tus vilis; in regenda collegii familia exactus, et diligens; in demonstranda re economia indu-
strius, et laudabilis; in obsequiis omnium promptissimus; in omnibus officiis, quibus frangebatur,
ita se gessit, ut nihil desiderares in quo muneri suo non satisfecisset; deniq' conversatioq;
ad edificationem omnibus, et satisfactionem ut fuit, ita desideris suis multis reliquit.

Tunc hor gemini, quia in totis privatum templo illatum vespere, ac statim in tumu-
lo depositum, tertio die iuxta sibi debita ad officia deponendum ex more nostro Rabuit.
Declinationes Scholasticae in februaria multi hospitibus illiusmodi concursu expletae sunt, ac
cum plura insigni a praesentibus multis Principibus Saxoniae multum officialibus spectata
et audita.

Islo Thomas Aquinatis invitate Schola Rostor auerant pompam Britani Praedicatorum Praesidio Meari,
qui exemplo Porciatili in hac Calesia Reliquas Sancti Angustinii Doctores inferbat, inter PP Praedicatorum ac
Impanora habentq' iocunctis ordinatissime Sub auspicio vestris praesentes Reliquos Scholae ne Neghand.
Curiositatem existerant invitem, praesentem cetero militib. Templo S. Domini ut te infidit
pompam, sacro Cantato, ac Lectione habito ab uno Rostor R. Praefectore et Theologiae instru-
erant Audienti, ac demum a prandis superiores ac Humaniores, Oratoris Academicas, Audito-
rum praesidio invitati aderant.

Sythanum Velitum & tunc in exercitu Polono. Suspendia mercenarium dimisit, ut
 unumfaveat Poloniam, tunc in Poloni. Dux Palatino Lublinski, Tosto, in Majonias Sythanum Sictio
 immentes, Legnam Margoram expugnabant, beatali regimeno Polono, obsequia sua La-
 sonibus addiderunt, accepti cum ingenti gaudio Poloniam, ubi Suspendia postea rece-
 runt, expediti Varsavia ad Regem Augustum III, Sictio. Duobus diebus subsiste-
 runt, cum summo jam egentis Villonum damno, illud Beneficia loco fuer, quod ut-
 lam non essent, imo cum ignes inter casis restiter, civitate, flammas admodum
 tedis gressibant identidem, tunc prohibuerat incendium.
 Ex propinguitate Poloni exercitus bona nostra itum aliquid detrimenti passa, tunc

Pening Lapis a
 Posity in Vapa
 Das Tempel

Moss Hobbs
Admiral Maford
Loerynshi &
Sumner assig. nallat
salut

fratris obitus favoris ab officialibus exercitus Saxonici. com-
missis Nicoll Colonell. Leyma. Generalis Stuttenberg. Major. Esch-
bach. Capitaneus. Nicoll etiam Commissarius Generalis. Multam favo-
ris contestationem accepimus. Sed hinc inde propius effectum. Intra
habuimus accipere librum de offat. Officiali. et aures Benefactorum
1500. Gallonum. provisiones per medium. Idem.

Sicut Anno clepto Bonae perierensis grandine et laborante
Anno perierensis inundatione aquarum tetigit Belg. In eodem Bo-
nis omnia peiora perniciosa contagione infecta decesserunt. ad 2500
in variis praedictis et quod majus malum. Subdilectus famulus et co-
nus hominum utriusque sexus. multam mentem doluimus. Quia
haec stante calamitate pagorus solvere contributiones multis Paci-
fico debemus. Itaque et nos subdilectus nostrum ceteros et non qui
vitas alerent, quod terra oranda erat, deciperet. Sicut et proprie
heredes illos praedictos. imo et seminariunt et sua provisione.

Perfones. quorum singulis numerus fuit. et quod eo periculi ventu. d.
 vers ad commendationes animarum persequi. Collegium per campanum
 caratur. Interim ope & lavari. Sive concepto a quopiam e nostris
 tota ultra omniū spem et expectationes melius habere cepit et tan
 dens evasit. Aliis adhibita licet multa remedia et Doctorum Confusio
 ac scripta minime succedunt. Hic Paterna et D. Federici
 cura. circa infirmos qui non modo secula postea periculum in die
 runt et non alia apponi mandavit lenius et Fratibus designari
 qui officio dispensaverit et Cui pro infirmis fungeret. Quos ad
 obsequia pauperes alius, sed etiam Doctores Civitatis excellan-
 tius. Quis Lubienicki ad animarum Personarum conducit.

[illegible]

in sociam vultu emolone nostri et subdit accepit filia, procreant
Fios tres et filia totidem atq. Benedicente Deo factus bene h
Gen

bens. Ad has reprehensiones dadas libi P^{ro} M^{ag}istro Modestowi^{ski} a profectui
ne cessant. Interim Notandum quod indicata est reprehensio facta
ab Am^o Leszczy^{nski} benemerito Krometice utrum eam in illa non sit edeo
P^{ro} Bona^m et libi dictus Hales.

Tempore Baethanaheris et occasione Dialogorum quia scilicet adhibitis
in quodam multis platonici, qui catechabantur, arcebat non invitati et importuni hostes
et ingressi in scholam excitaverunt tumultus. Scopita causa amotione aliquotum
a soluto alio publica inposita poena Scholastica.

Dams Georgij Kapunay Mercator Hungaricus perfolutus Sabot
 his Civitatis sue concarcentibus in nostro Collegio aliquot Curas vini
 in Cellariis deposuit. Eae hac ipse Civitas tulit agi Junibz suis injuri
 um et praedictibz Civitatibus suis illis debitis permiuibus, quare delegatos
 a Civitate hac in negotio ad Rectorem accepit: qui perfolutus, ne istud damnum
 Mercatorum Civitati inferri patiat. Quod ipse sua jura fieri vebarent.
 et illuc ad portum suum unum dicti Mercatoris et Cellarii sui Colle
 gij. Petist ad Rectorem caubari sibi jura ejusmodi quod inliberet
 Similes in reliquis domibz deposita; Sed quia nullis ostendi potuit
 de iure conferendis vini semel promissa manibz irritata. Quare Civita
 tes Solimanensis fecit protestatione

Summa 6000 Militum Poloniarum ferens ad Summa strenua
Sicaria et armata. Quod pro hanc Provinciam multo data Piffit
Maffo Wienbaffki Capitaneo Lanacienf. quod Summa ad inanepli in
Surgisse debatur Collegio Pofnaniensi devenit in manus Piffi ad
Lafki Capitanei Laurellus Piffi tra legitime Successionis in bona.
Hanc ergo Summa in manus Procuratoris Piffi Petricos
Piffi Piffi Piffi Piffi. sine praepositiq accepit nomine Piffi
Piffi Piffi Piffi quietabatur a Procuratore Piffi. Ad quia Piffi
Piffi Piffi Piffi permerentibq erant Summa Piffi debent
Piffi non Collegio Piffi idcirco eandem in Provinciam expensas rece
pit a P. Procuratore Piffi Tribunalis legum Piffi.

In. Natho. hoc est in Teste S. Capimiri professione fluit bote
rno emf. id. P. N. G. Lemeliski P. Andreas Dg broughti at P. Mathias
Patoski in Benta Schellerud Aopplur.

Dieo Doctri Angelice Sacras Solemniter fecerunt Nostri
Tunc quia P. Professor Theologiae dicitur conuenit de mane tunc quia
Sacerdotes sancti ad erant orationi habito a Prandis ab uno ex
Professoribus Academicis.

(Professur) academica. Die J. Josephi sind professiones abbas volens et An-
tony. Ueber. a quibus faciendar. schola descendit.

longi Mosch. aqua salientia venosa ex-
 trahebat. Hoc enim Famulus Baptistae dicti Petrozinskii, in
 relictis et Templo S. Michaelis sub tempore Nivis quae vespertinae per
 glaucas aquas submersus est. in ipso alio flumine vero cum
 duo ab aquis jam nathery. audire mox ipse Salutes Homina Ipsi
 Sultus et Mand. Gadawend. non solum et jura plane corruptus
 repertus apud P. Dominicianus undique est.

reperitur a pueris 13 Martij. Iung celebratus in eodem Templo. M^o Stani-
slai Malceycki, Rzeseni anni 1847. Iuvenis magnae spei fideles per-
optime. intra tres dies rediit ad festi cœquiorum. utrimque periculum
intra duas horas interdi. Iste est, quare ultra unam horam omnibz
cramentis muniti vras. Stetit ingressy. Parentaturus. Iste J.
venit.

Tuesday a Shrove
his earthly Sople

Megolun 3
Adm cur by rone
Deposits uni
in (no)ms Cella
1000 1/2

Summa 8000
ad Provinciam
p. princip. eius
accepta quod Collo
quid concernere
debat.

Prodesio nostro

Professore nostri
Et

Family Lib
J6

Litteris R^o Re
stans ad Cam
tra-Svedensia
in negotio Dep
fili.

Lites cum
Capitulo ratione
Benoni Gili
Syna.

Causa
Campesina
contra Ju. Do.
P. de Meo et
Luis Suarezpo
rita

Interd. When
Palatine Calypso
as NP. 2nd ed.

Responsores
Ad Prædentes

Esplacito Dott.
0000 et Prins
nus 0000
ner.

1890

Murine

Am Dni 1736
a Die 2da July

ad 14. Ysaac

224

Spiritus elictos mortem vitæ non dissimilem obiit. Hæretico Patre nu-
tus, nondum pueritiam exegit, nostris ad primum eorum aspectum
impulsa affectus tenerrime adhæsit, fassus postea, eo statim tempore
se vocationem concepisse ad Societatem. Crudiendus spiritello Luthe-
rano oppidi Swarzędz à Parente tradit, altiore providentia custodit,
ne cenam sumeret hæreticam. quam ut effugeret, ad sacerdotem catho-
licum eiusdem oppidi confugit, et epurato Lutherò, angelico pane refe-
ctus est. Multa deinde à Patre martyris imperennis obfidem passus, non
puerili constantia pertulit, neq. blanditis, neq. minis à Christo, eiusq.
fide aversandus. Eo furoris devenit Pater, ut minorem scilicet gla-
de plumbea onustum in filium exoneraverit, sed uti furor Paterno
non obsecutus à scopo erravit. nostris deinde scholis tradit, Patrio ab
impris conatibus labefactandi fidem in libro deterriti metu, vidit in
somnis Christum Iudicem pro Tribunali ascendere, omnesq. sed præ-
cipue Scholarum Collegii nostri auditores vocari ad iudicium, quorum
catalogum P. Franciscus Kocorowski tunc studiorum inferiorum
Præfectus manu tenuit, promuntiatus, unus cuiusq. nomine, illum
Angelis, alium demonibus ad Christum Iudicem pertrahendum com-
mitti. Tremulus ille tragicam spectabat scenam, expectans, quid
de se fieret. Ecce verò audit suum pronuntiare nomen, et angelis
à P. Præfeto advocatis se committi. Erigens agnoscit, quò res spe-
ctaret, et totum se spirituali curæ P. Francisci tradidit, à quo ad
Societatem directus non prius hanc adiit, quam ingentes difficul-
tates superasset. Infremuit Pater ad hunc munitum, hactenus es-
toris sui desertorem, iam impugnatorem veritus in filio, vim cula
et verbera adhibuit, et ubi hoc non profuere, probroq. obsequialis,
gravi ad tenerum cor prosternebat telo, usus, pascendis tanquam
filium prodigum admovit porcis. tandem neq. his fractum ad Aca-
demiæ Cracoviensem expedire ratus morat enervandum Juvenis
animum. Diverga mente à Parentis voto iter hoc arripuit latus
propiorum se fore Olyrocinio Societatis, deeq. facilius illud aditurum.
Litteras promittit à nostris sui commendatorias exire expectit, et im-
petratas Matris Catholicæ filii desiderio Adventis indupria scitè ab-
secedit, cum quibus vigilantes super se à Patris nutu oculos effugiens
ad Religiosum confugit apulum. Qualem tanta initia vitam in Reli-
gione portinebant, falem vidit optime spei, et eximiorum, virtu-
tis, ac talentorum, Juvenis. Ingruente morte interrogatus à suo
P. Professore: nam sibi mors imminens doleret? promptissime re-
posuit: se quidem libentissime mori, ut divina voluntas impleatur,
hoc unicum se dolere, quò moriendum sit nondum sacris initiato,
et Parente hæretico non converso. Tantus in Juvene hoc conver-
tenda unius anime zelus erat.

Mortem hanc secuta alia: Gabriel Gintout Scholasticus approba-
tus annorum ætatis 25, Religionis, 22 Theologus anni 21, 20 De-
cembri, eodem morbi genere, quo superior omnibus provius sa-
cramentis decessit. Pater date morum, accurata legum Societatis
observatione, ingenio perspicaci palam fecit, quantus futurus es-
set nisi præcoca fatis Religioni raptus ad Iurium Supernorum Socie-
tatem transferretur.

mihi Gabrielis
Gintout.

Domesticam sanctorum mortem pia extraneorum, nostrâ dispoſitorum
opera secuta est, unus reliquis singularior. Mulier quiddam ætate septuage-
simam annum supergressa, religione Lutherana, longiore tentata morbo
ubi in agone constitit, repente se mori non posse, nisi in fide Catholica inter-
merta voce offerat, iussit, aliquem à nostris acciri. Advocatus Pater dyram
singulis nondum deputatam reperit, in fidei nostræ articulis instruit, sepius
inter rumpit dyra, instare vitæ fidem ait, ideoq. ut accelaret, petit. tantò
desiderio Eulipid reddi cupiebat. Tandem vite disposita, à noxis et hære-
si absoluta, cum mortis imminens non appareret periculum, differri com-
munionem in diem sequentem passa est, hanc ubi postmodum sumpsit, sat
potens, quasi non aliam, quam angelicam refectorem in vita expe-
ctaret, immediate placide in Domini re quievit.

Piam hanc mortem misera alia Catholicæ femine excepit, quid mor-
ti proxima, neq. sacerdotem advocari desideravit, neq. advocatum passa
est, verum convessa ad parietem, ubi aut sanctissima Iesù exspectat.
nomina, quæ aliquando pietatem reddens à sacerdote suggereretur, solum
stridorem dentium reponere, quem toties intermisit, quætilis sacerdos
conticuit, repetit repente salutarium sacerdotem, interq. eos fremitus
æterno dentium stridori præluens offlavit animam.

Annus Domini 1737

A. P. Francisco Letz Præpositus Generali

A. P. Ladislaus Letowski Præpositus Provinciali

A. P. Joanne Cywinski Rectore Collegii

Abiit hoc anno Collegium Personas 75. Ex his sacerdotes 22. Scholasti-
cos Theologos 38, Magistros 3. Præceptores 13

6 Septo circumactionis ipſate solemnitate absoluto, altero die, nempe 2 Janu-
arii facies Collegii A. P. Nicolaus Naramevski deposuit in manus A. P. Joannis
Cywinski. Approbatus hic plurimum Collegiorum gubernans Pater, ubiq. Perso-
narum commode sollicitè intentus, de Collegio isto præter multa alia
vel in hoc optime meruit, quò novum Collegium ab initio statim Regi-
minis inhabitare personas fecerit, post miris commodam ultra 100 an-
nos, et longè amplius in antiqua habitationem. tandem facies simul in-
gens sui in omnium cordibus reliquit desiderium, digni qui nun-
quam imperare desinere, privatus in hoc Collegio elegit habitare.
Spem gratiæ Regimini sub Joanne concepit.

22 Januarii Josephus Boryslawski Scholasticus approbatus an-
nerum ætatis 32 Religionis 2 Theologus anni 21 brevi morbo
tentatus obiit. Subitanea spei mors videri poterat, nisi illi contigisset, cupis
Religiose vitæ quinquennium pluribus virtutibus auctum statum appa-
re videbatur. Ut primum morbi sensit initia, illico generali contestione ex-
piavit conscientiam, vota insuper renovavit, ne quaquam ad beatam mor-
tem desideraret, tandem manibus omnibus sacramentis, dum reliquis ad so-
nam campanæ vigilarent obdormivit in Domino.

Frequentibus tam intra quam extra domum mortibus, et quædam pe-
nitentis specie infestioris, territi Scholastici nostri Theologi, votivam affa-
bro elaboratam tabulam argenteam cum superioris annuati Divid Re-
latio dediturunt, addito insuper pietatis pacto, ut singulis diebus unus
à PP. uti anni missam celebraret, duo vero à Scholasticis communi
vent ante aram eiusdem Divid. Secuti sunt exemplum istud plurimi
brevis, multa suppellectile argentea exornatum altare Divid Regali
apparuit, argento vitæ umorem redimentibus populus.

Converso
cupis dam se-
mind ante
mortem

mors infelix
cupis dam se-
mind

Novus Rector
A. P. Joannes
Cywinski

mors Josephi
Boryslawski

Votum A. P.
Regaliam pri-
mi nostris
deinde à multi-
alio

Publicis Suppli- cationes
Presente in dies epidemia ferme malo in urbe publicis suppli- cationes ab Illmo Loci ordinario indite sunt per omnes Ecclesias, quod etiam in nostra Ecclesia usurpat a quodam in primo sacro. Sci- licet recitari solita de nomine Jesu sitanda cum orationibus ad SS. Iustelates contra morbum epidemicum, tum contatum tri- gion, et pro ad B.V.M. Bella soli vernacula.

Illmo Josephus hier. In februario Illms Josephus Kiezski Episcopus Bolinensis sup- plicans, officialis, et iustus Cathedralis Pogramensis solemniter in- digne Episcopum consecratus, a collegio ipso die sub consecrationis panegy- ri adoratus dedicante laborem suum P. Professore Polesios, post- de a Juventute scholastica salutatus.

In Martio Triduum bacchanaliorum usitata Ecclesie nostris devotione absolutum est, hinc successit devotio confraternitatis cordis Jesu multa populi pietate insignis.

Evicta a civitate Auso numero eorum fame pereuntium, non animabus tan- tum liberatem operam impenderunt nostri, sed corporibus etiam; supra pro egentibus, ideoque publice i sacris exedris, quae privatis perquisitionibus in- ducti sunt primores civitatis, et domos, ac hospitibus extra urbem infirmis, egentibusque, simul annonam, et alimenta providerunt.

Mors P. Stanislaus Naramowski In Aprili iterum nostrorum fanera. P. Stanislaus Naramo- wski Coadjutor formatus Spirituales, annorum, etatis, 36 Religio- nis 18 omnibus munus sacramentis placidissime quiescit in Do- mino. Eluxit in eo singularis videlicet innocentia, huiusmodi, verecun- dia, modestia, illeque religiosi silentii amor, ut ne lapsus quidem re- sponderet. Contumacia velatus morbo, etiam conqueri non est auditi, com- muni mensa victitans nihil sibi prater frugalem cibum appropi- passus unquam. mortuus 25 Aprilis infra octavam Resurrectionis Christi ad regias agni dapes post continuam in vita abstinentiam se transtulit.

Mors P. Stephani Szaniwiecki Altera die, id est 26 Aprilis dolendo omnibus fatis, optime de Polo- na Societate mortuus P. Stephani Szaniwiecki exspectatus est. Hic a Votorum Profepus annorum etatis 29, Religionis 65 maturam annis et virtutibus etatem transiit ad Superos. Vir enim erat consummate virtutis, et eruditionis, Patientis discipulus, et flagellator, acerrimus quia libris editis, quae dissertationibus, quae privatis collo- quiis haereticorum persecutor, quorum complures, ut nobiliores, ita magis per vias ad Christi rediit ovile. Legitur adhuc multa approbatione, et fama Societatis augmento rebus ipsis in vulgato ty- pis libro polonio, et latino idioma, quem. Nudam veritatem con- tra palliatus haereticorum errores appellari voluit. Christi pati- entis, potissimum autem in carcerati cultor eximus, quem Patrem consolationis presentissimum fassus est se semper experiri. Cultui S. Michaelis Archangeli specialiter addictus, quem Patrum Provin- cid conspuit, episcopi cultum altaribus compluribus imaginibus, sta- tuis, et elemosinis sibi oblatis, promovit, ac dilatavit. Deorem Do- mus Des. tum Pogram, tum Petricovid, tum alibi, perquam eleganter auxit. Pauperum Pater dici meruit, quibus liberales elemosinas, iis praesertim, qui mendicare erubescant, aliena manu, ut auctor li- beralitatis lateret, erogabat. Etiam non disparum primario nostro- rum Spiritui praesulit, in confessionali etiam in ultima sententia

apsidum.

apsidum, in missionibus obsecrandis etiam septuagenario major, alacer. Cum Plenam Societatem Provincialis regeret, nullum in via pretermisit festum, quo aut principis fidei non in duces rudes, aut pro vehementia Spiritus ad conversionem non diceret. Pluriam Collegiorum Rector, ubique Rector charitatis, collapsa collegia in optimam statum reposuit, huius- barbaros Collegiorum boni vagantes comitate, et prudentia ad humani- tatem coegit. De severiore literatura optime meritis, quam pluribus annis docuit, et universa Philosophia publice lusi donata subtiliter, et utiliter exornavit cum magna eruditiois, quod etiam apud externos fama. Nec minus de re Aesthetica purissimis, et divino plenis spiritu libris meruit. Hinc eam sibi reverentiam apud Regni Proceres conciliavit, ut eum sibi expetere, et tantum non eripere cuperent. Haec vero omnia ingenita sibi eloquentia, morum comitate, vita ubique exemplari promeruit. Romam bis a Provincia expeditus, primo ad Congregationem Procuratorum, secundo ad generalem cum Ele- ctoris munere et suffragio, quo in presenti Societatem gubernans A.R.D. electus est, orbis Capiti egregius doctes suas probavit. Tan- dem fractus laboribus in missione, quam apostolico Spiritu ag- gressus est omnibus munus sacramentis quiescit in Domino.

In liberandis a carcere curiali, qui hoc anno pluribus reclusus erat, lu- theranus bla- borarunt nostri. fons quidam Lutheranus blasphemam in Divos effudit pro- positionem, coniectus in carcerem, unus e nostris opera liberatus est, quod iurejurando appromiserit se Lutheranam deserturum sectam ad summum post trimestre, cui ex graves causas huc et nunc revertantur non poterat.

In Mayo ex saevibus plane tartareis animae stygi devota ope nostrorum expta est. Officialis excoit militid (nomen suum taceri voluit) et in pro- liis securior foret ab ictu, styga se fecit obnoxum. sanguine scripsit chi- rographum, et reductori officiali alteri tradidit. Jam ultra quinq, medius se evoluit annus, dimidia pars aeternalis obsequii, cum stimulis con- scientiae vehementius angit, et sua damnare cepit consilia additum onco mancipium. Confessarium adiit unum e nostris culpam solus, a sepi. San- cti Ignatii ex cultus pactum residit, aliud suo itidem sanguine chiro- graphum consignando, quo se Deo arctius adstrinxit etiam militiam deserturus, ne onco sub cum periculo animae militet, postenore chi- rographo in altari sub missae sacrificium reposito sacra synaxi re- fectus melior e collegio abiit.

Die S. Joanni Nepomuceni Sacra ad Ecclesiam Collegiatam S. Stanis- Magdalene introducta est Reliquia Episcopi sancti; a templo S. Adul- behti in sollemni processio, cui etiam cholla nostrae in Congregatione- nes divise cum cereis ardentibus adfuerunt.

Cum morbo R.D. Rector ab itinere ad Congregationem Provinciale Congregatis Gracovia 16 Junii celebrandam impeditur R.D. Nicolaus Nava- meruski per emeritum senium evocatus, abiit Gracoviam, et secum fe- renda ad Congregationem accepit.

29 Julii Fabianus Progniski Scholasticus approbatus annorum mors S. Fabiani etatis 24, Religionis 9, Theologus anni 2m ad Societatem suam su- periorum abiit omnibus munus sacramentis. Juvenis erat et talentorum insignium, et Regularum, ac disciplinam Religiosam, ama- tor, obsequator, et minus. Celi in missionibus brevioribus, quos obiit, illustris dedit argumenta, in Cathedris frequentibus, et pro

Lutheranus bla- phemq.
Chirographo demoni obli- gatus respicit

Introductio Re- liquiae S. Nepo- muceni ad Tem- plum Parochia- ale

Congregatis Provincialis.

mors S. Fabiani etatis 24, Religionis 9, Theologus anni 2m ad Societatem suam su- periorum abiit omnibus munus sacramentis. Juvenis erat et talentorum insignium, et Regularum, ac disciplinam Religiosam, ama- tor, obsequator, et minus. Celi in missionibus brevioribus, quos obiit, illustris dedit argumenta, in Cathedris frequentibus, et pro

ad populum sermone, quam promptus, tam indefessus, cum multo
animarum fructu, et fidei societatis augmento

Festum S. Fundatoris sedemini egimus, operante ad aram ma-
jorem Pontificaliter Illmo Suffraganeo Pognanensi, et sacro pulpito
laudes S. Patris eloquentissime declamante Illmo D. Luca Dolewsky
Privatum item sacrum celebravit Illmo Constantino Moseycki
Episcopus Livonice Præpositus Cathedralis Pognanensis, tandem
ad Religiosum trichinum invitati magni hospites.

Fumus D. Josephi Winkler. Hoc anno mense Junio illatum est sepulchro nostro fumus Præ-
sulis Domini Josephi Winkler viri consularis Pognanensis, qui id
exoptavit ante mortem, et singulari in Societatem affectu meruit,
eorum, nominis, et sanguinis, qui primi nostros adibus suis Pognanid
repperunt, heres, transmissum ad se erga nostram Religionem affectum
constantissime retinuit.

Mors P. Joannis Bardinski. 24 Augusti P. Joannes Bardinski, Professor Theologiae obiit. Invitatus
ut primis sacris esset, quod Peridylus Indignus Constantinus Marzeczki
Canonici Cathedralis Pognanensis celebravit, sacra oratione solenniora red-
deret, fere exor de Cathedra descendit, et invalescente febrimagna extingui
Pro- cessit, omnia ad felicem eternitatem manibus sacramentis. Vir erat et virgu-
tis et eruditionis summa, et reli. Sponsus. Doctrina, Cathedralis Philo sophi-
cas Stanislawski, et scholasticas, Theologiam Pognanid ornavit, virtute colle-
giæ, in quibus manserat, zelo Civitates Polonia implevit. Si quid in
Disputatione ferventius dixerat, quo putaret ledi potuisse alterum, illico
deprecari consueverat. Invidie animi sui notas (si quas virtutis studio
suis inveni potuit) confessione expiabat. Frequenter et iam exten-
poraneque orator sacrum ascendebat pulpitem, in confessionali quotidiano,
in vigiliis degris, et pueris moribundis indefessus, ne quidquam scholarum
occupatione impediante relinqueret. In convitiis domesticis nihil ille parum, affabili-
tate, humilitate, ceterisque virtutibus omnium animos ad se pellerebat. Ali-
quot ante mortem septimanis aliqua ad universitate exercita est ipsius patientia
Congregationem maximam sub curâ commissam argenti magna ex parte
fuit sollicitus, damnum hoc acerrime sensit, vultu patientissime.

Ultima Augusti habita est oratio in Renovatione studiorum, et septem-
ber dedit initium scholæ, quæ cessantibus in urbe moribus moribus, fre-
quentiores numerarunt discipulos.

Mors Joannis Wetzemberg. 6 Septembris David Wetzemberg Scholasticus approbatus anno sta-
tis 25 Religionis 8. Theologus anni primi, cum vix inchoaret Theologiam,
vitam clausit, clarus Deum intuiturus in celis, quam in dimigmate Theolo-
gicarum scientiarum.

Mors M. D. Wodecki. 25 Septembris Illatum est corpus tumulo nostro M. D. Joannis Wodecki
qui nostris amicissimus fuit sepulture omni sibi impetraverat.

Festum S. Joannis à fructu apud Illmo. Carmelitas discalceatos nostri
tamam missam cantandam, quam ad Concionem, orationem, latinam mri-
tati solenniter obiverunt.

Anniversaria die S. Stanislawi Regis sacrum cantatum celebravit unus
è Capitulo Cathedrali Pognanensi, parricidum duo Poloni Judicari dixerunt
ore dixit Peridylus Reverendissimus Laurentius Sumaryski Canonici Cathe-
dralis Pognanensis.

In Decembris Festum Indiarum Apostoli, et Immaculata conceptionis
B.M.V. solita devotione celebratum est.

Hoc anno renovata sunt moleculæ clapperum annorum de thesauro utriusque Palati:
natus splendori Polonia. In semitiis Irredemptibus destinatus est thesauri in esse:
hucionem contributionis capitalis de Bonis receptibus pend. solida, et quia
bonis spiritibus in hoc favore sunt pratermissa, missa est inhibicio à sacra
Nuntiatum ad collegium extradiitionem hujusce thesauri. Etans. Graviter id
tulit Commissio Regalis Polatinatum, quia tamen extorquere à nobis the-
saurum non valuerunt, non habentibus subventionem, inhiis diem, manife-
stati sunt contra nos, in Castro Pognanensi, secuta deinde citatio nostri
ad iudicia Pagnensis, sed ultra minas nihil actum ultro.

Annus Domini 1738.

P. D. Franciscus Retz Præpositus Generalis

P. D. Ladislaus Faltowski Præpositus Provincialis

P. D. Joannes Pywinski Rector Collegii.

Aluit hoc anno Personas 76 Collegium, sacerdotes 18, Scholasticos theolo-
gos 40. Magistros 3. Reliquos rei domesticæ adiutores.

Calendas Januariæ solito ritu celebravimus, operatus est ad majorem aram
P. A. D. Dutakowski Præpositus Congr. oratorum Pognanid, consecrati nostri.

In Februarii dies antecineras præceperunt Drammata Prope-
rum inferiorum scholarum. Triduum Bacchanalicum solita de-
votione absolutum.

In Martio Devotio Congregationis cordis Jesu multa populi frequentia
et penitentiam numero aucta est.

In Aprilis ad missiones Paschales nostri invitantibus vicinis Parochis
damenensi expediti sunt.

Majus nihil singulare habuit.

Octavam Corporis Christi solennem fecit Illustriores Josephus Quiv-
ski Suffraganeus Pognanensis, qui ordinaturus noster descendit ad colle-
gium, tandemq. mansit, donec ad omnes ordines nostros promoveret, id sibi
solatio esse afferens si familiam nostrorum comitatu fruatur.

Illustrius Loci Ordinarius ex singulari affectu Collegium nostrum
invenit ad breve tempus, reliquitq. singularioris benevolentia sub argu-
menta.

6 Julii celebravit Collegium Canonizationem S. Joannis Francisci Regis.
apparatu splendido. 5 Julii a prandio post celebratas vespertas in templo S.
Martini, concionem, inibi habendam incepit processio. Preire primo armata
sodalitas artificum, mercatorumq. urbis sub vexillis; secutæ sunt Congregatio-
nes studiorum cum cereis ardentibus, singulis autem Congregationibus
præferebatur ferulum punctum vultu nea, lant representatione deinde Reli-
giæ omnes ac Clerus numerosissimus, nostris, lincati cum cereis ardentibus.
Tum Capitulum Cathedralis cum Illmo Loci Ordinario, ac Illmo Suffraganeo,
Pontificaliter ornatis agmen clausit. Imago vero sancti pretiosus denodis
tota adornata ferebat. Ab Illmo Succamerario Pognanensi, Francisco Radzowski,
et Illmo Leone Raczyński Polatinum Pognanensi, Josepho S. R. M. et Reipub.
ubi primum movit Processio Intromerant tormento, simili modo ad ingressum
urbis, templi nostri, et in conclusionem devotionis. Vespere ignis pyrothælis
egregio artificio urbs tota illuxit. Sequenti die sacrum cantatum celebra-
vit P. D. Ladislaus Mieskowski Cantor Cathedralis Pognanensis, à plandis habita
est oratio à P. Rhetorices. Octiduum tenuit solennitas, concionantibus

per vias Religiosas. His pomeridianis exhibitiones Drammaticae puncta
vita neos sancti emblematicè representarunt in theatro opera Professor-
ris Poëcos. In templo vixit puncta vita. S. Regis Symbolis illu-
strata. Die octava utriusq. vespere, et gemina functione, quarum pri-
mam P. Rudolph Leo Storauus Canonici Cathedralis Poznaniensis, secun-
dam P. Ludw. Lechowski pro itidem Canonicas Cathedralis Pozni. disertis-
simo ore dixit, ac processione solenni devotionem totam conduxit.

Hoc eodem tempore habita est Synodus Diocesis, in qua consti-
tutum in favorem nostri, ut censor librorum et examinatore Diocesis
in posterum Praefectus Auditorum Collegii Poznaniensis, de iur-
ramento prestando requisito à Convento Tridentino ab Examinatore,
meta est quæstio, et nondum decessit.

Ultima Augusti dies facta est Scientiarum prima, celebrataq. Ora-
tione haberi solita in initiis Auditorum.

In Ibi. R. P. Rector. fundum vicinum Collegio ac fassæ Urbis ad
jacontem prope Ecclesiam Annuum Sanctosum, magnis uestibus et comme-
do Collegii Servitutum Sepimento ex operibus cinxit, viam tamen tra-
ratione Fundi levatorum invidia minime preclusit. Invasit ista agerum hunc et quan-
vicini Collegio tumoris in verbis inurbana. Miserant hi ex gremio sui delegatos
qui ex R. P. Rectoris quærent, quo iure fundum hunc Geneamus. Respon-
it Collegii Praeses: non obligari se illis ius ostendere. Atis est: quod ab
Annis Centum et ultra pacifice hunc locum possederimus. Minime
contenta responsio Civitas, Religiosorum luera inter sua recens dispen-
dia, postulato alteri minas superaddidit. per quosdam Nobiles qua-
si amicos ad Collegium nostrum expeditos hoc declarando. Si Col-
legium ius suum non ostenderit, totam Sepimenti machinam, for-
ro a se succidenda omnino raturam. Contempsimus prima fronte
minas dein male alicui obviando, ius sollicitè quæritum inter Col-
legii monumenta sed nullatenus poterat inveniri. Cusepit tan-
dem adversus indebitam vexam. Deus tutelam nostri, provide, ac
opportuna et fere hac ipsa die qua premeditatum facinus perpe-
trare in voto habuerat Civitas, suppeditando monumentum ad id ne-
cessarium quod sollicitè quæritum, casu inventum. Igitur ut
loquentium iniqua linguas obstruisset, ac meditantium mala cenatus
confunderet. R. P. Rector, ius produxit, vidit Civitas, legit, veritati
subscripsit, ac tunc line rubore Collegium pro indebita vexa depre-
cata.

In Ibi Illmus Reverendissimus Stanislaus Hosius Epi-
scopus Poznaniensis Varavia, generalium Comitiorum tempore cum
doctore præcipue Serenissimo. Majestatis autem pedem astris intulit
ac ex illa Civitate in Celestem migravit Ierosolimam. Fatum illi
us decuta post paucos a declaratione Mortis dies Electio Admini-
stratoris. Electura fere unanimi consensu omnium voto ac magno
catholico Illmus Illmus Josephus Kierski Supraganeus et
Illm. Kierski. Propositus Cathedralis Poznaniensis. Magnus Religionis nostrae ami-
cus et Patronus. Hic post aliquot Menses benevolentia sua de-
dit argumentum inscripta Nobis sua lapidea quæ contigua est
Lapidea dona nostræ immediate Scholis adjacenti.
Fa Collegio

Qber infaustum Nobis nuncium tulit de fati Redissimi

Theodori Potocki Primatis Regni Singularissimi amici Protectoris do. Moss (Lij).
cietatis Kellu ac Fundatoris Domicii Varaviensis multorum Collegia mi Primatis
rum Benefactoris doluimus mortem istam quod non ignoraverimus
Uno funere Primatem et felicitatem Nostram ad humulum exportari.

Fatum hoc causavit molestiam aliquam R. P. Rectori ex ratione the-
sauri depositi apud nos Palatinatum, quib. ne extraderemus inhibi-
tione a Nunciatura lata ac per Celsissimum Primatem Presulem de
functis procurata ligamur.

Sed pia fata ergo iterum scriptum est. R. P. Rector ad Nuncium Apostolicum petens resolutionem, an adhuc in-
hibitione lata teneamur cum et Nuncio illam forensi Officio decesserit
et Procuratores Illius sint extincti. Responsum accepit. omnino nos
tenori inhibitione cum hinc per decretum in Nunciatura formatum
dit lata. Porro quomodi inhibitiones decedentibus etiam Nuncio
et Procuratoribus durant tandem quamdiu per aliud decretum non
tollantur.

Idem hoc Mense infestus rumor Collegium nostrum affli-
xit et pene exanimavit. Rumor inquam de Morte P. Frygier Pre-
fecti Scholarum Vichav. a Studioso Rhetore Martino Wasiewicz
globo transiit. Teralem casum non enarra. Illius descriptionem
Historia Vichavensis Residentia relinquo. quod proprie hu-
jus loci est. ad calamum voco. Scripsit R. P. Superior Vicho-
vensis R. P. Rectori de fati istis petens Consilium quomodo pos-
sit sanguis innocuus salvis legibus de Irregularitate vindicari. Cen-
suit Caput Collegii nostri rem totam Illmo Loci Ordinario deferen-
dam cum supplici libello ut pro suo erga Religionem nostram
affectu et pro rei maudita ad oculis indignitate penam tanto
crimini parem designaret. Interdictum ad metum omnibus iocun-
diendum ne similia tentare audeant saltem pro toto Vichavensi
Decanatu ferendo. Anxuit Votis nostris Illmus Administrator
Interdictum edidit quo non Catholici solum sed etiam
etiam fana sua claudendo duabus hebdomadis ligabantur. Succ-
dente illius libellatione ad impertunas querundam Magnatum preces.

Festum I. Stanislas Kostka solenni consuetudine celebratum appo-
ratu in multa selecti hospitis frequentia. Sacrum Principale canen-
te Admodum Religiosissimo Patre. Nowomieski Ordinis Prædicatorum In-
ore Societati Nostra faventissimo ac pro sacris exebis Cratore
Eundem Ordinis Doctore in arte amonandi inter duos celeberr-
mo. Hi aliq. quatuor ex eadem Religione excepti in Refectore
ac Reliquos tractati humanitate.

December Festus Xaverii celebris fuit. Diem hanc Princi-
pali sacro Illm. R. P. Dajewski Canonici Lataiensis ac Pre-
positus I. Mand. Magdalene exornavit ac Nostris Conciliis
decoravit. Laudatum R. P. Prælatum ac Primores
Urbis R. P. Rector excepit prandio. cui adfuit etiam Adm. Reli-
giosus Pater Superior Residentie Saturni. Lataicorum Carmelitani
in Natca Iudorum Sidel.

Literæ den-
ptd ratione
depositi Salati
natus

Moss I. Frygier

Interdictum
pro toto Vicho-
vensi Decanatu

Festum *Hynd* Enituit etiam hoc mense Festum Immaculate Conceptae Virginis
Imma. *Cegolymie* Singulorum devotione congregationis Media. *Cattum* Praeceptis
cum cereis instituta in *Sancti Romae* maiori quam alias pompa propter ma
jorem hoc anno adalium numerum. *rationibus* *Sacris* accepit pro
fana dicta a *Re* *Ludovico* *Polapowski* cum plausu.

Annus *Ini* 1739

A R P *Franciscus* *Reb* *Prdp* *Polis*

R P *Ladislavus* *Lottowski* *Prdp* *Polis*

R P *Ioannes* *gustowski* *Rector* *Pol*

Personas hoc Anno Collegium attulit *12* *de his* *Sacerdotes*
18 *Scholasticos* *30* *Magistros* *3* *capitulorum* *12*

Festum *Novi* *Ann* *avimus* *felicitate* *Sacrum* *Principale* *ceum* *Polis* *Reb* *Polis* *Joan*
Samellong *Polnamiensis* *Comunionem* *dicente* *Nostro* *ad* *Glendysium* *Lu*
ditorem *Religiosa* *mensa* *aderant* *Tractati* *in* *Inclino* *Almy* *E*
cellentissim *Ing* *Rezminski* *Palatini* *Polnamiensis* *Polis* *Reb* *Polis* *Le*
brans *Polis* *MM* *Polnamiensis* *Dapifer* *Polnamiensis* *Polnamiensis*
et *Remis* *Zewski*.

Medis *Januari* *Fuit* *R P* *Rector* *cum* *12* *ex* *Collegio*
Sacerdotibus *Genera* *parentatus* *Tunen* *Magnificentissimo* *Polis*
Juni *Prima* *daturus* *nomine* *totius* *Provinciae* *grati* *animi* *argu*
mentum *tanto* *fundatione* *ac* *Sacro* *etiam* *a* *morte* *insolubile* *Polis*
ma *Inera* *randus* *eo* *loci* *Personae* *ex* *varius* *congregata* *Domiciliis* *Numero*.
Officium *defunctorum* *tertio* *funeris* *die* *more* *nostro* *dignus* *in* *loco*
lo *astrupe* *ex* *structo* *Polis* *manus* *proprio* *manibus* *humulo* *intulim*
Sanegirium *a* *R P* *Wierusdewski* *conscripsum* *dedicavit* *nomine* *Pro*
vinciae *ipse* *R P* *Præses* *Collegii* *nostri* *antiqua* *et* *nova* *eloquentia*
ab *Illustissimis* *Excellenteribus* *liberales* *gratias* *laudes* *ex* *multis* *Cap*
libus *accepimus* *plena* *ritus*

In *Februario* *in* *Templo* *Nostro* *Iustralibus* *undis* *lotus* *Ju*
Baptismus *adus* *a* *Pillari* *Re* *Polnamiensis* *Canonice* *Collegiatel* *Magdalene* *Pol*
Juddi *in* *Temtrinis* *Prænobili* *Dno* *Polnamiensis* *et* *Spectabili* *Dna* *Polnamiensis* *D*
Pol *Nostro* *Simonis* *Apostoli* *nomine* *insignitus*

In *Martio* *Festum* *Thomae* *Agurnatis* *Angelici* *De*
ctis *celebre* *notis* *fruit* *liberalis* *devotio* *Polis* *Ann* *Th* *Theate*
Festum *Thomae* *Ad* *pompam* *majorem* *dignum* *tanto* *lectere* *apparatum*
deping *tabulaturas* *in* *communi* *varius* *Symbolis* *inscripombus* *ador*
nari *curantur*. *Arxit* *R P* *Rector* *municipentia* *sua* *pompam* *ke*
Cetavam *Solenem* *fecit* *invitatis* *PP* *Ordinis* *Polnamiensis* *Ad*
devotionem *prima* *in* *communi* *Theologorum* *instituendam* *deinde* *ad*
prandium *in* *Religiosorum* *instituendum* *trichinio*.

In *Aprili* *R R* *Rector* *Prænobili* *Civitati* *pro* *fundo* *Ger*
Fundus *trudis* *iusta* *datam* *Solutionis* *declamationem* *adhuc* *a* *R P* *Polnamiensis*
Gertrudis *ski* *motunc* *Rector* *Soluit* *Flor* *ducentis* *anno* *etiam* *elapso* *ali*
ex *ducentis*. *Restant* *adhuc* *Solvendi* *Flor* *quadringenti*.

In *Majo* *Exercitus* *Saxonicus* *Varsavia* *hac* *transiens* *in*

Satriam *suam* *tribus* *diebus* *substitit* *in* *bonis* *Collegii*

Juni *Majestatem* *suam* *habuit* *ab* *adventu* *Illustrissimi* *Excell* *Palatini* *Pol*
mi *Domini* *Dni* *Antonii* *Poninski* *Palatini* *Polnamiensis* *cum* *Suon* *Polnamiensis*
sorte *ac* *Filio* *Alma* *Capitaneis* *Polnamiensis* *Hospites* *in* *Templo* *nostro* *adventus*
Salutavit *P* *Rhetores* *Latino* *ac* *Polonico* *idiomate* *Salutarunt* *cum* *ma*
gno *plausu* *et* *Schol*.

Julii *diem* *ultimam* *et* *labores* *annuos* *Coronavit* *Festivitas* *Festum*
Patri *honorata* *Principali* *Sacro* *habito* *per* *Illustre* *Reb* *Polis*
Juniariski *Custodem* *Cathedralem* *Et* *Comune* *Matrimonio* *dedit* *per* *Patri*
Adol *Reb* *Polis* *Caraculum* *Polnamiensis* *Comunionem* *Ordinarium*
Hoc *mense* *miserat* *R P* *Rector* *quendam* *ex* *PP* *gravioribus* *ad* *Almu*
Generalem *Majoris* *Polonice* *cum* *postulato* *ut* *velit* *nos* *activitate* *suâ* *et*
efficaci *gratia* *ab* *onere* *molestissimo* *conservandi* *diutius* *thesauri* *Pol*
Sabinatium *Reverere* *modum* *Sollendi* *inhibitionis* *poterat* *ut* *duli*
cet *Palatinatus* *jus* *nobis* *dicant* *ad* *Nunciaturam* *quod* *notimus*
depositum *extrudere* *thesaurum* *cum* *vero* *pro* *defensione* *nostri* *allega*
verimus *nos* *decreto* *Nunciaturae* *ligatas* *habere* *manus* *ut* *Palati*
noty *curent* *decretum* *prioris* *Polnamiensis*. *Egit* *humanissimas*
gratias *qd* *illum* *hoc* *in* *negotio* *adversimus* *promisit* *de* *procuri*
li *acturum* *ut* *veti* *compotes* *fiamus*.

Bona *Sickiciensis* *per* *summas* *temperum* *calamitates* *vastata* *Polis*
opera *R P* *Rectoris* *ad* *frugem* *reduci* *ceperunt* *meliores* *cum* *enim* *Polis*
hic *Præses* *adverset* *causam* *sterilitatis* *in* *bonis* *istis* *maximam* *Polis*
ipe *et* *elie* *conales* *et* *fopas* *in* *agris* *neglectas* *plane* *in* *dybas* *abijce* *Polis*
liberalem *admoit* *manum* *ut* *antiqua* *renovetur* *et* *existens* *nove* *Polis*

Augustus *Princeps* *mensium* *Archi* *Præsidem* *Provinciae* *dedit* *Collegio* *Polis*
fini *exordium* *labori* *erudit* *more* *Solito* *oratione* *in* *Studium* *relativione* *Polis*
Interea *cum* *hæc* *agrentur* *Operarii* *in* *vinca* *Domini* *pro* *festo* *Nativitatis* *Beatissimi* *Polis*
domi *tum* *in* *inspirationibus* *ex* *spinis* *uras* *ex* *inculta* *gleba* *aurum* *collebant* *messen*
hic *cum* *moribus* *ad* *feliciem* *sterilitatem* *apertarent* *hic* *cum* *in* *Sacro* *tribunali* *Polis*
nitate *aves* *proberent*.

In *Novembri* *non* *leviter* *exortum* *est* *collegium* *in* *Tribunali* *Lehiciensi* *Itaque* *Polis*
enim *Silboviana* *causa* *a* *Præillustri* *Prossnowski* *restitutata* *est* *et* *ad* *formam* *su* *Polis*
diu *ita* *reducta* *ut* *compulsus* *fuisset* *cum* *Suis* *Polonici* *P* *Assurata* *ab* *ea* *recl* *Polis*
des *Stetit* *Indemnatis* *Super* *Collegio* *Damna* *hujus* *causae* *et* *si* *proderetur* *plene* *Polis*
non *essent* *Collegii* *sed* *animarum* *Domus* *Legociana* *ex* *quo* *a* *Benefactor* *tantis*
datis *huit* *Collegio* *in* *tutela* *ut* *ex* *aym* *illius* *fuissent* *Suffragia* *Locatio* *videbatur* *opti*
ma *quia* *vadem* *habuimus* *in* *Societate* *Præillustri* *Polnamiensis* *Polnamiensis* *qui* *egres*
sus *è* *Societate* *in* *hæc* *trivis* *mobilitate* *suâ* *involeit* *Collegium* *litam* *post* *fata*
sua *Misilia* *reliquit* *cognatis* *Sanguine* *procedit*.

Petitum *favor* *et* *vigiles* *divinum* *cura* *ex* *Suis* *clientes* *devotionem* *commenda* *Polis*
vunt *Nompe* *2da* *advis* *Præillustri* *Reverendissimo* *Laurentius* *Polnamiensis* *Ca* *Polis*
Polnamiensis *Cathedra* *Simul* *ad* *dicendum* *Solenne* *Sacrum* *Locale* *in* *festo* *ma*
qui *Indiarum* *Apstoli* *Simul* *pro* *majori* *commoditate* *devotionis* *in* *actuando* *ad*
capessendam *nocturnam* *quiehem* *in* *Collegio* *instituit* *est* *Interea* *cum* *Prælatas*
hic *intra* *parietes* *reliquis* *Domus* *Recurus* *fruitur* *eodem* *nocte* *in* *resolu*
tia *illius* *in* *crustatis* *cum* *ornamentis* *Emblematis* *Super* *lectum* *quidem*.

S. Xaverii
Polnamiensis

corruit; in quo oppressus letho, indubie reliquisset vitam, si ad fatalem capam non accurrisset vigil Xaverius.

Festam tutelae congregationis media, purissima in du Virgini, aequifloribus ac fœvibus Dotalium celebratum est.

Annus Domini 1740.

Adm. R. Franciscus Letz Praepositus Generalis.

R. P. Ladislaus Ostrowski Praepositus Provincialis.

R. P. Joannes Gwinski Rector Collegii.

Hoc anno Personae Collegium aluit 71 Ex his Sacerdotes 19 Scholasticos 35 Magistros 4. Coadjutores. 13.

Clarissimi Pastores: Sui celsissimi Principis Theodori Sasimiri Pastoryski Episcopi Poloniensis.

Purpurascens Infantis Dei sanguine annus praesens, novam sibi ad: sivit purpuram, ut princeps haberetur a praesentia et ingressa cathedra. Praesul hic pro suo singulari favore et benevolentia erga Collegium, circummissionis die, ut cum ducali praesentia, annum gratia religionis inferret penatibus, ad celebrandum gratiosè descendit, ubi Ho: spes salutatus, panegyrum hui publicè donatam, ac suis honoribus conse: cratam accepit, remq; divinam ad majus altare obivit pontificaliter. In triclinio, humanissime cum Illustissimorum corona hospitum pran: dio exceptus est. Inter quos adfuit mensa Nobilissima adolegens Gule civitate annorum 18 Illustissima Familia ex Polonia Nepos, hic pridie ejurato Lutheranism, in festo circummissionis, de manibus celsissimi Episcopi Sacram Synaxim accepit, utriusq; solatio singulari.

Starkoviciana causa vocat ad jus.

In Febuario causa beneficentiae R. P. Stanislawi Starkowicki, qui Pro: vincia et Collegii iuxta dispositionem Adm. R. P. Petri hyspi Lauh' Oliva donavit 30 millia, ab ingratis et avaris successibus, conjunctis affi: nitate sanguinis iterum post annos 63 ad jus vocata est, et jam post lita: ta boni Patris periculum restitutionis subit.

Teria antecivales sub tempus devotionis 40 horarum a frequen: tia hospitum, sua non cavens majestate. R. P. Illustissimus et Re: verendissimus Josephus Pawlowski Archidiaconus Praepositus, Officialis Polnapiensis, die dominico, Illustissimus et Reverendissimus Turno Abbas Brandensis sacri ordinis Cassaniensis. De Luna; Illustissimus et Reverendissimus Josephus Kiaski Suffraganeus Polnapiensis die Mer: tis ad aram litabant, concludendo devotionem 40 horarum.

Notandum L. Per: tridies. tota delicta extinguunt.

Ut ea integri extinguatur delictum Inenobili civitate Polnapiensi pro summo sancte Pa tridies, iuxta datam solutionis declarationem adhuc a R. P. Miaskowski protunc Rectore Collegii, solvit R. P. Rector (di: legi florens octingentes, sic a tot annis harent delicta expavit.

Festa Paschatis, plurimos e Collegio missionarios evocavit ad labores apostolicos, aequè nostrorum fructu spirituali ac penitentium commodo.

Octava Maji non minus toti Provincia Polona, quam univarsae Societati, celeberrima extitit, Anno Seculari Societatis. huic Solennitati privatim absolventa Adm. R. P. impetravit indulgentiam in forma Jubilei, Collegium triduanam praemisit recollectionem. In Junio Illustissimum Adamum Swabowski Episcopum Vlodzavensem humanissi: me accepit Collegium, hospitem in Templo salutavit P. Rhetorice. Exacto plusquam triennali regimine R. P. Joannes Gwinski Rector Collegii, decessit in manus R. P. Mathiae Stanowski, Viri post sacras exeras, Philosophicas et Theologicas cathedras, nec non regimine Edanensis Collegii, ac munere Provinciae Secularii, celebravimus. Auspicatus est ille gratiosissima huius regimen. 27 Julii, in ipso exordio officii, omnium implevit desideria, qui pri: us desiderari cepit, quam esse.

Hospes in collegio illius Swabowski.

novus R. P. Rector.

Festum S. Patris Ignatii Illustissimorum Hospitum concursus Solenne fe: cit. Sacram ceuunt Illustissimus et Reverendissimus Josephus Kiaski Suffra: ganeus Polnapiensis. Sacram orationem egit Perillustis Sieninski Cancellarius Archidiaconus Inguensis, mane; a prandio, Perillustis Praepositi S. Polnapi. omnes, reliquis Epulo in triclinio cum Illustissimo Kojminski Palatino Calixtensi, Perillustis Pastoryski Duce Karysti Polnapiensi, Perillustis Zakrzewski Poallatore Polnapiensi, nec non aliis Reverendissimis, Nobilissi: mis, hospitibus, refecti sunt.

Judei baptizant.

De Judaismo ad fidem conversus etate jam maturior, et christianis praecipis imbutus, sanctioribus undis tinctus est in templo nostro 2da Augusti ab Ill: lustrissimo Josepho Pawlowski Archidiacono Polnapiensi, officiali Polnapiensi. Latinis Illustissimo et Reverendissimo Josepho Kiaski Suffraganeo Polnapien: si et Illustissima Zakrzewska Castellana Szteteni.

Augustus. Mensis hic, toti Collegio, tanto latior, quanto longiori quodi: tus labore ac dispendiis. Nempe, optatam nobis resignationem bonorum spechlin dedit, quam plurima annorum decades non tulerant. Hoc modo: Magnifici Domini dedit, quam plurima annorum decades non tulerant. Hoc modo: Magnifici Domini Dobrzycy putantes se esse pure naturae successores praedictorum bonorum, licet intenderent Collegio de comportandis monumentis, existimantes illud, tantum modo obligatio posside pa: fata bona, quae olim ab illorum avia Anna Elisabetha, filia Vladislai Maniecki, inprobi consorte Sasimiri Zapolski, resignata sunt Hieronymo Niesetowski (habe: tur haec resignatio ex actis Cathensib; Polnapiensib; per extratum accepta. Et videri po: test in eodem actis anno 1677 post festum visitationis B. M. feria 2da) a quo illa emimus, resignationem tamen, propter quoddam rationes non obtinimus. Huic filii tres erant, unus Henricus vixit, alter Stanislaus procreavit Nicolaum Nieset: wski et sorillam filiam, ad praesens Consortem Francisci Sierewski; ab his legitimis successorib; in Castro Polnapiensi feria 6ta postidie S. Egidii Abbas 1740 coram R. P. Andrea Wyssogota Zakrzewski Poallatore et Duce Surrogato Cathensi Polna: piensi obiecta resignatio; pro qua prae res devotionis, dati sunt aurei qua: draginta. Tertius filius Hieronymi Niesetowski, ignotum, ubi cum suis

Resignatio bonorum spechlin offi: netur.

Successoribus heredit, qui pariter obligari debeant, ad reuocandum iuri, quando de illis sietur.
Ultima Augusti, prima fuit laboris scholastici, habita in laudem Rudorum oratio, selecto et frequent auditori.

Periculum va:
tione limitum in:
ter kaleie et Je:
zeru wietkie amos.

Sexta septembris, excoavit R. L. Redorem Mechlinum, ad prospiciendum securitati limi:
tum, inter kaleie et Jerziora wietkie. Exquo enim inter Perilluphem M. Dnam Mathi:
am Poninski Capitaneum Babimattensem, et Perilluphem Theophilam de Dziatynis
Kotarska, Capitaneam Lanciensem, processas ratione limitum, per compromissum a:
gitare coeperat, partem timebatur periculum, ne cum limitum ductus fiet ab angu:
lari lapide jacente prope viam, qua Bruno Szemura itur, nostris campis, propedi:
cisi aliquid intentetur. Eobusset, nisi Prandis vigilantissimi presentia disimen
anteverteret. Iudicium enim compromissorum, ex tentorio posito in fundo nostro, exire,
et suam iurisdictionem fundare in alio loco, prope lapidem angularem debuit, conuictum
remonstracione limitum uille kaleie facta a R. L. Redore.

In Octobri, Uberionis campus laboris se aperuit: nam proter aqueductus de novo ad
comoditatem collegii maiorem comparatos, materiam ex antiqui collegii fundamentis
erutam; etiam lateraria, injuriis temporum fere collapsa, una cum aula Sektienis,
Scandulis ex integro contexta est.

Judei baptizmg.

Novembri celestis festiuitate Iuuenis Seraphii S. Stanislai Kostka, ad quam obeau:
dam, proter numerum hospitem, flos urbis confluerat, tanquam presentissimi To:
telaris sui a pepe. Ausit solennitatem ad fidem ex Iudajmo conuersus, et in
templo nostro a Perilluphi Prall Cathedrali Canonico Sanctioribus undis tridus.

Combinatio cum Tol:
cegi: Proposito rati:
one decima.

Idem. Jam si magno, lauerit nomini devotas numeramus animas. futehdam est,
aut nullam aut paucissimam fuisse toto anni decursu, sciam sciam, que non so:
lentis fuerit apud plurimos; consequenter et ipsa dies salua Iudiarum Apostoli, selecto
hospite deserta erat. Triduum prandio excepit Perilluphem Prall Dna Dna:
czynski Tulcentem Propositum; hic ex pradio Sienowicensi pretendebat, decima in
spica sexagenas quatuor; aut in grano, unam metretam siliginis et alteram avenae.
In visitatione autem 1737 anni durs tantum modis siliginis, et durs avenae pa:
cepit, licet inuual compositionem factam de quatuor sexagenis, non exprimeudo nomi:
natim cuius grani. Altera visitatio 1738 anno, 8 Januarii expedita a Peril:
luphi Prall Dna Dna Zalasowski Archidiacono Sienowicensi, Protonotario
Apostolico, Proposito Ostrogensi, idem dicit, decimam compositionem e quatuor
sexagenis, asserit, quod non nisi detur actu, una metretam siliginis, et avenae al:
tera. Proposito igitur Proposito iuxta antiquam compositionem exigebat quatuor
sexagenas siliginis, et quatuor avenae, idq. pro octo anterioribus annis, quibus
non percepit predictam decimam. Sed quia hujus obligationis R. L. Redor, nul:
lum fundamentum habuit convenit cum illo pro anno presenti, ut sequi:
metretam siliginis tantum accipiat, jam veri in posterum, tot illi dabatur
metretam siliginis, et avenae, quot erunt emetores in eodem pradio.

Combinatio in Propo:
to Ostrogensi idem
ratione decima.

In simili materia, Perilluphi Severinus Dna Hermenegildus Siza:
niecki, Proposito Ostrogensis, querelam deposuit, etiam antecessorum suorum, pates
producens expostulationes, ratione manipularis decime. Et licet in spica et grano

aliam acceptaverit Regem, siliginem tamen recusavit, exilitatem manipularum allegando,
pretendit in grano siliginis metretas 13. hordei 12. avenae pariter 12. et pisorum
metretas 12. cui, propter conservationem pacis R. L. Redor annuit verbaliter.

20. Idus. Brevis, in templo nostro, peracta sunt, pro Perilluphi spica Dna Barbara,
de Miastowskis spica, matre Ominentissimi Cardinalis Lipski, et liberalitate Illustrissimi
Kozminski Palatini Edificiensis. Post triduum autem anniversarium celestium,
pro anima Perilluphi spica Dna Anna de Kozmowskis Butakowska.
Eodem mense et sequenti, cum annuato Archi. Prandis Sienowicensi; ob defectum lucis, scho:
la de mane, media hora tardius inchoabatur. In his nihil desperatum fuit ad pietatem, sive
ad doctrinam studendum, cujus maxime profectus erit in concertationibus, aliquoties per
annum habitis.

Requid pro morte
Luminisissimi (ar:
vinalis Lipski.

Schola tardius in:
choab.

Annus Domini 1741.
Adm R. L. Franciscus Letz Propositus Generalis.
R. L. Thomas Lichtanski Propositus Provincialis.
R. L. Mathias Szanowski Rector Collegii.

Hoc anno Personas Collegium aluit 65. Ex his sacerdotes 19.
Scholasticos 30. Magistros 3. Coadiutores 13.

Kalenda Januarii consueti Societati solennitate expedita sunt. Ausit illarum devotionem, ipse
R. L. Redor zelosissima sacra panggyri, confluerat ad illam undiq. selectissimo auditore.

In villis, Brylowski malus economus, in plurimis notatus fuit, compedibus oneratus est,
in quibus distationi tempore detentus, tandem liber, in vias suas expeditus.

Brylowski compedi:
bus oneratus.

Sub idem tempus, Breve Apostolicum impetravit Romania, et innotatis summis lapides repa:
rarentur. Commissio itaq. in hoc expedita negotio; de quantitate tamen diminutionis censuum non:
dum constat nobis, et decretum hactenus non promulgatum.

Breve Apost. impo:
nitur a S. S. S. S.

Februarius. Toto triduo Bacchanaliorum, in templo, hospes multas et eximias erat.
Primos inter Illustrissimus Josephus Kiczki Suffraganeus Sienowicensis, inquitinus in sol:
legio, propter maiorem devotionem; omnibus conditionibus et solennitati sacri summi, ac
vesperarum conclusioni adfuit semper.

Devotio Cordis
Iesu.

Devotio Cordis Iesu, hoc anno instituta; pro meditatione exponebatur Venerabile, aule
magis altare; cui notis qui volebant adibat. Studiosi altaris horis, toto die decursu, in
superpelliceis ante Sanctissimum flectebant. Summum sacrum et conio in illo, habita. Pri:
die completorium cum expositione, ipsa vero die post collationem conclusio cum litaniis et sol:
vum fuit fiebat.

In Martio ex Iudajmo unus ad fidem accedens etate maturior, Christianis prece:
ptis imbutus ipsa palmarum Dominica, triumphanti domino occurrit, a R. L. Redore sacro tra:
ctum allud. Alii sex variis temporibus eodem ritu initiati sunt. Sed non
proprie tantum in diebus, nostrorum labor ardebat, sapienter occurrit per annum etiam ad
modum, maxime tamen pro festis Paschatis, sequente redies spiritus operantis, non
vulgari fructu et fama.

Judei baptizati.
et missiones.

Anili. In collegio magno Sabbatho post collationem Perilluphi Severinus Dominus
Daceuski Propositus S. Magdalene imitatus, levavit Christum de Sepulchro, fuita pro:
cessione Clemis in triduum repetit vires vitis vini, apatis piscibus, mureculis, et reliquis huius tra:
ditionis consuetudinibus.

Severinus Dna

Itum ad dispositiones moribundum frequentissime; etiam unum e Philosophis in viam etimi:
tatis expeditus, cui quia ardeat ante obitum sepulturam in templo nostro expectat, fa:
tum satis, ea propa et apparatu fueris, qualis primariis personis raro est.

partim injuriis temporum, partim vetustate collapsam, pristino decori restituit, septem cubacula erexit majore utilitate habitantium.

Ad festa Natalitia Christi, plurimos e Collegio indefessos pro gloria Dei ad varias missiones evocavit labor Apostolicus; strenue in illis sedatum est, non minori in animabus fructu, quam missionariorum desiderio, ubi plausu et Religionis estimati-
ne relicta.

Annus 1742

Adm R. P. Franciscus Letz Prepositus Generalis

R. P. Thomas Lichtanski Prepositus Provincialis

R. P. Mathias Wranowski Rector Collegii.

Hoc anno Personas collegium aluit VI. Ex his sacerdotes 21.

Scholasticos 23. Magistros 2. Adjutores 15.

Annum presentem ut secundus esset, oriens nomen Jesu, confertissima a populi multitudine undiq; confluenta celebratum, illustravit. Hospites illi: mississimi nobilissimiq; cum quibusdam Illustrissimis e Capitulo Posnariensi Canonicis, singularitate religiosa ad mensam accepti.

Mors P. Woy:
ciechowski.

24 Januarii funesta fuit collegio, ob ereptum satis P. Joannem Woyciechowski 4 Votorum Professum. Vir erat non minus maturus annis, quam meritis ac virtutibus grandaevo; exulta etate florida humanioribus ac severioribus scientiis, vita ubiq; exemplari, aliquot annis e Rostro egit Tullium, deinde Philosophus ac Theologus, praecellenti versatissimoz in omni literatura ingenio plures evadit Cathedras; Rector tandem Bidgostiae ab humanitate charitate et regendi prudentia inanguratus, triennio Collegio praefuit; deposito magistratu, Socii manus obivit Procuratoris in Terjorki, tandem invalescente in dies hydropo, omnibus in viam aeternitatis munitus sacra-
mentis insensibiliter defuit.

Condescentio in
bonis Tulliorum.

Teria 2da post Epiphaniam, iminebat tempus condescentionis per decretum Tri-
bunali in bonis Tulliorum injuncta, de quo termino condescentionis litera P. Procura-
toris causarum mutantes, 3. Januarii ad R. P. Rectorem venerunt. Ainc nulli
ex parte nostra officium conduci in tam brevi tempore potuit, maxime quod remotio-
ra sint assignata. Quare officium ab Advocato Illustris M. Dno Krosnanski
Vexillifero Podolia condemnationem super Collegio, in loco condescentionis, non obtin-
te manifestatione Patri minishi jussit publicari.

Lis ratione Pa:
roris stuporis in:
Illandi cum officio
Posnaniensi.

Februarius non nihil litigii facessit Collegio cum officio spirituali, haec
de causa: Reverendus Jasekowski Parochus Supensis Macty piusius
beneficium, nullum remisit pristino. Reverendissimus Pastorski officialis
Posnaniensis, in locum illig, primo potius insinuavit. Rendo Patri Rectori
quendam a suo latere Rendum Skrzebowski, deinde per varias instantias,
iussit ad conferendam illi presentationem; sed quia prudentia timebat R. P. Re-

ctor, ne magis invigilaret Cancellaria quam Parochia, praefatus Rendum Dnus
Skrzebowski, excusavit illum officiose petens ut pro placito suo, quem vigilantiorum
censeret, huic demandaret tam onerosam curam. Ad hoc postulatum Rendum
Officialis subiecit, sua potestatis esse, non Collegii futurum statuae Parochum, ex eo:
quod Rendum Jasekowski in mense Papali resignasset beneficium. respondit R. P.
Rector hoc non obesse juri collationis tunc, cum curatus in mense Papali, et uno in
alio se transferet beneficium, sed non nisi cum satis cedit; tandem post multas repe-
titas representationes, iusta protestatione avertit, et presentationem a R. P. Re-
ctori Rendo Pastorski ad praefatum beneficium instituit.

In Aprili rumorem accepimus, Valci, quod impius homo Brodzki illarum schola:
rum Rector, et Director Perillustis Rami Zembek Castellandae Maciensis, passa:
tor et compertor nocturnus, impatiens disciplinae scholasticae, tribus globis intra:
tum scilicet, in suum exoneravit Professorem P. Leonem Brodzki, cum flagitis
Lopki in studio Scholae subistitendae parum affuit, quin utrumq; Rector
e obsequio; nisi alicuius quidam notu divinae naturae vacaverunt quatta, a scopo
aberrasset. Citatus ad eandem Valcense non comparuit; super contumacia banitio
promulgata, sed executionem illius praeveniens, subduxit se ex civitate.

Tragius Casus
Valci

Primo vere statim Dominus Dei decur audis est, gemino construendo altari ad:
nota manu. Alterum enim thauraturgo Indianum Apostolo Francisco Xavierio
alterum divinisimo Christi Nativitate Iosepho, a fundamentis excitari cepit; pri-
mus liberalitate Illmi Transiti Radzewski succamerarii Posnaniensis,
Secundum, partim munificentia Benefactoris nesciri volentis, partim Illmi
Marianne de Zakrzewskie Kierska. Et quod prima inter ornamenta
Templi praedictum, plurima sanctorum reliquia, hactenus in privato delitecen-
tes loco, aureo et vernice in formam thauratorum adornatis reconditoris
(ad fovendam in populo majorem devotionem) reposita sunt. Ciborium quoq; novum
multa parte ex veteri restauratum, ostendit, quantum praedicti decore Templo ad-
didit cum integrum stetit.

altaria S. Joseph
et S. Xavario aignat

In Mayo a multis annis revocati in dubium limites, cum Perillustri Brinski
Capitaneo Babimotensi, inter Terjork, Kalcie, et Ludy, et inter cives Trement:
ses ac villam flecklin, intervenit R. P. Rectorem ad executionem ad peritiam
posse observari; abist, illustravit, voluitq; amicam cum Patri Capiteo inire
compositionem, sed in aliud tempus eam differre placuit eidem.

Limites in Terjork
Kalcie, Ludy, in
Terjork et flecklin
in Babimotensi

Idem mensis nobilissimorum hospitum frequentia fuit celebris. Primos illi mu-
nerandz occurrat Illmus Zapiski Regis Thesaurarius transiens Posnaniam in
Ludyam, ex Senatus consilio Vscholla celebrato. Invisit Templum nostrum, deo:
rum illius laudavit, audito sacrificio missa ad cubiculum R. P. Rectoris descen-
dit, in quo, quia par erat fuit hospitum ab humanissimo hospite, religiosa
exceptz reverentia.

Hospites in colle:
gio Lodovici Primas
et Almy regni Thesau:
rarius.

Pauis post dieb; pariter Vschora redax celsissimus Christophorus Sem-
bek Primas Regni, primo obiter ad portam a nostris et musicis salutatq;
in urbe subistit; deinde Dominico die infra Orationem corporis Christi
sacro ad majus altare lecto oratione da Patri Rectoris acceptus
descendit ad sacristiam, vidit ornamenta illig, et plausum apparatus

dedit. Postea ad refectorium se contulit, in quo humanissime variis matu-
tinis potionibus et dilectis traditus, extendit tempus affabili colloquio, ut
ad profectionem ex templo digne spagdalens in circulo absolvere solitam. Ad hanc
assumpto in locum sancti itineris R. P. Rector, Nomen Eucharistia per
plateas totius civitatem, cum summa dispositione populi pedes duxit. Infir-
mus aliquantulum ex hac defatigatione decubuit, sed postea a R. P. Rector dissi-
tutus, humanitatem gratissimam semper talit animo; jamq. vias Domini co-
gitavit. Sed ultra spem pristinae vestitus sanitati Inveniam abiit, ibidem
celebratas decimas primicias. Ad tam solennem adunam, quam R. P. Rector, in
gratulatione descendit, des. vel maxime, et captata occasione facultatem trans-
ferendi nosocomii combasti evincere ex villa Stavos, in Archidiaconi. Lita. (con-
fus dim onerosam arcam a fundatore illius nobis commissam suscipimus) ad
bona stipendia, vel ad aliquam villam collegii Calibienensis, promittit optatam
prestare gratiam, sed non efficaciter, hactenus enim nihil certi concludit.

Julius multorum adunorum prestantes civitatis Romanensis ad st.
legii lapideas et fundos dedit hoc modo: pretendebat illa pro contributionibus la-
pideis symbolis sub tempore incursionum factis, item pro arena, lapideibus
et materia calis ex illis fundis ad construendum Collegium devotis, aliq. et
millia florenorum; sed quia ab anno 1735. censum a summa 12 millia
florenorum, herente in curia sua, non exsolvit collegio, ideo usq. ad festum S. Jo.
annis Baptiste in anno currenti 1742. utraq. pars, suas extinxit pretensi-
ones, quietationibz non amplius suscitandis. In futurum autem (excepta
lapidea Heremiciana nullis oneribz suspecta) de alijs quinq. lapideibz, una
cum Valensi singulis annis, penduntur a Collegio civitatis Floreni 66. ex fun-
dis vero extra civitatem sitis (item hactenus per constitutiones regni exceptis)
fl. 45. in universam fl. 111. Viessim civis a predicta summa florenorum
12 milliam exsolvent censum. Insuper materiam calis expensis collegii
efficiendam ex propriis fundis, excoquendamq. decies in sua latavaria oblu-
erunt.

R. P. Archi-Præses Provinciae incurrentes. Patris nostri Ignatii suo ad-
ventu solennitatem auxit. Ipsa dies sancto sacra sacra, multo hospite
referta fuit; præcipue inter manebat in templo et refectorio Illustriss. Ma-
thiam Koźminski Palatinum Calibiensem, Illustriss. Lipski Castellanus Bel-
zensis, Illustriss. vero Raduski Capitaneum Jovicensem, Hialkowski ge-
nerum Dapiferum et Subdapiferum Romanensem, Alveum Zakrzewski
allatorem Romanensem et Judicem surrogatum, Dolezinski notarium Cai-
stensen Romanensem, Dobrzycki surrogatum Judicem Calibiensem. Prillu-
them Divinastki Custodem Romanensem, Prillustrem Dobrowski Canonium
Deputatum Judicem ad tribunal regni, et alios plurimos.

Per idem tempus et Superficia Templi accessit insigne ornamentum, in-
tegro fere expectatum seculo, cum ex lamina cuprea aurea variis apertis et
industria R. P. Ladislai Zoltowski Proposito ad S. Barbaram viri
in promovendo decore domus dei omnium ore ingeniosissimi et felicissi-
mi, totum templi tectum stet.

Annus 1743.

Adm R. P. Franciscus Retz Propositus Generalis.
R. P. Thomas Lichtanski Propositus Provincialis.
R. P. Mathias Mazowski Rector Collegii.

Hoc anno Personas Collegium abuit 69. Ex his Sacerdotes 28.
Scholasticos 22. Magistros 3. Coadjutores 10.

Aug. hic Nominis Ihu celebritate nobilissimorum concursu hospitum ini-
tiatq. etiam sequentis operis fortunato eventui prætulit, quod postulatandum
ad illius exordium suscepit R. P. Præses Collegii. Intercesserunt à multis anis
inter duos Magnates majoris Polonie, private animorum dissensiones, va-
tione quarundam bonorum. Crecebant in dies dia et lites, nec facile re-
conciliationi inveniri poterat vel deo remedium, quod item non negotium
requi tribunal in casum combineret. Sustinuit ejusdem amical compo-
sitionis spem, et celsissimus Regni Primas Theodorus Potocki,
opere potens et sermone Princeps, litem attentavit dirimere, sed pars
utraq. non contenta decisione, irrita celsissimi Primatis fuit decideria.
Puto igitur molimini aditis in consilium sancti laboris, gravioribz
dubioz Patribz vires adiecit et animum; et consentientibz Illustrissi-
mis, tam profunde expendit rationum momenta, prestantes illatas
libavit tam prospere, et ad unionem animorum deducere partes, multos
e nobilitate ad imitationem, stimulavit, omnes admiratione superen-
dos tenuerunt.

Solennitatem Purificationis B. M. V. auxerunt in Collegio Professione 4 Votorum
P. Antonius Szepski et P. Nicholas Olyner, hic Canonum Ille Logica Professor.

Providentia singulari, vigiliis divorum patrocinio, tribuimus quod evenit. Lutheri
dogmatum sedator, arte Lapidea, septimanis aliquot poliendo marmora, tandem ex-
pauit abiit in vias suas, sed furti aditile perempto rediit, et semel atq. iterum
notu templum Collegii attentavit ingredi, semper tamen quidam homine parvulus,
dedit ex admoto fenestra ostere. Tertia tandem nocte, vi sibi illata, ingressus
tenuis sacrilegus, verum iterum novo terrae plani exanimatus (ut ipse fateri)
arresta lampade majore, et cruce una argentea, altera amissa in illa parte
templi, qua se respicebat, Istmaniam aufugit. Captus deinde Exempini, et ab Illustris-
simo majoris Polonie, tradi iussus Civitati Istmanienti; incluso publico carceri,
hæsit diuturnius tempore, sed Collegium propter exemplum clementis acerbioris ex-
hibendum, accedenti ad Romanam Ecclesiam libatatem procuravit.

Etiam hoc anno Templi et Sacrarum apparatus, notabiliter adandus est:
nam præter pluriale, dalmaticas duas, et tres casulas auro et argento affric
distindas, iterum à R. P. Ladislao Zoltowski Proposito ad S. Barbaram
submissas, à variis vero Beneficentijs 19; etiam duo altaria crucifixi et Omnia
de novo extensa, in dies majus ornamentum accipiunt.

Exercitii sancti Petri Ignatii, licet multum seculares tum spirituales parati.

Combinatio Illmi R.
latini solificandi Ko:
Ziminski et Illmi R.
Ziminski succum moris
Istmanienti.

Fur in Templo

apparatus Templi.

Combinatio cum
civibz Romanis.

Adventu R. P.
Provincialis.

Lamina cuprea
Templum tegit.

Illuig Radzinski ab:
solit excedit L. P. I.
quatti.

num opiam dedavit, primas tamen inter omnes obtinuit Illustrissimus Radze:
wshi Succameraviz Posnaniensis, qui per octiduum solitarius in collegio, sacra a:
seesi excoluit animam.

Ultima Augusti praei Ordinaria in laudem studiorum dicta oratio: cui prater
seledam auditorem aderat Illustrissimus Radzevski Succameraviz Posnaniensis.
Multis ab annis litigium, selemum inter de spectulorum ratione scopolorum glisc:
bit tandem mense novembri ut penitus extingueretur, commissio posturalis impe:
trata est, quae post multas controversias ab utraque parte ventilata, decretum dis:
limitationis tulit, sed quia praedictorum statum bonorum veterum erat limiti:
bus, Decr. R. Rector protestatione in fundo controversis facta, ab illo recepta, et ju:
vis remedia, prudentioribus procuranda temporibus reliquit.

Sub eodem tempore, R. P. Josephum Kobielski novum collegii Praedem salutavimus,
qua Philosophia, qua Theologia cathedris notissimum. hic post fuses Do:
minus Probationis ad S. Mathiam, Sors et Fortuna illuxit collegio, cuius et ve:
gimen 10 Novembri suscepit, tam charitate paterna quam affabilitate animi
preclarum. Abiit cum Antecessoris statim ad Celestissimum loci Ordinarium, ubi
notalem Theodori diem a gradulatione et votis collegii Solemne egit. In vine
gratitudinis post Principem effedum, pastoralem pro regimine benedictionem
et facultates sine exceptione pro collegii Patribus reportavit.

Item S. Stanislaw Kostka et Solemnis esset, Celestissimus loci Ordinarius
in Corona plurimorum ex Capitulo et nobilitate hospitum, Pontificis vita
ad aras operatus est, deinde religiosa humanitate in refectorio, cum eisdem
exceptus est.

Inabri, M. Dng Radzinski, collegium citatione data, ad iudicia evocavit
castrensia, ratione ejusdem transfuga in collegio nostro ad officium subcoi admissi,
qui deinde circa Aprilen cum sibi fuga consulisset, gravibus onus respondendi ho:
les reliquit in iudiciis.

S. Javonii Natalem, Solemni colimus apparatu: Sacrum ceu Reverendissimus
Dajewski Praepositi ad S. Magdalenam. Refectio in triclinio cum aliquot hospi:
tibus adrad Illustrissimus Succameraviz Posnaniensis. Dies quoq; imma:
culato conceptui B. Virgini Sacra, a populi concursa et sodalium pietate celebra:
rimus fuit: quilibet in processione gemina, triumphales numero ordine, sua
regimē accendit ignes, magis tamen adhuc flammis exarsit auribus.

Molendini, in Lido reparatio, commissa vagabundo homini, duplex attulit
dammum Collegio, prater enim expensas, in parata pecunia supra mille florenos,
in eorum fadas, prater plura ligna ob defectum artis nulli usui relicta, etiam
in axore subditi nostri intercepta a malemorato lignifabro transfuga damnum
pati debuit. Quare ex novo contractu, reparationem dicti molendini tetig. ann:
mittendam R. Rector censuit molitori ex actu molitorum Posnaniensium delato
dajeda in contractu.

De fundo Bursae
nostro donato

In iudiciis forensibus hiemoris, nobis vigetis contigit, ratione cati fudi Bur:
se nostro donati. Causa ab Illustrissimo Generali Majoris Solowia abjudicata, et
juxta in fundum Successoribus Domini Winkler attributum, ex eo quod heres pra:
fatum fundum prius alteri cuiusdam vendidit, deinde removit Bursae.

Processus juris cum Prillustri M. Dno Krosnowski tandem per media
pau finit est. Obtinuit ille in tribus lali Petriaviciensi, Super Collegio nostro
Comendat.

condemnationem in causa Tuboviana, quam via appellationis, a duobus decretis tribu:
ralitibus, ad tertium efficaciter defendere non potuimus ex eo, quod totam iustitia li:
bram in partes Prillustri Krosnowski favorabiliter inclinam manifeste edi:
mus; unde praelegimus potius eandem non attentare, quam tertio decreto,
et simpliciter abjudicari et gravissime per omnia puniri.

Zelus collegii nostri specialiter hoc mense enituit: nam prater festa S. Barbara et
Anacleti Conceptionis B. Mariae, Nativitatis Christi Solemnia, plures ultra 20 missiones no:
strum sibi vendicant.

Annus 1744.

Adm R. P. Franciscus Petz Praepositus Generalis.

R. P. Thomas Dunin Praepositus Provincialis.

R. P. Josephus Kobielski Rector Collegii.

Hoc anno Personas collegium aluit 68. Ex his sacerdotes 28.

Scholasticos 20. Magistros 4. Coadjuvatores 10.

Exordium anni huius, fuit epilogus vite Virginis Swinarska. Testimonio Pa:
tris spiritualis virgo fuit mente et corpore integra, ac ab omni labe mortali immunis.
A Novembri praesentibus in stare matrem, disponi ad illam decrevit, hinc crebrius tem:
plum visitabat, plura sacra audiebat, frequentius confitebatur, communiebat. Domi:
nicalibus, examiniis, lectionibus sacris, et piis colloquiis de morbo et morte potissi:
meditationibus, examinibus, lectionibus sacris, et piis colloquiis de morbo et morte potissi:
mum animam quodcumque disponebat ad agonem. Finem decembris posuit tuleris Colle:
gionis ad votum perpetuae castitatis (quod implerebat) emittendum, et promissa
confessione generali totius vite, ac emisso voto, nihil amplius cupiebat, quam dissolvi
et esse cum Christo. Insuper tandem tribus diebus a nobis a nostris Patribus suis ro:
gatus) disposita, extrema unguere et viatico refecta, inter pia Christi Crucifixi osu:
la abiit in viam eternitatis, ipso festo S. Antonii Trinum legum. Proinde post mortem
apparuit moniali S. Norberti in Swinska Sorei sua, dicit de delectam in purgatorio,
ex lo, quod circa agonem eundam tentationi negligentius resistisset.

Mors Virginis
Swinarska

Vexatum multoties Collegium, ratione thesauri Palatinatus, quasi istam suam dili:
genter, deo hoc anno ad elucet plurimorum fabulas et evidens religiosae fidelitatis
aliquemque instanti thesauri obtulit se occasio hoc modo. Illustrissimi Compa:
ri, cum Illustrissimo Palatino Lublinski Marcedonio, dum ad praefixum commissio
tempus confluerent Posnam, auditu in templo nostro, exarato sacro a Collegio
solutū sunt. Primam officii sui actum inchoarunt a depositione iuramenti 44
deputatorum. Deinde disceptabant circa revisionem depositi thesauri Palatinatus
in collegio nostro habentis, quam prae inhibitione manifestata, censuerunt Patres
Lublinski vel negandam simplicitate, vel non summa difficultate et arcanissime id pau:
cipis ad hanc revisionem deputatis concedendam, potissimum deo, ut infames societati
rumores malevolorum, de dispendio magna parte, vel notabiliter diminuto, in priva:
tas templi et collegii expensas arario Palatinatus solvatis convincerentur. Itaq;
a Commissionem quatuor deputatis amo locum in quo clausa muros ab annis 9 pecuni:
a evant ostendimus. 2do Muro directo thesaurum in aistulis quercinis depositum
aperimus. 3to Apertum thesaurum magno integro noctis labore, ex eo quod ci:
stula quacumque, carie exesa, loco motu, decaum foraminibus aurum, pulveribus terra
miscelant, novis paratis sarnis, in praesentia quatuor deputatorum includimus.

Revisio thesau:
ri Palatinatus.

4to translata alio, lustrandum et numerandum postulavimus, non sine magno, etiam minimi decessu, qui fidelitatem nostram in dubium vocaret timore, sed divina gratia protegente insistentiam nostram, post seriam ad repellens vias auri calculationem, post vigilem quantitate summa ad depositum ab ultima inchoatio commissionem ad presentem usque, importate investigationem, tandem post lustrationem summarum deposito hocce contentarum et elenchis Actis Castrensis Posnaniensis roborato specificatarum, non tantum absq. ullo decessu, sed etiam cum notabili, integra et specificata pecunia innotuit reperta, quia stupentibus Illustrissimis Commissariis, plura quam 40 millia accrevit. Ita sic numerata, cum suo etiam incremento integra pecunia pro: pte tutorem conservationem, paratis ad id consultis areis lagenis imposita, clausa, et plu: ribus sigillis Illustrissimorum Commissariorum munita, ad depositum collegio consignata, cum adjectis in vim gratitudinis collegio deo auctis, Templo triginta.

Anniversaria Coronationis Reverendissimi Regis nostri dies, auctoritate Templo nostro. Solen: nitatem. Illustrissimus enim Palatinus Castrensis Marschallus, cum tota comissa: viorum Staba, ab Illmo Saffraganeo Sacrum Castatum Solenniter audiret, publicis pro filia Successu Regni supplicationibus interfuit, et Pastoralis benedictione accepta, totam Stabam liberalius tractavit, propinacibus Reverendissimo Vivat tormentis.

Hoc anno processus juris in causa Tulioviana tandem extinguitur. Aliquo: ties ad Regni tribunal movimus, semper cum damno Collegii. Duplex jam decretum libi faciens nobis injuriosum Illustris Dns Krokowski obtinuit; procul dubio, ob: tinuisset et tertium, in pejus malum Collegii. Ex consilio igitur Jurisperiti: rum R. P. Rector amicabilem cum illo statuere decrevit compositionem. Quam primum huius venit Posnaniam profectus Illustris vexillifer, illius R. P. Rector ex parte Collegii invitato Illustris Reverendissimo Suwawski custodi Cath: edae Posnaniensis ille ex parte sua, Illustris Krokowski canonico totaliter litem componendam commisit. Castatum atq. rationes et documentis, una et altera fere septimanam, tandem ultimo conclusum est ut redimendo ve: xam Collegium, ratione calculationis iidem in bonis manerent in parata pecunia.

Boleslai Chrobry ex: vie calumate, ite: sepeliuntur. In majo, exuvias Boleslai Smolay Ducum Poloniae ultimi, Regum primi, a se: ptim saeculis et ultra in Cathedrali Ecclesia conditas, et suo cineri insepultas, pillas Illustrissimi Capituli calumavit. Reperta erant in Mausoleo tres ur: ne, una Regis, Secunda Reginae, tertia filii supponebatur fuisse; et purga: to decentius loculo, post Solennia funebria, suo iterum Mausoleo in: clausa sunt.

Junii Illmi Pa: Stowski Luoveci. Anna Junii Illustrissimi Adami Pawlowski Castellani Biechowiensis celebrata est, ad hoc nostri etiam Patres sumptu Collegii, duodecim expediti, eidem Illmo parentarunt Luoveci.

Blasphemi ejus: dam executio. Iste eadem mensis, tragica executio ejusdam hominis blasphemus, ex bonis Illmi Mycelki Castellani Posnaniensis, in urbe perada est. Multis vicibus Patres adiecerant mitem et nunquam non repellendum in sua laetate hominem illum, motus et rationibus unius cognitionem veritatis, detestationem blasphemiae inducentes, sed semper animum pertinacem ad sua inveniuntur adhaerere. Iudicium igitur Magistratus Posnaniensis decretum tulit ut ille in theatro ad hoc constructo averso vultu elingueretur. 2do ut consentibus forcipibus blasphemum os laceraretur. 3tio ut vivus extra urbem cremaretur. Omnia ad effectum deducta.

S. Ignatii celebritas frequentissimis hospite in templo culta et aucta, primis ve: ro e nobilitate invitatis, vivis illustribus in triclinio, cum religiosa modestia ad refectio: nem, perventa est.

More solito ultima Augusti habita in laudem studiorum oratio coram numero: auditore.

Pro festo Nativitatis Beatissime, ad missiones a variis Parochiis nostri invitati abiecerunt, quas non solum cum fructu singulari populi, sed et cum laude magna Societatis absolverunt.

Festum S. Stanislai Kostka Solenne fuit multorum concursu nobilium, sele: cti denique, religiosa mensa accepti. Non minori cultu populi undiq. confluentis et Sancti Xaverii absoluta devotio.

Annus 1745.
Adm R. P. Franciscus Retz Praepositus Generalis.
R. P. Thomas Dunin Praepositus Provincialis.
R. P. Josephus Kobielski Rector Collegii.

Hoc anno Personas Collegium aluit 69. Ex his: sacerdotes 34
Scholasticos 17 Magistros 3 Coadiutores 15.

Festum Circumcisionis Domini, consueta Societate Solennitate absolutum orna: vit nobilissimum hospitem concursus. Paucis post diebus R. P. Rector diducumori: minto effectus, ius Brudzynum ad bona Illustrissimi Jazewski Succamerarii Pma: nientis, et condidit ex vicinia loco, cum Dns Rector P. Pico Urbis Thornensis de: sua infirmitate confere posset, aliquandiu illi moraty, nulla valetudinis melioris spem: da ad Collegium rediit.

Brachanatorum festivitatem Pontificali apparatu Illustrissimus Kiaski Saffraganeus Posnaniensis concelebravit.

Per deus fere tempus Brachanorum Posnaniensium confraternitas, injuriosam famam et honori Collegii, in Castro Posnaniensi manifestationem fecit de clandestina propina: tione cerevisiae, qua inique offensa, quia nunquam nobis potuit, facta a Collegio rema: nifestatio. Proclari ad Commissionem Brachii Palatinatum confluentes, Innocentia eliminandum manifestationem, et publicam Collegii deprecationem per viros honoratos, ad id munus deputatos. Placuit iudicium, sed mox illig effectui Brachatnes illuserunt. Citati igitur pro calumnia ad Consistorium, inquisitiones pro parte Collegii deducit; p: nalem causa decisionem, sua imperavit auctoritate Illm: Potolski Majori Poloniae Gene: ralis, sequidem apud Illmum erat Officialem, ut ad illum causa remitteretur. Covenit. At cum diducumori tempore, nihil certi concluderet etiam conventum tum per unum ex Patribus gravioribus expeditum, tum per P. Ministrum, iterum Collegium reassumpsit litem in Consistorio, promovit strenue, deinde obtinuit, quod hactenus non est publicatum ad iteratas instancias Illmi Generalis.

R. P. Rector volens mideri, indices magis et magis serpente intra viscera affe: ctioni, et medicinis equam levari valetudinem, exaravit Ota Maji Kotnamy ad Bona Illustrissimi Palatini Smolevici, ubi non imperitiae artis medicae Prædi: cationis, cum in curandis infirmis, plura sua industria dedisset Specim: na, etiam R. P. Rectori viva pristinas et valetudinem spopondit.

R. P. Rector age: ab Brudzynum.

Calumnia injurio: a Collegio

ultra mensem in villa illa sub cura hujus medici delituit, tandem viribus aliquan-
tum à morbo recuperatis (ut vili erat non paucis) 24 Junii descendit Perizonius; ad
triduanas vacationes Patres cum Professoribus evocavit, mensa accubuit.

Mors R. P. Jozse:
phi Kobielski Re:
toris.

2da Augusti feralis collegio illuxit dies, quæ post annuam et amplius infirmitatem,
fatis omnibus luctuoso R. P. Josephum Kobielski collegii Lesacem Professum & vito-
rum extinxit. Quatuor et quinquaginta annorum erat, cum vivere desit. Vacationem
à tenais quam ad societatem conceperat rigidior Patens, quæ minis, quæ blandi-
tis, quæ sæculi illecebris nitetur impedire, at in capum egit omnia: nam uxori
do mirum in modum filium, constantiorem semper in proposito invenit. Hinc ut
aliquando Lavendi assidatq, ad comitia Regni generalia se reciperet, Dunajecum
transiciens à Patre requisitus adhucne vellet Religionem societatis ingredi? et af-
firmative respondens, equo abrupit, in mediis flugis præcipitavit, extinxit, serg
vitam, non vacationis amorem, quod tunc pias exaruit juvenis, nisi naq, in a-
nus Divina tulisset opem. Voti tandem compos sæculum exiit, omnis litteraturæ in-
ter coetaneos cum egregie populus esset, sicut Theologia, Indictam missionem expe-
dit, quam nisi poter opinionem ceterior Pontificis navis expeditio impeditur, exple-
viset. In Patria ergo suis campum nado laboribus florantissimas invenit. Voles
quæ politiarum, quæ graviorum disciplinarum studio exercebat. Utriusq, doctri-
ne, primarius in collegiis præcepta dedit, pro notis Philosophus ac Theologus.
Solenne illi erat, etiam cum theologia distinctior lectionibus, magnam dis-
sidia et fricas, in unionem devotissimi affectus coadunare semper felici even-
tu. Nullus delinquentium carcer fuit, cuius non lustraverat latebras, affli-
ctis non ferret solatia, fragore non assisteret agoni, ad oppellendam mor-
tem pia solatatione ac dispositione non animaret. Hinc velut juve-
quodam sibi videbatur deponere hoc officium: ne ullus talium hominum
sando illius privaretur obsequio. Insuper deinde prudentiam religi-
oso amovet regimini, quo in munere non minus existerata charitate, quam
animo suavitatem, religiosam temperabat disciplinam. Domum Probationis (va-
coria gubernavit cum magno elogio, tam omnibus carus, quam singulis amabilis.
Facies Posnaniensis Collegii, non expleto administravit biennio. Misa in tra-
exandis regendis subditorum animis pollebat dexterris. Semper tranquillo et
affabili vultu, semper patenti corde setiam cum decumberet) recursum ad se
votis et necessitatibus prospiciens. Vita religiosa observantissimus custos et
vigil exactor fuit. In extirpandis panitentium conscientibus singularem à deo
habuit gratiam, hinc etiam cum Redorem ageret, ordinari ad exapiendas de-
scendebat confessiones, cum satisfactione omnium ad sacrum tribunal accedentium.
Consumptus tandem diuturna infirmitatis malignitate, munita orantibus sa-
cramentis in viam eternitatis cum hæc monuisset verba: Deo gratias, com-
plevimus omnia obiit Perizonius. Ita Augusti optimo Patri parentavimus;
in partem doloris etiam Illustrissimus Kiecki suffraganeus Posnaniensis
venit, fung sacro cohonestabit. Prætorum vero contubernium quod ca-
luminosa manifestatione ejus irritavit animum, quasi restatendo famam, ex
congregatione Germanica cum sacris ad templum reduxit urnam, adstitit tam-
dia, quoad tumbar, Patrum sepulchro non indubio.

Vice Redorem luctuoso collegio R. P. Georgium Syzner Ministrum, piissimè de-
functus R. P. Redor constituit, eundem R. P. Provincialis confirmavit.

Augusti ultima.

Augusti ultima dies celebrata est oratione in laudem literarum haberi solita.

18 Julii. Perillustri Agnus Miaskowski Dapifer Posnaniensis, infensus Perillustri
Proposito Sando Adalberti ex eo, quod illum impulerit à propinatione cerevisia, in fun-
do, ad suam jurisdictionem spectante, cum alium vindictæ modum (quem ultro que-
rebat) non haberet, præfati Propositi nepotem ex sorore, Dnum Sikorski anni pimi Rhe-
torem, ex schola pomeridiana hujus domum redeuntem captum compedibus oneravit,
sub prætextu, quod cum in suprema classi navigaret operam, complex ejusdam hominidi
esse debuit, licet per strepitum juris, hæc olim causa eventitata, jam erat sopita. Cum igit
tur nobis insidii aguntur talia, ex fenestra lapides Perillustri Dapifer, turmatim conflu-
entes observans Studiosos, futuris non obscura prævidens tumultus initia, per famulum
suum, P. Præfatum Scholarem, cum P. Professore Rhetorices ad sedandos illos studio-
sos invitavit. Venit, factum privilegii Scholarum dissonum exposuerunt, manu-
mittendum Dnum Sikorski suaverunt, nihil tamen apud pertinacem Magnificum,
quæ præfatus, quæ demissione, quæ periculi mentione, quod in tali casu evenire so-
let, evicerunt. Itaq, valdeicendo Perillustri Dapifero, ipso presente P. Præfatus
Studiosos commisit, ut gravissimis sub panis, nullus attentare quidquam auderet.
Sed vix Patres ad collegium se receperunt, Studiosi ad lapideam effraus forib, liberari
venalis Dnum Sikorski postulantes, paruit importunis hospitibus, ac quod postulanti-
bus non præfatis Patrib, coacti fecit. In crastinum descendit ad collegium, primip-
torum tumultus exclusionem promovit et vidit, qui essent? nec ille nec nos, in cer-
tam eorum notitiam venire potuimus; aliquos tamen innocentes in scheda Patri Pre-
fati peroravit, ni excludenda, manifestationem intentavit, ad extremum ad instanti-
am quandam nobilissimum Juvenem, in templo nostro, minas deposuit, ne
amplius innocenter delatorum exclusionem promovit, sed omnia condonavit.
S. Stanislai kotha Solennitatem Reverendissimus Suinavski Custos Cathedra:
lis Posnaniensis sacro Cantato ornavit. Præfatis manè et à prandis in lau-
dem divi Tadelarii Polonici sacrum dixerunt panegyrici R. P. Franciscani.
25 Julii. Collegium, novum Caput suum R. P. Adalbertum Bystrzono-
wski celebravit, nuper per Cathedras mathematicas, Philosophicas ac The-
ologicas, pro notis Professore celeberrimum, hodie Præsidem
Miles regius per idem tempus ultro atq, vicibus quing per villas nostras se
recipiens, non laze damnum prædici intulit. Nam non computando fœnam, tra-
men, gallinas, anseres, ceteraq, alitia, quæ, nullo numerato prelio consumpsit, mille
inrupa medimnos pgetu et ultro, in pabulum equorum distraxit, Subditos alimendis ex-
hausit, et sola relicta fame, in vias suas abiit. Posnania, tumultuose in seipsum de-
liciens, quing vitæ exiit.

Annus 1746

Adm R. P. Franciscus Retz Præpositus Generalis

R. P. Thomas Dunin Præpositus Provincialis

R. P. Adalberto Bystrzonowski Redor Collegii

Aliud Collegium Personas 69. Ex his sacerdotes 32

Scholasticos Theologos 18 Magistros 3. Coadiutores 16.

Studiosus
captivatus.

Anni presentis exordia, funestavit villarum calamitas; cum pestifera lues circumvici
grassando, postquam multa aliorum effecisset ovilia, etiam in nostra pecora vim suam talifi-
cam exeruit, maioremque illorum partem abstumpsit.

Auxit Collegii classem ignis Piskovi subitaneus, qui, factis quopiam, ita pradium repente
flammis undiq involvit: et licet omni conatu atq industria reprimerebatur, non prius
tamen sopitus fuit, quam integrum, in favillam redegit.

Mors Jacobi
Sapierowski.

23 Januarii vivere desit Bartholomaeus Sapierowski domestica rei administer,
hic pleriq in Collegiis religiose laboribus perfundus, orationis tam mentalis, quam
vocalis cultor erat assiduus, paralyti deinde affectus, vitam egre trexit aliquot an-
nis Jacierowi. ad extremum applexia tactus obiit eodem, aetatis anno 62,
Religionis 30, sepultus in templo nostro.

Mors Petri
Josephi carb.

Martius, alterum de familia Patrum Josephum Carbs Scholasticum approbatam ma-
jorem Polonium, in viam aeternitatis evocavit. Tringenta trium annorum erat, cum lethali
gutturis apostemate et febri calidissima, in studio laborum cursu, intra septimand spa-
tium, terribis ereptus est. Finitis studiis, strenuam procurandis animarum saluti
adjeit operam; nam praterquam quod concionatorem egerit Zelotissimum, magno
quoque extensorum plausu, munus operarii sustinuit, tam omnibz amabili, quam
larvis singulis, disciplinae religiose cultor eximius, regularum observantissi-
mus, modestia et quietis amator. q Martii tumultu Patrum illatq est.

Mors Illustris
Magnificae Ro:
Galinska.

Aprilis, nefastus erat mors Illustris Dnae Galinska Notariae terrestri
Posnaniensis. Haec matura aetate, maturior virtutibus, in viam aeternitatis omni-
bz sacramentis munita, abiit. Cordis Jesu Congregationem fundavit. Exuviae
illig ad templum nostrum reducta, atq omni pompa expressis pie defun-
ctae Magnificae. In crastinum, quam plurimis celebratis sacrificiis, corpus tu-
multu illatum est.

Mors Petri
Svobowski.

Nondum seire mors desit, iterum enim in Majo unum e nostris extinxit.
Is erat P. Stephanus Svobowski major Polonus, Coadjutor spiritualis. Annus a-
tatis ejus 74 Religionis 58, cum preciosa sanctorum morte vitam terminavit. In-
cro animarum totum vitam impendit curriculum: cum plures per annos, universam Po-
loniam et Ukrainam peragrando, Apostolicis excoluit laboribus. Magna deinde
animi tranquillitate, variis domibus superior profuit, etiam novis annos fe-
re sacro tribunali imolavit populi nostrorumq edificatione assiduus et inde
fessus operarius. Notu digna moribus observata, alacris et promptis, non tam
erat quam volebat a illorum dispositionem. Paupertatis observantissimas, ad imita-
tionem sui Patroni, inimicorum amator praecipuus. Voti cum facultate superiorum
emissi, nullum laborem recusandi observator rigidus. Consumptus tandem senio
plenus meritis et virtutibus, omnibus sacramentis munitus, innocentie florem
illibatam (teste confessorio) titulo intulit. Tria Maji.

Mors Generalis

Novus Generalis majoris Poloniae Illustrissimus Stanislaus Lotdzki q Maji
triumphalem ingressum fecit in suam Praefecturam, gloriam, quem adornavit
in crastino Illmo Honorio in templo nostro, una cum Juventute Scholastica
ob infirmitatem notabilem excusavit.

Exercitio S. Patris Ignatii, plures e clero vix non singulis mensibus animum
exercebant; quos inter eruditione et pietate praecipuus, Illustris Rector S. Eli sano-
nig in Collegiata et Penitentiariis Cathedralis, alios praevit exemplo.

In Junio, rediens ex Senatus Consilio Vichova celebrato, accepit Posnania
Illustrissimum Primum Regi Christophorum Semel, substitit pro prandio in horto nostro,
deinde ad templum descendit. Salutatus a Professore Rhetoricae, grato talit animo huma-
nitatem, Patrem Cywinski paralyti tactum visitavit in Collegio, tandem Inesnam abiit.

Ejusdem mensis dies 20 festis penè exiit R. P. Rector. Redux ille ex Congregatione
Provinciali sacro celebrato, cum in pago Zelonki, duobz mulieribus sacrovia diffuso, in rheda
portem pratervehitur, planca in ponte praeda, valido impetu percussit equum, quo alii consterna-
ti, rhedam per devia et invia, raptantes, in praesentissimum agebant periculum. In tali casu
saluti consulens, atq exitum adveniens, adeo graviter laesit pedem, ut toto hoc itinere a pro-
fessoribus ad id, confectis, retro sacrovia, in lecto deferri debuerit. In Collegio S. Petri depo-
situs, Sancto Parenti Ignatio se commendavit, ut qui Sancti Petri opem, ipse illis patroci-
nium in sanando pede exercebat. Adit vota Sancti Parentis, sensim enim sine sensu
(absque medianum una) tumore et dolore decedente, pristinae sanitati R. P. Rectoris
restituit, ad suum altare, in gratiarum actionem cum sacro votivo 31 Julii Sta-
re fecit.

Per idem tempus, introductio reliquiarum facta est ex templo nostro ad R. P. Fran. Interfusa reli-
giosa sacro igitur cautato et conione habita a Congregatione nostri templi Illustris: quia ad R. P.
ing suffraganeis, duobz Abbatis stipatus, et pluribus canonis praecedentibus, in assisten-
tia Scholasticorum, ordinum religiosorum, variorum concursu populi, sanctorum deduxit cineres.

In Julio R. P. Vice Rector fecit exactionem pro condescensione apitanda cum Illustris Condescensio in-
adventi capitaneis domini ad villam Muska, ratione 5 millium harentium in pro- Villa Muska.
fatis bonis. Causa remissa ad tribunal, quare ut Professori bonorum data nova citatio
ad eadem emendanda.

October Illustrissimum Generalem majoris Poloniae, hospitem, nostro templo dedit. Illustrissimus So-
ui quia ob infirmam valetudinem, in aditu Praefecturae non plandeat, hoc mense
omnes scholae praesente Professore Rhetoricae, vota voti cumulando, Illustrissimo
honori dixerunt panegyres.

Eodem die, causa cum Contubernio braxatorum Posnaniensium, cujus series fusi-
anno superiore 1745 descripta, per Illustrissimum Generalem ex integro legita est. by fusi-
Non insidius ille nostris innocentis, redit ex templo nostro ad Castrum de contulit
et manu propria, ex protocollo facta eliminatione manifestationis, injuriose fusi-
Collegii, solennem deprecationem injunxit, cum restitutione curiali braxatorum. Eve:
nit: dum primariae personae descendendo ad Collegium, ignoscendi delicti veniam a
R. P. Rector impetrarunt, curiali honorifice per braxatores restituta.

Mense eodem, Summa 6 millium annis superioribus in villa Swigtmiki lo-
cata, in toto recepta a Magnifica Dna Brdzewska.

In Octobri. Extinctam olim causam, iterum Adm Rector Swigtmiki Parochus
Potensci dedit, et in consistorio Posnaniensi promovit, ratione pretense ma-
nipularis decima ex villa Krzozowiki et Wragadowice. Sed ipso festo S. Claverii,
per Illustrissimum officalem Josephum Pankowski et Reverendissimum Swinowski
custodem Cathedralis, ad antiquum morem amicebiter et composita.

Annus 1747.
Adm R. P. Franciscus Rector Praepositus Generalis.
R. P. Thomas Duhin Praepositus Provincialis.
R. P. Adalbertus Byzonowski Rector Collegii.

Inscriptio 100 mil.
lin ab Illina La:
Dzewska.

Hoc ipso mensis horis pomeridianis ex templo nostro facta introductio L.
Catharinæ ^{in PP. Dilectis}. Integrum cantata vespæ & Condo Nicta ab uno è no:
stris

cepit vota atq; Festum deinde S. Stanislai hostia Cantato Sacro

Frankes' D. Man
Nau-hor-hu

in nostro Templo honestavit, Religiosè mense unà cum Illmo Francisco Radzewski Succamerario Posnaniensi plurimèq. Ho-
spitibus adhibitus, omni nostris est affabilitate complexus. Mense
diei hujus solennitatem P. R. D. Kral & P. D. Kocietkiewicz, quorum
primus Doctorali suadâ matutinam devotionem, Vesperinam al-
ter dulci eloquio exornaverunt.

In Decembri hospitem accepimus Principem Victorinum Nefar
Pontificis, Regum, Præsulum, nostris, et. P. G. r. his instructum;
quem singulari humanitate festo S. Thaverii R. P. Rector acceptum to-
ta hebdomada liberalissimè habuit, atq. Eleemosynâ instructum ma-
gna cum charitate dimisit.

affluente eodem solennitates nonnul-
la veteribus adjuncte. ac tum quidem festo S. Barbara Sacrum
Cantatum, Vespera geminæ Polonica itidem gemina Germanica
Concio per nostros habita. Occasionem solenni festi dedit locus in
nostro Templo destinatus devotioni Germanorum hac in Urbe vi-
vis, pagis dimorantium diruta vetere S. Barbara Capella edi-
ficationi Collegii obstante parte utpote murorum vetusti Colle-
gii. Mense pompam Cives, Processionem itam cereis accensis il-
lustrantes. Aquæ solenni ritu immaculatæ Conceptionis B. M. V. fe-
stivitatem media Sodalium Congregatio cumularit; Laudesq. Martæ
Rose veluti inter spinas innocuæ, Posing orator Poraytarum spes illu-
stris Theodorus Kozminski Palatinus Posnaniensis Eloquenti Audi-
tor non sine suo præconio, quas Illustrissimi ex Capitulo dedere Audito-
res, nominatim Illm. loci Suffraganeus celebravit; Festo quoq. S. Pa-

lentinæ concursus p. populi celebrantium ac Concionantium nostrorum
auxil. Huc refero ornando choro Musicorum Subtus & Supra gemi-
nationis ex utroq. Valvæ latere Divorum Statuis manumpositam; Necnon
Sclimnorum partem aliquam veteribus etate arrosis opere elegante in-
structam, nec non hoc anno Capellam S. Scedensem ad nos ex fun-
datione Spectantem are novo contextam, vetustis laminis Calijuria
pani exesis, in eaq. quidquid usus & ævum ad ruinam inclinaverat, instau-
ratum. Demum Nobri ac Anno toti ex novella ordinatione R. P. Jo-
sephi Domaradzki Præpositi Provincialis solennibus Vesperis, ac
Concione exhortatoria ad reparanda anni elapsi damna, gratiasq. Deo
agendas Corona imposita

Annus Dni 1748

R. P. Franciscus Reta Præpositus Generalis
R. P. Josephus Domaradzki Præpositus Provincialis
R. P. Adalbertus Bystronowski Rector Collegii.

Fluit hoc Anno Collegium Personas 66. Ex his sacerdo-
tes 31 Scholasticos 16 Magistros & Coadjutores 16
Anno presenti fortunatissimum dedit initium nomen Illm. S. M. p. i.
ad Templum Nrum populi concursu singulari honoratum, quos inter mul-
ti ex Proceribz Nris matutina Vesperinaq. Devotioni interfuerunt. atq.
horum

horum aliqui Religiosè mense Conviva adhibiti.

Ad eundem annum refero labores Patrum Missionariorum scilicet
R. P. Nicolai Wybranowski Superioris & P. Joannis Wolfowicz offi-
sionarii, qui ex dispositione Illmi Superioris in Urbem apostolicam sal-
cem in messem miserunt, opimèq. paritentie agerunt fructus. Nem-
pe Babimostii suum itmo exoruerunt zelum invitati a P. R. D. Laurentio
Swinarski Custode Cathedrali Posnaniensi loci Parocho. Inde Dobri-
cam progressi bona Illmi Naklensis P. R. D. Jacobi Dziatynski in-
chididit Gnesnensi jacentia. Tum Sugum Episcopalem Nram Avittem
Prodissem deinde & Opalenicis, In illis tandem Quadragesimè in oppi-
dum Illmi Palatini Calysiensis Mathie Kozminski Wronki dictum, po-
stremo Obornicis Præfectorum P. R. D. Rogalinski Indicio Vochoveng
excurrerunt, magna eorumq. zeli apostolici præcurrente fama, infini-
to animarum sequente fructu. Cujus non leve documentum, concursus
populi tantus, ut templorum parietibz capi non potuerint, Exomologeses
inveterata non sine lacrymis & mutuis amplexibus exuta odia, Sacri-
legæ multorum Annorum Confessiones emendate resarcitæ injurie
Tandem damna palam à nonnullis reparata. Demum gemitq. populi, Sa-
piria ac lacrymæ nostrorum sunt Missionariorum laudes. Nunc
dum hæc Missa vertente scribo, in Archididcesim proficiscuntur
invitati a P. R. Parocho Skalmierzycensi, quo festis Pentecostes
Concurrentem undiq. populum ad gratiosam B. M. V. imaginem eodem
loci Sifam Sacra sua doctrina pabulo reficiant, atq. sub patro-
cinio Mariano ad recipiendas sancti & Divini munerum largito-
ris gratias, peccatorum per penitentiam disponant Corda, abbeun-
tes secundet Deus.

Februarius solitis Juvenum motorum exercitationibus in Theatro re-
clusit Campum. Dramata quatrigena exhibita non sine ingenti Spectato-
rum plausu ac solatio. Clausit actus ejusmodi Tragedia Pyrus Japoni-
czkæ harrmine Polonico inscripta, per P. Rhetorices elaborata, quæ
quia in auribus Auditoris invenit gratiam atq. in oculis Spectatoris, sub
prælo deinde missa lucem in Missa aspersit, sumptus in Typum pro-
vidente P. R. D. Andrea Sakrzewski Pocillatore Posnaniensi & Ju-
dice Surrogate uno è Spectatoribus præfate Tragediæ. Hospites no-
bilissimos præcipuosq. è Clero & primoribus, dum ageret, habuit, plures
locus pateretur habitura. Idem hospites triduanam deinde in Tem-
plo Nro devotionem auxere p. presentia majus promeritori eloqum
quam alacri passu ad scenam convolabant, tam sancto tumultu Divina
requerant mysteria. Sed pro dolor! intempesta commotiones
nocturna Convivia, diem verterunt in noctem. Quod tamen Censura
neg ad omnes pertinet, neg civis diei servit. Somnolentiam suam
Vesperina feræ B. M. V. devotione exemplo plurium reliqui desidiore
emendaverunt, atq. sacros postero die inter cineres omnem Bacchi
consepeliverunt Memoriam. Illm. loci Suffraganeus Josephus Hier-
ski triduanæ huic devotioni Coronam imposuit solita Nrorum & Stu-
diosorum cum accensis cereis processione peracta.

Hospes in colla-
stia Principis
vino Nefar
Munitione.

Concilio
introducitur.

Locum Municipi
in templo mo ac
Capella. P. R. D.
in installatione

Novæ. Sclimnorum
in decem annis.

Missionarios
et fructus

Tragedia
exhibita

Qui primus Cinerum dies Quadragesimæ dedit initium, idem finem vite Charissimo Apothecario Joanni Ostapowicz attulit. Phil.
Moss. & Hannis si ille consumptus, Sacramentis, in viam eternitatis præmunitus, postquam vite totius 4ta Religionis 20 annos exegisset, obdormivit in domino die 28 Februarii, hora circiter una matutinâ, singulis vite exemplum & ob Charitatem circa infirmos animis, mihißimam Indolem desiderium sui relinquens. Audivi à nonnullis eâ illum fuisse abtinentiâ, ut cum nusquam extra Domum, quanquam frequens prodiret ad ægrotos, potum hausserit, prece licet & illustrium Virorum auctoritate adduceretur.

Quadragesima usitate populi Concursu et pietate peracta singulis feriis 64is
ingens Confessorios omnes labor in Tribunali longius detinuit. frequen-
tissimè ad Offensam Eucharisticam accesserit. Quos nobis stru-
tores, festiores Pascha dies auxerunt, non minuerant, Patribus plurimis in
mensam animarum e Collegio evocatis

Apriliis dies octima Operas evocant ad laborem. Plurimi tum murarii, tum
signarii Fabri conducti, qui jam muros Collegii ad fastigium perducere
jam fibulationes tignorum adificiorum proxime consummandis tempestive prepa-
rarent. Jam quia pla adhuc Collegii pars aliquando ponenda restat, referunt
Collegii, erigendi muri, quo adificationi huic Anno hic quoque preluderet. Ad
hoc enim potissimum cum Civitate Captum de reparanda publica platea Scho-
las inter & Praeposituram D. Magdalene Collegii ponendam Januam repositi-
fentes, ac de amotione Sepimenti, quod Moniales S. Benedicti convulsis
viciis publicis legibus posuerunt, atque ita liberam plateam totam Urbem secan-
tem intercluserunt. Visio fundi huius publici facta est a Commissariis
Episcopi tum ab ipso Celsissimo Episcopo loci ad cuius jurisdictionem Moniales
non spectant, tum a nobilibus impetratis. Decibus negotii sub lite.

12 Eodem mense fuit Perillis Grosse D. Lucille Raszevska Virginis
piissime in templo nro celebravimus. Eud matertera sua femina no:
bilis & devote Benefactricis nra secuta vestigia, statum teneram pie:
tati addixit, atq; quod frequens adibat precatura Deum, in Templo nro, a no:
stris in viam eternitatis disposita, volui tumulari. Tristem funeris

apparatum letissimus Ep. Josephi Domadzki Praepositi Provincialis per
Poloniam exceperit adventus, quem hospitem ad solitam visitationem Collegio
dedit dies 20 Aprilis festo S. mi Segulehri Sacra.

Maji exordia faustissima affulserunt praesentia Praedicti nri illustrata atq; gemina festiuitate Patrocinii Iosephi & S. Stanislai cumulatâ, quae cum tota R^{da} Provinciali Iosephi altera R^{da} Stanislai Popiel Secretarii provinciae Tutelaribus Sacra. Parabamus utriq; plausu, sed qui laudanda agunt, laudari noluerunt: majus modestie motu eloquium quod non queritur, sed tenetur. Solatia lectamen sequentes nobis abstulerunt dies R^{da} Provinciali Febri tertiana deposita, quae ipsa R^{da} Secretarium quoq; afflixit infirmitas, omnib; dum duo decumbunt, merore prostratis. Orantes suspirantes pro utriusq; incolumitate, votaq; nra propitius audivit Deus, post duarum hebdomadarum infirmitatem Praeside Provinciae & Secretario Sanitati pristinae restituti.

X. X. Sacerdos qui moribundis disposuit testat, nulla unquam mortali la-
de innocentis ab illo lasam. P. quoq. Dominici affirmavit
ea nocte qua decedit P. Guinigi iussit. L. flamma Collegis
imminentem, putaret, quod Collegio confligaret.

Illud Collegium nostrum imo et Provinciam novis in vinea operis suis audit. Super quod
 facis omnibus initiali Theodori. Iusto visitatio Brevis. Iam deo litant. Faciem diligens
 nostro templo, in vicinis aliqui Parochiis. Biechewum Daprouthan. Confessio. In vicinis
 nobis huiusmodi amicitia invitati. Cum novis in mystas acciperemus, veterarium amissionis. In vicinis
 nos Gwinski: q. Votod Professor. Natus ille ex illustri in jure Polonia vetustaq. familia. In vicinis
 no Gwinski.

16
 clausuram generis servitū d. Divini fervore illustrant. XX
 Dies. Bn. Julii lucern eripuit cum vita. T. Joanni Gwinski, Dies mensis ejusdem 25. Iosepho Soli
 et Eclipsi subduxit mundo Eclipsio affata, totum pdnē in Circulo Ioseph occupans duas ac amplius
 ab Anna meridiana ad Annam horam tenuit. Terruit illa spectatores, non sola, ab oriente ad nos
 et meridie laeusta venit, quae totum pervagata regionem, cum magnam alibi campis et segetibus
 nivea post stragem, ad nostras terras singulari Divina providentiā solium prodignis pueris ac viri
 bus Dei manū timorem. Erat et alia quae nostris praedictis cladem minabatur, lues pecorum, ibi
 et plagam istam circumquaque vicinia, indemnos nos servavit Deus, servat, diuturne utiā
 servaturus, Julii et solis non nostrae plagae Dei timore dies 30 Julii T. Ignatio festa fi-
 cem attulit, celebravit illam solenni pietate atq. in societatem cultus invit. 30. Rector
 Monium Poninski abbatem promotensem, qui aram piam sacro Cantate, mentem religiosam

presentia oravit. ^{Præfatus} Solitam solutio vocatam dedit, non li-
teris, quippe anno hujusce mensis I. Rhetoricos orationem in renovatæ studio dictam Illmo
Josepho Saulowski Polzewensi in eadem Cathedrali ^{Arch. Diocesis} ~~Polonensi~~ officiali Inrl. Bonariensi typis ex-
pressam nuncupavit. Dedit et nobilitati Comitula ante Comitula congregata magno zeuru tre-
lam: locum ordinarium Comitula nobilitat fer. Wa post festum s. Barthol. & quid a legatus
in literas a Majestate Imperiel desideraret. Soluta illuc, consulturos ne quidquam ad eorum cordiam
nimis adhortante concinnatore nostro ad eundem aut in ante invitato.

Septembris dico Ama labori scholastico initium dedit. Quod quoniam diem dominicum acciderat Renovatum
quare cras in solita studio metaurare dicenda dies a R^{mo} Rectori definitus. Dicta illa Pro
rum et eleganter deussu singulari potissimum. Illius Praesulis Franchensio superfloma quai:
curati. Gentia edornata. Argum: orator erat qui juvenes minorem quando in literis progressum
haciant. Laborem unum P^{ro}phetices excepit alter. Quia cum Illius Ludovicus. Rodolphi Pa:
stinus mortis deflaueris ad Palatinatum. Romanensem Gradum fecerat. Fide Illius nequique
tadyas a Rodolphi Rodolphi Majoris Bernard Praefecto Inti Palatinum Proutadflaueris sub:
ellum occupante. Prutadaver honoris utriq nuncupari oportuit. Ammod de obsequio huius Illius Palat
asii. Schulis Comitibus electionis Inducum Deputatos Item Boni Ordinis quod alia g ubi Illius Rodolphi
tino sua honestavit presentia utriq proinde excerptam nomine Collegii Reverend Praesto
o huc actui presentis P^{ro}hanos Mielski Professor Rhetorica dedicavit grato animo a Palat

Trid Studio
sorum Nostrod
cum Academi
cio edertate

Leipz.

*Erequisit lo
dis I. L. M. S.
d. Legh Succar
rari.*

Panegyris in
funere ànoth
dedicata Illm
Conjugi

Ex officio septimum
inter scholas a
propositas am.
magdalene, pla
Libl

2. ¹⁷³ ¹⁷⁴ ¹⁷⁵ ¹⁷⁶ ¹⁷⁷ ¹⁷⁸ ¹⁷⁹ ¹⁸⁰ ¹⁸¹ ¹⁸² ¹⁸³ ¹⁸⁴ ¹⁸⁵ ¹⁸⁶ ¹⁸⁷ ¹⁸⁸ ¹⁸⁹ ¹⁹⁰ ¹⁹¹ ¹⁹² ¹⁹³ ¹⁹⁴ ¹⁹⁵ ¹⁹⁶ ¹⁹⁷ ¹⁹⁸ ¹⁹⁹ ²⁰⁰ ²⁰¹ ²⁰² ²⁰³ ²⁰⁴ ²⁰⁵ ²⁰⁶ ²⁰⁷ ²⁰⁸ ²⁰⁹ ²¹⁰ ²¹¹ ²¹² ²¹³ ²¹⁴ ²¹⁵ ²¹⁶ ²¹⁷ ²¹⁸ ²¹⁹ ²²⁰ ²²¹ ²²² ²²³ ²²⁴ ²²⁵ ²²⁶ ²²⁷ ²²⁸ ²²⁹ ²³⁰ ²³¹ ²³² ²³³ ²³⁴ ²³⁵ ²³⁶ ²³⁷ ²³⁸ ²³⁹ ²⁴⁰ ²⁴¹ ²⁴² ²⁴³ ²⁴⁴ ²⁴⁵ ²⁴⁶ ²⁴⁷ ²⁴⁸ ²⁴⁹ ²⁵⁰ ²⁵¹ ²⁵² ²⁵³ ²⁵⁴ ²⁵⁵ ²⁵⁶ ²⁵⁷ ²⁵⁸ ²⁵⁹ ²⁶⁰ ²⁶¹ ²⁶² ²⁶³ ²⁶⁴ ²⁶⁵ ²⁶⁶ ²⁶⁷ ²⁶⁸ ²⁶⁹ ²⁷⁰ ²⁷¹ ²⁷² ²⁷³ ²⁷⁴ ²⁷⁵ ²⁷⁶ ²⁷⁷ ²⁷⁸ ²⁷⁹ ²⁸⁰ ²⁸¹ ²⁸² ²⁸³ ²⁸⁴ ²⁸⁵ ²⁸⁶ ²⁸⁷ ²⁸⁸ ²⁸⁹ ²⁹⁰ ²⁹¹ ²⁹² ²⁹³ ²⁹⁴ ²⁹⁵ ²⁹⁶ ²⁹⁷ ²⁹⁸ ²⁹⁹ ³⁰⁰ ³⁰¹ ³⁰² ³⁰³ ³⁰⁴ ³⁰⁵ ³⁰⁶ ³⁰⁷ ³⁰⁸ ³⁰⁹ ³¹⁰ ³¹¹ ³¹² ³¹³ ³¹⁴ ³¹⁵ ³¹⁶ ³¹⁷ ³¹⁸ ³¹⁹ ³²⁰ ³²¹ ³²² ³²³ ³²⁴ ³²⁵ ³²⁶ ³²⁷ ³²⁸ ³²⁹ ³³⁰ ³³¹ ³³² ³³³ ³³⁴ ³³⁵ ³³⁶ ³³⁷ ³³⁸ ³³⁹ ³⁴⁰ ³⁴¹ ³⁴² ³⁴³ ³⁴⁴ ³⁴⁵ ³⁴⁶ ³⁴⁷ ³⁴⁸ ³⁴⁹ ³⁵⁰ ³⁵¹ ³⁵² ³⁵³ ³⁵⁴ ³⁵⁵ ³⁵⁶ ³⁵⁷ ³⁵⁸ ³⁵⁹ ³⁶⁰ ³⁶¹ ³⁶² ³⁶³ ³⁶⁴ ³⁶⁵ ³⁶⁶ ³⁶⁷ ³⁶⁸ ³⁶⁹ ³⁷⁰ ³⁷¹ ³⁷² ³⁷³ ³⁷⁴ ³⁷⁵ ³⁷⁶ ³⁷⁷ ³⁷⁸ ³⁷⁹ ³⁸⁰ ³⁸¹ ³⁸² ³⁸³ ³⁸⁴ ³⁸⁵ ³⁸⁶ ³⁸⁷ ³⁸⁸ ³⁸⁹ ³⁹⁰ ³⁹¹ ³⁹² ³⁹³ ³⁹⁴ ³⁹⁵ ³⁹⁶ ³⁹⁷ ³⁹⁸ ³⁹⁹ ⁴⁰⁰ ⁴⁰¹ ⁴⁰² ⁴⁰³ ⁴⁰⁴ ⁴⁰⁵ ⁴⁰⁶ ⁴⁰⁷ ⁴⁰⁸ ⁴⁰⁹ ⁴¹⁰ ⁴¹¹ ⁴¹² ⁴¹³ ⁴¹⁴ ⁴¹⁵ ⁴¹⁶ ⁴¹⁷ ⁴¹⁸ ⁴¹⁹ ⁴²⁰ ⁴²¹ ⁴²² ⁴²³ ⁴²⁴ ⁴²⁵ ⁴²⁶ ⁴²⁷ ⁴²⁸ ⁴²⁹ ⁴³⁰ ⁴³¹ ⁴³² ⁴³³ ⁴³⁴ ⁴³⁵ ⁴³⁶ ⁴³⁷ ⁴³⁸ ⁴³⁹ ⁴⁴⁰ ⁴⁴¹ ⁴⁴² ⁴⁴³ ⁴⁴⁴ ⁴⁴⁵ ⁴⁴⁶ ⁴⁴⁷ ⁴⁴⁸ ⁴⁴⁹ ⁴⁵⁰ ⁴⁵¹ ⁴⁵² ⁴⁵³ ⁴⁵⁴ ⁴⁵⁵ ⁴⁵⁶ ⁴⁵⁷ ⁴⁵⁸ ⁴⁵⁹ ⁴⁶⁰ ⁴⁶¹ ⁴⁶² ⁴⁶³ ⁴⁶⁴ ⁴⁶⁵ ⁴⁶⁶ ⁴⁶⁷ ⁴⁶⁸ ⁴⁶⁹ ⁴⁷⁰ ⁴⁷¹ ⁴⁷² ⁴⁷³ ⁴⁷⁴ ⁴⁷⁵ ⁴⁷⁶ ⁴⁷⁷ ⁴⁷⁸ ⁴⁷⁹ ⁴⁸⁰ ⁴⁸¹ ⁴⁸² ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵ ⁴⁸⁶ ⁴⁸⁷ ⁴⁸⁸ ⁴⁸⁹ ⁴⁹⁰ ⁴⁹¹ ⁴⁹² ⁴⁹³ ⁴⁹⁴ ⁴⁹⁵ ⁴⁹⁶ ⁴⁹⁷ ⁴⁹⁸ ⁴⁹⁹ ⁵⁰⁰ ⁵⁰¹ ⁵⁰² ⁵⁰³ ⁵⁰⁴ ⁵⁰⁵ ⁵⁰⁶ ⁵⁰⁷ ⁵⁰⁸ ⁵⁰⁹ ⁵¹⁰ ⁵¹¹ ⁵¹² ⁵¹³ ⁵¹⁴ ⁵¹⁵ ⁵¹⁶ ⁵¹⁷ ⁵¹⁸ ⁵¹⁹ ⁵²⁰ ⁵²¹ ⁵²² ⁵²³ ⁵²⁴ ⁵²⁵ ⁵²⁶ ⁵²⁷ ⁵²⁸ ⁵²⁹ ⁵³⁰ ⁵³¹ ⁵³² ⁵³³ ⁵³⁴ ⁵³⁵ ⁵³⁶ ⁵³⁷ ⁵³⁸ ⁵³⁹ ⁵⁴⁰ ⁵⁴¹ ⁵⁴² ⁵⁴³ ⁵⁴⁴ ⁵⁴⁵ ⁵⁴⁶ ⁵⁴⁷ ⁵⁴⁸ ⁵⁴⁹ ⁵⁵⁰ ⁵⁵¹ ⁵⁵² ⁵⁵³ ⁵⁵⁴ ⁵⁵⁵ ⁵⁵⁶ ⁵⁵⁷ ⁵⁵⁸ ⁵⁵⁹ ⁵⁶⁰ ⁵⁶¹ ⁵⁶² ⁵⁶³ ⁵⁶⁴ ⁵⁶⁵ ⁵⁶⁶ ⁵⁶⁷ ⁵⁶⁸ ⁵⁶⁹ ⁵⁷⁰ ⁵⁷¹ ⁵⁷² ⁵⁷³ ⁵⁷⁴ ⁵⁷⁵ ⁵⁷⁶ ⁵⁷⁷ ⁵⁷⁸ ⁵⁷⁹ ⁵⁸⁰ ⁵⁸¹ ⁵⁸² ⁵⁸³ ⁵⁸⁴ ⁵⁸⁵ ⁵⁸⁶ ⁵⁸⁷ ⁵⁸⁸ ⁵⁸⁹ ⁵⁹⁰ ⁵⁹¹ ⁵⁹² ⁵⁹³ ⁵⁹⁴ ⁵⁹⁵ ⁵⁹⁶ ⁵⁹⁷ ⁵⁹⁸ ⁵⁹⁹ ⁶⁰⁰ ⁶⁰¹ ⁶⁰² ⁶⁰³ ⁶⁰⁴ ⁶⁰⁵ ⁶⁰⁶ ⁶⁰⁷ ⁶⁰⁸ ⁶⁰⁹ ⁶¹⁰ ⁶¹¹ ⁶¹² ⁶¹³ ⁶¹⁴ ⁶¹⁵ ⁶¹⁶ ⁶¹⁷ ⁶¹⁸ ⁶¹⁹ ⁶²⁰ ⁶²¹ ⁶²² ⁶²³ ⁶²⁴ ⁶²⁵ ⁶²⁶ ⁶²⁷

Scamna
nova inter
posita et
Fenestra

Patentes ad
Recreationem Officij
9.ensem R. No
Zmurski

Conclusio
Arini

et dispersata omni dubitationis nebula illico ab exercitiis Congregationis S. Philippi Neri Cleri-
cum accerseri non dubitaverit. Magna secuta consuetualis perturbationis tranquillitate.
Reverso ad hyloriam Beneficia quoddam Euvotum nostrorum ope contenta. Trium hanc
aquâ benedicta S. Ignatii multi a infirmitate curati. Laborantes in partu mulieres
quing ad mota ejusdem Divisione feliciter enata prolem. Vermes campis nostri Locustas
spsimum aspersione aqua benedicta S. Ignatii et Iaverii propulsata. Communis quoque
pecorum lues eadem benedicta aqua in nostris prœdixis lapsa. Singularum quoque S. Aloisii
favorem experti aliqui. Primus ope Magni hujusce Patris non solum à periculosa infirmi-
tate corporis voto ad eundem S. concepto sed etiam à gravissimis carnis tentationibus populi
magis adulterii convetudine Liberatus. Prout ipse Confessario suo, dum votum edoceret
statum fecit. Alter dum ad Consilio sui Confessarii per 6 Dominicas dies unitate devotionis
ad eundem sanctum invenil, à vita laeiva ad pudicam revocatus. Tertius in peccatis
carnis protapsus ad prapostera pertinaciq; erubescencia à Confessione deterretur, in
stituta ad S. Aloisium devotione non modo sanctum robur, quo sapsimum hunc rubo-
rem profligare sed et Cordis compunctionem ac lacrymas uberas quibus notas eluent
impetravit. Simitem ab ipso S. Iaverii opem expertum se affirmavit. Vrius ille sibi in
somnia ad barathrum devotus, ad esse labanti in infeliciissimo illo præcipitio adest. Ille
verius manum porrigit, à casu preservat, usq; ille compiteat peccata monet. Salubri
somnia admonitus vitam vir ille emendavit, gratuitoq; monitori suo, institute decem
sancti sibi opem perrexit demereri. Hæc sunt que præstita attinent nostrorum opem.
Jam reliq; thesorum documenta hæc sunt. Comprimis innumeri à peccatis expiati
Extincti plurimorum inimicitia. Prædicti ad varias Religionis et scholis et, Exercitio
S. Patris exultati aliqui, ab horribus Lutheri et Calvinii revocati ad fidem orthodoxam 27
Multiq; alii quos uberius annuunt exhibent vitam christianam edocti.

Septuagesima Intra hunc annum, ut alius Anni 1654 Dominio dedit festivitatem, quam pietate
et sacro Cantato exornavit Illm^{us} Josephus Paulus de Jurell: D. Officiarius Romanus
Nicoensis Antistes. Decursus Januarii tristem nobis invenit scenam Exuvias vestitus Armis
passi in paucis Protectoris et Benefactoris Illmⁱ Mathia Holmⁱ Calyconensis Palatini
die illa Natalis dⁱ cum magnam matutini temporis partem nihil curatus aeris indom-
perie devotissime sacris Confectionis ac Eucharystie refectis sacramentis, consuevit, tam-
dem e templo rediit suble^o qua paralyti, qua apoplexia tactus, cum denique Confectione
suo matutino P^{ro} Joanni Biel^o et Jesu luculentia doctore Ledyssigna (aeg enim Lingua
prorepto non confiteri licuit) inter uteros conjugis Charissimae, prole Ledyssimae, complor-
tio aul^o Lacrymas, Subditorum ejulatus et sospira, p^{ro}p^{ri}e intra horas de ipsa scilicet
doma ante mediam noctem, receptus vivis, Calo cum narcente Jesu renatus abiit non
stans, haecquis opem animae quantaeque salutis indolentia Conflux^o in diem 14 Januarii
indixit, Accipimus pridie amicae eturiae intra templum dⁱ Rhetorice, Joanne Biel^o
Panegyrica oratione Lugubri verum de republica meritisimum, Societatis Amantissimae
sub quo spectatores Societatis suamque sustinuit ab aedra distulante super eo the-
te, Morate ante exequias, num ignoratio quoniam princeps et maximus accidit, Post
die ac per triiduum frequentibus Missis sacrificiis eundem portulatum, donec Illm^{us}

Rectoris industria collecta atq; per manus R. P. Provincialis Procuratoris ad Januarii exultata
Februarius nuncium nobis indulta congregatio Provincialis ad eligendum Procuratorem Romam
pro die Anna Junii adtulit, attulit novis Superiori scholam uno et inferiorum summoles. *Tumultus*
ini Superiorum scholam origo sequens, Edictum R. P. Provincialis statutum est pro du. scholarum
perior scholam studio examini, quo periculum sua doctrina facerent. Viso hae res in Superiorum
veta, neq; ferenda iis potissimum qui inani studiosi nomine contenti de medulla haud
curant. Quare Rectorum Academiae sua adveniunt, consultationem natio quam instituant
hac de re, sit Consensus an verius Conspiratio, indicij rebelles conventiculum, in quo pau:
ci renitentibus executendum examinis iugum decernij, verum inconspicua hac consui:
tum inferior scholam excitavit qua innotatus a Iudaeo Laniatore repetendi debiti mo:
tus, qua Iudaei eisdem temeritas, Datos sibi florenos duos pro Carne Laniamus, per *Inferiorum*
negabat Matri cuiusdam familiae, hos suos alumnos studiosos dum repetit, atq; rela:
tantem Iudaeum pugno invaluat, pugno exceptus pepsime alio occasione probo:
it, ut accincti ferro Iudeos invaserint, ab Edmonitio tamen scholam Moderatoribus
tempestive repressi penas properata succinctionis dederunt, Laniatore Iudaeo
aliisq; complicibus publica castigatione pariter multatio. Eodem adhuc mense Pro:
fessores scholam Syntaxeos Praeior ac Rhetorices Drammatica sua non sine auditorio pe:
quentissimi plausu novo super theatro exhibuerunt. Festinatione infinitis seorsum tem:
plo nostro qd horarum devotionis reclusa quam Illfmg Josephus Paulogki Nuchen:
vio Praesul Iohanni processione conclusit.

[illegible]

nostris repetitis inuitantibus ad duci ad tranquillitatem potuerunt. Quare deo adversitate
ad gloriam gloriam vertente factum ut de clero sapientissimos impetravimus qui theses appo-
narent. Prelores et Canonici. Prelores eludit Illmo Capituli Posnaniensis organo fan-
atq. Silesiensi Antistiti officialibus Intra Illmo Josephi Comiti de Verbo Pastorski
qui pene omnes Disputatos plectra sua honestavit. Illmo Surinayki Auditori ac pro-
Tribunali Regni Deputati qui una cum D. A. D. Kraut Ill. D. Canonico Cathedrali Posna-
niensi Inducit surrogato oppugnandas accepit theses et singulari eruditionis suae
ostensioe propugnavit. Illud ex Illmo Capituli qui graa sua et presentiam nun-
quam defuerunt. Collegiata quoq. S. Magdalend Illustrium Praelatorum ac Canonico-
rum favor eludit qui et Argumento et presentia pariter actibus istis addere splendo-
rem. Aque ac Illustres multi Praepositi e clero, affluere ad oppugnandas easdem the-
ses e Silesiensi Landensi Conventu Illi duo qui non modo sua organa non propexio-
nis insignis scientiae memoriam adoremq. variegatum apud Nos reliquerunt. Illa pau-
cerum Theologos e Illis Familiaris Posnaniensibus multo feliciore pensatam habuimus
absentiam. Nam et tantis tamq. estimis et plane doctis Viris Magnates alii in pro-
vocat ad nostram numerose conflueret Disputatores. Multiq. em e Religiosa S. Franci-
sca familia mirum de observantia Praelati et Illi quod Capitulum eodem tempo-
re celebrabat. Temperare sibi non poterant quin frequentes ad nos convenirent
Inter hos qua Disputatio planius, qua cum religiosis tritas Junius effudit.
Julius faustiore sidere affulsit, reddita nobis S. P. Lectoris Cracoviae reditus pro-
sentia. Duo ad congregationem indictam excurrerunt, secretarius congregationis totius
functus munere longius coactus ibidem substituit. Adtulit item mensis dispositio-
nem Nostra qua et demum dispersit varia in Collegia Posnani nonnulla, in Cracovia
S. Patris Moverunt. Solemnitatem S. P. Ignatii sacro Cantato Illmo Antistes Sile-
sien- Josephus Pastorski ornavit, cum frequentissimis Hospitibus religiosa mien-
sa adhibuit.

Augustus Solitam tum a studiis vacatione scholasticis, tum Nostra
in diversa Provincia loca ex Hispania ad Provincialis Missionem
tulit. Ad Cujus tamen decursum habita est a P. Rhetorice
in solita institutione studia, dici solita oratio. Baumerv.
tum illius erat, quam inutilis, qui imo damnosus est studi-
um brevis. Argumento hunc occasionem dedit Oliverius
Rhetor Romanus Scholae Piet, qui superiore Anno Oratori
quam habuit in apertione Scholae recens Munificentia Don-
ficis fundatam titulum ~~offici~~ praefuit. de Utili studiorum
brevis: in qua non rationibus, qui comonabatur, Heterodoxos
Scripta Auctoritate conatus est ostendere posse Scholae gradum
omnes breviori temporis curriculo absolvi, dum ea tam in tri-
manioribus qui in Superioribus scientiis, roscarent, quod ille tangit
otiosa et ad torquenda ingenia ^{invenit} criminabat. Orationem har-
tum R. Provincialis Nostra Communiterat P. Rhetorice
tum R. Glogoviensis Rector in Silesia, Carolus Regent S. J.
eodem sua manu descriptam misit. rogans: ut qua eloquen-
tia publicas Scholae, Grammaticas item Alvari institutionum
criminationes abstergeret, eadem levissimis illis, quibus proli-
ora studia carpebant objectis, satis faceret.

September. Scholastico labori evocata ad literarum interruptam
non nihil tractationem Juventute, initium dedit. Asperum

novum

40
166
novam docendae Rhetoricae non tam Methodum, quam
faciem. A Dispositione quippe R. Provincialis annuente
S. R. P. Nostra, dabi sunt ad docendam Rhetoricam duo
Professores. Alter qui matutino tempore Praeceptiones
Rhetoricas traderet, atq. ad illas conformiter exercitationes
Oratorias injungeret, Repetereq. Alter a prandis expli-
cationi Ciceronis ejusdem Imitationi, docende historiae
aliisq. Authoribus pralegendis daret operam. Utroq. novae
praescriptae leges, quibus laboris et jurisdictionis Admini-
strandae justitia Confisio, Cavebas, quibusq. Lancellis Ma-
gisteris uniuscujusq. ratio clauderet, praescriberet. ~~Sectis~~
~~hinc~~ Sectis quos Spharicordes Novas hoc Anno mo-
libi sunt Scholae, Conducti Scholares qui cum literis una
pueros erroribus Haereticis imbuerent. Verum re ad Nostra
delata cura R. P. Praepositi D. Magdalend Auctoritate
Magistratus post publicam in praetorio Flagellationem Urbe
exacti Pseudo Magistris ibi; Privilegio illi ostenso Anno
1723. in quo liberum illis sub Secta exercitum Concedebat
insuper causam suam tuebant: Sed Coacti privilegium reponere
supremum veluti. Nec cessant adhuc negotium suum in
integrum restituere, causa ad generalem Praefectum Joris
Poloniam cum Magistratu evocata. Num causa cadet, docebit
tempus. Ne vero Germanicae genti Pedagogus suus desit
qui pueris linguae illius vernaculae elementa praedant Christi-
anisq. rudimentis imbueret, in Proxima Parochiali Templo
Doe, Catholicus Scholares opera Nostra Constitutus. Dum
ita studiis Haereticis q. obviari: quo Nostra Scholae Christiana
pietas amplius sumeret incrementum, feliciter Ecclesiam
regens Benedictus 14. qua veteres confirmavit qua Novas
Concepit, Apostolicis Diplomate Communivit Pontificatum
Indulgentias. Nulla ea de re Pontificis in Oratorio lecta
atq. ad ferventioris hujusce beneficii usum adolentes
non una. Cohortatione Compulsi.

Octobrem quam amabilem Nobis reddidit adventu R. Provin-
ciatis pro Visitatione Collegii ejusq. prolixior dimoratio, tam
infamem geminus Scholarum tumultus. Alterius fomes
erat, discors Rectoris Academi electis, aliis suffragium
offerentibus D. Szczukowski jurisdictioni Scholasticae in
multis refractario, paucis, sed magis morigeris eligen-
tibus D. Warszewski Inspectorem S. M. D. Radolipski Vro-
venis Succametum probe optimis in Theologiae ac Philosophiae
versatum

versatum, cui idcirco etiam Patres Nobri electionis hujus Gravidus
favebant. Priori tamen electione, deinde repetita officium
ipsud cepit, neq tamen ad solitam promulgationem ventum.
Alterum castravit, furor, ex priore tumultu preconcepso Abi:
mulatus, Antonius Mskowski Logicus, qui Nobilitati Suda
corporis viribus Confusus, imo in Nostram jurisdictionem
clam obtruncare, deinceps palam debacchari, convivia in Nostrum
jacere, atq ut amenbi erat similior etiam pugnos minari,
et. Provincialis Examen pro Scholis Superioribus constitutum
introducendum fuit non sine exclusione lectoris Academicus
R. Smigowski eidem rebellantis Imperio. Praefatus Mskowski
socios adlegebat qui in abolitionem hujusce Sancti Instituti
decum conjurarent, exclusus idcirco. Schola digni recusavit
aliisq ab aduenda eadem qua minis, qua pugnis, qua sacitalio:
rum Conjuratone adjutus deterruit. Vacantur Logici a
consuetis Scholae exercitationibus unam alteram hebdomadam,
donec metu sacri fulminis, qd illi tanq Scholae sacri invai:
tori armato Scholae namq abia armatis obsidebat, atq Conci:
natores Nostrum, interpretatus de verbis illius peti in Cathi:
dra aggredi parabat, ni a Fratre Coadjutore aditus illius esset
prohibitus. in foro spirituali ludebat, terribus disceptaret atq
a magno ita scandalo Scholas liberaret. Impositus hodie
mense circa fabricam Collegii labori Murariorum finis, Veteri
muros parte diruta, Cellarum Conservandis vino aut Ceruissis
prereliquis Collegii fornicibus opportunius positum. Cubiculis
duodecim Fratr Coadjutor mansioni, atq Exercitia S. P. M.
Secularium absolutorum exceptioni commodum servitura,
magnificentiorisq parte fundamenta in altum Cepa procehi.
November. R. Provincia Praesidem nobis abstulit abi:
enim hinc die aliquantum solennitatem S. Stanislai test:
ka precedente, ausit et vero Tutelaris hujusce Cultam
Illustis ac Edissimus Josephus Comes de Werbo Pawtowski
Episcopus Strahensis officialis generalis Pomaniensis, et Abi:
diaconus in Cathedra Pragensis. Curus etiam eluait
favor in abluendo sacra Baptismi asympa Stanislas M:
ska Wiener ex Judaismo converso, atq a Nostris instructo
Medicina Doctore, totiusq deinceps Capituli Illustis medic:
Ex Decembri nihil singulare occurrit. P. usitata Festis S. A:
verij. Barbara ac Immaculata Conceptionis Populi pietatem
Laudes intaminatae Virginis ex Cathedra peroravit P. M. D.
Ludolinski Succamerandes Vshorensis Ektor, in conferta
Illustissimos Dpimos, Perillustis Magnificosq Coona:
Jam

468
167
Jam pro Abi sacro Statuti ad missiones varias ultra
30. Personae excurrere quos omnes dies 31. Abis bono
cum amore Animas redeuntes adpexit. Actq Deo
laudes, Concis habita in gratia actione pro Benefi:
ciis elapso Anno collatis, Cantatum Te Deum laudamus,
atq veteri ita Anno imposita Corona.

Annus 1750.

R. P. Franciscus Retz Propositus Gentilis.

R. P. Josephus Domaradski Propositus Vicialis.

R. P. Adalbertus Bystronowski Rector Collegii.

Abiit hoc Anno Personas 6. atq in his sacerdotes 28.
Scholasticos 14. Magistros 3. Coadjutores 11.

Januarij initium duximus a solita Abi P. M. Nominio
Devotione quam sacro magno Cantato ausit Illustissimus
Strahensis Episcopus officialis, adhibitis idem Religiosis in se:
fectorio Mensis, quo etiam Illustis Sophia Radcevska vidua
olim Illustissimi Francisci de Anin Radcevska Succameran:
rij Posnaniensis Consortis invitata Fundatix munificentissima
quae scilicet Summam 1000 florend. Polonicarum quae Provin:
ciae, qua Collegio, qua Templo adhuc Marito superstiti et ap:
probande inscripsit, eandem inscriptionem in Statu viduali
Superiore Anno ratam habuit. Affluere una non nulli e
Praelatis praecipuag Nobilitate.

Februarius Mense duom Scholae gemine Chetorica ac Po:
eis in concursu magnos hospitum Tragedias exhibent. Sc:
nam longe terribiliorem exhibuit quidam Chetorowski
latrocinis Nomen celebre. Captus ille atq pro ratione deli:
cti judicatus a Posnaniensi Magistratu, penam Colli
subiit. Affluere Anima illius in viam aternitatis
Disponenda P. P. Nostris. Rem hic et vere singularem
audi: Publica Urbis platea ducebat ille ad locum sup:
plicij: eundem infinita Populi sequebat multitudine, ad:
fuit immista plebi inersumena tam vicina Nostris
disponentibus, ut et nosoros audire operi suo sacro ini:
tentos, et audiri vicissim clamans immani posset. Quid
hic et vero ex obesta demoni. in capum gimus exclai:
mat, praeda capibus nostris parata cecidit, Magni de:
gregarij. Hoc Nomine Nostris contemptos designabat,
Circumde

Circumstantur illum, et tuens. Nec eventus respondit, quem
demon cabimuit, Animo Compuncto, accusatoribus suis verba
imperbita, rogataque vicissim, suffragio Populi capitis ferro
subiecit collum. Tragicum hanc excepit de horaria devo-
tio in Templo Nobili habuimus multos hospites Illustresque
in Triclinio, quo munificentia Illustri Aphid Radouška
invitavit, lauteque una cum Nobili Nobili in Triclinio habui-
triduanam huius devotioni finem imposuit publica Scholasticum
et Nobili ad Circis precepit Illustri Episcopo Niheno-
agmen illius claudente, Deposcentes Venerabile.

Martius nihil singulare porrigit ad historiam præter Veteris
Studiorum Nobili cum Academicis inimicitias Ansa hoc Men-
se data, innovatas. Res ita se habet. Die Solida Vacatio:
nis Adolescentium Nobili aliqui ex Clavibus nobili deambu-
latum vivere ad ripam Varta fluvio, quem in locum Acade-
micorum quoque nonnulli confluerent. Certatum itaque Verbo, tum
ad pugnam itum, quibus Nobiliates pauciores utpote Numero
periti habiti. Verum ubi latius rumor sepsit, atque ab
Academicis. Studiosis Nobili injuria se tractor percrebuit, tu-
multuari Nobili ire obviam, ultionem parare. Res in tum
tota intra Verba stetit, Academicis qui laceperant suas
se in Caveas referentibus. Et plane res omnis sepsita videri-
bas: Sed ecce Novas furori subiectas facies: tertio post die
versiculi aliqui Studiosos Nobili famam injuriosi fer-
unt, quibus ad Commune duellum provocabat temere Nobili
juventus. Quamvis malo huic obviam: verum: ut motus est
omnis Impetrens Juventus. Mense autem vix tempus fluxit,
quo ipso infamium veruum sepsit diseminatio: effuderunt
se Nobili in campum, Armati baculis, quibus singulare pro-
vocationem certamen exciperent, repellentem, quem quam
inconsulte fecerunt tumultum, tam jure, cum aliquantulis
per evocantes frustra fuissent præstolati, admoniti a Ma-
gisbris suis ex acie, an Puerili verius arena disceptetur
neq; deinceps redintegrata hæc bella, illi qui de prurum
atque Pueros certamine memorant, non absimilia.

Aprilis Duo nobis tulit. Usitatum: alterum Nobili filia
ad festa Paschalis in Varias Dilectas Archidilectas Pa-
rochias Missionis. Alterum Serenissimi Augusti, Perbi
una cum Serenissima Coniuge adventum. Excepit a Nobili
litte et Urbe Magna plausu. Dies hæc qua inter deinde
via adventus, qua inter gaudia salutationis exactus. Ser-
enissima Regina Nobile pietatis reliquit documentum. Du-
vix enim a suo adventu fluxere horæ, cum illico oblata
incommodorum via præterita ac imminens, presentis quoque
fui posset quietis

fui posset quietis, ad visitandas se Divos Ides Contulit. No-
strum itaque Templum Tum PP. Calamellitarum Calceatorum
Morialium deinde S. Therese maxima et Procerum
et Nobilitis et Populi, Illustribusque virum Polnensis
Polinensis, et Nihensis cincta Corona inivit. Ubi
amplius dimidiam cum tenerissimo, et in tanta Principe
admirando sensu pietatis horam insumens. Insomptura
nec dubium tempus prolixius, Ecclesiisq; plures inuisura
si tardior ad occasum solis properisset. Verum occasus
solis Regina Serenissima præsentiam Templis, non eam:
plaris pietatis memoriam: Ortus vero utrum Regalem Ma-
jestatem Urbi omnibus eripuit. Serenissimo Rege audito
Nissa Sacrificis festa. Et Adalberto Luce Varsavia abeunte.
Maij Ferid Salubres alioqui, huc tamen Editionis affli-
tas suspicere rursum; Tumultus hæc semina progref-
sus est et sequens: Studiosos nonnulli, leviores illi, atque
temerarij: quos in Urbs querula indicare non potest.
Nobili cum Tutoris præsertim adutores ac famulos ar-
dem eandem Professos cingulis per superiore vestem
cingi indignabatur eodemque Verbis, quæ fortasse levio-
rius pugnis, cingulorum discissione præsertim laceperant.
Eos unus audentior, an proprus temerarius, vindicare
facinus ferro constituerat. Temeritatem adjuvit casus:
Adolescens ex Scholis Academicis D. Brzechwa No-
bilis ac ingenuus ibat tum forte ex Academia in Clau-
strum R.R.P. Ordinis Predicatorum loci Præsidem Necef-
sarium suum invisurus. Neq; qui aut opem ferret
aut furentem famulum retineret propè aderat. Hunc
igitur ab aliis illatam ulturus injuriam, Pfatus Tutoris
famulus cultro invadit, ternos ad latus levum inflicto
vulnere sibi in idem Monasterium fuga Consulit. Ma-
gistris injuriatis, a Nobilibus nonnullis concitati junxerunt se
Adolescentes Nobili ulturi injuriam. Reprehimus tumultu:
antes: Actio a Consanguineis intentata, et ac a Scholis
Academicis, cui quia D. Nobili Studioso se immiscuerant,
ac Notarum Nomine (q; Abi a jurisdictione nequaquam habuere
promissum solemniter sunt manifestati, causamq; una cum
Academia attentaverunt, idcirco illis ad penam Nobili reserva-
tis, manifestatum est in Castra Polnensis Collegium se
huic causæ nolle intermiscere, et quidquid actum non
nullas

per non nullas Editiones, totum hoc improbari a nobis mirum
vehementer quod Urbs gnara legum Polonici citationi aliquando
studiosius obtemperaret, atque nullius est nobis presentia adfuit,
tamen causam a nobis intentatam decidisset.

Quonia Mensis Solitudo a P. Anni 46i Disputationes peractas
opugnantibus necdum enim ordinis Religiosi contra Scholas
Superiores Professores conspiratio inibat, finem accepit, viris
Doctissimis de Clero, oppugnantium clausit agmen R. D.
Kroll Canonicus et Index Surrogatus Pofnaniensis. Superio-
ribus pariter Mense eodem inibat Ordinis Theologi
Anni 46ij: scilicet. Balbazar Wypocki, Ignatius Labatyn
Joannes Zaleski Michael Papicowski Michael Lurdański
Ordinante Illustro Josepho Kieffski Suffraganeo et Pri-
posito Pofnaniensi. Eodem Mense Summa Pruniensis

Summa Pruniensis
Pruniensis

na 4. millium florenorum Polonicatum in bonis farrare locata
Consumptibilibus, ex Decreto Tribunalibus et Terrestri Vihovensi
levata est Ab Illustissima Siedziska vidua Palatina
Pofnaniensis. Ex qua Collegio 3. millia, 4. millia cepere
Templa.

Julius nihil preter Scholasticum Anno
Coronidem exhibet Angulare. Festivitate D. Ignatii Funda-
toris Cantata missa, solemnior fecit Illustissimus Episcopus
Loka Abbas Orensis, Panegyri eundem S. Patriarcham
exornantibus. R. D. Carmelitis Calceatis, qui omnes
una et Illustissima Succameraria Pofnaniensis Radzyski
Religiosa Mensa adhibiti.

Augustus Regnum universum Comitioni labore qua
extra ordinem celebrabantur, distinxit. Musa vacabant, sed has ulti-
ma Augusti ad solitas studiorum curas revocavit. Oratio hac die
habita in conferta Illustri Primum Perilleffiu, omni Ordinum
Religiosi, ac Academici Corona, Argumenta illis erat, Latini Ser-
monis inter reliquos Principatus.

September. Nihil nobis perveniendum postea reliquit, pre-
ter usitatis studiorum confluentem, et examina illorum, qui circa illos
absolutionem Superiori anno tergiversati, Examinis tunc per-
acti sunt.

October. Letis tristitia permiscuit, Annus Presentia Serenissimi
rum Polonici Regum hac in Saxoniam Varsavia transeuntium
Cives omnes letitia incredibili affecit. Tum Illmi Palatini Po-
naniensis Parczyński adventus ad Communionem Regia Ur-

berm inter et Moniales S. Benedicti ob succisum abhine an-
nis sepimentum quod prefata Moniales ante multos annos in publica
platea vulgo miedzy nogi dicta posuerunt magno Urbis prejudicio, et in-
commodo. Schola praecunte L. Phetionices salutarunt Illmi Palatini,
atque hanc qua paucis ante mensibus consecutus est Palatina dignitate,
gratulantes. Magno deinde motu commissio agitata. Commisariis fun-
gebantur munere Illmi ac Perillebs Parczyński Palatini
Poznanis, Andreas Lipski Castellanus Lancienensis, Kolaczkoński
Index Terrestis Poznanienensis Tychowski Notarius Castrensis
Pozn. Morawski Notarius Cast. Inesnen. Et qua apertis et gra-
vibus documentis causa sua Civitas tueretur, pro Monialibus ta-
men favor in Iudice decidit, Sententia decisiva huc Summa, Pla-
team pro publica Iudices recognovere. Nihilominus ex eadem 4. cu-
bitos vix dimidium plateae in latum attribuerunt Monialibus sep-
imento dividenda a publica. Praeterea pro succisione sepimenti pecunia-
riam mulctam Civitati imponere, atque geminos Cives ex quovis ordine con-
undeterminatos ad turnis sepionem damnarunt. Movit Civitas ad Re-
gia Iudicia, quoniam parvo Civitis haud strenue Patronus tueretur
approbatum in parte commissoriale decretum, multa pecuniaria et turnis
sepione Civitati condonata. Parabat Civitas instaurare suam causam
eodem in Iudicio, sed interim Moniales sepimentum ex muro non allon-
ta nova sui ad iudicia aulica citatione, imo posthabita prohibitione Cel-
sissimi Loci Ordinarii apices jurisdictioni prefatae Moniales subsumunt mu-
rum perfici velantis, in amplitudine major quam decretum permittent,
plateae dehonestamento, non parvo impedimento transerunt, et disceden-
tium major, postea Collegii inumbratione creverunt. Julio sequentis An-
ni. Levata eodem anno Summa Pruniensis exponibilis flor. pol.
1000 a M. D. Parczyński ex qua Collegio floreni quingenti polni, quingen-
ti cepere templa, Ad decursu quoque mensis istius P. Anni 46i parvos
velut absoluerunt oppugnante Clero, necdum enim Religiosa Scho-
la de suo contra nos maligno actu deseruerant. Afflicti quoque nos
modice Deus huc pecuniam in bonis Pwarzewo, Wydzierzewice

et Piobrowo, quae peccata pene omnia consumpta, verum Dum una nostra manu flagellat, mox altera Levant manu, ut mox afferat.

November. mensis magna reliquis memorabilis liberalitate Ill.
mae de Rozminovici Jaraczewska Castellana Reg. ronnensis, huius Missae
nostrorum capta laboribus donum, Templo nostro dignum sua
munificentia obtulit. Tabernaculum videlicet, multo auro, multoque argen-
to splendens, opus istud Augustae bndeliconi exquisita et elegante
opera elaboratum mille ac ducentis Ungaricis detrimatum Bene-
factrici optima impendio summo condidit, et quamquam a multis solici-
taretur ut illud aliarum Religiosarum familiarum templo donaret, nostrum
atque idcirco Missae Sacrificia sibi multa sponderentur a con-
currentibus Religiosis viris. Nostrum tamen cepit Divina benig-
tate cor Benefactricis disponente, in augmentum ornamentorum magni-
fici nostri Templi. Trista Provincia nostra eidem Missae Sacrifici-
is gratias habuit habebitque immortales. Primus quoque opus istud osten-
sum populo atque in ara maiore collocatum, dies erat D. Stanislai Ko-
stka Sacer, quem etiam praesentia eius Saeculi cantato exornavit.
Illmus Andrus Swinarski. Custos Posnaniensis Canonicus Incom-
cellarius Primatialis, ac protine Iudex Tribunalis Regni indyktus.
Exitu huius mensis lugubris Societati universa mors incidit, ob suum
Patrem per annos 20 regimen qui immortalis regeret Societatem
a R. P. Francisci Acty Rapuski Generalis qui a Summo Pontifice in
morbo extremo visitatus indulgentia donatus, munitus Sacramentis
piissime 23 mensis istius decepsit, relicto Vicario Generali annis
ab hinc eo consignata R. P. Ignatio Visconti Episcopo.

December. Solita Immaculatae Conceptionis festivitate celebrata
qua auxit oratione panegyrica in Templo magno, et pene singulari
Illorum Hospitum concursu. Religiosorum una, habita a P. M. D. Michaele
de Malechoufki Venatonda Catholici. I. R. M. et Reip: Verisifero con-
cludente Solemnitatem istam Perillu. Rndmo Myrskoufki Decano Catho-
licorum. Ultima tandem Mensis huiusce postquam Patres nostros a Missionariis
rubus ad quas copiosi pro festis Natalitibus elati excurrerant, revocaret
Solemni Deo gratiarum actione Anno huic Coronam imposuit. Eam
quo fructu plausu et commendatione Societatis Missionarii atq: huius

Allegi R. P. Fabr. Sedell. Superior, et. P. Thomas Prodricki Missionary
missiones suas obverint multis epet persubendum, cum audivimus ali-
cubi numeru Auditoni ad 30 milia creverisse. dug de Otemozyna depere-
rent, feminas, virosq. nobiles multos, etiam mundo mulicti, etiam vestibz
n. peperisse. dum egestate pauperu levarent, inveterata odia alior pala-
leposuisse subiq. inimicos reconciliatos esse. factas restitutiones, nqm sine la-
rimis et gemitibus dictum — pro Concione. Sed quoniam hic et
nunc particulam informatione destituor, quare ex sequente Epistola
Penultima Ande D. Szczytricki Propositi Wrszeng. persubentis uni-
o. nostris seriem et fructu Missionis sua in Parochia absoluta, de re-
liquis habe conjectura Ledwo co odetchnypoz sobce (Tenor est to-
tus prefatarum. Literaru digni Viri fide et ecclesiasticis) p. ioribus
in amplexus Wmsana Dobry. participem gnyricz tych konsolacy, ktorymi na-
delmiony iestem z niewymowionej prazy, satygi, szczucia y porzytku duchownego Impio-
dizy Missionarzw Dobry. Cedit Wmsanu Dobry. in potuiorem parte menti-
rum przed Bogiem za Ich kooperacy. Leby zas gaudii nostri sit plenig
athegoricz. Mypsi icy Wmsanu Dobry. defero, relatione. Poczytki Sey tak
nas martwily, zomy o matym satecepie ominowali sobce ustawne plaszere by-
dzy przeszkody blisko dwuch Niedziel na gbnis przy raczywi Mypsi ran-
ny deszer znaczny, znacnie nas salterowal, ale przenie uica horam como-
ny pogodne. Niebo pozwolilo nam solemne przygiasze Impiow szczy Mypsi-
narzw, u S. Krzyza, ustal Ich ore condigno R. P. Dzeszewski nomine meo
y calej Parochii, polym procypiontrini mullena frequentia ludu popolitogo y
Impiow szlachty introdukmy Impiow przy rezonancyi kapeli Jul. Imstana
Pasztela na krzyzostego Dobry. y luku morich armatek, aderat tym poczytliw
Imy Pan Antoni Dziordowski. Dziedzic szawlki proszory ode mnei ziachal,
Kanguszy u Tany przy napelnionym ladem kosciele zagali. Imy place suwe
dispozycy uczykali calego czasu. Tandem przer hydrion tepiditas magna appa-
ui w ludzicach ze malo ich bywalo na naukach, tak zomy sz obawiali
chy nie same scianny suchaty onych, tande po tygodniu dopiero zabrawszy
nat wszyscy tak adimplebant koscioł, ze ostatnie kazanie byc ni mog-
szu musialo, Aderat icy prazy multo Impiow szlachty y o mil 4. niekto
zy aderant, Impiow Duchownych osobliwie ex draciesi Pong. ktorzy dopu-

magali tej pracy w studium spouć. Et quod maxime Jhu Coronatu opus
przet W. Jm. X. Konstantina Jelowickiego Opata Lódzkiego który przy
szedł do Wrszawy in vigilia S. Simonis et Judae prostrony w noczy zechy
decorare natyżł osobę swoję konzege się nabożenstwo Misionis qua alacri
tate et promptitudine deklarował się y na całą noc postawę po Pontyfikalij
Solenną Procepię pontificaliter Statuę N. Panny (set mensem) Jm. Jm. X.
zy Misionarzy od S. Ducha do Tary przez miasta nasze Jm. Panny
Panny, odprawił, przy tym ludzi konkursie ze dwoma Szwadronami od
Kosciola S. Ducha uszykowani, aż do Tary wystawę, a między tymi
dionami procepią była Aderat konzege się nabożenstwo. W. Jm. X. Jm. X.
Opata Lódzkiego, Jm. X. Dzikani, Kozłowski, Pyzdrowski z Pielisowa
Congregatio tota, et vicini confratres namni Łaskawi. Od secularibus Jm. X.
Kasztelanstwo z Nekli. W. Pułkownikstwo z Torki. W. Kasztelanstwo
nasze Łąckie y innych dwu Jm. X. w Łaskach. Statuę N. Panny
mioty w Procepi 4 Panny Jm. Panna Płonezyńska, Derpowska, So
znowska y Siostra moja pięknie przybrana y dwie Pannie Jm. Pannie
sztelanicowa Łąckie y Jm. Pannie Płonezyńska należąca do Jm. X.
Opata Włobell nad Statuę mioty W. Kasztelan z Nekli. Pod czon
Procepi huerat Bractwo Strzeleckie y mure miodziere. O skonege
Procepi na Cmentarzu godzinne kazanie prze Jm. X. Superiora mioty de
cultu Beatissimae, na którym wszyscy z Jm. X. in vicula siedzieli, a lu
dzie aż na parochie się miesili. Po skonege kazaniu opiewał W.
tytuł solenną Jm. X. Opata de Alma Trinitate z rągi 40. horarum
po tej mazy procepi cum Jm. X. in Cmentarzu y Te Deum laudamus. Po
skonege tym nabożenstwie poręganie prze Jm. X. Superiora nastę
piło tak or. ze nie było tego który by nie płakał, zgęta tak vo
cales były łachymie populi, ze ledwie mowić daly Jm. X. Superiora
Po Jm. X. skonege mowić z amboną było podziękowanie Jm. X.
Lęzy Misionarzom, y Jm. X. Jm. X. Jm. X. y przytomnym Jm. X.
za kondekrację Nabożenstwa prze X. naszego Przeszkiego. Post hac
wzięszy Jm. X. łaski w ręce w kosiele receperunt a nobis z wielkim
czem, zalem ludzi, których wyprowadziliśmy aż ku M. X. przy re
nawęgi kapeli, y bicia z Armat.

Annus 1751.

R. P. Ignatius Vioconti Vicarius Pli. Soc. J. M.

R. P. Stanislaus Popiel Propositus Provincialis

R. P. Adalbertus Bystronowski Rector Collegii.

Abiit hoc anno Collegium Personar 62. atq. in his Sacerdotes 29. Sch.
lasticos 14. Magistros 5. Coadjutores 14.

Initium anni solita Jm. J. M. nominis festiuitate, festiuitatem pietate atq.
deuotione consecrauimus. Eodem mense tum suffragia pro anima Sanctae Ma.
rieue Generalis nostri induta, nempe sacrificia M. X. b. tum Congregatio
Provincialis determinata in diem 29 Martii, qua tandem electi sunt Pili.
i Electores, R. P. Josephus Domaradzki, et R. P. Thomas Durin, atq. in ca.
rum impediementi quo aliquis Electorum proficisci non posset substituti
R. P. Ignatius Muszynski Vice Provincialis deinde relictus. R. P. Adalber
tus Bystronowski Collegii nostri Rector, et R. P. Thomas Baerzynski.
Propositus Domus Profesa.

Februarium dum alii Baehs impendunt nos 40 horarum deuotio.
ne Sanctiorem reddidimus, quam Solennitatem auxit pietas, et concursus
Procerum, ac Nobilitatis, nec non Celsissimi Theodori Castorjiski Prae.
sidi nostri beneuolentia et pietas. qui Conclusionem hujus festiuitatis et Pro
cepiem in Templo solitam habuit. Tragedias eodem mense exhibe
rant Scholae. Rhetorices, et humanitatis, quas numerosissimi lectissimiq.
ex Capitulo et Palatinatu Hospites exornarunt, sua praesentia, adoleven
tes vero egregia actione. Purificati Mariae panegyrim dixit. Post hanc
adolescentis eximius, tridui non amplius moram nactus et quidem cum laude.

Martius nobis abstulit suauem R. P. Aetorio cum P. Malceuski prae.
senti ad Congregationem Provinciale de mense hujus amae abeuntiu
Festam Annuntiationis Mariae temerari aliquorum e Congregatione ma
jori rebellis, tumultuantiu idcirco quod oratio extradita fuerit M. D. Mich.
ali. Nabresku optimo Adolescenti et ideo multis inciso, quam tamen eru
uerunt illico fautores et ad mane procepi addepe nollent. In Vesperis
audito optime perorante Oratore affuere eodem pene omnes.

In April. Operarius nostri et Patribus aequae ac Scholasticis campus ingens
portus ad solitam Paschali tempore Verbi Dni per Parochias difeminat.

171.
172.
nem Reddidit nobis mensis ejusdem dies qua R. P. Rectorem ex Congregatione Provinciali reducem.

Majus Sublaum Generale Posnaniensi Diocesi aperuit dies 18ta initio illius destinata. Introductis per Celsipomum loci ordinarii caput a Patriarchali Collegiata S. Mariae Magdalens. Clero, Ordinibus Religiosis, Scholasticis ac Civitate assistentibus, Tempora ad consequendum Jubileum 4ta assignata Cathedrali, S. Mariae Magdalens, Nostrum, et R. P. Franciscanorum Tempora. Tunc et vero populi concursus, pietas, modestia, hoc sancto tempore observata, ut quovis raperet in admirationem heterodoxos etiam ex opibus ac vitiis etiam remotioribus proceperunt advenit plebs et nobiles cantilenas pias decurrentes imagines sacras et reliquias portantes circa ultimas Augusti communicantium in nostro Templo numerus crevit ad 80000. Initio ejusdem mensis ordinati 4. Patres 3^{ti} anni Theologi grati socii et adiutores laborum Sublaui.

6to Junio mense amicum actus publici Patrum anni 4^{ti} Theologorum habiti tum Philosophici opugnabant ex Clero invitati, tum R. P. P. Theologiae Lectores Ordinis S. Francisci de Observantia seu Bernardinorum tum Ordinis S. Francisci strictioris observantia seu Reformationum a communi illa in nostros scholarum aliarum conspiratione recedentes salutamus eodem mense Inesna Celsipomum Regni Primatem Adamum Komorowski. ab eodem satis benevole accepti. Schola quoque nostra magna edificatione populi ordine apocriati templa Sublaui destinata per 5os dies visitantur. Festivitates Corporis Christi conclusit Perillius Admus e Sinarski Custos Cathedralis Posn. Canonicus Inesna. Item eodem mense intendit nobis M. D. Skorzewski vice Palatinus ad castrum Posn. ratione e Iudeis, quos R. P. Rector non solventes contra Summis Collegium atque Syngrapham dari Plitam annuatim dare de tractantes in Collegio diebus aliquot detinuit, donec rationem provisionum reventarum redderent. Multa uidem e Iudeis mendacia et calumnias in nos manifestatione ad acta porrecta sparserunt, ut proinde R. P. Rector coactus pertinaciter non solutione provisionum in hunc annum Collegia, nostrum et alia concernentium easdem sue et aliorum Collegiorum nomine ad iudicia Castrensia citaverit. Quis usque indecisa nec census per-

soluti Iudeis Palatini Posn. et vice Palatini patrociniis quotidie Julius iisdem cum Iudeis nos traxis exercuit. Causam quoque habuimus in Consistorio Posn. cum Parocho Tulensi eamq. geminam, alteram ratione decime ex praedio Powarzewo non acceptante Parocho 30 florenos juxta compositionem anni 1636. in gbn. factam solvi solitos alteram ratione decime, patens ex praedio Nagradoviz: nunquam antehac soluta. Quis utraq. indeci: Anno huius Scholastico coronam imposuit festivitas Divinissimi Patriarchae nostri quam sacro cantato Illmus Niochensis Antistes Josephus Comes de Verbno Paulowski officialis Posn. et Archidiaconus in Cathedrali Prebensi. Conuione Perillius Admus D. Mioskowskii Scholasticus Cathedralis Posn. multaq. pietate sua e Proceribus et primariis Nobilibus Illmum totum Capitulum, multosq. alios hospites praedio accepit R. P. Rector, multaq. humanitate tractavit.

Augustus celebris nobis existit, tum nuntio accepto Roma, de electione feliciter peracta Admum R. P. Ignatii Vicecomitis in Generalem universae Societatis die Julii, cum applausu Illustrissimi Augustini Dziedynski Palatini Calisiensis; distulera ille usque ad festum Tutelarii sui vota Collegii, quae ipsi in ante, ex occasione Palatina curulis, conabamur deprimere. Quare ubi illuxit dies S. Augustini sacra, descendit in templum nostrum, aliquot optimatibus magnos, nobilium stipatus numero. Audito igitur sacro: fide missa R. P. Rector vernaculo sermone, nomen illi et purpuram faun: digne gratulabatur, id ipsum latino idiomate usque ex Professoribus Theologiae praestitit, deinde R. P. Adamus Malczewski, Senio et meritis gravis, librum a se conscriptum, nunquam satis laudatum, sub titulo: Oloquentia propugnata et brevis studiorum impugnata quae nuncupatum honoribus, non minus graviter, quam ornate dedicavit. Animo gratissimum accepit plausus, et vota votis reposuit.

Ultima ejusdem mensis, more solito, in corona multorum hospitum, tum secularium tum Religiosorum, dicta in laudem studiorum oratio.

In Septembri et Octobri nil memorandum venit, praeterquam: quod electio Lectoris Academiae, aliquoties attentata, nunquam ad effectum elata est, nemine ex discipulis altiorum Scholarum, id munus suscipere volente.

In gbn. S. Stanislawi Kostka festivitas in quam inedit Jubilei concursio magno hominum concursu peracta est. Felicissimus Theodorus Skarbowski Posnaniensis episcopus sacrum cecinit, et quia in hunc diem, octava illius Indigetis inedit: R. P. Rector finit sacro, postquam decessit de Sacramentum vernacula lingua festivitate ipsius applausit, deinde de Professoribus Theologiae, et eadem Schola.

Obex. S. Francisci Xaverii cultus ac Divae Barbarae solito affluxu

populi celebrata est. Sed nec pietas ac splendor, par defuit. Sodalitas Immaculate Conceptionis Virginis, assit dies cumulatim ignibus, sed magis arserunt in suam Regnam. Sodalium.

Annus 1752

A. R. Ignatius Vicecomes Generalis Praepositus
R. P. Stanislaus Lopicl Praepositus Provincialis.
R. P. Sebastianus Chomentowski Rector Collegii.

Aluit hoc anno Collegium Personas 65. ex his Sacerdotes 29.
Scholasticos 17. Magistros 5. Coadiutores 14.

Januarius. Calendas mensis huius initiavit Seledus nobilissimorum, flos.
Hospitum, plebisque frequentia, undique in templum nostrum, ad expiandas con-
scientiae noxas, concurrere.

Februarius. Prima Februarii die, supervenit R. P. Stanislaus Lopicl Ar-
chi Preses Provinciae, comitante illum R. P. Sebastiano Chomentowski futu-
ro Collegii Rectore. In crastinum, ipsa nempe Purificationis B. M. die,
coram eodem R. P. Provinciali emisit professionem 4 Votorum, P. Samuel
Swieszewski, et gradum Coadiutorum Temporalium Michael Moskalowski.

Die 6ta ejusdem mensis, R. P. Adalbertus Bystronowski, Vir ad summa
in Provincia natus, post magnos labores, pro bono huius Collegii, per sexen-
nium continuatos, indigniterque ejusdem provinciam fabricam: R. P. Patri
Sebastiano Chomentowski, olim, pro nostris, philosophis Cathedralis celebra-
rimus, Davensis deinde Collegii officio, et munere Secretarii Provinciae, cum
laude perfuncto, fascies illius tradidit; ipse vero immediate, ad regendum Lepo-
license Collegium perrexit.

10 Maji dimissus est Joannes Helmicht Theologus anni 1751, ipse dimissi-
onem postulavit in fundamento rationum Adm. R. P. nostro propositorum.

In Junio defenderunt nostri adus magnos, oppugnantibus Perillustribus
R. P. Dns Krull Canonico Cathedrali Iudice, Surrogato officii Diae-
sis Posnaniensis, et Froehowski Canonico Ecclesiae Divae Magdalena; nec
non R. P. Rectoribus Religiosorum Ordinum, quotquot numerantur Lo-
suavil. Penitus enim extincto philadelphico contra nostros Professores
adversus, cum contestatione optimi affectus, tam theses oppugnare, quam
Oppugnatas assistere in frequentia suorum non renuerunt, imo liben-
ti animo. Susceperunt, bonamque in posterum harmoniam polliciti sunt.

Discipuli externi, scilicet auditores Theologiae et Philosophiae etiam
hoc anno, nequaquam induci poterant, ad faciendum examen ex suis tra-
ctatibus. Singuli quidem praeferebant speciem modestiae, reverentiae, et
promptitudinis, ad exequenda quavis mandata, ad hoc tamen eximi-
militar postulant, sub praetextu metus, ne facto hoc, indignationem
ordinum incurrerent. Consolatum suorum, alienum animum ab exa-
mine

mine habentium; et istud postulatum licet. Superficialiter humile, ita tamen
forte ac pertinax fuit: ut praefiterentur se (quamvis semper morigeros se ex-
hibuerint) magis paratos esse, ad reverenter gratias agendum pro scholastica
educatione, quam ad subeunda odia discipulorum suorum, et periculum
injuria ab illis inferenda. Quare visum est non esse tutum fortiter instare, ne
imperiam, per seditionem, quae in scholis istis facilis est, exaceretur, cum insigni
decedere nostro. Itaque circa scholas.

Sam si divina quoque beneficia inter labores apostolicos, benigne nobis con-
cessa, in animarum obsequio, tum in urbe tum extra, ad calculum revertentur.
plura sunt eternitatis digna memoria. At primi quidem in oppido aliquot
milliaribus Posnania disito, Civis quidam honesta, ex imoderato usu adusti vini
vulgo cremati, ita temulentiae fuit dedita, ut diebus fere singulis, praecipue fe-
stis, crapula et ebrietati vacaret. Hanc igitur post multas aliarum comaniti-
onal, missionarius ad se accessit, serio cum ingenti spiritus fervore illi com-
municando: niti ab ea ingluvie desisteret, se subita morte a deo puniendam, ac
etiam incendio tradendam. Comanitio haec, ita mulierem permovit, ut polli-
cetur, omnem excessum in potu, se in posterum evitaturam. Quia tamen
naturam vincere erat difficile; remedium quo consuetudo aboleri posset ex-
petit; hic superiore instigatus ductu, suadet mulieri, ut quoties avidig. L. hret
toties sibi tantum aqua S. Ignatii infundi juberet, quantum antea illis noxi
potus haurire consueverat. Excepit bono animo salubre consilium, et propo-
siti memor, in ea sibi mensura diebus singulis aquam S. Ignatii porrigi pra-
cepit, quatenus calix vitreg cremato refertus continebat. Tunc ubi per undecim
continuos dies consequentes fecit, insensibilis a pravi habitus consuetudine eva-
nit, nec unquam abhinc visa est se inebriasse, quin imo ita sobria esse cepit,
ut etiam provocata ad temulentiam horreret illam, postquam incredibilis
temperantiae amorem concepit.

In alio oppido sat celebri, in quo magno concursu Nobilium, Civium et
populi, absoluebatur missio: potissima illorum pars, quae horrendum in modum
blasphemare docta, altera vitio dedita, quae jurare et imprecari omnino, ad stu-
pida verba assuecta fuit, piis missionariorum cohortationibus monenda erat,
et si a quo, ab hoc pessimo vitio iam inchoato, ad virtutem convertenda, commendabatur.
Itaque quae privata, quae publica monitis frequenter excitati sunt; Singuli hanc con-
suetudinem abiecerunt: sed culpa, quae in usum jam venerat, duriores effecit animos,
tantum valebat in delinquo, ut peccata ex frequentatione prava, ut adeo aut parva
esse, aut nulla considerentur, nec remedio jam locus esse videbatur. Ubi quae fuerunt
vitia, mores facti sunt. Sermo igitur et vehementior e suggestu institui debuit,
et complura media, motiva, damna, exempla, consilia summa quotiens propo-
nitur: cum enim cum multitudine peccantium agendum erat. Duo tamen iuvant spe-
cialiter ad eandem emendationem, videlicet tum examen particulari, super quibusdi-
delictis, quod mane, tum universale, quod vespere diebus singulis, modo, ad aptum
vulgi accommodata instituebatur. Alterum adjuvamentum fuit, ex d. Bernardi consi-
liis, ut in honorem Christi Eucharistia per triduum saltim abstinere, memores
quod ab hac Eucharistia, quem diebus his suscepturi sunt, in suscipiendi lingua, qua

illi tam prave abutuntur, et tam bonum Domini offendunt, reponendū sit. Tunc prout
Iusta Dhortatio: multi enim consilium excoli, hvenne contra consuetudinem
lustrabantur: alii in ipsa colluctatione, varias corporis afflictationes sibi impone-
bant, non nulli jejuniis et eleemagnis, relicta radimere, reliqui inadvortentes
reperitum flagitium, fusi a Deū precibz et laurymis diluere conati sunt.
Et quia in Aula nobilium, domibz Civia huc vitium vel maxime castipandum
erat, non deerant salutaria monita, quibz multi permoti, statuerunt cum
modo de ipsis, verum et sibi subditis mala consuetudini afflicto corrigere, assis-
gnatā delinquentibz penitentia, prater alias, etiam hae: ut imprecationem quam
vis inconsiderate commissam, sequente Festo, vel Dominica die laura exomologeti
expiarent.

In Archidicesi vero Invenendi loco non ignobili quidam d. Primoribz, misericor-
dia operibz aliquo intentz, sint intepit et totum se libidini dedit, vivendo luxuriose
se ad provestam usq. aetatem; Non defuerunt, qui cum monitis, et salutari consi-
lio ad emendandam pessimam vitam hortarentur: verum pestes, monitionem, o-
mnia salutis adjuventa neglexerunt. Die igitur quidam, inspicies Ecclesiam,
(Ideo sic disponente, hae enim die alterum exercitium missioni consentaneum,
visitatio nempe Hosocomii, instituta erat) et pauperes coram quibus sermo
habitz est, tam numerosē congregatos, et obine hinc miratur, bellam profe-
do comediam iudicans. Verum ubi sermonem attenti audivit, et ad finem di-
ctionis, missionarium ad osculum pedum et amplexu generum acudisse vi-
dit, itz Dei gratia conjungitur: ut illico ad pedes pauperum se demittere, ni-
ng et caput osculari, et inter gemitu ac laurymas vix loqui valens, profiteri
publice non erubuerit, se licet quandoq. ad contritionem excitare conaretur,
nunquam tamen sic dolore ut hodie, compunctum fuisse. Accidit postea
ad pedes Confessarii, qui eū blande solaz, confitentem audivit, et ab infelici sta-
tu, quem per viginti iam annos pudenda veremundia prorogaverat, eripuit
et absoluit. Summo mane angelica dñici corporis sape refecto, quid contigerit
ipse pater Divinae miserationis sibi exhibite exemplum fecit palam: et po-
tens apud Deum generum patrocinium postum depradicavit.

Ope insuper S. Francisci Xaverii, ex continua peccandi consuetudine multi
erigiti sunt. De trinum perseverantia constat, qui et depravatos mores, et periculo-
sum locum, licet cum suo temporali damno, generose deseruerunt. Quidam ex
rum persona, prohibitam a Confessario domum semel repetiit, inde revertens, vi-
olenter in terram irruit, manum graviter laesit. Mox recordata vindicta
Divina (quam illi certo eventuram, Confessarij prädixerat, nisi occasionem d-
severa) ad Confessarium revertitur, et deplorato scelere, fugiendum periculum si-
mis statuit.

Uox istud reticendum beneficium. Cruciatibus partz doloribz, Presidenti Fern-
cens uxoz, et primum autem iuniora S. Ignatii cum granis S. Joannē et
pulveribz Sacra domū Lauretana illic capiti, applicata est, mox cum admir-
tione omnium et letitia, infantem emissa est.

Extincta praterea inter multos inveterata adia, Lepititica et jurgia,
vitia innumera, quā conuersione, quā confitentibz curis probando, eradica-
cata; ex Judaismo et haeresi accedentes ad fidem, sacris imbuti praeceptis et in-
viam

viam aeternitatis dispositi plurimi.

In Julio. Festum patronii S. Xaverii Indiarum Apostoli, majore apparatu,
quam hactenus celebratum. In die festi a meridie instituta processio solennis, cum
ione divi, prebise adornata, ex Curia Civitatis ad Collegiatam S. Magdalena, dedu-
tag' cum cereis et faubz assistente Clevo, et urbis magistratu, ingenti populi mal-
itudine comitante, suum Tutelarem. Ubi ventum ad templum, colloata imago,
in ara maxima, mox vespere decantata. Ipso die Patronii S. Xaverii, ma-
jus populi concursus fuit. Finita devotione in templo, rursus imago deportata
ad Curiam, simili utheri apparatu, habitaz est exhortatio de cultu Magni hujus Pa-
troni ab uno d. nostris, in pro Civitatis ad Concem missionis, litanis de S. Fran-
cisco concerta musico decantata, in curia finit. Pro Consul Urbis, tam
nomine proprio, quam Magistratz ac populi praesentis devovit se ac totum
hanc metropolim, in cultum et obsequium perpetuum thauratuz Indiarum a-
postolo.

2da Augusti, ultima vita fuit S. Francisco Hampel Oriundo Oppavici.
Hic quatuor vota professus, Concionatorem egit Germanicum annis multis, Solide
pium et exemplarem. Operarii quoz munus non impigre sustinuit. Magnae
lectionis eruditionisq. vixerat, deoz plura historica stylo conscripsit opuscula,
sed singula non bene adhuc digesta; explicando deinde Theologiam de moribus,
lenda tate consumpta est. Illi tamulo Patrum 3. Augusti, 1645, Religio:
nis 37. anno.

Agitata Anno praeterito in variis subsektis cause quo successu
presenti anno proceperint? brevibus persequor.

Prima in Consistorio Posnaniensi inchoata ratione Decima ma-
nipularis ex Praedio Pozwarzeviensi vel saltem majoris pro illa
pendenda solutionis, quam hucusq. pendebatur, juxta Composi-
tionem antiquam per annos longe plures quam centum, per
appellationem a Collegio factam evocata est ad iudicium Sacra
Nuntiatura Apostolica, ex eo quod Consistorium Posnaniense
non attenta combinatione et usu tam antiquo, novam assigna-
verit commissionem ad determinandam Decimam, vel quan-
titatem pensandam pro illa.

Secunda in eodem Consistorio inchoata ratione Decima ex Prae-
dio Nagradoviensi, terminata est per Compositionem inter
Collegium et Parochos Tulcensem Kleszczoviensemq. factam
in hunc modum, ut ex Praedio titulo Decima quotannis ex-
tradantur quatuor Sexagena tritici totidemq. Siliginis uno
anno servitura Tulcensi Parocho, altero autem Kleszczovien-
si et sic deinceps. Jam vero ex agris Colonorum ut ante prove-
niebant in Annum Nomine Missalium quatuor metreta Siligi-
nis et quatuor Avena, sic et in posterum statuta sunt. Com-
positio hae propter debitum robur porrecta est Officio et ab
judicialiter approbata

Sperabatur in Junio presentis Anni satisfactio Decreto

Tribunalis Regni injungenti Solutionem Summa Quia cum
retentis provisionibus parentis in bonis Mactoiu sed spem
felic Magnifica Domina Laszewska relicta Vidua recusans
solvere provisiones retentas. Ideo in termino Contraventionis
iuxta Leges et Consuetudinem Regni facta est Publicatio
incurse per eandem Legalis Infamia, negotium vero ratione
Contraventionis rediit ad Tribunal Regni.

Non prosperius successit Collegio negotium dislimitationis
Bonorum Mechlin Kotowo de alibum a Bonis Lya Lazek
et Soczewo. Licet enim Collegium satisfaciendo Decreto sub
Annum prateritum lato in Tribunali Regni conditum Offi-
cium Campestre Pomania, et terrestre Siradiense nempe
num habens potestatem limites ponendi, alterum injurias et vi-
lencias faetas, iudicandi puniendiq, obstante tamen a Magnifico
Domino Dobrzycki porrecta manifestatione contra Decretum
Tribunalis Regni aesi prapudicorum Legibus Patrie remiss-
sa est causa ad futurum Tribunal, in quo iterum disceptan-
dum est de hereditate Bonorum Mechlin aliorumq, illi ad-
iacentium a Collegio emptorum.

Ultima Augusti finitis feriarum diebus Scholastico labo-
ri apertus est campus per Gratulationem in Renovatione
Studiorum dictam a Patre Professore Rhetorices acceptam
magno plausu a nobilissimo illoq, numero Palatinatu
rumpus Auditore.

Primi dies Novembris celebrati sunt Aetibus parvis Nostris
rum Theologorum Anni. 4ti Oppugnantibz eisdem R.R. P.P.
Leetoribus variorum Ordinum Pomania sedem suam haberi-
tium.

Intra tempus istud insolentia temeritasq, quorundam No-
bilium Juvenum studio Rhetorica operam collocantium
nonnihil faessivit nobis negotii. Impatientes enim discipuli
Scholasticæ promeritam recusarunt penam imo facto mutua
defensionis federe cum occultatis armis Scholam cupus aditu
digni erant temerarie adibant. Sed re collata cum Parentibz
et Consanguineis turbulentorum sedata sunt omnia per amon-
onem eorundem.

Ultima ~~Idibus~~ dies Coronam imposuit Anno Solemniter
decanatis Vesperis institutag ad id Concione ac tandem
mno Ambrosiano.

Annu Dni 1753.

Aluit hoc Anno Collegium Personas 65. ex quibus numerabantur
Sacerdotes 30 Scholastici 16. Magistri 5. Reliqui rei familiaris
putores.

Exordia nascentis Anni inchoata sunt consveta devotione
magnoq,

448
175
agnosq, Populi concursu in nostro Templo celebrante Illustissimo
towski Episcopo Niocheni Officiali Generali Pomanien.

In Inant Maii in adu Religiosa Mons C. Jacobi Piotrowsz viri opti-
me addicti observantia Regulari laboribusq, suo statui conveni-
entibz nec non exemplarissima ad ultimum halitum devotionis
Mensis Junii dies 23 novis Sacerdotibus Ordinatis ab Illustro
Josepho Pawtowski Niocheni Episcopo Officiali Pomanien au-
et Collegium, nempe P.P. Joanne Ryben, Josepho Mietkowsk
Josepho Pakoszeski, Ludwico Ostowski Thoma Ltoenicki.

Jam vero dies 15 Augusti assumpta in salos Virgini Beatis-
ma consecrata exivit ad Gradum Professionis H. Votorum
Patrem Gabrielem Fedel Superiorem Missionis per majorem
Poloniam et Diocesim Genuistadyslaviensem, qui annuente
R. P. Provinciali vota sua deposuit in manibus R. P. Ada-
mi Malczewski siquidem eo temporis tenui R. P. Pastorem
inchoata Condescensio Mechlinensis.

Remissa Anno clario ex fundo Bonorum Mechlin Kotowo ce-
terorumq, dislimitationis causa, incidit ad iudicandum in Tri-
bunali Regni post Dominicam Btiam 40gesima estq, agitata
magno motu et contentione nec minore periculo nostro. Adver-
sarius enim noster non modo obstinatissimus paratusq, tamdiu
in Contra niti donec vel sua consequatur intentum vel omnem for-
tunam aut vitam ponat, verum etiam homo versutissimus om-
nem cogitavit modum, omnemq, ad nocendum nobis movit la-
pidem. Amarissime incessanterq, coram Iudicibz et numerosissi-
ma multorum Palatinatum multitudinem queritabat imma-
nissime se a nobis vexari injustissime sibi fortunam eripi per frau-
des et quamdam quam nobis malitiose adstruebat prapotentiam
punitam proteetibz infatigatorem amecorum. Implorabat
omnium Commiserationem Deputatorumq, Iudicum miseri-
cordiam exposcebat, qua nisi moverent silioq, presto adessent
et faverent negotio, brevi futurum spondebat, ut avaritia
Spiritalium Equestrem Ordinem majore Bonorum Terrestri-
um spoliaret portione. Promovebat autem negotium ex du-
plici capite: Imo ut successor venditoris prafatorum Bonorum
graviter per venditionem et in illa inperiatu. 2do. ut Nobi-

is opponens se pro Constitutione Regni, quam inquietabat Nos
classe inchoationis di in emptione dictorum Bonorum non
servando Clausulas apponitas permissioni Reipublice nobis
facta ad vendenda una Bona et in locum eorum emenda

laqueum inchoationis di in emptione dictorum Bonorum non
servando Clausulas apponitas permissioni Reipublice nobis
facta ad vendenda una Bona et in locum eorum emenda

laqueum inchoationis di in emptione dictorum Bonorum non
servando Clausulas apponitas permissioni Reipublice nobis
facta ad vendenda una Bona et in locum eorum emenda

laqueum inchoationis di in emptione dictorum Bonorum non
servando Clausulas apponitas permissioni Reipublice nobis
facta ad vendenda una Bona et in locum eorum emenda

alia. Non leve hoc habuerunt robur ad movendos tam Iudicum quam aliorum animos jam aliunde infensos et inhiantes rebus Spirituales. Unde parum absuit, ne causam perderemus contra quam animatus erat major numerus Deputatorum Iudicum sed singularis Gratia DEI, Magna activitas faventis Nobis Illustrissimi Mareschalli Tribunalis Regni effecit ut approbaretur prout teritum Decretum quo ad omnia sua puncta consequenter habitas emptorum Bonorum adjudicaretur Collegio inungereturq. Condescensio ad dislimitationem qua impedita fuit anno prout terito faciendam. Designato tempore non neglexit R. P. Rector conducere eadem Officia que conduxerat Anno prout terito irritum tamen ut ante conatu, siquidem tum ex occasione factorum Magnifici Domini Laszewski coheredis Bonorum Lazek ad dislimitationem Spectantium, tum ratione Manifestationis ab Adversario Nostro facta etiam contra hoc Decretum tanquam vim Legi faciens, quod in Regno hoc valet ad protrahendam causam remissum est iterum negotium totum ad futurum Regni Tribunal. Desudabat interim Adversarius omnia que in suam rem essent strenue prout stando, innumeris Collegium vexando calumniis, injuriam et conflictum sui oppressionis mirum in modum exaggerando, Ordinem equestrem concitando Potentes amicos comparando. Accidit in sortem Eius quod Mareschallum Novi Tribunalis nactus sit et optime sibi adductum, et uxori sue sanguine junctum. Contra vero quendam ex Iudicibus prima inter illos auctoritatis activitatisq. inveniatur omnino non bene affectus Societati, multum timens Collegio. Prouterea convenerant Petricoviam ad reassumenda Iudicia Tribunalis pleriq. Magnates Iudicibus Deputatis Considerabiles utpote eorumdem Promotores a quibus negotium Adversarii Nostri commendatum est tanquam negotium Publicum, universum statum Nobilem concernens. Insuper a faventioribus Societati Iudicibus accepit R. P. Rector tunc Petricoviae praesens, non aliud Iudicatum sperandum esse nisi ut juxta mentem Constitutionis Concedentis Collegio Bonorum venditionem Bonorum, aliorumq. equivalentium emptio nem designentur Commissarii ad serio investigandam equivalentiam, quod si fieret amitterent vim suam prout terita Decreta, lataq. panderetur porta diu duratura liti grandibus impensis, et vix restaret modus sperandi ut aliquando rediret causa ad pristinum statum. Ex Consilio itaq. tam Nostrorum quam Externorum optime in pure Versatorum Societatig. a dictorum visum est non exponendum esse negotium periculo fere evidenti sed ineundam aliam viam securiorem

nempe

144
176
nempe Complanationis amicabile, qua intervenientibus utriusq. partis amicis conclusa est in hunc modum. Admisit pars Adversa in Gratiam Collegii Decretum novum confirmans duo priora, silentium perpetuum imponens, Condescensionemq. Officiorum campestrium inungens ad faciendam dislimitationem Bonorum. Collegium vero in Gratiam Adversarii sui promisit se in futura Condescensione recessurum esse a pretensione quorundam fundorum minus fructificantium inter duvies fluvii Wartae positorum, et finita dislimitatione enumeratitium quatuor millia florenorum Polonicarum, ratione quercuum existentium in fundo a cupis pretensione per Complanationem recessit pars Adversa. Concordiam hanc et in parte successum illius, nempe admissum Decretum tertium, gratulati sunt nobis Amici Nostri, quomodo autem in reliquo succedet edocebitur Filius Annus praesentis.

Occurrit et alia non mediocri difficultas ratione Pagi Mecklin, quem per plures Annos post emptionem sui possidebat Collegium non resignatum officiose a Venditore Magnifico Domino Hieronymo Niesiotowski, tum ob minus sperate subsequutam sortem ipsius, tum forte ob alias rationes. Anno itaq. 1740 procuravit Collegium resignationem a Magnifico Domino Hieronymo Niesiotowski et Sorore Illius tanquam legitimis successoribus sua directis nepotibus Venditoris, quibus titulo Doni manualis (quod Patrio sermone dicitur Porokawiczone) et ob captandam eorum benevolentiam inclinandorum animos ad promptius faciendam resignationem praefatam, obtulit quietationem in Personam illorum faciendam, quam et fecit, de summa duorum millium, una cum provisionibus retentis inscripta debitaq. Collegio ab illorum Antecessore Magnifico Domino Hieronymo Niesiotowski, adeoque reperenda a successoribus. Id autem factum est per notabilem errorem, siquidem multis ante annis praefatam summam recepit Collegium a suo debitore data illi quietatione inquam dum postea incidit Magnificus Dominus Nicolaus Niesiotowski sentiens illudum sibi esse a Collegio, coram variis actibus strenuis reclamavit resignationem a se factam, citavitq. Collegium Anno hoc ad Tribunal Regni ratione usurpata Hereditatis Pagi Mecklin, quem alicui alteri vendere et resignare intendebat. Et revera prout teritisset id etiam Adversario Nostro nisi R. P. Rector ante decem Annos factum errorem relemisset per enumerationem similis summa id est quatuor millium florenorum Polonicarum. Qua posita facile

subsecutum est Decretum Tribunalis Regni approbans resignationem
factam Anno 1740 omnesq; in contra factas transactiones juridi-
cas annihilans.

In Aprili Anni presentis presentatus est a R. P. Rectore et institutus
ad Beneficium Stupense R. Dñs Petrus Targorzewski post ascensum
ad pinguiorem Praeposituram R. Dñi Francisci Sitkiewicza qui licet to-
to tempore quo Stupensem administravit Ecclesiam amicum se no-
bis exhibuit, victus tamen obsecratione cuiusdam Praelati Cathedra-
lis non aliter Beneficium hoc resignare voluit, nisi in Mense Episcopa-
li, ut per concursum ille qui a Praelato proponebatur intruderet. Sed
difficultatem istam viciis R. P. Rector offerens se defensurum per collati-
onis quod tali modo agendi omnibus collatoribus eriperetur mane-
retq; in manu ingratorum Beneficiatorum.

In Augusto Summa 1^a harenis in Bonis Civitatis Pomanensis
a qua census difficillime, et nonnisi cum indignatione et querimo-
nia ejusdem Civitatis repetebatur, levata est. Ex hac tamen Summa
apud eandem Civitatem locata sunt duo millia inscripta Censu per
Sex à Cento sine ulla in posterum defalcatione, ut ex proveniente
ejusmodi censu solvatur terragium per Compensationem factam
inter R. P. Mathiam Przanowski Rectorem Collegii Pomanensis
et Civitatem Pomaniam apponitur efficiens quotannis flor. 120.

Jam in Castro Pomanensi agitata attinguntur Causa. Subtempore
Judiciorum in Martio acclamatorum cum Magnifico Dño Bardzi
Regalium Bonorum Kleszewo privilegiato Possessore ratione
variarum injuriarum in fundo Nostro Hagrađavensibus Subdi-
tis illatarum emanavit Decretum Inquisitionis. Post eductas inqui-
sitiones et per Judicium lectas punitus est Magnificus Bardzi offe-
sione turris spatio unius Septimana, tum penis luitis duodena-
rum quatuordecim marcarum Polonicarum. Movit ab hoc Dece-
to ad Tribunal Regni, admissaq; a Judicio prefata motione, mo-
vit Collegium contra admissam.

Sub eodem Judiciorum tractu agitata est Causa cum Magnifico
Bendorski, ratione Subditi ex Bonis Seziorki ad Bona illius
intra Aula Seziorkensi in Matrimonium accepta et per senten-
tiam injuncta est solutio 60 marcarum, cui Decreto jam sa-
tisfactum est.

Ad Judicia in Julio introita citata fuit Magnifica Trapezynska
de Censu a Summa in Bonis Kiszewo harenis per tres annos re-
tento sed antequam acclamaretur causa solvit negotium per
soluta prefato censu.

Eodem tractu in Causa cum Perillski Poniski Dapifero Ducha-
vensi ratione Censu per annos 10 retento a Summa Sex mil-
ia florenorum Polonicarum Templo Nostro in Bonis Urzecz-
inscripta

178
inscripta, injunctum est Decreto ut satisficiat, et satisfiat ex-
solvendo bis mille centenosq; florenos.

In hunc ipsum Mensem Julium inciderunt nova semina fu-
tura litis facta a R. P. P. Dominicanis conventus Pomanensis
excitantis Controversiam de fundis inter bona sua Buszewo et
Pagum Nostrium Nozle nuncupatum. Plusquam a centum
Annis ad mentem judicialiter descriptorum limitum quorum
Notarii adhuc exstant Scopuli, pacifice Nostri Subditi uteban-
tur prefatis fundis nullam ad illos hucusq; pretensionem for-
mantibus aperiuntibusq; R. P. Dominicanis. Nunc nata pre-
tensione iuxta praxim nonnullis secularibus simili in negotio
usitatam. introarunt causam granitalem, ac perpetratis vio-
lentis; Duo enim ex dictis Patribus Presbyter unus alter Laicus
bombardis armati, collectisq; Subditis strati totum gregem ovi-
um ad depascendas seu potius proterendas varii grani segetes im-
pulerunt. Facta est visio per duos Nobiles et Ministerialem Re-
gum tum manifestatio in Castro et apud Notarium Apostolicum,
Citatio autem non est data ob spem amicabilem componen-
di negotii.

Dissimili quia debito modo per idem tempus processit colle-
gium cum Bonis Janiborz hereditariis Illustri Capitulo Po-
manensis, quorum Subditi appropriarunt sibi fundum aliquot
Stadiorum cum Prato ad bona Nostra Wydzierewice spectantem.
Facta nimirum requisitio ad Perillskum Kozuski Canonium
Cathedralem Pomanensem, tanquam advocatum eorumdem
Bonorum Possessorem, ut sine strepitu furis Causa haec agi
terminariq; possit. Conclufum autem est ut Subditi Janiborzenses
abstinere ab usu hujus fundi, tandemq; captato opportuno tem-
pore cum assensu et assistentia Illustri Capitulo conducatur
Camerarius Granitidis, antiquos recogniturus renovaturusq; Sco-
pulos et ubi opus fuerit novis erecturus.

Studiorum Renovatio more solito, ultima Augusti Habita dicta Gra-
tione ab uno ex Professoribus Rhetorica

Dies Sancto Stanislao Kostka Sacer solemni et cultu et selectioris
Copuli frequentia acrus est.

Non impar fere devotio Civitatis in Sanctam Barbaram enituit,
cujus sodales ad exemplum concurrantium hominum aequie cultu
et accensis facibus in Processione praerulerunt.

In Novembri Sanetimoniales Sancti Benedicti conventus Po-
manensis, partem fundi Nostri in Suburbio post Ecclesiam S. Mar-
tini facientis per constructum edificium a Nobis alienarunt, facta
est visio, Manifestatio data Citatio pender Causa in judicis.

In Decembri ratione processus perducti supra Generos Laydlice
norum Chlapowa Possessoribus, tum ratione census plusquam a
viginti annis recenti a summa Duigentorum florenorum Po-
lonicalium supra iisdem Bonis inscripta Bursae pauperum
Studiorum, subsecuta est per Commissarium traditio sortis
in iisdem Bonis. Circa hanc traditionem prater verba Contu-
meliosa, lasiva, scommatica, et fere blasphemica varias volebant
intentare violentias Generosi Laydlic et Pratoskorski, jam et
hypocausto extrudere, jam vulnera infligere Patri Procuratori
causarum intendebant. Interim persuasione gnosi Commis-
sarii sana menti restituti publicam posthac fecerunt Pa-
tri Procuratori deprecationem. Nihilominus ne tam scan-
dalosi et temerarii actus impune abeant, facta est mani-
festatio et data citatio ad iudicia Castrensia Pomaniensia.

Ultima Anni dies solita devotione conclusa est. Decan-
tatis enim vespers et dicta Concione finem fecit Pietati Hy-
mnus Ambrosianus.

Annu Dñi 1754

Vertentis Anni Kalendas Circumcisione Domini insigni-
tas frequentissimorum Concursus Hospitum ad sacrum pa-
nitentiae Tribunal accedentium sua devotione Solemni-
ores reddidit.

Festo S. Sebastiani incidente simul Sanctissimi Nomini
Iesu celebritate Votorum Renovatio instituta.

26. Maii P. Andreas Sumowski Concionator Pomeridianus
in Collegiata S. Magdalene, dicta Concione, Dominica in
tra Octavam Ascensionis Domini ad villam Piotrow
missus, inde etiam ad sacrum expeditus.

Mors L. Adami
Malczewski

7. Junii P. Adamus Malczewski Major Polonus, qui
suos vota Professus, anno quarto supra septuagesimum
omnibus sacramentis munitus, placidissime dormivit
in Domino. Raro cum exemplo et aedificatione omnium.
Vir plane sanctus habebatur, et rerum spiritualium tra-
ctatione singularis. Enituit in eo semper modestia non va-
garis cum animi moderatione conjuncta, Natura lenitas
et sermonis affabilitas. Praelegit Philosophiam et Theolo-
giam Scholasticam, varia deinde Collegia rexit, cum ma-
gna prudentia et satisfactione Personarum. Extremis vi-
ta temporibus, (cum praelara ac recondita eruditio ne-
ornatus esset) adiecit animum ad lucubrationes huma-

149
118
norum literarum. Scripsit imprimis: Umbra Ligata &
Præcursionem soluta Eloquentia. deinde: Eloquentiam pro-
ugnata et brevitatem Studiorum impugnata; Ter-
tio operi sub titulo Theophrastus ad eadem deducto
immortuus.

Marens Collegium a morte tanti Patris exhilaravit 29
Junii Serenissimi Augusti Tertii cum Regina et Regiis
Principibus adventus Posnaniam, qui obvium sibi Ille-
gium versus januam area, qua Vratislaviensem Portam
respicit, signis benevolentiae in vultu expressis accepit hu-
manissime, nocte transacta in Palatio Episcopali perrexit
Varisiam.

24. Julii Festo S. Joannis Baptistae consueta Votorum
Renovatio, altero semestri celebrata.

Eodem Mense Dominica 4ta post Pentecosten incidit
Festivitas Patrocinii S. Xaverii, quam Urbs tota con-
fluens cum manobili Magistratu, ad Curiam, travenien-
do midie deduxit inde processionaliter, Indiarum Hospi-
li imaginem ad Templum Sanctae Magdalene; id ipsum
præstando finiti vesperis festâ luce, quam Solemnita-
tem auxit unus ex P.P. Missionariis Nostris dicta exhor-
tatione in laudem D. Indigetis sub Cruce Missionis infro.

Omnius Anni partibus, Operariorum in Vineâ
Domini singularis enituit zelus, non tantum enim
cum ad Infirmos evocarentur, ut moribundos dispo-
rent, prompti et alacres currebant; sed et ad Missiones
cum invitati essent, non impigram navabant operam,
sive præbendo aures Confitentibus, sive sapissime dicendo
ad populum, sive ad fidem ex Iudaismo conversos Christi-
anis præceptis imbuendo. Ex quibus præcipui erant, Mer-
cator satis opulentus dictus Ester, postea de Sau, in Iuda-
ismo apertissime versatus: qui a Nostris Patre quodam instru-
tus, in Cathedrali Ecclesia sacris undis tinctus est. Juve-
nis deinde professione Sartor bene comparatus ad batti-
smum in Templo Collegii ipso Festo S. Ignatii curis ex No-
men assumpsit, sacro fonte expiatus. Plures ex Luthera-
nismo in unum Sanctae Matris Ecclesiae reducti, sed ho-
rum Catalogum alius liber exhibet.

In diem tertiam Julii ex Decreto Tribunalis (quod ut supra dictum
est, fuit ex condicio) incidit Condescentio Granitialis, inter bona No-

monu

Annus Domini 1755.

Adm. R. Ignatius Vicecomes Generalis Praepositus
R. P. Thomas Baczynski Praepositus Provincialis
R. P. Sebastianus Chomentowski Rector Collegii

Personas hoc anno Collegium aluit 70. Ex his sacerdotes 31.
Scholasticos 19. Magistros 4. Coadiutores. 16.

Novi anni exordia sub nomine Jesu inchoata, ut essent solenniora ad populum, invitatus Illmus Pawlowski Episcopus Miorheus et officialis Pomeranensis, ad peragendum divinum sacrificium, sua praesentia praedit. Conviviones dixerunt nostri. Religiose mensa, assuit celebrans cum aliquot Canonis et Illmo Sapientia Palatino Smolens, Illmo Dziatynski Saccamerario Pomeranensi, Perib. Iustri Miaskowski Dapifero Calissensi, ac aliis selectis hospitibus.

Secunda Februarii, emisit Professionem 4 votorum P. Josephus Artelski; ad gradum vero Coadiutorum spiritualium proventi P. Adalbertus Swidzinski, et P. Jacobus Kozicki.

mors
(Jacobi semit)

Die 19 Februarii, morte quievit placidissima C. Jacobus Semit Coadiutor temporalis. Hic, vestiarum functus munere, ex corruptione sanguinis, contraxit morbum, quo et extinctus est. Sub mortem ipse ultro, actus quospiam, quos bene valens, praevios habuit, saepius repetebat. Omnibus deinde munitis sacramentis, caelo transmisit animam.

In April. Ad complementum externi decoris, quod adhuc templum expectabat, nempe: ut sacellum S. Josepho sacrum et reliquis Divis Tutelaribus, a parte occidentali, lamina aerea tegeretur: R. P. Praefectus Templi, initia huius operis futuri, posuit; ex hac occasione. Illma Zakrzewska Castellana Calissensis, inscripserat decem millia templo, locata apud Synagoga Pomeranensem, quae summa fuit levabilis; tria igitur millia, in anniversariam diem matris suae (quae inconsumptibilia esse voluit), reliqua septem, in laminam sacelli disposita. Sed quia, partim aliunde Divina providentia, impensas huius operi providit, partim Congregatio media, minimam partem contribuit: idcirco R. P. Provincialis, 7. millia tantum fecit inconsumptibilia, ut templo fructificent.

Majus. In quartam Maji, innotuit mors Adm. R. Petri Ignatii Vicecomitis, Praepositi Generalis, universae Societatis luctuosa, cujus, ut primam, successu temporis accepimus notitiam, de more, parentarum, communis omnium nostrum Parenti, in templo nostro.

Edem mense, morbo contagioso, dicto purpura sanguinis, seu fryzle, inter multos grassari cepit; hic, quia in una lapidea, intra unius septimanae spatium, tres exstincti, nempe Dominum Kowalski Rhetorem, Dnum Zielinski Poetam, et Illmum D. rectorem Dnum Wajna, alios lecto affudit: multi ex metu dilapsi sunt, pauci ad signum Campanae, in scholis comparebant, donec, circa ultimos dies Junii, remittente contagione, iterum congregari cepissent.

Julius Novum collegio Pravidem dedit R. P. Josephum Domaradzki, olim Cathedralis Philosophicus et Theologicis celeberrimum Praefectorem; deinde collegiorum regimine, ex charitate interna et affabilitate, suavissimum Moderatorem; imò de tota Provincia (cujus nuper facies sustinuit) optime meritum. Hic 25 Julii descendit ad Collegium, in crastinum, ejusdem Collegii regimen ex manibus R. P. Sebastiani Chomentowski recepit.

In Augusto, data est citatio Palatinatibus Pomeranensi et Calissensi, a Collegio, pro levanda summa à multis annis deposita, ad iudicia Terrastria Pomeranensia. Permovit aliquos Magnates et officiales hae citatio, nonnulli vero causam suspicandi dederat, quod Collegium sub praetextu alicujus decreti obtinendi, vellet uni ex Optimatibus Offendo, Severissimo Regi, hanc summam extrahere. Quare per emissarium subordinatum, deferretur Reverendissimo, et quibusdam Ministris Regni, hanc suam ridiculam imaginationem; deputatus ab illis Illmus Zielinski notarius Regni ad indagandam veritatem, qui postquam venit Pomeraniam, in absentia R. P. Rectoris, egit cum P. Procuratore Curiarum; sed cum motiva, et solidas, clare citationis rationes advertit: tam peremptorii sui itineris, frustraneam sollicitudinem censuit.

Ultima Augusti, more consueto in institutione studiorum, habita oratio.

September. Iterum R. P. Dominici fuit dictum sub anno 1753) novus intentum violentis fudo Kuzlensi. Cum enim, omnes simul Kuzlenses subditi ad excolendam glebam, cum aratris in campos descenderant: Notarius Byzdovienis R. P. Dominici, non suppetente illi alio modo, quo impediret nostros ab agricultura colonos, bombardam exoneravit, ut bovem interficere: ad pedem ejus tactum laedit; ipse vero majus vix evadit periculum, liquidem vi: ipsum notarius subditi, explosa pitulam ferream, et pileum notarii trajecit globo.

In Comitibus Byzdovensibus, fortiter promovit collegii negotium, circa levandam summam Palatinatum, Illustissimus Gacynski Palatinus Pomeranensis, optimus amicus Noster, qui, adjuvantibus eum quibusdam Proceribus nostrae locitatis addictis, commissionem curit ad recipiendam praestitam summam et alibi levandam.

October. Nec hoc mense R. P. Dominici finem imposuerunt violentiis, quatuor enim boves subditi nostri Kuzlensis, nulla ratione data interceperunt. Sed vicissim P. Procurator, vix non eadem hora, per submissos famulos, equos pariter quatuor, fere ex praedio Byzdovienis intercepit; quare eodem die, ad invicem restituti sunt boves et equi.

P. Joannes Borowski minor Polonus nobili genere ortus, Scholasticus approbatus, consummato, cum plaudu, primo cursu Philosophiae, alterum in eodem Collegio vix inchoavit, in febrem malignam iniecit, deinde in phreosim, omnes artes medicas, superantem, quae et consumptus est, die 24 Sept. Erat apprime in severioribus versatus scientiis, quietus et pacis amantissimus, modestia religiosa cultor eximius. Erat in illo singularis pietas in Beatissimam Virginem, cujus, singulis diebus ante somnum, coronam decurrebat. Aliquot septimanis ante obitum, quasi imminuentem praesentiret mortem, confasione ex tota vita praemisit. Ante agonem, ad breve tempus compos rationis, ad supremum certamen unda, quievit in Domino.

November. Die 10 huius mensis, ad supremum magistratum in Societate universa, per Congregationem generalem, evocatus est Adm. R. P. Aloysius Centurionus Senensis, natus Generalis: sub quo, Provinciis nostris, collata est Assistentia Polona, cui is, multum suae operae contulit, ad promovendos erigendosque sanctissimos.

Decembris ultima dies, vespere, concione et hymno Ambrosiano decantato conclusa est.

De Summa
Palatinatu

mors P. Joannis
Borowski.

November. Ut nostrorum Latum Missionariorum, ubi Zelus in laboribus apostolicis, singulariter autem, in oppido Krotoszyn, emittit, sic felicissima Castellana Francisca Potacka Vidua, eorundem Bonorum Domina ad vitalitatem ardor, ex occasione missionis, primas sibi partes vindicavit, quem ostendit in castigandis haereticis, ad eorum conversionem. Haec, falsa politici Status ratione, et aulicorum corruptelis delecta, libertate quoque gentis provocata, liberam haereticis agendi potestatem concesserat, sub praetextu civitatis reformanda, majoris lucri et annui proventus percipiendi, non vero studio fidei subvertenda. Sic in dies natiuebatur et augebatur numerus infidelium. Multum enim propiciebant ad impietatem, commercia permixta haereticis, quibus omnes rudes et simplices, ad se allicere conabantur hac industria: ut nimium pretium taxatum a lege, justum non exigendum ab ementibus, quod alias exigebant catholici, atque hoc modo plurimos, ad suas potius, quam nostrorum officinas pertrahere, consequenter fidem veram eradicare, suam vero plantare valerent. Quod ubi successit, nemo non vidit, perniciem, et ultimum fere religionis exitium, haereticos autem Lathe- randa celarem propagationem. Itaque studio multarum consilio instituta est missio, Octava Idus novembris, non absque mirabili dispositione divina, ipsa felicissima, ve- ro pia et religiosa Domina Superveniente. Cum jam orationum pietate, jam ex suggestu dicentium facultate, qua unionibus, qua hortatu, et reprehensionibus dies decem in labore apostolico consumeretur: patefacta sunt a Deo mirabili- ter haereticorum insidia. Quibus cognitis, Divini honoris amore permota proba Domina, edictis et statutis in posterum, praecipit cogere populum ad con- ciones, pueros ad catechesin in Ecclesia orthodoxa audiendam; prohibere autem religionis falsae, etiam occultae exeritia; neminem ad magistratum illius sectae admittere, imo nec opifices, nec mercatores in numerum eorum. Nalle se potius (adjeit ad extremum) damnum temporales proventus et lucri subire, quam factu- ram fidei. Et licet neminem ex civitate expelli iussit, multi tamen domesticam re dividendam abire, aliqui intra hoc breve tempus, ad civile Christi redierunt; Omnes vero catholici, maximas Deo, pro tam inopinato successu, egerunt gratias.

Per idem tempus, ex quo, a saeculo fere in hoc oppido Sancti Stanislai krotka imago claret mirabilis, ad augendum sancti huius cultum, introdu- ctum est Festum eius Patrocinii, cujus tutela, tota civitas, quotannis se devoveret. Conclut hic annus, usitata devotione, ultima decembris haberi solita.

Annus Domini 1757.

Adm R.P. Moysius Centurionus Generalis.

R.P. Franciscus Kozminski Propositus Provincialis.

R.P. Josephus Domaradzki Rector Collegii.

Aluit hoc anno Collegium Personas 73. Ex his: Sacerdotes 37. Scholasticos 17. Magistros 5. Adjutores. 14.

Januarius Inchoato novi anni exordio, Illmi Doctores ubique Palatini, et officiales cum nobilitate, coeperunt confluere ad Commissionem thesauri continuandam, Domi- nica

rica prima post tres Reges. Qua peracta, Solemnem manifestationem fecerunt in Castro Posna: occasione con- nienti, contra magistratum et Cives Posnanienses, ratione editi ab eodem magistratu man: vitz Nobilium. Collegio nostro, ad iudicia Appellatoria, de non aperiendo convictu Nobilium.

Eodem mense inivit Contractum Collegium cum civitate, ratione reparationis fistularum aquae. Contractus cum ductu extra mania Collegii, pretium constitutum est fl. 70, Contractus a tribus ordinibus approbatus. Cuius rui fistulae aquae ductus

des. Adhuc 27 huius mensis, Salutarimus votis, cordibus, et affectibus, R.D. Archipresidem Provincia, qui ad visitandum hoc descendit Collegium.

Et tribus civiter agitata causa, cum Posnaniensi Synagoga, eodem mense adun: Lis cum Syna- goga Posna- gitur, quod hoc tandem tempore, optatum effectum ex parte soluta sit. Decisio quae hactenus, goga Posna- it: Iudaei Posnanienses volendo excutere iugum solutionis provisionum, ad mentem imperi:

ptionum Originalem, citant Collegia et Residentias ad iudicia terrestria, anno 1755 Posnam agitata, pro reproductione iurium Originalem, qua, et a quantis Summis debeat perolveri provisio. Porro in his Iudiciis, patuit astus Iudaeorum; siquidem ex

aliena inscriptione causa, evicerunt Deverum potioritatis, ex ratione: quod insufficien- tes essent ad exsolvendas provisiones per decem a tot et tantis Summis Nobilibus, et

Spiritualium Personarum. Quare condescensio injuncta, ad formandum Deverum po- tioritatis; quod effugiendo, Pater Procurator Provinciae et Collegii, dedit citationem

ad Tribunal Regni, tam Synagoga, quam etiam Iudicio terresti ex motivo, quod nec erat in potestate Iudicii Terrestri, Deverum potioritatis formare supra Synago-

gam. Tum quia iurisdiclio supra Synagoga, Palatino Posnaniensi, vel Appellatori Regni, per Constitutiones, in tali casu est adjudicata. Non obstante tamen hac pro-

secutione, Perillustri Iudex Terrestri, male Societati addictus, sententiam tulit: quatenus ad mentem praedicatorum Tribunalium, per semiquatuor non nisi Sy-

magoga solvat provisiones annuas a centum florenis. Super Collegiis vero nostris et Residentiis, cum ceteris magna ex parte Creditoribus (qui unum Nobiscum sentie- bant) obtemperata est a Synagoga condemnatio. Res iterum data est citatio, a P. Procu-

ratore tam Iudici, quam etiam Synagoga ad Tribunal Regni. Interim dum haec a- gerebantur, Illmius Sarczynski Palatinus Posnaniensis, optime affectus Societati, volebat Domi totum hoc componere negotium. Convocatis itaque Senioribus Iu-

daeis, et invitato P. Procuratore, inivit liquidationem Summarum; haec enim ma- xima fuit obiectio Iudaeorum, quot et quales Summae sint, locatae a Nobis apud illos? Facta ergo liquidatione, Confecta est Summa 223982 fl. 10. Et scripto ro-

borata, manibusque tum P. Procuratoris, tum etiam Seniorum Iudaeorum subscripta, finalem vero decisionem causa, facta Illmi Palatini impediverunt. Tandem in

Tribunali Regni, obtemperata est, Super Synagoga, condemnatio, cujus facta est executio. Tandem Iudaei ob metum ulterioris processus, per amicabilem compositionem, obtule-

runt Collegio nostro, Astam lamionum, ad eximendum pignore, Illmo Dno Jacobo Surinawski inuadiatam; ex qua possent, Collegia et Residentias, tum veteres, tum etiam subsequentes, in posterum provisiones percipere; quod etiam acceptavit Col- legium.

Propitiam Summis gratiam hoc anno in bonis nostris experiri sumus ubi dum- que quodam verum in illis videtur. Illmius etiam in hoc de aucta- pacat, non nunc ex Patria qui iuratus ibidem etiam et Missionarium

egit spe concepta in Plura non meditari in vitata. Quatuor opt aqua dicitur
li hortes omnes apperit cum attempto fientes auro, passere autem genus vocant
constant mille pium vrant ac hortes omni malo exurgant.

Alterum benevolentia Divina erga nos argumentum. Eodem anno eludit in re
conciliatio nobis quos. Proff. D. Dobrycki. Causam nimis molesta et destruatam
quia amicus amicus ab eo eodem Collegio in iudicio legem sustinuit. hic
erat, cui formidabilis, ut vte cum. Deinde, id est multum in dejectione herede
tum rem perniciosa quia heredi ille bononi nostro obnoxia. hanc ille hereditate
calicet, tanquam iniquam, nobis quia contra Regni legem obicere inde emi
cere parabat. id denuit et notabilem fundationis nostra amissionem partes
ita autem id minime permisit Divina bonitas que iudicem ad equitatem
disponeret ut in hereditate nostra deciderent quia tamen. Proff. Dobrycki
negotium amicus aernum, tremorens ab uno Tribunali ad altum, quod et
hic annuatim in rebus iudiciis succedit appellabat, traheret Collegium,
cum damno hanc aliquo ad ingentes expensas. Eundem cum his fini
enda via spe aliqua, congruunt una forte negotii tractand causa. Re
cto Collegii cum litigantibus, ac ut heribus multa partium rationem mentem
cum universa Societate litiganti. Rector a se invicem et non et non
ab ultione iuris contentione desistat. Mirum dicta ea meritum est
Societate. Proff. Dobrycki ita et hominis emulit arcana quidam ut
numinis, ut repente in gratiam redierit cum Rector factus plane
ex hoste in perpetuum, ut ille gravissime affirmabat. Amicus.
Merita deinde proff. Dobrycki. Proff. Dobrycki. Proff. Dobrycki. Proff. Dobrycki.
bitus Amicus, multa ille jam inde. hic erga in impensa voluntate
testimonia dedit. Sed et ab amicis nostris, clamor non inopertus
gratulationes, et ea nobiscum reconciliationis occasione accit. ven
re inus causa ut ut dilucide magis perspecta sit a Procuratore
Rusand Collegii in hac verba proponit. Cum, Regentis Josepho
Dobrycki multum molesta et magnis impensis agitatam per an
aliquot causam habuit Collegium in duplici cathedra. videlicet in
negotio hereditis Proff. Nuklin, Dobrycki, Koton, Ruzin, Kasil
bin negotio limitum inter Proff. Dobrycki, Koton, Nuklin, Collegii.
et Proff. Dobrycki quos Proff. Dobrycki dislimitat ne ille ut entaret, bonorum
hereditatem nobis contrivertebat cum, in re viderat ex eo
quod in illorum Emptione per nos contra legem Regni, saciatum est
ita ille assererat. Proff. Dobrycki, et deinde, in equitate filii
quatuor Decretis Tribunalitius iudiciorum bonorum hereditate
approbatam nati sumus, Condescensionem in finem ad faciendam
dislimitationem sine Decretis designa bant. Ad eas, portus endas
conducebat Suameranus Camerarius fratitales. terminus

in Polonia iudicium et titulus illorum, qui limites bonorum designant.
Iudices Terrerhos varios, eosq magnis impensis per aliquot hebdomadas
trebat et sustinebat Collegium non obique proff. Dobrycki pro aliquo illorum labore.
La as condescensionem variis detugis. Obia sua testinacia irritabat. Proff.
Dobrycki, quare Tribunalia aduenda in quibus Causa tante importan
tia inuigilandum neesse fuerat, ne illi Amicus proff. Dobrycki pars fundatio
nis Collegii in questionem abiret. Tunc Anno 1757 Condescensionis
Proff. Dobrycki et Proff. Dobrycki emulit et ex inimico amicum Societati fecit. Ne
getum plene conclusum, limites bonorum Scopolis per eluam merarium et
radiensem cretis consignati a dextro iudice circumscripti. Tuncq fin
his permissa Collegio nacta est. Cum. R. P. Rector, partem padno triniter
cum Societate illi inuicem obulisset modo arce iniqua Collegii desisteret.

Synagoga. Penamensis varias habet summas notabiles tam Dominio. Proff. Dobrycki
qm Collegii. Tempus ac aliorum Collegiorum ac Residentiam, a quibus quia per an. ga. Proff. Dobrycki
nos aliquot nulla pendebat provisionem, jux cum illa actum est, et prater eandem.
honen in Tribunali Regni super cas Synagoga. Altentam, ex eod Tribunali Can
ta via Responsione ad Officiu. Proff. Dobrycki, deuluta fuit. Rector pro
dictis iudiciis non est attentata, quia per compositionem finita est talim.
Cistam bonorum qua oppignorat. Proff. Dobrycki, habuit numeratis eide
15000 Collegii exemit, qui. Proff. Dobrycki, omne jus suum in praedicta cistal transpu
dit Collegio. Synagoga rem triennio in triennio eandem cistal tam in lumen
15000 quam in alius ratione Collegiorum summis, origin alibus obligant nobis
per contractum. Proff. Dobrycki, oblatum. pro perueniendis provisionibus per o
a cent. in vim rem retentam provisioni, et forte inuentus. Proff. Dobrycki, huius non duf
fuerit, eod Contractu 2000 quotannis perolvere de subripit. Proff. Dobrycki, in tam
tionem ad cistam hanc. Proff. Dobrycki, inuentus Collegii tam huius qua aliorum Collegio
no et Dominio nomine, cujus relatio coram Proff. Dobrycki, Vice Palatinalibus est re
cognita et ex his ad Pala. Proff. Dobrycki, per oblatam, inuenta est. Proff. Dobrycki, et alia
omnis in in negotio transactio.

Cum. R. P. quig. Proff. Dobrycki, Proff. Dobrycki, Proff. Dobrycki, Proff. Dobrycki.
Proff. Dobrycki, ratione limitum inter boni praedicta et helle Proff. Dobrycki, hic exorta. Proff. Dobrycki,
Proff. Dobrycki, Suamerani Vchorensis Societate cretis pinta. Causa facti. Proff. Dobrycki, volen
ham per eod. Proff. Dobrycki, subditis Collegii, praetam in parte punita, in parte
tetat in am. Amorem, emonitio de ham exprociunt ipimet Proff. Dobrycki, Proff. Dobrycki,
Proff. Dobrycki, quod in cunda est, ad. Proff. Dobrycki, Causa. Proff. Dobrycki, non in que dnt et pro
nis satis facere offerunt.

Per plures annos in Collegio depositum erat aliquot centenorum millium Pala. Proff. Dobrycki, Pala. Proff. Dobrycki,
natum. Proff. Dobrycki, et Pala. Proff. Dobrycki, in unum de subripit. Proff. Dobrycki, clappe. Proff. Dobrycki, Pala. Proff. Dobrycki,
rat exprociunt de palationis bonorum Collegii, iuste metuebat Collegii ne per con
terat unde ulterius pecunia istius etiam quid vel quid pecunia exprociunt
quare. Proff. Dobrycki, dedit. Pala. Proff. Dobrycki, ad levanda et unum in epistis atrius
de herente eod mud ab hoc onere liberatu est. 1756, pecunia omnibus Pala.
tinaty receit et in usum clarioro

September Ad Amal mensis huius scholis initium datur. Oratio tamen in
Renovatione, studium propter mutationem Professoris aquo diuenerat morbo-
bita usque ita epus. Idem mensis de fatis R. P. Durini primi Missipensis
Polonia Tristem nobis tulit ab Urbe munitur cui in munere successit R. P. Durini
Wagner ab R. P. H. Hloysio Centurione cui Missipensis eius electus.

October Mensis quia nomen Majoris Polonia Praefectus Generale Illud Regni
Amstel Regni una Charschaleu dedit dedit occasione Collegio exaltatis
applaudend' erud. dignitate adornatis ad rem ea laudationibus Penequius sup
Honori ab eo Collegio ducatis.

^{Thoma Durini} Eodem mensis die 26 supremus diem vixit. Sacerdos P. Thomas Du-
mini. Prof. 4. vol. binumis Curatoris ibidem. cap. du. raris olim officiis
potissimum Concionatoris munere perfunctus fuisse. Singularis inest eludit
industria in afflicto corpore qui ab alio flagellari ac cedi voluit.

November Praeox universal' Societas hanc mediorum affectu erms subleat
A. R. P. H. Hloysius Centurionem ad Va. die lapri. mensis renuntians. de
his fuit ad diem Dini et translati ejus Solennia ad Aras Illud Regni
Niochensis et Officiis Paulusque ab ejusdem Praes. Carmelita quos cultu
alio vrant aliter.

^{Ingregatio} Eodem mense postquam Congregationi Generali dies praestituta ad Du-
in inde ad
Congregationem
Generalem Maji anni sequentis, Roma, tu Provincialem Congregationem in ordine ad Rabonem
Ectores in Collegio Rm. Applo. Petri et Pauli. Cracoviae 14. Januarii
designata, Porro Electores renuntiati R. P. Antonius Poykowski Praepositus
Domus Prof. R. P. Kieszki Rector Domus Probationis Substitutus R. P.
Josephus Grygonowski idem Provincialis in absentia R. P. Antonius
Czarski Rector Collegii Gedanensis R. P. Ladislaus Michajewski.

December Huc Dini Indianus Apostoli clarus celebrante ad aras
Penpli Turrgate Krall nostrisque in puerione dicentibus Anserian-
no e Collegio in rarias vineas Domini expedit.

Annus 1758

A. R. P. Joannes Timoni Vicarius Generalis

R. P. Franciscus Kozminski Praepositus Provincialem

R. P. Josephus Domaradski Rector Collegii

Actis Attermiter latendis Januarii Aulici, Societatis die Conacti, Pti
es Collegii cu. P. P. Clatonibus iter Cracoviae ingressus remysis postmodum
ad Collegium ex praefatis Clatonibus uno maiore ob infirmam valetudi-
nem domi Coacto.

^{Summum} Mense sequenti Februario subind' du. Praes. atest tumultus
studiosos inter ac praesidiarios milites ensima hinc ex causa offit.
Carne non nemo Theologus moralis, Agathi nomen canebat, dumque
Au de carne seu de pretio cum Lamore contendebat a milite qd.

gano qui eodem carnis emende causa venerat reprehemus, reprehendentem
innotiens Theologus carne, seu magis ope carnis graviter sane percussit quia
vulnerant, cum elubite a praesidio ad Arceos rapitur. Perrebat ea fama inter
studiosos condit' cupulose praefati Theologi res ad Praefectum Scholam deferunt
Adit hic commendante ut ajunt pro studio expostulat, liber hic dimittit ac ad
Praefectum una commendante vrap. Du adventus studiorum in superiore edis par-
te a Praefecto expectat fit inferius rumor laescentis forte astudiosis exaltis.
agentes milites rursus amulibus ejus deprensi ne. Aduent' studiorum fuerit de-
na. hinc et rutiliores nonnulli. Ad huc Praefectus cu. commendante accurrit in-
mittit aqua imbratio, ac tumultus interea sedatur. Enimvero Compositores atq.
in hunc modum sopita mare suo plagatus miles studiorum e scholis dimissus.

Dies 11 Martii Dini Ignatio et Xavero sacer quo nimirum in Sanctoni
numend' relati, singulari a nobis devotione hoc anno cultus. Cum enim Dei clau-
tu in raris Europa partibus maxime in Lusitania Regno affligeretur triduum
nobis ante hunc diem in punctu quo ad placandum propitium Numen uteremur de-
votione ferventius, in hunc finem abstinerunt a recreatione consuetu nostri,
a refectione altera. Semel duntaxat in die contenti cibo, pridie prout huc perit
flagellatio in Trichinis publica, pyrrhita (necis imagine in medio triclinii
praesente Patrum obsequio Collegii Praeside.

Remis Aprilis Edo. noster Clarus quos ad rarias emissiones obundas
disponit.

Nota Maji vixit in Collegio P. Joannes Celsus Scholasticus approbatus Praes. P.
Operari munere in praesentem annum loco eodem perfunctus. Fuisse vita in hoc Joanne Celo
Patris nondum annis matura et hinc in desiderio nisi optabilis et hinc met rursus
utiq. exitus inderet, ut pot' qui intendum mentis innotiam passus portondebat
penicul' ne aliquando ad labores ineptus ac Religioni prorsus inutilis ha-
beretur. Alias dum comit' mentis Imper. Religioni optime implevit partes.

Primus jam dudum miles Aquilonarius copias suas contra Pombu miles Praes.
in Altesia moturus tandem ad Vltam mensis Junii urbi nostra appropinquat. Salutus a nobis non sine
re edit majorem in dies majoremq. augend' numend'. Salutatus a nobis non sine
Collegii innotiam, nam et multam lignum stue ad Vltam fluvio dila qua
in sermo parabamus usui, eedere hinc Coacti sumus, et prout omnia in
villis pro suis equis ac id quidem tota prope estate ut nihil plane existeret pra-
tis feni collectu sit. Luvrus demum derelictus inde in Charschiam in Perande.
burgica' annona ad Castra sua, nec intrantes nec semel duntaxat sed repe-
titis e toties vicibus produendi a nobis erant. Nec fuerat cum aliqua in cupi-
remus injuriam dum haec ac eadem onera impotente debebant omnes.

Adit haec imperia praefatus Praes. dedit et humanitatis officia dum pra-
qua e regione Collegii disponisset Castra et Disputandi Philosophia conjunctura
pugnabat Perillis. Pothius in Collegio nostro Alumnus oppugnantibus

Per illi Andream Dñe e luogheru Custode Portuamar, et Collegii Pædæ in suo
Feld Marschaleo Ferner, pmissa castrorum omnibus aditus et sacra edem
hustavit et demum Collegii quon et Cubicula Pædæ nō gratis se inuisit

Sacra Dni Parentis nostri luer. extremis Julii illustravit Ep[iscopu]s Theon[us]
Officialis Bonamiae ad summum sacru[m] ritu solenni currit, perstantibus ad
Comione nostris. Idem Ep[iscopu]s nempe in Triclinio nostro cum aliis Electis
simis h[ab]et.

Reverant tunc Patris huius nos mensis huius, reverant itidem Patris
altero Adm. Sublet Patre nostro electum in Urbe nobis hoc tempore re-
nuntians.

Parentem universae Societati ad vota dedit Mensis superiorum
alter alteri in. Poloniam electum tulit Augustus pro Presidem nobis
Prunius ab electione ex Urbe redeuntem restituit, ad cuius exitum
Scholae ad Kalendas Septembris reverendis more conoreto idest Natione
publica per Professore Phetonicos studium.

Insuper caput Hoc loco referenda molestia nimis expositulatio Palatinatus Dornaniensis
Palatini ad nostras an rem potissimum cum Præside Collegii que mens eodem die
Dornaniensi die Summa illa Palatinatibus Dornaniensi Cathariensiq; Communem
Cathariensi de qua Anno 1757 a nobis repetisset locaretq; in binis quibusdam Co-
lumnarum a Summa percepit anno elocata elemmæ primo precibus
obsecrationibusq; erant quatenus hic ad breve tempus deponeret in Collegio
nostrum; admisit ea conditione Collegii Præses Atque egre admodum præfatur
condum, dum anni sequentis novus census iterum in Collegio depo-
nendus, tum rerum Præses Collegii omni conatu remitti, quin prorepere
censu Superiori agere, nulla ratione ut admitteret, novum hunc induci
poterat, voluit; Et quia Primores cum Nobilitate instabant Acutus per-
namque que in Communi Theologorum hypocausis numerabatur relictis
ac relictis projectam nobis esse volebant Rector quem maxime caute spe-
ctabat angebatque elibavit se e Collegio. Quamobrem requirerentes Re-
ctorem, cum abesse domo intelligerent nec quidquam dirigitissima erat
expectatione profuerunt, id vero qui vires Rectoris egit, rem ejusmodi minime
sua in potestate esse affirmare indignati nobis non minus presente Con-
e Collegio exportari hoc atque eodem die, superiorem prorsus, qui jam ab
anno in Collegio hærebant postmodum reperti fuerunt, qua ratione Collegium
novum ore alieno, meturgue liberatum.

Vix Schohi initium datus, cum subito ad Idei Vitis ades novus atq[ue]
 exoptatus Collegii Praeses R. P. Ladislaus Wierzyński. Facies illi: hoc loco
 R. P. Ladislaus Wierzyński.
 Sane iustissime delati sunt in quo per annos complures tradita Theolo-
 gia facultate mereri studuit, cum ante hos nimirum factis confect
 eruditissimo labore ad Secretarii Praesidis majoris Placidum munus est:

Quatuor fuisse à gubernante tunc Pruviniam A.P. Danisco Kozminski post
extinctionem Pruviniensium in majorem minoremque Poloniam Pruviniensi. Imo.
Prus autem Pator facit. Prae ejusdem nominis a A.P. Josepho Demarad Zhi

Præfatus Josephus Demaradthi Præceptor solus, quoniam alteri P. P. Domini
Præfatus nomen suum dedit, non tunc eodem tertio relicto regimine
die una cum Præfatus die Præfatus Josepho Præfatus Capitaneus Præfatus
centi eodem die Præfatus Præfatus Præfatus Præfatus Præfatus
in Collegio nostro in anno tot, id est integro Præfatus Præfatus Præfatus
Præfatus, an rem alumnus. Quod emolumenta ex occasione Præfatus Præfatus
Præfatus Præfatus Præfatus Præfatus Præfatus Præfatus Præfatus Præfatus

et iniuste a nobis tanta Summa perupi spargebant in vulgus. Fundamentum
porro istius contra nos invidia hoc fuerat. Iuvenis hic attonitus ut ajunt unguis
culis, Educationi et disciplinae nostrae maxime laudati. R. P. Josephi Domara-
dski f. qui apud eius Illmos Parentes gratia valebat plurimum. Iure commisso
cum annos aliquot in variis Collegiis ad regimen eius Tutoris Anturatoris
exegisset jamq. pubertatis aetatem eggrepsit et Juvenis bene multis annis
in gressus demum ad hoc Collegium, quo ad capeiendum regimen descendit.
Rat. P. Domaraadski perductus. Hoc loco Juvenis et remotus a suis, et discipuli
na productionis, pertensio quoniam plerumque curam externis, illi indolem sub
etiam liberaliore forma non his antea custodibus non hauri clausis

Iuvenis an Tutori prudentia mala huiusmodi veritas, discant qui iustitiam quan-
tum esse debeant ab admittendis intra Collegia ejusmodi alumnis

Thence Octobri nihil singulari Occurrit
In Novembri descendit ad nos Christophorus visitatione ibidem inchoata ac rēdum
perfecta, visitaturus Collegium Praeses Provinciae, valedixitq. totis Januariis
Anni sequentis.

Post Decembris clausura deotione Feste Immaculate per congregationem
item per congregationem curiam Feste S. Barbara demum Felonitiorum
et spiritus in variis locis susceptis

Annus 1759.

Adm R. P. Laurentius Ricci Generalis Praepositus

R. P. Franciscus Kotmynski Praepositus Provincialis

R. P. Ladislaus Wietrzynski Rector Collegii

Dies Anni sequentis ac Februarii Imus quidem sane Collegio nostro fu-
rectus illuxit dum eivis sustulit P. Simonem Waber, cur non leni in amore Simonis
Collegii afficeret fuerunt insignes Patris istius virtutes quibus domesticus Waber
exquisite optimi Religiosi exemplo, externis magna cui ad existimari ne-
amag. Societatis hanc mediorum praeibat. Et ne laus sua amplior seu
brevis perstricta seu magis conspuita esse videretur, eadem ad gra-

tyssimam Santi Viri memoria infra referet prolixius. In eundem mens
mensiem incidere fata Transilvani Bartholomaeus Pienkowski cuius illidem
Religiose virtutes recensentur posteriore loco. Ita funestum mensiem
recreant non in his humaniores elio productis in Theatro a P. Rho. nites Fran-
torices et Magr Poiseos haecodiis, aius demum solatia nobilitis delingens
auetit, solita in nostro Templo, triduo diem cinerum prodecedente, deo
tio. Vix huius, cum dies iose cinerum nedum initium abstinentie et
eveniens cupiedam penitentiae an Occurrentis aliunde dedit mo-

lestia. Nimirum statione hyberna, fixa alibi Popsiacus, miter
tum relicta eo loci hanc mediorum Annona, ab urbe adesset, eueren
tum minime expectaret adesset alter partis adversa quem P. Rho.
tum seu Prandeburgum vocamus. Diluculo auspici ad urbem
tumque primo omnia lustrat eide securitati stationique prorsu-
tus etiam in nostro Collegio stationem non decrevit. Itaque emis-
Janus Rectorum convenit, neque exoptulat cum eodem de statione
et loco. Sed stationem quam primum urget additis euerioribus non pa-
nem alienis ab humanitate resarvis a minus P. gregario quic-
militi designata cubacula ad portam in inferiore Collegii Area, res pu-
tissimum et negotiud erat de militibus in officio et dignitate positio
quibus suppraestit aliquid designaret, splendidi lustrata sunt rana
cubacula in superiore Collegii parte dumque minime plau erunt

lum Episcopus, sed et ipsemet Rector suo cubiculo et magnas
contentione quin subiecit et opus est sacrum etiam eodem ac Templum
mansioni eius aptum, restabat adhuc Provincialis cubiculum non quidem
splendidum, ut neque Rectoris erat sed paulo commodius ac electioni ob
lum ad tandem placuit. Recepti proinde eodem cubiculo sunt digniores
quinque an 6 ceteri prope ducenti per varia cubiula dispositi, nos
tis in utraque domus area hinc inde ubi visum erat excubius. Et qui
repentino itinere fatigatus miles requirebat, ut sibi Cibus potusque
et quae commoditatem facerent prouiderent quam primum, parendum,
certandum omni humanitate parerat. Interca tamen humanitas hanc de
potissimum ipso adventus a nobis requisita, cum diebus sequentibus
ipsis dignioribus eadem constans exhiberetur, reliquis suorum militum
stipendio sibi annonam procurantibus. Rebus ita compositis Collegii
Praeses Generalem causam visitandi in Urbe adit, exceptus per hunc
inter dum nonnihil incommodam Collegio ejusmodi Stationem sub
deret subsidens generalis suavi comique sermone reuertit ut ibidem
figent mandatum ope Regis capessum, sed ne tempore diuturno
incommodam, et certa rem ita evenisse eventus docuit: quarta enim
ab hunc adventus eius die summo mane inter humanitatis plenam
officia quae deinde inferri referant, validit Collegio miles

Sub id dum is Domi nostrae morat hospes acceperunt huius
nonnulla quibus nisi Rectoris insignis prudentia Occurrisset mo
stra magis ipsa Statione fuissent. Fuerat ad aliquis militum
annona quae eo loci Praefectus militi subtrahit, ibi in spoliis la
bat, ad Rectorem ea redimeret aliena conventionem, parum voluit
Rector non sibi facultates elipere et illigimis satis interea esse
reponens, redditorem cautissima excusatione expedire, fuit cum non
Secreto cum Rectore sermone et remotione ut ajunt arbitris uti opta
runt, sed Rector propterea agi omnia ac manifestum ceteris ab
monem voluit. Unde sui abitus gregariorum nonnemo cubiculum
Rectoris dum minime observaretur acrius subit, et quia Rector
Pallio plerumque sermone cum hospite suo conferebat tum ille
positis humi genibus Pallio orare Praesidem loco seorsum abderet
promittens, exurata haeresi Orthodoxam amplexi fidem, reprimebat
Rector sibi ejusmodi reverentiam deesse, ac dum miles reveren
tius instaret, prehensa manu militis cum Praefecto
dixit, utrumque simul, quid obstant quare rogaret apertum

Et suspicari licet in oratione illa fraudem fuisse militis, nam a De:
fetti eius non pro more Reverentis auctus sed leniter admodum repres:
sionem, atque abire jussus. Fuit item dum diligentius a nobis quod:
dum sub Annona Praefectus militis apud nos servaret in pueri cel:
lam frumentariam ipse in Persona parabat Generalis Rectoris prem:
to, et deinde quominus inspiceret ob Constantem apud se nostrum exple:
ratam fidem admittit. Porro ita placuit hospiti nostrorum hanc cau:
tis ut ad eam hostari nos videret impensius dum diceret Patres esto:
te Cauti et entis seum. Ad id cum omnia et de quo animi elustiner
et praesentem debueramus rigidius fuit sane non levis agnitudo non
ea tamen quae non aliquam relaxationem allevationemque admit:
teret. Conferre ad hanc non parum videbat rigor quidam seu disci:
plina militaris, an singularis modestia in milite, qui fines statio:
nis sua excedere, ad superiores Collegii partes ascendere, huc illuc
per Collegium grassantem laudabat religiosius, quin pro insigni
ad quietem nocturnam datum, quicquid Grae et Religiosi silentii
est temporis potissimum servandi custos fieri veluti quidam volebat
Tantoque illud servabat religiosius neum aliquo ex nobis proterve
proterve agent ne rem gravis ac intempestiva Occurreret. Deman:
datum ita sibi ^{fuisse} Compositum est. Nam ubi semel ea ratione dispositum
nonnemo Occurreret deest sua Audacia pallas non levis. Eam gra:
tam, quasi beneficii accepti memoriam relinquebat hospes, et alia
quodam grati Animi sui erga Collegium et Praesidem argumenta
adiecit. At inprimis nullam praeter Stationem, molestiam Collegio
offere voluit: hinc minime nobis difficilem ex urbe egressum con:
cepit, seu in hanc ingressum, non comitatum daremus non cur:
rus non equitatum. Maxime vero in discessu dum valedicens Colle:
gio, Rectorem huius signis veluti benivolentia sua erga nos, affa:
tus verbis: Mentiabimur Regi nostro humanitatem vestram
ac nosmet ipsi vobis grati erimus. Jam in Urbe ac in terris
quique ex hac occasione opinio rumorque rarius affirmabant
Praefecti, qui hoc loco non infrequenter, praefatum eo fine rem:
de militem, ut quoniam sibi non locus, non illum receptaculum
fuit ubi eum Superstitio sum Cultum fidemque exercerent
Templum aliquot nostrum rem maxime, quod hoc loco Aden:
dum suo huius exercitio tribuerent, ad hoc expellit idem Templum
militi. Curam, de a Collegio requisitum in per militem ex
miseri

nostris quidam acceptum in in servituten quin et trucidandos quosdam
Suspiciari neque illud omiserit. Regem ipsius statione illa in Collegio nostrorum
saltem Regis patrem habuisse. Cuius rei argumenta producebant, et quidam
ad speciem vera et vera fuissent altera atque digna.

Discipuli proin hospes ille nulla ut dicit Collegio proter stationem modesta
relieta et nisi sequentibus in mansione sua relictis versuulis

Ignara mem rebusque non alterata
Vereatur atra mortis incertum diem
Penitus animus quique se nullo videt
Eccelex inquinatum, semper est liber metui.

Item

Pereat trisolum pereatis Ruffi
Pallus et Austriae cadant in Borussia

^{hiles}
^{Poloniae}
^{Prussiae}
^{Prussiae}
Ecepsit is, duo alter, Ruffianus scilicet, proxime incunte vere ad nos et
Prussia rediit proutque castra ad Urbem locis variis: inde quidam
Collegio, facili est conjectura nam rursus pars lignorum pro hiberno
Collegio usque laud aliqua prout ab illis in Varta fluvio elutitur et
rursus curus et equitatus a nobis tribui equis providendi debebant
ac deum neceum elutitur vent prout, manipuli in horreis harentes ad huc
frumento pleni, ab eisdem extrahi pretio imprimis admodum exiguo
demum et nullo obato. Eadem interea hoc tempore maximam suffraganeam
tria proutia feterant et hucus uterque alter prout Urbem altere regni
Collegio prout valem an fossam situs. Ac quid eadem proutiorum attente
Ruffianus prout ad Urbem castra, ut dicitur locis iis, quibus nullum no
cum entum imprimis fruiet dum elutitur fit consuetus Borussia
atque ad omnem Regionis an Urbis plagam Ruffianus ea ratione imito
tus ne elutitur consuetus unde hostis erumpat elutitur irrat, adigis ut tentum
et militem pari ratione Urbis neminem ad omnem proutem deservat
et elutitur consuetus dum prout prout dege prout Urbem elutitur nece
ad huc maturo ac ad huc prout prout quid prout prout prout prout
tim Calibus aut turma equorum attente. Dum huc, lum Borussia
gradum in elutitur prout et quem dum insequit Ruffianus, atque prout
rivos arrepti itenens prout tentoris quiescit, audit elutitur quos huc
in proutis bonorum nostrorum proutis tam inquieta iisdem utempe
fex omnem, ut equos quadraginta qui hanc recuperati amplius
ut rem familiarem illam elutitur quid minori elutitur nulli usque, fex m

damno destituti omnibus amiserit. Verbo ita modestus miles ille prout diu
nostris aciebat, ac si hostis in hostes partes remisset. Jam quid holum
utrumque attinet, ut brevis perstringam, Suburbanus ille statione sua
imprimis demum directioni cepit, prouta quid ibi hanc exigua per equos
carnelot variis, prout raptata planta proutem, prout dea septa per
militem dirigit. Edigium ramis incommodis affectum, fenestrae imprimis
aliquot labiles. Neque ab hac injuria hostis altere regione Collegio
imprimis fuit, vallibus palis que circumdant urbem cepta a Ruffianis, cui prout
sidio dum obis quinquaginta prout horti, nostri quoque prout prout dam
cepit. Et neceum malorum finis quem anni scholastici sequentis de
clarabit decursus.

Gesta P. Simonis Waber.

Conti
nuatio
Anni
1759.

Quia vero multo ante quam huc contingerent, non obscure proutierat,
de quo paulo superius mentio facta est. P. Simon Waber Major Polonus
non incongruum nobis visum est, quod cum proutipua tam proutantis Viri
laude commemorari possunt, in hunc locum referre. Natus ergo hic Pater
est in Oppida Parnova honestissimis Parentibus 24 sobris Anno Salu
tis 1707 in Societatem cooptatus 1724. 13 Augusti. ad Professionem 4. Vo
torum admissus 1742. 4ta Martii. In singulis Tyronii muneribus ita
se gessit, ut omnes probi Tyronis partes cumulatissime impleverit. Ab
exalto probationis biennio operam dare Philosophiae iussus de pristino fervore,
quod contingere non infrequenter solet, nihil omnino remiserat, eadem illam
per ad proutandum alacritas, eadem vultus, oculorumque modestia, eadem in obser
vantia silentii, tum inter colloquendum prudentia. Neque cum docendis Magister
esset scholis inferioribus proutectus, neque cum absoluto Magisterii curriculo Theo
logiae facultati navasset operam, de primvera P. Simonis virtute est quidquam di
minutum. Pro ea qua valebat ingenii acrimonia singulari, Philosophiae, Theo
logiae, quin et humaniorum litterarum scientiam assequutus est eam, ut digna
suis judicaretur Proutibus, qui Rhetoricas proutimum difficultates, tum Philosophi
as etiam proutestiones Magister discipulis explanaret. Confecto biennio Philosophiae
curriculo sacri munus Oratoris obire iussus, non facile dictu est, quanta Apostolica
fervoris commendatione in omni obsequiorum et charitatis genere versatus fuerit.
Matutinum tempus, quod magna confitentium vis quandoque ultra meridiem proutu
xit audiendis quotidie peccatorum Confessionibus, pomeridianum cum invidendis agri
tum parandis ad ultimum agonem moribundis dabat. Quotidianos labores, quos ultro
sibi sumebat P. Simon, late per totam diffusa viciniam rare proutitatis existimatis
majorem in modum auxit. Etenim nemo ferme Posnaniensium incolarum fuit, qui
si proutimam sibi proutentiret imminere mortem, non illius ad hoc supremum certamen
afflagitaret operam. Pauperes, Nobiles, Principes aequi Viri atque mulieres,
quin ex ipso etiam Clero honoratissimi, quique illo coram sua confiteni peccata, illum, dum
animam egissent, sibi hortatorem adstare cupiebant. Dabitis integris tanto labori mini

me sufficientibus solidas noctes vigilare P. Simonem non infrequenter oportuit: atq' dum sic nocturnum diurnumq' tempus iuvandis proximorum animis P. Simon impendit, vix tandem aliquod aut capessenda quieti, aut concioni elaboranda spatium oblinebat.

Itaq' hæc raro ad aulam exacta, rarius ad verborum sententiarumq' elegantiam concinnata: tamen adeo nescio quid celeste, ac tam incitatum spirabat, ut audientes quo quo vellet impelleret, ipsiq' adeo heretici quinq' iudei habitu dissimulato ad aulam dum accurrerent, et vel ex P. Simonis Concione facile patisceret, salutare illos qui ex concionibus referuntur fructus, non a persuasibilibus humana sapientia verbi sed ab ostensione spiritus et virtutis pendere. Tam angustum totq' impedimentis dimi-
nutum tempus excursions insuper creberrime, quas certatim id ac erose contendenti-
bus. Prestantissimis Majoris Polonie familiis invitissimè licet P. Simone frequenter necessario oportuit, supra modum coartarent. Simul ac una in aula suo munere preclare functus, ad Collegium revertit; præter innumeros penitentes qui nunquam non molesto Patris absentiam ferebant animo, præter infirmos et moribundos suum avidissime præstolantes reditum, sæpissime reperiebat domi litteras quibus a quopiam ex Proceribus illius vehementer efflagitabatur adventus. Uniq'q' ablegato curru alium sine mora conscendere, et solutis viro in loco conscientiarum No-
dis, ad aliorum. Tursum difficultates componendas conferre se e vestigio cogebatur. Hæc referendum est, plurimos ex nobilioribus cum Viris tum foeminis fuisse, qui consilio-
ni Patris, consuetudine cum illo communicanda gratia remotioribus ex locis 40, quin etiam 50 leucarum intervallo Distantibus Posnaniam ventitabant: ut mirum proinus videri debeat, non Concionatoris duntaxat officio, verum etiam eidem ipsi Apostolice proxi-
onis inseriendi muneri unum hunc Patrem satisfacere potuisse.

Neg' vero quengquam inula cum P. Simone consuetudinis penituit: multa Viri nimirum inierant, quæ voluntates hominum maiorem in modum rapiabant. Nihil illi triste, nihil torvum in oculis: quin potius hilari semper, et subridenti, modestissi-
ma tamen facie merentium tristitia facile depellebat. Notitia rerum ex librorum lecti-
one consecutus est tantam, ut de omni proinus, quod quidem ad disputandum fuisset propositum, argumento, seu illud sacrum seu profanum esset, copiosissime perinde atq' prudentissime diceret.

Iam virtutes sane quam illustres non amabilem, tantum, verum etiam admirabilem apud Nostros pariter atq' externos Patrem Simonem faciebant. Vixit illi admodum tenuis, potus vini et rarus et valde modicus: sermo pæne de Divinis rebus, quem si qua necessitas a profanis auspicari postularet, tamen eum modico tem-
poris interjecto spatio ad Divinarum tractationem rerum prudentissime revocabat. Inter colloquendum cum Nostriis, sed cum juvenibus potissimum, præter eos qui pietate alerent sermones admittere nullos. Et cum de omni pietatis genere libentissime diceret, tum ad strenuam Deo animabusq' operam navandam quanta potuit maxi-
ma contentione hortabatur. Ergone? Inquirebat? Fratres, tot preclaris Patrum no-
strarum exemplis propositis non filii torpescimus? illorem sudores, et sanguinem bibi-
mus? gloriam sudoribus et sanguine Societatis partem intelligebat: ne gutta quidem

aspergemus de nostris? quatenus nos per Deum pudor in supremo iudicio ma-
net? cum altera ex parte Ignatius, Xaverius, &c. Evangelicis onusti manipulis
comparebunt, nos vacuis manibus ante illud horribile tribunal consistemus ex al-
tera? Hæc et plura in eandem sententiam quoties illi se cum juvenibus agendi fa-
cultas obtulit, repetebat. Alias non solum nostros verum etiam seculares Clericos
graviter admonerat, neminem ut pertimescerent, quoties id, quod sentirent, dicere mu-
nus et conscientia vagaret, audacter id videlicet, nullig' personarum habito respectu
facerent.

Paupertate? Religiosam imprimis coluit: Cubiculi suppellex ta tenuis erat ut
in eo religiosæ paupertatis adumbratam imaginem facile recognosceres. Munera
quæ sibi certatim offerebantur a multis, omnino respuebat. Contigit ut paucis ante
obitum diebus consuetudine fortassis expurganda causâ Illustris quidam Vir P. Si-
monem conveniret: postquam satis temporis datum est arcanis colloquiis, tu prius
hospes crumenam IX aureis numis onustam e sinu depromit, Patri offert, ut ac-
cipere ne gravetur etiam atq' etiam obsecrat. At Pater e converso, primum per-
humaniter munus deprecari, tum paulo severius negare sibi ullo, cum suis rebus
abunde sit a Præsidibus prospectum opus esse subsidio. Iamq' eo ventu est ut
bonus ille Vir constantiam Patris reverit recepta crumena habiturus ad cubicu-
li fores accederet. Cum subito deliberanti similis ad januam resistit, et amens
inquit sim, si ut tua concedam virtuti, quod tibi huc daturus attuli, hoc isthinc
duferam imprudens. Hæc simul dixit, simul in dextri sinum crumenam abje-
cit, et nequidquam revocante Patre se fugientis instar e cubiculo subiecit. Quos
nam in usus pecuniam hanc erogari cuperet, rogatus a Præside; mihi vero in-
quit, siquidem ut quod sentio, revelem jubes, nihil contingeret optatius, quam si id,
quid quid istud peculii est, ad illa tempora reservetur, usq' dum imaginem Venera-
bilis Andreæ Bobold cum radiis pingi, atq' ad publicum cultum exponi posset. Pon-
tifei Romanus pronuntiet, Pictori nempe, quæ prestantius nimirum eum esse
artefactum auret, hoc stipendii loco dari pervelim.

Hæc tanta virtutes passim apud omnes Patri Simonem Sancti Viri compa-
rarunt nomen: Omnis multorum testimoniis unum quod plurimum ponderis habere
videatur adducam in medium. Nota eruditionis Orator demq' Theologus e Do-
minicana Familia dicit pro Concione in funere Cujusdam Vindensis Canonici
Posnaniæ mortui cujus P. Simon supremum agonem procurabat. Inter concionan-
dum hæc me audiente proloquutus est: Ne fas est a. a. de felici Viri istius mor-
te nos quicquam dubitare: Et enim illo Venerabili Soc. R. M. Presbytero conscien-
tie moderatore usus est, quem vere Deus constituit super animas in Cælum deducen-
das.

Iam quoniam de infirmitate Patris Simonis mentionem superius in-
jeimus, res ipsa monet ut ei morbi genus, et circumstantias mortis breviter per-
stringamus. Cepit P. Simon aliquantum ex dextro pede laborare, principio: ut
a multis tali in re fieri solet: quod nihil gravioris mali timendum fuisse vide-
retur, penitus est curatio neglecta, neq' proinde aut ab expiandis agris, aut ab eden-
di pro sacro tribunali, contentione est a Patre cessatum. Verum cum dolor pedis

in dies ingravesceret, eo tandem res adducta est ut P. Simon obsequia charitatis ostendere, seque intra cubiculum continere ex medicorum sententia juberetur. Quia tamen mali vis gravior Superioribus videbatur, quam ut à Posnaniensibus medicis curari posset, placuit P. Simonem Berolinum mittere, sumptus itineris Illustrissimi Francisci Potorska Inowladislaviensis Palatina quæ etiam ejusdem itineris consiliu inivit, offerente. Berolinum ut ventum est, medici re inter se communicata, partem illam pedis, quæ genu inter atque talos interjacet, aperiendam ferro, quin et ipsum quod prograndi ulcere fœde intumuerat, disicendum pronuntiant. Atque sent illi quidem, quod constitutum inter illos fuit Patre Simone nulla cujuscunque remedi acerbitate recusante, nisi præcipuus illorum numero Vir etate non minus quam scientiâ rei medicæ suos inter facile princeps clanculum postredie P. Simonem admonuisset, Collegarum se consilium probare haud posse: juniores medicos non suæ valetudinis sed periclitandi morbi, cujus vim non intelligerent, studio teneri: se non videre quidnam spei ex illa sectione pedis ostendatur, quin potius, quod tum quidem longo usu assequi potuit, certissime sibi constare, nisi P. Simon tam crudele medendi genus recusaret, fore, ut inter chirurgorum manus moreretur proinde consilium potius mutaret, si sciret, neg sibi pedem sine causa cruentari permitteret: suam hanc sententiâ esse: morbum hunc etsi curatu sit difficillimus, tamen si sibi navus et prudens medicus contingeret, mitionibus et medicis curari posse: se primum, nisi et maximarum occupationum, et Collegarum invidiam rationem haberet, restituta pedi valetudine facturum, ut fidem dictis adstrueret. Tumne temere loquutus esse videretur ad explicandam originem morbi monem transtulit, Et numquid (ait) Pater bruma rigente aliquando pro Considine sudasti? et sæpe et vehementer quidem? reponit ager. Numquid? medicus respondit. Alium sub Jove frigido longiore temporis intervallo sedens operam navabas? imo (inquit) perpetuus meus hic labor fuit, aliquando sex, quandoque septem hinc nulla aut caloris aut frigoris ratione habita aures confitentibus dabam. Tum eni (inquit medicus) morbi originem, gelidus aer per apertos incalescentes corporis poros irrumpens, fecit ut densim condensaretur sanguis; perpetua sedulitas, quod vena pedis inferior cum pondere corporis sui scammis duritie premeretur, tum etiam multo frigore rigesceret sanguinem ne per solitos meatus decurreret stetit corruptus, in saniem vertit: hinc istud monstruosum ulcus in genu, hinc nervorum contractio, hinc tam immensis dolor.

Itaque postredie P. Simon Berolins abiit, nullo valetudinis magno ammarum commodo, nam et plures Catholicos in castris Regis Prusici stipendia merentes multis jam abhinc annis peccata non confesos expiavit; et apud quosdam hæreticos, qui se suis virtutibus majorem in modum delectatos fatebantur haud equum nomen Societati fecit, nam ut omittam cetera quæ in P. Simone suspicabam hæretici; inexhaustam certe illam in audiendis penitentibus constantiam satis demonstrari non poterant. Tribus quippe diebus ac noctibus medius inter cruciatus P. dis huius operi vacabat, ne tum quidem cessaturus si essent præterea, qui sua opera indigerent. Posnamiam reversus et in lecto decumbens coactus magna Religiosorum

virtutum ac patientiæ imprimis exempla præbuit. Qui solatii causâ ad se ventitabant, eos ita sua relaxationi studere voluit, ut tamen eorum colloquia ab sanctitate Religiosi sermonis nihil vellet abluere. Sæpe de regularum observatione, sæpius de cura animarum, non nunquam etiam de se ipso pium aliquem sermonem ingerbat.

Dixit aliquando me adstante de hoc, quem pateretur morbo se jam ab ipsis Tyrocinii annis coelitus per quietem fuisse præmonitum. Oblata mihi dicebat: Dormienti fuit portantis Crucem Christi species, pone sequebatur P. Pater, tu longo ordine nostræ Societatis homines omnes Crucibus onusti: Jacebant interea humiliter dejectæ Cruces aliquot; et totidem Societatis homines dejecto vultu et amaro aspectu ingratu sibi aversantes onus adstant prope. Omnes hos de facie sibi fuisse notos, ac postea ab Societate dimissos agebat P. Simon. Cum interim Christus sub noctibus oculis vultug dolentium in modum composito, S. vero Ignatius severi Patris instar imperantem Prædanti similior Crucem (inquit) ut in humeros tollam, et plures potius quam paucos imiter jubent. Obsequor, non sine maximo tamen sensus reluctantis horrore, subiecto lacertos oneri, post venerandum illud agmen, quod mihi longe relictus esse videretur, magnis passibus contendens, ac tandem assequor, tantâ inter currendum ex oculis erumpente lachrymarum vi, ut omnia seu quod super caput seu quæ supra erant stragula humerorum tenus non conspersa solum lachrymis sed prorsus perfusa maduerint à quibusne expergefactus quidem mihi satis temperare potui. Hactenus Pater de suo somnio.

Jam ad unctionem supremam veniamus. Cum invalescente morbo nulla prorsus mentio unctionis à medico fieret, mirari se Pater satis non posse dixit, quamobrem id faceret, pervaderet sibi se nihil minus pertimescere quam mortem. si proinde videret mortis proxima periculum, confidenter moneret, nec inani cunctatione sibi tam pretiosum componendarum cum Deo rationum suarum tempus eriperet. Annuente votis ægroti medico sacrum adfertur chrismo, datur signum, concurritur, consuetis ritibus ager inungitur. Cerimoniis de more peractis jubetur P. Simon à Præside pium aliquid ad circumstantes profari. Tum intimo cum sensu pietatis et incredibili vultus ardore in salutem (inquit) animarum o Patres omnibus nervis incumbite: o si sciretis! subiicit quantum sit morienti solatium, natis incubuisse in proximorum salutem! Addidit et comminationes quasdam præagere visus, futurum non multo post ut et Collegium istud, et universa Societas gravissimis à Deo exerceretur modis. Non vanam fuisse prædictionem res ipsa probavit: quippe hæc multa post et Collegium istud nostrum partim à Borussia, partim à Moschia iterum mirepæratum est, et Lusitana Societas turpissimorum scelorum à malevolis insinulata, omnibus Lusitania Regnis exularit, quibusdamque ut malevoli dicebant: Gryphis ad supplicium in carcere detentis. Cum interea hæc P. Simon magna cum fervoris tum commiserationis significatione diceret, nemo unus fuit ex adstantibus quin in uberes lachrymas solveretur.

Post unctionem acceptam duabus nuptiallor superavit hebdomadis, quo tem =

pore rigidam si unquam alias legem silentii sibi imposuisse visus est. Vix erat, qui hoc tempore loquentem audiret, præterquam cum doloribus majorem in modum urgeretur ingemnantem sæpius: Et patientissime auges dolorem, auge et patientiam. Alias Sacerdoti, quo conscientia Moderatore utebatur, dixit: quantos pedis excruciar dolores Pater mi, non est mihi promptum dicere: verum acerbissimos. carnis cruciatus abunde mihi rependit Deus optimus, magnis animi solatiis: jucundissime quippe mentis quiete perfrui, nullos conscientia angores, nullam animi perturbationem sentio: nihil mihi reliquum esse videtur, quam ut illud audiam à Christo: Venite Benedicti Patris mei &c. Tribus ante mortem diebus cuidam ex adiutoribus dictum triumphum, non amplius diu sibi purgatorium superesse. Idem dictis eventus post, tertio namq; die qui Festum Purificationis B. V. Mariæ præcedebat, ipsis Calendis Februarii hora fere ista matutina à somno expergefactus Sacerdotem ad se acciri iubet: tum omnibus rite peractis, Sacerdoti, et iis qui obsequii sibi præstandi gratia præsentibus aderant gratias amplissimas agit, veniam suorum errorum petit ac deo virginis Beatissimæ, cui etiam peculiariter devotus erat, suam agonem commendare, letissime corripitur: tandem hora circiter 12^{am} vitam sanctissimam, felici, ut sperare fas est, aternitate permutat.

Simul ac vivente P. Simone per civitatem peregre viit cum indecumbentem esset non exigua, tum in mortuum & multo maxima, variorum hominum cuncta providentia ac decumbenti quidem ex iis que non vulgaris benevolentia signa præbuerunt externis, ut committam communem ferre omnium de eij; valetudine sollicitudinem, ut tacere vix aliquem ex proceribus fuisse, qui non laborantem invideret, illud certe fuit singulare, secularem quandam personam iuxta magnitudinis ac ponderis pedem argenteum ad sepulchrum Venerabilis Andrea Bobola dono misisse valetudinis videlicet per merita. hujus deij; servi Patri Simoni apud Deum impetranda causa: Jam vita funito quæ externi præstiterunt officia hæc fere sunt, erant qui pecunia liberaliter oblata per omnes celebrioris Civitatis Ecclesias, aris campani sono P. Simoni parentari voluerint. Sacerdotes Sæculares bene multi piaulantes hostias ultro, et liberaliter obtulerunt, quos inter præcipuus erat Perillustrius Brall Judex Surrogatus Consistorii, qui etiam cum notiorum unus R. P. Rector Sociatus faciem dextera præseferens deducebat fungens. Ad celebrandas exequias fere tota civitas confluit, non obscuris ea factura tanta dolorem suum indicis testata. attulit tam numerum hospitum quam celebritatem funeris Illustrissimi Augustini Dziedynski Calisiensis Palatini Rudg Illustrissimæ Conjugis præsentia, qui huc olim suo Charismo in Christo Parenti Konarskio data opera Parentatum advenerant. Illustrissimus Palatinus cum ita nobis affectus esset antea, ut neq; nocere neq; prodesse unquam vellet, propterea quod quædam præm nescio Jecitas semper suspectos habere, tamen postquam P. Simone familiariter uti cepit, factus est nobis ad multorum usq; invidiam amicissimus, multa etiam proculdubio, ut asseverabat ipse, si viveret erga Societatem munificentia argumenta daturus. In sanctitate vite tantum P. Simone magistro, profecerat, ut cum absolutum Religionis exemplum toti Provincia et admirationi et venerationi fuisset. Non censuimus hoc loco silentio prætereunda P. Simonem cum Illustrissimo

Palatino prædixisse Prolem masculinam, nam cum aliquoties quæstus esset sibi hoc solatium deo negari recurre / inquit Pater / Illustrissime ad Divos Ignatium et Alaverium Ego tibi meam desiderantissime futurum ut obtineas quod petes, ostendit eventus hæc non temere loquentis sed validissimis fuisse verba. Anno siquidem postquam hæc verba prolocutus est Pater, suscepit Palatinus filium cui nomen datum est Ignatius, tum alteri qui natus est anno sequente inditum nomen Alaverio. Is tam honoratus et multe prudentia vir disertis nostris quibusdam dicit. P. Simonem cum ad se aliquando Konarskium venisset, et precum curam se recepisset, in conclave, sublimem terra pendulumq; in aere eo quod natus genibus Deum orabat sibi conspectum fuisse. Peractis omnibus de more ceremoniis Patrum sepulchro corpus illatum est. Et postquam Pater est mortuus die qui fuit illis nonas Februarias 1759ni moerentibus cunctis, pleriq; lugentibus, quod existimarent omnes mortuo Patre Simone orphanam relictam esse Civitatem suam.

Cum de morte C. Bartholomæi Pierikouski obiter superius facta sit mentio, rectendam nobis illius memoriam hoc loco censuimus, ne virtus omnino præstans sine frustraretur encomio. Nam cum omnibus Religiosis homini consentaneis virtutibus ornatam C. Bartholomæus vitam ageret, tum ea potissimum locum principem in eis habere visasunt, in quas temporales Societatis coadjutores P. Pater immensis usq; incumbere. Erat enim inter precandum, ut ceteriore quidem specie rursus coarctari petuit, genitus cum Deo conjunctus, in obediendo promptus et alacris, in loquendo simplex et candidus, in rerum economicarum cura, fidelis ac diligens. Sacerdotes perinde reverebatur ac Christum, et si se facultas offerret, commovis etiam illorum non gravate studebat. Mortuus est Sacramentis omnibus ad aternitatem munitus, 10da Februarii hujus anni, 20 mensis ejusdem sepultus, cum vixisset annos ætatis 63. Religionis 30.

Eodem mense die Purificationis B. V. Mariæ Illustrissimus P. Cajetan Grochowski, Olesnensis Archiepiscopus Professionem emisit.

Didicimus jam R. P. Provinciali deliberatum erat in commodiorem Scholam et pulchriorem formam redigere. Itaq; incunte hujus anni vere opus hoc longe utilissimum a R. P. Rectore captum est. Quod quales olim sit habuerit, prospectu, sequentibus annis narrabit. Per idem etiam tempus hortenses cubacula deriq; perinde atq; arbusculis hiberno tempore fovendis accommodatus. P. Pessim. Oranzeria vocant, in majori horti opere latericis constructa est. Verum enimvero quia hortus occupant moeris et nulla prorsus illis colendi nobis facultas relinquerant, quod sepius disceptis nemini non erat parvis. R. P. Rector ab operis continuatione cessandum putavit, meliori tempore, quod capit, reservandum.

Die Roma Julii juxta Calendarii Græcum P. Petro Sacra R. P. Rector Comitens Petrus de Soltgho supremum Rospiciæ exercitus Imperatorem convenit gratulatus, affatq; est cum idiomate Gallico.

In studiorum institutione P. Antonij Gordon alter e Professorib; Rhetoricæ latine verba fecit. Hic cum P. Joanne Zaluskowski ex anno 1750 in Annu 1759 ita Rhetoricæ docuit, ut ille quid matutinis P. aut Zaluskowski pomeridianis huius Discipuli opera daret. Is ab Septembri anni 1759 ad Augustu anni 1760 sicut P. Zaluskowski docuit Rhetoricæ ita anni pro ead et 3^{ti} anni. Partim directo schola Legia Physicæ, arteque cingentib; Diaconib; fabrica eamq; obrem immutato cinnasior numero,

C. Bartholomæus
Pierikouski
mort.

Schola
Hortus

Rhetoricæ

Philoso-
phia et
Mathesis

Frang. Illus.
Dietrichsche
Palatini
Californiensis.

Per Orem et Iorem solita doctrina pericula edita sunt ad d. illis unicuique parantibus

o Annus 1760

Admodum R. P. Saurontig Rector Praepositus Generalis
R. P. Franciscus Kozminski Praepositus Provincialis
R. P. Vadislas Wiatkowski Rector Coenobii

Januarium.

Epistola
Romana

7° Buaville.

Subito tempus percrebuit rumor de adventante Bonifacio, multos caros perculit, sed
inanimis moribus. Neque hostem oppoⁿⁱ Posnania tutum sibi fore credebant, nec rumores
babulationibus eorum sine praedidio relictis stationem dimittere. Ergo Consilium a ^{falsi}
fraude capient, sed quae in Posnanienses incolas non in hostem recideret, jubent ad
vires referri de die postredie abitu, moneri q^{ui} forte quis indigeret, feno ad se recurreret,
et libent et vili pretio vendituros. Eade^m de re moschoru^m Posnaniensiu^m Praefectus ad
P. R. Rectorem Renunciari voluit; verum Praeses dolum sapienter verito, gratis Prae
feto perhumaniter actus, ad manum sibi tantu^m pris non ad se respondit, ut pareret
emendo. Cives porro alii ad emendu^m ultro citroq^{ue}, pro se quicq^{ue} concurreret, merito dubi
tes utriusque fortuna gratularentur, magis an qui pecuniam oro feno, an qui fenens
oro pecunia lucrarentur, adeo sibi glaudiebant utriq^{ue}. Si quid vendiderint, sex potius
searint in fenore, illi quod benigne emerint. Si tamen benigne dicendi sunt emissi qui
quod vili pretio comparant, dem haud levis an decupli^m majore damno perdunt. Tem
posteaquam rebus exanimi sententia transactis itinere diei unus abierunt Posna
nia Moschi et ex certissimis auctorib^{us} cognitum ab illis esset vanum illud de exercitu
Regis Prussiae rumorem fuisse; mutato Consilio via ulterioris, Posnaniam tertio
dies postquam exierant die se quodam veluti postliminio recipient, tum per
vium praedia atq^{ue} horrea dilapsi pretium feni dominis restituant, suum fenum repe
runt, cunctantes quae minis, quia in faciant ut imperata cogunt. Panduntur illis,

alibi effundunt. etiam horreum postea dirigit. feni sine omni discrimine. quicquid attritus
erit. aut ut alter caput ruralis curruis amittit tantum. quantum etiam. aliunde congegit
Quid quid. in oculis incurrere credent suum. nequid pro reclamantibus. rationem dari etiam
de scripto consignatam allegantibus Dominis. aldeo vel ipso rerum suarum contactu. aliena
veri marisio sua. cautimabant. Moscu.

Ad finem huius mensis tam Rhetorica quam Poetica Professor Comedias celebra-
runt. Quorum alteri nomen Horatiana. eam Adolescentem referebat. Multe sibi presidenti
Alteri Ponochi. nec autem imitabat. Iuxta. Pura modum nocturnis Recitationibus. Dedebat.

Martius.

Die tertia Martii depositione eademque die sepultum est. cadaver Adalberti Moskowitzki. aucti
nobilitatis. hic maximis caelestibus honoribus quibuscum. toto Constatuabatur. Septennio. in puerile
tempore semper major praedicta. tam patientia. tam resignationis. in deo voluntatem argumenta. et
nec minora simplicitatis. religionis ac modestiae. quarum absolutum. in hoc iuvene. reuebat. etiam
plum. Tandem etatis anno tertio decimo. cum suprema Capis Grammaticae daret operam. omni
aut ac aternitatem. praedictis munitus. innocentissimus iuuenis. ad comitatum agni. Caelestis
imitatus est. Etis. Calendas. Martii. Per Principem Civitatis. plateam. parentarunt. Corp-
ri Scholarum. iuvenes. bini et bini. accensis. Cereis. tui ad exequiorum. finem. sui. Con-
suetudinis. mortem. quidam oratione. saluta. quidam versibus. deplorarunt.

Aprilis.

Die prima mensis depositus est in sepulchro nostro corpus. Vni Petri Kramborski. Iuris periti
exequiis. apparatu. non magifico. quidem. ac. at. decore. Annus agebat. 24. Ima mensis. eadem
affinitatem. parafipting. Huius. motu. est. nescio. quid. contro. versum. a. Perid. Lampanti. Reperto. Huius
D. Magdalenae. de. Proultura. loco. veru. ha. subueniente. R. P. Rector. absentem. erat. Com-
posita. sent.

Pecuniam. 100. millium. aris. ad. quam. se. multis. jam. inde. ab. annis. Ill. Sophia. De. Cam-
Kowitius. Radziwiska. Succamerana. Posnaniensis. Provincia. nostra. obligat. ex. eaq. ce. suam
pendebat. hoc. tandem. anno. dissoluit. Accepti. totis. seu. quietatio. ut. vocant. accepta. pecuniae
momentum. in. Posnaniensis. Castri. tabularia. nomine. R. P. Provincialis. Collegii. Templi
Posnaniensis. relata. est. Uniuersa. parva. nre. summa. tres. in. partes. diuisa. est. Prima. Con-
cepit. pro. uincia. altera. 40. millium. Collegio. tertia. millium. item. 40. templi. P. Raphael. Stoly-
ncki. Praefectus. Templi. Summa. Ecclesiae. Donata. Radziwiski. in. Villa. Perid. Andria. in. Rad-
lina. Radziwiski. Succamerani. V. in. uenens. Fili. collocat. Villa. popelionem. ex. praesori-
pto. iuris. adiut. Habent. missionis. seu. in. missionis. ut. ajunt. in. villa. popelionem. tabula. in
archiue. domestica. ex. Valensi. tabulario. excerpta. anno. autem. salutis. 1760. proximo
post. diem. D. Margaretha. Sacra. Sabbatho. ibidem. Confecta. Tabula. vero. locationis. in
bent. in. tabulario. Posnaniensis. castri. ibidem. condita. post. diem. S. Joannis. Baptista. 1760.

Jam. R. P. Rector. Societatis. Collegii. Cracouiensis. S. Petri. 26713. af. 10. aris. Poloniis
Petricoiensi. item. Collegio. 14000. restituitis. omnia. nostri. Collegii. sustulit. non. debita. ad
onera. Multis. iam. ab. hinc. annis. Collegium. utrumq. apud. Iudaeos. Posnanienses. plebem
in. quatu. collocarunt. Censui. exigendi. nostro. Collegio. negotium. commiserunt. Hinc. molesti-
arum. affatim. Commodi. prorsus. nihil. Duobus. illis. Collegiis. proveniebant. Cuius. summa. annis
annui. nobis. censum. repetentibus. cum. passim. cunctarent. Iudaei. lites. et. pergia. Cogitanti. R.
Rectori. Suum. Collegium. in. perpetuum. eximere. quam. in. utili. cura. Ill. Succameria. liberalitas
fuit. sane. percommenda. Nam. ad. 40000. affectis. ex. arario. Collegii. 713. et. apud. Iudaeos
aris. Poloniis. omnes. illas. Cracouiensis. ac. Petricoiensis. Collegiorum. summas. redemit. Collegium.

nebrum. eam. harem. ex. ipse. fecit. Eodem. fere. modo. P. Praefectus. Templi. Summa. 2000. aris. Poloniis
in. Synagoga. Posnaniensi. annui. censui. repetendi. gratia. Collocatam. a. R. P. Paulo. Grabski. duperi-
ne. Residencia. Lanciciensis. redemit. mense. Junio. Praerant. cum. ha. agent. Collegii. S. Petri. R. P.
Andreas. Lagynski. Petricoiensi. R. P. Antonio. Bogustawski. Residencia. Lanciciensi. idem. qui
supra. a. Singulis. Praesidibus. dati. acceptique. Confecta. Syngrapha. locorum. Agillis. nominibus
Praesidum. Consignata. servant. in. archiue. Collegii.

Maius.

P. Joannes Soiecki. Professor. 4. vatorum. Physica. metaphysica. Professor. diem. suum. obiit.
Ho. nomen. maij. etatis. anno. 24. Religionis. 10. Professionis. mense. 4. Plerisq. nostris. camors. la. **Mors P.**
Chymas. expressit. Multa. nimirum. merant. P. Joanne. qua. vitam. eja. omnibus. desiderabilibus. facie. **Soiecki**
rent. Mortem. luctuosam. Virtutis. amore. fuit. Eximus. Cuius. perfectionem. a. se. non. minus. qm. ab
iuueneribus. suis. fidei. creditis. exigebat. Saceris. amantissimus. fuit. ignavia. oror. implacabilis.
Somno. quinq. tribuebat. horas. reliquum. temporis. qua. variis. occupationibus. qua. scholasticis. dabat.
Pond. erga. quosdam. Discipulos. moderate. severus. erga. alios. indulgens. ac. lenis. nostros. comitate. morum.
exteriorum. tam. insigni. prudentia. tam. maturitate. delectabat. Philosophiam. Mathesim. Theologiam. epe.
qui. perdidit. Rhetor. quq. n. im. probabili. Multum. ad. eruditionis. prestantiam. iuuit. P. Joannem. ex.
allens. memoria. vis. ac. ingeni. plus. tamen. maxima. sedulitas. et. conatus. Non. unquam. alendo
vacabat. totus. erat. in. Mathematica. Neptoni. totus. in. veteribus. iuxta. ac. Recentioribus. Philo-
sophis. Quibus. cum. dies. noctes. dat. operam. cum. Discipulis. Constantiter. ad. vigilat. cum. di-
versarum. Capium. nobilissimorum. in. Convictu. iuuenem. attendit. profectui. cum. cujusq. mu-
niti. iustos. accuratissimq. nusquam. duas. partes. desiderari. patitur. animo. par. cunctis.
impar. viribus. primum. languet. tum. densim. vigore. mentis. destituit. postremo. **futere**
Quatuor. et. viginti. horas. nullo. prorsus. intervallo. sana. menti. concessio. malum. illud. tenuit.
fecta. vena. aliquantulum. deferuit. et. Somnum. tota. praecedente. nocte. Somni. expertens. ad. resce-
tum. inclinante. die. capere. permixit. Postero. die. sibi. restitutus. cum. omnia. qua. fuerant. disti-
et. fecisset. sibi. in. memoriam. redirent. tertur. Collachymia. quod. multa. in. plerisq. indi-
ma. effutisset. Paulo. post. sibi. accedens. accarinquantibus. opus. epe. caudate. periculo.
stante. nihil. esse. potius. oportere. homini. Reliquo. decumbenti. respondit. aeterna. salutis. cura.
temet. iterum. iterumq. exspirat. Sapius. etiam. quoad. per. valetudinem. licuit. celesti. pane
refectus. rursus. phrenes. Corripit. ac. paulo. post. etiam. usu. Linguae. destituitus. pridie
mortis. unq. extinguit. die. Santa. Crucis. Inventionis. Sacra. Necdum. alienata. mente. Cundo.
ito. magis. langueret. mortem. sibi. praesagire. visus. dicit. ad. nos. quos. ea. Convictu. adiit. animi
eladandi. causa. Veritatem. huc. ad. vos. Patres. valetudinis. ergo. fortassis. non. exsecurus
minuere. nisi. vestris. humeris. clatus.

Junius.

Primum. Calendas. Quintiles. C. Hieronymus. Pogodka. Patria. masovita. Coadiutor. temporalis
supremum. diem. vita. habuit. 30. prope. annis. domesticis. Saceris. munere. perfunctus. maxima. **Mors C.**
semper. in. eo. commendatione. versatus. est. cum. charitatis. tam. diligentis. Minime. domesti. **Pogodka**
rum. expectabat. preces. verum. intentus. ad. omnia. qua. opus. essent. cuius. prius. quam. defunctus.
at. eandem. Bus. sollicit. nequid. eorum. cuiusiam. delectat. in. iuglans. In. gravescante. iam. etate. hortu
atq. attendens. magno. luctabat. utrumq. studio. Ipse. cum. opetis. colebat. terram. ipse. vites. plantabat
quam. ipse. affundebat. vantis. Dolens. omenti. quid. multo. iam. ante. ruptum. fode. in. umbilicium
propere. nequidquam. impedientem. quotidiani. Contentionem. laboris. Prestissimos. Corporis. dolores
vera. tolerabat. cum. animi. fortitudine. tam. vultu. hilaritate. multis. ante. obitu. annis.

O. ulius

Augustus.

Formis quoq. Trileitani aboliitis picturis veteribus et arte et vetustate parum veni-
jucundis, opere primum albatio politus, latiorib; deinde pigmentis quae feruntur
Indi et aureo colore coalescant et ornatus est: adjecta sunt anno post fenestram

September et October

1842
 1843
 1844
 1845
 1846
 1847
 1848
 1849
 1850
 1851
 1852
 1853
 1854
 1855
 1856
 1857
 1858
 1859
 1860
 1861
 1862
 1863
 1864
 1865
 1866
 1867
 1868
 1869
 1870
 1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900
 1901
 1902
 1903
 1904
 1905
 1906
 1907
 1908
 1909
 1910
 1911
 1912
 1913
 1914
 1915
 1916
 1917
 1918
 1919
 1920
 1921
 1922
 1923
 1924
 1925
 1926
 1927
 1928
 1929
 1930
 1931
 1932
 1933
 1934
 1935
 1936
 1937
 1938
 1939
 1940
 1941
 1942
 1943
 1944
 1945
 1946
 1947
 1948
 1949
 1950
 1951
 1952
 1953
 1954
 1955
 1956
 1957
 1958
 1959
 1960
 1961
 1962
 1963
 1964
 1965
 1966
 1967
 1968
 1969
 1970
 1971
 1972
 1973
 1974
 1975
 1976
 1977
 1978
 1979
 1980
 1981
 1982
 1983
 1984
 1985
 1986
 1987
 1988
 1989
 1990
 1991
 1992
 1993
 1994
 1995
 1996
 1997
 1998
 1999
 2000
 2001
 2002
 2003
 2004
 2005
 2006
 2007
 2008
 2009
 2010
 2011
 2012
 2013
 2014
 2015
 2016
 2017
 2018
 2019
 2020
 2021
 2022
 2023
 2024
 2025
 2026
 2027
 2028
 2029
 2030
 2031
 2032
 2033
 2034
 2035
 2036
 2037
 2038
 2039
 2040
 2041
 2042
 2043
 2044
 2045
 2046
 2047
 2048
 2049
 2050
 2051
 2052
 2053
 2054
 2055
 2056
 2057
 2058
 2059
 2060
 2061
 2062
 2063
 2064
 2065
 2066
 2067
 2068
 2069
 2070
 2071
 2072
 2073
 2074
 2075
 2076
 2077
 2078
 2079
 2080
 2081
 2082
 2083
 2084
 2085
 2086
 2087
 2088
 2089
 2090
 2091
 2092
 2093
 2094
 2095
 2096
 2097
 2098
 2099
 2100
 2101
 2102
 2103
 2104
 2105
 2106
 2107
 2108
 2109
 2110
 2111
 2112
 2113
 2114
 2115
 2116
 2117
 2118
 2119
 2120
 2121
 2122
 2123
 2124
 2125
 2126
 2127
 2128
 2129
 2130
 2131
 2132
 2133
 2134
 2135
 2136
 2137
 2138
 2139
 2140
 2141
 2142
 2143
 2144
 2145
 2146
 2147
 2148
 2149
 2150
 2151
 2152
 2153
 2154
 2155
 2156
 2157
 2158
 2159
 2160
 2161
 2162
 2163
 2164
 2165
 2166
 2167
 2168
 2169
 2170
 2171
 2172
 2173
 2174
 2175
 2176
 2177
 2178
 2179
 2180
 2181
 2182
 2183
 2184
 2185
 2186
 2187
 2188
 2189
 2190
 2191
 2192
 2193
 2194
 2195
 2196
 2197
 2198
 2199
 2200
 2201
 2202
 2203
 2204
 2205
 2206
 2207
 2208
 2209
 2210
 2211
 2212
 2213
 2214
 2215
 2216
 2217
 2218
 2219
 2220
 2221
 2222
 2223
 2224
 2225
 2226
 2227
 2228
 2229
 2230
 2231
 2232
 2233
 2234
 2235
 2236
 2237
 2238
 2239
 2240
 2241
 2242
 2243
 2244
 2245
 2246
 2247
 2248
 2249
 2250
 2251
 2252
 2253
 2254
 2255
 2256
 2257
 2258
 2259
 2260
 2261
 2262
 2263
 2264
 2265
 2266
 2267
 2268
 2269
 2270
 2271
 2272
 2273
 2274
 2275
 2276
 2277
 2278
 2279
 2280
 2281
 2282
 2283
 2284
 2285
 2286
 2287
 2288
 2289
 2290
 2291
 2292
 2293
 2294
 2295
 2296

DECEMBER

non est potius eundem memorabile exemplum Divinae gratiae quod isto mense contigit. Basilij quidam
ascensu Ruthenij & hijs ignobilibus abrenuncians Contubernali. Chreus quoniam ob causam offerens eum ad singularem Singulare docu
mentum provocare non recusanti tam auctorem infirmis vultus et inter terram deiecerit. de per Civitatem vel mentem Divina
Majestatem reum comprehendere jubet. Dicit Basilij ad carcerem sua videlicet male contubernali ne gratia
solutus in Civitatem transire debet. Caeterum inter facilem ad omnia expectum et repent: illud male de
um habet quod hic adolescens puerum fortis animo videtur acquirere motus mundum. Ergo impudenter quod
quod exemplis erigit. Nec dum intra. Instantia verba in tantum valuerunt ut motum suum ad cuius
deus meminerit. Unusquisque reus se hanc vehementer expectant. At in fovea oculis multo illustrius alius
mentis alacritas. Eodem cum jam ad duplicem decorem bonum tantis in animo et per voluptatis alij profundi
ut intra eundem die velut impetens aliquoties existerit. Tum ad praecedentem conversus non membrisque
mi me unquam die fuisse letatum verbis de praestitum acceptum fero. tum intimo cum sensu totum
vices dedit.

Uralislaucienti civili metallo cudi pauciam Thesaurarius quidem epe prohi; iupit qro mioro.

NOVEMBER

Novi L.A. fides. Hoc mense R.P. Franciscus Rozminski Inspectorem Provinciae quam divisione Pommernensem Pastorem ultra quinquennium cum laude gesserat R.L. Pauls Lotka Polissi tradidit. Huic Receptoris hoc est R.L. Ladlaus Gieyszynski Provisi noster Jam qui nuper universae Majoris Poloniae navem Salpinx tignis ceciderat Idem R.P. Franciscus Rozminski de Collegii nostri clauum comisit Itis / alioquin recentior

[illegible]

DECEMBER.

Panegyricus
 Pablonowitae
 Sor. pba.
 Oratio vernaculo
 sermone de lau-
 dibus Reginae
 Fundatio p
 Coniunctio

Annus 1762.

Admodum R.P. Laurentius Riccius Propositus Generalis
R.P. Paulus Loka Propositus Provincialis
R.P. Franciscus Holzinski Rector.

Januarius

Princeps huius anni mensis ipsas praeter Calendas, quibus nempe frequentissimus
isq; Nobilissimus cum domesticis tum externis populus, iniquis suae pietatis ac religionis
significatione & maiores sacros ad conscientiam dicentes placide persecutus, & sacra signa
et refectus est: atque diem XLIX Calendas Februarias, quo reliquos nostri spirituum
& vota inhaeruerunt; nihil forme facti habuit. Nam praedia & pas-

Collegii hybernans Alloschus miles, misere ipsi diebus vexaverat. Neque tamen jam, quam vastitatem attulerit, dicere vacat. Suum ille ingenium retnuit. Atque, cum barbarum ut se ad rapinam natum id gens hominum, ut annis superioribus non hyemis, sed avaritiae, furis, celoreque scelorebus perfugium in obicium, atque amicorum ~~ad~~ ^{ad} pedis quaerebant se esse voluerunt. ita ~~et~~ ^{et} hoc. Et utinam ea clade, quam hi bernenses collocaverat, fecerat, contenti essent, qui Pormaniae hyemabant! Verum illi, quasi socios hospicio utentes ~~non~~ ^{non} videri nocere aut velle, aut posse desperarent, operam suam praecipuam ad efficiendam vastitatem conferre non dubitaverunt. Commeatum, qui nec facile parari posset, nec sine detrimento rei familiaris magno dari, subvehendum Pormaniam imperarunt.

Illud sane, quamquam non adeo multum ad fortunam Mechlinensis pagi fauit,
non incommodum tamen. vel hoc de causa, quod confrat plurimum, ne post homi-
nes, qui semper repariant, de quo litigent, controversiam Collegio inferre possunt.
Conveniat inter Praepositum Sirensensem & Praesidem Collegii R.P. ad ipsam
Wichrynski, ut pro decuma, quae olim in grano dabatur, pecunia certa
solveretur. Rer tota intelligitur accuratius, ex decisione facta, atque tabu-
lis publicis inscribitur: cujus hic exemplar subijcio.

Oblata compositionis ratione decimali & missa
lium de Villa Nechlin Ecclesiam Parochialem
Sremensem spectant. 1762, 1

Anno Dni millesimo septingentesimo sexagesimo secundo. Die vero Sabbati
vigesima septima mensis Februarii.

Oram officio actiois presentibus Curie Episcopalis Posnani. comparens personaliter
Rex Franciscus Rzepnicki Soc. Jesu Collegii Posnapiensis Causaru
Procurator Episcopis obtulit ad acticandum actiois presentibus ingrossandum compositi-
onem ratione Decimarum et Migalium de Villa Mechlino provenientes Ecclesiam Pos-
nam Semem concerni inter partes suprascriptas in illi et per Celisimum Principem
Rymum Dominum Theodorum Ducem in Kiewan et Lukow Castorowski Episcopum
Posnaniensem approbatam cujus compositionis tenor sequitur talis =
Miedzy Wielmoznym Jego Moscią Kieozem Stefanem Krzebowskim Kanonikiem
Posnanskim Katedralnym Curie Celisimi Rymu Principis Castorowski Epopi Pos-
naniensis Qualitorem Proboscem Fremskim z jednej a Wielobnym Kieozem Wła-
dystawem Wietrzynskim Rektorem y calym Collegium Posnanskim Soc. B. Ill. z
drugiej strony Kancela ugoda y komplanacya w rizey opisany sposob. Maigz
Collegium Posnanskie Soc. B. Ill. wies Mechlin szedziensia w Powiecie Bydgoskim
a Woiewodstwie Kaliskim lezacy Juribus Parochis Femenis Eccle. podlegly w
ktorey wedlug Prekcyi tegos Kosciola Fremokiego Anni millesimi Quingentesimi
Decimi znakuia sily szedlow dwunascia y z nich wedlug opisy tejze Prekcyi ptacie
sie powinsno per duos Coretos / ktore Gwintnie wynosza / Religiosos et Avenas et Al-
locios, takze Decima temu Kosciolowi nalezy, przeto strony porzezercone unikaia
wzelkich prawnych klotni, y korszow z tego pochodzacych tak szc zapadzia Wielmo-
zney Collegium Posnanskie Soc. B. Ill. z szedlow wiejskich wsi tejze Mechlina ad montem
Flectionis Millesimi Quingentesimi Decimi co Roznie na dzien Swietego Marcina
Biskupa dwunascia Gwintni Zyla, y tyliz Owra in gramo miary Fremokioy szesc:
szedziog cztery garcy wyrczaynych prawnych w sobie zawieraiacey Kosciolowi Frem-
skimu oddawaia deklaracy in vim zas Dzierzaiacey Alodis cyli Polowarku na
Dzien tejze Swietego Marcina Biskupa co Rok Zlotych Polskich Trzydziesia po
groszy trzydziesia w kazdy rachunki wedlug dawney compositi wyliczaia szedza Ktorem
Kieozem y Kwoia Zlotych Polskich Trzydziesia Wielmozny Jego Mosci Kieoz
Probosc Fremski, cum suis Succedaneis Kontentowac sie przyrzeka. Ktore
komplanacya aby swoy Walor wiekzzy miala oney Succedani. Prepositi Frem-
censis zupełnie y nie naruszenie dotrzymali do potwierdzenia y Approbacyi
Celisimo Principi loci ordinarij podac obiecui a teraz oney rekami wlatremi
podpisuiq. Dziato szc w Posnapiu Dnia Trzynastego Listopada Roku Ty-
siednego Siedem setnego Dwudziestego pierwszego. Stephanus Krzebowski Ca-
nonicus Cathedralis Posnaniensis Prepositus Semem. Ladislaus Wietrzynski Rector
Collegii Posnaniensis dei B. Ill. mpp Approbationis vero Series est ejusmodi:
Theodorus Dux in Kiewan et Lukow Castorowski Dei et Apostolicae Sedis Gra-
Episcopus Posnaniensis et Varsaviensis Universis et singulis quorum interest aut
intererit aut interesse poterit significamus quia Nos visam et lectam pre sentem

Hyberna
Mosehof
in nostro
villis.

De
Decima pagi
Mechlins.
Deiſio facta, &

Complanationem inter partes superscriptas intuitu Decima et Misalium de Bonis
 illis Meclum provenient Decima Parochiam, preterea spectant in totam conscrip-
 tam et conclusam in omnibus et singulis punctis et clausulis Autoritate ordinaria
 approbavimus robur firmitatis habere declaravimus, prout approbamus et de-
 claramus per presentes. In quorum fidem Dat. in Palatio nostro Episcopali ad
 Palearia Cathedra Posnani die Decima Nona Decembris Anno Domini Milles-
 imo Septingentesimo Sexagesimo Primo. Theodorus Episcopus
 Martinus Josephus, Olrycki Apostolicus et Actorum Curie sud. Titularis
 Notarius et Secretarius. Quam eodem modo compositionem supra scriptam offerens ad
 Acta presentia suscipi et ingrobari petuit, quod quantum de jure est obtinuit originalia
 ad se recepit et de recepto cancellarium quietavit. Et presente me Thoma Agrowski
 de Re Alti Secretarius Aplico Curie sud. Titularis Posnani Sublito Notario an-
 cellarum Vice Notario.

Ex Actis Curie Oppalis Posnani extracti et Sigillo Selsissimi Prin-
 cipis Romani Dni Dni Theodori Ducis in Klevam et Lukow
 Partoryski Dei et Aplici Sedis Grae Epopi Posnani Committit.

Thomas Agrowski Aplico et Titularis sud
 Titularis Aplici Posnani Sublito Mug
 mpp

Februarius

IV. Nonas Februarias Professionem 4 Votorum fecerunt P. An-
 tonig Samptawski, P. Antonig Sadetzki. Ex adiutoribus vero
 rei domesticae professionem coadjutorum formatorum Dominicus
 Prosenycki.

Diebus, quibus Baccho liberis litare soletur improbi homines, quo
 plerique a secleribus avocantur, solemniss. tristen dierum supplic-
 catio in nostris Aedibus instituta est. Ingens populi undequaque
 concurrig factus est. Principes vero cum foeminae huius viri tanta
 frequentia fidem singulis diebus adibat, quanta vix memoria re-
 peti potest.

Martius

Cum tertius jam annus interitu paene esset, atque nostri in Collegio
 Posnaniensi Philosophiae Studium suum applicare coeperant, hoc mense
 ut consuetudo Provinciae fert, primi illi metaphysici progressus
 sui in philosophici facti specimen tanta cum approbatione omnium
 dederunt, ut digni iudicati fuerint, qui eodem anno, mense Junio
 publice de controversiis Philosophiae universae quaestionibus respon-
 derent.

Aprilis

Magna sociorum manus ad sacros Resurgenti Christo Dns in
 expeditionem sacram educta est. Bini singulas parochias ex-
 tendas susceperunt. Verba ad populum faciebant, rudibus expues-
 Christianae doctrinae rudimenta explicabant, aures enarrantibus
 peccata sua, non poenitenda sane opera duarum hebdomadarum
 spatio, dabant.

Mayus

Hoc uno fere laetissimo, quod legimus Moschos pubere suo
 Caro Petro III. q. qui ante Calendas Ianuarias. Elizabethae
 Amittae suae successerat, non jam Regiam Hungariae
 Regi Borussiae repugnantem, sed Regem Borussiae

Reginam Hungariae oppugnantem adjuvari in Silesiam abierint, prae-
 dique nostra dimiserint. Domi etiam non exiguum sane volup-
 tem Theologi Mathematici, Physici & Logici, cum de propositis sibi
 quaestionibus pbiis, qui doctrinae periculum faciebant, responderent,
 pepererunt.

Junius

~~Posnani~~ Insauratione votorum ac Spiritus, nec Non discepta-
 tionibus Scholasticis celebris est. Uota enim nostri die, qui
 Angelico Juveni, Aloysio sacer est, olim nuncupata instauravit.
 Lucunda demum erat in publica aula lycei disputationibus
 tam variis tamque accuratis interire. Disceptabant de Naturae ar-
 tibus Philosophi: Difficultates Theologiae cum Scholasticae, huius quae
 de moribus est, item quae Religionis mysteria adversus Pravorum
 dogmatum magistros luebat, demum quae sacri Codicis salubres
 explanat, imo etiam Patres, quod Canonium dicimus, publice
 tam multi expediverunt, ut totum poene mensem res illae subli-
 mes audirent.

Julius

Quod Posnaniensis Antistes per occupationes Posnaniam venire
 non potuerit stato tempore, nostri, qui sacris initiandi erant ad
 Illustrissimum Bajer, qui Culmensis praesul est, missi.
 Gratissima sane huic Antistiti res accidisse videbatur, seu quod
 nostris favere putetur, seu quod, nostris viris e Societate ordi-
 nes, ut dicebat, sacros conferre dudum averteret. Lucunditatis
 istius documento est, vel ipsa humanissima officiosissimaque
 Antistitis benignitas, quovis enim die, quo vel Diaconus, vel
 Subdiaconus, vel Sacerdos creabat, nostros in prandio apud
 se lautissime accipiebat.

Augustus

Princeps Posnaniensis Provinciae Praefectus. Celsissimus Antonig
 Jablonowski Circa idus Augusti primum in Mayorem Poloniam
 venit: hunc Panegyris de illis latibus concinnata nomine Collegii
 Praesentata Konarskovi in Aedibus Illustrissimae Palatinae Calisi
 entis oblata Praesente Celsissima Palatini Parente atque Sororis.
 Eodem mense in conventu duarum nobilissimarum Provinciae Calisi
 ensis & Posnaniensis Sacerdotum legatum Reverendissimi Regis egerat
 magis & gentis amplissimae adhaerens Philippus
 Radzynski Castellani Santocensis filius missicensis Praefectus Collegii
 Nobilium alumnus Rhetor qui tanta & actionis avaritate, & verborum
 splendore & orationis gravitate dixerat, ut ad frequentissimam, amplissi-
 mamque concionem, et ab omnibus munifice celebraretur.

September.

Pridie Calendas September orationem de Philosophia dixit P. Anton. Jan. Ptawski. Argumentum orationis est, in Libro declamationum. Ipse Calendis suas magistri scholas frequentare coeperant. Hoc anno nova etiam iuventuti commoditas oblata est. Philosophiam enim, quae experimentis sententias comprobatur, quae hae tempestate potissimum flet, docere coepit P. Josephus Rogalski, qui Parisi aliquot annis ejus discendae causa commoratus, mense Julio venerat Posnaniam. Unde & Suppellectilem copiosissimam, splendidissimamque, cum R. P. Trompdyński, qui serenissima Regis Galliarum Filiae ad sacras confessiones ubique impensis, huius non exiguis sane, ~~instructa~~ tam mathematicam, quam Physicam, quae experitur, adduxerat.

October.

De sacris laudibus D. Transiit Affianahi in aede quod dicimus communalium, ad populum dixerunt. De Quaestionibus Theologicis publice propositis & Societate duo, duo ex externis scholaribus respondere dimidia die magna cum laude. Illud unum hyst. Valerius Rakowski Capuensis, adolescens cum iam quinque annis Astronomiam, Ignati secutus fuisset, Philosophicque mysteriis initiatus, exaudorari videretur. Impetraverat. Solutus Sacramento Domini alienae, cum enim ad sua facta sibi potestate abisset, priusque mutasset vestem quam sibi liceret, neque ad Collegium redire solusset, res per compendium acta est.

November.

Luce Duo Stanislas Koska sacra, de illis laudibus dixerunt P. Dni Transiit quos, vulgo Reformatores dicimus. Sacramentum ritu solemniter fecerat P. R. D. Myszkowski Adjutor Decani Cathedralis Posnaniensis, quem cum toto Collegio canonico Collegio Romanorum Collegio Praesidi excepit. Floris Anniversarium splendidissima Mathematica suppellex, prae ipsa praesentata. Orationem de D. Koska ingenii cum approbatione omnium dixit P. M. D. Phil. pus Radzynski.

Missa Lutherani vocatio.

Pridie Calendas Decembris Carolus Hirsekorn ejurata Lutherana haeresi, quae exemplum quancumque non infrequenter bene voluntatis divinae Posnaniae, in hoc tamen adolescente & singulari & raro. Auri certe Stimulo, ut ad saniora consilia aliquando redisset, urgendo erat. Neque enim persuadere sibi poterat Lutheri instituta erroris obnoxia esse, neque deceri a quoquam voluit: denique nihil antiquius habuit, quam ut ne cum ecclesia in gratiam rediret unquam. Natus est in finibus Sillesiae. Parentibus quidem honestissimis, sed Lutheri peste afflatis, Patre etiam magistro atque haeresis sacerdote. Posnaniae apud necessarium suum, Lutheri sectatorum Arcanum, Pharmacopolam, unguentariae discendae animo diversabat. Dissidens nescio quid subito adolescentem inter atque Patrem familias coortum: hoc certe Caroli saluti fons exhiberat. Hospitum ille mox & horum mutare in animum induxit & ad Metropolam Collegii nostri domicilium duxit. Tunc ingenius & liberalissimus adolescens quod petierat, impetravit. Nemo enim erat, qui non praesens hunc aliquando ab erroris caligine ad lucem dei lucem perduceretur. In tanta domesticorum omnium spe, ille pacto quous contempsit, nunquam sic, ut manifestissimo Ecclesiae

ceruicem submitteret. Suppe, qui non erroris deducendi animo, sed vindicare se a necessario, aut saltem iudicare apud suos ostendat, notam & domum receperat. nihilque in familiam adscriptus omiserat, quo se quidem in errore cohereret. Magnum sibi, quod ait, aderat a contubernio sociorum sepe periculum creatum. Cetero itaque Lutheri discipulos convenire, credere, praedicanti secta se pedes adire, saepius ad cenam, quod apert, accedere, praedicanti secta no se commendare, preces implorare, monita & documenta perhiera petere accipere, coheruit. Sed domi tanta religio hominem in minimis etiam tenebat, ut nequidem iunior suis libris catholicos esse voluerit. Suspicebat nempe homo in re insana admodum religiosus, iam aliquam Theologicam in libris orthodoxis inesse. Consuetudinem tamen Societatis hominum respicebat, seu quod eruditio, quam suspiciebat, seu quod ingenium liberale, deservire ad colloquendum invitarent. Interim sacerdoti nostro, quo Joannes famuli arig utebatur, in mentem venerat, suggerere adolescenti omnis orationis, quae de religione esset, impatienti, vellet singulis diebus Regiam coeli atque Servatoris Parentem oratione, quam Ecclesia ex verbis Gabrielis, Atque Eli. Sabellae concinnaverat salutare. Humanitate sola adductus gessit mrem. primum salutaverat, quo Amico gratificaretur, mox etiam religiose ac reverenter satis, idque septem ipis diebus. Magna sane est gratia tobeneri gnitas Reginae coelorum. Subito homo religione nova tangi, desua secta dubitare, certissimum animae periculum ac interitum providere, si in erroribus vivere pergit. Insolens res animum ut periculerat: quid ageret nescius haesit, nonnihil mox de sedanda, quae animum commovebat, tempestate cogitare. Et certe nihil ille omiserat, quo quidem sibi & religioni admissit, & pristinam tranquillitatem animo reduxisset. Tristia omnia, Non diurnus labor depellit melior, non quies nocturna mentis procellam lenit. Quid multa? Tam vehemens Dei ad ex loquentis vox fuit, ut gremio, atque ~~in~~ laetitia, ~~in~~ laetitia, qui germanice conionabatur, adiret, eique nihil tale cogitanti genibus submissus, rem totam aperuerit. Darum est, inquit, contra stimulos calcitrare. Sentio, in qua versabar, caliginem, Lucem coelestem indeo. oculus ahi Pater, quae discendae sunt Romano homini, exhibe. Evomenda est sare lues, hodieque, si licet, evomo. Strenue Rem gessit Pater, nihilo segnius adolescens. Vix dum catholica dogmata intellexerat, urgere, ut primo quoque tempore ejurantiae: relem. Ingenio depixit urbem admiratio. Tardum enim erat de Silesia, & in hominem obstinatum admodum ingenii. Magna praeterea in disciplina mutatio. ad notum rationem vitam exigere coeperat. Meditari Divina quotidie. orare quoque die, plerumque 3ho, periculis diebus sacra synaxi regii, libris, qui veritates aeternas explicant, volere, templum de die saepius adire, summa cum modestia & veneratione preces ad Deum fundere. Tria tamen sunt, quae hic potissimum commemorari debent. Cultus splendor imminuit. Frater, Augustus. Nomen denique sacrae D. Ignatii militiae datum. Germania

ng Joannes Lutheri sacerdos simul atque de pulcherrimo hujus facto
audierat: literas, quibus animi lenitatem, ut ille scripserat, redargueret
dedit. Multa his in literis erant, quae animum infirmum
expugnarent, quippe minas etiam adiecit, quodque maximum
telum est, matris jam proeductae lacrymas, atque maledicta.
Legit Joannes literas, insaniam solam atque impudentiam pae-
do-sacerdotis deservit, mox tam apposite respondit, ut nihil jam ultra
scribere ad se ausus fuerit. Insigne & illud. Legerat in hacten-
tibz de perfectione religiosa P. Rodenii de ^{varietate eorum} quibusdam
cultu. Percusserat sententia animum usque ita, ut id unum
cogitaret, quomodo ornamenta omnia modestissimi sui prophetae
cultus rescuisset. Cogitatione certe illam perfecisset, nisi Pater,
cui religionem illam suam patefecerat, prohibuisset.

In Decembri

Id solum commemorandum est, quae celebritate dies illebas Reginae
coeli conceptus, Divae Barbarae, atque Xavero sacris celebrati fuerint.
Illibatum Virginis Intemeratae osium prosecutus est oratione
magnae expectationis adolescens Jacobus Protoski, Palatinus
Juniordislausiensis filius, Budrinensis Praefectus. Divae Bar-
barae gratificationem civitas vespere frequentissima cereis, ut
consuetudo fert, ardentibus instructa comitata est Eucharistiam,
quae per aedem circumferebatur. De laudibus D. Xaverii
dixerunt gravissimi duo viri & Familia D. Domini.
Praesque eorum A. R. P. Rudski, qui paulo ante toti Pro-
vinciae praesuit, rem Divinam solemniter rite
peregisse.

Multos hinc menses & nostris vicini curiones invitaverunt,
qui de diebus plebem excoherent verba ad concionem facientes,
peccata ^{duo} enarrantibus aurem dantes.

Annus 1763.

A. R. P. Laurentius Ricci Praepositus Generalis
R. P. Paulus Loka Praepositus Provinciae
R. P. Franciscus Korminski Rector.

Ipsis Calendis ingens populi, cum optimatum concursu in nostram
aede fuit. frequentes sacra Synaxi refecti.

Molestas atque injurias quibus Pontificis miles ex Silesia
in Prussiam Pontificiam detrahens Poloniam majorem cele-
rasque Provincias afflicto coeperat. Frumenti, foeni, straminis
ingentem copiam quaevis dioecesis subministrare debuit.

Judices etiam recuperatissimi & censuri docere vestigia
confluxerunt Posnamiam.

Februarij.

Tristis Sene Collegio. Neque enim pauci sunt, qui duxerant domum
animum induxerunt. Primum est Palatinus Posnamiensis, quo hacten-
Hebraeis commodaret, collegi censum, quem Synagoga Posnamiensis singulis
annis pendebat & de pendendo convenerat, imminebat. Alter est
R. D. Kierski. Is ille nostrum praesentem Canonicum Ecclesiae Collegia-
tae B. M. V. in summo sacris interherbaverat. Nulla miseria
ad oppidum Butk, adducta Canonico Posnamiensis. Hunc olim praesentabat
Starkovectior, Sene. Pater Stanislaus ex eadem de te ultimus
qui inter nostros nomen ediderat, collegi gentis suae beneficium (una p. Pontificis
attribuit. Ubi sunt illos nostri multis jam annis. Obierat deus (Canonici Collegii
in Ianuario Albovoffis aliquot ante annos a Collegio praesentibus (Sim & in primis
Produxerat itaque Praefectus Collegii R. D. D. Beuvectium. Inau-
gurari non poterat statim atque productus est. Interea Kierskius
Varisaviae apud Legatum Pontificium, quem Nuntium Apostolicum
diximus, non monito Collegii Dectore, agit, ut se nomine Pontificis
summi producat. Produxit. Nox Sabbathum sancto inaugurat,
Canonici. Dum secundum missam ad praesentem hunc juris occu-
pare contendit, cum R. D. D. Beuvectii, hunc Collegii nomine re-
clamatum est, facta declaratione animi, quod & conservare jus, &
depellere damnum velit. Quod Uter illorum causam lucrabit, con-
trita controversia planum facit. Vis enim sub judice est.
Sed neque sola beneficia atque redigalia & vim sentent. Sensit
etiam ipsa domus. Venerunt ante Calendas Martias aliquot
equitum velutque Borussiae Whortes Posnamiam. Duo
authore urbis moderatore, an ipsius militis malignitate
inceritum. duo supra triginta velites etiam cum suis conjugibus
missi ad Collegium, ingenti strepitu in aream irruunt.
partemque domus, quae in Albovoffinarum est, hospitio
militum melatore iubente occupant. Vis ista praesentis
majori.

Martius.

XVI. Calendas Aprilis 460 pedites ex eodem exercitu stativa
fecerunt, non in aedem neque vero cubacula in area designata, sed
infernae & superioris porthi aedium una cum mulierculis occu-
parunt. una & dimidia die ~~alibi~~ alebantur. Haec incom-
moda communia sunt toti civitati, ceterisque religionis domibus.
Atque utinam nihil praeter hospitium & comitatum.

exegisset! verum in

Annali

Judices ex ipsa colluvie glorieque delecti à suo Rege, Bohemiae
Inchae, Keinae Lobzenicae, Dresnae, Plogovii constituebantur,
sparsos per Poloniam Borussiae homines, quod aiebant, collectu-
ri. Atrox sane tempestas. Transiimus quippe injuriam atque
clamitantes portam hanc iudicia patuerunt. Nam ut
propterea sentis non querit sentis externae & liberae iura
violata. Audaciam & vulnera incolarum commemoro.

Maxima pars nobilissimorum amplissimorumque Viror-
um, Foeminarum, Senatorum ad iudicia à suis Colonis
ac servis trahebatur, postulabatur pecunia, quam servos plu-
res pro atque servorum pro libidine imponebat. imposita
solvi jubebatur, pauci flagris, plebs ferro exigebatur.

Multi custodius traditi, multi iudicibus fracti, verberibus afflicti.
ferro ~~et~~ cuncti, multi domo abrepti, pedes equitum invidentem
militem sequi debebant, multi curribus adstricti. multo-
rum nobilissimos viros aedes direptae. Nichil hic propi-
ciebat vox illa: Civis Polong sum. Quae illa acerbitas
quae trepidatio, qui furor, quae scelera, facinus quae caedes,
fierint, si quis intelligere velit. meminerit verrinarum
Ciceronis. Quae enim de Verre busto illo Siciliae à Tullio
libo memoriae prodita sunt, hoc mensis atque major Borussiae
sicus miles in Polonia renovavit. Non audebat accusa-
tus, accusabat, quem improbitas instigaverat, qui qui nocere
perhurecebant, quo nocerent incolis, pecunia sollicitabant.
Mitto quae tot in provinciis, quae in domibus splendidis
morum Virorum, quae in Senatorum ac Clarissimarum
foeminarum perpetrata sunt. Mitto vastatam Valerem
Residentiam. Quid quid agi ferrique poterat, ablaturum
ad pro libidine unig improbitate mulierculae.

Fridericium unum, nescio quid. Miropolae olim Posna-
niensis seu nepotem seu filium, hodie è minoribus militibus
Borussicis magistris vulgo Capitan, Commemoro. Ex huius
audacia atque impudentia de aliorum improbitate iudi-
cium esto. Maximam sceleratissimam homo Posnaniensis
collegio injuriam afferre parabat. Finxerat confidens

mus vir nostros miropolium à suo Parente 20000 Tricenarium, ~~et~~ triginta
septem abhinc annis emisse, sed pecuniam pactam non persolvere.
Suo itaque Collegium nomen expungeret, atque annuum a 20000 censum
solveret & accusator ~~Pollicetur~~, & iudex Paszkowski urgent. ~~Nonnulla~~
Plana res erat, neque à nostris unquam miropolium emptum fuisse
neque aes minimum homini deberi. Poterat enim plurimis apertissi-
misq; argumentis et monumentis res probari. Homines qui Miropolam Opitz
olim Civem Posnaniensem iam vita functum noverant, probeq; negotium hoc perfectum habere
viderent, sistuntur. In casum omnia. Et certe nisi Deus benignissimus ad-
fuisse, 70000 tricenarium (tantam enim summam census compacta, quod
aiebat, pecunia, efficiebat) solvisset. ~~Ut~~ Vivebat in oppido Swarzewi Civis Opitz
huius Fridericii avunculus, qui aromatoriam tabernam non 20000, sed duobus
pactam acceperat. Innotuit res Praesidi Collegii, invitatus, passusq; est, se, non Col-
legium nomen contraxisse. Et ita procella illa depulsa est. Res hae Opitziana
atq; Fridericiana est in actis Swarzewiensibus. Molitori tamen, qui nescio,
quid sibi negotii finxerat occasione Molendini Kotoviensis, 5 nummos aureos
cum iudicium Borussicum minaretur, Praeses persolvit. Data est etiam aliis
pecunia, qui commentum sunt fuisse sua iura lesa a nostris. Instigatus à
quibusdam Magnificus Dominus ~~Propterea~~ Rector Kozłowski, Undicabat sibi
suis heredis pagorum Kotowo et Dąbrowa. Paulo ante ad iudicium Castrensē
Posnaniense Collegium vocaverat: verum cum legisset Tabulas, quibus pos-
sio illa nostris adscripta, molestus esse desiit, legi inq; vetaturum,
si rem iudicio persequeretur, pronuntiavit. Neq; quod metuebamus ad iudi-
cem Borussicum Paszkowsicium rem detulit. Cum nobilibus tamen Viris
apud eundem litigabat.

Domi etiam res non satis tranquilla erat. Cajetanus Rembicki
Metaphysicus, Ioannes Paszkiewicz rei domestica adiutor, artifices claustrari-
us, cum de deserenda Christi militia cogitare capissent, audacius se gesserunt,
quam modestia, imò humanitatis omnis leges volebant. Provinciae pifore & Paszkow
custodia hoc mense traditi. Mense maio sacramento soluti ad vitam prophe-
tiam redierunt.

Duo viri hōc Anno, uterq; aetate et meritis gravis, uterq; nobilissimis
Parentibus editus, uterq; Peritorum de hac vita mortalis statione decessit.
uterq; Posnania in dde nostra situs. Sed alter nempe Josephus Butakow-
ski & Votorum professor 78 annos natus, cum in religione 62 vixisset.
alter Casimirus Kromolicki rei domestica adiutor, aetatis 72 religiose vita
et ille 5 Junii hic 28 Aprilis.

Atq; Casimirus Kromolicki, ut ea, quae huius Mensis sunt prius ex-
ponamus vir erat et virtute, et in Provincia sibi designata industria
atq; felicitate commendatissimus. Curatoris Pagorum munus tantā in-
dustria

industria, ac diligentia sustinuit, ut si & census incrementum quod illius curis accreuerat, rationem habeas, merito Fundatoribus hominem docies. Prater eos fructus, quos Collegio Oeconomi nostri studia afferre debent, prater Villarum ornamenta, agrorum fertilitatem, quam illius industria peperit. 200000 et quod superest in parata pecunia adtulit. Magna hac Vectigalium Domus accessio, maior illa, quod non minus virtutem coluerit. Pauperiem ceu Matrem amavit. Nihil ille lautum in cubiculo, nihil in victu habuit. Penium non curabat, sed fraudabat. Magna animi demissio commendabat. Non illum supponebat vilissimos Ruricolarum labores exercere. Magnum otii odium: hinc cum in adiutorem Rei domesticæ nulla re occupatum incidisset, temperare sibi non poterat, quin admonisset hominem: talibus in Religione locum non esse. Magna orationis. Cum ad Collegium venisset, magnam Dei partem in Ade consumpsit. Luni 3^{ia} Matutina Divina meditabatur, cum tamen non decumberet, ~~noctis~~ noctis. Sero. Globulos precatorios manu volvere. sæpissime usus est.

Майя

Judices à Rege Borusio constituti, de quorum judiciis supra
docuimus, postquam misere uno atrocissime gentem nostram
affixerunt: plures quam 2200000 aureorum exulerunt,
plurimos homines cum totis familiis auerent, excessore

Les niées

+ Psulakowskius, quem in mense ~~may~~ Aprili memoravimus
multis laboribus, ac morbo longo consumptus obiit.

multos ille annos sacri oratoris munus obibat. quaestiones
de naturae arcanis explicuit, oratores formavit. Hoc quoque
mense Quae singulis quoque Annis circa idem tempus
juxta ac consuetudinem fere Provinciae nostrae; publice defen-
di ex variis liberalium artium facultatibus Theses, quibus
Ist hoc etiam anno penè integro mense non sine in-
genti commendatione scholarum nostrarum, nec non com-
muni advenientium suspitum approbatione, iam ex Philo-
sophia, iam ex Mathematicis, iam ex Theologia eorum tum
Philosophica tum ~~Philosophica~~ quae ad Morales est, nec non
etiam quae dogmata fidei tradit, neminem ex juris
Canonico, et ex sacra scriptura tum ab Alamnis e nostrae
Societate, quoniam ab aliis exteris qui Tuii causam nostras
publicas scholas advenit, propugnatos sunt.

Circa finem huius mensis iudicia a Rege Borussiae consti-
tuta de quibus habet superius cessarunt et non mod-
o Urbs Borussia, sed tota Provincia Maioris Poloniae, Silesia
etiam ac Prussia Regni, sed enim Poloniae Provincia in-
tolerabile iugum iniquissimi morum iudicium sentierunt
quam maxime tandem studio et opera P. Regis
et Societate Nostra a vexis vicinis potentis Prae Borussiae
sunt liberatae. Ille Pater in negotio Residentia
Valentis ubi Ministrum erat, omnem lapidem movit
ut damna iniquissime illata a Milite Borussiae recuperaret
et cum nihil proficeret apud Regis Borussiae Mini-
stros, ipsi Regi suas tunc Urbes et oppida in Silesia
et Pomerania per actum belli lustranti, obviam venit,
supplicem libellam flexis genibus porripit, quodcumque
in sua Residentia et suis militibus actum, et quidve
in Polonia agatur fideliter exponit, rei indignitate
vehementer Rex commotus, quamprimum res abla-
tas Residentiae restituere iudices, quos ex de-
one causae Resid. iniquissimos agnovit, amovere man-
davit. Itaq. et res licet non ex integro Residentiae
Valentis restitutas habeat, et quod Regni pars non
postrema gravissimis iniquissimorum iudicium in-
iuris liberata sit. P. Regis debet.

Ultimo die Julii dies S. N. Ignatii solito concursu
plebis Civiumq; atq; Magnatum celebratus est. Fa-
ciente rem Divinam A. R. P. Loyko Pide Patrum
quos dicunt Carmelitas discalceatos dicentibus pro
Nostris sacras Panegyres Patribus Gursen Ordinis.

Mense Augusto nihil singulare occurrit preter:
quam quod hic mensis solitam a studiis vacatio:
nem dedit. Ad ejus Lamen decessum in in:
staurazione studiorum habita est Oratio a P. Rhetorica
Prima die Septembris solito more scholae discipu:
lis patuerunt. Die Nativitatis B. V. M. P. de Laborde
qui ex Gallia in Poloniam receptus est, emisit Profes:
sionem quatuor Votorum cum quo Cl. FF Leo Dy:
bowski et Antonius Kordynski ad Gradum Candidatorum
temporalium admissi sunt.

Ad ea finem hujus mensis Illustriss. Jure dowski primarius
artellanus salientis recens inauguratus Palatinus Alisi
ensis salutatus in templo nostro cui nomine Collegii
brevi oratione gratulatus est R. Rhetorices in templo hono-
rem quem paulo ante adeptus est.

In Octobri non sine ingenti dolore tristissimum e la-
xonia accepimus nuncium qui Augustum 3. Regem
Poloniarum de domo Saxonia Electorali eo ipso die
quo ante 30 annos electus fuit in Regem a vita
discessisse significavit. (Circum idem tempus Petricoviae
generalia Regni judicia reasumebantur, ad quae
disputantes inter se Magnates ex toto penè Regno
nec non ex Majori Polonia numerosissima stipati
comitatu convenerant; et non sine gravi conjec-
tura ppter disputantes inter se Magnates magnos
praesentiebantur tumultus futuros. Verum statim
ac per Nuncium de morte Regis in Saxonia ces-
siores facti sunt Magnates solutis juxta ac pro-
curantibus statuta Regni generalibus judiciis tumultus
quos metuebantur Divina fere providentia
non sunt subsecuti. Utinam et alia calamita-
tes Regni quas ex occasione Regni interregni
justè metuebantur, suum non sortiantur effectum.
Quod tandem interregnum licet ~~sa~~ tardius
ac solet at ~~cliffim~~ Lubicensi Primati Regni
proclamatum est, et ubi 19 Novembris in Ur-
be nostra singularum Ecclesiarum campanae
Regis mortem denuntiavit, schola etiam pu-
blica suum officium Regi demortuo praestitit
etiam in laudem optimi et piissimi Regis ~~Dem.~~ bene-
re nostra Religione meriti carmina cum Patro-
nitate cum Latino sermone conscripta a M. Re-
secos ac Discipulis quidem in Theologia consulto
in hunc actum adornata praesentibus omnibus
fere Canonis recitata sunt.

In Novembri occurrente die Natalis Illustrissimi
Twardowski Palatini Lubicensis singularis amici
et Protectoris Nostrae Societatis, ut nos gratos
et memores benevoli huius animi testamur
et Rectore praesente P. Kiliński diem Natalem hanc
vicinis gratulatus e. Ceterum. Mense quoque Novem-
bris Summa triginta Millium fl. Pol. ad conserva-
tionem Mursi Mathematici ex liberalitate Ph.
galinski inscripta est in Actis Catri Posnani

102
62 quibus qua Summa pro extruendo et adornando Mursi
decem mill. fl. Pol. ad manum R. P. Rectoris reddita. reli-
qua Summa 20 Mill. fl. Pol. locata est in bonis mundi Kadzewo.
In Decembri huius mensis, ut Majori cum solemnitate
de P. P. Ordinis S. Francis dicti Canon ~~et~~ in-
troducendum sacra Opera Divi Theodori Martiris in
suum Templum, expetierunt ut omnes scholae eius
cum Vexillis sacrae assisterent functioni, juxtae non
est denegatum petitioni; Itaque magno cum apparatu, et
nostro Temple assistentibus scholis, Magistratu, Capitulo
cum scilicet Episcopo, dicta prius in nostro Temple
a P. Sampawski (Orationes in Templum Pictorum)
Patrum deducta sunt sacra Opera Divi Theodori Martiris
ibique in sacello recens adornato reposita. Proxime post
Patres Canonici non ita pridem Beatorum numero
redditum Angelum cui Ordinis magna cum fortiti-
tate introducebant, huius quoque functioni assistebant
Scholae nostrae, et Norwige Societate invitati tunc
ut pro Coniunctione dicerent laudes reverent Beatorum
numero redditi Angeli. Dixerunt itaque in Temple
eorundem. Sed ad Norwicum veniamus Templum
In eo quoque dies S. Stanislawi Norwici sacer solenni
et cultu et populi frequentia celebratus est, Rem
Divinam solenni ritu peregit Illi. Schola:
Litus Cath. Posn. ^{sacerdos, panegyricus, et periphrasim} Non absumit fortitudine
In Decembri recurrente dies S. Francis Xavieri
celebratus est Dicente nem Divinam Perillustri
R. D. Dorewiczii sacras Panegyres P. P. Francis-
canis Die sacro S. Marcellus exultavit pietas Civi-
um in sanctam penè enim omnis Civitas colle-
cta magna cum pietate et modestia ac accentis
laibus in processione prodit. Diem sacrum
Immaculatae Conceptionis Congregatio Media
Studiorum solita more celebravit. Die sacro San-
cti Nicolai Professus est 4 Vota P. Rogalinski.
Aderant huius Actui quot quot actioni sanguinis veni-
culo huius Patri erant coniuncti Aderat Illi. Palatini
^{calypsi} ~~Patrum~~ ^{qui suam} ~~conjugem~~ ^{ut habet}
Aderant Fratres quorum alter P. Kiliński Olernicensis al-
succam ^{et} Regius, Aderat Illi. Micielski Praefectus
Coniunctis, et liberalitate Illustrissimi Palatini lau-
lissimi Nostrae in ^{actibus} ad mentem habiti sunt.

Conclusus hic Annus unitate devotione ultima Decem-
bris haberi solita, et plurimi e Nostris missi sunt in
varias Parochias ad colligendos fructus Apostolicis
Missis.

Annus 1764

Admodum R.P. Laurentius Ricci Propositus Generalis

R.P. Paulus Loka Propositus Provinciae.

R.P. Franciscus Rozminski Rector

Numerus Personarum excrevit hoc Anno usq. ad 48
hoc in Collegio. Et his Praedicates 34 Scho. 38
Magistri 24 Coadj. 16.

Novi Anni exordia sub nomine Iesu cum solita de-
votione cum Nostrorum tum exteriorum inchoata sunt,
altera post septimana die Nominis Iesu Nostrum sua
vota renovarunt.

Circa finem Januarii Illu-
strissimi Proceres Ultriusq. Palatinatus magno nu-
mero Pormaniam confluerent quos invitaverat Se-
natus Episcopus eo fine ut ante comitiola quae bre-
vi post futura imminabant Magnatum mentes
intelligeret.

Tandem 6 Februa. comitiola facta
sunt subsequuta, sed ad initium statim eorum

Magno animorum motu hinc inde exorta e controversia
Uter non modo loco sed auctoritate in pre-
dictis comitiolis praevaleret. Episcopus ne an Pala-
tinus Pormaniensis? nec aliter sopita est controver-
sia nisi suspis in duas partes comitiolis ita, ut alte-
ri parti et loco et auctoritate praevaleret Episcopus
alteri Palatinus Pormaniensis. Sic singulis utraq.
pars separatim suos legatos suos iudices delegit.

Aderat istis comitiolis Sioch. P. Maginski qui
Petriovici ubi Concionatorem egit Anno Superiore
dispositus erat a R.P. Provinciali Thorunium ad idem
exercendum Concionatoris officium. Sed nullatenus
voluit obtemperare iussu R.P. Provincialis Satis e
societate expetuit dimissionem. Interea per hoc tem-
pus extra utrumq. Collegium per Antea Magnatum
vagabatur. Quare P. Rykhtowski disponens ita
R.P. Rectore missus est Siocham ut praedictum Patrem
ad Collegium Pormanense invitaret. Conductus est

Et paulo post. juxta sua desideria e societate dimissus.

Hoc quoq. Mense Illustriss. Rozminski Palatinus
vicarius filius duxit in Consortem vid. Illustriss. Dnia.
Tyriska filiam Palatini Calispicensis. quos Neo sponsus
ut solenni ritu connubio jungeret invitatus est R.P.
Rozminski Rector Collegii Nostrum. Illisq. nomine
Collegii ad augendam eorum in Nos benevolentia-
am donarereid redditum est a Nostris Epithala-
mium.

Circa initium Martii magno nu-
mero confluerunt Pormaniam Nobiles una cum
judicibus, quos sub tempore Interregni delegerat
in suis comitiolis Siocham altera pars nempe
ex parte Silesii Episcopi ad stabilendam suorum
judicium auctoritatem; quibus iudicis praesentis
non abrimili modo brevi post suam quoq. obfi-
marunt auctoritatem iudices delecti ex parte
Silesii Palatini Pormaniensis. quorum postremi
in nostro Collegio sua privata consilia peragebant.

Adversat P. Bilski librum tribus voluminibus com-
prehensum in ejus fronte haec legis: Widok do
terstwa Polskiego Et quia in isthoc libro ex scriptori-
bus Polonicis Transcripserat aliqua quibus se putarunt
offensos Academici in lucem dederant circa hoc tem-
pus aliquot foliorum libellum cum hac inscriptione
Objasnienie Widoku In eoque libello malevolam An-
imum Patris Bilski in Academicos contendebant osten-
dere. Sed clare diluere respondit P. Bilski non
se fuisse unquam malevolam Animo in Academicos,
sed studuisse veritati ut historicum dedit quare
ut inanem nullo ruzam fundamento ostenderet of-
fensionem Academicorum in lucem dederat aliqua
folia alludens ad illorum inscriptionem cum ho-
lemmate: Zaczenie na objasnienie.

Mense eadem insolentia temeritasq. juvenis
in studio Rhetoricae operam collocantis, Satis permolesto
Nostris faciebat negotium. Juvenis quidam cognomi Studiosorus
ne Garinsli. ex eadem schola studiosus, levitate abiecit, Rhetoricae

an verius malitiâ infusatus, Advocatum forensem, Hieronymum
cognomine, projectis ab alto sedibus, consulto sicut patuit,
protereuntem conspurcatis. Injuriam pappus, Collegi portum
adit, de illata sibi injuria apud P. Prefectum Scholarum graviter
conqueritur, utq; pena delinquenti infligatur, instat. Utrunque re
examinata, pna per Professorem^{scholasticum} reo infligenda decernitur, sed
irrito conatu. Nam ubi ventum erat ad eluendam verborum
petulantiam, protervus adolescens, praoccupatis antea suor
contubernaliis mentibus, in sui defensionem animatus ob
stinet audaciter Professori, penamq; recusavit. Juvenum proter
viam animo observans P. Michael Majewski s. huc enim an
no ipso datus erat illi Professor, relictis in schola discipulis,
solus egreditur, rectâ ad Praedilectum Collegi proferat, petulantia
adolecentium incusat, ac una munus Professori una locum de
precatur. Juventus interea non expectato illius reditu, tota
ex scholis in urbem dilabitur, ad hospicia se recipit, graviori se
ditioni locum quaesitura. Deliberationi ut tempus concedi
retur, jubet praefectus Professorum, Al. Reeler prius per oratio
nem Deum consulere, et consulto Domino, quid ei videret, sibi
reddere. Moxem gent, atq; peracta oratione, in eadem postulatio
ne continetur, loci mutationem precibus importunis omnia
urget, neve ad scholam redire cogatur, rogat. Ad deside
ria postulantis, animi consensionem Praeses adjungit, et Patres
alios, qui munus illius obeat, designat. Confert se ad scho
lam designatus Pater, sed nemo ex seditionis, triduo, in atrio gy
mnasii perambulantes, eam intravit. Quarto die tandem
die ingressi scholam, penamq; sibi discretam quidam acceptave
runt. Res inconvulsa jam huc ad tranquillitatem redire
videbantur. Et cum post dies aliquot, reliquias seditionis
refaurant, majores prioris casus, indecivitas cerebraz conce
pta temeritatis materant fructus. Professorem etiam ad
aliud collegium jam expeditum refui sibi continuo, et persisten
titer urgent, framentis se accingant; utq; petulantibus impro
bos conatus perspicerent; etiam ex Academia quorundam juve
nes, ejusdem farinae socios sibi adfuerunt, lateris scholae
vim illaturi. Conspicuas itaq; scholae plateas occupant, et
ingressu gymnasiorum reliquam juventutem arcent, ingreffi
per vias retrahunt, exurbant, ejiciunt. Nichil huc auctoritas
Nostrorum et munda, nihil rationes, quod effranta trinitas

204 407
Juventam videret. Durabat tumultus huiusmodi spatio fere du
arum hebdomadarum, donec ad festa gloriosissima Christi resurgens
digredierentur. Suspectus tandem est in locum statim Professori P. Fran
ciscus Lepski, studiosa quæq; juvenus peractis festis ad gymnasia re
ibat, nemo autem ex seditionis impune ad scholam admitterebatur, qui
vero pna subijcere se volebant, apholis amoti sunt. Sic et seditio
extincta, et pax respirata est.

et prius

Prima

Calipso

Solis

Mors

Ignati

Prætoris

Prætoris

Prima dies mensis ipsius, quâ observatio Eclipsos Solis ex speculo
mathematico à P. Josepho Logatinski Professore Mathematicis instituta,
Illustrium virorum agmen, ad contuendam eandem, ventitantium
ad nostrum Collegium adduxerat. Quæ cum ingenti plausu, publi
cis etiam novellis typis imprexis, inserta in lucem prodierat.

Quinta ejusdem mensis dies, eademq; Suprema vite Patris
Ignati Smielerski, quâ in innocentem, in Senatu sui rectoris
piissime deposuerat, sanè ingenti merore omnium nostrum affe
cit animos. Pater hic quatuor doctorum Professorum, notus in ma
jore Polonia, Parentibus, iuxta honestissimis, ac Nobilissimis, so
nnantibus litteris informatus, ac inde vocante Deo, ad soci
etatem nostram, optimam, sanctam, atq; preclaris naturæ muneribz
dotatam, Eadem intulit, anno salutis 1719. Etatis 27. Vixit in Societate
annos 21. Philosophia dedit operam in patria, Theologia peritiam
persevit. Rome, Mathematicos et studis incubuit Marsilia in Gallia
Inde rediit, post exactum triæ probationis annum, Mathesi docenda
admotus, officio hoc diligentissime juxta ac creditissime in annum
quintum surgebatur, cum sibi extremam vitam lineam^{mors} ponisset. Non
et Moscoviorum cum laude administrandorum cumulissime orna
tus videbatur; ac omnium nostrum dolore, naturæ concessit,
Singularis in illo Legum nostrarum observantia, mire morum co
mitatis suavissime cum omnibus conversationis, Tali præsertim
pro sacra Tribunali, felicissimi modestie singularis, ac reverentis
simæ subjectionis omnium denique præstantissimarum virtutum
exemplum, ab oculis plurimorum, poriter cum eo sit prædilectum.
Nec illud prætere huc possumus, quod inter cunctas Patrie Ignati
virtutes perfectionesq; mihi etiam ipsi s. cui sorte delatum est, ut reli
giosissime vite illius acta, ad posteritatis memoriam saltem brevif
sime calamo acciperem; ut magis admirationem peperit, ita summo ex
plo fuit. In quodam nimirum collegio, licet totius anni spatio, suavis
que contubernio, atq; intima familiaritate usus sum, tamen inter hecma
narum

Majus

*Nova constitutio
et indentantibus
lignis ordinis*

Junius

Article 8

Præterquam, quod Christophina de Miccielschke Ladivitia, Sclat-
tina Vilnensis, vidua, transiens per Posnaniam, elegantissi-
ma oratione per P. Josephum Logabinski publicè in Templo No-
stro, vernacula lingua Salutata sit; nihil hic singulare refero.
Dum pervigilet. Ea enim commemoranda solum ~~est~~ veniunt,
quæ singulis annis, vergentes ad finem anno Scholastico, met-
se ipso peragi consueverunt. De laudibus igitur Divi Bonavent-
uræ, Die Eadem. Scdm, Josephus Stefanowicz Scholasticus
nosser. annum secundum in Studiis Theologicis ponens, ad
conciones selectissimis viri confertans, in Templo PP. Francisc-
norum, pro nobis laudatissime pervavit. Connam tandem
anno hujus Scholastico imposuit Solemnitas Divini summi Sa-
bris nostri, quam Sacra cantato, nobis ad Selectissimum popu-
lum De regesta verba facientibus, P. Josepho Logabinski manente,
versibus

Augustus

Ex tertia Azufi in quartam veggente, omnibus Urbis hujus incolis, consurgens flamma gravissimum incipit terrorem. adeo enim ignis, ipsa fere contuberna nocte, inter fideles exarsit conflagratio incendiis, ut domos, quae ex ligno, quae ex lapidibus aedificatae Urbis, plus ultra ducentas in cineres redegerent. Divina tamen protigente manus, non enim aliter opinari licet, ex Catholicis circumqueque jacentibus, una tantum domus flammis inpositum cepit. Quantam vero ei co jacturam, calamitatemque univsa Judaeorum, Christianorumque Synagoga accepit facile colligi potest. Sed nec nostrum Collegium ^{Collegium} damnis immune, vel eo erat quod post. Imminuti cent tantam conflagrationem, census, à Senonibus in praefata signa. res Collegi post gura elocatis, tum sibi, tum Templo, ac Bursa musicorum candem. quotannis solvendas, ex eo tempore multum imminuit oportuerit.

September

Anno hoc sequenti [ut illud vocamus] Scholastico prima memoranda venit renovatio studiorum, in qua per more dicta est oratio a P. Rhetorices in frequentissimo nobilium hospitum conspectu. Insuper statim hujus anni faustum evasit toti Poloniae per tranquillissimam electionem novi Regis. Videbatur primo res spectare ad magnas discordias. Graves dispersiones animorum ubique sunt visae. Electio Serenissimi abieci arma promebantur, cum repente tanta venum munimini Stanislaus affluisset, ut omnes idem spirare videbantur. Simul ac Augustus Regis ad electionem venturus est, post breves moras Ima Ibris communi omnium suffragio Stanislaus Augustus. Poniatowski Dapifer M.D.L. Regis renunciatus est. De quo penitus, et primum Posnaniam pervenit illi in omnibus culicis, etiam in nostra hymnus D. Ambrosii solenni ritu decantatus est. Ac praeterea in Templo Sarchiali dicta est laus de laudibus recenter electi Regis a P. Concione de Prof. Antonio Sampsonio. Necdum certe per totum Regnum latus hic rumor de creatione novi Regis percrebuerat, cum tristis nunciatus ex confinis Silesiae ulique sparsus est, ac etiam Varaviae delatus de incursione illius a Borussiae facta a quibus eadem Damna, quae paulo ante superioribus annis majori Poloniae attulerant, timebantur. In avertenda igitur eiusmodi clade, non vi milites in Polatinatu Posnaniensi et Calpensi conquisiti sunt. Quos singulis enim quinque modis agri seu put nos Poloni vocemur. Lanceis, unius miles eques, omnibus militaribus rebus bene munitus ac viatico pro duobus mensibus instructus expediti debuit. Quare Collegium etiam Posnaniense a suis bonis ac fideis quindecim eiusmodi milites ministravit.

October

Expeditionem hanc militum, de qua proxime superiore mense diximus, et quae magni stetit Majori Poloniae, nulla epistola epe commodo October monstravit. Aliquot enim in Borussia pauci namque admodum numerabantur, qui in Poloniam incurrerunt quicquam hic exercitus egeretur, et Polonia exceperant, nec deinceps quidquam attentarunt. Ergo in proximis Comitibus Sarchiae celebratis, necessitas horum militum in controversiam vocata est, magnae contentione ea res agebatur. Decretum tandem est, illos non esse ex usu horum Polatinatum, ac proinde dimittendos, quod ad effectum deductum est.

November et December

Dies 25, mensis hujus, igitur Sacer Divo Catharino, solennissimus fuit Polonis populus. De quo, universo, quo nimirum celeberrimus Princeps Ladislaus Lubiencki, Primas Regni Coronatus inter sacerdotum Pontificum manus, reens electum Regis Var gem solenni ritu inauguravit, regium diadema capiti Var, David imposuit. Diem hunc, ut omnes primas Regni nostri verber, ita et nostra Posnania, solenniter exit. Ac, primis in Templo Sarchiali Divo Magdalena, circa meridiem, ad Missam votivam decantatus est hymnus D. Ambrosii magna celebritate, et concursu populi, inter crebras tormentorum explosiones. Tum sub noctem septis ignibus urbs tota resplenduit, emissa in aerem pyrobolorum fulmina. Spectantium recreabant animas, ac inter continuas etiam tormentorum explosiones, rarissimi musici concertus, per turres civitatis dispositi, confluentis populi augebant letitiam. Publica hinc letitia, ut et nostra, schola acceptionem aliquam facerent dicta est oratio de laudibus Serenissimi Stanislaus Augusti a P. Rhetorices in amplissimo nobilium hospitum conspectu. Praeterea Varii generis carmina elegantissima, juxta Latina, ac vernacula, quae in frequentissima Illustrium virorum corona decantavit Schola discipulos, quae etiam prole submissa, in lucem publicam prodierunt.

In Decembri id solum commemorandum venit, quod nostri pro natalibus Domini magno numero ad missiones ivere. Bini itaque ad singulas Parochias, nunc verba ad populum faciendo, nunc enarrant, sua praecata, praebendo cures, nunc rudibus, nunc pueris fidei Christianae rudimenta explicando, non parvum opera, Zeli apostolici extenderunt laborem.

ANNUS 1765.

Admodum R. P. Laurentius Ricci Propositus Generalis
R. P. Ladislaus Wietynski Propositus Provincialis
R. P. Franciscus Kozminski Rector.

Januarius.

Spis Calendis Januarias solita celebrata devotio, ad quam ex confinis, tam nobilitatis quam plebis magnus numerus pro expianda conscientia in admodum nostram confluit.

Conventus
Nobilium
Fred.

Mediis autem diebus Januarii instituta sunt Comitia Pala-
tinatum Fred., in quibus Legati, electi antea ad Con-
ventum generalem Regni, qui proximè sequebatur Conna-
tionem Regis, rationem eorum reddiderant quæ Varvaris
sub tempore Connationis acta sunt, et sancita. In iisdem
Comitiis creati sunt Iudices Deputati ad Tribunal Re-
gni. Hæc paulò ante præcedentibus diebus, tota Nobili-
tas ad conferenda inter se consilia, Posnaniensium conflavit,
quo tempore, multi Primores, magna pars Nobilitatis ad
nostrum etiam Collegium divertit, ad hæc Mathemati-
corum Experimentis et hydraulica petita. Inter
quos reperiebantur Viri, iis primò notis, qui varias Difficul-
tates et quæstiones resolvendas proponebant, ut cum omni
Satisfactione, ut erudite, ita copiose, et clare, à nostris respon-
debatur. Octava ejusdem mensis, De Domo prænobili

Mors Juliana
de Winklerow
Familiæ Winklerow

Familiæ Winklerow, qui à primo nostrum in Posnani-
ensem urbem ingressus, beneficentissimi erga Societatem
nostram celiterunt, Juliana Medwiczka, fato concepit,
cujus corpus Templi nostri tumulo illatum est. Matrem
proximè secuta est filia, in eodem tumulo exuvias suis
locum queritura. Sed his spoliis non cessavit mors
sua ducere opes. Eodem siquidem tempore, magnæ
spei juvenem nostrum, Karisimum Stanislaum Boni-
kowskium, Scholasticum approbatum nostræ Societati
eripuit. Hic annum ætatis sue 24. Religionis 6. agens,
in studiis veri Philosophici jam ad 3. annum procedens annus,
et ab egregia indole sua uberrimos Societati promittens
fructus, quos prælibare visi sumus, præsertim ex sacris
expeditionibus, quoties in socium daretur ab eo susce-
ptis, tandem longa infirmitatis graves dolores patientissi-
mè ferens, 16. calendæ Februariæ omnibus morien-
tium præsidio ad vitam exitum comparatus, diem su-
premo pie, religiosèq; confectus, ac sepulchrum
litis ceremoniis est illatus.

Februarius et Martius

Februarius nihil porrexit ad historiam. Martius autem
gravem nobis obtulit hospitem, Illustrissimum nempe
Georgium Mnischek, Mareschalcum Curie Regni
Generalis Iudicem, Magni Poloniæ, qui pro potestate
sua, Capensis officia distribuere, Iudicesq; creando
stris præficere Posnaniensium advenerat. Salutatus est

imprimis altero sui adventus die, nostrum in Templo a Scholis
et à P. Rhetorices Latine, tum dein à nostris Convictoribus
in suo hospitio, Gallice, Germanicè Polonicè et Latine. Utramq;
Salutationem gratissimo auxit animo. Singulis diebus quibus
commoratus est Posnaniæ in nostro Templo Divinis rebus inter fuit
Collegium, ejusq; Bibliothecam visitavit, experientis variis ex-
arte Mathematica petitis quæ in gratiam Illius factæ erant
ultra duos horas adfuit. Tandem cum magna propensi ani-
mi eya Societatem Significatione nobis valedixit.

Eodem mense, alterum hoc anno celebratum est genus rebo, Mors M.
in Templo, Nobili nempe Domini De Gilycaus Kramborska, Kramborska
cujus corpus tumulo à nostris peractis Cerimoniis illatum est.
Pro festis Resurgentis Christi, majori fere numero quan-
tum natali Domini, Sacras expeditiones nostri susceperunt.

Aprilis

Ipse Dominica in Albis, vice prima translatus est Petricia
Posnaniensium Tribunal Regni. Solenni itaq; ad urbem ingressu, in Begni
Dicum Deputatorum, in magno Illustissimi Virorum, ac nunc vice iustiti-
ros, utriusq; videlicet Posnaniensis et Calisiensis, Palatina Posnani-
ensium Nobilitatis Comitatus, Præsidente Illustissimo Celsissi-
mi Principe Silesiensi, Christophoro Stembek, Virgani
verè iustitiæ gubernante, Illustissimo Propeho Mielbyski
Castellano Posnaniense, mensi hic celebrabatur. Raptim
autem in Templo Parochiali S. Magdalene, ad missam voti-
viam dixit Conciones Sanequreans in gratiam Corruens
Iudicum, enormis illos orando, P. Fructuosus Santelli Coni-
onator ejusdem Ecclesiæ. Tum proximè sequenti Dominica,
instituta est eorundem Salutatio in eadem Ecclesià à schi-
lis nostris præeunte P. Rhetorices, ad quam Salutationem
plenis grati animi verbis regoruit ipse Celsissimus Princeps
Præsident Tribunalis. Tandem paulò post, facta est solen-
nis processio, quæ Deportabatur cum insigni pompa ab
iisdem Iudicibus Deputatis Imago S. Celsissimi, ex Eccle-
sia Parochiali ad Sacellum (unde Iudiciant).

Mayus

Ob ereptum factis S. Ladislaum Wietlypski Propositum, Mors S.
Provincialem, quæ nunc erat hic mensis toti Provincie. Ladislai
Hic in Litvaniam antiquissimam æque ac nobilissimam fami-
liam editus, quæ Divum etiam Epimachum Martyrem prænobili
inter suas imagines numerat. Adolescentiam ingressus, vincialis
Societati nostræ nomen dedit, in qua mox singulari tum
doctrina laude, tum pietate, emittit. Romam per pervenienda

Mors Schola
Societatis
Stanislai
Bonikowskii

Theologia profectus est. Unde redire omni doctrina libera-
liter instructus, brevi Philosophia tradenda admotus est quam
per plures annos cum magna omnium approbatione docuit.
Deinde tertio lectioni tradenda aliquot annos impendit, ab hac tan-
dem translatus ad docendam Theologiam, eam, octo anni an-
nis summa cum laude tradidit. At quoniam non minus ab
iudicii gravitate et prudentia, quam neptarum peritia, quam
ab ingenii acumine commendatissimus est, absolute Theologia
lunulo datus est. Proposito Provincie in Socium, in qua
munere, ita dexteritatem suam et industriad probaret, ut di-
gnus haberetur, cui primum et maximum in Provincia
Collegium gubernandum committeretur. Nostri nempe Sosno-
niense. Quod postquam triennio amplius laudabilissime di-
ministrasset, Calpurnio deinde Collegio Rector datus est. Unde
ad munus etiam Propositi Provincie exeat, magnam ap-
probationem de se omnium matura morte fecellit. Anno 1768.

De ipsa episcopi mensis apud S. Barbaram. Cracoviam.
Infra octavam S. Stanislaw Episcopi, in gratiam Regis,
data est in scenam a Convictoribus Tragedia. Pars ad quem
tam numerosus spectator, inq. Illustres ac Nobilissimi confluxe-
rat, ut hunc vicatula ceperit. Sani frequentia exhibita sunt
deinde Comedia a Poetis et Rhetoribus eo spectantium plau-
su, ut deferendo eorum populi, ceptendos aviditatem, utramq.
in theatro denuo exhiberi oporteret. Eodem mense cele-
bratum est funus nostri in templo. MD. de Mikolajewski. Episcopi
Archiepiscopi. cuius corpus solitis ceremoniis in sepulchrum
episcopi templi illatum est.

Junius

In Octava Corporis Christi, singulari solennitate hoc anno
lita devotio terminata est. Processioni enim prater Corpore
gationes Studiorum et nostros, etiam iudices Deputati
ne nostros sequentes asiscebant. Sacram. Thecan. San-
ctissimo Lichoristia ipse celebravit Princeps, Curo. In
bunali. Proviens tult. manus epis sustentantibus
suisimil. Castellano Sosnaniensi, Marefshala, et Profelo
Cunicensi. Deputato. Instituantur etiam pro
re, mense ipso a nostros, Varie et numerosa publice di-
spatationes. Nam a Philosophia Philosophi, ex Theolo-
gia, quam speculativam vocamus, Theologi, et
quid de Christiani hominis officio questionibus comple-
ditur, ac quid ducorum Caduam est interpres in

propositas ad discipulandum theses cum insigni laude
propugnarent. Deinde a Mathesi demonstrationes ma-
thematicas habito sunt, inter quas, ultimum locum
tenuit a Convictoribus facta, circa ea que ad jumen-
to spectant in aperiendis Argentifodinis, Olcupiensibus
in magna Præcerum ac iudicum Deputatorum, nec non
aliorum nobilium frequentia. Sacris Ordinibus
quatuor e nostros Theologis initiati sunt hoc anno.
tres anni tertii, unus autem secundi. Ad conferen-
dos hos ordines, gratissimam suam operam contulit
Illustissimus Josephus Hieronimi Suffraganeus Sosnaniensis
ac una Secretarius Legatus.

Julius

Propter gravem iudeorum Sosnaniensium conflagratio-
nem, quam in Augusto descripsimus, facta est conven-
tio scripto firmata, inter Collegium et Synagoga eorum. Collegii cum
dem iudeorum, quatenus: ad spatium duorum annorum a Synagoga iude
summis elocatis, pendantur tres floreni a cento. Hoc men-
se singulare pietatis specimen vidimus in P. M. Stanislaw Tructus epi-
scopi filio Succamerarii Vichunensis, qui ad statum rituales ab
Ecclesiasticum adiciendo animum, per Sacram. D. Ignatii. exercitiis
aperis. egregio fructu vocationis sue spiritum probavit. Ignatii
Quidam fructum Biduanarum Collectionum tulere, quam
plurimi e Scholis nostros juvenes, variis Religionibus
quo etiam ex his, Societati nostre adscripti. Præter hæc,
memoratu dignum nihil accidit, præterquam, quod S. Petri
nostri festo die ad populum dixeret P. Franciscani, Misparum
Clenia agente Illustissimo Waldnowski Canonico
Sosnaniensi, Abbate, Commendatario Tremesnensi, ad
Tribunal Majoris Polonie, iudice Deputato.

Augustus

Clavis literarum feris, pro consuetudine eorum
Studiorum, ab oratione, a C. Rhetorices in nobilium. Renovatio
auditorum frequentia habita, sumptum est. Cuius argumen-
tum erat: Literis apprime oculi non rops, nisi apud
luculentis Authores pervolentur, quos quia complures
gligunt, pauci eruditi evadunt. Eodem mense, uno
equenti, etiam ad hortum domesticum, in quo pro Com-

Exhibitiones
Theatrales.

Mons MD.
Episcopi
Paupe.

modo Professorum, adicula communi recreationi inser-
viens, et honestis lumbis accommodata, hoc anno ad ex-
tum perducta est, frequens Illustrum, utriusque sexus
hospitum, praesertim Iudicum Deputatorum, de-
suis fallendi tempori gratia fiebat.

September et October

Disceptationes Theologicae. Mense Octobri quinque e nostris Theologiae sectas
singuli a singulis tractatibus publice peraguerunt, quod
nos parvos actus dicimus. Cum haec domi literarum
specimina dantur, S. Josephus Rogalinski Mathematicos
Professor, Varsoviensem ad Serenissimum Regem, iidem
lucem allaturus profectus est. Contexerat is librum,
proprietas corporum experientia sensu perceptibilibus expli-
cantes, hunc cum sub nomine Regis apparare volue-
rit, eum ut eidem dedicaret, curavit. Factusque voti com-
pos Opera Illustrissimi Palatiniensis. His sonu, cum in
corona omnium ferè tunc ad latus Regis degentium, in-
cerum, opus suum obtulerit. Munus hoc gratissimo
animo Rex suscepit, benevolentissime ad singula
respondit, ad osculum manus patrem admisit, et multa
alia benevolentiae signa declaravit. Gratulamur
ipsam, licet brevissimam, duo enim minuta vi exasperat.
quã si munus hoc dedicasset, tanta approbatione except, ut
eam publicè inter praeferendum laudaverit, peremeritque, com-
plures primarios viros, ipsum adeo Succammararium Regi
suum fratrem, ut ea sibi transiberetur, cepeterint.

November

Die anni. Serenissimi Regis benevolentia erga literas, quam Super-
verfaria de-
gla Coronati-
onis applau-
sus Scholae
vixit. Mense declaravimus. Schola nostra, mota, pridie diei. De-
va Catharinae sacra, quae est anniversaria, Regia Coronationis
oratione, odiis, elegiis, eclogis, epigrammatibus, tum Latinis, tum
vernaculis, de laudibus Illius, in facie Tribunalis Regni,
totiusque ferè majoris Poloniae, quae huc diem Coronationis solen-
niter actum confluerat habitis, voluntatis et animi mun-
um declaraverunt. Id ipsum post die pari frequentia, per-
stiterunt Convictores nostri Juvenes nobilissimi, non solum
finis et Polonicae, sed etiam Gallicae et Germanicae, dato prius
pulchrum specimine, ex architectura militari, cupis omnia
instrumenta, suppellex, apparatus, arma, nihilo, praeterquam
ipsa moles, à veris diversa erant: Auditorium oculis exposit.

105 117.
Quaestiones ipse Tribunalis Regni Mareschaleus, quae ma-
quo omnium applausu à Juvenibus expediebantur. Demostratio
iustitiae serviendo Tribunal, quatuor capitulis condemnavit, tectura mili-
quos omnes nostri ad pie et religiose mortem appellendam, facta à
comparabant, ac in locum supplicii comitabantur. a torum foveit Nobi-
unus si ope certè deipara aditus in sua spem magnam sus in gratiam
vita sua reponeret. pridie diei neci sua destinata, Regis Corona-
tionis.
gam ex carcere per neglectas custodias conscivit.
Reliqui meritis panas luerunt. Unus Franciscus Fiabkowski
ivis Poloniensis: Alter Franciscus, tertius Stanislaus, carceratos
Nobilis honestissimo loco natus, tertius Stanislaus, carceratos
suus illos ejus. Omnes tres sacris mysteriis rite pro-
curati ac curati magno omnium exemplo e vita disce. Missio de
servant. Eodem mense habitus est missio Honorarii, cum ingenti paupertate.
animas. December

In decursu Tribunalis Regni, in gratiam Iudicum
Deputatorum exhibita est Tragedia: Haganus Rex popul-
Avarici, à Rhetoribus, in praesentia eorumdem Deputa-
torum, ac aliorum complurium nobilissimorum hospi-
tium. hanc claris oratio, rem totam ad laudem eorum Regni
domi referens. In vigilia Natalis Domini hospitem
gratissimo R. P. Praepositum Provinciale exequimus. Missio de
Cognatus infusa missio de sententia, cum magno spiritali fructu.
A. ANNUS 1766.

Admodum R. P. Laurentius Ricci Praepositus Generalis
R. P. Andreas Rudzki Praepositus Provincialis
Franciscus Rozminski Rector.

Januarius et Februarius.

Primum hoc anno est, quod memorandum venit, Visitatio
Collegii à R. P. Andrea Rudzki Praeposito Provinciali. Duravit haec
a 27. Febrio ad 28. Februarii, intra quod tempus inserit etiam
Vichoriano et Mederécum. Solite in Societate nostra Voto, Denotatio
nam instaurata peracta est hoc anno, prima Dominica proxima nostri.
post Epiphaniam. Tres ita dies, quos Bachanalia dicimus,
eadem Saeculo celebratae, populi frequentia transacti sunt,
qua Superioribus annis solebant, hanc solennitatem imperat
R. P. Provincia Praepositus. In eunte Solenni quadraginta di-
enam jejuniis, fedit in scenam Morescor Tragediam, magna
approbatione ab omnibus exceptam.

Martius, Aprilis, Maius, atq; Iunius

Supplices. In initio Martii solito more specimen sui profectus in Philosophia
Paschales. Dederunt nostri metaphysici. Supplices Paschalibus magno numero
nostri excurrerent ad missiones, in diversas Paredias se recipi-
entes, in quibus cum ingenti animarum fructu versati sunt.
Receptiones. Sedentes anniversaria Dni Stanislaus Episcopi die, quae
Theatralis. Serenissimi Regis natalis est, in Episcopi gratia datus est in
scenam drama a Suprema Classe Grammatica. Studiosi in
suae nobilissimorum hospitum, ab ipsis magnopere proba-
tur. Pari laude non multo post exhibitum est etiam dra-
ma a media Grammatica Classe. Lata haec et prospera
tristis et infestus turbavit nubibus de morte. R. P. Anred.
Mors R. P. Rudolphi Provinciae Praepositi; perculit hic omnium animos.
Provincialis. Nemo inventus fuit, qui iacturam tanti Viri graviter non
ferret. Factus hic fere vius est a natura ad regimen,
omnino sibi animos mira dexteritate consiliavit. Cum
tamen disciplina Religiosa, ac Legum domesticarum
epet custos vigilantissimus et vindex severissimus. Nescimus
exacto anno sub regimine, subito Torunio morbo correptus, de
proxima a Medicis admonitus morte, nuntium hunc imperter-
rito accepit animo, moxq; moribundorum Sacramentis muniri
vi exposcit. Cumq; illi Divinum epulum afferretur,
collectis viribus lecto exiit, et flebis humi genibus, illi
accubuit, tum plenis fervore verbis circumfates suos
allocutus est, ad Legum suarum Votorumq; exactissimam
observantiam eos vehementer cohortans. Nec prius dice-
re desuit, quam illum fere vae deserpit, obiit magna
virtutis sua fama relicta.

Exequia. Funus hoc Torunenses secutus est funus in Templo hu-
Serenissimi. jus loci nostri, quae iuxta solvabatur. Serenissimo Sta-
Stanislaus. nislao Leschynski Regi Poloniae, Magno Dni Lithua-
Leschynski. niae, Lotharingiae et Barri. Funus hoc magna pompa et
celebratum. In dextera partes templi positus fuit magnifi-
cus Thronus cum Regis insignibus, ac effigie super Principis,
in sinistra autem Cathedra pari ferme ac Thronus magni-
centia. Ea pars templi, quae cancellis terminatur, fre-
quentissimis funalibus ac lampadibus pulcherrimo ordine
dispositis referta gratissimum spectaculum presentabat.
Concursum hominum fuit maximus, Religiosi omnium Ordini-
um confluerant. Perus magno numero converat Viri
ac Matrones prima Nobilitatis permixta aderant, verbo
omnes viciniae concurrerant. Ad populum verba fecit

P. Joannes Bielki, typographi impreparis suam Panegyricum
sub nomine Illustrissimi L. G. de Sarnoborskii. Radenpha-
sucamarie Posnaniensis, Serenissimo Stanislaeo proxime
sanguine junctus, in lucem datam, Eidem Illustrissimozque
inter ceteros hospites epis orationi interfuerat, publice in
Templo dedicavit et obtulit. Quo majori celebritate, Specimen
dies illa transigeretur, a prandii in Mundo recens perfectis Con-Convictor
victores nostri dispuerant de variis effectibus ac phaenomenis ex electrica
electricitatis in cornu omnium eorum hospitum, qui exequi-
is intererant. Quarta ipsi hospites proponebant, quae a
differentibus magno omnium plausu solvebantur.
Die proxime Natalis, dum Joannis Baptiste res hic non
praetermittenda evenit. In Templo Dni Martini huc Posnaniensis Confictum
extra Mania Sita. Cum nescio quis hac die oraret ante Effigiem miraculum
Christi Crucifixi, visus est sibi videres, sanguine effigiem il-
lam sudares, atq; mox se e Templo proripit, loci illius Praepo-
situm addit visa narret. Vulgatur subito tota urbes mircu-
lum, fit undiq; ingens populi concursus, ubiq; fama volat, tan-
tum res tota ad Officium loci ordinarii deferretur. Hoc qua-
tuor nostros Theologos cum aliorum Religionum Lectoribus ad
explorandam rei veritatem deputat. Cumq; res tota diligenter
facta inspecta, Deprehensum est. Spectatores fuisse illusos vivos
pictoris coloribus. Quatuor hoc anno e nostris, Sacris Or-
dinibus initiati sunt Gnesna, ex quibus P. Societatis Christi Ordines
primam Hospitiam litavit Sarnoborskii die Dni Annae Sacrae, quae accipiunt
ipsius Illustrissimi Palatinae Natalis est, cupis rei gratia conti-
gi illi in nobilissimorum hospitum concursu, qui Natalis
Illustrissimi Palatinae gratulatum venerant, primo Sacris
operari. Fabrica Scholarum ab aliquot annis incho-
ata tandem hoc anno est perfecta, cum commodis ad exhiben-
da dramata, aulas, et Congregationes minima Studiosorum
novae, omnibus Scholis separatae, haec enim cum synta-
xi fuit confusa.

Item intentatem Collegio ratione Decima, ex Domis. Causa ratio-
ne Decimarum
Patrium et sortibus in Dastewices et Gustyne ad Ecclesiam Sopita, per Coro-
Parchialem Gustyne pendenda, ab aliquot annis inter planctionem
mipans, ut R. P. Rector sopiret, et finem ei imponeret. Cum factum cum
Perillupri Anthonio Strabonski Canonico Posnaniensi, et R. P. Rectori
Synonem Praeposito composuit negotium, et hujusce compositionis Episcopalis
a Gustyne Loci Ordinario approbationem procuravit. Qua
compositio in Actis Consistorii Posnaniensis est relicta; per extra-
ctum vero habetur in Archivio Collegii.
P. R. P. Rectori Posnaniensi citantur Collegium ad Judicia Terre-
stris Posnaniensis. R. P. Rectori citationis recognita est coram Actis Posnaniensis.
Terrefus Posnaniensis, sed inscriptio non procurata, neq; in Judi-
cis eadem causa attentata. Conantur illi vindicare Bonam!

Domini et Notarii, quorum Honorum ante 1600. Annum,
eorum Abari fuerunt quidem heredes, sed illa Mzga Damiano
Manecdi resignavit. Hoc in negotio habentur Documenta, et
informatio plenior in Archivo Collegii penes P. Procuratorem
Causarum.

Summa pen- Summa 34000 flor. Poloni: Residentia Vichovenfis, Anno
naria desi- praterito in Bonis Chetawy et Piotry cum Atinentis, apud
dentia Vicho- P. M.D. Zaborzewski Superintendentem Thesauri Regni, horum
vensis locaf. Bonorum heredes pure obligatoris locata est. Quin eidem
M.D. heredi, bona haec per contractum Arendatarium dimissa
sunt in Summa flor. Pol. 2040. hanc summam proventua-
lem 2040. flor. Pol. recepit Residentia Anno praesente.

Summa Resi- Eodem M.D. Zaborzewski Anno praesente in Bona Piotry,
dentia Me: Rogalowo itidem hereditaria data est. Summa 20000 flor.
derecensis Pol. Residentia Medericensis similiter pure obligatoria,
locaf. quod Bona pariter per contractum Arendatarium in Summa
1400 flor. Pol. huic M.D. heredi in possessionem dimissa
sunt. Contractus originales eorum Laborationes, Bonorum
obligationes, tam ad Residentiam Vichovenfem, quam ad Me-
dericensem pertinentes habentur in Archivo Collegii.

Missiones Sed ab his ad ea veniamus, quae maximo animarum emolu-
De Peniten- mento fuerunt, ad Apostolicos nimirum labores, quos P. Noster
tia. Missionarii in vinea Christi continuis quatuor mensibus ste-
nuam Saluti proximorum navantes operam susceperant, et
ex his latus atq. uberes fructus collegerunt. In diversis enim
locis cum ingenti animarum lucro, et pari Ordinis nostri com-
mendatione quatuor Missiones de Penitentia peregerunt.
Quarum prima instituta erat Wablowi apud Peril. Gostomski
Succamararium Marienburgensem Fundatorem eiusdem Missi-
onis, altera in villa Peredzi apud Illustri. Salatinus (alibi)
3ta in Bonis Piscopalibus in Oppido Mrovia, 4ta. demum
Bempini, quibus omnibus frequentissimus populus, cum
magno animarum eluorum fructu aderat.

Huc spectant exercitia S. P. N. Ignatii, p. Studiosis M.D.
Scholarum in tribus Congregationibus per dies quatuor, ad insper-
P. Ignatii tradita missionis de penitentia, juxta memoriale. A. P. Provincialis trade-
juventutis de bantur. Quantum vero fructuum ex his Scholastica Juventus,
loaf. j. decerpserit et Deo gloria peperit, prout colligere. Cum multi
eorum, qui summo exultabant, sub tempore exercitationum spiritualium
et praesentium ad finem eorum, vix vix à lachrymis temperare
poterant, et ad varios Religiosorum Ordines numerum 25. se
recepunt.

Julius

Mensis hic nihil singulare habet, praeterquam quod solennitas S. P.
N. Ignatii coronam Anno hunc Scholastica imposuerit, quam
Sacer cantato, Noster ad frequentiam populi verba facientes au-
xit P. D. Drzewiecki Praepositus Concensis. Canonici Collegii
B.V.M. in channo.

Augustus

18ta mensis hujus die, Virgini Beatrix in (alibi) assumptae Professio S.
Sacer, solennem quatuor Votorum professionem fecit, P. de Strachwitz,
Antonius de Strachwitz. ad quam conuocandam, Nobilissi-
mi hospites utriusq. status, tam Spirituales, quam Secu-
laris magno numero conuerant. Inter quos aderat etiam
solennitatis hujus Illustrissima Sophia de Baranowskii
Radewska, Succamararia Posnaniensis. singularissima
Provincia, nostra Benefactrix, et uniuersae Societati
addictissima, quae in gratiam reuocandi Patris, utpote
sui ad Audiam Theologi, totum Collegium diebus tribus
splendide, ac munificentissime tractabit.

Iber

Hic mensis infaustus factus est Collegio ex pluribus li-
bris illi intentatis. P. Mirdewski et Piotry Successores
Koninscorum, ante annos amos 120. Villa Pichirli
minus, et medietatis Villa Pichirli majus heredes, cita-
runt Collegium ad iudicia (alibi) Posnaniq. de hereditate
praefatarum Villarum. In quibus decretum est, ut haec cau-
sa, utpote ex tanta antiquitate, eruta, ad futura iudicia (alibi)
Posnaniq. decidenda remitteretur; ut Collegium interea necessa-
ria momenta conquirendi justum temporis spatium habere-
ret. M. P. autem Hector Kostucki citavit de heredi-
tate Bonorum Dgbrawa, et Piotry ad iudicia Terrestria Po-
snaniq. In quibus decretum est, ut se Germanum eorum. S.
Successorum Successorem probaret, et quorum manibus illa
Bona prouiderent. Terrorem nobis quendam, haec lis ab
initio incusit. Cum enim plures Patres essent illi Kostucki
qui dicta Bona vendiderant unius eorum desiderabatur
resignatio. Verum brevi omni metu liberati sumus, cum
diligentia P. Martini Sotarski Procuratoris Causarum hoc
perquam necessarium documentum repertum est. Vana
vid. coram Actis Metricis Regni, feria 6ta post Festum
Trium Regum proxima, de Anno 1597.

Musipimus Antonius Matabachowski Praefectus Obedien-
tis, Tribunalis Regni Mareschallus una cum suis Collegis,
qui post inde initium Judiciorum fecit. In controversiam
adductum est, ubi Judices Deputati Concionibus interessent,
in Templone Parochiali, in quo nostri concionantur, an Patrum
Ordinis S. Francisci Conventualium. praeteriti enim Judices
magna parte doctorum Patrum templum frequentabant, quod
ut etiam praesentes Judices facerent, dicti Patres omnem lapi-
dem moverunt. Res ad suffragia delapsa est, et plura pro
nostris concionatoribus suffragia facta sunt. In hunc menssem
incidit funesta mors Perillupis Mathiae Kotackowskii Ju-
dicis Terrestris Polnariensis, qui firmo actus violentas ma-
nus sibi ipse intulit. At cum ejus amentia satis explorata
non esset, in controversiam vocatum est, utrum in loco sacro
sepeliri posset. Quisitum est etiam a nostris proposito casu
ad resolvendum. Responsum est: Cum satis de ejus a men-
te desepu ex iis, quae ad probandam ejus insaniam afferbantur,
non constaret, nisi firmiora argumenta haberentur, sacra se-
pultura privaretur. Haec resolutione a nostris accepta, testes,
qui aderant huic casui jramento confirmarunt, in veram
illum tunc, dum illud patreret phrenesim et amentiam inci-
dipe, tunc dein Confessorium permisit illi Sacram sepulturam

Mayus

Dominica secunda a Paschate salutatum est Tribunal Re-
gni in Temple Parochiali a P. Rhetorices et studiosa juven-
tute Scholarum nostrarum; gratissimo huc salutati excepta
est animo. Patres nostri Theologi invitati sunt Londum
a Patribus Ordinis Cisterciensium ad oppugnandas Theologi-
cas Theses.

Junius et Julius

In Junio nihil occurrit dignum notatione. Mense vero Julio
ipsum est, quod nempe: Illustissimus Reverendissimus Libe-
ricus Liancour Episcopus, Potomacæ Præsidentis Tribunalis
in Ecclesia nostra die quinta contulit nostris Scholasticis Or-
dinem Subdiaconatus, et aliis extraneis varios Ordines. Die
vero 19. contulit nostris Diaconatum et aliis extraneis va-
rios Ordines. Die denique 22. contulit nostris Presbyte-
ratum et aliis extraneis varios Ordines. Tum eodem
eodem die in eadem Ecclesia a præsente contulit primum
suo populo Sacramentum Confirmationis.

Causa bonorum Causa Bonorum Lickerti, absurde apud usum Hiberniae inserta
Lickerti, agitatur nec morde in Iudicio Fionais Regni, ex his remissis sumus
ad Iudicia Tenebris usum, in quibus obertas rationes nos condemnari per
medimus.

Die Dno Jacobo Apostolo Alva dedit pro Coniunctione D. Vincentius Cistacchi.
in Parochia cui aderant Juues Tribul. quibus dedit hunc s. sacrum ut
insigni stausu et asperationibus D. Vincentius, a sua eloquentia in oris que
salutaria, colonefatus esset, et eandem ab eo. Tum omnes illi iudicet, in
quibus vero illis marchallus Lombis Regni videretur malitiosus
ty. et consilium perferret. Cujus deservus D. Vincentius, atque illi, in
unquam sermonem tunc eadem dedit.

Augustus.

[illegible][illegible]

October, November.

mensis Octobris nihil dignum memoratu habuit.
Dies 9. Sordius sacer, solus amicus plebis, Curiamque et magnatam,
celebratus est. Rem Turram ad longi rite puit, Illas vocari de flaga.
neus Pomeraniae ad Juliae Pignora depositus. Aeris, Penebres pri
oribus dilectant Patres Carmine discaleari. Judicis Tribunalis nonnulli
matrimonii et Pomerianae ad Juliae Devotioni, verum etiam Amori Sadi
ne in templo habito, et altari Patrio in mare de quibus Dionysia
nistai in castrium in scholis dicti. Singularias rei illorum in nos bene
volentiae saluimus documentum.

December.

voluntate, salutem documentum.

December.

In die 15. mensis hujus inivit mors. P. Mathia Kiewitz ^{Capitoni formati spiritus} ~~missionarii~~ ^{mors P. Ma-}
approbati munus Missionarii proficere obsecratis. indignes in rebase ^{thie Kiewitz.}
claudere virtutes. praesentum amorem, studium, modestiam, libentiam, et cetera omnia,
um regularum observantia, quibus virtutibus domesticis exquisito optimi
Religiosi exemplis ceteris, magna cum exultatione, tamque civitatis
non mediocriter meritis. Ad festa natalis Christi plurimi e nostris ad fratres mof-
tiones expedit.

Cum Academi^{is} invitati, non nullas cum nobis pueris mouerant ridas, utpote hui statim com-
munes. notum unum audacior Academicorum studio colaphum impetit. Parig
id tulerunt Patres Academici et anquesti sunt, et debitam de nobis studio
expecterunt poenam, quâ designatâ rida finit.

Martius.

*Sus in lile, pecuniis per furem papi. Is studio C. Comptoris in furto comprehensus, nobis
minime intelligantibus. Imo R^d. Rator per P. Boucardem Caesarem Dic.
et Amonium magistratum quod supplicium eius non intenderet condemnatus.*

mensis huius inivit mens Celestissimi Rndomi Theodori Chartyński; quam am
murus omnium bonorum luctus et dolor accepit. Dedit et res maxime nota
mors illius religio optimi Principem, qui per 20 annos sui Polonae officium
Epipi Popari praefer nobis adiectus fuerat, et novissime suam benevolentiam testatus est,
mense Ianuario retulimus.

mense Januarii reversimus.
 Bawia ad Collegium S. Petri evocati sunt nostri mathematici, P. Joannes
 Pappe et M. Victor Warganski ad agnoscendam exegalandaque agrorum
 mathematici dimensionem in Bonis Wolskanna huc Collegio adjuvencibus, etque hoc
 evocati Cracoviam.
 - pacto nostri inter et Canos S. Mariae nice alpe finem auferent. P. Jo-
 nes Pappe etiam in rem ex voluntate superiorum in alma universitate
 Bawienti examen ex Geometria subit, et in eadem universitate prius
 Geometria creatus. Ceterum Moschis tunc Cracoviam obitibus, in bonisville
 gi Bawientis nulla agrorum dimensio et determinatio facta.

April's

More a pluribus annis usitate phlegmi & nephitis ad menses obun,
Das Tempore Rache Defluat. Terto Die Rache R. R.

Gratulatio ab Imperio Romanorum cum gratulatione Sclavorum et nove signaturae
 Illmo. Ladiſlaw Purowski prius notario Regni, nunc vero facti Ma-
 gni Marſchalli Litvaniae. Unus e Scholasticus Dicit Latinis diſtincte gratula-
 toriam Illmo. Marſchallo, Poloniae vero diſtincte Illmo. Cantuari: aliter
 Scholasticus Dicit Daciae libi perdem Illmis inſcriptis; tribus libri:
 Dicitur inſcriptis i. Sclavici. Gratissime haec nostra officia acceptantur.

Ordinatio nostra
sum.

Dimissio C. C. Adalbertus Kossowicz Coadjutor ob nationes Superioribus, respectus ad
Adalberti, secundum Dimissio
Kossowicz Majus.

Majus.

Proseutio' Caute circa bona Liechli. apiosius anno superiore tracta-
nie instata, in iudiciis Uolueribus non est sortita effectum, et ad longius
tempus dilata.
nostri Professores Theologiae invitati a RR Libris Censurandis Lib.
dum, ad oppugnandas theses, perhonorifici et humanissimi iurib. habiti.
nostri ordinati. Praeterea in April. ab eodem Illmo Epopo Agramen.
si Sopranai in Cathedra Presbyterorum acceperunt, qui beneficiis
in nos studiosos consulti fore ad eis ordinandos Sopranam venit.

Lunius

Durante Confederatione Baroni et Crauivicensi, Fidei nostri Juramentis potius propria veritate quam sinistro animo ducti confederationem inter se attentaverunt. unus eorum gravissimis meritis noster, in unum eorum nomina eorum qui eidem sponte sua adhaeserant retulit, nostris nihil quicquam tale scientibus. Res haec etiam acta sigillum inter pulcos non imbris, quae ad alios delata, ipsis etiam nostris hinc Ropariem insistentibus communi-
catul. Ob quod graviter potest in nostros et machari moschi, R.P. Re-
ctorem ad eum nomina confederationum fideissimum sibi tradi possunt, vindi-
cam mirantur. R.P. Rector pro sua prudentia istem put debet respon-
dit, et poim negasque sueriles ebe affirmavit. Alteram, re istud quidem sa-
tis quietos reddidit. tunc cum agunt idem fidei nostri nobis istem inquis re-
quendam Sacerdotem Aluarem missam votivam in nostro Templo fieri tunc
cularunt, pro felici successu Confederationum Baroniem. id postquam re-
sunt R.P. Rector, metuens vero plurimum mali indubitate, et fidei nostri
et Collegio aluere, permittit ut fidei nostri antiparenti de se sum ad vacationes,
quod et factum est, et moschi sedati.

quid et factum est, et modis sedari.
Actus responsum Theologorum publici iudicio mori parati. Ultimo actui ad-
erat Illmus Surovski Marschallus Lithvaniae, cum aliis viris illustribus, qui
bus, pro ipsorum humanitate et in nos benevolentia a R. Deputando gra-
tiae acce. Illmo vero Marschallo simul ab eodem gratulatio in Petita ut
sola infra octavam frigebat sui. Londo R. P. Literae oppugnavunt, et a
R. P. Rectoris perhumaniter habiti excepta hinc die integr.

Post facta Cathedrae Cantuariensis creatus Archiepiscopus Dofrang. Illius Archiepiscopus
interfuit, et, antequam Panegyricum R. Johannes Bleski. Actum
Illius Archiepiscopus suus in Cathedra non amparuit, sed solum infra!
tunc qui paravit per Illorum Archiepiscopus Kitebowki. Auditorum Curie
Episcopalis, consequenter Panegyricum non est redditus.

Julius.

Franciscus Bartholæus scholasticus Theologus obtenta a Rectoribus scholæ
cultare apud suos rusticandi sub tempore vacationum commodam sibi de-
cepit captabat occasionem; venerat tunc e collegio Bidgostensi. Cui
curator, cui redeunti a foris voluit, quod demum ab eo, vix aut ne vix qui-
dem obtinere potuit: quis enim hominem corpore quidem, at non mentis
nam quam in sacris vellet? Res ille. Sed illis curru ad apothecam
seque itinere accingere cepit, quod ut ad aures R. R. Rabini perveniret
rebus illius relictis, Cuius Procuratorem Collegii Bidgost. suum ad
Collegium, ut venerat, solum redire iubet. Fuit ad Cuius Procurator
debuit, et itinere se commisit. Cuius autem Franciscus ut rem intelli-
git, vixit ordinaria consuetudine mentis solus e collegio provocat per
plateas forumque lustratus discurrat. Cuius Procurator, quâ e quam
diuem persequens anxie et sollicitè investigat. Nunc primum omnes
hominem dein stupore mentis conceptum rati, rem ad Collegium de-
runt. Expedit sunt igitur duo magistri Theologi ad eum redeundum
sed frustra, is enim, ut iter Cuius Procuratoris abscurtus est, breviter
sem sibi viam ratus, e muro ad plateam Judæorum positus se pa-
pitem egit. Sed cum iterum fluvius obstaculo sibi esset, hominem ille
paventem equos, precari, ut quantocius partem in alteram traducatur,

Confiteror
nobis
Huiusmodi

Actus nostri
um Theob.
qui.

And the
Boys
down
the hill

Excursio
Chmi
Zanthox

affirmans: quod si nollit, se in flumen Rhipitem dare. Tunc satis
eius postulatis homo rudis, ut vix terram attingit, ad moriales in Lavinia
Ra deglotes, se quam primum contulit, veluti a Collegio expectatus
in urgentissimo negotio simulans, ad aliquot militaria vectorem po-
luerunt. Adhuc notis moriales imberbis ejus precibus aequie-
vere, quo ille Ierum vectore (qui) Poluratum inebutus et a se-
cutes est, ut unus e' Cadjutribus a R. Ratore ad cum vocan-
tum mibus rem terram narrant. Finis tamen vacationibus,
a P. Bartholdo suo germano fratre ad Collegium est reductus.

Augustus.

Expediit. Expediit est Cracoviam et sociis itineris datus Proselytis nostris P. Rho-
Proselytorum Thores, qui cum in bonis Martine Collegium Gae. Mathaei Pen-
et regressus. Tantibus subditis, Cracoviam nullatenus attingere soluit ob mores
tunc eandem obscurione tenentes. cum summo itaque et sui et pueri
periculo, quod impendebat a moschis, rediit Proselyti nihilominus
cepti in Cracovia, rectore qui nostros ad studia Philosophiae
deduxerat ad Gymnasium expediit, felicitate persequuntur.

Gradus Die Virgine in celum a Sumptu Para Michael Woloki, aut Gra.
C. Woloki. Dum Baptisum temporarium.

Edem Festi, & Devotiones Joannis nostri ad breviores missi-
ones, bandas in Parochias experti.

Tholus Templi lapis restorationem nostri ab annis pluribus
Tholi Templi arguerant, nunc huc per Innocentium Marinum Palam restau.
restauratio natus et pictura longe elegantiori quam ante exornatus est.

September.

Renovatio Auditorum in Diem 3. Luperi nensis translata est, ob
gratulationem novi Juris Fidei Sopani Szaraski instruendam.
translatam. Hanc primis in Templo nostro in Plena Recl. Simonum Lepsi-
tum P. Latorices Officiis Dignitatem eadem gratulatus est. Dein
coram iisdem Auditoribus in Scholis idem Pastor Rectorices
suam orationem in renovatorem suorum fecit.

Die 17. Pontis reCanonizati. Josephi De Capetio ex nostro
Templo ad R.R. P.ros Franciscanos introduci fecit. In agro
Introduci. Templo, prae De laudibus Lupis Carli Conis una in casti-
nam veri in Templo eorum Patrum sine arationes die
Die 19. placuit supremo vite ac naus Domino, qui operum
bonorumque nostrorum remunerator est, ac merces magna nobis.

mors. P. Joannem Bielski moribus et vita ammentatissimum, cantu.
 P. Joannem te, a sobrietate, nuncietudine insignem, omnibus carum et amati.
 Bielski. tem. per annos 30 quos in Religione nostra egit, laboribus prodest
 ac famam Sathis Insuper exanthum, ad premia evocare.

Quantum peris optimus hic Pater pro Deo ac Religione nostra
aboris subiens testatur ea officia, quae tum cum huius, tum Societatis
indigni commendatione exsunt. Cum enim in Philosophicis, Theologicisque
studiiis excelleret voluntate Superiorum se se gubernandum permittit, et ad
docendas humaniores litteras, magnus subicit animus non alia sed huius
ia curabat, animum, agitationemque adiecit, quae annis 13. Professus,
munus postea Amirationis cum insigni animorum tuorum, et omnium ac
clamoratione prosecutus est. testatur vel maxime plura opera huius, publice
ab eo data: Tragediae 4. *De Jure, Felix Japonici, Alexy Caesar, Apollo*
nus, quarum prima Descriptionem Artium Drammaticarum adiungit.
alteram *De Iustitia* formamque indidit. Orationes Duae, una, *pro*
his, sublevis, altera pro *Emmanuele Alvaro*. Panegyricos funebres
quorum unum *Latino et Latino* iuramento confectus *De laudibus* *Gregorii*
Stanislai Petzkyński. Poloniae Regis. alterum *Dixit in funere*
Illmi *Diagnosi* *datus*. *Illmi* *postremum* *post fata*
Illmi *Radewski* *Succamer* *Lopare* *Dyppis* *mandavit*. Panegy-
ricos gratulationes Duos, unum *Illmo et Rndmo* *Mwenski*.
Eppo *Polare*. alterum *Illmo* *Polare*. *Palatino* *Nowicki*.
Orationes in *laudem* *Doni* *et* *Stanislai* *Lotka*, quas nomine
Illmi *Osolin* *ki* *Palat* *Wothre* insigniuit. Libros sub *titulis*.
videt *Proleptura* *Polstiego*. *J. Cluickenia* *Grasomoustie*. *Lapis*
postemi *Abi* *Tonos* *3*. *Scriptos* *in* *super* *reliquit*. *huc* *quis* *in* *Reli-*
gionem *nostram* *venit*, *que* *posuit*, *hanc* *gloriam* *et* *commenda-*
tionem, *quam* *eidem* *conulavit*, *hanc* *apud* *viros* *primos* *eximiatu-*
rem, *quam* *semper* *habuit* *optimus* *Deus*, *uberiore* *laude*, *quia*
eterna *remuneraturus* *Lydrope* *extinctum* *et* *etris* *subleuit*.
Missiones *breuiores* *pro* *festis*, *Catholicis* *Bpne* *virginis*.
pro *festo* *Exaltationis* *S. Bruni* *et* *pro* *festo* *S. Michaelis* *a*
nostris *peractis*.

October.

Die 12. Sept. Gregorius Wozianowski. Capistrum Temporalis dimittis
cum videret in Religione annos 34. etiam autem sua numeravit
annos 52. vere graviores annis Romanis in istis mensis paper
arripuit.

22. nupit ex Euseb. Legata ad Templum Catharac introductio
facta nro in numerum 17. relati. P. Joannis Cantii. R.R. Ini dea
Demici postularunt a R.R. Rebre plantam nostrum Auditori
quod illis venique permi sum est.

quod illis remigere dessem suum op.
Causa nostra De Bonis relictis, cupit toties ipsius mentis perva-
sa, ex remissione Trisuratis agitata est ut mens in iudiciis Per-
restribus Univerioribus. Deceitum latum est, ut nostri partem adversae
solvent 9. m. Sol. ius autem Previdendum eorundem Bonorum nostri

My Son's
belongings
no longer.

5. Dimissio
Gregori
Uolanoⁿⁱ.

Introductio
Johann
Cantii.

Causa De
Bonis
Re. Li. Li.

Pro Festo Rosarii glorie virginis marie beatorum a nostris peracta.
Comitia maxima primario in hac urbe instituta cum integro virorum illi
et nobilium conspectu. P. Josephus Stocinski dixit pro Amicione cum
integro plausu, laetis commendatione, et universa approbatione
maiorum. Ignatius Dziatynski Tibius Palat Chelmski actus Ro-
torice dans operam. Legatione a Bremisimo Rege Parisiensis Regu-
sto ad eadem comitia perfunditus est.

November.

Martinius 26 12. Latus dimidius et martinius Winkler's chotastemus anni 3.
Winkler op. obliquus
Dimidius.

Obstant nobis missiones breves pro Festo B. S. & Commemora-
tionis fidelium Defunctorum.

December.

L. nostros & frequentes ser. L. l. m. annum erga CP. Ignatium, Laurentium, Aloysi,
 CP. l. m. un. L. l. m. pietatem suam secularem testate sunt, & itaque
 pietas. Illi & nobiles femine cercis accensis, adeo, ut rara dies fuerit,
 qua haec illarum pietas non manifestaretur.

Porius anni cursu, à milite tum Polono, tum Moscovitico
facte sunt exactiones in nostris pagis.

facte sunt exactiores in notis sagis.
M. Duines pro festo S. Barbara, pro festo Conceptionis B. V. J.
et festis natalis etc. a notis numerosis servata.

Annus 1769.

Admodum R. P. Laurentius Ricci, Praeceptor Praes.
R. P. Adamus Chazanowski Praeceptor Praes.
R. P. Michael Orłowski Rector Collegii.

Januarium.

Ad missionem breviorum in festo S.^{ti} Fabiani et S.^{ti}
Fabiani nostri sunt missi.

Februarius.
Missiones praesentis pro festo Purificationis B. mae Virginis
a nostris peractae.

a nostris peractis.
Eadem die Virgini sanctae caerâ emisit solennem 4. votivum
processionem R. Josephus Brytus Li.
In theatro peracti sunt actus publici à P. Rhetoribus et M. Poët.
os cum summa Auditorum satisfactione et commendatione Tho.
lanum. Præterea Comediam, quam titulo: Pygmalion inscripsi. dona-
vit. Alter. Tragediam. c. Ludovici Galliarum Regis.
Die 6. Id. dimittus est Franciscus Bartholæz Anni 2. Theologus.
ille tunc ætatis Anno superiore, mense Julio, quam graviter decessit
ut mentionem facimus.
Die 11. hujus Pontifex Antonicus Bugueti Pontifex Rofane in Templo
nostris Rebus est.

Martin's.

a P. Profeſſore Rhetorica iterum actus saecundus exhibitus in Quale
 nempe Tragedia Adm. Henricus Regis. & Contra indignum
 Auditorum, et plurimorum matorum tunc Populi inierunt
 Post, plures tandem annos, quo carnis renuntiatus est Illmus sup. Gratulatio
 sagaxius Longe Vladislauus Walcknowski, qui ut primum vidit Illm. sup.
 insinua et ei a Collegio notum per P. Profeſſorem Rhetorica
 in aula ipsius Gratulatio, in Plena plurimorum Illmorum
 letorum, Canoniorum, qui etiam actus plurimi e' notis adiant
 ad missiones obundas, in Festis Paschaliis, plures e' no
 sonis expediti, quia etiam plures a Diversis postulati.

Cum tempus hoc esset, quo exercitus moscoviticus adversus federatos ho-
lonam militiam debellaret, et vicissim Poloni adversus moschos, pax
Dum moschorum recurrenti pax p. par dubitabant. intra mensis angustias
instabat, ut pax ut bene per quem parabat immediate audire ex colle,
que ad hortum nostrum adjacentem, et vicissim ex hortu ad Collegium collegit.
R. R. Rector proinde meruit ne aliqua a federatis Polonis militibus
in litteram interruptione facta, mox et postea et hortum nostrum causarent,
eundem scribit Poloni p. p. p.

Die 13te Mensis Aprilis Generalis Exercitus Moscoviticus
suis officiariis et aliquot insignibus Viris Colonis ad huc presenti-
ni ex Rhea experimentalis in musco habite, laudavit et salutem et
maximam veritatemque sui fuisse huiusmodi.

chap. 5.

Fept. S. Mariae. Postrum martyns excurrit Ovinus R. P. Co.
 vinctus: tunc Collegum nostrum visitans; ad suo Locis; et R. P. Co.
 et ad tribus annis nostris ad Existeriam Gratulationem vincta meli-
 or Gurouka noviter clare Abbatis, cujus benedictio eadem die infusa.

[illegible]

Lucius.

quid daram...
Dies 1. Sat. / nata...
vastrum...
omni...
vici...
stus qd...
citatus...
ne in...
vici...
miles...
vici...

nestenber

Genove
Ch. 30.

October. & November.

1874

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525

Nyctagine

Ubi feceris Sacramenti deo invitari ad id missionem accersisti.
runt e Collegio, in quo tuam salutem commendarent. Sed
tamen, plurimos nonnulli quam interite mente fuerint.

1. *Antennae*
 2. *Antennae*
 3. *Antennae*
 4. *Antennae*
 5. *Antennae*
 6. *Antennae*
 7. *Antennae*
 8. *Antennae*
 9. *Antennae*
 10. *Antennae*
 11. *Antennae*
 12. *Antennae*
 13. *Antennae*
 14. *Antennae*
 15. *Antennae*
 16. *Antennae*
 17. *Antennae*
 18. *Antennae*
 19. *Antennae*
 20. *Antennae*
 21. *Antennae*
 22. *Antennae*
 23. *Antennae*
 24. *Antennae*
 25. *Antennae*
 26. *Antennae*
 27. *Antennae*
 28. *Antennae*
 29. *Antennae*
 30. *Antennae*
 31. *Antennae*
 32. *Antennae*
 33. *Antennae*
 34. *Antennae*
 35. *Antennae*
 36. *Antennae*
 37. *Antennae*
 38. *Antennae*
 39. *Antennae*
 40. *Antennae*
 41. *Antennae*
 42. *Antennae*
 43. *Antennae*
 44. *Antennae*
 45. *Antennae*
 46. *Antennae*
 47. *Antennae*
 48. *Antennae*
 49. *Antennae*
 50. *Antennae*
 51. *Antennae*
 52. *Antennae*
 53. *Antennae*
 54. *Antennae*
 55. *Antennae*
 56. *Antennae*
 57. *Antennae*
 58. *Antennae*
 59. *Antennae*
 60. *Antennae*
 61. *Antennae*
 62. *Antennae*
 63. *Antennae*
 64. *Antennae*
 65. *Antennae*
 66. *Antennae*
 67. *Antennae*
 68. *Antennae*
 69. *Antennae*
 70. *Antennae*
 71. *Antennae*
 72. *Antennae*
 73. *Antennae*
 74. *Antennae*
 75. *Antennae*
 76. *Antennae*
 77. *Antennae*
 78. *Antennae*
 79. *Antennae*
 80. *Antennae*
 81. *Antennae*
 82. *Antennae*
 83. *Antennae*
 84. *Antennae*
 85. *Antennae*
 86. *Antennae*
 87. *Antennae*
 88. *Antennae*
 89. *Antennae*
 90. *Antennae*
 91. *Antennae*
 92. *Antennae*
 93. *Antennae*
 94. *Antennae*
 95. *Antennae*
 96. *Antennae*
 97. *Antennae*
 98. *Antennae*
 99. *Antennae*
 100. *Antennae*

229

Præter eandem in hisce rebus Heliorum rationem, ne quibus non
ingreguere mentio superiorum mentibus facta, die 3ta inventi de
cens præterea aditatorum castri curæ nostrorum demandati sunt,
omnibus nobis: impositum, eis non solum victum ministrandi, cu-
ræ, sed etiam videri, sed quod omnium morali vim, tueri,
neque iniquitate videri, sed quod omnium morali vim, tueri,
neque iniquitate videri, sed quod omnium morali vim, tueri,

[illegible]

Prædix Calendæ Septembris in votenni studiorum inauguratione P. Papp.
 ser. Rhetorices orationem de necessitate atque utilitate universali historię
 peroravit. Eius autem Calendæ Septembrius viginti Magistri suar
 de more Scholæ ingressi prima studiorum huius anni fundamenta jec-
 erunt. Ad materiam singulariâ Septembri mense accedit.

Die 19 Decembris cum tota civitas, tum nostrum praeclarissimum Collegium
non parva trepidatione percussum est. federativae quippe ingratissimae
ardentibus imperantibus, credentibus belliciorum tormentorum idibus expu-
gnare tentantibus, Coloniam Moschorum Pönnne, idemque urbani
periculum militibus, partim infirmitate praesidiis, partim terrore nostrum
non lesimur immotus: nostrum collegium veluti intimum rerum suarum
regium delegat. tunc moximè perhorrore expulsi compertum se
cubantibus sua certant. usque usque securitati sua provideret, primum
qui compans omnibus semper interdixit, obvallata atque muro os-
curata, qua res domusque curibus invehuntur, porta dubiam fortuna ventem
tota nocte anxius expectavit. Invenim feroces federalium conatus illud
scura nocte, nec satis explorata locorum munitione irritis conatu reddidit.
cumque tormentis globi magnam partem iniecerant terti, usque nostro, per
sertim imbractendo semper globis frequentibus trajecto nobis, parvam classis

Proprietate
to Urbis

aperiebant. Ceterum imminentes in suberias obsideri Moschorum capite affecti
statim, ut illuxit die, urbem obsidione liberant, nostrum quoque Cisterciensem
portum hospitibus, schola incommuni vacationibus, scholasticis liberata sunt.
Cum hac ipsam percurrunt, crebraque deligerantur celatones, exercebant, colan-
dem res venit, ut promissum e religiose etiam familias non paucos ad exploran-
da federatorum consilia et itinera Moschi mitterent, seu ut invidiam religionis
constarent viris, seu ut extorquebant pecunia specierum titulum. Ceterum
certe altera istarum causa fuit, cur Adamum Reverendus Pater Prior Cisterciensis
Cisterciensis ex Episcopo Lend. Posnaniensi a Colonnello Moschorum acceptus,
torum propemodum mensem in nostro Collegio commoratus sit, deinde et inno-
ciam penitentiorem persolvit, et in varias discipuli partes ejusdem exploratores
ordinis redierunt.

November.

Seminarium Mense hoc geminum mirabilis, ut creditum est, divina benevolentia docu-
mentum duo nobilis aequi ac pice lamina consecrata patrocinio Sancti Pa-
tri Ignatii in acceptis retulerunt. Altera orat Franciscus Hornowski
in patris Ignatii Moschovensis filia, cui Virgini in ipsi dextri oculi palpebris ingratu
documentum. cecidit tubet, et in majorem quotidie intumescere molem, asiduitat consuetu-
medii anipitum et plane poti culosam illa praesentem molissima tacta corpe-
ris parteurationem affirmabant, et praefer metuentiam subpudendum, si **atque**
vultum quoque oculi timere oportere. **atque** Ergo desperata mentium
indignitas, ad implorandam divinam spem ardenter animo confluxit. Len-
te oportuni tum accidit, ut patrum in Italia per Sanctum Ignatium
mirandum tyris impetum, tum papam per manus Polonoium soluta-
ret, hac occasione arrepta, dum interea cultui Sancti Patris Regni devota
mater Virginis, subdet filia, ut certa inextinguibili flamma divinam ab
Ignatio impleret opem. Anipit avido consilium pia Virgo, inerat pre-
cipue, decem dierum supplicationem ad Sanctum Patrem nostrum de-
cernit, et inflammato obit animo, rei plane mira, nulla humana eu-
ratione adhibita, tumor ille, sensim uti crecebat, detumescens tandem
si evanuit, praeputina corporis forma nihilquidquam immutata.

Ceterum patrocinii Sancti Patris Ignatii documentum expertam se glo-
riam testatum voluit, Franciscus de Walschowski Bozucha Ensigni
Posnaniensis Conque, qua cum crebris ac vehementes singultus ederet, ut
etiam seu in conspectu seu in templo horrorem adstantibus inueneret, mien-
cie causam morbi, et remedium efficax ignorantis, opem Sancti Ignatii
ardentius et continuis precibus tam fortunato eventu exoravit.
ut brevi tempore non modo omnem morbum singultum repressum sene-
vit, verum etiam ipsa temporis diuturnitate se se plane agnovit. Ide-
ratam, ergo in perpetuum grati animi documentum non solum ad aram
Sancti Ignatii rem divinam solemniter apparatus decantari voluit, verum etiam
alium quoque nostrum praesentem **atque** superellenti exorat exornare.

Hoc iterum mensis speciem oppugnantis Urbis protulerunt. Et certe, ut ad-
pugnassent, parum absuit, ita quippe tanto populo sua ipsa monia
quasi sunt, uti nisi exuberantibus unus federatos adepe vociferans reli-
gionis ad occludendas civitatis portas elutaret, Moschi, prius Cantam
viderent Urbem, quam sperare poterant oppugnantiam.

December

Obitum Virginis in memorata festum prosecuti sunt solita pietate sodales.
congregationis Moschi uno illorum de laudibus in memorata Virginis penam
Cisterciensis Pontificis gratificatura Civitas vesperi frequentissima venit, ut
recedit in hac, ardenter insperata, comitata est Cisterciensis Civitas, qua
sic eam nostram circumferebatur. Quodcumque i nostris Patres eam
dem.

dem Nostri vicini Curiones invitavit, qui in diversis parietibus verba ad populum
verba ad populum facerent, et peccata sua enarrantibus aurem darent.

Federati, qui diversis temporibus in manus Moschorum venerant, atque in nostro **Federati**
quoque Collegio Moschi custodibus servabantur, hujus tandem mensis nocte
hostium salutem fecerunt, et conubia nocte per murum se demittere audent
et fugerunt, pauci, qui adale et incommodis grati tanto se periculo com-
mittere fortiter darent, in sua remanserunt servitute, Quod ut primus Colonnello
Moschorum Rönne denuntiavit fuerat, jubet confestim duos e nostris Patres
nempe Procuratorem domus et eorum, media nocte ad se pertrahi, rem a men-
cipiorum proprietate residuis sociis diligenter investigari, utrum e nostris
quispiam, qui fugerit mentem illis non injeceret, et non ministraret mo-
rum. comprobata undique nostrorum innocentia incolumem domum re-
derunt, res tamen ipsa non parvi incommodi causa fuit, quippe multa
deinde federatorum manupia, uti aliis religionis viris ita nostris quoque
non solum aliena, sed etiam eorumdem auctoritate sunt, praesentem prolin-
gulis, si forte aversionem illorum aufugerit, assignato.

Die 29. hujus Federati iterum Ursem instantibus Inimicis Moschi-
viciis militibus speculatur lethali trajectus globo semianimus ad nostrum colle-
gium inter militum manus allatus est, et omne ultimam vite spiritum
exiit, ut quod a Judaica superstitione ad Christianam tradidit religionem
fuit, instabant vehementer Moschi, ut in nostro sepeliretur templo, sed
quoniam et vita ipsius populari flagrabat infamia, et de religionis insti-
tuta dubitabatur compuncta, et in morte nullum penitentis animi appa-
rebat signum, tantum proinde egerunt nostri, ut tandem Ursem de hujus
sollicitudine et imperiosa voluntate remiserit, aliquot dies sepeliret.

Annus 1772.

Admodum Reverendus Pater Laurencius Ricci Provincialis Ferratis.
P. P. Adamus Chazarowski. Praepositus Chronicalis.
P. P. Michael Orowski Rector Collegii.

Januarius.

Hoc etiam mense ferociore et obstinatione, quam alias animo federati
oppugnabant Urbem, inivis aquarum fidebus, aqua proinde civitati
interdicta veri ad expugnandum animi speciem preferabant. Ergo
Colonnellus Moschorum Rönne ex metu ac prope desperatione in juro-
rati. Moschi
rem actus suburbium incendiis jussit, flagrantibus frequentes circa Urbem
domus, quae sua temporaria tanta furoris vi omnia circum deperirent
clamor et lamentabilis ululatus pauperum eam fortunam eme-
tente amitterentium lacrymarum debant spectaculum. Hoc duobus in-
terius nostris quoque in proximis nocte domus ad omnem excelsam ani-
mi commotionem extructa conflagravit. Domum hanc uti multa
mirabilia alia fundamentis edificavit P. P. Franciscus Westminski Vir
omni laudatione major et Provincia universa exprobat, et deinde
Collegii hujus Rector, formam eruii retere in duas contragatio-
nes, areta fuit, interior ad praesentem unanimum vocationem
praesentem ferit perquam tunc oportuna, in prior variis instructa-
tionis recreantia a labore animo detrahebant, utraque jucundis exornata
picturis tam nostris, tam externis non raro adventantibus hominibus
gratissimum visum est. Cum hac in suburbio agan-
tur, Federati: urbem obsidione prementibus, omnia in praesentem

aditus acerbior in die fames vexabat Civitatem. Accipit quod Cella
nellus Morchorum Penne cellam penauriam perlustrari, et modica
parte nostrorum precibus reservata, reliquum alimentorum claudi, et
suo sigillo apposito obstruere iussit. Nostri provincie rei domesticae
singula ac fide commisit, Morchiv ac federatis annuentibus hi quidem
ginta albe exceperunt, ac in varia dilapsi rura sunt. Quantum in com-
modum rigidissimo frigore, ac niveis aggeribus opulento, sed sibi
solvere populi surti, primum est conquire. Cetero praeterea, qui antea
ad sacrorum expeditionem in varias paratias profecti sunt, subijcere
in iisdem debuerunt. Interea dum nostri e Collegio emigrant, dissi-
dentes in catholica fide, a federatis, si urbem exonerarent, multum
sibi metuentes ab Collegio nostrum in noctem praecipue salutem
demigrandi postularunt. Postulatis ipsorum tanta humani-
tate delectum est, ut etiam ipsi maximis tum laudibus praedicarent
et grate deinceps animo in multis occasionibus fuerint prosequi.

Februarius.

S. Paulus Jastrzebowski solemnem quatuor Votorum Professio-
nem die subrata post celeste munerium Virgini sacrosanctam
B.P. Michale Orlovski Rectori Collegii fecerunt. Rector, qui
mensae stupor e Collegio exceperunt, a die Octava Teotubrica
perunt redire.

Martius.

Die quinta Novembris Martii B.P. Adamus Crisanowski Praefectorum
Provincie, quam prope quinquennium cum summa laude gubernavit, ad
Michale Orlovski Rectori Collegii nostri tradidit. Ab eo incipit
regimen Collegii praeditum vassuperat. Diem duorum Praefectorum
inauguratione solipimum innotata muni Carissimi Joannis Wiebert
Scholastici approbati Theologiae anno secundo Cantii perant funera
vit. Juvenis hic ad omnia summa natus non solum ab acri inge-
rio, pietate in Deum, sed etiam laborum patientia laudem est huma-
nam consecutus. dum multa in laudem Societatis ad ipsum juvenem
Collegii nobilium, praesertim autem grammaticam Thematicam per-
ficere cogitaret, in ipso aetate flore prius extinctus est, quam suorum
Laborum partem edere in lucem potuisset.

Aprilis.

Magna Seniorum manus ac sacros Resurgentis Christi dies in
explorationem sacrorum evocata est. Primi singulas paratias excolendas
vassuperunt, verba a populum faciebant, et praeis Christianae doctrinae
rudimenta explicabant, aures enarrantibus perata sua non presten-
da sane opera duarum hebdomadarum spatia dabant.

Majus.

Carissimus Josephus Waterston Conditor temporali formatus omnibus
moriendum praedictis comparatus. E vita discessit die 5ma Maji, qui
e triginta sex annis, quos in religione exegit, amplius viginti, et domi-
ca utiliter impendit tui nostro Dieckert, ubi semper a summa mentis ex-
structo ac oratio ad omnem pietatem et diuinum cultum sustinuit nostris me-
ibat, quos praeterea simplicitate cordis, mansuetudine spiritus et modera-
tione animi laudat et suaviter in officio continebat. Hinc factum est, ut
senis vultu eoque vulgari contentus praedictorum reditus solenter proinde
ret, eoque oratio ab Collegii utilitatem fideliter refunderet. nulla
subdignam induriam praetextu reservans praeter fervore religionis

studium, amoreque laboris ac paupertatis.

Eiusdem mensis dies 18ma Maji Suprema fuit P. Andreae Andruszki Pro-
f. quatuor Votorum. Pater hic illustris claris natalibus gloriosiorum longe
gloriam a virtute et laboribus convectus est. Complures annos in diversis obli-
gis. Oratoris sacri manus egit, reliquum fructu laboribus vite in pacis nostri
gradibus, in quibus tanto animatum iucundum ardore efflagravit, ut nulla
deceperit solatio, nulla fragratum vituperationis habita vitiosum circum pater
peragraret papam, et rudibus praeis iam Christiana doctrina rudimenta legi-
caret, iam peccata sua enarrantibus indolens studio aures daret. Postea
proximum diem vultu nostro Jozioni omnibus orientium, drupidus munus
copus Penamiam deducam in sepulchrum Patrum illatum est.

Junius.

Instaurazione Votorum ac spiritibus, nec non disceptationibus Scholasticis celebris est.
Vota enim nostri die Angelico juvenis Moyse sacro instaurarunt. Secundum quo-
que erat erat in publica Aula disputationibus tam variis tamque acutatis
interesse, disceptabant de natura arcanis Philosophi, disputationes Theologiae tam
Scholasticae tum Controversae publicae tam multi expectaverunt, ut prope totum
mensem disputationes haberentur.

Julius.

Cum novus Praef. Collegii approbationem nostrorum, qui confitentibus pro sacro
Tribunali auctori daret, postularet, libenti tum quidem animo impertitum
est consecutus. Ceterum cum expleto Theologiae triennio sacris nostri initian-
ti fuerant, denuntiatur nobis, hanc utramque eque Episcopi Posnaniensis
voluntatem ut sacris initianti praesente quopiam Praefectorum examinatore
et Theologiae morali periculum doctrina facerent, laudum tam expressa
Antismitis nostri voluntati tempus ipsum usque adeo robur nostris inflectum
persuadebat. Ergo invitato ad Collegium et praesente Periklasi Ludovico Mathe
Canonico Posnaniensi, qui e nostris sacerdotio inaugurandi erant, nostris
ologiae Praefectoribus quopiam praesentibus sub in Theologiae eruditionis
rationem tum laudem reddiderunt. Tunc prompta ad auctum Antismitis obedi-
entia, id demum effectum est, ut nostri facillime negotio et sacris initiati vire-
et ad exuberantem oculo peccatorum nos in perpetuum deinde approbati
et inuitata examinis illius forma prima tum et ultima fuerit, quippe mani-
festo constitit, Antismitem non doctrina nostra quam potius demissi et
subiecti animi periculum facere voluisse, illosque abunde comprobato mi-
deinde simile praecipuum.

Augustus et September.

Prudie Caiendas Septembris solito more Schola discipulis paduerunt. Pater Phetores
Praefectorum Antismitem pro Schola publicis reterande. Adierant nobis, quoniam
numerosi discipuli, praecipue Cathedra Posnaniensis Canonici cum Scholasticis
Palenowski Vicario Episcopi Posnaniensis, argum entum Oratoris
erat disputationum. Discipulis publicis novam optime in omni literatura beneve-
dere facile posse. hoc primum: cur nulli saepenumero eadem, id pericula
partem parentum, partem filiorum culpa aduridi debere, hoc alterum.

October.

Valence hoc Morchi Urbe Posnania quin totu acri Paladina Variaviam eor-
canti exceperunt, quanta ipsorum labitur latitia comotus urbem, monum-
et omnibus conspice, levati a ruina papulus videbatur, et quasi praeterita-
rum calamitatum edibus, fiducia malum fortuna recreari, ecce autem Cala-
mitas calamitate truditur, nullum Morchi Posnania exceperunt. Periculi
in abundantiam succedunt locum. Quod gaudium quanta tristitia comitatum
est, ita enim veteris calamitatis et experientia admonitione persuasi omnia
tant, pstra sibi ab his rursus hospitibus, quam a Morchi timere incommen-
spotere. nec certe opinionem publicam eventus fecerant. Dix enim e vicino

oppidis Scriptorum abiri intuerant de totum, tunc vasto farale publico
 calamitatis quasi signum quendam sustulerant. Et primo quidem rebus
 quædam à Mordis frumentum, ut maiore deinde pretio venderet, redemon-
 strus Scriptorum Subceptorum iusto pretio laborabat. ergo cives, mercatores
 et nostris ad extremum homines confestim ad se vocat. Pretium commodum
 dum posuit, se ad apem omnia restitutum pollicetur, omnibus injuria tem-
 rum fraudulentam petitionem eludentibus, ferax ille gratius minatur melum,
 nisi injunctam pecuniam omnes tamdiu sub custodia detinendos. Et certe
 Pater Procurator Collegii cum aliis una civibus aliquanto tempore de-
 tentus erat, donec a Colonello Trevethorum Romanæ adhuc præserte et
 rei atrocitatem dedignantem liberatus evaserit. Primum istud malum
 initium alia ex aliis atrociores longe calamitates sunt consecuta. Pauci
 post diebus Generalis Scriptorum Seling ut primum Romaniam venit,
 enormem sibilis et avaria copiam Sanguis Palatinatus, iungit pagis,
 que cum homini deprecationis spe adempta undique adhibetur indur.
 dem tanta illius libertas existit, ut non solum in præmura et in domorum
 Civium domos, in curiam, sed in computura quoque semper ietun.
 di debuerit. Tanta frumenti copia Socraticæ Theologie, Philosophiæ, Poë-
 Grammaticæ et ipsius clavis nostri et externi discipuli editionibus scho-
 lasticis in Collegiis interesse debuerunt. Et infima quidem Clavis discipuli.
 In Collegiis valedudinariis, Grammaticæ in Congregatione Monachorum, Poë-
 in theatri aulæ, superiores vero classes tum in Communibus, tum in
 privatis Patrum, prout major aut minor Divitiarum numerus exigebat,
 cubiculis sectiones cuique Schola proprias adhibebant.

November.

Calamitates
 Collegii.

Hoc iterum mense alia ex alia calamitas trahatur. pedestres Scriptorum
 copia Romaniam venerant, illi non solum hospitio excipiebantur sed præ-
 rea per quam commodè alendis sive urbana ac religiosa domus pre-
 mebantur, et nostrum quidem Collegium hoc vexabatur acerbius, quod
 atropagi nostri magnam frumenti copiam ex illo excepto pretio ex-
 trahere, sed ipsum quoque complures Scriptorum milites alere
 vit coactum. augebat præterea calamitatem, quod unus eorumque
 pagus noster a diversis et loco dispersis militum stationibus a-
 clebissima frumenti et tributorum exactione premebatur. Inde
 filbat, ut frumentorum exportatione et evecta longisque itinere
 bus omnes res domesticæ perderetur. Præterea nova exigenda
 pecunia speciosa ratio querebatur continuo. Topis nempe et
 vallis urbem communis, et propugnacula circumquaque erigere
 Scriptori occuperunt. Opus hoc primum utilitatis, nil fore necesse.
 Sibi habere omnibus videbatur. (cum maxime quod uno die egissent,
 altero destruebant,) nec nisi ad completas pagorum Urbis, et Colle-
 gi perniciem spedare putabant. Danti nempe in singulis menses
 complures operarii erant, atque in eorum quotidianum cibum pecu-
 nia ingruenda eroganda, cuius Scriptori maiore parte in alios conver-
 sa usui, aliquot adulterinis gressis contentos esse operarios observant.

December.

Neque hic quoque moris à frumenti et pecunie exactione vacavit. Su-
 blia quippe calamitas, quæ a primo Scriptorum adventu emanavit horrendi
 instar irregulato defluat curru, et magis acrius augebatur. Generalis S-
 riptorum Seling, ingentem sibilis copiam pendendum isti nostri Collegio
 imperavit, quod imperium quædam deinde calamitates, et ultimam Collegii
 ruinam præceperat, in viderentem mentem cupiovis deperibendum recep-
 turus. Hoc mense in festo Nativitatis S-
 sacræ expeditiones, missiones vocant, expediti sunt.

Suppressio Instituti Societatis Testa

Anno 1759. prædicta Societas e Regno Lusitania pulsa,
 Regnante tunc in Lusitania Petro III.
 Anno 1762. Varijs, Anno vero 1764 in toto Regno Gallie
 Collegia Jesuitarum clausa, educatio juventutis, et bona ablata.
 Anno 1766. e Regno Hispanie in Italiam exportati
 Anno demum 1779. Aemensi A.D. edidit Bullam Suppres-
 sionis — In Regno Polonie Roma eorum Educatio in Juven-
 tibus addicta fuit — In Imperio Rossico Catharina II.
 Imperatrix eos sustinuit in Belia Russia; Siestrenconia
 Visitator Apostolicus primum, denique Archiepiscopus Mohilo-
 viensis iisdem Novitijs Polocij habere indulxit; Pi-
 us VIII. demum eodem approbavit Anno 1801. ac Gene-
 ralem suum habere permisit, in Regno solum Rossico

F I N I S.

Blasphemi executio # 1744.

Altercatio de corp. bened 1702.

Ordines ubi in idem. 1609. Junius.

